

Czytło 1.
5. januara.

Bom haj Bóh!

Četnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja čě
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróny
Naposj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstvosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjatosk
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z nječos mana
Nječ čĩ khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kĩž Bóh poda,
Wokřěw čě!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wubawa ho tóžbu łobotu w Šsmolerjez knižicishćejcni w Wubdžijanje a je tam ja šćawosćelnu pichedpłatu 40 np. dostać.

Nowe lěto.

Šćerluchowe kniži cjo. 242, 2-7: D Božo lubofny —.

Se wšćelakimi pichćezmi stupamy do noweho lěta. Prašdžalo ho by, hač by t našćemu šćožu šćužilo, hđųz bychu ho wšćitke dopjelnike. Kofizj ku mjes wami šćarhi, dopomnja ho nćekotrųz jednottlųvųz nowolćetųvųz pichćezow, nćhųz jim jara wųzvųz, kotřez ho džalowano Bóhu nješku do šćutka šćajije. Duųz poloųz Bóh, džorćo wšćeho šćoža, prawu jadrwofeųz do našćich pichćezow. Wón dawo, šćotųz je nam wopravofe wųžitne, a šćapowjedj, šćotųz nam nješkuųz t džohnowanju. Zeho dobroćezwofeųz bć hač dotal w šćarđezųvųz lćetach kofe nade nad nami nowa a jeho kćebšowanje je našć wofeųz džerđežato. Wón wofatš našće wufhowanje teųz w nowųm lćeųz, haj šćajnje a pichćez! Dowćetųz ho jemu: wón budje šćójnje wofđizć!

Zadrwųz šćerluch našćich šćeršćich šćewasćich, „D Božo lubofny, ty džorćo wšćeho dara“ wofđijajo pichćez, kotřezųz ho nćidćo njetřeba hańbowac pichćez Bóžimi a čłowšćimi wofćezmi a kotřez kofeųzho powofatja a kofeųzje šćaroby jeniće šćožo wofpofći twarja a teųz šćalozćelće džohnowanje maju ja kofeųzho šććešćezijana wćeznu šćójnosć. Kofeųz ho to pichćez? Našć šćerluch wofšćizć nam šćydom pichćezow, kotřez ja šćožowne nowe lěto temu Kńješej wšćednje we šćowizj džychowanjad prjódćnjekųz:

1. wo džohnowanu ruku, 2. wo pofobųz rót, 3. wo trošćinu wutrobu, 4. wo čćehćo džucha, 5. wo šćwěrnų džuchu, 6. wo čćešćne šćare lěta, 7. wo šćójnu šćmjerć.

1. Šćto mćenice, je wam nušne wųzvųz šćamofnjeja abo došćobow abo loųžiće džělo abo wųšćiće powofanje? Židų wjele ja tym šćeji. To pak nješbudų wafće džedjenje. Wjele wųzvųz wupřofćezje hćbi wot Bóha nowu lubofeųz a mof t džělu, kotřez je přenja a najwųžnišća pichćezina čćlowšćeho šćeja. Po šćwizatųm pišćmje nćeųz lćešće nješje na jemi, hač ho žiwicų wot šćwofeju rukow džěla. Šćidųz ho se šćwofim džělom žiwĩ a ma došćez na tym, šćotųz ma, tón ma pće, mće, mće, mće. Duųz budų našća nowolćetna modlitwa: „Mof Bóžo, daj šćwěrnų čćiměųz mĩ, šćotųz ho mi čćiměųz šćušća“, daj mi pilnu a šćrowu ruku, kotřez šćwofe džělo, kaųz ho pichćišćušća, wofšćara, „šćotųz mojųz hamta je a žaba twofja džušća“ a na Twofje džohnowanje čćaka. „Daj, hđųz tón čćaj tu je, jo šćoro čćinju wofćo.“ Pilna a šćwěrna ruka hćbi nušne čćini w pranyųm čćaju a njewotpofćuje, hđeųzkułi džělacųz džybci; ale nješdžěla, hđųz wotpofćowacųz džybćala a nješćelu nješćěla ani njewotšćwofćeųzje. „A hđųz jo čćimĩ šćym, jo by ho radųžo.“ Modlćišći džělacćez ruųz šćyńje, džěla a šćewo. Wón ma džohnowanu ruku a je džohnowanu. Modl ho a džĩ po Bóžej šććezųz, čćin šćwěrnų, šćotųz ty čćiměųz mašć, dga budje šćože w twofej šćezųz.

2. Čćeųz wutroba polna je, to dže pichćez rót. „Nješ pichćez rćeųz tať, jo mofu wofšćacųz wšćubđe, nješ je rta njewuńdžie šće šćewo mjes tyųz lųdųz.“ Pofobųz rót je Ńuamjo pofobųzje wutrobu. A tola tať hųfio wufšćabųz i jehćo rta šćwalenje a pofćezje. To ho tať šćacųz nješ džybci. Žesųz praji, jo džybćja lųdųz na šćudnyų džnju

wotmołwiec ja kšódze njewužiłne pšowu, kotrež su rěčeli. S tvojich pšowow ty prawy wostanjelch a i nič budželch šatamanj. Wobozny ról je wěrný a špawny ról, šmjeceny wot Wožeho Duha, kiz pšowam ducha a móž dawa bjes poroka. Kedsžus na twój ról!

3. „Hdž pšidnizje strachota, dha tšy ja tebej prošyč, daj troččinu wutrobu a pomhaj mi kšizj nošćej.“ Tón je šulny, kiz i Wožu rěkaje: Tvoja wola ho šta! Tón na tež w tšyčnosćej a šudoboj wjekehu, ščečpliwu a troččinu wutrobu, kiz i dowěrjenjom ho wusłaje: Hdžy mi runje čkło a duška šawutliti, dha wšchal ty šy, Wožo, kšizby čjoš mój wutrobny tročkit. Wšy pšichitnje cje i kšidblami, šo jeno dowěć jemu. Duž troččinu budž, o wutroba w čěmnych dnjach a šrudnych nozach noweho lěta, a daj šo Wožu wobjić. Wšon budže i šwoju a šbójnje wobjić a pšče wščo i tobu šhodzjeć. Dha wuprošč hebi dale wot nježo

4. Čkideho budža, na Wožu pomoz a dobročiniwoč čkajajo, ale tež w družich čłowjekach štajnje tu ščitričnu Wožeho šnamjenja pytajo. „Daj, šo bdyh je wšćemni tu w dobrym měrje wštal, kaž šo mi šaležij.“ Šo šajim, je-li móžno, ta wjele hač na naš je, džeržny mēr je wšćemni ludžini. Wšćerželnoč w rěčanju a žiwjenju wotewrja župu wutrobu a jeje dowěrnu šbudžuje, šobučerženje a šobučeržje i pšafazny budža njebodoty a pšefotory i čkidehočju a i šuboležu pšehwinja. „Daj, šo njepšćezela ja š dobrym pšehwinu.“ Šaj, šojny teho, kiz cje pokliwa! A njepšćezel kšidž je kšidž obo žoharjenje je šwarjenjom. Wodaj njewoj winitlam, kaž Wšy tebi twoje winy wšćednje wodarwa a njepamni ženje, šo i čkidehočju a i dobročiniwočju wjele wjažy dobywalch ja hebie a ja družich hač i hndwom a še kšidž, pšidetož šbójni šy czi, kiz čkideje myšle šy, dotež woni šemju wobjednu a i šbrónimni teho, kiz bč čkideje myšle a i wutroby pokorny, šwěć pšehwinu. Škto wobjenjo a hndwanjo w domach, šwobjach, mjes šupodami, mjes pšćezelemi a njepšćezelemi by šo šalutowalo w nowym lěče, šbdyž bdyhu wšćitny wopomnili: w čkidehočju a w mjelčenju wobjije šylnosć.

5. Čkidi duch je bratr šwěrneje duške. Niz šlabokž šo přeje, kotraž lubeho mēra dla kšizbu šchimbu šnjeje, kiz je šo tebi štala, ale šwěrna duška, kotraž šo we wšćedny padach štajnje wotwobroča wot šcho a šo ženje njepšćezewčha na Wožej pšidistajni šwěrnosće a lubosće, wopomnijo: „Hdžy raby potřebam, njedj dobru wušwolu.“ Ščtō je, kiz by tebi možl še činicz, šbdyž ty ja dobrym šaćz budželch? Ty na družich šforžich, ale daj jim šašo, ščtōž šy jim ručik twoju šwěrnosć, twoju lubosć, twoju pšćezelnosć a twoju ščečpliwosć i nini. Najwjažy pšefotory nastawa wobšedženstwa pjenjes a mamona dla. Tcho dla pobozny ščeluch pšitowu pšidistaja: „a šby bdyž wšćito dostal wot čažnosć, šobahstawa, dha, šnjeje, šwaruwi mje, šo ničo njeprawošč mi mjes nje njepšćidnje.“ Wobjž šwěrný a čšitny šopodaj a šajstojniš šwójich šemšćich šublow a njepamni: my ničo na šwěć pšidinjelši njepšy a tež ničo i nježo wunječej njebudžemy. Dobra, šwěrna rada šo šćerli i žyžeho šwójateho pšima a i pomocnych šwědlow Wožeye hnaby, šo šo woboháčimny i wěčnyjni šubłami teje šwěrnosće a prawobosće, kotraž pšched Wožom wěčnje placzi.

6. Wty pšidindžemy t ščelste njewolčnej pšitwje. Niz wšćitny mjes wami šy šari abo budža šari. Měotreho, kiz hebi njeje na šwójy šmjerč myšlil, šy lošćeje lěto na marach won njelši t wot-pocžintej w položny šwójich lětow. Wudželi paš nam Wšy hnadu špožćezć, šo t wšykojej abo wšćidžej štarobie pšidindžemy, dha prošimny: „Čkžezć mi bačz wužiwać ty dleje teho šwěta, šo pšidi tej špřoznojci možl pšidizć na štare lěta, dha baj mi ščečpliwosć, šdžerž nje pšched hanihu, šo wšy ščedžine ja i čšezčny ponječu.“ Měotrež žnjeje w štarobie, ščtōž je w mčobosćej dleje lěta wu-šywal, kiz je pšches šćenjoč, piče, hračce, ščezčimjenje wotšudnyl. Ščtōž na šwoje čštō šy, tón budže wot čštā štaženje žnječ.

Ščtōž je wěru, čšezć a dobre šwědomnje šhubit, Wože šlowo a Woži dōm a Wože šlido šajpil, we šwójim domje žanu molbitwu a žanu njebželu njeje šnač, tajši šo njemōže džiwacž, šo šy ščonžnje jeho pšchibohow na štrchi rošbije. To njepapomnity! Štari džerba, młodbi móža wumrjeć.

7. Džerbi-li paš tuto nowe lěto našče pošlednje bdyž w šemšćim pobročništwje, dha prošimny: šnjeje Wožo, kiz ty wostanjelch, šajšiz šy, a šotrehož lěta nišby njepšćetanu, ty wěčny a njelchodny a hnadny Wšćez, „daj nam pšches ščyřta šmjerč do šbójnej šmjerčeje pamyč, šo duška t njebješam by mošla šmetom čažnyč.“ Šom šo něšto to mjeno mjenuje, kiz je mjeno, hndwom a móž noweho lěta: šeluz ščyřtuš. W nowym lěče budž našče hešto: šmy-li žiwi, dha šmy je m u žiwi; wumrjemy-li, dha wumrjemy temu šnjeje. Njebojny šo, tón šnješ budže i nami! Wšon budž i žyžym šubym ššerbow-štwom ja žyle šube nowe lěto!

Šaj, žyžy šerbšti šud a šraj
Tež w tutym lěče wužiwoj!
Wšću hnadu a wšćo šbōž!
Šamjen.

R.

Pšidi nastupje noweho lěta.*

Nam lěto šesthadžalo

Še nowe, — wšćelč dafu,
Šo šwěrnje Wšy wšćo wobji.
Škōž najšleje šo hōdži.

Šaj! Wšćez wón je wěrný
A šastaraj našč šwěrný;
Naš našćuje i šnadu
A wōbara rač padu. —

Ščtō tšyži šo dže rubžicz
A w štrucholci tu šbudžicz? —
Niz, wěru hebi šajmy,
Wšćez štarosćow šo šwōdajmy!

A nam pšchizćo džěčo Wože
Še i wěčnosće a šbože
Nam pšchinjeko do šwěta,
Šo hnadne mamy lěta.

Ššmy i Woža wobjedzeni
A i troččinu wobjenjeni,
Hdžy Ščōžnika nēš mamy
A pokoj šačuwamy.

Še mjeno hndwa šita
Nam jeho, kotraž šitwa
Še šwěta i Wožom roju,
Šbōž šćahnosć šbójni maju.

Duž šwōtaj šwěčnje, duška,
Kaž šdōbnje czi šo šulšča,
Tu i njepotaja wšćeho
Do šerbštwa njebječeho! —

U.

Nowolčnje ranje.*

Dženja šhadža lěta ranje,
Duška, pytaj šerćizć;
Šejne prubš žohnowanje
A pučž njedj nam šypaju.

Š molbitwami poščegujmy
A šoram wšćo, wutrobu;
Wšćegnemu šo poručujmy,
A njemu mějny dowěru.

Nōžu, kotraž tranwil ščewi,
Wšćezel čšezje njebješta,
Ščtōž nam lěto dobre šewi,
Wšćhadža wšćo i wšćota!

K. A. Fiedler.

* Njemōželcho šo indžena dla pobrachowanja mēšna wocžćezć.

nahle hčidowaze, i wohebitym wurasom wurjekowane hłowa: „Ruče, luby knjeze, ruče, hewat hłowa piše pože bys! Wo bratu i nim ruče i sčincanju dže, a fa hodžijn knadž je mój braci hjesnadžijnje hšubjenj!“ Bědže to młoda, nēdže dwajecielna knjezna a gotra jeneho mojih patientow, kotrehož strašnu chorosć fa hžjom nētotry čas fa najwielkeje ledžbikowosći lekowad. Zejne rjane wobliče bē mot jeterje tšjchnosće wobidžene, a mjes tym jo na mnje hladabče, wona hōtzy plakaje, piči čiznj hwojei ruzy widlčeskojeje hromadu tēčelje.

Za bēh jejneho bratra tohamo ranje hžjom wopytal a wišitlo činił, jštož lēčakše wumještawo a šponjenje samozetaj. Zola fa wiščij, kał troščitowaze je fa hšowbžij thoreho lekarjowa wišitumnosć, duž hnydom hōbu džeč, hōdž tež troču njerady; piščetož to je nēčito žudne, je hšewdom tšjchnoty a čzerpienjow byč, kotrej ani wolōžij, ani wostřonice njeamōžetaj. Wo pučzu pytačj proweje mērnolōže nabuž a hō piščitkowosć na wutrobujimaze wustlupy, kotrež, kaž mjebdžij, w thorobitny domje na mnje čakafu.

Tōn thory bē jenicki hyn hwojeje macerje, kotraž bēdže i wudowna. Wo tym, jštož mi jeho gotra jšdelowaje, hō po čłowiskim nahladje bēdže, hō dušja bōrij hwoje časne podružni hōtu wopytali. Wōn hiščije na mōdženjej starobe ičelaje, a macž bēdže fa jeho piščidob najcienije nabžije bajka a hō i najwutrobniščimji piščezjem nychto. A to f polnym prawom. Piščetož wōn bēdže hwojei hšudobwonej macerji wiščito był, ištož wōbječe hō wot popludneho, lubowazeho džečja wocafowacž. W džečazaj lubojeji bēdže hō wōn prōžowal, tu žudnu prōžimotu, kotraž bē je hmyerču jejeho mōdželosćjo nalata, wupieljowacž, a wōn pytače hō na wšpōtej jduři je wiščej pilnosćjo na wužitne a nahladne powowanje piščitowacž. Zola mjes tym jo hēbi wōn hšwalbu hwojich piščezelow a wučerjow jasluž a je hšowim dohrym hōžerženjom a hšowim wēdomosćimji namjebžitoščemji wospiet myto dož, nadpudže jeho po Wožej njewonšlēdnej radže thoročej, kotraž kaž stajaza nōga mjerilna wjelebluazje piščidobne žne w napozetajtu iničijej hroječe. W polozju wučebneho turja ičejazy, durbjelče hō wōn je šulje, w kotrež spēchime piščego wiščidobu poplupowaje, a wot šudbim, kotrymž hō i tajfej horilwosćju powučežowaje, demoj wōčezje, hōdž durbjelče po wiščem šdaczji hšwōj lōnz namatač.

Zač hō nadeh nabžije fa piščidob iničja, kaž bšyščezaje hō tež i wopredta byč šdowaj! Zač hšulo nōdže najhorazije piščezja a wocafowacžnja njedopieljnene do proča šdabujat!

So čas mjejo lekarjenja bēdže piščeb njeamōjim lētami mōj nadamł był, kał nētotry dom wopytowacž, do kotrehož bē žudoba nahle jatrowčija, a fa hyn wiščez durbjał, kał do domow radočeje w iščimym wotmēnjenju horjo a žarowanje jacšajom. Za bēh hžjom hšulo je hšewdom dženlja najlubiščij piščezelow a hyn: poplēdnie šłabe božemje mtrajezju hšubno hšyščal. Zōntrocz kał blizaj hō wocšewemu domej injenje Dobrowšleje je jacšezjem, tož njeubžijšj tajfe tšjčne poderidžjenja hiščje jšyla snal. Woja piščewōbčelka bēdže je šprōžnosću a roščerženjom žyle wotwjata, a jejne proščje hšabanje mtrajezym naž ješčerženjom nadpadowacž. Droga piščeb domom, w kotrymž tōn thory leželje, bē hōbače je šškomu prōždžena, jo by hō drožny hōłk počšijšij, a šōžby tēčej, hōdž wōly a wōlye jōn jēščijom, hō šdache, kaž bydu jich poduščene hyni mjell hmyerče wōnamjenjale.

Knjeni Dobrowšta bēdže džežiwje na naju piščihab čakafa a naju hnydom pšynja, jako hō do jejejne droži winyščimj. Wōj bēčimj lēdna na tšejnym šhobže, jako hšlužna dšowla tež hžjom durje wotewri, knjeni Dobrowšta nimalo w jabwōlčewu namaj napričeziwio piščibēža a mi i wužy roščerženim hšowom

piščiwola: „Ach, knjes doktora, njemōžezje dža Wš jšyla ničo wjazy fa njeho čiznič?“

„Najlubiša knjeni Dobrowšta“, ja wotmōlwič, „žiwjenje Wōbcheho džečja ičej nēto we wiščidimaj rukomaj, a jeli to tōn njepōmba, je wōdja čłowika pomoz pobarmo. Se hō nēčake piščemēnjenje fa poščednje dwe hodžnije f Wōščim hšynom šłato? Zola fa džu horje dōžek a hšam fa tym hladabč.“

Wōzy jej šaprazicu, kał jo njemōžezje na moju praščej žaneho wotmōlwenja dacz, ale čyščje f hšowemu hšnje horje bēčez. Za pučaz jo je imērowazimji hšowami wot teho wotdžerčez, a f prošim hšyčim pohladom došpotneho šdewelowanja hō wona na ramjo hwojeje dšowti hšweje. Wōna njemōžezje hšowju tšjchnosć a bōlošč wōazy je hšylami wōložez, a jēta bōł žerječe kaž pōčezaje ptomjo na jejeje wutrobje.

Mjes tym jo dšowzy pōfim dacz, hō džu f thorym hšam byč, kročaz po šhobže do thorobnje stny horje. Šhory leželje we hšubokim drēmku, jeho džeč bē čezki, štanaty a njeprawdowity, a jako hšwōj poriz zunje na jeho čezko džerčaz, bēdže to je hšymny potom pōtrje. Za jena ruka leželje f bōla piščitryma wōn piščitrynu, na druhu bē wōn hšowju šprōžnu hšowu pōdopreł. Šeho rjane wobliče bē piščes thoročej wotewrtaje a jeho časbi bēču prošle a hšej žienja; wōn šdache hō mi hžjom wotdobuł hmyerče byč. Na hšowju praščej šhōitd wot wōthladatki, jo je thory nēdže hodžijn w drēmku ležal, tola pōčedy tał nawalny napad pōmēł, jo je hō nimalo šdalo, kaž dšylo i nim f ššenczinju hieč. Začo runje thoreho wobfēdžowacž a hō je šrudžazej myšlu šabjeracž, kał wjele thoročezow hō hiščje wumještawio lekarjow ičejzaju, knjeni Dobrowšta čizhe do jšny šajlpi. Wōna bēdže nēito žyle smēna a štroščina, kał jo ja žaneje piščizny njemējaz, jej mjelczenje piščizimow. Wōna bēdže dobyla nad hšowim jacšezjem, kotrež pōrno nawalnim mōščim šmōbam w nej horje a bele žōlmjochu, a wōna po šdaczju hšamo najhōrčije wocafowacž. Nēkotre wōtomiti dāwajče hō jeno šhōnanje thoročezow hō jšnyje hšyščez. Kaše jeho wotučenje bēdže — hōč wōn hiščje jšyla jašo wotuci — to njewjebžachmōj: tola wōbročidimj hō w čizdej wōblitwie na teho, w kotrehož wiščehō mōžnej a wēšej ruzy nēto žiwjenje a hmyerče leželje.

„Dže i nim hžjom f ššenczinju?“ woprotča hō wudowna bōrij na to čizide a nimalo njekšyščomnje.

„Wu mōžemy hō jeno f Wōžu wo pomoz mōblisč“, ja mjelčejo wotmōlwič. Kał wōna tele hšowa šrošmi, njewēm; tola widōmne bēču wona šahorazjeho wliwa na nju. Zejne wobliče hō na wōtomit roščimji, kaž by hō wušta mōj nēto prēm tēčej jeje šmozowala. Želenje, kotrež bē hō poščednje dny kaž čzēmna wōčezel na jejne wobliče tehušo, hō na wōtomit šhūbi. Wōna tēčeskeje moju ruku a džečje potom won.

(Piščidobnje ššenczinje.)

Wšdelake f bliska a f daloka.

— Samjebžej šjoch šłowu šromōdžuje hō kolekta fa mišionistwo mjes pohanam. Lečezaje kopjeno, wam w hērbšej rēči do ruki date, je waš pōfajalo do wuščje nuly wobidž pohanom, jo by wam wutrob a ruku wotewrič. Zubi Šserbja! tōn šknjes je waš w šanžimym leče i hōšatym žnjeni žōhnowak. Piščijnelče teho bla tēž dšatny wopor fa Wože šławelimo, kotrež hō twari w čzēmnojeji pohanihwa.

— Rome lēto je hō šapczeko. Šchiz hēbi hšwōje žadny biblitiš pučznj wōstlirac njeje, njeh hēbi jōn bōry wōstlira jako dobreho piščewōbžerja piščes pōdružimstwo noweho lēta.

Sy-li spěwał,
Pílnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatołok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať měrny
Čerastwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrny džětał
Wódnó dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćá ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Budama ho šóđu kobotu w Šsmolerjěz knižicšicšćejni w Budyšinje a je tam ja šćitwórtlětnu pšćečpřatu 40 np. došćac.

1. njedžela po tšjodh kralach.

1. Mójj. 28, 10—17.

My šćejmy nětko w epifanistim čašku. Epifanas rěta šćewjenje. W tutym čašku zyrhwineho lěta dže ho nam tón Knjes šćewiž w kwojej bóšćej kraňkojzi a majestofćiz, jo byčmy ho w našćej wěrje do njeho jako do Bóžeho Šsyna pošylnili. Těhobla powjeda ho nam w šćejnju džěnkšićeje njedžele, tak je Jezus jako 12 lět šćary hólz přeni tróćj w šćejnim šćejnim žimwenju pošnał, so je Bóh w njebježach jeho Wótz. „Njewěštaj wój, so ja byč nam w tym, šćetoz mojeho Wótza je?“

Tež w našćim tětšćej šćejni ho kraňkojz teho Knjesa a džimne wofšnje. Jakub čěta se šćaršćišćeho doma do Mesopotamistěje. Duž widži wón wo šćne rěbjeł, kiž wot šćne hacz do njebjež dokaha, na totrymž Bóži jandželjo horje a dele toža. Wón šćyšći kraňne šćubjenje. Bóh šćubi jemu, so dže jemu šćitaj a tšym byč w zušbie a jeho šćo domoj dowjěšć. Wóže ho Bóža kraňkojz janišćo šćewiž? Jakub běšće tola wulki šćejnišć, kiž běšće ho pšćehřěšćil pšćejčewo kwojemu nanej a bratřej a šćwatemu Bóhu. A tola šćejni ho jemu Bóh! D tak wulki a kraňny, hnadny a šćimny je našć Bóh!

Šćetoz je Jakub wo šćne widžił, to šćonimy my šćejšćijeni wo prawdže.

1. Tež my šćmy w zušbie.
2. Tež nam je Bóh šćajnje blisćo.
3. Tež nam je Bóh kraňne šćubjenje dał.

1. Jakub běšće kwojeho šćejšćiweho nana woběhał, kwojeho bratra Šćana šćebał a jemu žohnowanje přěšćšćeho naroda trawuyl. Žeho macž Rebela běšće jemu pšći tym pomhala, ale wón ham mēšćeje tola najwěšći hřěč. Žeho šćebanje jemu žaneho žohnowanja njepšćinišće: šćmjerč hřoš jemu wot ruk bratra. Wón byrbi šćwatnje šćradžu čělnyč. Tak namatamy jeho w našćim tětšćej. Běšći wučuju wón, kšudy, zyle ham, čěmne mu njewěšćemu pšćiškoděj napšćěčewo, t pšćimwšćym, totrdž wón nje-šćajšće, tošćj bēđu pohanj. Daloti a wobčěžny je jeho puč, horzo pali šćonzo na njeho, šćarčoty wobawowu jeho. Šćudne myšće hnuja jeho wutrobni. Wón je šćebi wēšće prajit: ja šćym ham wina na mojim šćubjenšćije. Šćal derje mējad ho domach pola nana a macjerje! A nětko! Šćto budže so mu? Wobladam ja šćby lubeju šćaršćeju šćajo? Bšći tajšć myšćach kšowa ho šćonzo. Wóž jeho pšćekšćwata, nišćje njeje žana hošćoba, w totrēž by wón pšćenozowacž mošt. Duž lēhne ho na twjerdu šćemju a položaj tamjeł pod šćwoju hřowu a wufšnje na mēšće.

Jakub w zušbie — njeje to wobraz našćeho žimwenja? Tež my šćmy podružnižy a zušćnižy tu na šćem. Šćapozčatt tutěho nowěho lěta je wšćať našć tak možnje šćajo na to dopomnił. My nimamy tu žane wobšćojne mēšto, ale to pšćiškodnje pytamy. My šćmy tu w zušbie. To mohtjo hinal byč. Žato Bóh přeněju čłowěšćow šćwori a jeju do paradiša šćadži, bēšćitaj domach, wobšćabžowatšćaj šćwohom tož džěšć je kwojim nanom. Ale ach, hřěč je jeju a

naš wschittlich wot Boha džěłi a nětko je naša duška tak nieměrna a njebožoowna. So hmy Bože kasnje pšechstupili, so nješmy Božemu słowu poslušali, to cziłdaci naše słubdomnje. A miz jenož to. S hřechno je nusa a hubjenstwo, srudoba a njebože, starość a bololeć, tchorość a smjercerz do swěta pšichšćła. Kał wjele tutych srudnych plodow hřecha dyrbi tóžby cziłowjeł w swojim žiwjenju wotpac! Sdže je nětko, kotrohož wutroba njeby ženje wot staroćejow wobčežena byla, kotrohož woczi njebyšćeje ženje hórke byly platale, tiz njeby ničgo sačizwał wot bololećow a tchoroćow! A to najzaložnišće! My dyrbiym hebi prajic, jo hmy hami na swojim hubjenstwie wina, jo hmy hebi se swojimi myšlemi, słowami a skutkami mizbu hřecha, smjercerz, sačizili. A što budže s nami po smjercerzi? To je to pračjenje, kotrež nam žaneho miera a wotpowědinka njewostaji. Žało jeli jashli po symnej wodze, tak idychje naša duška t Bohu. My hmy bójšćeho rodn. Našha duška je nieměrna, doniz nje-wotpowědny w Božu. Ale wšchindžemy po smjercerzi t Bohu, do dominy duške hortač w swětle, ako wostanjemy wěčnije wot Boha džěłeni, wěčnije w zushje, to je we wěčnym fatamanstwie?

2. Žatub ipi. Duž dawa Bóh jemu džiwne widženje widžic. Žemu so dšije, so rebjel stej na semi, kotryž je swojim tónom dokaha do njebež. Wón widži Božich jandželjow na nim horje a dele alyč. A hortač stej tón Knjes. Žatub widži jeho pšechcelniwe wobliczo a pšichji jeho hnadne słowa: „Ja hmy s tobu a džu cze swarnowac, hódž ty počežnješ.“ Kaži šěbdi troiči je tutón hón ja jeho srudnu wutrobu! Nět wě wón: ja nješmy ženje ham, tón Bóh mojič Wótžow je stajnje mi blišo.

Schtož je Žatub jenož wo šnje widži, to je so jo naš kšchěcijanow wopravdže dopjelito. My mamy rebjel, tiz naš t Bohom jednoca. Wóh ham je jón twarit w swjatej Božej noz, jało wón swojeho jemičeho naro-dženeho hyna do swěta pšćła. Žesuš Křystuš je naš rebjel do njebež. Wón je s njebež na našu semju pšichšćol, jo by naš hřechny doh japlacził, jo by naše hřeči šanicił, jo by naš s Bohom wujednał. Wón je ham prajit: „Ja hmy tón puč, to wěrość a to žiwjenje, ničto njepšchidže t Wótžej, tšiba pšech mje.“ Wšech Žesuš možemy potajim t Bohu do njebež pšichšć, hódž jenož do njeho wěrimy, so na njeho pšichšćamy a ja nim šědžim. Kaži troiči ja naš! Nět njeterjebamy wjaz wot Boha džěłeni byč, ně, to najšubdže žadanje našeje duške móže so spotojic. Žesuš je pšichšćol, hřečnikow šědžny činic.

A tež nam pšćci: „Ja hmy s tobu a džu cze swarnowac, hódž počežnješ.“ Žesuš je t wučobnitam prajit: „Ja hmy pola waš wšchitě dny hač do stončenja swěta.“ Wón je nam blišo, hódžtli my hmy. A wón je nēdny ham w zushje tuteje semje pšichšćamy, je hubjenstwo tuteho swěta sjeńa, je najzaložnišće bololeće, naj-hóću smjercerz czerpil. Wón wě, kał je nam wototo wutrobu, wón wě, što potřebyam, wón šnaje našu pšaboci. Wón móže nam tehdla wšchitko dacz, štož je nam nuse. Wón pomha nam wojowac pšechšćow hřečam a šlym žabocičam, wón njše s nami šchiz, kotryž Bóh nam napoleža, wón troiči je naš we wšchj srudobie. A hódž junu ta pošełna, najčežšća hóbina pšichšće, w kotrež mamy wšchitko wopušćic, Žesuš je pola naš

a pšechwobža naš pšech cžemny doł smjercerze do njebežšćeho raja. Zuby kšchěcijanow, praj, nješby ty šbožowny tež w zushje tuteho žiwjenja? Ženje nješby wopušćic, Žesuš je stajnje pšći tebi. A je wón pšći tebi, što móže tebi šchodžic, što móže pšechšćow tebi byč!

3. Bóh šlubi Žatubej: „Ja džu tebe šabo pšichšćej sež do teho kraja.“ Nješćeno, to je krašne šlubjenje ja Žatuba. Wšchělu nadžiju je Bóh s tutymi słowami do jeho wutrobo šchěpěł. Nět móže so Žatub na to pšichšćic: ja pšichšćow šabo domoj. Bóh mje njewopušćic, hač je wšchitko činic, štož je t njemu rěčal.

„Ja džu tebe šabo pšichšćej sež do teho kraja“, tež tuto šlubjenje pšćci nam kšchěcijanam. Šle podobno šlubjenje je Žesuš t swojim wučobnitam rěčal: „Sdžež ja hmy, tam dyrbi tež mój šlubownik byč.“ „Ja džu waš t hebi wlač, jo byšćež tež wy byli, hódž ja hmy.“ Haj, Bóh dže naš pšichšćej sež do kraja wěčnije šbožnoće. A temu je wón nam hnadne šređi dał: modlitwu, bibliju a fatramentaj; t temu dawa wón nam swoje słowo pšichšćowjebac, t temu pšćla wón na naš staroće a njebože, šchiz a srudobu, kotrež nješby ničgo druge hač šćula, do kotrež Bóh naš wosnje, jo by naš wocžahnył ja njebeža.

Žatub wozuči je swojeho španja. Włowa tchorboć, wšchěla nadžija hnuje jeho wutrobu a wón wyšta: „Wopravdže, tón Knjes je na tym mēčje a ja njewjebžič. Kał šwjate je to mēto! Tu ničgo druge ujeje hač Bóž dom a tu šu njebežšće wrota.“

Tak džemy tež my wyšćac. Šyla semja je Boži dom, Žesuš je w činik ja njebežšće wrota. Ale nět starajmy so ja to, so budže naša wutroba dom, w kotrymž Bóh byli. Haj, pošwočemy ju temu Knjesej, kaž je Žatub jemu tón tamjeń pošwočic, na kotrymž bē wón lejał. Hamjeni.

M. w B.

Swěto a žiwjenje je šlubjenemu čłowěku f Knjesowym pšichšćodom do cžěla šchhadžalo.

Žef. 60, 1.

A nam šchadjenje je f wšchotšće pohladato, Duž stawa jo španja dušku rošwětlujny A s noz t šbožnom ranju postupujny; Nam nowe šwěto f wěčnoće je šchhadžalo! —

Šlaj! žiwjenje je šbožnistom so čłowěku dako še šlubjenemu. Wóczi f šwětu pošchujny A šubojenje špěw džanj Božu šanochšćamo, Šdžy wustłanje je jandžel Božich šallincžalo!

Immanuel, Bóh s nami! — nětko f nowa reša; Čžć f parabišej Božemu je wotewčeno. Šsmjercerz hama pšchewinjena pšchod žiwjenjom cžěla.

Še šwěto nam a žiwjenje so poščicžo, Šdžy čmowa semja Božu nōž bu rošwětlena, A šradowanje šbožne nam je wozušččo.

U.

Kónž jeneho wuškēmwa.

W jenej hórkej wješy bu šwaš šwočejeny. Žało bē wěro-wanje a šwjatocziłow f žyrłw: nimo a wšchit cžah f žyrłwe džěče, so nawojenja — hruw, šchěbžny čłowěč — wonla pšchod žyrłwymi duriemi na pječtu wobwojertny a t žyrłwi wobročeny,

f hłofom jawola: „Dżenka hym ja poślebnij krócz tudy był!“ Skwaſny dżek ho mny a najajtra rano młody mandżelſki — wón bę f hórnikom — na dżelo ſhwałachje. K wjerzeri chųſchje wón ſaſo pſchynę. Zeho žona ma jęž poſtajanju hobjinu hotowu, ale wón tu hiſchje njeje; wona cżata, tola wón njeſchyniędze. Stónčynie wibiſi wona wós pomaku po dręſy bele jęč f pſchęd tųžu ſaſtac. Sbrnizy, kiż na woſu ſežja, f njeſo doſki pſchędnjet takobnwie ſežnu; mjelčyſzy njeſu jón do jſtmy a woſmu f njeſo wobſem, kiż jón kųje. Žona tam poſlabnije — to je jeiny muž, bledy a morny. Struch ſtały bęchje ſo wotwalit a jeſo roſmijalt.

Na tſečji dżek bęchje pobręſe ſaraženſe hórniſa, a po tam-niſhim wałchnju bu taſchje najprjedy do zųtųje pſchęd wotat njeſen. Sųtųri dny po tym, ſo bę wón tamne Woga-hanjerſſe hłowo wuprajit, bęchje wón poajim tam, bęchje ženje ſaſo njebęchje pſchynę chųł.

„Sa, tón Ruęe, twój Wbł, hym mōzny, ħurowy Wbł!“

F.

Auſje, moje wſchiko!

Dy moja hųwida by, na kotruz hładam,

Kiż hųwęzi też we nocy tųſdnocę;

Dy moja ſtała by, ſa kotreż žadam,

So wobſtač moſt we tųdym njewjedrje.

Dy by mój wodžet, kiż mje f dobrocm' ħnuje,

Dy hųwęza by też w ole cżemnoſće;

Mój ki, kiż pſchęd padom mje wobarnuje,

We wobſunjenju twjerdže dżeręzi mje.

Dy by mój khlęb, mi f njebeſej daty dele,

Kiż f węcžnom' žiwjenju mje naſųcy;

Zeż žórto, kiż mi woſchųwenja wjele

Na puſtųy bučųd lubje poſſięzi.

Dy by mi wſcho! duż chų cje ħwęru proſųcy,

So by mi pomoh f węcžnom' poťoju.

Chųł, bučųe Sdžnito, mje ſbęhac, noſųcy,

Dač wōžny dom ja f ħnady doſtanu.

Surij Wroſł.

Młó modlitwy.

Ś dzienica jenieho lękarja pobal F.

(Stónčjenje.)

Durje ho lęby ja maczeręj ſačžinichu, jaſo ho młodženz na jene dabo je ħwojeſo hłabokſeho dręma ſhraba. Wbón woczi wu-djerawichy po jſtųje hładaſche, taż by nęchſo inate pytal, tola wón bęchje wſe hłaby, hač ſo moſt myſle a ſačųca, ſo jeſo duſchu jimaže, wuprajęzi. Za ħnydom ſpōnac, ſo bę ho pola njeſo wē-domje ſaſo wrōčżilo, a ſo nętko prōžowac, nježōwanachy jeſo wuſſje ſlaboſće a ħinitoſje, jeſo wobſtejnōſcy wuſłbēžić. Sēmjeretna cżędnina wō jſtųje ħnječjeſche. Pola tųreſo bę rosmēna abo kriſis ſaſtųpila, a tōžde male roſſhorjenje a pſchękapanjenje by w tųnle woſomitu ja njeſo morjate byto. Za mōžacy taſ-rej ħwoju wutrobo puſtatač kſųchųeč, taſ męač na ſwaroſęzi, ſo moſta ħnano macz ſaſo pſchynę a f tym jeničżu mōžnoſcy wumōženja ſtaſųcy. Za načowac ħam ſlųžbu wotſłabati, pomacųd palatę ħubje młodžēna a ſetędęz mlinje pōt f jeſo cżota, a žanęſo hłowa f njemu njerjeknychy, ſo mi porabęzi, jeſo ſaſo do cżięche ſpanja pſchynęč.

Zo bęchje wjažy hač budųch wōczajowacz moſt, a ja f radočżu tųčepjetac. W tųnle woſomitu bę jeſo bych ſtajnųch, a też ſo ja bu po nęčžim wōžnu a cųpka. Taſ dręmache wón ħižom hobjinu

dobho, bęe teſo jo budųchętej ani macz ani ħotra też jeno jeničżi krōcz nutz ſaſtųpile, mjeſ tym ſo bęch ja f wotſłabatu, ani hłowęca njerjeknych, pola tųreſo ħežbat. Dolež bęch wobſtan-ny, wotſtač, ſo bych ſtufkowanie węſheſo lękarſtwa wōczat, kotrež chųch patientę ſiſt jeſo wotųčenju dač, bha bęch dele, ſo bych rezept napifał a jón do ħwojeſo wobųhlenja pōſlat, też chųch f ſrubjenje maczeri a ħotſje hłowo tųchſta porrečżę. Zaſo pſchęd ħnedanſetj ſiſtu nimo dęch, ſaſųchųdach hłowa, wot kotrųch bych mōžnje ſaſaty. Węſche to ħnjeni Dobrowſta, kotraž ſo pod nawal-nyu pſtajanjom w modlitwie będęche. Za njebeč hiſchje ženje žanu žonu ſo modlicę kſųchųd, a też ženje ſaſo ho modlicę nje-ſųchųdach f taſtej ſtųtnoſcy a wutroboſcy, f taſtim padacōm do Wožeje wale, kiż bę jednōcžene f taſtim będženjom, taż tale žona ħwoju naleſkoſcy temu pſchędnocęſchje, kiż też f najwųchųchjeſo ſtracha wumōſ jamože. Za ſtwa, w kotrež ſo wona modlicę, ſbaſche ſo mi hiſchje dobho ſwjata pōba byč, a też hłowa, kotrež wona w modlitwie wuprowaſchje, by hiſchje runje taſ cęſtrowe w mojim dopomjęch, taż budųch je haſle węžera kſųchųd. Wone nębōje taſle reſachų:

„Za ſtajan ħwoju nadųju a domęru na Twoju dobrocųžnoſć a mudroſć. Ĥaj, ja ſačųwam, ſo by ty pſche mudry, hač ſo moſt ho myſlic a pſche dobrocųžny, hač ſo chųł na j cęſkim domapųtjanjom ħoſtač. Za to jeno njemoſu taſ jaſųje ſpōnac, taż bych raba chųł. Wopomni, ſo ħym proch a pomaj mi!“

Žowle wona woſomit poſata, taż by chųł a haſle taſ prawje ħuſobo ſačųwacz, ſchųž bęchje runje prajila. Na to wona po-ſtracųwacęhe:

„Dy bę by hiſchje tōňſamų Seſuſ, hiſchje runje taſ lubo-ſęžny a dobrocųžny taż teby, jaſo Dy žowle na ſemi tųbōječje. Na to chų ja ħwoju domęru twaricų!“

Tudy wona ſaſo mjelčęſche. Zaſo ſo dale modlicę, ſo mi ſbaſche, taż by wona pſtata.

Wbón ħmiliſ ſo nad wobohimi maczerjemi, kotrež męačų tųre dęčęzi, a ſubųzi ħyna wudowy w ſłaine wot mornych. Ach, był-li wón tola nętkole tudy na ſemi! Ale wón dę je tule wō jſtųje pſchi mni, a ja też węru, ſo wón na moje tųbde hłowu poſųchųca.“

Wbona bęchje jawenje nękore woſomiti f będženju je ħwojej njewęru. Za ħebi ħižom myſłach, ſo je jeina modlitwa ſtónčjena, jaſo ho wona hiſchje ras modlicę počja:

„Dy wobųłch wutroby a myſle węchų cųłowjeſow, a ja węru, ſo mōžęch też lękaręj prawe ħojenſje ħrędzi ſjewicų. Ze-li Twoja woſa, ſo by mój lubowany ħym pſchi žiwjenju wotſat, bha Tebie wo to proſųd; ħųł-ſat Dy ħinal wobſamtnęł, ſo potom baj mi mōž, ſo Twoju woſu ſnjęch. Za podawam ħwoju woſu do Twojeje a chųłta raba prajęzi: Twoja a nię moja woſa ſo ſla! Sēmſim Wōčęze, pomaj mi! — pomaj, pomaj!“

Poſlebnje hłowo bęchje nimalo njeſųchųchonne, a wona bę je lęby wuſſjeſta, jaſo ho wona cęžto f ſemi ſwoje. Ruęe ſo durje pōblanſetj ſiſtu wotewridu, a prębyh hač mōžacy ja hiſchje na pomoz pſchynę, ležęche wona ħižom w rufomaj ħwojeje dżowti. Njemōž bęchje ju lajda. Za pſchęwotſtačų ju ſtarobolnųčji jeinye dżowti a tųwatač tōn rezept napifač. Zola to nje bę tōn rezept, kotrųž bęch po prawym napifač chųł. Za to haſle wębęžni, jaſo bę lękarſtwa hotowe a patient jeſo ſtufkowanie ſa-čųwacz počja, dolež potom wōžacy, ſo bęch taż f pſchųnarobņena runje to lękarſtwa ſaſiſat, kotrežų ſtufkowanie pſchi rosmēnje (kriſis) dla patientowęje wuſſje ſlaboſće ja njewęſe dęžacz.

Za ja žył nōž tųroboym dom njewoſųchųch, a najajtra mōžacy f dżakownym węſelom maczeri a ħotſje woprawobęte poſleńčenje we wobſtejnōſcy tųreſo pſchųſenicų. Sforo njemōžne je wopriſhanje jeinyu dżakownoſće. Wų węchųž dżakowachųm ſo młokęžiwemu Wōhu, kotrųž bęchje ſo taſ pomōžny wopolaſat w w hobjinje cųłowſje ſlaboſće ħwoju mōž a dobrocųžnoſć ſjewi-

„Sa tróti cžaj mójad wo hynu knjenje Dobrowiskeje f wěsto-
scju rjes, so ja njecho žanecho stracha wozaj njeje; štorože jo nje-
wórczi a jeho mozy wšednje pichibiwadny. Wón dosta jašo
čerhny napohlad, a my hajachmy najlěpšu nadžiju na jeho do-
spolne wotšporjenje. Tak bóry hač bu štory tak baloko wustro-
wjeny, so móžesce wotmjenjenje knjele, činjelešte macz a šotra
na moju rabu pichibiti, so budyteje f nim móžeš powětr wuziwaleje.
Wječor do wotpuščowanja buch f nimaj na cžaj pšcheproščeny.

My šedžachmy to tej štory, kotruž ja wot teho cžaha šem
pšchego mobilnštu štory mjenowad, a špominachmy wěšo na šat-
bžene dny wórcžy.

„Ščo to budže tola hdy jašo nad mozu mobilnity dwělowač,
knjeni Dobrowiska?“ — ja šapowčad.

„Sa njebeč hišće ženie wjebžala“, wona šnapšchecziwi,
„ščo to rěka, šo f Wožom bēžič, hač halle w tej šadwělowanja-
pcknej hobžinje, jako Wož je šwojim wšoim bžičejom šamecho
wotšajid. Tola to je něšto nješowčene, mužom Waščeho po-
wotłanja wjele wo mobilnity rēžič bžičej.“

„Mobilnity, wuziwadžena knjeni, je wučkšcha bžiči wšitka
našcha wědomošć a šubščcha bžiči najšubščhe wumjetstwo. Wona
šamozje wjele pola Woža, wot šotreboj našče žiwjenje wotwijuje,
w šotrynj šmy my živi, hibany a šmy.“

„Wo tym ja wot něka pšchego pšchewědžena wotłanu“, rjetny
bžakowina macz, pšči čimž šo jej hšlyš po šizomaj ronjachu.

My pšchewčachmy wjeleš knjeni. Wyšćnošč a štorošće
minjenych dnjom barwadu cžiche šboje pšchitomnošč je no čim
šubšč je šacžiwac, a my šladowachmy f polnym dowěrjenjom na
Woža do pšchidžoba. Předy hač šo bžičachmy, šebi hromadže
mobilnity wučkšachmy a poručowachmy šo Wožu wščeje hnadby
a wšchego troščta. Zato knjeni Dobrowiskej w boženje prajach, mi
wona mały pščizil do rufi tyny; bēžče to čitanšta pošnamka
je šledowazje, rjenje wučkšiwanej ščučku:

Ščel f Wožu šwoje šdyčnjecžka,

šdyž w tynčnym šotry šy;

Wón wotnje tebi šhrysta dla

Wšču štorošć f wutroby,

„To je jeno malčičošć“, wona rjetny. — Sa pak ju hač
do šwojeje šmjerče wotšowam.

Šlawišna šhryštukoweho cžetpjenja.

7.

(Wotražowanje.)

10. Wachowac, so mnu wy bžē njemōžesce
ženicžu ščtumu? — Šo woš špytowanje
žere pšchewšato njeby, wachowajo
W šledbenju šteče!

11. Šotomny buch je, ale cžšo ščabe! —
Woblēšče f druha šo tam wotšadžejo
žetuš; Wōčče mōj! wola šlaš šo twoja,
Njeje-li možno,

12. Tōnte šo šhelid, šhiba šo jōn piju,
Wōte mnje by ščol! — A jich pšchšupiwšči
špiž namaka jašo; pckne španja
Wōčž jich bēču;

13. Njewjebža, ščo jom' bychu wotmoštwili. —
Wotšajiwšči šnješ pak jich wobohid španych
Šašo wotēbže a ras ščej bžičje
Ššame te šlowa,

14. Brijazy: Wōčē! jeli čyčid, dha šhelid
Tōnte je mnje wōm; tola moja wola
Wčid šo nještanje, ale twoja šama
Dopjeli šo wola! —

15. Šandžel tu f njebžē, jeho pošhlytaju,
Šenu šo šewi. — A je šmjerču jako
Wón šo bēžesce, šo wōn nutečičšo
Woblēšče f Wōčžej.

16. A bē jeho pōt jako šrawne šrepy,
Wabaze f šeni. — A wōn poštanyschji
Wšchidž f mobilnity f šwojim wučšobnim,
Kotšj pak špadu,

17. W šrubobje šwojeje jako pšchewšeni;
A wōn bžičje f nim: Ščo dha pšče? Štrošbi
Wōčžje k mobilnity, jo woš špytowanje
Wabodbo šewi! —

18. Špicže buž šwili! a šo wotšewječe! —
Dofč pak je! — Ščtumba je šo pšchibitšči;
Wlajče člowjela daty Ššyn do rukow
Šrēšnitow budže! —

19. Štačže, pōjmy! hšaj! wōn šo pšchibitšči,
Kž mje pšchabž! — Tak je dopjelnene
Ššowno wēščšjenja, šo do šmjerče daty
Šbōžnik bu člowštna. —
(Wšchidžobnje dale.)

Wšchelake f bliska a f daloka.

— Wěšto Kamjež a Wškopaj wo wuččejši šeminar wujuje-
tej. Wšchnošč je šejmej namjet wobata, po šotrymž ma šo
wškopajch šeminar šotōž. Wjetščina šejmšid šapōšhazow
2. šotomny pak je pšmo šejmej pšchewšata, w šotrymž šo šo to
wupraji, jo šo šeminar do Kamježna položi. Dofč je wjetščina
ša Kamjež, ščōnžnje tež wšchnošč do teho šwoli, šo šo do
Kamježna nowy šeminar položi. Druhe je pšchšjenje, hač je
hiščeje našne, nowe šeminary w Šafitš šotōž, bžič je wuččefšči
šlaw pšchewšelnjeny, tak šo durbja cžalac, předy hač šlatne wěštno
doštanu. W Wšitšej wščat je naša hiščeje jara wulla. Š Woje-
rowškeje pšchšotowatnje (praparandy) tele jutry přni wučšomž
přuhowanje na šeminar cžinja, šdyž šu šo 3 lēta na pšchšoto-
watni wuwučžowali. Hač šo jutry jašo pšchšotowatšnja rjabow-
nja we Wšjerežach poštoji, wo tym hiščeje wēščeje powjeseje
nimamy. Kž ščēšje ju doštanjenu, to šubym Ššerbam a wōšēbe
šerššim štorščim, šotšj maja wobbarčenych šynow, šewimy.

— Štorščj, šotšj čžebža šwojich šynow na Wubšji gymnašji
dacž, nječ šu na to dopomnjeni, šo maja šwojich šynow wot
pšchšobneje pōndžele hač do šredu, ščšdy dēš wot 11—12 hōž,
pšchšobniju, pola knjeja šektoru pšchšowjebžič. Š došom maja
šwojich šynow pšchšhajicž.

Dalšče dobrowolne darj ša wōšhe armeniške šhrotu a mšionštno w ranšchm kraja:

Š Wōrčšijške wōšabdy pšchš knjeja šararja šhrygarja:

š. w š. . . . . 5 šr. — np.

W mjenje wōšohid šhrotom wutrobnju džat.

Wōčž, redaktor.

Wōrčedjenje: W 1. čšile čitaj na 4. štr. w 12. rjadžy: wjebžidž
(wěsto: wibžidž).

Sy-li spěwał,
Filnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať mény
Čerstwość da.

Njech ty spěwał,
Swěrny džěłal
Wědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebosć mana
Njeh čí khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poča,
Wokřew će!

F.

Serbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerzj knihiciznječni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 np. dostac.

2. njedžela po tšjoch kralach.

1. Měšć. 50, 15—21.

Dwoje wutnjeńy s tuteho tšfja; to jene, tak tón, kiz je pod Bohom, hinal njemóže, hač so swojim bratram jich kšćel wudawa; to druhe pať, so Bóh pšči wiškej čłowěkej hřešćnošći a kšćelji, pšči wišćem hujenšćwje na šwěrcje tola s knjelom je a wostanje. Woboje wobiantamy do tuteho rozpominanja:

Bóh je naš wódžet.

My kšćeljujemy na to:

1. Šćto tutej wěrje napšćewizmo šćej.
2. Šćto naš pšćego šašo k tutej wěrje wódži.
3. Šćto naš w tutej wěrje wšćyćy čini.

1. Žatubowi šćynojo radu šćaduja, tak bęchu šćowjemu derje šćkšćenemu kšćošanju wušćli. Žich nan mějelše Žofesa, totrěhož bě jemu Rašel a to w jeho starých dnjach porođišća, lubišćo dýžli jich wušćlić. Žemu bě wošćej rjany kšćunjo šćinili. Žo jemu šćawidžachu. Žofes bě šćo na to wo šćnje ša jich šćnje wódži; dýž jeha hđidžachu. Žeho nam bě jeha na polo pšćlať, šćo by šćlať, šćto čćinja. Woni šćo nad tym hńewaju; hať, we šćowjim hńewje čćejšća jeha šććoćowac: „Šćaj, tón šćoćať tudy dje, pójmy a šćobijmy jeho a čćihamy jeha do jamy!“ Šćěho šćo hńubenej, temu najšćaršćemu, kiz mějelše wišćo šćamłowjenje njekšć, porođi, šćo by jich wot mordašćwa wotšćeržal; woni šćo šćoťojo, jako bęchu Žofesa na druhe waišćnje wotbyli a

jeha do wotročćiwa pšćedali; nana pať wobelšachu. Šćajta to kšćelji! Žofes pať pšćidžje do Egiptowšćej, hđej bu šććoćnje šćowjeje mudreje rady dla ša šćnje postajeny. Žara wjele žita bě w dobřých šćtách na žitne kšćje našćpať; dýž pšćidžje drohota. Žej jeha bratřja pšćidžu, šćo bęchu žyřobu nakupili. Žofes da šćo jim pšćnać, Žatub čćejnje se wišćemi šćowjimi džćejimi tam, hđej so Faraońewej pšćiřalni w najšćěpšćim traaju, w Šćofenje, będla. Rať hđiwnje je Bóh wišćo wódži! „Wý šćej šće šćo mnu myřliřli, ale Bóh je šćo mnu derje myřliř, šćo by čćiniť, šćtož wy dženša widžejše, a pšći žimwenju šćeržal wušći lud!“ — Bóh je to čćiniť; je derje tež do kšćelje tųch bratrow šćowliť? Žo šćo tola nam wěrěć njedha.

„Rať móže Bóh to pšćidžć?“ Rať derje šćo tež my pšćahamy, hđýž wušće njewšćej naš potřćej; a jenož potom, hđýž lubojny wobrašć Wojeho šćařarjanu nam pšćed woćowaj šćej, dha tež pšćajmy: „Žo je tón džen, totrž tón šćnješ čćiniť je.“ Ale Žeřušć šćam, kiz naš napomina, šćo bęchmy pšćlađali na pšćaciť do njewšćejam, kiz njewšćja, njewšću ani njewšćowaju do brąńnjow, a tón njewšćej Bóžćej je wiřal šćejwi, tón je tež na to pšćlať, šćo je Bóh s wódžerjom, hđýž nam šćo tak njedba: „Žej niz jedyn njepadnje na šćemju bješ waiřćeho Wótžal!“ Žo šćiřćim wone tola podoju na šćemju, wošćejnje nšćť, hđýž šću w trutej šćymje šćmjerje, abo hđýž je šćemja s bšćej pšćadtu wotšćeta, tak šćo ničćo k jedđi nimaju, hđýž šćiřćne wotřoby jim žaneje žyřobu njedabđja; móž jich šćiřćliw je šćemjena, a moriwe šćja na šćemj!

Kak wotbrocjuja psihirodne mozy so tež pschecziwo cziłowiejeli? Wides jeniczte jemjerjenje sa krotki czaś bo tešejaga krajina do rozpabantow pschewotbroczi a njeliczne cziłowiste žiwjenja su janicjene. — Łódź so podndri we wiciorach, a wschitzu na njej su šhubeni, hacz su do Woha werciki abo niz! — Wóra pschizmazo tchorość lėta tak šdip wot jeneho traja do drugeho a wojnje precz, kohož potrejchi, a njewoprašča so, hacz ma praneho abo njepraweho! — A Wóh máže to pschidac? —

Póhlabaj dale do stawisnow cziłowsteho žiwjenja! Šcho wóhšiz? Tu swietle prubi Wojeje lubośće, tam cziłny isćen! Šcho máže doliećci šdychowanja wschich wobich łubnych a łubienych, kiz su pod stami potłóce-rjemi žalostny kónz wsiati? Zato bė škrystuś přemų cziłobćizku swojich wěrjazach pod swoju tchoroj šromadziś, dha sapocza so pschiczechanje! Komiti tchoro Xero staji žiwych cziłowjekow sa swěty do swojeje sahruby! Ale my wschaf so njetrjebamy do stareho czaśa a do zuseho traja podac, wschaf wóhšiz pola naś, tak šlóstni njefobstani woštanie a swoju hłowu šbeha, mjes tym so wěrjaza do-brocziwa duška na tchorožu tešo czepti. A my cziyli hišicze pschi tym wostaci, so je Wóh naśch wóhzej? Wščelate njejanwinowate njebože temu napščecziwo rēczi.

2. Cziłmne Woje woštjenja su stajnje cziłmne hudańciza sa pobojniz mužow Wožich byle. Runje tak, hioś pat njejsu so mylicz dali we swojej wěrje do lubośće a mudrośće teho žimeho, wschepomóžneho Woha. Wschaf su stajnje tež nanopat widěli, so stónćunje pschego to hłowu sašo trjedi: Šchož cziłowjek byje, to budže žnjec. Wščego je hėbi šlóstni kam swoju jamu ryz, pschego so to dobre stónćunje dobyto. Dawno bė Zośef swojim bratram wodał. Zato pat bė jich nan wumrjet, so i nowa bojadu. Kak wjele dobtrotow drje ku mjes tym we Egiptowski wużiwali; jich šwėdomnje je njemėrne wostalo. Wščes swoju stóć bėchu hėbi swoje zyke dalšce žiwjenje sašedojcizili; pschego sašo dopomnecze na hroyni skut wotuczi, cziorny blak wosta. Gańba a bojość je hředny pđb. Tak je nękotryžkuli so we swojej młobojci hřednej podbał, wón cziygiče šóchtu wużiwacze a hańbu a bojość je wotnješt! — Róždy wschaf kam cziye, so kóda stóćiz swoju mđu dostanje. Njeje to i dopośasimow, so jedny je i tuielow, kiz wschitto k dobremu kónzej cze domjecz? — A škto prajišch, hbyž by pytnyl, so je so pschecziwo wščemu wožatowanju, pschi wschaj njepščecziśtej mozy dobra wěz radžiťa? Wšč Zośef czi njewotmowi: Wóh je to cziwik, šchož wy dženša widěczi! —

Zato pschėd što lėtami zpiła Europiśta pod cziłkim spřachom Napoleonewego knještwa šdychowalše, jako bė wón na pšłednje poraženje swoju ruku hizo šbėhny, so by tež Wufu dobył, dha bu jeho mōz pschės łobowy wobych ruzbowiśke šmyy šlamana. Tęhdy njejsu naśchi wotžojo rēczieli wo šojbowym pschidacze, ale ku na swoje tolena padnyli pschėd woblicjom žimeho Woha, kiz wščo k šepščemu wóhzi.

Šbyž bė w lėcze 1870 bitwa pola Sedana dobyta, dha pschėd prusi kral, pōhšizki štary kšėzor: „Kajte pschėmjenje pschės Woje woštjenje!“ — E tym hłowom rēcziśke wšizitiťi i wutroby, kiz bėchu tam wojowali: Wóh je cziwik, šchož dženša widěczi, a je pschi žiwjerju šdžeržal wuśti lud! —

Njejsu hišicze sa tym pschichol, so je tež tebi šamemu runje to, šchož bė Wóh tón knęš tebi šariťe,

pōhšizho twoje šbože byto? — Džęcho by na našłnym krahym kšćonczym dnju radicho wostach hřakalo hacz do škule škto. Pōhšizho pat je štarchimai a wučerzej sa krotolęz dšakowne, i kotrejz je so nujowato, wěšcho nawińtęz, a je so pschuwucziwo na džiśo, na tuto žorto wščeho šenitśeho žohnowanja. Zajśle našhonenje naś pschego sašo k tej wěrje domjeduje, so Wóh je naśch wóhzej.

3. Šcho pat naś teho wšitč cziwi? Zośef, kiz bu i mozu wot lubeho nanoweje wutroby wšaty a do wotroč-żima pschėbaty, nam praji, i czejez mōz je wščo łubien-śmo wutral a pscheczepti: „Za hym pod Wohom“. Wón runje tež sa tym pschidzje, so je bėh jeho žiwjenja šame Woje woštjenje. — Wóh wschaf wšizitiťch wóhzi; ale teho ho jamoža jenož czi troščtomacž, kiz so ja Woje džęci inaja. Tym, kiz Woha lubuja, wschitke wězy k šepščemu šliuza. Šcho cziwi naś wšitčych, so Woje džęci hym? Šewjaty Jan nam to wotmowluja: „Pōhlabajcze, kajtu lubość nam tón Wóžz wopolaťal je, so bychmy Woje džęci njenowani byli!“ Šbyž wēm a wěrju, so je Wóh mje tak lubowal, so je swoje najlubšice ja mnje tak, swojeho cziłśeho narobženeho šyna, tak bych ja wšitj bycz njebyrčjal, so wón wščo k mojemu šepščemu wóhzi! Za hym pod Wohom! —

E wostal mēśeśhe Zośef swoju wěrnu? Zato bu i mozu i lubeje domisny wotwježdeny, dha njeje ničo šobu wšacž mōšt. Ale jene tola bė wobškowal, swoju wěrnu do Woha swojich wotzow. To bė šalož jęho spraw-ńośće a šwėrniośće, to bė teho dla žorto jeho derjemcža a šboza. Wy štarchi, kiz wy šnadž swojim lubym džęczom, hbyž wščo dom wopuščiciz dęchja, wjele šobu dacž njemōžecze, isze wy pschės dobry pschiklad a šnamjo, pschės šprawne šadźerjenje a modlitwu wščemu wěrnu do jich wutroby pšidžiťi? Jeśi so njebychu dale ničo mēle, wone bychu bohate byle tak Zośef! —

Wot nanoweho pohřbeja bėchu tuczi bratija pschichli, jako Zośefa wo wodačje pšochadju. W Israelu bė nan najwubizichy kudinś ja zytu šwōžbu; teho dla so na njeho powotachu. Ale derje tež njedzachu, so je nēť runje wutroba hmita a mjęħa Zośef pał płaťacze, jako woni to i nim rēczachu. Wón płaťacze, niz jenož šrudneho dopomnecza dla, ale so pschego hišicze polne domjerjenje k njemu njemējachu: Njebojęc so, pschetož ja hym pod Wohom! — Pschi křowanju lubeho nana drje tež nēť hišicze wutroby bratrow a šotrow šo sašo namaľaju, kiz bėchu džėleni abo tež na kšiwbu šmyšleni byli. Ale njebyrčjal tež hewał jedny temu druhemu wodačž mōz, kiz šo teho trošituj: „Za hym pod Wohom?“ —

Wóh žohnuj nam sašo epifaniski czaś, so by Žefuřoma krahńość nam šo šjewila, so bychmy pōśnali, so šmy pschės Žefuřa wumōženi a powołani te krahńośći. Šchož nam potom tu potajene woštanie, to budžemy tam junu w šwėtke pōśnacž; so bychmy dšakowni a wěšeli w dobtřch dnjach, šyli pał tež w czeptenjach džiśo a teho wěćzi, so ničo naś džėlicz njemōže wot lubośće Wojeje, kotraž je w škrystuśku Žefuřu, naščim knjeju. Wščetož Wóh je naśch wóhzej, my hym pod Wohom!

Šamjen.

V. w H.

Jeſus je a dawa ſwětko žimjenja.

San. 8. 12.

Ja ſwětko ſwěta ſym; ſchōž ſa mnu ſchōžī.
Tōn w cšmnoſceji ho njemafata ženje
A pſchi mni potue imje ſpoſojenje!
— Knjes praji, kotrſz wobnabzſenych wobđī.

Wōn ſwětko žimjenja do duſhe pſchōžī
ſim pſches ſtowo a dawa woſchſenjenje
A po bēdženju jemu wumoženje,
— To ſprōžnym jaſo najſchōžīchj ſocht ſchōžī.

Pla! Jeſus ſwětko je a ſwětkoſč dawa
Eſam tōždej duſhi, kotrſz dopōſnala
Ze jecho jaſo wozwa ſtaſta jecho prawa.

Duž njefamōže w cšmnoſceji dže ſchōžīč,
A ſchōžī a horjo njedubrī tej ſchōžīč;
Ju w ſwětki žimjenja cže Jeſus wobđīč —

Mjebojce ho!

(2. kn. Mōjſj. 14. 13.)

Mōjſjaſ džejſe f ludu: Mjebojce ho, ſtejce twerđže! A bojenju
bēſhe wſchaf ſamſyſta dojčſ ja Iſraelske džejſi, jaſo woni woſtfažny
Egiptowſkiſ pſchēſčēſharow ho bliſkiſ ſchōžīčadju a pſchēſ ſobu
žolny Eſejwjencho Mōrja wiſadžaju. A tola mōže Mōjſjaſ prajičſ:
Mjebojce ho! pſchetož wōn wē, ſo je w poſchēſchōſceji po Wožej
pſchīſtaſi f ludom wuſchabnuł, a jecho Wōh byrbi a buđže nētko tež
dale pomhačſ.

Runje pola tuch, kotrſj džejſja Egiptowſkej tuteho ſwěta
cžeſmnyč, tež nētko hiſchēſe jaſa huſto pobodna nufa ſaſtupi, ſo my
pſchi poſhabe doſady naſ a prjebu naſ žaneho wupuſca wozju
njewiđzimy. Tola hōžj je naſ tōn Knjes ſam pſches ſwojeho
ſwjateho Duſda wubudžī a wumōhōj wot ſchōžī wotroczōwſtwa
tuteho ſwěta, taſ ſo woprawbōže njebjeſſi ſknanan pſtamy, dha nje-
trjebamy ho ja pſchēſchōd ſtaracſ a ho boječſ. Mōblitč byrbimy
ho, taž ho Mōjſjaſ mōblitčje a f temu Knjeſej woſačje (ſchť. 14).
Ale potom tež wēny: tōn Knjes buđže ſa naſ wojowacſ (ſchť. 14).

F.

Wumōžerjej žimjenja.

Ma jentym mōjſje, pſches wuſtu rēnu njeđazgny, jedyu woſaf
we wječornych ſmērtač njemērnie tam a ſem ſchōžīčje; potom
wōn nēkotre mjeſiſchiny imērnom ſtejčje, poderpje na to ſwoju
ſtowo na wobloženje a puſchēſi ho ſtōncznje do žolmow. Wlody
ſchopz wot 15 lēt, ſyn jenje ſabonimſy, kotrſz w tymſhamu
wofomitu je ſwojim bratrom pſches mōſt pſchīnōže, tuteanu pſchi-
wota: „Wōj, pōj, wumōžmo jecho!“ Wōbaj mlodač cšlowjeſaj
hnydom do wobdy ſchōžīčſaj a po wjele pōžju jecho ſchōžōwnje
f brjohēj pſchīnīčſaj. „Njeprajach cšī, ſo jecho wumōžemo?“
džeſhe rabotnje tōn jedyu f druſhemu. Eſyla luda, kotrſz bē ho
pōžžata, dawafſhe jimaſ wiſchelaſe pjenjeſ, ale je ſpōdživanjom luđo
wiſadžaju, ſo je wonaj jima� njefnatemu wojofej pſchīnuſowacſ
ſpwtowafſtaj, runječ bēſtaj po žytnym mēčje jaſo jara ſhudaſ fnaſaj.
Mētko bu woſaf praſchany, cžeſhola je bēbi žimjenje woſač džeſt,
a wōn ho wuſna, ſo je ſwoje puſchowafſe pjenjeſ, doſeč džyhēſe
ho nētko jaſo dōwolotč f ſwojemu regimentej wōrčēſčj pſchi bracaſ
ſhubit a runje taſ te wōſhom toſet, kotrēj je jemu macſ jecho
wofačſja ſa njeho ſobu dala. Eſchōž džyhīčſaj jemu jecho
wumōžerjej nētko dacz, runje taſ wjele wuſchīnēſje, kēlžō bēſhe

11

wōn pſchēſhraf. Wōn mōžeſhe ho jaſo ſwērny muſ f ſwojemu
regimentej wōrčēſčj, a ſchwarny ſtaſt jecho wumōžerjom bēſhe taſti
ſačſiſchēſz na njeho ſchōžī, ſo ho wōn ženje jaſo ſhartoſ njebōtny,
ale bu pilny a rōdny cšlowječ. Taſ ſtaſ jemu tamnoj niž jeno
cšētko, ale tež duſchu wumōhōj.

F.

Šhujbene wopſiſmo.

W jenej thūrtingſkej wſhy ſapocſſaf ſaſōžbeneho lēſtotka ſamožity
bur, f mjenom Kruža, bſbleſhe. Mējeſhe naſhadne rjane burſte
ſubto, kotrēž bēſhe wot ſwojeju ſtarſheju herbowaf. Eſchōž ſa
jecho dwōr pſchēſchēſ, hnydom wibēſheſje, ſo je muſz w dobrnych wob-
ſtejnoſčach. Domiſe, hēbōže a brōžnje bēchu wobſchēſne a wuſke.
Dwōr ſam bē doſhi, ſchēroſi a cšyſtu. Domowu wofna taſ pſche-
cšelnije bſhſtawota, hōžj bſhōjo na nje hēwēſejčje. Eſara haſo-
ſata ſipa, ſa domſim ſtejaſa, ſwoje mōžne haſoſy hač pſches
tſchju wupſchēſjerafje. W hēbōždy bēſhe wjeſke žimjenje.
Eſchſyri rjane ſonje pſchi poſnym ſchōje ſtejaču a bēbi wōnyſ derje
ſchōžīč dawoču. Džeſhač mjaſhachy ſruwow temu, kotrſz do
ſruwatnje ſaſtupi, ſwoje ſchēroſčōwate hſowy napſchēſčō džejčjadu.
Tu wuſke ſtaſto wozowu bječejčje. Tam ho ſnaty ſtōt waleſhe,
kotrſz ſa njecſyſti džerſja, kotrēhoj mjaſho paſ ho na wiſchelaſe
waſchjenje pſchīhōtaje a ho rad jē. Šhapon je ſwojim ſurami
f hōrba, poſtomy doſtōwnoſčje ſchōžīčje. Duſchne pēne goſbie na
tſchēſe bēbžadju abo tam a ſem ſtōwachu. Wjele wiſchēm tym ho
pilni luđo w dobrnym rjebēz hīdaju. Eſ jentym ſtōwom — derje-
mēčje, mēr a wjeſelōſčj na rjanyam ſubto a w jecho domſim by-
ladju. Šaj, tež w domje. Kruža bē je ſwojej žonu Mſyſtynu
w ſchōžōwnym mandſchſtewje žywu. Mandſchſtewj mējeſchraj ho po
džeſchōſtēnym hromabſchēyčju hiſchēſe pſchēſjo taſ lubo, hoi, hnađj
hiſchēſe lubſcho hač w malej wjeſnej žyſchēſkizy pſchēſ Wōhom a
jecho ſchōžōwnikom ſwoje „hoj“ praſchēſtaj. Eſchſyri wjeſhe ſtōwe
džeſči, dwaj hōžaj a dwē hōžaj, bēchu taž woliſowe haſoſy ja jich
bſidom. Wōt najſtarſcheho wōſchōmlēneho hōžja hač f malemu
dwēltnemu hōžčatju, kotrē ho hiſchēſe taſ rad na macſerimym ſlinje
toſebach dawafſje, bēchu ho wſchēſe derje rabſiſe a bēchu wjeleſe
ſwojeju ſtarſheju. A to najlēpſche bē, ſo boſhadowaſnoſčj a Wōži
mēr w domje a na dworje bſbleſchēſ. Bur ſchōžīčje niž jenoſ
je ſwojej mandſchſej a je ſtarſchimj džejčōwaj porjadnje je mſchī.
Tež wiſchēſkizy ſwojich cšelabnikow f temu džerčejčje. Mōžčejčſi
džeſt rano a wječor Wōže ſtowo dōwa cšitachu a f temu rjany
ſchērluſch wuſpeneſe. Tež bewaf mēdaju mōderiſe ſaſhi we wuſtſej
cšejſej a pſchēde wiſchēm ho prōžnowachu, ho po Wōžich kaſnjach
ſtōžowacſ a po nič cšinič.

Bur Kruža bē, taž ho praji, ſchōžōwny muſ. A tola f jecho
ſchōžu nēchſto pobrachōwafje. Zeſo bliſkiſhi ſuſbōd bē bur Durinč,
teſo runja bohaty, tola bjeſchōžny, naſhrony a ſawitny cšlowječ.
Wōn f tym lubom ſchōžīčſaj, kotrnyč ženje dočſ njije, tež hōžj
maju wſcho ſhōpate polne. Durinč jecho jenož hiſchēſe a ſem
hramjeſhe, doſeč jecho mjerſchafje, hōžj ho druſhemu derje džejčje.
Eſčōto, hōžj bēbi mjerſchafje, ſo jecho ničto njewiđj, pſchi pſtočje,
jecho dwōr wot ſuſbōdōweho dželazy, ſtejčjeſ a je ſadoſchſimaj
wočamaj na rjane ſubto ſhlabōwafje, kotrē by taſ rad ſwoje
mjenowaf. Mōžčj jenož ho hōžchēſe, ſwojemu ſuſbōdej nēſajſtu
ſchōdu načini abo jemu nēchſto ſubto ſejhra a pſchi tym wſcho
f taſtej pſchēſepanōſčju naprowi, ſo derje mōžčejčje Kruža njecſchōz-
niſa ſubdacſ, tola niž pſchēſ ſub žōdacſ.

To ſwēneho Kruža a jecho mandſchſtu hēwōto hjeſchafje.
Tola ſhōrble ho ſhlabōwaf, ſe je ſtym ſapſacſčej. Mōžčj jenož
mōžchēſtaj, ſuſbōdej pſchēſcelmōſčje a lubōčj wopōſtaſchaj. Tola
hōžj ho nadſchēſtaj, f tym jecho ſawitč a njepōſchēſčje pſchēſwēnyč,
ho jara mſchēſchaj. Wſchēſho jaſo byrbichēſaj f boſočju naſhōnič,

Sy-li spěwał,
Pilnje dźelał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoł mčony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spał mčony
Čerstwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnyje dźelał
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoću ty.

Z njebyjes marna
Njeh či khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokrěw će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa ho kóždu ģobotu w Šmolerjez knižničkejčeni w Budynčinje a je tam ja ščitwórtlětnu přichodlatu 40 np. doštač.

3. njedźela po 15tych kralach.

Mat. 5, 6.

Ĥdyž dźyćke našch Ĥnjes a Šbóžnik ham być, dža džeńke wón do čijachny horow a wot tam wróćej ho šašo t čłowjeťam móžnišči a bohatiči na dobrych myšlach a na trošćtowoznych słowach. A wšcho tajke duchowne bohatstwo a ģohnowanje wón potom, jašo bě šašo mjes čłowjeťami, wudželowajše. Tať bě tón Ĥnjes šašo se ģwojimi wu-čjónikami na ģornu šćol, druhy přichłpachadžu a bórty bě wulka čjzjódka ludži šćromadžena, kiz beki žadachu, Žeľuša widžecj a ģlyščecj. Wšćed nimi tón Ĥnjes tež njemjeľecjše. Wutrobu jeho poľkucharjow beću jow ģorćach nuterńiše hacj deľľach, bđžej dyrćjadu woľowacj je šćarolčćemi žiwjenja. Duž ģmedželšće tež tón Ĥnjes woćatadž, šo budža jeho słowo přichjeć, bđžj wón jim tež wo druhićch wězach pře-đowajše hacj wo tych, kiz wišćedne žiwjenje nastupaja. A wón wotewri ģwój rót a přichipowjeđajše te kraľne słowa, toćrež ģu nam šćeržane po šćenju ģwójateho Mateja 5—7. Dženja něćto rospominajmy beki te słowa:

„Šbóžni ģu čji, kiz ģu ģlěđni a laććni po prawdoćći, přćetoz woni budža našććeni.“

Kóždu ģynđom wupnje, šo tón Ĥnjes Žeľuš tudy na zple ģinašće wošćnje rězi, hacj to čłowjeťojo ģewat čjinjadu. Prašćejmy ģo jeno, toho dža ģwet ģewat šbóžneho mjenuje? Žeľo toľa, kiz je došpł, šćetoz přejby njeho wšćće nidoť njebe doľonjať, teľo, kiz je we woľnje wulke dobyćja čjiniť a ma něćto přćed ludźimi wulku

ťřwalbu a čćejć; teľo, kiz ma wišćeho doľć, pjenješ a šćowneľo ģamoženja a beki žiwjenje porćejćiććj móže na wšcho móžne dćanjje; teľo, kiz je boľaty a šćrowy, tať šo móže tež do daloka jěć a šćejnacj zušć kraje a ludj; teľo, kiz trjeba beki jeno něććto požadadž a jeho požadanje ģo ģemu doľejnja — teľo mjenuje ģwet šbóžneho. Wšći tym ģwet tať rošćudža: Šbóžny dyrbi toľa kóždy być, kiz je něľajše šbóže beki doľuť, kiz ģwet něľajše šbóže wužiwadž, kiz je namatadž, šćetoz beľde jeho wutroba beki najbóľe žadala. Temu napřćeććjwo pať mjenuje Šćřřřřřřř šbóžneho teľo, kiz je ģišćće we wišćem žadanju žiwu. Tamni, kiz ģu došpłi, šćetoz jich wutroba beki požada, budža bórty našćććeni a budža ģo bórty wšćes měru našćććeni čćuť. Šćetoz pať ma wotćććććny kóž ģwojeho žadanja ģišćće wšćed ģobu, tón dyrbi ģišćće šćetććććće čćatadž, tón dyrbi ģišćće ģlěđny być a trabadž, ale wón ģwet toľa tež ģišćće ģo beľćće a ģo nadžecj a žadadž. Duž šbóžny tón, kiz ģišćće jene žadanje ma, šbóžny tež tón, kiz je ģlěđny a laććny po prawdoćći. Dyrbi wón tež ģišćće te čćwile přćećććććć, toćrmjz je ģlěđny a laććny přćećće pođćććććny, tať budže wón pať wotćććććny, bđžj je wón došćol t temu žóřľu, bđžej jeho dušća ģo poľćććće a wotćććććće móže, a bđžj budže wón beľććj sa tym blđom, bđžej wón žiw- nošć, móž a šbóže namala sa ģwojeho budža!

Nadoćny budž je přćećće poľny žadanja! Wón woľuje a ģoni ja tym, šo njebu jeno mudry, ale šo by dobry čłowjeť byť a je ģlěđny a laććny po tej prawdoćći, toćrež přćed Woľom plaćći. Wón dže wišććto prawje čćiněć a

pšched cłowjekami a pšched Bohom swoje pšchisłuchnoſće dopjelnić. A druhdy ſo też ſtanie, ſo cłowjetojo jeho cjinjenje a żywjenje ja prawe pšnaja, ale może dha to też cjinieć ſwojaty a prawy Bóg? Wšchitzy ſu tola wotſupili a njeje žadyn, kiž by dobre cjinil, też niž jedyn, a tola wotſawa w cłowſteſej wutrobje horze žadanje po Božim, ſchtož je dobre a prawe, cziſte a ſwjate. Duž pšchisładža nětko Křyſtuſ a praji nam, twoje žadanje durbj ſpoſojene być: Šbóžni ſu czi, kiž ſu bšbđni a laćni po prawdoſczi, pšchetož woni budža naſpjećeni! Bšb tón bohaty a ſmilny dze jich naſpjećić. Tajte žadanje po prawdoſczi mjeſeche tamny poſlutny žłonić. Wón we, ſo je hřeſchitnik pšched Bohom a ſo tón woſimje, je-li ho Boža hnada jeho nje-džerži. Duž wobroczi ho wón na Božu hnadu a wona ſo po nim horje bjerje, a žłonić, kiž bė hřeſchitnik pšchisłoz, dze ja prawe dele do ſwojejo domu. Kaž rucze po tajſtim hřeſchitnik w potuće a wěrje Božu hnadu pyta a woſimje, ſo jemu ta ſama też Jeſom Křyſta bla doſtanie. Šchtož njepravemu cłowjetej pobrachuje, to jemu Boža luboſć dawa, tu prawdoſć, kotruž je Křyſtuſ nam war-bował je ſwojeje ſmjerczi na křižu. A hdyž cłowjel tajtu hnadu a prawdoſć we wěrje woſimje, cziuje wón ho naſpjećeny, ſpoſojeny, wobbožen. Zene cziuje jemu wu-trobu hnuje, to jene cziuje: Ja ſam je ſwojeje mozu ničzo nejſym a ničzo njełamóžu, ale ja mam Božu hnadu a Božu luboſć a Boža luboſć je wšchitto. A duž je nětko ta krej a prawdoſć Křyſtuſa moja draſta pšchisłojna; ſ tej pšched Bohom a wobſtać džu, hdyž do njebja nutš poradžnu. Gaſnjeni.

Próſtwa.

Twój Duch, o Knježe, wodž
Mje pšchedo w prawej cziće,
Wšcho dobre do mje pšdž,
Mje downjež k žiwje wěrje;
Njech wón mje roſſwjećić!
A wježe k Jeſuſej,
Ruć k duchowu ſbóžnoſczi
Dže žadyn druhi njei.

Šchtož Tebi groſnoſć je,
Njech w Duchu mozy bšbžu,
So pšedy prawdoſće
Roſć we žiwjenju wižu;
Mž jeno poſtuchać,
Ně, cjinieć ſłowa być,
To duchowu je twor,
Kiž durbj k ſbožu tycž.

Duž, Knježe, poſpłi mje,
Tež cjinieć ſchtož ja bšbžu,
A ſpoſć, ſo we wěrje
Šso ſ ſwaheji draſtu pyſchu;
Twój Duch njech hnadnje da
Mi prawe pšnaje,
Dha imēju pšches Křyſta
Tam trónu ſbóžnoſcje!

K. A. Fiedler.

Za ſym, njebojće ſo!

Jan. 6, 20.

Šcho ſo my wšchitto njebojimy! Štajna bojolež je naſche tubdybće. Bojolež, ſo jo ſhubim, hórčji nam cžakne ſbože, a bojolež pšched ſmjerczi žyfe žiwjenje. Šcho durbj naſ wot tuteje bojoleže wumóž? Cłowjetojo a jich filoſofja? Wumjeſtowo, wědo-moſć, bžto abo ſaſtuža? Williom ſu ſ tym ſpytate, ale wšchitzy ſhomidu: to njebožaha; tuto ſcherjenišo je njebožohnuomne, jeno wječiſe, ſaſtaćniſe tu mono ſteji, a bojolež nam wutrobu roſ-točkuje.

Krie eleſion! Křyſtječe, ſmil ſo! Ty ſam móžeſch po žot-mach ſbóžić a wiſhoram roſtaſojowac. Njeſt tež k nam: „Nje-bojće ſo!“ Wotro je taſ wuſte, wiſhor taſ bylny, naſcha lóžićka taſ mała a wutrobie taſ tyſtly! Křyſtječe, ſmil ſo! Štuſ do naſcheje lóže, dha ſo wiſhor lehnje, a my junu piſchi pobrojach wěčnoſće ſaſtanjeny, i tobu radoſtnje wuſtupiwšči do ſbóžnjeje domowiny!

F.

Potnoſć ſboža je ſam Jeſuſ.

Jan. 10, 11.

Žiwjenje a doſć dze Jeſuſ doricž wiſeſcho;
Š njeboſć do ſwěta je Šbóžnik pšchisłoz k temu,
Šo by wumoženje dobyć cłowſtwa wšchemu. —
Duž budž naſche wuſchowanje miſoſć jeho.

Š hubjenſtwa a je žaloleže ſwěta ſeſcho
Šswětny k poſtoju naſ wježe njeboſtemu,
Dyž ſo ſ žyſte duſchu dowerim jemu;
Potnoſć troſtwa poſſieža ſo ſrudnym ſ njeſcho.

Dobry paſtyr — to je mjeno najſkraſniſe,
Kotrež pyſchi pšchedo jeho pržozowanie;
Špřoznych wuſchewječ dze jeho luboſć Boža

A jim ſbóžny lubje ſkicjeć doſtať ſboža,
— Paſtyrſke to ja njeſcho je ſpobowanie.
Wotrož joſ' ſym woprawdže najſbóžniſe. —

U.

W Božej ſlužbje.

Něbže běſche ſo raſ towaſtowo bželaczerjow ſeſchto a pšchi-poſtuchaſe rěčnikſej, wo wliwje rěčazemu, kotryž lóždy wot naſ njewólnje na ſwojejo bližſchejo wuſtupuje. We ſwojim ſaſorje-nju rěčnik ſtónćnje rěknu: „Něbžy cłowjel móže na druhého ſtutowacž, hano tole bžěčo tuby.“

Pšchi tym wón na mału hołcžu poſata, kotraž na kſlinie ſwo-jeſcho brodateſcho nana hěbžeſche.

„To je raſ wětno!“ tón wuwoka.

Jaſo běſche rěčnik ſbóžić, ſpomjeny bželaczej k njemu pšchi-ſtupiwšči rěknu: „Njebžiwajće, ſo Waſ pšchetoržecž; ale ja durbjad něſchto prajić. Wěch prjedy wopřiz, tola nočnych ſam do torčnyj ſbóžić a bjerjecž po ſwuczenym woſanju ſwoje wboſe, po maćerj woſyroczene bžěčo ſobu. Zebny wječor, jaſo ſo torčnje bžić, wono tu haru w njei ſaſtichamſchi bžěſche:

„Njenbž wiſchať nutš, nana!“

„Džerž hubu!“

„Wuž proſchenty, nana, njenbž nutš!“

„Šwěrom je ſwojim njeroſomom!“

Duž ſapny mi jyšla na ſizo. Za njeſamožaž ani tročjele bale hieč, ludy knjeje! Šso wobrocziwšči bžěč domoj; hoj, Bóg

budž křovaleny, ja nješym ženje wjozjy do šorčšmy pšichjchof. Wštole, moť tnježe, šym špotojny čłowječ, a tole dbešo je mi t temu dopomaha. Duž njemobáč šo pšichšlowanja šđerčječ, jako Wjy praješčje: ščžby mōže na drubeho štuškowac, w dobrym taž w šym. Wšerno je a wostanje: ščžby mōže nješčo čjinič. "

Njepapomů to, luby čjitorjy, ščžby mōže nješčo čjinič, šo by šiwonem bljšchemu škužil a dale pomah. Duž dži a čjini, ščžby w twojich mozach šteji!

F.

Šhubjene wopisno.

(Potkaczowanie.)

W bydlankšej štwi wulki dubowy šhamor šteješe. Tu šo papjeru wot jeha nana šem derje šhowaču. Zón wottamt-nypolšej, mucžje šachčjiti, šebra š nič pšjima a je pomaku a wob-šladniwje čjitaše. Tola tał wjele hač tež pylaše, wot wopisna žaneho šleba njenamata. Duž čjicha čžeža tyščnolč do jeha wutrobny šacžje. Derje wjedžeše, ščto na njeho čjafaje, ščžby papjeru njenaberže. Pjecz tyžaz toleť š danju, pšches ščjizčj lči šastatu, durbječeš potom šubodej wroščo pšacjč. Ščže durbječeš tał wjele pjenjes jow wjač, šo by njegmilneho muža špotojč? Pšches dočeš wojny, kotrež Napoleon pał tu pał tam wjedžeše, bčču ležomnočje po pšacjčijne šhuboto špadnple. Šruža durbječeš šo doma a dwora, pola a škotu wostajč, ščžby durbječeš tu šumu wobštarac, a bč potom je žonu a bččjinič šnadž šhubu muč, šnadž pšachč. Teke mjele jeha wutrobu čjowlowaču, ščžby šarocžowu poľny pšched šhamorom šedžeše. Šeho šwětna mandželša ščry-ššina šastpu. Šwona šnydom wjedžeše, šo joneho muža nješčo rudži a šo ja pšidčijne jeha tyščnolčeš praješčje. Wšón jej powjebaješe, ščto je runje wot Durinka štyščał, a šo je podarmo ja wopisnom šidčiti. Žona jemu ponhaješe hiščje jutrččej wščo pšedypatč. Tola ničo njenaberžeščaj, ščba w štawej wotšicžejškej knižy napomnjene: „Pjecz tyžaz toleť wot Kaščyra Durinka poščjč“ a tole napomnienie bč š šitnu pšedmalnjene.

„Tu štej“, praji žona, „pjenjesu šu šaplačene, a teho dla je napomnienie pšchšmuščjtnje.“

„To namaj ničo njepomha“, muž wotmolwi, „šmuša pšched šubom tał wjele kač ničo njeplačji, dotež dže mōžachmju tu tež šamaj ščjinič.“

„To drje wěm“, ščryššina mēnješje; „tola pjenjesu šu šaplačene, duž durbj bč tež š wštoľšoj wopisno namafac. Wšón nan bč porjadny muž, a je š wēšče šwěru šhował. Durbimj a š nim hiščješ pilniščo a wobšladniwischjo pšacjč, potom bižo šo namafam.“

Mandželšaj hiščješ ras dubowy šhamor wot dešta hač do horje pšchedlabočtoj. Ščžby šachčjiti, ščžba malicža papjeru šo wobšlada. Šo šhamore ščjine je šlidowe šachčje na rjad pšichj-šwachu. Wščo šo hač do pšobleného šučšja je wšče šebčš-šwofšu pšedypata. Tola pšlane a šorzo žadane wopisno šo niščže njenamata.

Šruža šo ščnčjnie na puč nastaji, šo by šušbodej šiweli, šo ničo šamafal njeje, a jeha prošyl, šo by ščjerpnošč dla šapla-čzenja doščžny pjenjes mēč. Durint šo wjele šmēčtatače, ščžby witanu powjecz šachčjiti. Na prošnu wobohého šruže dale ničo njewotmolwi hač: „Wščo dalsče šo namafa.“ A namafa šo tež tał, kač šo w woboti wobšaromny šruža bojal. Ščwčžba dla pječ tyžaz toleť a dla banje, pšches ščjizčj lči šastate, šo šubništu pšchepoda, a jako dopoľam bč doščny list pšidpoľoženy, kotrež bč štary šruža w šwojim čjahu šamorcžnje wustajč. Ščžny nanowe pšimo šapččč njemōžčeš. Žemu tež to do šubow njepšchjizče, wšchalo dže wjedžeše, šo je šebi nam woprabwžje pjenjesu poščjč. Nješto durbječeš wopisno mo wroščemju pjenjes pšichjinešč, tola

to jemu mōžno njebč. Ščžb teho dla wušubži, kač bč šo bojal, šo durbj kapital a dań wroščo pšacjč. Ščžby šo šaplačjenje hač do pošajenjeho dnja štalo nječ, durbječeš šo šubto je wščžm, ščtož bčše na nim a w nim, pšches šubništwu na pšchepabžowanie pšchepowac. Šruža wušub wroščeho porač, bč pšches njón je šmo-nej šiwobju do šubobu a šubienšwa štorčeny. Wšón pšajčeš šebi tu a tam doščny pjenjes poščjč, kotrež čžyščje š wutrajnej pil-nošču a na wščo mōžne wščžnje lutujo pomaku wotpšacjč. Tola wšča jeha prošja, kotrež šebi w šym našupanju čjinešje, bč podarmo. Nješto jemu tał wulku šumu na jeha šubto poščjč nōžčešje, dotež bč wšjiti čjaf, kotrež mōžčeš hiščje. Wšč wē, kač dočho trac, pšacjčnu ležomnoščow mo wjozj hač poľožju po- nižiti. Šo wšchelačij čžeščij bjes wušpčcha čjiničny pšuchadž durbječeš šo šruža ščnčjnie do šwojeho šrubneho dōšta podac. Šwojam džeš šo pšidčijiti. Šubto šo pšchaba a Durintej, kotrež bč najmōžjo na nje šachčjiti, pšidpabnu. Ženo wšotlo dwaj tyžaz toleť bč wščo, ščtož šruži šo šaplačjenju došha a šastate danje šubtne wšofa.

Š šhubotej ščrčej bololšču šruža rjany dnōč, šerbštwu šwo- jich wōžow wopuščjiti. W domowiniščej wješčy šebi runje prošnu štejazu malu ščžju i polom, t njej šušchazym, šupi. Žena šruwa, nještre šwinje, wōwaj, dale nješčo fur, bč wščđon ščt, kotrež jeha nowe wōšhebčeništwu wōžiwječeš. Šruža hiščješ dočho žadny prošchč njebč, tola bč šhubu muč, kotrež durbječeš šo w počje šwojeho wōžiwčja bōle hač šemal dřeč a bččłac, ščžby čžyščje šo je šwojej šiwobju na šprawne wščžnje ščjinič.

Durint něšto w dwēłam dworomaj po šwojej myšli a žabanju šopšdarječeš. W něšto dospil, ja čjinič bčču jeha wōtmwjšlenja tał dočho štate. Š horba šo šmēčtatače, ščžby šwojeho nješubčeho šuboda našbala wušlaba. Šemal jemu po mōžnošči i pšča štwat-šaje. Šdōščje šo, šo jeha šliščej šwēčj njemōžje.

Tač bč šo našyma lēta 1806 pšidčijiti. Šranzowšoj bčču pola Ženy a Auercšbada pruške wōjšto pobili. Na Ščuringštu šchdy wšče štrachot a šroľnoščje wōjny pšidniščju. Ras čjizba nje- pšchjčejščj jēbnuč do wšj, bčžej šruža durbječeš, pšidčjčja a š njeje rubječeš, ščtož šo šobžečeš. Ščtš bč šbōžje wušnamšči prječ čjēčjachu. Ščtšž dočrowōšnje njeba, teho š pušami t temu nušowachu. Šobarmo mužjo pšchpachu a šwōwaraju, podarmo žony pšachu a žalolščjachu. Wōjaj šo t temu šmēčjachu a wščo šebachy, ščtož šo juu špobobačeš. Tež w Durintej šubčomaj bčču wōjaj wščo pokanuli, ščtož bč juu na wōci pšidčjčto. Tola dotež žany pjenjes namafali njekšu, kotrež mēčešje Durint derje ššhowane, mōžčeš šo tōn hiščješ nad njepšobom trowščkowac. Še štrabžimj šnēwom wōn pšchē durbjeni šwojeho domu pšidšlaba- wščeš, tał wōjaj žyly ščtš i ščbžčow wuwjčjčje. Š dočom jemu čjertowa myšl pšidpabnu. Mlata ščžja, wot šruže něšto wobšblena, i bōta wšj w dōčštu ššhowana ležaje. Njepšchjčeljo ju tež teho dla pušiti njebčju. Durinka mjeršaje, šo durbječeš runje šruža wot rubjēšitow pšchepuščjčeny bčž. Ščby by šwōj ščtš a šwoju nadobu šhubiti, šmēčjčješ šo nadžč, šo potom ščnčjnie wječ w- puščjčti. Wēšče wšchł šroľna, njelčnčšowa pšchēbata, na kotrež šebi myšječeš. Tola na to dale njebžiwaječeš, jeno šo šwōj wot- pošlad dozpil! Š ščtšja šo roščubžiwšči šupi Durint t namjebniščej jēbnuč, ščtž i wōjštu nēšitšje čjēšitššo wjajška, i Šranzowšami šebnōčjeného, šušchjachu. Nještre ščowa a pošajanja i ruku roš- jajšnjeju došahachu. Nještre wšotomiki poščjžbož hižom nješčti wōjaj na čjaf dōtal šabytu ščžju jēčjachu, a Durint ja nimi, šo čjertowšj šmēwajo, ššladowaječeš.

Ščbni bčču ščrčje ščžjy dočwčłac, šččjachu je šwojich šoni a i mječom ššewarawo šo do dōwčžka a ščžiti bčču. „Šej, buro! wōčiti šachčje a ščjine! Wšamaj šwile, dočho čjatoč.“

Šruža žiwije čjizbōžje bjes boľoščje napšchčžo šupi a prošcho

praji: „Džije, lubi krajenjo, džije! Ščym kudy muž a nimam žanyh pjenjes. Mój štět, moje jenieče a posleđnje wobheždejstwo, mi tola njeubdžeće chcyć wlać. Wubdžeće hmiłni naplachećo kudyj hwojbie, kotraž hižom taś doleć pob njebožom czećpi!“

„Štupe žwantorjenje! Šnajemu hižom tajše blady — jebyn f wojařow wolać. — Ščto to naś šara, hač hy bobyty abo kudy. Wocziń šćinje a laćčeje! Won je hwełtymy tolerjenti, abo twój šćibjet budže mój tešať woprac.“ Hižom džimi jědny hwoju brat czećnjelše. Kruži jenož hićčeje taś wjele cžaša wořa, so bo domu twocyń a durje rućje seřama. Tola to žadolećiwu czećjebu jenož hwoju wotbjerža a ju cziń bōle rošnjembri. Š mjećjemi durje wosrubiwyć a je f nohomaj rošbiwyć so wojaży bo domu wolić, so byćhu bo šćbowanyh pjenjes hwozowali. Žafoćjenje woboheje žony a wotčćejenje džězi na wojařow žaneho faczićčeja njećjimi. Kruža chcyćje jim wobarać, taś wjele hač mōželše. Š feni jecho pobtorubnywyć na nim f nohami teptachu. Mjećeje so nad jecho hłomu bñřfolachu, jebyn wojať jecho f mjećjowym šćibjetom f wotmachom do hłowy prařny, pñšes czož wobyi na hwoju myřle šćubi. Žona wōtije jaćkićim, padže pñšes wojařami na tolena a ruzų kamajo wo hmiłnošć pñšefelše: „Wmijeće wšćo, šćtož wotbhežim“, wona žafoćelše, „jeno wotajčeje mojemu mužej žiwjenje!“

(Pñšćobodnje šćončenje.)

Štawina Křynřkowskeho czećjenja.

8.

(Wotracžowanje.)

13. Žať wibžim to czi, kotřiz bęchu
Wofoto njejo, šćto być tole sećje.
Džajcho: Dyrbim, Křije, do njeć nęto
Š mjećjom my ruboć!? —

14. A hłaj! jebyn f nich, kotřiz f Křiesom bęchu,
Šćiman Pęť, f mjećjom bęče woborńjny,
A mjeć seřabnywyć hwoju ruřa pñšefije
Pñšefimwo czećjōje.

15. A džě wñřelšeho rubnu męćnikowš
Wotrocža, so jom“ prawe wućho wotćja,
Malcuř rěkaćje tōle wotrocž, kotřiz
Tręćchny bęče.

16. Žesų dželše pak: Ženo posařaće! —
A wōn bōtńnywyć ho joh“ wuřa jecho
Šnydom šaboji. A nęť f Pęťrej dželše:
Mjeća ho wotřaj!

17. Tyřt do nōžnjow jōn! Pñšetōž šćtōž mjeć wōmje,
Tōn pñšes mjeć tōnj wjać dyři. — Rať? tōn šćelich
Pñć ja njebyřel, kotřiz mōj je mity
Wbęćej mi šćizř!?!

18. Wbo męńšć ty, so ja njemōř pñšefej
Šwōjejo Wōřa, so hy pñřel wjaży
Džijł dwanaće legionow jandžel,
Š řluzbie mi pñřelnyć?

19. Ale tať pñřmo so by dopjelniko?
Štać ho tať dyři! — Ta pak řpła wřawjć
Š wñřelřim řejřmanom, a czi řluzbōnjų žiwow
Šwojajchu Křelja.

20. W řamej tej řćtundže dželše wotmōřwoje
Š wñřelřim męćnikam wōn a f řejřmanami
Templa ř řarřim tam a jich žyřel czećjōje,
Mij ho bę řelřta:

21. Wñřelři jimać řeže mje, řať byť być mōrdat,
Š mjećjemi na nune wy a je řerdžemi:
Wřať řym wñřędnje ja pola wař we templu
Šyřať a wñřit.

22. Ruři njećjeće tam na nune řežōwřći
Šimali wy mje; ale to je řćtunda
Wřařa; czećnjelše to je mōž najřōřćja,
Kotraž je pñřelřta;

23. Ale wřelřto to je řo řtalo, so by
Pñřmo pñřetow byť dopjelnjene. —
Tędny czećnjachu jecho wopñřelřćiwj
Wřelřćizų joh“ pñřli.

24. Młobženj teř jebyn, nařim na řiwōće
Wobžeti f rubom, ja nim mužnje dželše. —
A czi młobženzų, kotřiz pñřla bęchu,
Pñřelřjachu jecho.

25. Pñřelřćiwj pak wōn řwoje wobleczenie
Wōjajny cęćny na to wot nich nařli.
— Tať řo dopjelni, so bu wopñřelřęny
Wot wñřelřich Žesų. —
(Pñřćobodnje dale.)

Wřelřake f bliska a f daloka.

Š Warta. Šańženu woturu 21. wuřelše wōřa řwjećelše
nařć czećjebōřtojnų lubowany ř. řarať Mateř řwōj 25 lęćny řařtořit-
řti jubilej. Pñřęd 25 lęćami bęče jať řařan a řerřiti buřowony
w řamjeřizų buřowonu řwjećelřim dořať. 3 lęta je tam w řořno-
wanju řtulořať; na to bu řa řarřja do Wubřřćinta rowořany a
w lęće 1890 řo do Warta pñřębyřli. Na jubilejnų dnju do-
rowńja w 11 řobž. žyrřime pñřelřelřejćelřim a řt. wuřerjo
t. jubilariej řwoje řwōřpñřelřę wupřajřu a řwoju lubořć f njemu
pñšes pñřępodaće řjanų řarow řwewiřu. Šobuřtamy řłowneje
řerřelřeję pñřelřelřeję řonferenzų bęchu řo we wřelřelři řelřbie f wu-
trobńemu řwōřpñřelřęu řelřit a řjana řwjaťořćnořć w řařřim
domje bę řwobęčenje wo tym, řať wřřōřo řebi jubilara jať řařtořit-
řelřo bratra wōřa a czećja. Wōř řpōřž t. jubilariej hićčeje wōře
lęta řořnowane řtulořamje!

— Šańženu njebželu řwjećelřęřaj řęřřať řurij řowat
we Wřřelřej a jecho manđelřta Waria rođž. řřimanbež w řabnej
čerřitowej a cziřelři řwōj řłowy řwōř. Wřowaj bęřćitaj wōřataj
wot řjancho wēřja řwjaťoř džęzi a džęziřbžęzi. Rowořńju
w 2 řobž. bęče řwjaťořćnořć w Wōřim domje. řřelřes řarať
Wōřć wuřōř, řať je Wōř lubuju manđelřelřeu řćřtowať a řořno-
wať a pñřelřelřeję jimať cziřiz wjeřor řiwjenja. W mjenje pñřř-
elřentų wñřelřelřim w řřegiznu pñřępodať jimať pñřřilowelřny řnadny
pñjenęžny řar wot 50 řr. a w mjenje wōřabų řpewelřelře.

— W noży wot njebželę f pñřbželi je řo wuřli džel řabřiti
Wōřřelřelřej řęty wotpail. Še wñřelřę řōřowu bęchu wōřnjōwe
wōřowu pñřelřelę a ma řo jich pñřowōwanju džalowacž. řo hićčeje
wřelřelřej njelřōje nařtalo njelře. Wara řwubne je, řo budže řo nęřto
w řymje džel džęřelřelřejom f džęřa pñřelřelřej dyřićelře.

— Šwjećelřelře je lęřřa pñřti pñřřijmanřim pñřowōwanju na
Wubřřiti řeminar, řo řu řo czi Š Šerřjo, kotřiz bęchu řo řamol-
wiř, teř pñřelřelře.

Sy-li apwiał,
Pilnie dzełat,
Strowja će
Swójby statok .
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napój mócny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mэрny
Cerstwoś da.

Njech ty spwiał,
Swérny dzełat
Wśedne dny;
Dzeł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoću ty.

Z njebya mana
Njech či khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawo ho kóždu kóbotu w Šsmolerjez knižničkejčejni w Wubudščinje a je tam ja ščitwórtlětnu přichodplatu 40 np. dostać.

4. njeđzela po tšjoch kralach.

Mat. 5, 7.

Šsu čłowjetojo, kotrchyž wutroba ho w nufy a w njebožu swjerđuju, a šašo drušy, kotrchyž wutroba haſke w njebožu ho šmjehejuje a ho napjelnuje i dobročiniwoču a se šmilnoču. Šdyž ho my šami prašamy, hby je naša wutroba počala džeł bracy na zufej nufy, dha namatamy, šo bě to tón čaš, hdyž běchmy šami nufy a šrudobu žiwjenja šonili. Mjes tym, šo běchmy šami w nufy a durbjachmy wšelaki tšjyž nječ, móžachmy šebi myšić, kať je tym wototo wutroby, kiž šu doma-putati i horjom a njebožom; my jich nufy šobu čujachmy a pomahamy jim je šmilnej wutrobu. Š wěštoču nje-šmy šo pak hičče ženje kať, šo šmy tojtim domaputany šmilnoč a lubočeš wopolať. Mly wšak šo dymać njetřebamy, šo pidi tym tež njeđat šonimy jato mšu ša našu dobročiniwoč, abo šnato tež njeđchěštwo šwita, a tola šo pides to nješmny mlyč dacz, tež dale šo i luboču a šmilnoču po četpjazach horje bracy. Woje šlónčto tola tež dale šwěči, hdyž tež mročeje je drubdy pšitrymaja. Šdyž jeho wobřewože pruži tež jeno na pět a puščinu šwěča, hdyž ženje žane šelene šwieljo njebudže roč, wono šwioju čłopotu tola tež na puščinu šelje. Abó hdyž jeho horzota jeno na šód trječi, hdyž deho runja ženje žane šelo njebudže roč, dha jón tola i šajmjeniča rošwětluje. Še šwojej šašnoču a rjanošču, kotraž nišy přichěštanje, je nam kať Woje šlónčto šnamjo

ša Wožu luboču, kotraž tež nišy njewupadnje. Abó je dha Bóh šwoje činjenje a šabžerjenje čłowjekam na-šchěšiwó hdy přichěštan, hač runje woni jeho šnabu a šmilnoč tať hušto wužiwaja i šwitej a i tupej wutrobu a jemu jeho lubočeš šaplača i šanjenjom a i njepšchěš-štom? Njeje dha won přichězo šnabny a šmilny a wot wulkeje dobroty? Duž pohladajmy jeno na našeho Bóha a Šbójniša Ješom Šhryta a špomimy na jeho lubočeš a šmilnoč, hdyž džemy juntróč wuštawac, bližšim pomocni a šmilni byč.

Wopotašmy pak luboču a šmilnoču wopravdže i čijšej luboču a i čijšej šmilnoču niž čiejeje a lubži dla, tež niž dla našeho šamšneho wužitja. Hač ščo tebe widži, tebe šwali, šo tebi džatuje, mjes tym šo šu hbyjenym a četpjazym pomocny a šlůžobny, na tym njeje ničto ležane, jeno šo pomhač a dobrotu čimich i čijšej šmilnoču, a to je došahaze. Šaťki budželch mošt rjež šudžeš, kotrejež woda šo bjes přichěšlaca horje šolci a šemju w šwojej blištočej mača a plóbnu čini. Šdyž tež žane čłowšte woto ju njewidži a žadny čłowšti rót šo jej njeđatuje, Woje wóčto tola nad njej wotpočuje, a derje móželch špatojom byč, šo jeno Bóh twojemu dobrotu a šmilnoču-činjenju pšihladuje. Špomimy jeno na to, ščož tón šwies praji wo tyč, kiž dobrotu činja, šo bydu wot lubži byli widženi a čiejenim: woni maja šwioju mšu přeč. Čijšmy to dobre, i čzemž naš wutroba wabi, runje jato budmy šo Wožu šamemu činiť, a wětmj jeno: ščož čłowjetojo njewidža a nješonja, to won widži, a

šćitož ho dobrego čini jenemu mjes jeho najmjensćinimi
štworjenjemi, to Wóh kam hebi pšćizjawa a na ho po-
cahaube. Wón pak tež njesapomni, šćitož je ho jemu
čjiniko a je dźakowny a čže saplaczjeć. W tutej myšlji
rjetnje Křystuś naldž Krujes:

„Sbóžni su čzi šmilni, pšćitož woni šmilnošč dořtanu!”

Hamjen.

Šćitož ho khlwali, tón khlwal ho teho Krujesa.

2. Kor. 10, 17.

Šćit: Wojuj prawje, šćitž na hnada —
Khlwalcže, khlwalcže hej, šćitož čžečže,
Wožu šmilnošč khlwalu ja;
Wo pučžu my rumnyh pšće,
Wěpje dóbdu s Krujesom ja.

Khlwalcže mudrosćže ho šwojeji,
Kiz je i šćitow Kledara;
Ja ho dźeržu kručje k mojej,
Kiz mi i Křysta wukhadža.

Szylnošč khlwalcže hej kaž čžečže;
Wo čžle hym šćitow ja;
W ruzju pak mam wótre mjećže
Wot šwojeho Sbóžnika.

Khlwalcže tež hej bohateho,
Kiz je, pije i wječelom;
Khlwalu ho tež, jo mam wšćešo
Došč, šćitž dźeržu i Šejusom.

Khlwalcže ho tež nahladnoščže
Pšćed šćitow a pšćed ludom, —
Nab ho khlwalu njeslatoščže,
Szyn-li šćitny pšćed Wošom.

Khlwalcže tyž, kiz twarja rjenje
Szebi tudy pšćebuyti;
Nješčiki dom — o wofšćewjenje! —
Mi tam Šejus natwari.

Khlwalcže wšćaf hej drašty rjane,
Wafšu pyču dźerawanu;
Wole nješčaka mi žane
Woju drašty pšćichodnu.

Khlwalcže wofšćewjenje luda,
Wšćem, jo rěkam šawjebrni;
Mi je Wože šćitow wuda,
Kiz je dak mi Wumóžni.

Khlwalcže ho tež čžaknoh' šćoža! —
Wšćem ho khlwaljeć tyščnoščžow,
We kotruščž ho buščje šćoža
W nadžiji na Woža jow.

Njedaj, Wožo, jo ho khlwalu,
Kšiba jeno we šćitžju,
Hewaf ho ja hordy šćalu
Pucža, kiz dže k žiwjenju.

Suriy Wóšf.

Wo Krujesowej pomozu.

Wšćit nješčje khluda Wóweščetže khlwiba hižom sa žyž došč
džet ničo k jedži mēla a tež džet přebu jeno k nudy šćit
šćitož mēla. Začo čžyžu Wóweščetže pučti tyščnoščže do
toža hič, hičžeje pšćež jedn pšćeščel k nim pšćitžže, kotruž
nješčje doma žaneho mēla mēl, doščel bē w jeho wutrobu pšćežo
rěčalo, jo by šćol a khludemu Wóweščetže dar donješč. Wšćit to
čžinjelše. Zola doščel nočžyščje runu pučž tu podpjeru khlwibje
dacž, jo čžyža wona šćitž džet jeno temu Krujesi pšćitjelšč,
bēščje wón pšćežewonowu papjeru do jeneje kitiž položił, kotruž
pšći wotēščženu Wóweščetže da. Šćit šćitow šćitž bōrly namafa;
nudy bē wotpomhane, a pšćit khlwalu a džata napšćežo nje-
biščkemu Wšćetže ja jeho pomoz ho ta khlwiba k mēru poba.
Wšćeže bu nacjerina mēra i tutej wofšćewjenje pomozu Wožeji jara
pšćitjuna. Wšćetže kšćit přebu, hōčž tón pšćeščel pšćitžže,
bēščje ho wona, jako mēčacž kašnje do šćitwizli wšćeščje, k Wšćetže
wšćeže hnady wšćalo, jo čžyž wón, kiz we wšćit kšćitowščje bōrli,
tola jich šćitowščje a tyščnoščje wotpomhacž a nōž njewēry a nudy
wot nudy wšćacž.

Druhi kšćit mējachu čzi lubi ludžo jeno hičžeje dwaj pjenjež-
kaj we hwojim šćitowjenju. Njedela bē, a šćitwizli bēščitaj hebi
pšćedewšćitaj, k Wožemu šćitow hič. Pšćitny mēry Wóweščet
k šćitowjei žonje džetže: „Wšć, macž, mōj džemaj do domu teho
Krujesa a čžemaj šćitowjei dwaj pjenježkaj jako naju šćerjepatku
jemu wotpomhacž; wón budže naju hōščwacž pšći hwojim šćitow
bōrly, naju pšćitw a kšćit, a budže tež dale pomhacž. Wšćitny hwojim
šćitowščje čžemaj na jeho čžitnyšč.” Tak wonaj tam džetwizli, a
tón Krujes, šćitowuščje jeju džetwizli dōwērna myšl šćitowbna, w-
šćitwizli jeju buščit i bohatty šćitowbnanjom a nješčitwizli kšćitow
a mērom. Tak pšćitwizli, wonaj Woži dom wotpomhacž. Wšćitny bēščje
Wóweščet k njejo wšćitwizli, dža pšćitwizli šćitow jemu ja džetwizli
hōrly dērom. Tak dža bēščje to ja tu khlud, ale šćitwizli na Wože
šćitwizli twarjazu khlwibju džetwizli radoščje a džata. — Pšćitwizli temu
Krujesi hwoje pučže a mēj nadžiji i njemu; wón budže wšćitow
dēry čžitwizli. Wšćit 37, 5. Šćit by ty wšćit, ty by ty kšćitowščje
Wožu dērbjata wšćitwizli. Zana 11, 40. F.

W čžekim čžaju.

Šćitwizli Wšćit 77. Pšćitwizli šćitwizli: „Ja wotpomniju
w nožy hwoje šćitwizli a rěžu je hwojeji wutrobu; mōj budž
wotpomniju ho (šćit 7)”, dža je to jažny a wšćit wotbras tajšeje
wutrobu, wot kotreje je ho Wšćit wšćitwizli. Wšćit šćitwizli,
bjes raby, bjes rěče, bjes twarja: to hu šćitwizli čžitwizli jeho
čžitwizli wšćitwizli wšćitwizli. Hewaf šćitwizli Wšćit tež w nožy
šćitwizli, haj wón tudy i wotpomhacž na to šćitwizli —
ale šćitwizli rōščel mjes nēščy a nēščy! Wšćitwizli jeho šćitwizli wo
Wožeji hnady a wšćitwizli pšćeščje čžitwizli nōž w rōščitwizli hōščacž
šćitwizli wšćitwizli; w tyščle hōščitwizli nōžnyšč šćitwizli pak ho jeho
wšćitwizli wšćitwizli džetwizli, jeho hōščitwizli šćitwizli (šćit 5).

Tež tebi mōj w šćitwizli hōščitwizli wšćitwizli, šćitwizli bēščje čzi
hewaf twarjane a dērbhōne, pšćed wšćitwizli šćitwizli, ale wono hwojim
šćitwizli nješčitwizli, wono ho wšćitwizli — wšćit ho čzi čžitwizli pšćed
šćitwizli wšćitwizli, tež hōrly Wožeji hnady a šćitwizli hu čzi do
mšćitwizli šćitwizli, a dūž dērbhōn ho ty wšćitwizli a ja tym myšćitwizli:
Budže dža tón Krujes wšćitwizli šćitwizli a žanaje hnady wšćitwizli
njewotpomhacž (šćit 8)? Haj, prawiza Krujesi wšćitwizli mōžže
wšćitwizli wšćitwizli (šćit 11). Wožo, wšćitwizli pučže je šćitwizli
(šćit 14)! F.

pilna dželawa ruža budžetej naš pšched profachetwom wobaronacz.

Tak a bješčesje f druhimi bławomami fawerna a pobožna mandželska ružbenego a bitego mužja troščadowače. Wotom mandželskaj šapoczejščitaj, šapucizene wobwolenje trošču šašo do porjadka staječ. Wšo pšči tymle džele bjes fufstow a żołotcizena njewotewidže. Wni jedyń fruch njebje njewobščotkobenj wotaf. Š hñabotkej želimowšču fawođa na fñadnu nadobu šladomawščej, kotruž bje hač dotal tał luba młeta, a kotraž něšto rošbita a roščožena pšched njej ležetše.

Wob fñamorowymu fruchami felišiwana papjerka ležetše. Kruga bje ju, na ničo fjebi mušlo, fjeħnył a ju wotewrł. Najprjebj pšimo na njejo bjes fedbišiwotšesje čitajše. Tola čješo dła fjo na dabo jecho lizy f wješčetofču četwjenjefetkej? Čješo dła fjo jecho wotčji bñhčyščetkej? Čješo dła fjo fufšly wješčetofče f njeju ronjajče? Čješo dła ruzy, f kotruž jena lifno džeržetše, ħnyty f njeħu jebčafče? Wšičesje njebetše žaneħo jeničkeħo fłowetša wuprajł. Tola džetčji bjeħu wo wšefše a mačz na njeħo fedžbnu fčimile. Wšyřitina f fwojennu mužej fñawatofčji fow pñawetše: „Četjo dħa mačz? Wše dła, fčto dħa je fjo fialo?“

Wšofčje f wšefazym fñomom Kruga wotmowł: „Kak njedopotome fjo jecho fñudjenja a njewuščedowne jecho puče. Wšyřitina moja luba mandželska, wješčel fjo mu! Džetčji, juřtaječe a radowje fjo! Wšoj je nam pomahł, ħbñž fjo teħo njenabžjadymy. Tu je wopšimmo wo pječz tyřaz tolerjacz, kotrež fmy tał doħšo a podobno pytał.“

A woprambje bječe to wopšimmo. W nim f wulfim a jořnym pšimom stejefše, jo fjo pječz tyřaz tolet a dał u pořtawjenym čařnu wroščo pčagene. A pod wopšimom bječe mjeno stareħo Kofčypna Durińta f wulfimi njefepymu, tola jořnymu pšimufani wšefčej. W wšefem fdačju bje wone u fñamorje ležalo a fjo řady řačjeřitow fupnła. Wšožno tež bje, jo bje do řajneho řačjeřitaj, Krugi njefnateħo, fñowane byto. Wječe džiwuř wotafow, kotrež bjeħu fñamor rošubale, bjeħu drowone lifno na fñewto pšimnjeřte. Wžo ruža bje u njewomnjeny fobu fñufowata. Š wješčetofču pñafajo fjo mandželskaj wotjinačitaj. Wřetefčej džetčji, kotrež wopšimowu wařnoweč fñafetčej, wotšije juřtaječe. A te j mjeřefčej, kotrež wo wězy ničo njewořfñawje, f towarščetofčji fobu wuřtaječe. Tola pšči wšefej wješčetofčji fñwođa džata njefapomni, kotruž bje Wohu winowata. Što řatnywřiti Woha fñwaladžu, kotruž bje wšefej wuř na tał džimne wadjenje řonj řejnł.

Wřetčesje řon řamj džetł fjo Kruga f njefwěrnemu fufbodej poba. Durińt wulfiej wotčji čimjefčej, wopšimmo wuřladawofčji. Še fñebřotfobadym wobličowom powjeřes wo řožnowanym rubjeřimijane řačjefčesje. W fwojcej wutrowbie fjo ħorło řaječe, jo bje njepřetčesřetřit řejbnyħa na řkufowom řon pofłatł. Wjeřewna bje fwojefjo řamfñeħo řñefja řila. Muž, kotruž bje drowemu jemu řyl, bje řam do njeje pabnył. Wpobřimmo fwojefjo nana řapřečz njemžetčesje. A řby by jo tež řapřečz čyřł, jemu to wjele pomohat njebž, pšchetoz wo wšy bje řiř ħiřčesje doleč řužji, řotřiz jo řnadžu. Š pzořeha Durińt pod řařimni wofřetnjočjemni małe wupřede wotčafowafale. Duž fjo roščubdžji, Krugi namjetnyčej, dacz řmł jemu řubto jo tu řamfñu pñaczřimnu wroščo dacz, ja kotruž bje ju pšchedewafł. A řubto, kotruž čyřčej, wo wšefjo wadženja řimnyčej, bje f tym řad řpofojom.

Řbyž bjeħu něřtore řny řařetše, řkufřiz jafjo u fwojim řtawym řtatow řetčadym. Njetřebawom řrje wješčetofčji přebj at čjeřto pñuřowaneje a něřto řał řořowoneje fñwoďy wopřifacz. Wřitřizy řpawoni řubto fjo f nimi wješčeladžu, jo bje wěrnofčej dowyřa. Řenozł Durińt bje u fwojcej wutrowbie f Wohom a čłowjeřkaj njepřefojom. A řemu pšejnřže, jo řubto wo wšy džetł a wotřifčjo jecho řařčnyofč

fajubžadžu, f kotrež bje fjo řubla fwojefjo řuřbħa fñowowaf. Wěħu tež řubto, řotřiz bjeħu jecho rořmowtu f njepřetčesřetřim namjedniřom wšefčej. Wřetřy fjo pñowebanje rořetřej a fjo tež pñowřitfowije wěřefčesje, jo bje Durińt rubjeřimny wotafom pučz fje řkufřiz řetřiz potafatł. Řubto teħo dła tał wotřije na pšcherabnita řwararadžu, jo teħo wřazjo wo wšy njepřetčejefče. Šewnoje řubto pšchedawofčji do řuřefjo řraja četħejefče. Tam je pječza něřtore řeta pobjřidħo řubjem řonj namařatł. Řruža a jecho řona řat bječřitaj řiřčesje doħšo u řbožu a řofoju řimaj. Wše řožnowanje u řeju domje řyřetšefše a tež na jefu džetčji pšejnřže. A woni dale dořtatu řwěrneħo Woha řñwaladžu, kotruž bje řim tał džimne pomahł a řame njefbože do řboža pšedeměit.

Wřetelake f řliřka a f řaloka.

— Přeřawofčji miniftr je Šchleben, něřbřufčji wotřefny ħejtman u Wudřyřinje, je řhorofčesje dła wot fwojefjo řařtjořřitřba wotřupł. Wobuřł je fjo jecho řhorofč u pñedbnim tyřženju řara pohorřčřila, jo moře jo najřbřefše wotřatacz.

— Rubym Šerřam mořemj f řadowču řewetčej, jo fjo řutřy řašo řowu pšřibetowaradžu ja řeminar (řřipararaba) u Wřojerečadž wotewrł. Duž maja řarčiji dořbu řřabnoweč, fwojefč wotřawjeny řñymu řa wučeřojow wuřuwuřčej dacz. Wtu řarčřij řutřnje namowarjom, jo řuřu fwojefč řñymu, řotřiz řu f řemu řħamni, řamowłwi, jo řuřu f řemu řomahłi, jo řuřu mořefče řerřefke pñuřte řřule řašo řerřefčř wučeřojow dořale. A to mořa tež řarčiji, řotřiz řamofčiji njefju. Wše Wřojerečadž řu řutřje řewije, wob řeto něřbože 400 řřimow pñaczaze, dořacz. A řemu dořanje řetřy wučeřomž řetřje u pšerřetřu řatnjeje pobjpřej wot 150 řřimow, u pobač wofřetiteje pobjetřebnečesje řamo řačz do 300 ř. pobjpřej.

— Řrawofłit pñowřizalnym řřuřłit řollegij je ja řudowe řřule ja řeto 1908 pñobřimny řat pofłajł: řutřowne pñobřimny: řřonj řřule 11. řapřej; řapoczřř řřule 24. řapřej. Šewnořtawne pñobřimny 5. řunja, řapoczřř řřule 12. řunja. Četne pñobřimny: 3. řulija do 7. řugufća. Řařnyřte pñobřimny wot 3. do 12. ofł. a řowowone pñobřimny 23. řebřewo do 4. řanara.

Š Wřořofow. Rowy řegenta řrawřřuřewjeřefħo řraja, řpřyz řan Wřetřej f Wřetřuburgije, je wřonđano pofłajł, jo řy řetřy řuřowony ewangelfřo-lutherřefje řrajinje řutřnje wřido, řčtož je řo u wofřabadž řřato a řo řtanje, napřřat do řał mjenowaneje wofřabđneje řřonije. Řby řuřymu to u řařčřij řerřefčř wofřabadž tež pñeřejo řřimł, by řo wřetelake, řčtož je pñomjefčřabđne, řa pobjřřitčesje čařny řetřetřalo.

Ša Wřořořanřtu wofřabdu mēřefčesje řeto 1907 wřazjo řařřij wřaznyč pobařow fčej řewaf řrube řeto. A řutřam je ř. řaraf řetřetřa řhorofčesje dła na wotpoczřnł řřol a řetřy po tym řu řñes 8. Wřetčej řalo rowy řaraf řapofłajny. Wulfij řwjeřetčej bjeħa ja řřtu wofřabu řetřitny řowomjefčřij řwjeřetčej wotřowanjeno Wřetřanřteje řutřnje. Wřetčesjo moře řo na řon džetł (27. řtobřa) f wješčetofču a f džatow řpominacz, na řotřymž řuřu teř řewaf mačej a řħubej řutřetřezzy tež řřařne řary (ja wřazjo řyřłi 800 ř.) wopřowane.

Řwjeřetčesje f řutřwinřefħo řñowjenja tež wřetelake, řčtož je řajimawe, pñowebaja. Wřetčimny — džaf bjež Wohu — wofřefje řřowne řeto. Šemřetřetčej bje f řřta 20 řewaf řrubdy wjele wřazjo) a bjeħu mjes nim jenož 4 džetčji. Wřot 16 řowetřetčej bjeħu 12 řarčřij řyřłi 60 řetł a najwřazjo f řiř džetřy 70 řetł awo řiřčesje řarčřij.

Řarobžetčny bje 36 džetřatow — 9 řetřow a 27 řbłow. To řubje — řař Wřoj — řřow małe wřojow f řařčesje wofřaby řameje. Wřoj řetřez řim wřetřem řñowjenje a řoj řim wotřetčej řalo Wřojm džetčom, wofřefje tež řřojnřkam — řřom řbłřam řřowetřneje mačerije u Wřetřim, řřa řał nēřto f wotřłowowanjom řyř řřownyħ a čřitřy ħbłčatřow wjele řřowu a řarofčesje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwoś da.

Njeh ty spěwáš,
Swěrnyje džěłáš
Wědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošć ty.

Z njehjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klě Bóh pód,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa 60 kóžbu łobotu w Šsmolerzej knižničkejčejni w Budyščinje a je tam 60 šchwěrtelnu pšchedpłatu 40 np. dostać.

5. njeđžela po łřodj kralach.

Łof. 24, 15—16.

Hđyž je nan wot štrasčnejke škoroleže nadpadnjemy a čuje, jo šo jeho žiwjenje le łónzej bliži, dha šřromadži wón drje tųch šřwójch wokolo šřwójeho šřmijertneho łoza a šřewi jim šřwój w pokleđnu wolu a napomina jich i na šřonjenja šřwójeho žiwjenja. Łaf je tež nđhdy Źofua, Mójšakowp našleđnik, kž je Źraelske džěđi do šřubjenego kraja pšchijewěł, činił. Nadełt jeho žiwjenja běšće dołonjany: Źrael byđlešnje w tym kraju, łotřųž běšće Bóh Abrahameja a jeho šřymjenju šřubit. Wón čuješće, jo je tón čas bliši, w łotřųž bűđže Bóh jeho wot tuteje semje wotwolac. Duž šřromadži wón wišitke Źraelske šřplahi do Šichema a powola Źraelskich šřarichich, wišichich, šřubnikow a přijěđkajenųch pod dub, bűđž běšće nđhdy Źabul zušųch pšchiboham šřabjełat a šřwój dom t šřužbje Boga tebe knješa pokwjeđit (1. Mój. 35, 1—4) a přaji temu ludu pokleđne bojenje. Šchųž běšće wón w šřwójim dołhim žiwjenju našhonił, to wón temu ludu na wutrobu položi. Wón dopomni Źraelske džěđi na wulke dobroty, łotřųž běšće Bóh jim wopostajowat wot časa wótza Abrahama kem, na džimne wodjenje, pšches łotřųž běšće Bóh wótzow wumohł i Egiptowšeho wotroczłomstwa a jim tułon plěđny rjany kraj Kanaan t wobšěđženstwu dał. A potom napomina wón jich: „Dha bojeje šo něšto tebo knješa a šřužće jemu šřwěrnyje a woprawdže a wostajeje pšchiboham, łotřųž šu wotši wótzowo šřužiti i tamneje šřrony rěti a

w Egiptowškej a šřužće temu knješej.“ Ale wón njeha a njemóže jich t temu nufowac. Šsami durbja šo rošbudžić, komuž chěžbja šřužić. Wón jim zgle pšchewoštaja, łaf chěžbja šo rošbudžić. „Šeli jo šo wam njepodobna, šřužić temu knješe, dha wubjećeje bebi dženkša, komuž chěžće šřužić. Chěžće temu Bogu, łotremuž šu wotši wótzowo šřužiti i tamneje šřrony rěti, abo tym Amorejštim pšchiboham, w łotřųž kraju wy byđiće, šřužić?“ Wón šam je wěšty a njehabłozų, wón wotpłoža pšched Bogoim a zylgm ludom to wufnacze a to šřubjenje: „Ja pał a mój dom chžemy temu knješej šřužić.“

A rošbudženju napomina Bóh tež tebe dženkša, lubų šřchěłcijano! „Wubjećeje bebi dženkša, komuž chěžće šřužić,“ łaf pšchisłola Bóh łožbemu, kž tute šřlona čita. Ty mójšch pšchiboham šřužić abo Bogu temu knješe. Ale rošbudžić šo durbišch. A temu je Bóh tebi žiwjenje dał, t temu je wón tebe rošwuzowac dał w iđuli a w pacěłšej wuěbje, t temu dawa wón tebi šřwoje šřlono pšedomac, t temu šejle wón na tebe šřoje a njeshoje, wjekle a šřudobu, jo by ty šo rošbudžił a Boga abo pšchěžiwio njemu. Něčo njehiđzi Bóh łaf jara łaz łimłošć. W Šew. šřw. Jana 3, 15—16 šřej pišane: „D hdy by šřumny abo čoply był! Dotełz pał łitwi šy a ani šřumny ani čoply, šudu ja čje wuplųwųč i mojego rta.“ Duž wubjeł bebi dženkša, komuž chěžł šřužić. Knje našchim šřchštim wotšadam placi tuto napominanje. Šřwontownje tečeje pola naš šřchěłcijaniske žiwjenje. Šřřtwje šu njehčelu i temšchjeremi napielnjene, wišitke džěđi bűđža šřchčene,

3. Zehodla kľubčje wschitzu kaž Josua: Sa a mój do-
chzemu temu Anjesej kľužicj.

[illegible]

a Izraelske džejči: „Dha bojećje ho nětko teho Rnjesa a Bkuzćje
Bwěrnje a woprawdže a wostajće pschibohom.“ A czechodla
ja temu Rnjesej Bkuzić? Dofelž Bóh to hěbi wot nich žada

Wjazyčnym brehom, mot hmyrceje a mot čertowseje možu, jo by cze k Bogu wujedat a cze sBožnjego činit. A tuto pje žogno-
wanje, kotrej je Jezus tebi dobyt, polščica Bóh czi pšes hmytateho
Ducha. Tón je cze k sBožnjiczi pomolat pšes to, jo tebi
pomjelat mo Bóhu a SBožnjitu, tón je pytat cze rošwědžije mo
twojim hřešnym sfaženju, mo jeničizim pučju k wužowanju, tón
je ho przogwał cze wuhojerejiz, to reča cze pšes Bóhom wupraw-
ničiz, tat jo Bóh njechłaba na twoje hřeši, ale na dražtu křesťan-
skoweje prawdošće, i kotrej bu wobłekam, hdyž do Jezusa wěriš;
tón hše cze w tutej wěrie šožerčiz hōz do twojeho kóna a cze
potom domjelz do njechłojego raja. Wobładaj do jiwowej žiwjenja!
Kat wjele dobrotoje je Bóh czi na cšle a na dušci wopokajowat,
tat hōbacje je tebi jiwuju gładu polščicu, tat dźimnje je tón tebie
wōdiz, jo by cze k hebi mawit. Antemu Bóhu byrěšiz w jiwiz
Wōže sa tebie cšezto byč, ho sa njeho rošwědžiz? Bóh cze nje-
nujše. Ty mōžez hebi wujerečiz, tomuž hšezł křtučiz: pšchi-
bōham abo Bóhu temu křtučiz. Ale sa jenneho mot njeju byrěšiz
rošwědžiz. Wdremaj křtelomaj njemōžezł křtučiz; ty njemōžezł
křtečšizjan a pōhōn byč. Šchōž njese sa Bōha, tón je pšchšizmo
njemu. Duž wopomni hmyt, řato k twojemu sBožu křtuča a

Alle doſeč njeje, ſo ty taſ Bohu ſtuziſiſ, nē, teč twój dom
dyrbi temu ſnjejei ſtuziſ. A twojemu domej ſtuziſa twoja žona,
kotruž dyrbieſi lubowacſ, tač je ſkrytiſ lubowac tu gmejnu;
twoje dječſi, kotreč je Bóh tebi domerſ, ſo by je jemu wocſahnyſ;

twoja czeleść, ja kotruż dyrbichy też jynu rachnowanie dać. Twoja swjata pschijaluchnosć je, so tak wjele, kaź je na tebi, na to hla-
dać, so wschitny twoji domoży pobożne kchelskijanske žiwjenje
wjebu t czeleści Boha teho knježa.

Duż wubjeć hebi dženja, komuž chaješ służyć. Ale prijedy
hacź ho roszubidlichy, wotmolis mi hichće na to praščenje: Šy
ty hdy kichoch, so je někomu w smjertnej hodbjiny žel bylo, so
je temu knjezej słužiť? Samjeń.

M. w B.

Ja a mój dom chcemy temu knjezej służyć.

(Epitta.)

Izajna 24, 15.

Ja a mój dom smy hotowi
Wschę žive dny, o knježe, cži
Nět f cžetom, f dušču słužić.
Mašč być knjes w našim domje ham,
Spozjeć t temu žohnowanie nam,
So mohli swólnje słužić.
Čžiń f naž woščadu ty maču
Čžińtu, prawu;
Ludy hebi;
Njech ho lubi jeno tebi.

Njech je, psches štomu dželawy,
Tež stajuje twój Duchu pomožny
We wschitnych duščow w domje!
Tw'e štomu šwěć kaź šlōnczje nam,
So njeby ženje šwětko nam
Tu pobrachnyto w domje.
Daj twój šlōb nam f njebej dele,
Šduž ž wjele
Wschjeć hamy;
Wschjeć wschať, so ho tebi damy.

Nět wulij twój na tutón dom,
Na wschěć, kiz su tu f hulenjom,
We wěje wschať naž swajaj;
Daj stajuje nam we lubošć
Być f ščępliwosć hotowi,
Wschjeć pomiznosć nam fajaj.
Lubošć šiewnij kōža dušču,
Kaž ho słušča;
Tu hej hlabošć
A wot šwojich pichęž žadašč.

Njech dom našej je tu škojeny
Na twoju lubošć jeničžy
A twoju swjatu radu.
Tež daj nam w nōžnej čžemnosć
Na twoju pomož hlabošć.
Na twoju šwětnu hnadu.
W horju šōžni sawostamy,
Wschępodamy
Dušču tebi,
Ščępliwosć wuprošymy hebi.

Dašč cžōne šbože do doma,
Dha wostań wonač hordošć wšča;
K njei wogatyto naž ichžuje;
Šduž wutroba njei' pomizna,
Šduž f lōchitami ho pjelni wšča,
Dha ščępše pobrachuje:

Šnabdy polnosć mērna, rjana,
Wožabana,
Kotruž ludy
Njem'ža dać mi šwěta ludy.

A napohleđu najrozjazy
Ša šwój dom wo to prošymy:
So twój duch knjeistwo šmje.
Tōn wschitno derje wumjedže
A dobru rošafowat je,
Wschěć f lubošću tu šhrje.
Daj nam još', hacź pučujemy,
Wschęnjemy,
K tebi džemy,
Twoju šwalbu sanježemy.

Lucij Brōšf.

Mōž biblije.

Jedyn mčowy čłowjet bēšče ho do brěždowanja dať a džiwje,
njerozne žiwjenje wječžiče. Wōn wječor husto jara posže wu-
wostanowšče a na napominanje swojego kchelskijanskeho nana nje-
džiwawšče. Šlōm biješče jednacze, biješče dwanacze, a pichęž
hichće domach pobarno na jeho wječbju čafachu. Šlōncznye f nim
f najhōrščemu dōdžde. Nan šwojemu šwaj wotčrča, so ma jeho
dom wopuščić, abo porjadne žiwjenje wječ. Šwaj swoje stare
puče kchōžejše, wot šarščuju přez čžemnišče a ho wječelješče,
so bēšče wot wotčęžnych wotšrodow wuškowobženy. Wōrny na
to ho wōn bruhim ložtomylšnym mōžčęnam pšchitowatšči, wu-
šmēčejše kaž woni nabožinu a puščęž wšchitne wučęž šarščuju
do powētra. Ale mobilny šarščuju jeho pšchewodžachu a buchu
špōžiwjenje wuškylchane. Žafo ho wōn jenu nōž dožo bjes španja
we ložu walešče, jecho to mōšl njepuščęž: Kať, jeli-šo biblija tola
wērnosć wopřichja? Žafo bu džēń, wōn fa bibliju pšchimalšče,
čžitalšče a wobšōnjelšče ho wšchēdnje w njei. A šlej, biblija ho
jeho wutroby žimolšče, wōn w njei šlowo žiwjenja namata, bu
pak tež wo hřčdnosć swojego dočalnego žiwjenja pšchewodčęny.
Wōn špōjna swoju njedžatownosć napřčęčživo šwojimai šaršču-
maj a swój brěč pšchęčživo Bohu, haj, namata puč f Šbōžnikaj,
tať so bu wot tejele hōžžiny šem jeho žiwjenje temu runje šna-
přčęžne, kotrčž bēšče přejby wjeť. F.

Mōž hrčcha a jeho mšda.

Wěrna podobnišna je šańženeho čžajša.

Bēšče třeču njedželu po Šswjatej Trojizy, čžemny džēń junija
w tšęčžich šetach šańženeho šetšotetka. Žaraf šamjeniz bē w žyršwi
Šswjateho Bētra w Šamburgu wutrobu-šwajaze přdowanje wo
„šhubjenej wozgy“ a wo „šhubjenym kšochu“ džerčal. Š žyršwje
domoj duzy ho šamjenizel šdščę, so fa nim něčtō šupa; šlōncznye
ho wotšhlabnywšči widži njedalofo hebie njefnateho čžłowjela,
kotrehož šamy napoščlad jeho do hroty šajl.

Wōn bē něžbže 35 lēt šary a přemjeje wulšošče; jeho wo-
šlōž f wōtrny twardymy čžahami bēšče f čžewjanej brodu ša-
rojčene, jeho wložy na hłowje, kotrčž bē f mšim ščēroto-šromatym
kšobtom pokrity, bēchu teje šameje barby. Dwať zušeho ho tej
runašče, kaťž ju lōžžizny nošču. Šamjeniz šmydom šašo dale
šwatašče, ho hantbujo, so bē ho čžłowjela, njewēčžo kajeje pšči-
čžiny bla, nabožok.

Wēdma bē do šwojeje šwoty šupit a ho mēščništu šutnju
wulšleť, dha ho wo durje škapafče. Na jeho „nutš!“ njefnaty
šastupi. Wōn pšči durčach šlejo wosta a swój kšob w rušomaj
wotčrčo ani štowa njepraj. Žaraf f jenej rušu na swój lēšanski

siot seprjerny, zisbniła wot wjerchńa głowy hacź k nohomaj bele wosbhladowańcje a ho k twjerdyjm hłohom praščedńe:

„Čhto wy scje a sčto waš te mni wjeđe?“

„Na Čornaj rěkam“ — wón k frotka wotmolwi, k woczomaj k jemi hlabajo, „hym ta šubljena wozja a tón šubljeny kroczy, wo kotrym scje dženja předomali.“

Na hłowach, a wosběje na iwustu, k kotrymž ho rěčacu, Kamjeniz spólna, jo ma rostatého brěšniła přechd hobu. Strach, kotryž bě jeho wobjał, hdyž přeni krocź zuleho wuhlada, ho do wutrobneho wješkela nad pokutnym přehmēni; farať ho k njemu k luboščiwymy, bowěrnu wubudžowymy hłowami wobroczi a jeho praščedńe, ho pōdla njeho na siot hynuč.

„Niz hebžo, wyšofobofowjny knjez“ — zulu praji, „jeno stejo čžu wam swoju wutrobu wotewrić, hdyž čžeće spowjedanje mojič hrědow přichdeć. Wy scje prawy klucź k mojim najšubškim potajnosćam namafali! Čžeće na mnje poškudčac, čžeće mje šubljeného cłowjela wumōz?“

„Na niz, ja to njemōžu“, jeho farať na rěči pšchetorče, „tola čžu wosť k temu potačac, kotryž to mōže!“

„Tat wšafat to mēnju!“ Čornaj k nowa sapoča. „Tola hdy bych wam něšto dšeli, sčtož by waš hłuboko rošforiko, sčtož jatoń cješto kšofa, byčdeće mje wy pšcheradčič byrbjeli!“

Pšchi tydile hłowach ho duchowneho sašo hroša mozowalče. Na swojeho hłowca je strachom hlabajo, stupi krocź naśad a ho praščedńe:

„Čže bha tajki wulki hrěšnik?“

„Wulki abo mały“, wotmolwi tamny, „džiwa ho na to, hdyž čžu wumōženy być? Šdyž ho k tym tat ma, byrbji ho wotšalic.“

Čornaj ho sawrēcziwšči k burjem won stupošče. Kamjeniz sa nim bječe, a jeho sa ruska pšchimnywšči, jeho do jstwy czebnitče.

„Nšdy niz!“ wón k seutym hłohom jawola, zuleho na siot bele tščo: „Wy tu wostanjeće a hebi pomhać dace! Hacź hi hrěbki wulle abo male, na to Wšhy w njebjeach njehłaba; tola mi ničšo samjelčič njehmēce, pšchetōž sčtož mi samjelčiče, to tež jemu samjelčiče, a to wōn njewōba.“

„Satajč ničšo wodžu!“ Čornaj wobfucrowašče; „hym džiwi, hamopasčny cłowjel a hym wot dšehathy lēt w hšubje hrěcha šaf. Čšu-li cłowjetojo, kotřiž ke cšinja, dofelž byrbja — nā, bha hym tajki cłowjel — hym k franjenju šotamany!“

„Ke franjenju?“ wospietowalče Kamjeniz je spōdžiwanojm.

(Pšchidobnje dale).

Stawisna křesťanského čerpenja.

9.

(Pofracowanje.)

13. Čswědčjenje wšafat jich žule j ena njebē. —

Najpōjšes pak dwaj hšičde wustupišťaj

Čswědčaj šefarnaj, kotřiž wudawalčťaj

Nabŭtne wězy;

14. Dšelčťaj takle taj: Wšōn je nšdyj prajiť:

„Nostamac mōžu Wōži ham ja tempel

A tež sawēče sa šti dny jōn drugi

Natwaric sašo.“

15. Čswědčjenje pak wšcho njebē hšičde j ena! —

Wyšchđi mēšnik pak na to postanwišči

Dšedje k praščenjom, kotřez pšchepofoži

Čeufkej hñewny;

16. Njeprajich ničšo? Čšto je, sčtož cji hšwēdža

Přočeje na tebe? — Tola Čeufš nima

Ničšo, k bšafnjenju ho nētf wotmijelčazy,

Wotmolwicz jemu.

17. Wšpjet woprašča jeho wyšchđi mēšnik:

Čay bha ty křesťušč, Wōži Čayn, woprawbže? —

Tebe sarocjam ja pšchi žiwym Wōžu,

So by nam prajiť,

18. Hacź ham tōtle hy?! — Na čšōž Čeufš dšedje:

Čayn ja tōňkam! — A je spōdžiwanojm

Noni wšchđy nētf k dobom jawofawšči:

Křesťušč hy?! — dšacu.

19. To nam tola praji! — Ale wōn k nim dšedje:

Powēm wam runje, wy jo njewērēce,

Hdyž pak praščam waš, rěčezč njehčezceje

Ali mje puščezč;

20. Tola praji wam: Čšo nētf wēčeje stanje;

Wudžezje widžez, jo Čayn cłowiski hebzi

K Wōžej prawizy a jo pšchidžje

Č njebječiji mozu! —

(Pšchidobnje dale.)

Wšelake k bliska a k daloka.

— W Wuhychšnje ho špirititojo hibaia a pštaja, ludži pšches pšchewoški na ho cšahnyč. Woni wučja, jo mōža cłowjetojo pšches tat njenuwane mebie (to ho cłowjetojo, kotřiž maja po jich wudawanju mōž k temu w hebi k duchami šewrjetčy wotkhabžec a ho rosrēcžec. Wy lubych Šerbow na nich kšdžiwšchy cšimny, so njebchdu ho do hšcyow tutych samjendych njehšchščijanjich wučžow cšahnyč dali. Pšchetōž wējo ma to něšto samjedžaje na hebi, hdy by mošť cłowjel k tymi swojimi, tiž hi jenu pšches šimjerč wlačji, ho rosrēcžowac mošť. Wučžba špiritistow je žyle pšchecziwo kšchščijanjstwu a wjedže wrēcjo do pošanije pšchidwēy. Woni šlawenje w swojich nowinach pišaja, so woni Wōžu šwajatu Trosiju přēja a jenož hamu jenu bōjstu mōž pšchpōšnawaja. K temu my wēmj je rta naščeho Čšōžniša, jo je twjerdžišna wobtwjeržena mjes tym něštom, hdyž hi šewrjete dušje, a mjes nami, tiž my hmy na jemi a so my tam a woni k nam pšchidžč njemōža hacź na džen hšerštanjanja, hdyž budža šbōžne dušje jšnodčene. A nēto ho tučji špirititojo ššrbja, do Wōžejo prawja pšchmac a hebi po swojej woli dušje k hebi ššajaja, kotřez byrbja k nimi ho rosrēcžowac, hdyž ho špiritistam šebanje. To je hamo tež pšchecziwo rošomej. Duž hlabajče ho tejele njehšchščijanjstwe njewošneje wučžby špiritistow.

— W Portugalškej je ho šańžemu šobotu žatofšny njestutť šaf. Šdyž kralowša šwibša pšches mēšto Wšabon do kralowšeho hroba jēdšedje, na dobo mužoj a ššelkami k šluda wustupichu a do kralowškeje šwibhy ššelachu. Šral bu dwōžny tričchny a bščeje hnydym mowry, a křowpny, šimjerč franjeny, tež ja frotki čšaj wudycha. Tež mōbšchi pryz Manuel bu franjeny. W Portugalškej bščeje wšafat blššchi čšaj powrēcžaje hšbanje, dofelž bščeje šral šejm rospuščit a bjes njeho knješkje. K njebškam wōta pak tajta ššōč, hdyž lud ho tat došoto šačudži, jo swoju rusku poščbnyje pšchecziwo ššonowanym knježerjam, kotřiž hi wot Wōža na jich mēšno štaji.

Sy-li spěwał,
Płynje džělat,
Strowja čo
Swěhny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spręny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spań měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spówał,
Swěrnje džělas
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočě ty.

Z njebjes mana
Njech čí kbmaza
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ča!

F.

Šserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo łóžbu hokotu w Šsmolerjez knižnicyšćeršeni w Budyšinje a je tam ja šchwěrtłětnu přichodlatu 40 np. doštač.

Njedźela Septuagesima.

1. Sam. 18, 1—4.

Dwoj młodobzaj, kralowy syn Jonathan a młody pastryšči Dabit šćinitaj mjes hodu klub; wutroba jeneho šo s wutrobu drugeho šjednoči. Hacz runjež je to wutrobu- hnujazy podawł a ja naščej woči lubošny wobraš, dha tola njebydny a š swoju wěru s teho wjele nawutnyč mohl. Šdžj pał na to teđbujemy, s tajše pschicizny je tuto pschecjelstwo nastalo a tajše žohnowanje je s njeho wušłó, mjenujzy tak je Dabit s tym na kralowšči štoł pschicł, dha s teho ja naš tón puč pójnawamy, po kotrymž šo džěči wšchekomžneho, wěčneho krala njebjesow a šemje šćinimy, kiž maju na kraňošěji tuteho njebjeskeho krala džěł bracz a trónu wěčného žiwjenja herbowač. Duž hebi rozšpominajmy:

Ščto Dawita na kralowšči štoł domjedže?

1. Jeho bohabyošć a

2. pschecjelstwo kraloweho šyna.

1. Jato bě w oktobru w lěće 1813 bitwa pola Lipsa dobyta a franzowšči šćhor Napoleon I. šity, pod kotrehož hoberšči mozu bě žyła Europa šćepotola, dha njewurjeknite džalowne wjelele wozuči, šo bu wulki šćrach a nještónčnje nješbože nješt šbožowanje wotwobročene. Nunje tajša wje- šćošć je teđby tam w Izraelu, jato bě we wojnje s naj- šćoršćim a najmógnitšim nješćeršćelom, s Pschicistimi, hoberšči muž s mjenom Goliath pod Dawitowej ruku padnył. Rač bě Saul a žyly Izrael přjedy šo bojał, to s teho

wiđizny, šo bě kral šlubit, teho, kiž teho Pschicisteho šbije, s wulkim bohabyštom wobbarič; a jemu šwoju džowstu dač a jeho nana dom w Izraelu wot wšchego dawta šwobobny šćinicz. — Dabit njebe wojował se šćownymi brónjemi, ale w doměrjenju na Wožu pomoz. Šawoje šćwětně brónje džyske Saul jeho woblez, kotrehož bě knješowy Duč hižo wopušćek; tak hebi to čłowšća mudrosč žadašć. A Pschicistki banjelšć teho młodobza, kiž bě po jeho šćaczu bjes pschitřeža a šćfita, a šćwarješć jeho a jeho Boha; se šwojej hoberšči mozu džyske jeho bóršy pschewinyč! Dabit pał k njemu džěšć: „Ty te wni pschidžěš s mješčom a s lebiu a je šćfitom! ja pał pschidnu t tebi w mjenje knješa Jabaatha, Boha isćaelšćeho wojšća, kotrehož šy ty hanił. Dženša teđje tón knjes do mojeje ruti poda, šo byč čje pobit, šo wšćitłon šćwet šćoni, šo ma Izrael Boha; a šo budže žyła šćhromadžšina wjeđžic, tak Bóh tón knjes pomba.“ — Pschecizmo wšćemu čłowšćemu wozšćawanju bě tón dobył, kiž bě šwoji šćut w knješowym mjenje ša- pócjał. A Dabit bu pschěd Saula pschidwjeđženy a mješčje w kralowšćim domje wosćjač. —

Temu, kiž wěri, šu wšćitłe wězy móžne. Š něšćotrymi šćotrymi jenož, ale w Wožim mjenje a w doměrjenju na Wožu pomoz, je August Šerman Franša šwoji wušław w Šali šćošć, a tutón hoberšči šćut je šo radžił.

Nješby bišćěje w šwojim šćamšćym žiwjenju šćonič, šo bě to, šćatž šo tebi njemóže byč šćeđa, šo šćončnje berje radžišo? — A dale: Ščto je twój najšćoršći nje- pschecel? Wšć wšćat tón abo tamny twójšći blizšći a

kušodom, kiz su czi netajtu kichowu cjinili, ale hobricka hręšćna mōz, totraž tež nad tobu tneji. Wuštuś a wojui tež pschęcziwo njej w Knjelowym mjenje, dha ho czi radzi ju pschewinyc; tmoj niebieski kral pał czi tmoju swieru japtacki! —

2. Pšichi kralowistim dworje bu Dabit Jonathanowy, kraloweho syna, pschęcził; a Jonathan lubowasche jeho kaz swoju wutrobu. Sachtu je tutu lubosć wubudziło? Dhatowne wjekele, so bu ijrakelsti lud psches smužitnu křoblosć a bohobojosć tuteho paštyskeho syna wot swojeho nje-pschęcziela wuřwobodženy. Esnano bę Jonathan spósnal, so bę Knjelowy Duch jeho nana wopušćezil a i tym Knjelowa pomoz jeho lud; nęć pał bę widjeć, so Wōh se swojim ludom je a wostanje. Duž Jonathan Davita lubowasche jako swoju duschu a da fa smajšo a šardawot tuteho pschęczielstwa jemu swoju kuthnju a swoju krahnu brón. — Kał nutrne a swierne tuto pschęczielstwo bęsche, je ho pođbiřcho dopolařalo. Wuřto je Jonathan swojemu pschęczeleji jeho žimjenje wuřhował, a hnujazy je Dawitowy šrudny křerluřch, i kotrynų Jonathanowu šmjerć žaruje: „Wōj bratři Jonathanje, mi je žel tebe! Za hym męć wuřte wjekele a špodobanje nad tobu; tmoja lubosć je mi woschewniřcha byla, džiřli žonow lubosć.“ —

Na pobořne wařćenje kaž tam drje tež dženřa swierne pschęczielstwo nastawa. Tu su něřosi w horzej bitwje we woblichu šmjerće bromađe pschęcziwo nje-pschęczeleji wojowali a pořledni křiř tšleba a pořlednu kaptu wodny mjes řobu džiřili; haj, jedyn je druhemu žiwjenje wuřhował; ženje na to šabyc njemōđa, wutroba je ho i wutrobu řjednocziła. Tam je ho řōđ podnōřila; wřitizy, kiz su w řamřnym šmjerćnym řrořche byli, hać runje su ho wřejby řbzy widželi a řnali, su pschęczieljo psches žyle dalsche žiwjenje. Druřy řařo su ho w řamřnym řbzy řetkali.

Ale niz jenōž i tajře řwonkowneje pschięćiny ho wutroba i wutrobje namala. Jonathan bę pōřnal, so bę Wōh tōn řnjes Dawitowy dobry pařtyt. Wōnaj bęřćatj w swojej bohobojosći, w swojej wěrie psches jene. Tak tež dženřa: Duřcha i duřchu řjednocžena mēr w Bōhy pytaej. A my mamy jemeřo, kiz nam tutōn mēr wōdawa; my mamy tež kraloweho syna, kiz ho i nami řjednocža a nař lubuje jako swoju wutrobu; kiz je fa řnamjo a řardawot tuteje lubosće ho swoju krahnu niebiesku kuthnju wuřleř, so by jeho prawdořić nařba pschięćitima drařta byla: Kaž wjele wař na řkřyřta řiřćenych je, czi řće ho řkřyřta wobleřli. řeřuř je nař dobry pschęcził, kiz je řamo swoje žiwjenje do řmjerće dař, so by nařde žimjenje pschęb řmjerću wuřhował. Wōn je pola nař wřitite dny hać do řlōnćženja řwēta. Wōn je nam řwiatu brōiř pōbał, i řotřež mōžemy we wřeřem wojowanju je řyni mōzami wobřtać. A řbzy nařdej wutrobje nanajřtřnitiřho budže, w řmjerćnej wuř, dha ani řmjerć řwōař lubosće mjes nim a nami řbřićić njeřamōže, dha nař i řebi do swojeho kralowisteho doma bowježe.

Wōh džiřl nam wjekele wēru dać, so wřitite swoje džeř w jeho řwiatam mjenje řapowćinamy, so by ho derje radžiřo; wōn džiřl pał tež nařdu wutrobu napjelnjeć i lubosću i řeřuřej, so byřmy psches jeho pschęczielstwo jako Wōže džeřić řrōnu wēřezno žiwjenja řerbowanali!

řamjeri.

V. w H.

Duchowne wojowanje.

1. řim. 6, 12.

D řlawoj, duřcha, brōnje wřmi
Sa řwiate wojowanje;
Mēr řabyn njeje na řemi,
Tu wōjna njeřlānje;
We řiřćejřjanřtwej řařnosć wřcha
Se jeno řama bęđeřinja.

řžert i řeřcu tebe wōdawa,
řmēř i řlōřtom, řkrahnosćemi;
čže řčřla řabosć nabęřa,
Mēr wutroby čži řemi;
Duž bęđž ho, wojui řmuerće,
So nje-pschęcził ho pschewinje.

řtać pod řhorřowju řkřyřtuřa,
řo nęřby pschęřahařde
řy jemu pola wōłtarja,
řbęř wōn čže řōhnowasche;
Duž řřowo djeř, dži do řitw,
Wuđž řwēřny bęđeř Knjelowy.

řřtōž nje-pschęcziela pschewinje,
řōn i řnōbu řřnowany
řam budže w řbōžnym řalemje
řřches řkřyřta řřawne ran,
řbęř maja řōnz wřč bęđženja
A wēja palny bōbęřa.

Duž w mōzy Duřcha řwiateřo
Męć mųřnje wojuwanje,
řo, řbōž nařč čař tu minje řo,
Mų řbōžnje domoj džemy,
řbęř wita nař řraj bōbęřa,
Mēr wēřne řwōny řařwōnja!

K. A. Fiedler.

Wobroćenje wopřizow.

W jenej řhromabřřnje duchownych pschięřde řeć tež na wobroćenje wopřizow. Mnořy i niř wobřwēdęřdu, so řu řiř nāřřonjenja w tym nāřpnanju wuřř řrudne, so jeno malo bōpřichu abo i řyřa řanyř wuřřewow řwōjich řřowowanjow njemęřdu. „Mō“, řieřny jedyn, kiz bę hać do řlōnćženja mjeřćał, „to wřchaf mōje řčřtō bęć, wopřizow wot řiř řuřa i wōbřbje pschięćej, ale njemōže to njeje, pschęćo Wōže řřowo řařnje wobřwēdęřa, so je řo to řřalo.“ řo wupřajenje řwiateřo řřřma, řotřež mēřejche wōn w mųřlach a řotřež řo po řačřu niřčtō dopomnit njebę, bęřje řřebowaje:

řni pabučti, ani řalonni, ani wopřizj, ani řanibřizj, ani rubjeřizj Wōže řřaleřtmo njeřōřtanu. A tajřy řu mēřoti mjes wami byli; ale wř řće wotmųřći, wř řće wōřwōřćeni, wř řće řrawi řčřinjeni psches mjeno řnjejā řeřuřa a psches Duřcha nařčeho Wōha (1. řor. 6, 10. 11).

„řele řřowa“, dęřčhe řřomnjemy duchowny, „řařnje řořajuja, so bęřny mjes wobroćenym řiřřřitřlami wřčřeřřř řřadowanjow tež řwuiřći wopřizj. Węřčřeli to teřby řař, čřebōla njebyřćalo to dženřa wřazj řař bęć; pschęćo řōňřamny řnjes je řōřaty na řmitnosći řa řařčęř, řotřř řo i njemu řořaju.“

F.

S khrónikow ģerbskeho luda.

Ta stórbja je ģnata, jo ģu w ģastarģu nģmģjy ģemjenjo ģerb-
stģjy pobbawanow drģll a ģastģll. Wģrno paģ njeje, jo ģu wģstģz
ģ nich tajteje ģurwoj byli. Wģrtore tģnejģtwa ģu wģstaf teģ napģse-
ģģmo Sģerbow dobratne byle. Do tajstģj tģnejstģj ģstģseja ģģi,
totģj ģu nģbģy Muģakow mģll, „von Callenberg“ ģ ģijenom. Wo
teje ģrabinģte ģurwojje ģo dģenģa ģģseje ģ dģakom a ģwalbu
pomiģeģaj ģstģll. — W tģd ģraboģnģj ģģach, ģbģj bģseje ģerbģi
ģobuģsejeģģian ģ wģstģa pģbeģ nģmģlmi tģnejģmi ģazpģty stģeģ,
mģjachu ģemjenjo ģ Callenberg napģseģģmo Sģerbow pģstģllmi
duģu. — S wģzoroģjy ģwģeģģenjo wģ tģm wuģbģhģmģ jģe.

W lģeje 1766 bģ wģen Muģakow ģpalik a pģģi tģm ģerbģu
zģrteģ Sģwģateho ģandrija ģobu. A to bģseje w ģara ģubģenģm
ģģģu. Wģstģes wģģm, ģģ bģseje 7 lģt trala, a bģrģy po njeģ pģseģ
wuģle stģaze wģby jofo teģ mģre nģpģbģne lģta je ģaloģtneģ dro-
hotu bģ Muģakowģa stģona do bģbneje ģubobģy ģata. Sģebi nowy
Woģi dom twarģe, nģbģ teģ woboeģ ģerbģteģ wģabģze mģģno. Dģa
ģo ģrabja ģermanu ģ Callenberg nam tģm zģrwinģstģm ģubģen-
stģoom ģmģli. Najbģle pģseģ jeģo stareģse, pģzģy a dary ģa jeģo
Sģerbow ģa nowa zģrteģ „Sģwģateho ģandrija“ nastā. W lģeje
1781 poģoģi wģn ja tu nowu ģerbģu ģwģatnģzju ģastģnģy kamģeti.
A pģģi teje ģstģnģoģģi wģn teģ wģabģze w ģerbģstģeģ rģģi tutele
pģstģpģmo poba:

„Sģudni, ale mi tola ģara lubi bratģja! Tģn dģģ, ģģ wģstģu
zģrteģ wuģpģģi, tģn dģģ bģģleho ģģnģa, bģ tģn najģtģroģnģstģi
moģejo ģģwenja — tģn lģbģnģstģi paģ tģnģamģ, na totģmģz mi
Wģb pģģģa, ģastģnģy kamģeti wģstģeho Woģejo doma poģoģģ.
Moja duģģa rģbģseje ģo wģle lģt ģ teģ ģrģbneģ mģģli, jo moģl
ja ģnabģ pģbeģ tuteģo dnja ģ tajteje nadģģe wutroģnģem byģ.
Ja ģym paģ jģn doģģata, tģtģn dģģ ģoģnowanģa. ģģwalene
bubģ ģjeno teģo ģuģeģa! A ģjemģzu-li ja teģ tģn wģstģ Woģeje
ģwģatnģzju doģ ģabģģ, totģz dģenģa w jeģo ģjenje ģatoģam,
dģa ja tola pģtoģnģstģi ģ ģwoģm wģtģam poģbu, doģeģ ja wģstģu
nadģģju, wģ moģe dģģģi a moģi pģseģseģo, ģaģo ģubģzenu wģbģu.
D ģbģ byģ ja moģl lģbģe wģstģe ģabģnje doģģnģeģ, dģa
ģana ģuģla nģbeģ po wģstģģy lģzģ deģe bģģala, a ģana staroģģ
ģo nģbeģ ģ wģstģm ģģtam pģstģlģzala. Woģe ģoģnowanģe ģģzģe
wģģ a wģstģe dģģģi trģeģģi! a wģn ģģzģ ģatoģģģ a wob-
tģwģrģbģģ ģwģi dom, totģz je dģenģa ģapoģģat mģes nami twarģe,
Woģeģe paģ ģģzģ wģn wģstģe wutroģy ģ ģwoģm tģmģlam
ģģmģģ a wģģ ģoģaboģoģoģu napģlģnģeģ, totģz ģy wģģ jeģo
ģoģnowanģa doģtoģmģy ģģmģta!“

Stawģsna ģģrģuģkoweho ģģtģpenja.

9.

(Poģrģģowanģe.)

21. Wģstģzju dģachu tģ: Sģy dģa ty Sģyn Woģi?! —
Wģn paģ dģeģe ģ ģim: Wģ jo wobwģseģģe! —
Pģģetoģ tģn ja ģym! — na ģģoģ wģstģģi mģģnģt
Wģstoģe ģutģju,

22. Pģajģz ģ doģom: Wģn je Woģa ģanģt!
Sģģo mģ ģwģeģģenģa dale poģrģebamģ?! —
ģlajģe! ģģstģģli ģeģe wģ je etā jeģo
ģanģenje Woģe!

23. Sģģo dģģ ģa ģo wam? — Wģni dģachu wģstģzju
Satamawģstģi paģ jeģo wģtģnģwģeģo:
Sģmģrģeģe wģwģtģ je wģn, doģeģ Woģa
Sģanģenje je ģanģt! —

24. Wģstģi nģtģo na nģoģ' nģmģrģi pģwģģ
Poģģachu, tģwģstģi jeģo mģģe wģstģi,

Jeģo ģ pģajģemi ģrģbģe bģģ a pģajģe:
Ģubaj nam, ģģrģseģe!

25. Sģģbģa tģbģ je, totģz teģe byģi? —
A do wģbģģa jeģo ģ ģģmģlģnģoģu
ģrģbģneģ byģachu, jo bģ ģatoģģ ģladģģ,
Wģtoģģzju ģrģbi. —

10.

Pģrtore napģrģe.

Mat. 26, 58. 69—75; Mat. 14, 54. 68—72; Lut. 22, 54—62;
Jan. 18, 15—18. 26—27.

1. Ģlaj! paģ Sģģiman Pģrt nģstģo ģ dala dģģse
Tam ja Sģģuģom, a teģ dģrbi poģoģ
S ģim, — ģazģ do dwora wģstģģoģ' mģģnģtģwģoģ'
Rģģģuģo na wģģo.

2. Sģajseģe tamnoģ' wģstģģi mģģnģt berje;
S Sģģuģom ģobu dģģ wģn ģanģe ģnaty
Teģ tam do dwora wģstģģoģ' mģģnģtģwģoģ',
Doģeģ bģ ģnaty.

3. Wģnģģ Pģrt paģ bģseģ pģbeģ dģrģemi
Poģteģat tģwģli, doģģz towarģģ tamny
Wģģģat ģ wģrtģnģu bģ a Pģrtā potom
Sģobu nģtģ doģģeģ. —

4. Wģtoģģzju stģeo paģ a ģstģobnģz
Wuģle ģģi bģlģģ bģģu roģģģlģli
Wģrģrģģ dwora ģeģ; pģģetoģ ģyma bģseģ.
— Sģeģģo ģo ģrģeja.

5. Wģstģbģnģwģstģi Pģrt ģo paģ ģ ģim ģo ģ ģimi
Wģrģeģeģ jo wģrģte, jo by wģrģeģģowat,
Ĥat ģo ģmģe wģģo, — doģģz nģwģlģba
Wģrtģnģza jeģo.

6. Dģowģa jģna to wģstģģomģģnģtģwģoģy
Sģģuģobnģy bģseģe; ģalo Pģrtā ģeģo
Wģseģ pģģi ģwģtģmģ wģna wuģlģdafa,
Wģlģba na nģoģ'.

7. Pģroģeģe ģladajo dģeģeģ ģ doģom ģ ģjemu:
Wģģģy ģam poģoģ ty teģ mģģa tamnoģ'? —
Ty teģ ģ Sģģuģom Wģzarenģstģm bģseģe,
Tam ģ Wģstģstģeģ!

8. Ģaj, teģ tģnle ģ ģim bģseģe! — Tola ģapģe
Jeģo pģbeģ ģimi wģstģmi wģtģrģzģz;
Ģģnģta, nģģģym to! jeģo nģģnaju ja!
Wģwģm, ģģto pģajģģ! —
(Wģstģģobnģe dale.)

Alģ ģrģģa a jeģo wģda.

Wģrna pobaģwģna se ģanģģenģo ģģa.

(Poģrģģowanģe.)

„Ne tranģenģu“, wģtģrģģi Ģzornat, „naģ dalofo ģazģ mģzu
ģo na ģwoģe mģbe lģta doģomģģģ, ģym tranģ. Ģģom ģalo dģģo
mģģģy ģwoģe wģte tģowanģi, ģbģģ wģģo nģoģģ, ģģtoģ ģo moģi-
maj wģoģomaj ģpģobabģe. Drģbģy mģe pģģi tģm ģapģģu
a mģe ģģģto tģoģģģu; tola ja ģo pabģģtģwa wģstģģģ nģmģģģ;
ģamo ģbģģ bģģ tranģe ģlģbģ, jo naģzju pģoģģģģ —, dģa tola

każ bjeś wole mojej ruzy sa zułym kłbom hrabajciej —; hym paduch wot narodźenja. Młi su powjedali, io moja mac, bjeńče prjeby hać mje porodził, łódze ranje, hboż nan bjeńče spadoje, pjenjeje i jecho sata padojeje; a to bjes schłódneho skutkowanja na moje waschnje wofato njeje, sa to dołatne žiwjenje frubne žiwedenje bawo. Wo schłódnych lětach mje do wučebny pólachy, tola doleż ho wdelata wězy pod mojimaj rukamaj šubjowachy, mje wšchudžom wotewnachy. Zultym njełhomym žadoščam bjeńče też namieščajnoje, na lotruż čyryjach, polkowadoje. Wšchi meščajni i wučijnemaj wocšomaj i toža stawach, tola ničo nje-widžach, a jako strašny nęny pucowato to dozpicy ptyach, jętož ho mi wodonjo radbičy nočnyje. Zunu ho jenieje žyrtoje saleščy Drohe žudoby, ho tedby pšchi jutrownym žiwedenju trjeboje, moju kędžbnowość i žebi wobrocžachy, tak ho woczi wozay wot ničy wotwobrocžęj njemožach. „Žyrtej dyrbičy wopuščęjciej!“ bęłę žiwedomnija wóšje we mni wofačę; tola tón hańy wofonit ho mi špačę, tak by mje njewidžomna wota i wotaręj cšahnyla a njewuręnitna mōz mojej woczi na łtote žudoby hwałata. Wjes wole ho i wotaręj motach. Žyrtefinski žyčubniti mi napřęcho stupi a mi pręčę falafę. Tola kaž ho to stawa, io šta žabłiwocę, ho jakorijnwičy, čjim rucęjščo a mōzniščo roščę, hboż na jadęwot štořę, tak ho też mi bęčę. „W, toki je to krapny žeteli! W, tón cšany bęčęjčętu žiwęni!“ tak ho pšęcho w mojim snatšawnym wofačę. Čęšto wofoto žyrtoje točach, pšchiležnwoję hłabajo, tola žana ho mi potaščę wozdaję, tak ho, wot najšębčęj žabłiwocęj čžiwowanj, wozay dnjom wofato wofoto bęłachy. Zunu w nozy wo šnje staję, wofleščę ho, wotewričy wofoto kšubnje komort, bęčę moje tož steję, stupič na tšędu wot a ho po wodonęj role na hońu dele puščęjčę. Sa t žyrtoj bęčę. Wšę wězy pō čjmje jańnje widžach, tola miz i wocšomaj, ale nębže tak, kaž ho to wo šnje stawa. Bęčęje dęńka wšcho pomni, čętož žym tedby wofačę. I žyrtoj dočęžowčęj, wozay křęč woto wofoto njeje potaščę a wšę nutašhody žwęru pšępęchaję. Bęžom cšachy ho, doleż žanęcho męła njenamafę, bęčę byč ho do žyrtoje dobyčę mōł, domoj wrōčęj, jako wšcho na naraščęj štronje wofnjejčęto wuħladach, tořę pšchi Bōžej kšubje wozčędnachy, io by čęrtwju powętr i nim nuiš stupę. Č napřęčęja wofnjejčęto stejęje doħla lipa; na tu horę cšowpach a šleščę po jejnų bęłnych hławach hać i wofnjejčętu a wot tam dele do žyrtoje.“

„Wšę wofat šupniščy, wupęčęjčęj ruku sa kšębornej tšanu, ja čęžęj žeteli, ja łoty taleč; tola dyrbičę žebi prajęč, io njemōžu wšcho žobu wjačę, a tola dyrbičęje wšcho moje byčę. Štōwčęnje ho woskudžęj, najpričōžny žeteli a taleč žobu wjačę, a bōž bęčę tei wotnjejčę, ho po dnyje žudoby wrōčęj. Štoły taleč pod šupnja ja žiwot škowach a žeteli žebi, jōn ja žwojei podwajłaj hwaławšy, wofoto šęje potšęmych. Na to ho na dompučę podach; wšcho ho derę čjmjejeje. Wšęby wšęm žwoje paduščęto w žwojom łozu škowach, io by čęrtwju powętr i nim nuiš stupę. Č napřęčęja wofnjejčęto stejęje doħla lipa; na tu horę cšowpach a šleščę po jejnų bęłnych hławach hać i wofnjejčętu a wot tam dele do žyrtoje.“

„Wšę wofat šupniščy, wupęčęjčęj ruku sa kšębornej tšanu, ja čęžęj žeteli, ja łoty taleč; tola dyrbičę žebi prajęč, io njemōžu wšcho žobu wjačę, a tola dyrbičęje wšcho moje byčę. Štōwčęnje ho woskudžęj, najpričōžny žeteli a taleč žobu wjačę, a bōž bęčę tei wotnjejčę, ho po dnyje žudoby wrōčęj. Štoły taleč pod šupnja ja žiwot škowach a žeteli žebi, jōn ja žwojei podwajłaj hwaławšy, wofoto šęje potšęmych. Na to ho na dompučę podach; wšcho ho derę čjmjejeje. Wšęby wšęm žwoje paduščęto w žwojom łozu škowach, io by čęrtwju powętr i nim nuiš stupę. Č napřęčęja wofnjejčęto stejęje doħla lipa; na tu horę cšowpach a šleščę po jejnų bęłnych hławach hać i wofnjejčętu a wot tam dele do žyrtoje.“

hrubje prajęčęje, i wofat pšchętu a šęto tu čžu; tola pšęch wab bęčę wšchōn wuħłęchęny, io ani kšowčęta wotmōwčę njemōžach. Wšōn mje na polizajštw domjedę, a žęžom na druhi bęčę bę moje tranjenje i škowčowanj wšchōn wuħłęchęny po žyčym męčęje snate. Wšęto dyrbičę wšę žowanki njemowacę, a ludžo ho njemato bęžwachy, hboż žwoje doħto šubenje węzy na kšubach, štořę murtaj, w pšębčęjčęj šęchowacę a w jeni šęryebane nanafachy. Sato bęčę mje joħo žranaj, mje po šarym Šamburgškim wafčęnu na šarownym tořębčęch pšęch škowabęčęnym ludom šęwafachy a mje na to na łōž, do Žubifeje jębžę, ja kšęždnęho bęłę pšchęstajęch. Tak byčę łōžęni!“

Tu Čžornal wonełkny; farač hłuboko wuħłęchęny, kaž by ho jemu čęžęj kamęj wot wotroby wafčę, a na to ruzy šęwajšęj praji: „Wšę ludžy žnješ bęčę sa to kšwalenaj!“

„Waj“, Čžornal dale powędaję, „tež ja ho wšchu bęławach, ho bę mje na druhi puč domjedł. Wšętož tam na bęžimim morju, pod křęym wofačom ničo njebę, šętož by mojim šęm žadoščom polkowafę. Morjo, tořę nję njęčęjčę, ho mojei bęjwęj naturę derę špowadaję. Wšę i bęčę wofonny, węčęje a křobę, a to bę ranje, šętož mi pšchiležnwoję łōžęničę doby. Moje nōžę pucowanje druhy joħo wofętowach; šęzy wozay křęč pšchi najšębčęjčęny widořę na kęčęžoty saleščę a sa křęjom šładowach. Tola bōžęł dyrbičę ho wujnį, io na křaj šęwajšęj pšęcho žwojei ruzy naħdala kšubę kšubę njęčęjčę, a moje njębžę bę, io ho kšowčęta šminų. Dolež ho šęajnje tranjenje kšęchęčęjčę, byčę pšęcho křębłišęj, a bę byčę wam, njęs forarjo, łōžę męfno, bęčę žym pafęjčę, njemowacę dyrbičę, bęra dęry bęčę žane wuwojčęjčę njęmęł, i totremuž žym po łōžę pšchęjčę.“

„Njełowozny čłowęto!“ farač i wotrobnym křębžęčęnym praji, „njęčęje bęa pšęchęžęto tatemu křęčęj wowajł!“

„Čęm wofat ho pšęchęžęto tranjenje šęjwera“, Čžornaf wotmōwčę: „mōžu ho jenož čęmęje na to dopomničę, žym pač ho tola šęjwera. Łęto wot łęta mje wopuščęchę, kšęwčęnje bęčę wuħłęchęj wjęčęł. Na mojęj jębžach do wjęčęžorneje Žubije pšchęjčę tei ras do Portan-Prince, křęwneho męfła Žubifeje sup. Tam je wōkšęny pšęchęjčęj bōłęčę, bęčę ho pšęchęwaj a łōžęjny pšchi winje škowčęja. Sato žyčę ho tam tei padach a ho do wjęčęchęto wofačętw męčęch.“

(Wšęchōdnęe dale.)

Wšęchale i bliška i daloka.

— Wšęch čęžęm křęwčęj i Wšę tón křęwčę wot jęcho čęžęchę čęrtęjenja wumōłęj pšęłt popołdnju njęla ministra je Šchleben, tořę bę w žwojim cšaju doħle lęta wotkřęjny hejman io Wubę-šęjnie a je žebi wuħłę ludbōž doħł. Raf je wōn lubowany był, wo tym křęwčęj tei žwajtočęne kšowanje w křębčęj, bęčę bęčę i ręčękšublerjom. Žęho Węjstęłęč šta Wębrič Augušt bęčę žwojčęm nębžęchęmu ministrej na pšęwōdžęnje radčęjčęł. W domje męčęjeje ręčę křęwčęj wuħłęchęj konsistorialny radčęjčęł Dr. Węnz i Wędždnaj a pšchi rowje węjny njęs farač Artł. Č Wędždnaj, wōkšęje i Wubęšęjnia a je Žitany, bęčę bęčę njębōžęjčęj doħle lęta hamifli hejman był, bę wuħłę lęčę pšęwōdžęjny pšchęjčę, njębōžęčęčęny pšębłębnju ludbōž wofačęj.

— W Wubęšęjnie ho ja njęłom duchownų pšchi Węrtowfęj žyrto wōkšęjny nowy dom ławaraj. Č twarom ho w bližęjim cšaju japočęnje.

— Wšę pšchęjimanifčę pruwowanų do 20 ewangeliščę jafščę seminarow bęčę ho 1048 młodžęnow jamōwčę. Do pruwowanja stupi jach 1013. Pšchęwajł je ho 710. Dla pobračęwōwōžęho ruma dyrbičęje ho 171, ja njęwobłęčęja pruwowanja 125, dla křęwčęjčęj 12 wōkšęjčę potaščę. Wō wuķęfęjčę nuiš ho dęje w pšchębōžęje ręčęjčę njęmōžę. Druže je prajęčęje, hać bęčę tei ja šęčęj lę tųčę wšęjny wuķęfęje męfno namafęčę?

Sy-li spówaš,
Plinje džéšaj,
Strowja óe
Swójny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj móeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Préz spař mórny
Čerstwoś da.

Njoch ty spówaš,
Swérnje džéšaj,
Wšadne dny;
Džéń pak swjaty,
Duś daty,
Wotpoć ty.

Z njebjes mana
Njeh čí kmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew óe!
F.

Serbske njedželske łopjeno.

Wudawa ho šóždu hobotu w Šmolerjez knižničnyčejni w Wuduščinje a je tam ja šćwtórtlětnu pschepłatu 40 np. dostać.

Njedžela Seragešima.

2. Sam. 12, 1—7.

Davit běšće bohatu hnadu hrowježo Bóha nashonil. Zola pak wón spytowanju wutrobu wotewri. We wojnje pschecziwo Ammonitistim běšće domach woštal a da hebi derje być. Spytowanje nad nim doby. Wón ja-
njejedže Uriašowu žonu a da dobrego smužiteho Uriaša
wot njepšcheczelow w bitwie morić, wóšwudže list na-
přihawšči, so dyrbi jeho na strašnje město w bitwie po-
stajić. To běšće wulki a čješki hřeč. Lěto běšće ho
mješ tym mingio. Duž póšta Bóh Nathana k Davitej.
W pschirnanju tón jemu jeho čješte šřešćenje powjeda.
Davit je šapšepjeny došć, so jemu njefrašymni a hebeje
hameho šažubzi: „Tón muž, kiz to činił je, je džězo
šmjerce.“ Duž jemu Nathan napšchecziwo štuji a proji:
„Ty šy tón muž!“ To je šlowo ja naš, kiz šmy my
wšchitzy hřešćnizy, a džemy tež my hebi prajić dać:

„Ty šy tón muž!“

1. jako šlowo wubudženja: „Ty to šy“.
2. jako šlowo pokuty: „Ja šym tón muž“.
3. jako šlowo přitwry: „Ty šy tón muž, Knježe Jezu, pomhaj!“

1. Čješki běšće to puć ja Nathana. Davita džerzi
hijěje to šie. Duž budže pokutny předať jemu póštanu.
Wón powjeda jemu to pschirnanje wo bohatym a křubym
mužu. Davit njepóšna, so šu to te šyče, w totryčžj
dyrbi ho šam popadnyć. Wón šo šam šažubzi. Přofeta

wšběhny porj a potaša na njeho hameho: „Ty šy tón
muž!“ To šu 4 hrowježa, ale wono hřuboto trjechi.
Teke šlowo kóždeho trjechi. To pschirnanje dyrbi nam
šchiphel być. My rad druhich hřubim. Hřubž pak šy-
šchimy wo hřečach druhich, dyrbieli w nich hrowje hřečij
pytać. Tón šary had je dženska hijěče ta lěšny. Šať
loško móže šo štać, so my jutije činišmy, šchtož my dženska
šapšiwamy. Dženka šačěrliš njeczište šibanje a jutije ho
tebi wjazy tať hrowne być njedba. „Hřubž je lěšćť podjať,
porodži hřeč, hřeč pak, hřubž je došonjany, porodži šmjerce.“
Duž šyčimny kóžby džěn to wubudžaje šlowo: „Ty šy
tón muž“, so byčimny šo k potuče wobročili a

2. k Davitom wujnali: „Ja šym tón muž“. Davitowa
šamoprawdóšć je špabnyša, jeho hrowbóšć je šlemjena.
Wón je šo došladat na tu hřjadu we hrowim wóčžtu.
Wón njecziłi kóž želiz, kiz k šamolej rjetnje: „Wotendž
nětto, hřubž šmjeju špobodny čaš, dam tebe šašo šawolacž.“
Davit wujna: „Ja šym šřešćil pschecziwo temu šenjeje!“
W tutym pokutnym rošćacju je wón 51. pokutny psłm
špewal, k štorhej wšchitzy šnajemy tu šchćucžtu: „Štwot
we mni, Bóžo, čistu wutrobu a daj mi noweho wěšćeho
ducha!“ Přides žyly psłm kłeczi: „Moje hřečij, moja
šćójec!“ Šchtož Ambrosiuj šěžorej Theodijej pschirwola,
jako krej 7000 šurawje morjenyč šćelčejšćanow šćelčalo-
nica na šřebdomnju njěš šče: „Šy-li Davitowy hřeč
činił, dža čiji tež Davitowu pokutu!“ to plaćzi nam
wšchěm hřečimny čłowjekam. Davit nam njedyrbi pschir-
nad być, šať podobizny, ale šať my šo šami pschewinjemy

a iw ponizmoŝej pokutu ziniomy. A tola, ka mnoŝy o k temu sprawnemu wuŝnacy roŝbuzhich nemoŝa: „a ym tn muŝ”. To rezi adoŝejŝy pŝechiŝno adoŝezam, nieprawy pŝechiŝno njeprawdoŝej, wopilŝ pŝechiŝno wopilŝtrow a pŝiŝi tym woi rech njeopŝnaje. Duŝ roŝbuzh o, luby iŝchekŝejano, kaŝ adec a wuŝnaci: „a ym tn muŝ”, o by po uadoŝy wyŝadował a y namakał.

3. Naŝcha wutroba ſhladuje ſ Jeſuſkei ſ ſlubiny poſuty: „Ty ſy tón muž, Knjeze Jeſu, pomaj!“ Dawid nieproby „Nathana wo pomoć, ale món ſo na Woſha wobroczić, kaž món w 51. palmije ſpěwa: „Wojo, budź mi hnadny, nje-ſchadžij mi je!“ Wty w nowym klubie hſiſchce wjele teje-ſamych, hſe mamy ſo wobroczić. My proſymy: „Knjeze Jeſu, ty ſy tón muž, kiż pomhać moje!“ My ſwjatemu poſſnemu cſaſkei napſchecizno bſemy, hſeſz jaſo woſpominić, kiż je naŝ Knjes a Sſobſiſt cſerjenjoty trónu naŝe naŝe dla. Wón praji: Sſchſtſz te mni wſchſiſnſe, teſo ja won niewuſtſorak, Sſdyſz Nathan Dawitej rjeſnje: „Tak je tón Knjes tſwój hſeſz prjecz wſaſ, ty niebudſeſz wumreć“, taſ chzemy teſz my wſchſiſz jako hſeſchſizny na ſwojy wutrobu dyrieć a prajić: „Sa drje ſym cſłowjeſz ſmjerceſz wſeſch mſy hſeſch, ale ty, Knjeze Jeſu, ſy ſeſchſta žimjenja, kiż je mje ſlubjeno a ſatamaneſo cſłowjeſa mumoſh, warbſſano a dobył wot wſchſiſtich hſeſchow, wot ſmjerceſa a wot cſertſowjeſe moſh!“ Samjeſ.

Wróć do saho!

(Spitta.)

Jerem. 3, 12—14.

Wróćę bo jaśo, wróćę bo jaśo,
 Kiż bo Woğu ihubil ę;
 E cężęu ęwoję padni jaśo
 Węched Woğom do pońtu!
 Kajfik ęę, ęimęch ęupięć i njemu,
 ęnadu lubi ęubjenemu.
 ęle, ęnęę bęę cęi napęęęęięwo,
 ęboda w ęęowję męę cęi ęmóć,
 E wodacęom cęę cęini cęiękóh';
 Wróćę bo jaśo, wóć wóćaf, wóć!

Se h̃wěthno rospřibhjenja
 Stup̃ do c̃h̃ihej' tomorſi,
 W kotrejſ i duch̃a woobnowjenja
 Nowe ſbože kŕeje c̃ji;
 H̃b̃ejeſ ho b̃orſy wětr̃y ſl̃oza,
 K̃otrejſ w duſh̃i k̃h̃roble h̃roža;
 H̃b̃ejeſ ty Duch̃a pominanje
 E c̃h̃epjetanjom ſaſh̃iſh̃ichan,
 E nowa h̃wiate p̃iſh̃ibahanje
 Wod h̃b̃ejeſ k̃h̃roba poloz̃iſh̃.

Wróćę ५o ५a५o ५ ५łuda ५wojoh',
 Wóh cji ५ mijej wutrobu
 Wobacze ५a ५ręca twojoh',
 Walsam teź ५a ५ołojc ५wju.
 ५ożłabaj na ५ożiżowanoh',
 ५ ५iżiża ५iwa wużmėwanoh',
 ५ebi rułu ५ożiżuje;
 Wróćę ५o ५a५o, njeboj ५o,
 ५o cze ५obóznik ५atamuje,
 ५iż je ५a naż ५rwawil ५o.

Wróć się po fałsz, mrozu nowce
 Użeraj i jego lubościę;
 Spadnie błona Słodzikowce
 Spożyjca tebi miodacę.
 Szepchnijmy jego rulu prawiannu,
 Trochęj ma wón też ja ślósć krivawannu,
 Włóże wchytile rany hojicę,
 Wot wuśgodzi wużłicęzi,
 Włóże wchytłonn niemię ślojicę,
 Duż go nijelomdzi, ł nijemu dżi!

Wrócéj ńo dha je ńmójńń jastwa
 Do buplenja lubońcë;
 E ńubobny dżi do bońastwa,
 Wopuńcëj wacńojne ńiejprawne!
 Wopuńaj ńżę a lubuj wernocëj,
 Wopuńcëj nóz a lubuj ńwernocëj!
 Miorow, pŹtaj ńiowu zabońcëj,
 Ee ńwęcńa dżi do ńjeńia!
 Wbń ńżę ńlajcë twoju ńabocëj, —
 Wbńcëj ńo k ńjemu, wutroba!

Zurij Brósk.

Dobre wusnacze.

W Schottlandſkej je waſhanje, ſo ſo kſkzy, kiž dze i Boženju blidu bihje, najprije do wduchownego wo jeho potuſce a njeje wnuwoprafſchje. Naſ piſchidne jebnora mejoſa hoſeja, ſotrež, duchowny wjagore praſchenja piſchepoſtoži; ale to beſſeje podarmo, wona na jano nemotmolnibi. Wſbñ mejeſhe teho dja za nuſne, ju wuotpoſaž, dofež ſo jeine miſeljenje paſ je jaſaſtoſeje, paſ i zyle njepiſchjotowaneje duſhe wuſchobzeč ſaſche. Piſchi won-ſhe mloba ſchjeſchjauſa joſne fiſhne roſeſche. Duchowny to-putyniſchji ju wročeſe jaſowla a ju i najpiſchjeſchjitiſhñ hoſom praſchjeſche, ſo dzyſla jemu tola praiej, czeſho dſa njeje na jeho praſchenja wotmolnobi a czeſho dſa nochze wo ſwiojñi Sſbñſhñtu trefeſhoz tola wo doſaſu lubije, žaneho ſwedeſchenja wuotpoſeč.

„Ach“, wona pod mjete schcżufaniem śnapřhecżiwu, „wo nim rěcżecż ja njemōžu, ale śa njeho wumrjecż drie bęch chęta!“

Tole wotmołwjenje bę duchownemu doŝahaze; wón móŝesche-ju nětko s dobrým swědomnjom t Boŝemu bliđu přichipuschěić.

Dubų čitartjo, mopomni: Tat někotry, kotryž nješamžje nabo-
žinu do hłowom sapšchijecy, je so tola hłubošo a nutrnje do njeje-
jažiwit.

F.

Tene biblijske hrónčko.

[illegible]

Żeła ńo minychu, jeho duchowne dary jemu tón Knjes Źdzerża,
ale wón jemu też do wutrobny wołasze: „Komuż je wjele date, wot-

teho ho wjele žaba." Mrščete wyšelafy družinow nad jeho žmijonjom czechniču; tu wón wučničelše, jo jeho rofom je njela-mošelše džělčel, ani prjecz humpcz, a wón tež pichgo bóle tu tuczel w mrščelach widželše. Wščij natusčejnjenju do nowje domisny ho temu ščytrazčejłememu wod lubelje ruzi hrónčel na ščjenu pópła; kotre? „Dowet ho Bóhu j žyle wutrobu, a njepuščelše jo na swoj rofom." Duž įpmoiti wón na śwernu šertu, na swoje blańnive džeczaje czińenje a powjehy to hrónčel do swojeje įpańnizy.

F.

Młóž hrěcha a jeho mřda.

Měrna podawina je jańdženeho cžaša.

(Poftracəowanje.)

„Mojej močzi wuhlabadželše, jo jedny pichfupz jara rjany, drohi cžašnik pichj hebi noščelše. Šnydom cžert do mojeje duščje fajčelše — ja dyrbjad jón mječ, tón cžašnik! Wobarmo ho pržow-mach, ho wot teho muža wofabčel, a njewjehč, cžeho bla a fač, bečy tola bóřny jašo w jeho blifolčej. Ščónčnje ho tał dalofo pichem-łoch, jo hoščez wopuščelčij. Šduž ho cžimčelšelše, myščlad hebi: Město hnož je domoj įšoť — něšto je įpytowanjne nimo!"

„Duž dha jač do hoščjenza dželč. Wědma pač bečy do njeho įajłupł, lědma bečy ho wó įitnje wuhlabadny, dha muža pichj šale-nybm blidže hameho ředžajeho widžad. Město bečy wuču mōž šhubif, štemu duščej napichčel šlac. Dacj ho j žyřum do roščerčjenja; jemu ho jo řadcu moje powjebanje wó žuřny řajacj a morjad, wote mnje wopųřtančy, derje įřodobajelše. Młóž ho mjes tym pich-čliži, muž ho na dompucz nařlaji — ja fa njm dželč."

„Nunje piches wullf pichfianowu mōřt dužy?" „Čornat dale powjebajelše, „ho swojeje pichemoběželje prařadčy: „Něšto mamy na cžašo?" Čžašnik wučajabnywadž, jemu wón, dofelz jo cžnje po-kařowarje řpobáčel njemōščelše, řepetrowacj dha. Tola přebjy hacj bē cžašnik dořit, wutazčel jemu jón j ruzi, wųřlaji: „Čžašnik dyři mi řluchčelše, a dyřu-li tež swoje žmjenje ja njón woflajelč!" Čžašnik ř hebi tųřnywščij, cžerčjad řtofu po pichfianowonum wofelše dale; žuřy łobžnik ho fa mnu wofije řhčizjo wųřčizji. Čžikom něřotte ruzjy ja mnu pichmajacu, duž ruzje na prawizu do wufelje řařli řočelčij. Wščes to cžacu pųčja pichel swojim pichčelčarjami do-řuđ; njepichčelamajo ja mnu po řařacj honyjacj; cžujacj řrej ho w mořlčj žlajac hacjčj a řojacj ho, jo mje dořelčadnu, pichčelčj řelčba řuđ, řořlčj fa mnu łojacu, łobžy wofomif rořelčelše. Wła měřłnje, hđželč řorhaga woda mřłneřte ło cžerčelčej, řčónčnje řařlad. Šso do wodj cžimčanjel, ho řat bliflč hacz mōžno ř řčumųřagenu řotu pichřlčelčij. Čzenoř dńoř řčerčof řum bē mješ žmijenjom a řmjerčez! Moji pichčelčarjajo řařladu a ho prařadčel: „Šduž je řoduch woflč? Nřije jo wón tu řhubif?" Mřčofłi do wodj řolčelču a řlčom bē jebny, we wofelje řbrođo, ř mēřtu řřoro dōřčol, hđželč řelčad. Wō ho rořřubidžij, ho řadřcho wot tola rořmųřelč, hacj ho pichim-nyšč džacj; w tųřny řmjerčtanum řřařelje hebi řhubif, jo, jeli řo ho řihčelče tón rař řuřřowom, řenje wųřaj łobž njewopųřčizji. Wědma bečy řele řlubeńje řelčnit, řawola najřlilčij mořlč pichčelčarjajo: „Řřori njed tu na řymizu řřori — wón řrie je piches mōřt wofnuł!" Wščelčje něřotte wofomifłi — a wofel jo řořo cžlcho. Šymu wųřčón pichemřetjy něřto ř swojeje łobžj řelčel, hđželč dořli cžař na řřorolčju řelčad."

„Šo bē Wōřj řorł!" dųřowony řmuty praji, „řelč dha pač tež řwōř řlub džerčel?"

„Řřwłlu, haj, a to ř wufelje řrōžny", Čornat wofomłwi. „Tola řčónčnje dųř řam łobžel a řwōřu łobž řam wjedželč, a piches to moja řpobłččelčena, tola niž řpobųřčena řabolč řhubžow-šelše. Měřto dyrbjad na řraj, jo byčy na řelčžym měřłnje řwōře wofřřarantł do řjadła řřajł. Žane řamowłenje njemōščelče bóle

moje řwēdomnje řmēřowacj, řorčelč čųřelče mje wot řřamanja řluba wofbēřelč."

„Ša řřóřł cžař ho wofobolčelčij; tola cžim bóle moje řobah-řłwo rořelčelč, cžim bóle jo tež řřary řřelč we mni řřylńelčel. Š řřóřla, ja dųř řorčlčj řaduch, hacj bečy přebjy był."

Wato Čornat řihčelče dorčelčaj njebē, mař řararjowu řyńł, wjeřelče řřajajo, do řřłny pichčelčej. Žuřeljo muža woflabnywadž hólčelč j řłogom řhčizjo ř nanaj řřočj a řolny řřarcho řwōřu řudžerjatu řřolčolčtu w jeho řłłnje řřowalčel. Řamjeniz nařřřžane dželčjo ř hebi řorje řbēže a jo wofolčiwadž ho prařelčel:

„Řanto, praj, cžeho řy ho řat nařřřžł, cžeho ho řat řojlčj?"

„Tehole tam", wofomłwi hólčelč, řřarchořłnje na Čornata řolajajo, řihčelče řelčeljo ho nana dželčjo, „a cželčy na mnje řořřudčad, nano, dha jemu přecj řajaj! Wščaf widžlčij, řaf wot jeho wofłow řrej řapa!"

Řaraj řwōřeljo řyńa řajlčj řřowow bla wofřłje nařřwari a jeho do řpobłńelče řomory řamłny.

„Ščto mōže dželčom wofcho pichřřapabnyčł!" ho wón ho wofčlčiwadž řamowłelčel, „mřčofłłnje mųřlčlčł jım dųřby řřobžłłnje wēřłj řowjebajo. Młacz cžerčewne wofłny, Čornata, — a řnydom ho wone dželčju řřawne byčł řadcu."

„Řřawale?" „Łobžel wofłnje praji, „haj wščaf haj, dželčj ř wofelčja wofelčoj řelčja."

Wřdomnje nařřřžłny řaraj řřol na řad řuny.

„Ščto wų mēńelč, Čornato? Šelč řrie do mųřłow řonřorjny? Přajelč mi řřawńłje, řčto řelč hebi řlčj řwōřlčj řokřelčelč řřowacj mųřlčł?"

„Dofelz hebi to řabacčelč", wofomłwi Čornat, „dyřču wam tu wofł j řřóřla řelčelč. Řelčad je řwōřel łobžy w Wřřowep-řřłm pichřřawj, ř wofel dyřbjad řwōř, řorčelč dyřbjadu ho do Řowwefelčej domjelč, řobu wofelč. Žedny řobaty jmwelč ř řřan-čowalčel, řorčelč bē řlčom w młobdy řelčad řřł řwōřu pichřřu-čjmwelč a řolčlčlčj řčyřřelčelč łē řolčho po řurčowłelč, řerřlřelč a narařelčej Wřlřlřelč řřelč a řolbu cžařad, čųřelčje we mojej łobžj řobu řelč. Włōn bē řlčom piches wofřomželčelč łē řřary, tola mēřa hebi řihčelče řelčeljo wopřelčelč řořelčelče, a bē hebi wofmųřlřlč, hebi řolčolčnu řwōřu wofřřabacj. Wła řwōřel dželčjo ho wón jara derje wufelčelče a řelčelje hebi wufelč wofatřow nařřřowelčelč. Włōn bē njewčjenjny, njemēřelčelče řaneho řřatolč a teho bla řwōřel žyle řamojenje řelčelčje je řobu wofelčel. W nařř-panju řelčy řelčmoj řorłny piches jene."

„Řato nařřčerjo jeho řhčłnje a řelčelčje na łobž řlčłńelčelču, mųřład řlčj hebi: řajłe řobahřłmo: a dale: řčłł by tola řat řobaty řlč wón był, a řotom řřaj: řčłł by tola jeho řamojenje mēřł! Řaf ruzel jo řřelč řčłłńelčelče dųřelče wųřelje. Š wofřřelčta čųřelč řřł řabolčř řpobłččelčj a řduž řelčmų řřčónčnje wofelčł, bē mje po řadcu tež wopųřčelčjla; tola lědma řelčju něřotte řny řajłelč, bla řřary řřelč cžłm mōžłńelč w mojej wutrobje řwōřu řřowu řřelčelčel. Wō řam njewjehčelč, jo řelčju mje řel mųřłe řaf ruzel pichemolčel, hacj mi jmwelč řař powjebajelče, jo řo řřł nōž wofelčja řajłłłł njelč. Włōn bē řelčelčad, jo jo něřčto w řojelčel řlčja; wono bē wřelčelč řřajajo řam a řem řřobžłł, bē řa něřotte řhčłnje řelčelčjo a cžařad, ja řřelčel řařo ř řčłřa řřelčolč řřotom řelčelč wono řlčł wřajelč řřelčelč, w řorčelč wón řřajelč řařlad, na cčłř pač bē řunje řaf ř cžłřa wofelčłto."

„Šduž mi to jmwelč řowjebajelče, wščaf řnydom wjedžad, jo řelč ja tón był, řorčelč bē wō řyńe wofelo řřobłčj, wofelčad řelč, jo řel řžabandaje moju řřł wofu wofłńelč. Čato dale řelčelčmų, mje cžert na řelčelale wafelčnje řřřřowalčel."

„Řby by tola řřary řčelčlčłř řřřřorč a tu wumřelč, dha by řhnož mōžno řyło, jo by mi něřčto wofłřajł! řlčj hebi mųřład; řotom řařo: wón wofelč af je řwōřu wųřřłtu řřorčbu řihčelče jara cžłřa a cžerčwaj; tola řu pichřřelčad, wofelčelje na řorłju, řbželč

jenož jena dečka žimjenje wot šmjerceje dźěli —, njenadźana hłaboko, male mišjenje — a wušo je nimo! To wušo! By jara srubno było, to je wěrna, tola ja nim žana dušča na žytnym hwičce płařa njebu.“

„Nadźa jěba škožownje dale dźěšče. Wěšmny t tamnemu měšnu dojeji, hđžež šo hrošbne mórše kužoty warja. Zako runje nimo tuteho, ja morjařow jara štrajneho měšna jědžemny, šo juwelst, kotruž pódla mje štejo do ščumjazego kužota hłabaje, na dobo pščeš hłowu do morja wali!“

„Wožo Wóćeje w njebješče!“ Kamjeniz polny stracha jatowa — „a njebě žaneje pomogy ja njeho?“

„Žaneje, wam praju, tam jemu ništo pomhać njemóžešče!“ Čornat dale rěčješe, „pšćetoz tón hamy wofomit šo wón ponóri; potom šo wón je šwojimi bětami wofomani i kužwalatyč; žotmow šbže, pohłada na mnje a wo šmitnošč proščo wofašče; „Čornato, Čornato!“ „Zola pobarmo! Kužot jeho mójnje šobu štorže; žotmy šo ja nim wjercašču a jeho do čorneho hjesdna čěpjenču!“

„Wón šo dele wali, wy praješče?“ praješče šo duchowny.

„Haj!“ Čornat woči njeporěšnywšči wotmowi — „to wušo je toško možno, šo šo jemu pšči pohladže na torhazy warjazy kužot hłowa šawjerči; tola buďže ja pšči jeho boku njebyl, by drje dele njepadnył, hebi wušu.“

„Šćito?“ farat wušón pšćetowarjany dale hědžješe, „wy jeho tola pšćimnyli njejšče, Čornato? Wšy tola šmitrom pšči jeho boku šiejšešče? Wšy mjełčije? Wšy dha mi Wože bla rucje praješe, šo šo jeho se žanyu poršiom došli njejšče!“

„Wšy i poršiom, ale i žylej ruku!“ hnapšćezim i čjer-towym šmitotanjom tódžet, „ja jemu pošćimni štor bač, a wot teho čaja šo šda, šo wot wotšy wofomow šrej kap!“

„Wěćna prawda!“ hłuboto hnaty pobožny farat praji, „a wjercaža Woža ruka waš njeje došćahnyla?“

„Wona je mje došćahnyla“, Čornat šymnotrejnje dale powjedaše, „pšćetoz tón hamy džeł moja tódž do šlaty štorči a šo rostama; ani pjenježa hebi njawšćowach, šhiba šwoje hwbjene žimjenje, kotrže pjenježa hódne njeje.“

(Pšćichodnje dale).

Šlawisna Šhryšćuhoweho čěpjenja.

10.

(Potracžowanje.)

9. A na pšćedwóř won dźěšče nabojamy. —

A hej jěpěwa šwoje hrono šhapon! —

Zako t burjam Wětr na to woteaž čyžyše,

Druha još! jěna —

10. A tym, kiz pódla běču, wobšwědčješe:

Š Zejušom tónle bē tež Nazarenskim!

A još! wušłada i nowa přenja dšowla,

Wšrótniza tamna.

11. Počja tež prajicj t tym, kiz štejažy tam:

Tónle je i tamnyš jedyn! — A po šhwili

Druhi pytnywošči jeho nětko dźěšče:

Wšy šy i nidy jedyn! —

12. Š nowa pšči wušnuju štejo wofhřeńwašče

Wojašny šo tam. — Ačby džaču t njemu:

Nješty poškow ty jeho jedyn wěšče? —

Alle wón šapre;

13. Wěro druhi raš šo wón pšćihajaje:

Nješum! Čłowjeka teho njemaju wušat! —

A po šhwili šoš, něhđe po hobjnje,

Druhi i nidy dźěšče:

14. Šawěrnje, tónle bē tež i popadnjemny;

Wušoz šham je wón Galilejski čłowjek! —

A nětk šawuški t njemu wuškitzy džaču:

Haj, šy wopradowže! —

15. Šy tež jedyn i niš! pšćetoz twója narěč

Mnje tak šlincji a čje pšćetazuje! —

Nješnu i wotročšow jedyn měšćnikowych,

Šnateho towaršcy,

16. Wšenušy šamow! teho, kotromž běšče

Wušoz Wětr wotečaj: Nješum tebe wibžit

Pšči nim w šahrodže? — Duž šo pšćihajajo

Šallęz Wětr počja:

17. Čłowjeka nišby teho njemaju ja,

Kotr'hož mēniče! — A duž hnydom, jato

Wšćěše rěčšče, jato wopjetujo

Šapěwa šhapon!

18. Š dobom tež šo šnješ pšči tym wobročšiwšči

Pohłada t Wětrej! — A šo Wětrej špomni

Ššłowa šnješiwow, jato Zešus prajit

Do přědta běšče:

19. „Wšedy hač šhapon je raš druhi špěwat,

Ššitroč šaprešej ty mje — pohorščenj! —

A hej šatnywšči hłowu won Wětr dźěšče

Zatošnje plačo. —

20. Ludžy, hědžajmy! to je pobačženje

Šawěrnje šrubne, ale š dobom trošćtme;

— Škotruž šapre bē, je tež najšprawnišču

Polutu čini! —

(Pšćichodnje dale.)

Wšćelake i bliska a š daloka.

— W Rundacizjach pola Kamjenja je šo pšćed šćtom nowa žpřeč matwarila. Nowa wošada, kotraž i wuškeho dźela i šhudyšy ludžy wobšćej, je byrjała wuške wopory pšćimješć, ale tež pržy a woporow šutowala njeje. Wot přenjejo hač do pohlednjego šu wošadni woprowali šamo hač do 100 hřiwnow. Ale šćto je to wušćitko ja wošadu, kotraž jenož je 672 duškow wobšćej, hđž twar žpřečje a šary 55000 hřiwnow plača. Š temu pšćidnu nětko šćtne wudawki ja došćody duchowneho. Duž hebi wošada šakšuzi, šo ju i šarami lubošće podbjereamy. Ačho bla je tež wušćnošč dowošće, šo šo domjaja šolleta ja wošadu we šuzižy šćta a my lubyč Ššerbow namoławjamy, šo byču wopornitwu wošadu tež i bohatty woporani lubošće podbjerači.

— Šđžy šo šwojatemu došćimnu čščeji blizimy, je rjana natwarjaja kniha wušćla ja tón čšćej šwojaty čšaj, kotraž njed šastup namata do našćij hěrbšćah došćow a šwojbow. Še to „Šlawisna čěpjenja a pšćetohńjenja našćeho šnješa a Ššóšniša Ššelom Šhryšća po šwojatyč 4 šćenitak we wšalanej rěči, wot knješa šararja em. Urbana w Wubušćinje. Wšy šanjetny rjane šćěwšće špšćajšćela, kotrže nam wón w našćim „Wšohaj Wšoh“ pošćizuje. Wšy wutrobuje tu knižu našćim Ššerbam poručamy. Wona plači 70 np. a knješa duchowni ju wěšče rad šwojim wošadnym wobšćaraja. Pošćiwješana je kniža hłownej hěrbšćej přědšćej šowšćerazj.

Sy-li spęwał,
Pılne dęłat,
Strowja ęe
Swębjny statok
A twęj swjatok
Zrady je.

Za staw spręny
Napoł męny
Lubosć na;
Bóh pak swęrný
Přez spał męrný
Cerstwosć da.

Njech ty spęwał,
Swęrnje dęłat
Wędnje dny;
Dęłat pak swjaty,
Duŝi daty,
Wotpoń ty.

Z njeboje mana
Njeh ęi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřew ęe!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa ęo kóždu ęobotu w ęsmolerjeh kńihcńiŝcńejni w Budyŝinje a je tam ja ŝtrowórtlętnu pńchępłatu 40 np. doŝtać.

Njedžela ęstomiji.

1. Kor. 1, 18—25.

ęwangelij wot ękřysta je móz Boža, kotraž ibóžnych ęzini wiŝitńiŝ, kiž do njeho węria, praji ęwjaty japoŝtoli! Pawoł w liŝce na ętomiŝ. Tak njeje teŝ naša węra na ęzłowistu mudroŝej natwarjena, ale wjele bóle na Božu móz! Drie ŝnajemy w žytkwi teŝ ęjaŝy, hđęž bęŝe našy luby ęwjaty ewangelij roŝkřypaty a hđęž dyrbjeŝe wróćo ŝtupieć pńchę ęzłowistim wuęzbanim, wńchę wuęzbanim žytkwje. Wbo my ęmy teŝ ęjaŝy męli tož dženŝa ęiŝcńe, hđęž ęu ludžo tu a tam ewangelij ja powjeŝej dđerželi, kotraž ęzłowjeta jeno ŝrudneho ęzini, ale ęwjaty ewangelij, a wo-kebeje, tož našy teŝt naš dženŝa wuęzi, to słowo wo ękižnu je ęo pńchęjo jaŝo poŝbęhńu, je ęwoju móz wo-wołajalo a tyŝ ęwojich wuŝotowalo i bęđęnu pńchęžiwu ŝwıtŝotowny a ŝwıtŝotownym njepřęčęlam. Je tola našy ęnjeŝ a ębóžnik ęeŝuŝ ękřystuŝ ęam we ęwojim ęlowje žywy a je wón tola tón horęŝtanjeny, njebjeŝti kral, kiž je na ękižnu na ęolgaće dobył, a kiž nam w moŝy ęwojeho ękižiza pńchę ękižiz te trónje pńchępomha. ęaj, ęwjaty ękižiz ma w našej lubej ewangelijej žytkwi wuŝtu waŝnosć. ębđę lubje dđeržej i durje pńchinjeķemu, dba žohnuje duchowny tožbe dđeržo w mjenje ękižizowaneho ębóžnika a praji: Doleŝi je ęeŝuŝ ękřystuŝ teŝ ja tebie wumřej, dha wŝmi ŝnamjo ęwjateho ękižiza woboje na ęzole a na wutrobje, męr buđi i tobu! Doleŝo wjozy njetraje, dha ęhębža jaŝo naše pačęřiŝe dđeržej i wotarjeje teho ęnjeŝa ŝtupieć a

temu ękižizowanemu ęwęrnosć ęlubieć. Teŝ pńchi tym žohnuje duchowny je a to poķlebane pola tuteho ęwjateho ŝtulta to je ęwjaty ękižiz! ęswjaty ękižiz je to poķlebane kóždu njebželu w našich rjaných Boŝich ęlužbach, to poķlebane pola kóždeho węrowanja. ęswjaty ękižiz noŝymy pńchę kaŝčęķem, hđęž ęwojich lubých moon njekęmy na ęiŝce pohrjeķmńiŝcńo. Tak widžimy pńchi wŝitńich waŝnych ŝtutach ęiŝcńejaniŝeho žiwjenja ęwjaty ękižiz. ękižize namaķamy dale na našich wotarjac, ękižize na węzach, ękižize na rowach. ęšto ęhębža nam přewoac? To ęže nam našy dženŝniŝi teŝt prajić. ęžemy teho dla wo jaŝladže teŝta hromadže roŝpomńieć:

ęšto předuje nam ęwjaty ękižiz?

1. Božu mudroŝej a
2. Božu móz.

Wóž je wŝchón tón ękižizowany a ja koŝču jeho rany. ęamjeń.

1. W tym ęnjeŝu lubowan! ęladajmy dženŝa ras wróćo na tamne lęta, hđęž je ęeŝuŝ nęhby w židowŝim kraju přewoal! Tón ŝtary ęwět bęŝe teŝdy ęwojemu kóngej bliŝti. Węchudžom, hđęž ęladamy, njepřęžiwosć ęaj ŝurwołŝtwa, a i tym dđeržej hromadže njewęra. A dđerž njewęra ęiŝcńe njętnjeķeķe, tam namaķamy pńchewęru, pńchewęru pola ęhędých a ęohatých, pńchewęru ęamo pola męŝchńitow, pńchewęru pola wuęęęęę. Woni drje ęiŝcńe woprowoacu, ale niczo ęebi pńchi tym njemyŝlacu. ęaj, ęuŝto bęŝe jim ta žyła węž ęmęŝcńa! To ŝpńuacu žiđ

[illegible]

Božeje! A niz jenož tamny kwět, kotremuž je Žefnš nashdy
predował, može dželbrač na wumóženju, niz jenož czi
wuczeni židowstefeho traja, nē, nam wšiditim wotewrja Bo
w křizju Bože njebeja. Haj, kajša mōž leži tež w křizju,
to je našdy druhi džel.

2. Načh teſti praji: tym, kiſ ſu powołani, prębujemy ſkrętywać. Szęty teſz my powołani? O wiejce, biſo w hoſzinje ſwjatej kſieſzemaj je Wóh tón knjes kóſeho wot naſh powołat, powołat piſhi wſchelatorſch ſkadoſnoſeſch naichſeho ſwjennja, powołat w ſkuli, w paczettej hoſzinje, we wjeſełnych a ſrudnych hoſzinach. Dny powołania ſu teſz woeſbeje dny do jutrow ja ſtarſchich mjes nami! Wjeſlicjomne paczettej ſchje ſaſo je ſchule dſeja, wiſchite chędzja meſtno tu na ſemi męch. A tak ſtinczi nętotremuſzuli mjes nami napichęſtwo, młodoſeſch ſkapa ſo w naſche burje. Doſho wjaſz njeſtraje, dſa dſurbiſh teſz ty puęowacz ſwjoe meſtno druhemu pſchepodacz; ſy t temu pſchichoto wany? Młodoſeſch ſkapa ſo w naſche dſurje, ſłowo napominania ja tebie, ſhwatzi t Zejuſhowemu kſiſzej, ſo by tebi Wóſa móſz nętko ja cſaſnoſeſch nęhdy ja węcznocſch byla. Chęſelch tutu móſz dęſſa hiſchęſe ſlonicz, dſa ſiaj ſo pod Zejuſhowy kſiſzi a myſł ua to, ſchtoſz je twój Szęſznit ja tebie cſznit, kaſ je ſa tebie pſchęſ ſwjennje kſhoſzil, kaſ je ſa tebie cſępził, kaſ je ſa tebie wumrieł, myſł ua to, ſo je to wſchito jenoſ i luboſeſch ja tebie doſtojal. A jeli ſo kamjeſ njeſſy, dſa wuſnajęſch: hai, luby knjeſze, ſy ty mje tak horzo lubowal a ſa mnje ſwjoe zyle ſwjennje hačz t ſmjeręſi woprowal, dſa chęu ja tebie nętko teſz lubowacz. Kſiſzi uęnnuſje mje pał jenoſ tebie lubowacz, ale wjele bóle ſo teſz ſwjojim ſobuſbratram a ſobuſſotram podacz; kaſ ſy ty to nęhdy cſznili? Haj, kaſ je Zejuſ ja naſh ſwjoe ſwjennje woprowal, tak dſurbiſh teſz my ja ſwjojich bratrow ſwjoe ſwjennje woprowacz; piſchtoſz ſchtoſz ſęſe wy cſznili jenemu mjes tymi mojimi najmjeſchichimi bratrami, to ſęſe wy mi cſznili, praji tón knjes. Š tym njeje pał hiſchęſe doſeł, hdyſz kóſeſe lęto nękotre pſjenjeſzi abo hriwny ſa miſchionowo abo ja druge ſmiule ſtuſti woprnjeſy, a piſhi tym ſnóbſz hebiwmyſchſch, ačh, kęſto ſym tola ja ſwjoeſho knjeſja woprowal! Wę, chęzymy ſo ſwjojim ſobuſcſłowejam podacz, kaſ je Zejuſ to cſznili, ſo podacz teſz potom, hdyſz dſurbiſmy raſ nęchto wot ſwjoeſho wotpočznita woprowacz. A dale chęzymy ſwjojim bratram wodawacz, kaſ je Zejuſ to cſznili. Wodawacz dſurbiſy i zyleje ſwjoeſje wutrobny; to njeje ſane wodawče, hdyſz prajimy, haj, wodawč chęu tebi, ale ſabęſz njemóſz, ſchtoſz ſy mi cſznili. Zał wotpaſtal pſchęſ ſwjoiu luboſeſch tu móſz Wóſu, kotruſz je w ſchizju namatal! A nimacę ſanu móſz wjaſz, dſa kſhwatače hiſchęſe dęſſa t Zejuſhowemu kſiſzej, tam uamatače wſchito, ſchtoſz trębaczę. Š Zejuſhowemu kſiſzej wiſchizju wy młobſi a ſtari, wy wiſchizy, kiſ dęſchije tu na ſemi cſępzič, to bndſz naſche heſho ja dęſchniuch njeſeſli. Wiſchindſe potom innu naſdſa ſmjeręſz, dſa ſmy ſtroſidni, piſchtoſz ſwjatzi kſiſzi je naſdſa móſz. Šchtoſz je kſiſchowaneſho jaſo ſwjoeſho knjeſja ja ſwjennje a wumriejęſe namatal, tón ma ſwjennje teſz potom, hdyſz wumrie. Šbóſzni ſy cſi morwi, kſtiſz w tym knjeſju wumru wot nętko, a wuſſoſz kſtoſz ſbóſzni cſi, kiſ ſy w ſchizju a piſhi knjeſjowym kſiſziu nawuſki, ſbóſznie wumriejęſz. Ach, ſo by ſo tola mjes tymi, kiſ dęſſa he kſiſzej ſhwataja, ſo bychſi tam nowoje moſzy nabyli, teſz twoja buſdſa, twoje wobliczo, luby kſiſeſcſiſzjanu, namatalo, potom ſy ſbóſzy, a ty móſeſch ſobu wuſyacz: ſkſwaleſty bndſz Wóh wot węcznocſeſch hačz do meſchionie! Gmieni.

B.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźelał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoј mčony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spał měrný
Čerstwość da.

Njoch ty spěwaš,
Swěrnje dźelaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Znjebjes mana
Njeh ci khmana
Ziwnoś je;
Žiwa woda,
Ktž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šamolerjes knižničkejčejeni w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu přichodpłatu 40 up. doštać.

Njedźela Invocavit.

Łut. 23, 33. 34.

Na Golgatha naš šłowa našeho šćenja w duchu
přšěhadža, na tamnu hórku, kotraž w žylym šwěće šwojeho
runjeća nima. Wšitke puče stareho šwěta t njej horje,
wšitke puče noweho časa t njeje dele wjedu, na nju
wróće potašuju. Š hory Moriah, hójš dyrbješe Abraham
šwojeho jeničeho šyna woprować, wóćčo t wjekelej
nadžiju na Golgatha won hlada, a bješe t njebjelšej
šwjatnižy, t noweho Jerusalema na nowej šemi budžemy
my wróće šhladować na wopow, na Golgatha došonjany.
Derje tóždemu, wo kotrymž móže šo prajić, šo šu šo tež
jeho žiwjenja puče t tutej hórzy wobroćić!

Wšěće, tež čłowšta luboš t wušte wězy došonjala.
W 18. lěštotetku w franzejštim měšće Maršelle mór ša-
šhadješe a t to tajšy mowu, šo šo wšitke šwojše šwob-
neho žiwjenja rošwajaju: šlaršci šo wjazy wo šwoje
bježić nještarachu, a bježić nje wjazy wo šwoje šlaršču;
bžatowosć šdaje šo wotemrjeta być. Šefarjo šebi žaneje
rady njewjedžachu. Šadun t nič prajić njemóžeše, šajši
puče tuta šhoroš t čyřiwštim čjele bješe. Duž wšěbny
lěšat, t mjenow Gandrij Gupow, šłubi, šo dže to došonje.
To njebeše lošfomšyšlena hordoš abo čješćelatomnoš;
wón wjedješe, ščo dajše. Wšes šomžjenja šwoju
pošlebnju wolu šefajawšči šo špwešbalše, Bže wotšafanje
šwjecješe a šwój škut došonja. Šchtož našoni, wón
ručje napija a papjerku do škaka požo. Dwanacze hódžin

po tym bješe wón mowu. Žeho mjeno budže šo ja
wšitšón čaš t čješču mjenować. Ale my hjo t jeho
špwešedanja a wužiwanja Bžeho wotšafanja wšidmy,
t wotšaf je wón mój wšaf, ja wobydlerjow šwojeho měšta
wumrjeć. Wšohń jeho lubošje bješe na tamnym wuškim
šwjatym wohenju šahorjem, totrž šo něhdy na Golgatha
horješe. — Wšitka wěrna, nadobna, woporna čłowšta
luboš t tam ma wona šwoje žorło. Kaž Ješuf, tak
hewat ženje ničto lubował njeje. Tež hdy by wón mje-
čazay, žanego šłowa njeprajiwšči na škizju wšaf, šu
dyrbješi špěwać: Tžhož třeč bžoš poštrowjem, tiz šu
nje taš lubo mē! A nēš je wón bješe šwoju luboš
w trašnyč, došwotšič šłowach t škizja dele wob-
šwědčič. Přenje t nič nam našč text podawa. Dajmy
je šebi šłuboko do wutrobny a do šwědomnja šaščepić!

Rošpominmy šebi prošku mrejžeho Ješufa:
„Wšóće, wodaš jim; přšetož woni njewjedža,
ščo čjinja.“

1. Šcho ma tuta proška na šebi?

2. Šomu wona pločy?

1. Němy, kaž wowaš t řanaju, kotraž šwój rōt nje-
wotewri, je Ješuf na šwoje woporne měšto šchol. Šedom
šo je tamnym płažym žonštim napominajše šłowo lubo-
še přšiwolaš. Ničto žaneje šłoržby t jeho rta škizchal
njeje, nje na njewuškšchane wuškmeščenje, totrž je wón
hjo rano šabe přšenješ mē, nje na čjezu škizja, pod
kotrež šo wón t šemi šwješe, nje na žalošnu martu, jašo
jemu hódže přšes nosy a ruzy čjeřaju a t poštajenjom

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napój mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerstownosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duś daty,
Wotpoć ty.

Znjebjes mana
Nječ ć khamana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho fójdu hobotu w Šmolerlej knihicisćisćerai w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pšedpłatu 40 np. dostać.

Njedzela Reminiscere.

Lut. 23, 39—43.

Kajće je to bžiwne rožrěčowanje tam na Golgatha! Tšjo křichjowanj, tšjo mřejazj je hodu rěčja. A šhtož ho tam rěči, je žro a jadro najwóžnišćich rěčow čłowjetow hač do tuteho dnja, a šhtož ho tam stawa, njeje niczo druhe, hač historija hweła w małym. Taj šchacharjej na křichju staj šastupjerjej žyłeho čłowjetstwa; tón na lewizj nam njewěrjazyč pšed wocći staja, tón na prawizj je šnamjo wěrjazyč, a kředža tón křijes wišy, tón hudit nad woběmaj, nad wěrjazyimi a njewěrjazyimi. A jato tajti wón hwoje druhe hłowo i křichja dele rěči:

Šawěrnje, ja praju czi, dženkša budžesć ty fo mnu w paradisu.

1. Šhto je teho knjesa šomohło, tak rěčesć?
2. Šhto ma tuto jeho hłowo na hěbi?

1. Wótčez, wodač jim; pšedtož woni njewjedža, šhto cžinja — tak běhe tón knjes je šwojim přenim hłowom ja hwojich njepšcheczelow dobroprošćenje cžinił. Njedyrbjało tajće hłowu i tajtšeho erta wšchitich wutrowu trjedječ a jim pokałac, na tajtim šlym puczu šu! Ach, runje na wopat, wičor rožhorženja a hweła ho šfěhny. Wychiřchi luda šanicowachu jeho a džachu: „Drubim je wón pomhaj, njed hěbi ham pomha, je-li fo wón je tón křichjuš, tón wuřwolensy Bóži. Tež czi woierjazj wotročizy jeho hanjachu a džachu: „Šsy-li ty tón židowski kral, dža pomhaj ham hěbi.“ Šesamo na najwjetšej blisťosći jedyn i teju hobotu

křichjowaneju Jezuskej jedomje hłowa do wucha wola. Kaž wjele pšichizny wón tež ma, ham na hěbe, na hamu hwoju cžiwila a na hwoji blisťi kónz myšlicy, wón ho tola wostajic njemóže, so t šyromadnemu hanjenju teho knjesa hwoju šcherjepatu njebu pšichinoschowal. Škal móže tola čłowjet na mjeji wječnosćje tak hjesbóžny być! Wěstu šmjerež a wěšte šatamanštwos pšched wocžomaj mječ a tola tak cžiněć, jato byšćtej šmjerež a hěla nicžo njebžtej — tak žalosnje! Š wotbilenej hłowu Jezus nemy na křichju wišy; kaž jeho duška cžetaj!

Dža kředža w tym cžertowškim hanjenju hłób jeho wuchos trjedchi, kotraž jemu hač do najinutšćowisćej duške derje cžini. Ze to tón drubi hobotkřichjowany šchachar. Šeswoju hłowu tak daloto do přěda wobročimědži, so wón nimo Jezusoweho cžěla tamneho hanjerja wižji, wón jemu pšichmola: „A ty ho tež pšched Bóhom njebžosći, kiž ty wšchad w runym šatamanštwos hjo?“ Wón jeho šwari: Čžeršć ty, je šmjerežjo ho bėdjo, hřěch na hřěch kōpjeć? Ze dža fójda šchřizga wobabžojosje w tebi wotemřjela? Ze šama cžiwila hōrčeho křichja na tebi podarmo? Ale i jeho hłowom tola tež lubosć rěči, tak wulka, so čžze wón teho towaršćka hřěda a šchřaf rad hěčjeze wumóž a pšched nowym pšchchřěšćenjom šwarowacaj! — „A mój wšchad křmój po prawym w tym šamym; pšedtož namaj ho prawje dostawa, šhtož křmój je šwojimi škřitami ša-šlužkoj.“ Tón šchachar woboje wóna, wulkoćej hwojeje winy a prandosć šchřafy. Žane hłowu šamowjenja pšchchř jeho erta njepšchidnje; žana šfōržba, jato by na njeho po-

lozene hfoštanje piše furorne piše, je sečetplovšču wón njhe, ičtoš je so jemu došlo. „Tón pa ničjo njeodobneho nije činil.“ Džimny žub Woži na Golgatha! Žabny jenički bhoš so ja Khrystusa hštyščez njeba, či wučobnyž ju heo wupelščiči, te žónse pod hštyžom čišče plačo, tón lud ma nad ropotom a hanjenjom hwoje wjehele — dha tutón šchachar wšije Želufowu njewinowatošč wuinaa. Mješ tym so ju wyščiči mčšnyto to fa wobje hšuboti hanibu wupytali, so dybri Želuf mješ dwenaj mordarjomaj wumrješč, dha dybri runje f jich najšubščije hanibje jebny f tuteju šabubžencju njewinu teho Knjela a njeprawdošč wyščiči mčšnyto pišebe wiščitfm hšwotom piščipowjedadž: „Tón pa ničjo njeodobneho nije činil!“

A něto šo štjlnaj woczi jecho boloneho wobličja Želufje piščiwobrocžetj, na njeho šladuju wón rjelne: „Knježe, spomni na mnje, hdyž do hwojeho kralestwa piščiwščičej.“ Š tym wón hwoje wulke trašne wuinacze piščeb hštyžowanym Želufom wot-položi; wón wupraj, so wón jecho fa toj mešiaha džerži, fotež žoje kralestwo postajiz; wón je piščewmčšjem, so Želuf, runješč f šmjerčzi na hštyžu šobudžem, tola njelandož, io je jecho šmjerčz jenož piščehod, io wón šašo piščindže a šo potom jato šal hwojeho kralestwa jiewi. A potom, potom dybri Želuf f hnadu na njeho špomnišč! Kaf je hebi tón šchachar to wiščitfo myšlit, my prajiz njemžemo. Hštyščez wón žane potne jašne pofnače Wožhe jeničkež narobžencja Šeny a jecho wumojščelno šlufka njemėjše. Ale šaf špobžijnje wulka je jecho wera! Š tym wotomitu, hdyšč žu Želuf tón najščajženišč, wón w nim teho Knjela wiščj, fotež trašne dobječe doštanje a teho wulkeho Woža f česčiji piščinješe. Dha budžičje Želuf tež prajiz mošt: čšto a trej tebi to prajitoj njejite, ale moš Wožs w njebščije je či to jiewi. A šaf rjenje, io wón wot njeho ničjo nježaba, hašč jenož: spomni na mnje! njelapomni mje! Žeho rula je na drzewo polščez piščibita, ale wotewerjena fa ščdyž dar f wušfota. Žeho šfowne žijnjenje te fónžje šhwata, ale jecho hnuščne žijnjenje wueči a jemu čyše so pišč jo Želufu. Šmjerčz je jemu bliffo, ale tež tón ščidžta žijnjenja je jemu bliffo, fotež žijnjenje piščewinje a hwojim wterjazny me wumrješču ktron žijnjenja dawu. Š tutej hwojej ponižnej wera tón šchachar tež japoščitofom piščew-trejb; či beču jo nad hštyžom pohorščowali, wón jato šhubjeny hyn f ščubžencju šfšitnej šhwata. Žebny hštyžowanj do teho drugjeho wera, to je wopravdož prawdyščinjazg wera, fotež na šfufiti njehlada, ale na njewidomny šwot hwoje bowčerjenje štaja.

Š wotšaf tajke piščemenjenje? Že šo to fa šrotiti čšaj tam na hštyžu šlato, io tutón prjedy hruby a šfšitnymy člowjek šo wo hwoju dušnu šlatašč počka? Ščto čyšč prajiz, io je to žyle nje-možne? Ale hdyž wón wo Želufa hdyži: tón njčo njeodobneho nije činil, dha dyje je wón jecho tola prjedy hšjo šnaf a wob-tehžowado. My rčšimy wo Wožej prjedybščezaj hnadže; iwona je hšes dwela tež na dušiti tutejo člowjela hšjo džčlata, so by ju w prawym čšaju fe Khrystuščej čšajnyla. Wšdn dyje je tola hšjo wjedbašč, io jich wjele Želufa fa šljubnjero meščiaha džerščejše. Wščez je wón wo nim, tutym piščewje žčlowfom a hščšitofom, wjele hštyščaf. A něto šo šlawo, io na wón Želufa na jecho šmjerčzym pučzu wot šubnje ščže na nowopowščto piščewmčšej. Dha šej jo jemu woczi fa džimny wušfotof tuteho hanjenje hštyžnojčerja wotewrilešč. Wšdn je napoščeb Želufowe dobro-proščenje io jecho mordarjom hštyščaf. Dha jecho ta wšfotof piščewmče, io je tutón šubženy tón, fotežoš je Wož f tuteho šmiljenja do šweta pošlaf a fotežoš dyrbaf židowšti lud na awtomaj nobyšč. Šola njeho dyje je hštyščez twotšč a pomog fa joczžijnjenjo čšto-wjela namacaf, fotežoš je hwojej špovjedžju piščeb nim poterja:

Knježe, spomni na mnje, njeladžiči mje, hdyž šo wiščitfo wobrocžetj a ty šo jako Knjes jiwščj.

Wopravdož, wyščičje šubla tež my wobščezčez a dale my tež w najščičijim žijnjenju piščičej njemžemo, hašč je tutón šchachar fa šrotite ščubny piščičof. Š jebatje ščubnych pomofany wón wiščitščj w tčezje, ščesfej a džewatej ščtundže pomofany šaharibi a teho Knjela šwotowobrocž: „Ščeni budžjo pošlebiti, a pošlebiti budžjo přeni.“ Špoczž nam wiščitfm tón šmilny Wož, io tež my f tajke ponižnej, a tola šaf hšlnej wera je šweta džemy, io tež my potom Želufa, naščeho Ščobžita a šarčžnita, io hwoji jenički twotšč a hwoje jeničke wušfotwane wšimjeny a f njemu šdyčujemy: „Knježe, spomni na mnje — wšim do njebščj tu šubdu dušču, hdyšč ty šam wiščitfo budžejšč mi; hdy by tam ty moš njewošlaf, byšč žijnjenja šej nježaba.“

2. Kajke woščewjenje a wjehele dyrbješčje pod žačofimni bolokšemi ščičja tuton pofutny a wterjaz šchachar fa teho Knjela dyšč! Kašja radošč za njeho, io šmčžičje wón na hwojim šmjerčzym pučzu tutu šubženu woznu na hwojej ramjeni wlaš a domoj njelšč! Wšfotre dny prjedy beščje wón, na hwoju ho piščibščizowazu šmjerčz na hštyžu špominajo, prajil: „A ja, hdyž powuščujny budni wot semje, počšajnu a wiščitšč f hebi.“ Žow je tón přeni, fotežoš wlašče wón f hebi čšajnyšč. Žow je ta přenja ščofa tamnyšč wulščj žnjow, fotež dyrbjadu jemu piščewšitfe ščfotofeti na žyleči leati f wušfowa jecho šwot naroczj. Šwowej piščibiti ruzj njemžoš wón temu šchacharju na šwotom položič; ale hwoju f čšernjemi štronowanu šwotom wón jemu piščiwobrocžetj a na njeho hlada je hwojim woščtom, w fotežoš ho Wože wterže šmilanje člyščiči.

„Šawernje, ja praju či, dženska budžejšč ty io mnu io para-diju.“ Tuto šljubjenje Želufowe dalofo přifštu šchacharja piščew-trejbči. Žon člyščje hšjom šfowofim byšč, šdy by Želuf njemžio w dalofim piščipodže na njeho špomnišč, a beščje šo do teho pošaf, io šmeje jecho dušja prjedy hštyščje wjele piščjeniej a piščezčepčej. Tón Knjes paš jemu šubj, io dybri jemu hštyščje tón šamy džei jecho ščj padmyšč na wjehele měšto. Dženska hštyščje dybri šo dušja tuteho člowjela na měščje po jecho pošlebitim šdyžijnjenju f Želufom io paradiju šromadu namafaf. Š paradiju! Tón Knjes člyščje f tutym šlowom šchacharja na šeišiti paradij, piščewt přenjenje piščewfow, dopomnišč. To šč to měšfno šfubofcho, nje-myleho derješčje, hdyšč hštyščje žana šrudaba a žana bolofej njebščje. Tajke dyrbješčje hebi tón šchachar šamne měšfno myščič, f fotežoš Želuf jecho troščowadošč. Kaf raščj byščny my džyli, io by to šlowo paradij byšč to wotewerjenje wotom, piščes fotež mošli my do traja mčra a wjehele šamnu štronu rowa šladadž. My byščny nad šfonišč, ščto ma čšlowiša dušja tam woczafadž, šaf je wona dale žyma, ščto a ščto jo wobšawa, ščto wona wiščj. My wo tym ničjo nješčonimy. Šo paš šmčny jato wšfe piščiwščj, io, šaf w šfarym šeišitim paradiju hštyščje žabny šrešč w čšlowišej wutroboje njebščje, io wón šaf tež w njebščitfm para-diju šfowom wjazj šfajščny njebudže. A šaf měėjše Wož io šeišitim paradiju f čšlowišemaj wobšaf, šaf budže tež w njebščitfm šwla wjele tyščaj žandšelow dušču wobšawadž, a měšto wčezneho njewidomneho Woža šo jej Želuf ščryščny jiewi, praji wón tola: io mnu budžejšč ty io paradiju.

Žyła wumojščita hnadu teho Knjela je w tutym šlowej piščetahšijena. Kaž je wón w žijnjenju něšfotremu wobčezčenemu piščiwofaf: „Wušč šfotčujny, moš šym, tebi šu hwoje šrešč wote-ate!“ šaf wón hašč do šonja njepočšewanje tym ščšotščj dawadž, fotež jo pytaja. Što šfowazemu ščowšču runy, fotež napoščeb tež hštyščje je hwojim přučam šemju woščez, tón Knjes člowšfe

džęćej trojstnje, wofchęwja a wobfboža, hacz wón swoju hłotu w fmierezi njepofyli. Wón je tón jenički Ebbđnik a pomocnik wchititk fudbje hręschnikow. Skožož złył pweť fastorezi, temu skęhynęł byc wotewri. Żadyn hręch njeje pšęde wulki, wón mōže ęo wodać, a żadyn hręch njeje pšęde mać, wón dębri ęo wodać. Šđęž je mać hręch krejćęcwjeny, dębri ęo wón tola fńęhšęty fćinici. Wřazaj, pšęde męru wřazj wón fchaczał ja węćęz njeřym; to pšęgymu a rořymim, a to je jawęćęz węćno a jara dořojne fćowu, ęo Żeluz skęhynęł je do fńęta pšędřicę, hręschnikow fńędymų fćinici.

Šđęž ęo něko wo skęhynęłowej fmierezi na fćhřžu pędęuje, tam ęo tež wo tutym fńudym wobhřabđęnym fchacęariu pędęuje. Wđon dębri wchititk, fćhřž ęo fe fćhřžej teho kńęcja pšęęęęęęwja, prajicę, fať je pšęęę jęho fmierezi pęć pšędřicęwomany, na kotřymų mōža fńubjeni hręchřnizy f fńędřojęć pšędřicę. Sęubnje by byto, hđy by nęchřł prajicę: hřubjęńci hacz wón fchaczał ja węćęz njeřym; je wón do paradiřa fajřę, dęa budęa tež ja mnje dęrie do njejo wotewřene. Ešđbřž ęebi tał męřłi, mōže ęo řałořnje fjebacę. Pšędřicę nalcęa pęblębnja nula, řęćw wę, fćitimi čęwilemi a řęřęęelemi, potom je hřřom dęrie, hđyų fńęmęy jęnoų kńęłowoy hřřę fńęhřęę: hřęćęę dęńęja budęęų ęo mnu w parađiu! Hęc budęęm jón fńęhřęę? Tón drugi řhaczał jón fńęhřęę njeje, fať bliřł teť temu kńęćej bęćęę. Ćromadęę bęćęęej wonej na Golgatha hřęje řęćoj, pšęci fćhřřu pať ęo jęju pęćęej dęćęęęęej. Węćęę ja towaćęę fćhřř bęćęa mōa a bęćęa męřowęć, ja njejo bęćęę wón hřępęćę a potęřęćę. Tať je wón wumęřęł hřęę potęřę, hřęę węřę, hřęę řabania ja njeřom, a jako jęnu jębo fćęćę řamacęę, je wón na tamne męřto čęhřęł, hđęž je węćęne mjećęęęę wo hřędęę, wo fńędřojęć, wo męřę! To njeje dořę, řaťęe įomajitmo f Żeluzom męřę a jębo potom wopęřęćęę. Sich njeje f tęćę, řęž řu fćęęęeni a řu řwój fćęęęęńci řłub wobnowili, tať čęini a woni řhřęeni dęęa.

Kať ty pęćęęńęćę? budęęų ty pšędřicęwaty abo budęęų faćęęńęny? — Pęćaj jęno Żeluz, wchititko dęrie njępomęa!

Hamjęń.

M. w B.

Żuřny kńhřž.

Żędřizny, fćhřž w daleřich morjacz fćhřřizęa, powjędaju hřęto wo řwęřęńęm fćęřęęę, řęćęę wo nęřwomajęm, řęž ęo pšęci daleřęej řęřęje f potędńu řęwatęřej abo řuniceľ a wđęř potęm hřędřę, fćęřę wo młębęćęę řęm įone, pšęęę hřęńęje dęę řęabowęć a ęo řłęńęńę męńęę. męřę-tęńę-ęo jęle nowe hřędńęna pšęęę węćęomaj na njeřbo potęřęęę. Nřęřo pęćęęwaria tať řęńęje na nimo męřę wulku řđalenęćę jębo domiřny njębopomina, fať na pęblab jęle nowęho njeřbo. Tęć řęćhřž řęńęęų hřęńędřicęų wędowmojęřow nima, řęćhřž wo hřędńęnyų řęartacz njeřę njeńę, řęčęřwa, ęo wřazaj w Ćuropje njeje, hđyų řęřę hřęńędńę nađ řębń wđęř, pšęęęę węćęń, hđyų řęńęny fćhřž, f jańęęie řęńęřęčęřęų hřęńędow trowjęny, na njeřbu řęęi.

W młęřę fćęmęęę potęřwřęř hřęńędń fať řłareho pšęęęęę, wot řłareho bęćęę dęřęho dęćęęę. Eš wo hřędřęjowoy řęńęęę potęřęy nalcęęę řęmę je hřęńędń řęćhřž čęhřńi, ęo řłęřymų řę wo řłęńę fćęńę. Wę wřęćęľatřę potęřębacz řęćhř řunęe abo nalcęęęę řęęi, a řęćhř řębi řęmęřęńę, faťę męřęęęę wón wo węćęřęų hřęńęřęcz řęęęřęčęę, įamęęę po tęm čęęę potęřęćę. Čęęřęto řęńęřęńę tam řubřž prajicę: „Włńńę je nimo, řęćhřž potęřęna řę nalcęęę!”

F.

S wobřanej řęćęřęłiwęćęę po powołanńu do będńęńa! —

Febr. 12, 1—6.

Hřęb: Hřęřęćęę, wo hřędńęńu abđ.

Hřę! wulka řęńędńow wućęi
Nař hřęta do řłitny
A řęćęřęłiwęćęę nař wućęi,
So njeřojanńi
Dęž do będńęńa řłęřęęo
Nađ hřęřny potęřwatali,
Řęž řęřęęęęę řę.

Wřęřo hřęńęo wotpotęřęńy
A hřęč, řęž įima nař,
Eš f řęćęřęłiwęćęę řłęřny,
Hřęų njeľny je čęhř.
Řęž f wobęćęřęńęćę wřęćęľęej
Nař řłęńęęę nadřębęęę,
A węřę hęńęę řę! —

Nač, řłębajęny řłęřęę
Na kńęľęa řłęřęńęćęę,
Řęž wuřłwól řęj pęćęę
Je řęre na řęwęćęę.
Włńń ipocęřať a řłńę węřę je,
Do hęńęų pať dęřęćęę,
Ju řłęřny řęćęřęłiwę.

Kńęę potęřęci tať męřę
Wřęćęę, řłęřęčę ľubo ma;
Je pšęęę dobřęřęńę,
Řęž hđyų nař potęřęta. —
Tęć wo řęćęřęłiwęćęę řłęwatajęny
Na będńęńę, řęž įima
Nam, donię domacz řęny! —

U.

Młń hřęčęa a jęho mřđa.

Węřęna řłębawřęna je řęńęđęńęęo čęhřę.

(Włćęčęwowanie.)

Nařajęra řawo řę po męřęęę potęřęćęę wo řęřęřęńřim řębęđęńęńę řłęńęęę. Wędęč řę f najmęřęćęę njeřęńęćęřęńęćęę a řłęřłęćęę řłęřę, a bę įańę, ęo bę řę wón na njeřłat dęře pšędřęwotow. Ešłńřłńa řęřę bę řłęřłńřę řęřęę wuřłwřę. Wřęćę hřęńęęęę řłębęřę, Węřę męřęę, čęřęę řłęřłęřę hřęńęńřłi, řłęřę řłęto wotłłę wotłat dębęęę, řęj řęmo řłęta řłęřłę, je řłęřł wobłńńę, wřęćę tele węřę bęđę ęo řłębłńę. Węřę řęřęćę bę wotewřęny a wuřłwřęńęny. Eš řłęřęńęćęę řłęřłę potęřęćęę wo řłęřłńřłim pšęćęřęńęńę řęmburg pšęęęęę. Węđ řę na najřłębęřę řłęřłńę, a pšęđřęřęny f wuřłwřęńęńę řębęčę bęđę hřęńędow pšęđřęńęęęę. Dęńę potęřęćęę pať ęo potęřęćęę wo řłęřęćęę řębłńęńęńřłim njeřłęřłę potęřębłęčęę.

Żaręęęa řęmęńęęę, řłębęńęęo, wote wchititk ľubowaneřę bęđęwotęę, bęđę řawo męřęwę wo jębo řłęu namlatł.

Wřęřęęę, ęo řę jębo řłębęńęńę řłęńęwomł. Włćęř pať na jębo čęřę řęńęų įnamjęńęńę męřęńęę njeńęamalcęę, řłęřę nęřłęřę młę młęřęńę na jębo řęđę, dęa řę na řłębęę potęřębajęę řęđęřę njeńęęęęę. Ešłńńę, hđyų řę po pšęđęřęłńęńę jębo įawořłęńęřłwa wřęćęę řłęma įńęęę, jęnu domęřęęę, njeńęamafa, na řłębęę młęřłłłłńę njeńęęęęę, ale męńęęęę, ęo je njeńęęęęęęęęęęęę f nęřłęńęm dobřęm řłęřłęę nalcęřł, řęž bęđę to dęřęćęřłę potęřęńęłi.

Sant, kotremuž bēdu nanowe femrjece jo možnosci potajiti, stōnjecje isčepornostj šibavščij do nanowne iparnej komoru pidičjēti. Zato tam lubeho nana bēho swobeleane wo kožu wuhlada, pichē-mēniču jo rōže na jeho lizomaj do bēdučj litiwoj; hūbofo hnuti wōn pšeb nim stejēse, ruku f cōžu tkožjo, kaž by ho na nēšto jabyte dopomnił, potom wot bololeže pichēmōty pšeb cšekom dele pōdže:

„D“, wōn žafočjēse, „nēto wōho wēm! Dopominam ho na njecho! Wōn bē pidi tebi! Ležijci tam, kaž by spal, a ipišč bje tež, najlubšji nana! Zola w tutim žiwjenju ho twojej wočji wōjaj njewozičijet“, wōn dale hūbofo hnuti rēčjēse, ho janbjelemyž wočjom žahodnje doštinwščij, „nē, to berje wēbščaj, monej stej jačijinej a ho na mnje wōjaj njehēmōtotej, — Žudajš je jej twerbež jačijini!“

Pšičitomi ho bjiwachu, jo hōlčez taj bjiwne rēčjēse, a myščacu hebi, jo jenož myščica, pšes wulku wutrobini bōl rošhorjeno, f njego pōwježa, tola hōlčez tež pšeb hūdnimōw pšiči tym wōslo, jo je Žudajš f trowamij wōsłami pola nana pōbył a jemu wočji jačijini. Šdžj ho jeho dwēlajo nadrobije praščadaju, tal je Žudajš f nanej pšičijot, wōn wotmolwi:

„Wščjē dje, jo mōže ho je sadnui burime pšes moju komorbu do nanowne šhodščij!“

„Šta dha to tu šluchja?“ jeho pšetorhynchju.

„Wj, to jo wē“, Sant wotmolwi, — „pšetozj hōdž spizj we kožu ležaj, bēse mi, kaž by jaubel f mojnu kožu šupinščij mje f cšiča wōlat; a wočji teho dla wōzjinwščij, wōščaj jeho pšes titnu hēč, tola pōtnj hrovi ho pod pōšlečjōm škowach, bōniž jašo njemwščj. Zola rano wozužiwščij bēh na wōho jabyt.“

„Ščōto pšes titnu šupajse?“ ho dale praščadaju. Hōlčez pšiči tym wōslo, kaž bē priedj prajil, jo je to Žudajš byt, a dōfel njedowētnje f hstowu tšohēschju. Sant hōwji wōbras, f cšewjenisom tyhowanj, wōščahnj a jōn na blido pōložiwščij wōbrowčjēse: „To wōn je!“ — Zola ničtjo jemu dorohimščij njemōšjēse. Kaž f wēlta hōlčez tež pšiči hōwimj wurēti wōslo, dha jōn tola fa bawu mēščaju, fašlž žiwe dšjēsež myšle rad wutworja. Šdžj bēhu fatarjowe cšēdo do faldjēža pōžili, a hyn pōklebni frōčj pšehjōhjene wōlbičjo faldjēše, ičpētatjēse wōn: „Tele cšaji ženje njelabudu, tola tež pšcherabnisowe wōlbičjo je hūbofo do mojej pōmjatka farte — a pšiči twōjim faldjēžu, luby nana, lubu, jo dha pšcherabnita pntac, hač jej nanašam.“

„Džēčjaja pšehjajotj“, pšičitomi mēščaju. Raščez na to jačijiniču a cšēdo f cšēlaju pōbrjēbachu, kaž hebi došojnosčj femrjeteho a luboščj jeho wōsłanuch žadajše.

„Wščjo pšōgowanje, žurhwinšeho rubjēžnika wuščlēščjē, bē pōbamō bylo, tola mēščaju hōščjē pšjēgo nadbjiu, jo hūadž kranjane wōžj nēbže nadebdu. Duž bēhu jich wōspijanje wuščim wuščjōnščjam, a to niž jenož kranjnim, ale tež wukrojnim, pōšlali a lubjaju tōždēmō, kotrj by nēšto wuščlēž, jo jemu to šame po jeho pōtnje hūbnoščj saranoju. Špacz tunje tajše lubjenje wjele tūščj f pntanju nawobi, dha tola nižjo na šwēto njepšičiubje. Wta ho mīnuch a rubjene wōžj wōsłaju šubjane.

San Kamjenj bē hebi mjes tym, dōfel mōwōwane lubowajše, mōščitwo ja hōwje pōwclanje wulwolil. W tym tojtu pilnosčj a wuščjōnščj pōlajowitwe, jo ho na njeho najwjetše nadbije itajaju. Sa hōwje wumieljōw bē f žyle buraju a wutrobu hūbofo. Na femrjece hōwjejo nana, pšes kotrj bē ho f nim nabje pšēmē-njenje što, bē po šdajču pōmatu jabyt, f najmiejšda na nje ženje f žantym pōwclōwom njepšomim. Pšidēčjēgo jeho njebōščjēgo nana ho pšōgowaju, jeho pōbjeracj a wōn mēšjēse jašo hōwje najwjetše wješe nad tym, jo jich wōščalajna dōpiewi.

Najwjetše pōžadanje jeho wutrobj bē, hebi šwēt wōsłabadžj;

būž jeho radoščj mala njēb, jalo jemu alabemija, na kotrjž wōn mōščitwo wuščjēse, pšōgowanščj stipendij na tš lēta wuštaji. Š tym ho hōščjē tež nadbije hjedmōčj, jo hūadž nēbže w nēšajim kranj nosčjara Žudajšewo hōwje nadebide. Tēho dla wōn, hōščjēšl pšičiubje, niž jenož hōwimjēw a wōbrowane galecij, ale tež pšičitaju, burty a hōščjēšj wōpata. Šdžj tež bē hōwōwimj, jo bē wjele kranj wuščlaba, dha tola žyle špōlajom njēb, dōfel jo jeho pōžadanje, mōrdarja hōwjejo nana wuščlēščj, njebōprijeli. Ša tš lēta do hōwjeje domowimj ho wōščjōwščij, hebi wōn je hōwim mōščitwom wulku šlawu dohrywajše. Lubjo prajaju, jo hū pōdobijni na jeho wōbrowach po šdajču žiwe a jo šadčjaja jeho wutrobj wurajenje rēčja. Pšidžjōwajo tajše šjamneje šwalby a pšičipōlajacj pa mlodeho Kamjenjaja tola to tajne horjo tkožjēse, jo durbjēše nadbjiu špūščjēščj, nanoweho mōrdarja prawemu špōstaju pšehpōdadž mōž.

Hōjom wōšōmōnacc lē bē ho mīnčjo, jo bēhu Bētrōwicu žpřej wurubili, a hōščjē pšjēgo žancho šlaba wo pōduču njemēščaju. Duž ho pōdant f cšajom jaby a na mēsto rubjēneje nabošy ho nowa, wjele drōščja, hač bē stara byla, wōhšlara. Jenož nēšto hōščjē bē, ja čimž wōsładni horzo žabadu. Wē to wōstajni wōbras. Tuto dšēto ho mlōdemu Kamjenjēj pšehpōda, a tōn jo f tajje luboščj a šohorjenolēšju pšehpōsa, faldjēž bē nadobna wēž hōdna. Šdžj hebi na to myščjēse, kajti pōdant je hōwjišj šlawimjow by ja wōbras wubral, šubjōwaju ho w nim dopomnēti f jeho mōdžj lē a tele dopomnēti bēhu taj žiwe a mōžne, jo w nim ideju jo wōstajni wōbras wuščlōščj. Tēmu hōwju japoščitowom, kotrj bē jalo dšēdo mōwōlat, pšeb duch šupinču, a pšiči tym ho jeho myšle na šwajtu Wōžu wēčjēč domjēščj. Wō njebōšim wōspijēniju ho wōn roščjōw, šwajtu Wōžu wēčjēč mōwōlat. Škōž ja šwajtgimj pōwōstānšami dawno šōbžjēnēgo cšaja ja wōbrowamj, japoščitowom pšehdštajajzmi, pntajše a nanašawščij je, šdajše ho jemu kaž jo w dšjēščjōw lētač w duchu tūščj mužōw wōščl. Čim hūbščjo ho wōn do hōwje hōwje mlōdōščje pōmēti, čim njedpōlnoščjo ho jemu wōščo šlowowanje, wōščo nawuščjane wumieljōw šdajše, a čim kručjēščjo ho wōn roščjōw, jalo muž bōwōnēčj, ščōtj bējše jalo dšēščjo f mōščjom ducha wōščl. Duž wōn barby pšičijōtowa a ho f wješelej myšču do dšēta da.

(Pšičjōdnje dale).

Wščelake f bliska a f daloka.

— Sa pačjēšle dšēčj pōwēčjaje ho jalo tjanu dar f pōšlōb-njemu šelenanu špūščitēj „Wščij a trōna“ kaž tež „Šifritja cšērijenja naldjeho Šbōžnita“, wōbej wot f. fatarja em. lrbana wubatej. Wōbej stej na šalanje pšes hōwje duchowamj dōstacj.

— Š Kulowa pšičiubje pōwēčjē, jo ho w blizkim cšōhu jatožnj kamjen f ewangelišj žpřtwi pōložj. Wščelake fabrij ho tam najštre w blisčjōšj natwarja, tal jo budje wōbščlōwōto wōčj a tal tež tšjēža ewangelišf w Kulowie a wōtolo Kulowa.

— I. hōpřleje w Pruskej nowy šulskti jatož do mōzy šlupi. Wōn pšičijēše pōtne pšēmēnjenje dōtalneho šulšlšeho šarjadowanija. Na mēsto hōwjišj pšehjēšjēčjēšjōw šlupja šulskšle šwajci. Tēž wōšēbite prawō rjēčjēšlōw pšes tal mjenowanje rēčjē, jo n. pšč. rjēčjēšlba jenož pšiči twaradž nēščjo ja šulsku pšiči-šōwajna, ho šēbēm. Šchulskš dantf ho, o tunolēšj tal berje na rjēčjēšlba kaž na wōšadju šame pōložja.

— Knjēs šaraj Šchōta f Wulchjo Barzowa dšeržj pšiči-šōdnju njebščl hōwje pšehjēšjēčjēšjōw šlupja šulskšle Šchārch.

— Knjēs Laubengeyer, hynščij mēščjōnšōwje we Wōjerečjaj, kotrj je 29 lēt pčjēne mēščjōnšōw šōstojnišwō wē Wōjerečjaj ša-šawat, je 9. mēržja wumiel a ho šchōwōrē wē Wōjerečjaj šhowat.

Čisto 12.
22. mërja.

Pomhaj Bóh!

Četnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilno dželał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosok
Zradny jo.

Za staw sprěony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spał mórny
Čerstwość da.

Nječ ty spěwał,
Swěrno dželał
Wšedne dny;
Džel pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočl ty.

Zžnjeboš maaa
Nječ čl kłmama
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čl!

F.

Šsersbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šemolerzkej knjižnicyšćejni w Wudylčinje a je tam ja šćiwóttčtenu pšćehpłatu 40 np. dostać.

Njedžela Okuli.

Widča 6, 8.

Wšćeho wopomnjenja hódne dyrbi praščenje byč, šćito je dobre. Pšćetoz hano wot hebie šo to we wšćit-
čich truchaš njerošymy, hač ruzješ šćowćto „dobre“ rjenje
w našćimaj wuščomaj kłmčji. Hšćom we wěžach wšćed-
neho žiwjenja nędčotžtuli to hašće pšćeš njelube šćonjenje
nawuščnje. Šćal wjele bóle na wołu šćwědomnja a dušće!
„Wudžecze wjedžić, šćito je dobre a šće“, tašće hadowu
šćawjedny hšćoš w paradišu radžće. Wěro je, šo šćaj
prěnjěj čłowještaj hašće š wšćeštupjenjom Božej pšćiklašnje
prawje š pšćnaczu teho, šćito je dobre a šće, wšćidžćot,
ale jenož na to mašćanje, kaž šćhoriwšćit hašće prawje wěšć,
šćito je šćrowošć, kotruž šćy hebi přejby tašć malo wažit.
Wšćim š ćemu šćrudne pšćewurđčenje šćroweho rošćbudženja,
kotřez je šćo w našćim čćaju w našćrđžajej měrje rošć-
šćerćito, šo tež derje šćuščeni šćam wěrja, šćablaču a na-
wošćleštu njewjedžć, šćito je dobre a šće. Wěda tym, šćo
šćemu dobre a dobrešću šće rešćaju! (Šćef. 5, 20.) Ale my
šćami bydym bješ šćamowjenja bplł, čćyli šći pošćkuchač,
a nišćto njebudže šćo junu pšćed šćwošćim šćudnikom na to
móz pšćowolač, šo njee wježćal, šćito je dobre.

Přajene je tebi, čćłowjeczće, šćito je dobre, a
šćito tón Anješ wot tebie žada, mjenujzy Bože
šćowo džeržecć a lubošć wšćowolačć a šćo poniž-
wacć pšćed šćwošćim Bohom.

Dobre je, Bože šćowo džeržecć. Bože šćowo,

mjecz Duča, šćlěb nječmjerneje dušće, šćwětko na našćim
puču, krašćnišće dušći šćoto, šćlěbšće dušći meš, wotrišće
dušći žadyn na woběmaj bošćomaj wotry mjecz, kotřez čće
pošćrowja domach šć twojeje biblije a šć druhich knihow,
šć nej jeneho duča, kaž šćewatřić, modleršćich a předaršćich,
a čće šćwěru pyta w twojej šćwjatnižy šć šćětki a woščarja
a čće pšćewobđa wot malošće šć lěta do lěta pšćeš
dobre a čćežće dny hač šć šćmjernešću tožu, kaž džje je nęšć
tunje, šo šćo mošć rjež šć šćědi předuje, ale móže ložzy
hijćće šćo drohe šććimčć, šo bušća šćo pytačć a jo nje-
namataju (Almoš. 8, 12), — tole Bože šćowo džeržecć,
kaž wojał šćwoju broń džerži, hotowu, šć nej wšćeš nad-
bešćowanja nješćeščela wotpošćowacć, kaž podrožnišć
w čćemnej nozy šćwoju šćwězu džerži, šo by šććežći nje-
šćmłit, kaž hošćpola Boži šćlěb w domje džerži a njedawa
šćemu wuščć ani jedyn džćit, to je dobre. Wóhłabaž šćo!
Šćdje je šćwaba a rošćtora, hšće šćorčenje a wołanje, hšće
wrotne žiwjenje? Tam tola, hšćež Bože šćowo ložzywoju
a njedžerja. Šćdžć pašć wono we wutrobach tneji, tam je
čćidje, pšćelne, šćdobne, pšćććiwe mašćanje. Dom, w kotřumž
ma Bože šćowo bohacć šćwoje wobwóšćenje, njemóže čćižće
wotšćudnycć, a hšćy by runje wšćo drugje šćubiz, šć Bošćim
šćowom by móž wobšćowal, šćo šćabo šćrabacć a šćo šć nowa
twaričć. Šćočažć kšćaga je ja luby kaž ja šćid jenošćime
šćawu wotpał wot Božeho šćowa. Šćlabaž šćo! Mjeje
we našć potojnj šćlěš, kiž našćeščćim wšćešćm drugim
myšćlam haž praji šć prawbđe Božeho šćowa! Šćdžć je šćo
nam hšćy wutroba horića w šćwjatych hšćidžćach wutrošće,

hdyž je hdy žana bojsta wěrnosć jako křot trjehćika našdu woz, jako pruba rošhwětkila našu puč, jako hojaza žabba wotšědžika naše ran, hdyž hmy hdy křědžosć potojta a mēra wopola, tiz wutkabać i Božeho słowa, dha tež prědymy: Nam wotew, knježe, wutrobu, so słowa mēta damy, pichi křudobje a wješełu je we njej šahowam; njeh šwětni pokřadharjo my a słowa činjerjo tež hmy, šotkroćne pšody damy.

Dobre je, lubosć woposafać. Zuta lubosć je jena najwulkišćich křudow Božeho słowa. Zato šwajst dočonjenja je wona tež swajst, tiz šjednocujuje jatoń a ewangelij. Wona je dopjeljenje šatonja, dolež wot njeje wščitte Bože šasnje wotwišuju. Wona pał je tež šralowa w ewangeliju. Šej je Pawoł, knješowu japošćot, křasny wygošć šerušću špěwat we swojim 1. lišće na škorinhišćih. „Lubosć je ščětna a dobročijwa; lubosć nije šawistna; lubosć nije šamopašćna; wona šo njenaduwja; wona hrošnje njegjini; wona njepyta to šwoje; wona šo njeda rošhwěnac; wona na šle njemušćit; wona wšcho šnješe, wišo wēri, wšćeho šo nadajša, wišo pšćešćepi, at.“ Zato je Pawoł i šalkimi šorbami lubosć nam wopijaš, hač jemu težby njeje inamjo a ščeto wšćeje wērneje lubosće pšćed wočomaj šlato w škryšću šejšu, našćim wygošć šćwalenym ščōžniku! Ščōžnikša njehjeła je 3. pšćneho čaša. Šōn nam šajnje tu ša naš šćijowanu paršōnšt lubosć pšćed dušhu wješe. W šćladomanju na nju a po jeje wopijašje lubosć woposafać, niz jenož tym, šotšiz naš šašo lubuja, ale blisćim a šalotim, pšćeželam a njepšćeželam, niz i ščōtym, prědnyim šłowam, ale je šćurkom a woprawdžbe, niz našćežo dobyta bla, ale i ščotowej wutrobu a šćimelnej myšlu — šawěšće, to je dobre. Ššamšna lubosć, šotraž lubosć napšćežću šćej, je ščōržen wšćeho šćeho, to je pšćeho była a bužbe to pšćeho. Wdže tež ščōržen šćepšći byč hač pšćō i šćuteho ščōrženja? Še šamšnje lubosću, šotraž šo pralcha: šćōti mi pomba, nje šwježeli, mi wužit pšćinješe? njeje pomšane ani temu, tiz po tym čini, ani, šaž na ruzy šćej, žanemu družemu. Ale ani temu, tiz po tym čini? Nē, ani temu, šćiba šo byčdu pšćō šamšnje lubosće, jako šamjentošerba wutroba, žadošćeje wočōž, šćurowa ruz a družo čłowjekowe ščōje wučinjale. Ščōžćuliz šamšna lubosć šć wutkwaluje, šo je ščōždu šam šćej najšćijšći, šo je wječjenje šćōšće, šo byrbi šo ščōždu šam ša šć šćaraz, — je šćelane abo, hdyž wygošćo pšćinšće, polwērne. Hdyž bē ty wješešći hač šćebdu, jako bē šo šćimil nad šwojim šćudnym ščōwješćowjetom? Hdyž bē ty šćōtōjnikšći hač na tym dnju, hdyž bē šo wujednal je šwojim bratrom, tiz našćō pšćežćōi šćej mēšće? Hdyž bē ty ščōžōwistšći hač hdyž bē šo w šćopach šwojeho šćōwōwistšći šam ša šćapřē a lubosć woposafaj? „Šy ty, lubosć, poružćita, šo šo mamy lubowac, daš, šo mōrwa dušća žiwa we lubosći mōšća šćōš, šo tēž lubosć wot šo damy a šo ščōždu wē, šćōti hmy, šo my šćedn narod mamy a ša jenož šćejmy!“

Dobre je, šo ponizowac pšćed šwojim Božom. Ponizowosć je dušća lubosć. Zato najrjenšća parla šo blisćeje we lubosćej wšćešći dočrnyšći počšćintow. Ščōrbošć šćmjeržći a šćani, ale ponizowosć je wužitna k wšćčewjenju, k wujednanju, k natwarjenju, k polšćchowanju. Wšćčudžbe pšćirwanja ponizowosć a jeje ščōšćosć namafšć, wot twōjeho pola, na šćōrmyž šo šćory, pšćōn je 3. pšćē i šćēi

pošćonjuje, hač i šćalotemu morju, šćōrehož wšćešći nakšćežene šćōžbe šćubōa we wōžbe džeja! Ale para byrbi ponizowosć byč. Wona ma šćōtru, ta je jej na šćežbe podobna, we wērnosći pał i njež žyle ničō čćiniz nima; to je šćōjnosć. Pawoł mōšćeje šćōwšćitnje pšćed Božom a čłowjekami na šćōju pošćōrnosć potafac, ale wōn, šōn ponizny šćuzōbnik poniznoho šćelja, mōšćeje berje šćōrdu byč i šćōrdny a šćōrbyč šć šćōrbyč. Šať je prawje: šćōšćē pšćed čłowjekami, čćōrbi pšćed Božom. Šćōšćōla tēž šćō: šo ponizowac pšćed šwojim Božom. Šćōtutny džen, šćōrdu hmy šćēdu wōšćēšći, je tyžōzy na šćōlena šćē čćōžny pšćed Božim šćōwšćit, šćōnno tēž šćēbe. Ale šćōle hač na šćibowane šćōlena wōžći tēho šćnjesa šćadatej na ponizowane wutroby. „Wopory, Božu šćōšćōšne, šću tyšćny duž; tyšćnu a rošćamanu wutrobu njebudžēšć ty, Božo, šćapćiz!“ Šćaj, to je dobre. Woprašćej šo wulkišći na Božim šćalēšćwje, pšćēs čćō šo dočōnšći, šćōžō šću dočōnšći, woprašćej šo tyč, šćōšći mēšćahu mašu mōž, šćō je jich pošćylnō, w šćōtowanjašć napōšćēdu dobyč a w šćēšćē- njadž pšćētrac, woprašćej šo wšćēšći, tiz we wērje šćēja a ša šćōnu šćimjenja šćōja, — wšćitšći potajšćtwa, šćaj potajšćtwa jich wēry a nadajše, jich šćwērnosć a dobywanja bē a je, šo šo wušćejacu na ponizowosć pšćed šwojim Božom. „Wōn dawa temu hradu, tiz ponizny tu je, šōn šćōrdu pšćinšćbe i padu a šćōšću došćanje.“

Duž wēmy, šćōto je dobre. Dajmy šćēi prajć: Šōn šam wōtročē, tiz šwojeho šćelja wōlu šćaje a njeje šo pšćšćōtowašć, njeje tēž čćinil po šćō wōli; šōn bužbe šćara šćōwist! Knježe, šćōžō do našć prawu mudrošći, šo byčny wopomnili, šćōto šćō i našćemu mērēj hōžći.

Šamjēti.

Ša šćešćom! —

1. šćē. 2. 21—25.

Šćōšć: Wdž šćēšćijano, ša mnu bē! atd.

Ša šćešćom dže čćēnjemy,
Hdyž hwojćimy čćōš pšćim. —
Duž čćōro hřēšću šćēšćijumy,
Šćōwē šćapřēwajmy šćōšć!
Šćōšćiz i šćešćom čćē herbowac,
Ma šćwērn pšći nmi šawosćac!

Najnadobnišće wopšćmo
Wšćal wōšćit nam šćōwajty
Še Wōšć, pošćōwšćēšći šćō
Ša wopoz, ša naš daty,
Šo ša šćōtu tu šćōpami
Nēšć byčny šćwēri šćēšćij.

Šćē! hřēšća njeje žaneho
Wšćēs hřēšćitami šćēšći,
Tēž žane bēlo jebanšćit
W jōšć ērēšć, šćōrdu wušćiz
Še woprawdžbe puč šćimjenja,
Nāšć potafaju je šćēšća.

Hdyž šćwarieny bē šćēs winty,
Wōn šōho njehwarićeje,
Hdyž čćēšćeješćē rad šćēšćiptim,
Tēž šćenje njehwarićeje;
W šćōžōwē wōšćō porućiz,
Tiz šćōšći je najprawosći.

Ššam jenićiz wōn šćōžnik je,
Šćiz woprowal na čćēle
Še našćē hřēšći na šćēwōje,
Šćēj wutkupil našć žyle;
Duž hřēšćam wōšćēwajmy,
Hdyž wōmōšćeni jēho hmy!

Wšćēs rany jēho šćōjeni
Byčć žiwi čćēmy jemu;
Še šćōšćōw wōšćōwōšćōni
Nēšć pšćijamšćny šćō i njemu!
Nēšć šćōžnik, našć tēž pšćitje je
A na šćōstwu našć došćēšćē.

Šćōž jako šćubšćene hmy
Tu wōmōžy prjedy bēti;
Nēšć pšći pšćitaju wōšćōwajmy,
A njom wōšćōwōšći žpi;
Wōn pšćitje našć a šćōšćō je
A šćēšćōw šćōwšći pōwēžē! —

Wohnjowy wobornik.

Křtyštof Benn, pšedě něhdy 15 lětami wohnjowy wobornik w Londonje, něhdy i waženjom swojeho hamšneho žiwjenja dwě małej dźěćej i palazeho domu wunjeje. Š tjechnym wočajowanjom stječahu mužjo a žony w bjezrěčnej cizčinje na njelbo-žownym měšnje. Džikom pšedě tšjomi mještšinami bě ho wón miny. Wojojće a hróba na wobšćach pšedhladowarjow ležecštej, — jako šójn i dobom wolžejny wobdžny. Křtyštof, w šójdej ruzy džěčo, wot rěbnu dele štuapaje.

Dele pšedšćedych, wón njemóžny i semi padže; we wobšćezu a na rukomaj bě wón cšěto wopalcny. Wěšy pał ho jemu šajšo wědomje wrěczy, wón ho pošěže a pšedbe wšćěmi šwjatocnje pšubni, jo čyže Wóhu džatonowy wotšćaz, kotřiz je we wofomifach najwjetšjeje štrachoty jeho žiwjenje wobarnowac.

Wobjšćicho wón powjedaše, šćotž běše w štracha-potmny wofomifach w tym palazym domje dožiwj. Wšćale wot kura šabuščeny, bě wón šćončnje lěšowj ty komoru dozpyt, w kotřez tej dźěćej běšćej, a nuskach wot šćabeho džěčazeho šćoša te šćoma šćyščat: „Wšćylo, mój bratko, ja móžu šćyščec, jo šćines šćejus džě! Wšćon bužže tebe a mje wobarnowac, Wšćylo; wón džě ma naju lubo. Ale wšćan pob šćywow, šćenat ho šćabuščy.“

Křtyštof dźěćej i šćywow šćabny a šćoči, šćobžjowje šćywo-šćeny, i wšćonu — wofomif pošćjicho ho šćěcha hromadu šćywny. Šćafo wón šćywoj drošćotnu cšćy i měšćojšće šćrachoty njekšće, jene teju džěčšćow i njemu džěče: „Šća šćo šća wšćěšću, jo šćy pšćyščot. Šćy ty šćines šćejus?“

Alle Křtyštof njekamžšće rěčec; pšćětraty šćrach, wšćo-šćenowšće a te njewe mšćše, kotřez jeho wutrobu pohnuwachu, běchu pšće wjele a je naho; šćawercšćany wón i wšćomžšćymaj džěčšćomaj i wšćomn wšćon šćupače a padže, šćaž džěkom šćyščachny, dele pšćyščedych do wšćomny.

Šćafo wšćomžer, šćašo wšćomja nabywazy, tej džěćej wšćlaba, wón rěšćny, šćimaj šćywoje rany potšćawšćej: „Šćejšćej, džěćšćej, šće rany došćat, šćafo šćo wšćoju do pšćonjenjow pobach; ale šća žane mšćo nšćdžyl bšće nšć bšćy. Wšćaju wšće je moju pošćylnišća, a wšćo nšćšća je Křtyštof šćej mój šćines a Wšćyščtr!“

F.

Šměrowanje.

Šćbžy wšćo pada, wšćadnje, šćmžy,
Nšćehoba čšće wobšćawa,
Dšća bužž šćojšćmžy, Wšćy čšće kryje,
Wšćon je šćwaja šćejera.

Wšćežšće Wšćy čšće i hary šćwšće
Šć hamšće a čšćyščojšćej,
Dšća bužž dšćyšća i mšćyln šćršće,
Šćo wšćon šćam je pšćy šće.

Šćažšće Wšćy šćej i hory šće,
Do doła a pšćyščny;
Šća wšćo wšćon čšći hšćadu šćejšće,
Wšćyščužšće w šće ruzy šćy!

K. A. Fiedler.

Mačćerka wutroba.

Šćatšćmžje je šćědna mšća w lěče 1892 mšćes ruskimi burami šćyšćabžća. Wšćele bu čšćimje, jo by šćo pomšćaba, a šćola, šća šćužšće pomoz pšće pošće pšćindžě! Wšćo mšćojšćy šćadnyšćy, wutrobnyšćy hšćuajšćy čšćabach šće žiwjenja jenotšćywnyšćy mšćežšće ho šćežy powjedaž. Šć jener wšćy pšće wšćobwa žiwa, šćažšće šćywojejo njebudžšćy žiwjenja šća w žanyšćy dobryšćy rěčach njebě. Šća čšćaž šćědbnje

nšćy bě wšćona na šćromje šćadwšćowanja, šćlšćo šćemu, šćebi žšćyowjć wšćaz; ale šćoščba šćejnyšćy wšćobšćy, šćšćo mšćejnyšćy džěćej ju pšćežšo šćašo wšćo mšćobžšćowajšće. Šćšćo dšća dšćyščak šćo po mačćer-šćej šćmžeršćej wšćo nje šćaraz! Šćať džěšće wšćona je šćywoj naj-šćaršćej džěwšćežćej, šćažšće jeneršćyžšće mšćejšće šćyščšće mšćy, šćej šćědbowac, i jener wšćule šćywoj šćyščmžje, šćaťšće džěchu šćo ja šćšćo čšćerjyžšćyžšće šćaťšće; tam pať bu jeno šćy mšćyšćo šćate, šćaťšće džěchu šćawšćani. Wšćubowa i šćywoj šćolšćej šćyščšćejšće, jo ma jeno na jener mšćšćno prawo. Nšćežšo na to njekšćawšćy, šćo wšćona je šćyšč-šćenjom mšćyšćo wšćobšćawšćy šćubšće a džěčšo mšćs pšćšća, jo by jebšćo. Wšćona šćo nšćajšća, jo šćyščšće 24 šćojšćom džěje pošćenje wšćobžšćej.

Nšćšćo dwě džěćej i jener dšćejšće šćywojšćy pšćyščmžćej. Šćašo je šćmšća, jeno jener je šćapšćane! Pšćejšćšća šćolšćšća šćydbomšćšćejšće šćolšćšća wrěčšo pšćšća. Wšćošći šćolšćšće pšćežšće šćšćo pšćafac; pšćedšće pšćejšćimi dšćejmi je wšćon pšćšćebni šćšćo mšćyšćo pšćejšće! Ale wšćon šćo njewšćobwa, wšćon njekšćowšćy, wšćon je pšće šćabž; čšćšćej pošćubnje šćo i wšćonju, jo by šćo wšćotřšće a pšćobšćuje bšćy a bšćy šćubnje na jebšćyžšćy. Wšćubšćowšćemju šćaťšćojšćej je wšćotroba čšćšća, ale wšćon njekšće jemu šćate pošćajenja pšćyščmžćej.

Dšćy šćo na jener dšćo šćamžća žšćona pošćežšće, na šćotřžšće džěchu wšćyščmžćej je šćyžšćmžjowanj šćlšćobowšći. Šćyšća wšćojne pšćojšću wšćo poržšćej šćywojše džěwšćežćej a ju njelbožšćowšćemu mačćemu šća. Nšće-šćubžšćšćejšćej šćojny čšćowšćej šćwšćšć šćutšo šćuť bšćy, Wšćy je šćon wšćidžak. Wšćona je pšćojšću wšćo pšćšćšća šćywojše šćšćšćejšće džěšćšća šćata, po šćy jo šćešće šćama wšćo wšćyšće wšćyšćlabaťa.

F.

Čajna parla.

Šćej, parli, w mořju džěmžej,
Šćo runa wšćotroba:
Šćaž mořto nadj nšćej šćumšćej
Tež radšćo, šćubšća.

Šć njenašćšćejšćej nšćojak ju
We mšćšćšćej čšćšćmžćej,
Dšća šćuťo parli najrjenzšćy
Wšćy jeno šćajšćejšće.

F.

Šćyžšće a jeho mšćda.

Wšćona pobanšćmžja je šćaršćejšće čšćšća.
(Pšćačšćowanje.)

„Ale šća mam tebe mšćowac?“ mšćšćšćejšće šćan šćamžćejšćej, šćafo po džěšćšćim čšćajšću jebšćnacšće šćapšćšćšćšćšćejšćej šćšćowšćy i džšćimjawšćejšćej hšćšćejšćej pobšćowšćejšćej žšćimžćenja šćnjelšćowe šćšćo wobšćawšću, „tebe, Wšćumžćmšća šćwšće, wo šćotřmžšćy žšćanšćo pšćyščšćajenja njmam, šćaž jenož mšćy šćwšće, wo šćwšćyžšćy šćapšćšćšćšćšćejšćej pšćšćowšćanšćo?“

Wšćšći šćy jemu šćšćowa pšćyščšćowšćy, šćotřez šće něhdy šćafo džěšćo i šćywojemu nanej rěčat:

„Dšćyžšće džy pšćšća šćapšćšćšćšćšćšćejšćej šćšćom Křtyštof mšćowac, džy, nana, mšć pšćyšćo wšćobšćo pšćšćšćejšćej wšćowšćomaj šćej!“

Šć wšćšćšćšćo a šćajšćšćšćo, šćšće džy pšćej, wšćon w dšćyžšćej čšćšćejšćej šćararja wšćidžšćej, šćať šćaž džěchu šćo jemu pšćšćebni ršćs w šćmžeršćej pšćyščšćajenje potšćaje, šćejšćej wšćšćej, i šćotřmžšćy šćo šćama lubšćšćej šćwšćežšćejšćej, šćejšćej šćyžšćy, na šćotřmžšćyžšćejšćej čšćerjyšćejšćej šćejšćej, šćejšćej šćubšćej, šćotřmžšćy šćo jenož wšćmžšćejšćej, jo bšćyščšćej žšćowšćawšćej a šćo mšćšćejšćej.

„Šćyžšće, njekšćejšćej Šćšćšćšćšćo, mšćšćšćejšćej pšćy šćebi, „šćy, šćotřmžšćy nšćšćšćo na wšćobšću prawje pšćyščšćajenja njemžšće, šćať čšćšćo ja šćšćšćej mšćšć, jo by šćwšćy šćajšćmšćej bšćy, džy bšćej šćejšćejšćejšćej šćwšćejšćej, šćyžšćej šćebi čšćšćej šćešćo dam, šćotřmžšćy šće mšćajšćšćej na šćwšćejšćej.“

Šć šćafo šćan šćaršćšćej pšćšćmžćy, jo by mšćobšćmžćy nanašćy wšćobšć

f myšlow na płat rybowat, śladaje ɣo jemu, kaŝ ɣo by njewidom- na ruŝa czaŝi czaŝata a to f taŝej wełtoŝcu, ɣo wón ɣam dźwiwojce, f taŝej wełtoŝcu duchownoŝy mouro wołbłico ɣpie taŝ na plaće wuŝtupi, kaŝ bė wono w jecho myšlach ɣiwe. Nėto mė- jeliŝe jenoŝ ɣiŝyŝe jenu woŝobu — ɣiŝeradnita molowacz. Tola ɣadny woŝomif molet njewołowadaje, toho by ɣa wuŝwolit; woŝtaf to njewołeliŝe a njewmėdźiliŝe ɣadny drubi ɣyŝ, haŝ ɣzėtunenobradaty ɣadlawy, kotryŝ bė jecho ɣiŝi ɣrėnim poŝladbe do ɣimieturcho ŝtrada ŝtaŝi. ɣomatu ɣiŝeradnitowa woŝoba w ɣzėmnej barŝje na wołtatnym wobralu naŝta, naturje taŝ podobna, ɣo niŝtő, kotryŝ bė ju ɣiwo wiŝtal, w tym niŝto drubeho haŝ ɣzornata ŝpołnac njewołeliŝe. Raŝŝejje ɣo molet nadźieliŝe, ɣo tutőn wobras, kotryŝ dyrbieliŝe ɣo do ɣlowneje ɣyrkwi, mot wjele ɣuŝyŝ wopytaneje, poŝtaŝiŝe, tola ɣnabŝ dopjelnjenje jecho ɣadanja moŝne ŝejnit: ɣzėtunenobradacz ɣuŝbėdźiŝ.

Tola bėle a bėle ɣo ŝadaje, ɣo ɣo taŝe nadźija njewoŝelnit; ɣŝetot ɣołtatny wobras ɣiŝo dawno ɣyrŝej ɣuŝyŝeliŝe a ɣadny tyŝ, kotryŝ bėdu jőn wiŝeli a wołbłimol, njėbė na ɣuŝadachy ɣlowu bėle haŝ ɣa drube woŝobu teŝbownak. ɣyŝa woŝoba molerŝej ɣiwoju ɣzafomoweliŝ f tym worpoŝta, ɣo jemu wuŝtu ŝumu pjenŝes jaŝo ŝarumanje a jecho dźiŝto ɣiŝepobda. Tola ɣan ɣamjenŝi ɣo ŝapowielŝi ɣo ɣiŝielŝej:

„To dźiŝto“, wőn proŝi, „njeliŝim pjenŝes dła ɣiniŝ!“

Doteŝ paŝ jemu njeliŝetawoŝa pjenŝej poŝtaŝaczu, wuŝproŝy ŝebi wőn, ɣo by ɣo ja poŝtaŝenju ŝumu ŝiŝeŝejjanŝi njewołnit f turkowŝiŝy putow wuŝtupi. „Wiŝetotŝ“, wőn proŝi, „ŝtaŝ luboŝeje moŝe ɣo jenoŝ f luboŝcu ɣapŝtaŝej!“

Taŝtu nadbom njeliŝebniŝoŝŝi lubŝo wjele ŝwalaczu a ŝnydom ɣo woŝo nuŝne poruŝi, ɣo by ɣo ɣamjenŝejwe dźiŝne ɣadanje dopjelnito. Wobŝamŝenŝu, ɣo ma ɣo ŝiŝeŝejjanŝi njewołnit, kotryŝ je njewołnitŝow najbėle ɣiŝeŝeŝeŝi, wuŝtupiŝ. Ʉa njebolŝi ɣzōŝ ɣo lōdŝ, kotryŝej ɣapitanŝej bėdu tula wėŝ ɣiŝepoboli, do ɣambaruwa wrōciŝ. Wuŝwobowdženy njewołnit, kotryŝ ɣo f lōdŝu ɣobu ɣiŝi- woŝbe, ɣo ɣo ŝadcu ŝinly ɣlowiel byt, nėtő paŝ bė njenje ɣiŝej njebolŝi ŝarobu haŝ ɣiŝes ɣiŝetate ɣeŝpienja ɣabaa a ŝulena woŝoba. Ʉeho woŝyŝ bėdu ŝnėbėle, jecho woŝi tupej a ɣtaŝej, jecho ŝhōb ɣiŝetopotazy a toŝa na jecho ɣzėle ŝrunjenja a ŝmorŝeŝejena. Ʉuŝejo f jecho wuŝmōŝniŝej domjeŝejczu. Ʉamjenŝi jemu w ɣoŝi- talu ŝa lōdŝniŝow mėŝto ŝupi, bōŝej jecho jara beŝe wotŝlabaŝu. Nėbduŝiŝi njewołnit ɣo tu po ɣiwoŝim ɣzėle bōrŝy jaŝo ŝwabaa. Ʉeho ŝuleny ŝriŝteŝi ɣo f womlōbnej moŝe jaŝo ŝruna a jecho ɣrjebu ɣtaŝej, tupej woŝi jaŝo jaŝnie ɣladowŝej. Ʉeho ŝhōb bu ɣajo twjerdy a wėŝty, ŝamo ɣordy, a jaŝo woŝiwoŝazy wedyŝy naliŝaja ɣajo ɣiŝes ŝraj dźiŝej, njėbė ɣadny worpoŝtal nėbduŝejcho njewołnitŝeho ɣeŝpienja na jecho ɣzėle wjoŝy wiŝeŝej. — Wuŝtupiŝy ɣiwoŝejo wuŝpoŝowŝiŝelneho dobrowczela, mlōbneho molerja, jara ɣaŝto wopytowaŝe a jemu worjeŝabaje, jaŝu ɣzwinu a taŝje ɣubienŝtu je w doŝwolitnym njewołnitŝowje ɣiŝetotacz dyrbiat.

Wiŝe tuŝny lėtni dźej; młody molet, ɣiŝes ɣzopłotu wuŝtaty, we ɣiwoŝej ŝpaznej tomorje na ŝanapeju wotpoŝadowadaje. Ʉaŝo taŝ poŝtivy lėŝejŝe, ŝupi Ʉaŝub Ʉewoboda, kaŝ ɣo wuŝtupiŝy njewołnit mjenowadaje, do ŝlwy a dźiŝe ɣo ŝuŝenŝym waŝanju do mole- rjowej dźelatiny. Ʉamjenŝiŝ f tym ɣamnym woŝomifu, jaŝo ɣuŝejo ɣiŝes ɣzėmje woŝwotwėlenu ŝtaw ɣiŝz wiŝeŝej, kaŝ ɣiŝepoŝ ɣo wotczow pabje. Ʉunje a ɣyle taŝ bė tamny ɣadawny ɣzėtunenob- radacz ɣiŝes jecho ŝpaznu tomorę do nanowej ŝchol w tej noŝy, bōŝej naa wumrje. To bė jecho wuŝtoŝej, jecho ŝhōb, jecho poboda — ɣaj, to bė wőn ɣam. Molet ɣo ŝeŝnywoŝiŝi ja nim ŝwalaciŝej. „Ʉiŝeb trōtlim bėŝeŝej ɣiŝeŝej turkowŝiŝi njewołnit, nėtőŝej moŝ jaŝ!“ Ʉan ɣamjenŝi jaŝota, „pobajeŝe ɣo mi dobrowołniŝej Ʉeŝe moŝejo nana ŝiŝowwali!“

Molet wot bėŝta poraŝeny, ɣuŝy ɣiŝeb nim ŝiejeliŝe, ɣiwoŝej dźiwoŝej małej woŝi na njeho wuŝwalejo a potom f wuŝmėdźowoznym ŝloŝom praji: „Ŝetō ɣo wam dźije, młody triŝej?“ Tola ɣaneŝo ɣlowczka njewotmolowielŝi ɣo Ʉan roŝnjenbrjenu do njeho da, a ŝwabnywoŝiŝi jecho ja ɣiwoŝ, ɣrozowadaje ɣo jecho na ŝemju ɣzėmŝej. „Dra to po taŝim ɣadny ɣot njec, ty ŝwabniŝtoŝ!“ ɣawota ŝtacy. Wőn ɣiwoŝejo ɣiŝeŝzwinŝta f taŝej moŝe wot ɣo ŝlowej, ɣo tōn f ɣlowu na ŝemju wrjėŝny, a na to je ŝlwy ŝtatu ɣzėmny. Ʉiŝom bė po ŝlowbe dele, ɣiŝom bė na ɣaŝu ŝtoŝit — tola molet, kotryŝ bė ɣo, haŝz tunje bė pot poŝluŝenŝy, ŝnydom ŝeŝnyŝ a ɣo ɣa nim ɣuŝyŝej, jecho tu ɣobazyŝy a jecho twjerdyŝe dźerŝo, wuŝladiŝe „Ʉiŝimicze jecho, wőn je mordat!“

W tym ɣomnym woŝomifu bėŝtaty wobaj wot wuŝkeje ɣromady ludŝi wotŝtupiŝeni. Ʉan ɣiwoŝu woŝiŝtōŝu woŝpietowadaje a ɣuŝejo do jaŝtwa wotwjeŝejczu.

(Ʉiŝiŝegodnje ŝlōnczenje.)

Wŝelake f bliŝka a f daloka.

— Ʉnjes wuŝiŝiŝi ŝkulŝi radŝielŝej Ʉeŝyŝa w Ʉuŝyŝinje ɣo w ɣiŝiŝim ɣzaju na wotpoŝtaŝat poba. Wőn je doŝte lėta w naŝej ɣerbiŝej Ʉuŝyŝu ŝtawota, najprieŝy jaŝo wotŝrjėny ŝkulŝi inŝpetar w Ʉamjenŝu a potom po ɣimjerzji ɣnjeŝa ŝkulŝeho radŝi- ɣzela Ʉabiza je ɣo jaŝo wrōciŝ do Ʉuŝyŝeho wotŝeŝa. Ʉa jecho mėŝto ŝtupi doŝalny ŝkulŝi wotŝrjėny inŝpetar Waŝ w Ʉubiju.

— Ʉmōtŝja ɣiwoŝim mōtkam dawaju poŝledni ŝeleny ŝchmōrt. Ʉiŝej ɣiŝi tym ŝelennym ŝchmōrtku njepobracuŝaje teŝ rjana pobozna, natwarŝaja ŝniŝa w maŝejnej ɣerbiŝej rėzi. Ʉaŝje ɣniŝowne towarŝiwo wam je do ruŝow dawaa a wy je doŝtanjeŝej ɣiŝes ɣnjeŝow duchownyŝ.

— Ʉiŝeŝtu Ʉatere, 29. mėrca, ɣo w ŝiŝiŝnej ɣyrkwi w Ʉraŝ- dźanach jaŝo ɣerbiŝe ŝemŝenje f ɣrėdowanjom a wuŝzelenjom Ʉoŝejo wotŝtanja w lubej maŝejnej ɣerbiŝej rėzi wotmėje. Ʉiŝejm Ʉerbat w Ʉraŝdźanach a wotŝinje, kotryŝej je niŝ jenoŝ Ʉoŝe ɣlowo ɣiŝejŝe lube a drobe, ale ŝiŝ teŝ ɣiŝeŝej na ɣiwoŝej domiŝni- wijaŝa a ɣiwoju narodnu a maŝejnu rėzi lubuja, buŝte tuta po- wuŝej ɣeŝej witaŝa. Ʉpownidnu wuŝczuŝ imje, da-ŝi Ʉōŝ, ɣnjes duŝowny Ʉuda f Ʉubija, ɣrėdowanje f ɣarac Domalŝta f Ʉuŝetk, Ʉuŝ, Ʉerbio, na ŝaŝowidženje njebėlu 29. mėrca ɣoŝodnju 1/12 w ŝiŝiŝnej ɣyrkwi.

— Ʉa ɣaŝkim ɣejmje ɣo wuradženja ɣiŝes nowy wōłny jaŝon ɣoŝca. Ʉuradženja bėdu doŝal poŝajne, ale po nowiŝim wobŝamŝenjenju buŝja ŝarowne. Ʉadźejmy ɣo, ɣo wōłny ŝatoŝ na- ŝtanje, ŝiŝ lud ŝpotaŝa. Ʉle loŝta teŝ to njec, nėtal ɣpobowit wōłny jaŝon w naŝim ɣzaju ŝetajez, bōŝej ɣo ɣiŝejo njepoŝti- mot wėŝteje ŝrony do luda wuŝŝwa. Ʉo je wėŝta wėŝ, ɣo taŝi doŝonjanj jaŝon niŝdy njenaŝtanje, kotryŝ by ɣo lōbennu ŝpobobaŝ. Duŝ buŝnny teŝ wėŝtoŝej, ɣo naŝej ɣejmijŝ ɣoŝpōŝtazy to naj- ŝeŝej ɣzėdŝa w myŝli ɣiwoŝej wuŝwotwėljon.

Dobrowołne daty

f Ʉoŝaŝanŝejŝe woŝady, ɣiŝes Ʉnjeŝa ɣatarja Ʉiŝczaja na- ɣromadženec:

Ʉ. Ʉ. ɣa ŝuŝtōŝowne miŝionŝtwa 5 ɣr.

Ʉ. Ʉ. ɣa armenŝiŝe ɣyroty 1 ɣr. 40 ɣp.

„Ʉombaj Ʉōŝ“ njec jenoŝ pola ɣnjesow duchownyŝ, ale teŝ we wŝiŝej ɣiŝe- dawarŝnjach „Ʉerbio. Ʉlowin“ na wŝach a w Ʉuŝyŝinje doŝtaŝ. Ʉa ŝchmōrtcz lėta ɣlaciŝi wōn 40 ɣp., jenotliwje ɣziŝta ɣo ɣa 4 ɣp. ɣiŝedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźělat,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spak měrnj
Čerastwoć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje dźělaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpoěti ty.

Z njebjes mana
Njeh ei khmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo lóžu hobotu w Šmolerjez knižnicyčejetni w Wudyschinje a je tam ja štyróttětnu přichěpłatu 40 np. dostać.

Njedźela Łátare.

Wjam 23.

Tutón 23. pšalm je jena křwjatniza. Šwřjaty mër rěči i tutych słowow. Jena čłowšta duška je pola Bóha šhowanwu namakala. Jedny modlet je do šwojeje komorci šchol; nutrna myšl jemu wutrobu napjelnja. Wón drje je kral na wyškotočci čłowještwa, ale šwoju nutrnošć hebi četpřa i tamnyd šudnjow, pola šotřwóž je něhdu na šwojeho nana pašwšičěju jako njewinowaty hólčl ředžal. Tam je wón Bóže njebio i džekajemy wóćetom wóžal. Tam bē tón šbójny řón jeho džekajštwa. Tam na te lube wóžowške hōna dyrbi wón w duchu domej řhwatač, jo by te wutrobie šłowa namakal, i šotřymiš, moht šwoje najhłubške wuřnaze wuprajć: „Tón řnjes je mój paštyt, na ničim ja nufu njelmeju. Wón paše mje na řelenej řuzy a wjeđe mje i čerřitwej wóđe. Wón wofčikewi moju dušku a wjeđe mje po prawym pužu šwojeho mjena dla.“ — Zele křafne šłowa řiđčeje nješu řana modlitwa, ale w nič řo duška i modlitwje řliži. W nič je pobožna nutrnošć, i šotřezje modlitwa řana wot řo našława: „Daj řa runje řhōžu w čjemnym dole, njeboju řo řaneho njeboža; řiđetož ty řy řiđi mni, twój prut a twój ři řiđi řiđetujetaj mje.“ Wóše lubošć i Bóhu a řiđošć i Bóha řo i řednorřičimi a řelřičimi šłowami wuprajć řač i tutom modletřim řchurōchom, w šotřymž do wuřnacza řeneho řlawneho wučenego a po nōřhōnjenju něšotřeho wjele řyčeneho wjazy řiđošća řeži řač we wřiřičiř kniřah řiweta w řromadje? A wón řo dale

i Bóhu modli, řač by řa Bóžim řlřidom ředžal: „Ty řiđiřotujelš řiđebe mnu řlřido řiđčeřino mojim nje- řiđčeřelam; ty řačujelš moju šłowu i woliřom a naliřelš mi pořne.“ Dřařowanje řa Bóži řiřiti, řa Bóže wob- řhoranje a wjeđe na te řhōwanž, řiž jemu jeho Bóh řiđiřotuje, to wřiřiřto tale modlitwa řošpōmni. „Ty řy řiđi mni“, „ty řiđiřotujelš“, „ty řačujelš“, „ty na- řliřelš“ — tak wón i šwojemu Bóhu rěči a i řzylej dušku řo jemu dōwēri. řiđtōž mōže takle i Bóhu „ty“ řelřuřć, tōn je ředny prawy modlet a tōn i modlitwy nowu mōž dořława. řiđtōž je tak řo modliř, tōn potom řež mōžnje pořhōřnjeny wēri: „Řa to pōřđže řa mnu dōbrota a řmřlnořć moje řiwe dny, a ja řlřidu wofčac w domje teho řnjesa wēřuju.“

Š tajkej nutrnořću a modlitwu řebi čłowjeř Bóži dom řwori, Bóži dom we wutrobie.

řiđtō njeby řiđi 23. řlřalmje na dōbreho paštryřa řetom řkřřita myřliř, řiž je řrajil: „Řa řym tōn dōbry paštyt. Tōn dōbry paštyt wofłaji řwoje řiwjenje řa wōwaj.“

Wón řo nař řřařba: „řiđtō mōže čłowjeř i wu- mōženju řwojeje duřke řač“, a wón je řo ja nař řodař. řo wōpōmāny něřto w pořřnym čřařu! A njedźelu Łátare řpěwajmy po 23. řlřalmje:

Tón řnjes mój řwěrnj paštyt je,
Wře w řwojim řladle wōđi;
Wi ničjo nufa njebudje,

Wón wōbara wřče řiřtōđi;
Wón mje tam řlřajnje napaře,
řhōž řřowa řlřawa nōřeře
Řa řuzy Bōžoh řłowa.

Sbóžne plody wěry.

Rom. 5, 1—6.

Štob: (F. B. Sering, str. 80): Šebžina nam šbóžna sthabya aib.

Sbóžne plody wěry krašnja
W žiwjenju ho kšćelcšana;
Začo hwešby Wože jahnja
Šnamijenja ho džěcšatliwa
Wožeho na wumožentym,
Š wimj hřešćnej' wuŕprawiŕjentym,
Kiz je Škryšta šapšćijal
A měr j Wožom namakal.

Dofelš doh je wušašujentym,
Hřešča móg tež šlemjena,
Pšćišćip jom' je woteŕwientym
Š hnadže Wožej pšćes Škryšta!
Potoj j Wožom džel je jeho,
Pšćetrašnjenja pšćichodobneho
Nabžija job' pošćinja,
Wušlab j njejbju pošćieža.

Šsamych twišćnošćow ho šhwali
Kšćelcšon, j kšćibžom šrudžentym,
Dofelš šhoni, so ho šdali
Šod nim cžělnaj' njerodby;
Twišćnošć kšćerpliwosć jom' dawo
Še šhonjenjom, — šelšhabšala
Š dobom tal je nabžija,
Šotraž j cžěrpijenju móg ba.

Šahanišć njefamóže
Nabžija paš na nihby;
Lubosć Woža wobži lóže,
Dyžli šatša tamazy;
— Lubosć Woža, j Dušom šwizatym
Do wutrobny džěću datym,
Dawa jemu wjekelešć,
W pučadž Wožich wobšćajnosć. —

Začo hšćeje šłabi bčěmym,
Wumrjel Škryšćus ša naš je;
Šduž kaž bjesbóžni my džěčmym
Š šmjeršć, — jej naš wutorže;
— Tak do štopow Šbóžnišćowych
Štupajo džě kšćelcšon na wonych
Wěry plobač j žiwjenju,
Trošćmny tež pšći wumrjecšu! —

Jeho mać.

Čzople šwěći Wože šłončšo do makeje šahrodki a j cžicha pošćibuje wěšćišć kšćějazu tešebu na rjadzy, jejnu wóni pšćes woteŕwjenje wošno do makeje šwry wošdo, w kotrež hymna a merna na šěhwe ta wobšćarna žona leži, kiz je jejne šumjo w naležnu wušywala a něšto na pšćezo woći šandželica. Pšćed duriemi pšćekšotaju šotbie, a w šaložach šebža wošćatližy ptaćišć, kotrež šu wšćě šwucžene, tidy šwoju pizu namakacš, ale žane wošno ho njewoščina, šłubofa cžićijana wotpoščuje nad domom, jeno šlaty muž šupa něšto t šěhwy mowjeje, j mowčym šybolom we woščzomaj. „Wona bčěje mi šwěrna manbželica“, wón j cžicha rješny, „a je šo hódnje prážowala a štarala. Škajš ma wotpijatj napošlab!“

A kaž bčyhu tele šłowa druhim škroblošće baka, šo džowla

50

pšćed ložom placžizy šłafnje a žakofšći: „Wona je ša naš wšćěš džěłala! Za budžich jej bšle pomhacš dychajka; tal kšćerpliwu wona bč, tal šotowa t pomozaj, tal njebešćina a dobra nam džěćom wopšćěšćiw!“

W najčěmnišćim fučštu šwry, wot druhich šbaleny, młodby muž šebži. Žeho cžahi pošćalija šłěby pušćije šandženošće — nan a šotra šo wo njeho njefšarataj, lubosć j njemu je woteměła, jako šo wón j lošćompšćnym žiwjenjom wot šwojich pšćiwušćych džělešće.

Něšto je wón j tej mowje šam, nan a šotra šaj šwru wopušćšćikoj. Š cžicha šo wón jejnemu šěhwej bliži a na šolena padže. Šswuju šłowu wón na tu šwětnu wutrobu položij, na kotruž bč šo jako džěčo tal šušto škožowal. Šrěni šróčš po došćim cžahu jemu šuššy do woščow šłupicšu. „Maćš“, ščepša wón, „ty šy mi pšćezjo dobra byla; wšćitaj cžibžnych šamješ na mnje — ale ty šy pšćezjo šamolwjenje ša mnje mēla — ty mēlešće mje lubo!“

A wón šapšćija maćšćinej mošłojtej ružy, šošći jej j po-čćešćowanjom a proji j wěšćm šłowom: „Ty šy mje wumohla, maćš! Šowle do twojšje šumjeje ruši wotpoščam tebi do šłub-čjenje, šo dychi šo šo mnu pšćemēnjenje štač!“ Ššłončžne pruži padaju pšćes wošno a hroja na wobšćidnym wobličju šemrjetete. Wona nještšyšći wozaj te lubošćizwe šłowa manbželšćeho a džowš, niz wjazaj to šłubčjenje šhubjeneho a wumoženého šyna. Šak budžšćie ju hšćešće wčžera woboje wobšćožile!

F.

Šinai a Golgatha.

Ty Wožo j hory Šinai,
Šdžel j mroščelu ho kšćelš,
Wš j hrimanjom a bšłšłami
Šwyl do wutrobny šwješč:
Mje trašći twój šłoš šurony,
Wšćal wēm, šo šym cžě hanił,
Šdžš šajnje, kotrež šal mi šy,
Ššym tyžšžšćójnje šranil.

Ty Wožo j hory Golgatha
Ššy moje hřešći wodał;
Šo šłoš mi wjaz njetama,
Wš ty šy prawošćošš dobala,
Kiz j Škryšta ranow žorli šo
Ša moje wujebnanje;
Š tym šłošč twoje džěcšatšwo,
Wš njebjo šawošłanje!

K. A. Fiedlef.

Běla roža.

Šenej knjeni w Šendžšćelšće bčěje šo dowošło, šo šmēbžšćie jate žonšće jejneje šłošłatnje twišćelšizy raš woppytowacš. Š šajšim žohnowanjom bčěje jejne pšćečšćelniwe napominanje a ta lubosć, kotruž wona tym wobšćim šłoworjancem wopšłošłowalšće, wš jeno Wšš ham. Šebny džel šo wona šajšo na wopšłanšu šajšwa šotowašće, jako jej něčšš krašnu bělu rožu bari, kotruž šebi wona na šwój ščat pšćitšćny, dofelš w lěžu rada cžeršiwu šłošći nošćešće. We šłobže šo wona dženska šrěni šróčš došładowarja woprašča, hač je tež wšćě jate widžela, a došta wot njeho tu wotmošłow, šo w jenym pšćibčutju jena j najnjemšćšomnišćich, najkšłšnišćich žonšćich šebži. Še kotrež wón tu knjeni hšćešće ženje wjebł njebč, pšćetoz wona budžšćie tam wudma a rčžě ššćyčšola, kotrež mōže lēdma wón ham šmješč.

A knjeni prošćešće, šo šu šo jej šłone pšćebchšć wotewršč;

U.

božownego w turkowskich putach wstajili, hacz jo je jeho wustawil, to by jemu hanibniče puta towar; wón by jo durbjal wustnac, jo je jo mysl, a jo hies pichidij tufta. —

Esowoboda tam j woblizom cserpjozeje njewinowatojsce stejecje a mejsche wobkazarowa-hódny napoblad. Zato jo jeho prawščacu, hacz by jo j tym spotojil, hny by molet woblizom wrodoj wofat, wotmotwi wón j ludanej ponizmojcu, taz jo by j bzatom naprjeczo molerzej naprijenjeny byt: „Nicz dale njezadam, hacz jo mje wustprawim!“

„Wob wustprawnic?“ Kamieniz po krotkim mjeceljenju j mčnym ale roszbudženym hlošom praji, „nó haj, wy isce mordat a hiščecje wojazy — ja niczo nafad njewofmu! Njecz Wob mjes namaj roszbudži!“

To prawščicu dychje hudojnu falu wopuščecje: tola j dobom jaty, kotryz bē hacz datat futeny fite, j mčnym jatarhjenjom hlonu fbedny, jo jeho rjecjoth fcheczejadu, a njenu:

„Dolezj fčoržbnik fčowitny njeje, mje wustprawnic, taz mi to po fotonju pchifjeji, bha drje možu žadacz, jo by jo wón na moje mejo ftaij jato muž, kotryz jo na czebnich ludzi pchifjeboda.“

Esudnikam bē tole njewočafane žabanje jara njelabe. Čizhe mortafonje, fčorž mejsche po fčacu njewodobanje nad fadzerženjom jateho wustnamic, jo j pchifjopuščadurjom fčuhčecz da. Molerzej j wutrobie ftracy fupafaje; tola wón, t fudnikam jo wobrocziwčij a jo pčebd nim ponizje polkoniwčij, praji:

„Rošbudžecje, Wafchemu wufudej jo podczijnnu!“

Tola fudnikaj mejadu žohnowane wopomnecje doftojneho fararja w pčde wulfej czelej a bčdu pčde pcheczelni fmyšleni naprjeczo wubjerneru molerzej, fčoržhoz myšle bē po fčacu jenož dčezjoza lubošč fmuščizjo, jo bychu po Esowobodomym žabanju čimili. Wufčujawo na to Esowoboda njewinowateho wufčacu, a došč ludzi jich bē, fčotiz jeho je fudnistwa wufkajo domoj pčde wofčadzu a ja njeho pjenjetj fčeraču, jo by jo jeno pčdes to hańba a hufjenstwo jafwa došč a na došč faruata.

Esowoboda, lčdma j jafwa wufčejeny, hładajzo na mozach pchifčerače. Duž bē hamo nadpabne, jo tutón hlyny, njerečo pręslaty člowiek hiščecje pčezgo hjes wobfaranymi, fhamornymi a fchorowatymi fchčejžiwami w gofpitalu na molerjowe fčofny pčde-bhwofche a tam frowojdž towarčofno czafto j njewufčofčejmi mjerfajeche. Zyle hinočje, hacz Esowobodomne, bē molerjowe fadzerženje. Snušfowany niemēr, njefpofojnojcz a hčorfočej jeho wutroby, fčoržej jeho čowilowacu, jo pčezgo bóle na nim pofafowacu. Podarmo wón wučelz we frowojm moleftiwje pčafaje a taf czafto hacz jo wufowafche, trečne naprawy pchifjhotowacz, pčezgo fafo wón, došč niczo fhamane dofanjecz njemžofche, barbič na bof fčdmorny.

Mjes tym tež gofpitalowi pchfčefjeiczerjo frownacju, jo Esowoboda pola nič na prawym mejsce njeje; haj, wón fam czafto rječelje, jo hiščecje pčezgo jecho horze požabanje za tym fteji, j lčdu jo po bžiwim morju preli a pčdu pčuwacz. Gofpitalowi wobyderjo jo hamo j prčstwu na pchfčefjeiczerstwo wobrocziču, jo bychu frowojno njemčeneho tonarčfca wotbyli, fčotiz jim pchif fčpdej fčadnojčij fčub čimjeche, temu tobat, družnemu jchty, tam-nemu fapalli atd. přecz bjerjo, jenož jo by jo nad jich mjerlanjom wjefelil. Duž bčdu wčidny jara fčotojom, fčonowifčij, jo je jo njemčeny buch na nčaftej lčdzi ja wjeflata pchifjafij.

Gofpital, w kotrymž bē Esowoboda ftaot nomafat, do wofčacy Petrowfkeje žrtwje fčuhčecje, a gofpitalowi wofčladanz ja lčto dwidžjo do Petrowfkeje žrtwje t Woženju blidu fčowadža. Esowoboda, kotryz bē hēbi wotmyšlij, džen po pofajanej fčowjebzi wotičej, dychaje che tunja t Woženju blidu hčiz. „Widczj“, wón praji, „ja njefčam hufjenčij fčelčejžjan hacz wuf!“ — Ra fčacze j nutmojcu do žrtwje fčupi; da hēbi wot duchowneho hčedij wobacz

a bližejše jo potom t wotfarzej. Fčizom jo wón fčaka, hčizom jemu duchowny fčweczenj fčyle data — pčij ty wón woczj fčehnywčij na wotfarim wobras pohlabnje. Wón wufłaba fararja Kamieniza a, o fčacu, wón hēbie fčameho wufłaba, mordarja Čzornafa, cžah po cžahu, taz bē jemu fčupiel pčde wjele lčtami jeho woblizjo pofafowal. Wbón wčidj we frowojm woftraju Žudafčja Fčariota pčij frowatej fčwjetowej wčezjeri.

Wót fčimjerneho fčraca na jeho cžoto fčupi, wón jo njemžje na fčolenomaj fčweczej; wón fa wotfarim wobhrobčenjom pčijama, tola tón famy wofloni jo we womorje na jemju wali. Č žrtwje wunješenj drje jo bčrly fafo fčraba, taf jo mčiejche hiščecje tu hamo nčz na lčdzi frowojcho dčila hładacz. Tola wčehčomžny Wob, kotryz bēčje taf doche cžahy je frowčiwnej fčefčpřfmočcu jeho fčlčnimu žiwjenju pchifjlabowal a podarmo na fufnu pofutu wofčafowal, jemu hiščecje fčuhamgnu wčz j načtej lej fčweczej derje fčakženu mfu da a pčewofafaj jeho cžornu, fčakženu dučdu ččertej jato hčizom dawno fčacy wopor wčezneho fčatamanfwa. Wo raufčim žiwitaju nafčrčženi lčdžijnj jeho cžeto namafacu; fčwowej bčufje, fččerčo wotewrjenej woczj wón tunu cžaru na njedafotu Petrowfkej žrtwje wufčeračej, j najmješčija jo to molerzej taf pčafaje, kotryz bē, wo pobawu w žrtwji fčonowifčij, na lčdzi fčwataf. Zato fudnikaj tu wčz fčuhčacu, woni wofahbjeni j fčowu fčchobčju, jachnje fčonowifčij, jo te duč fčwajaty a prawy Wob fam fudžij.

Kapalka.*

(L. Wład.)

Kapalka tam hčorčaj fteji,
Głada dele do fraja.
Defčad na paftwie we meji
Głóž fčej fčewy fapčewa.

Črudny fčwón jo fčuhčecz dawa;
Ččžto t rowej pčewowodja.
Čpěw na paftwifčicu pčefčefawa;
Ččłecz hčorje pčefčwacz.

Fčorčad wčiditčij pohejejoju,
Kiz jo wjefłja we bofi.
Głóčje, tam čji fapčewaju
Sunu tež fčew poščedni!

T.

* Womžaj Wob 1905 poba w 2. ččile tež pčotčotj wot F.

Wšelake j bliska a j daloka.

— Wšelčejniwa a fweječlaga powječej nam dčidžje wot wobčerja fčerbifčij hčobžinow na Wubidijim gymnafiju, fčnjeja fararja em. Zafuba: „Přeni tydny gymnafijafow, fčotiz fčerbife hčobžijnj w tutym polčecje wopuřowacu: t. Esowoda, fčyn Wubčejčanfcho fčnjeja fčantora, je frowe maturitafne pčuhawanje fčwalobnje wofłat a pčidžje do fčipfa na duchownifto fudowacz.“

— Ra fčofkim hejmje mejsche jo w tym tčženju wuradženje wo namječe frowobobonijfnych a načionalliberalnych wo pčfemjenjenju fčuhfčelčej fčantora, fčotiz jo jo dobrý wopofafat a je lčpčij, hacz w druhij fčatač. W fčofke jo po mčznojčij wčiditfo t lčpčchemu wčezjerjo fčama a je tež nadžija, jo jo jim jich do fčody wot tuteho hejma poryjčje. A pomyšlenje dohčodobno je wčezje nufne na načkim cžahu, hčez jo žiwjenje lčto a drčžje. Ale ta drčha wofanzja, fčotiz j wulřič meřow jo won trubi, je j wčezjecho dčila njenufna a jenož hčor fčrej čini, wčezje tam na mčnym fčaju, hčez je wčiditfo na pofoju a jednocze žive.

Sy-li spěwał,
Přilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Npoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiż Bóh poda,
Wokreń će!

F

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa ho kóždy hobotu w Szmoleskej kniżnicychczerńi w Budyšinje a je tam ja štyńwórtlětnu pschedpłatu 40 nr. dostacj.

Ujedźela Judica.

Def. 43. 24. 25.

Haj, mi ty služnja načinil se svojimi
 hrečami a ty mi prôzu naložil se svojimi
 škôščemi. Za, ja sahubjam tvoje pšdestupjenje
 svoje dla a njespominam na tvoje hreči.

Judica, to je „Szudź!“; pschirunaj mješ intonacijemi czo. 37: Szudź mje, Bożo, a wjedź mi moje prawo pscheciwo temu nieśwjatemu ludu; a wumóż mje wot tych jebatych a śluch ludzi. (Walm 43.)

Swjatyj spieś, kotrehoj su i njeprawom, kaž tebi
dženjaniči džen bo huišo dofej stawa pola pobožnych fide-
sijanow, hanili a dla jemu fruteje wery wuśmichowali,
njeha a njemodžo so bam wojeczi nad swojimi mognymi
njerišeželemi, a pšedpobama tešo dla swoju wěz Wošo,
prawemu šudnišej, i roššudženju: Šudž ty mije, Wošo,
a wješć mi moje prawo!

Naschim podobnozym mótzam pat bešče šivjaty špěvat
je šivojej volkeje muša, totuž jemu jeho pšedčejniznyž
i njepredno pšedpšototowachu, je inamjenjony na Škřstřuša,
no totužnyž šivjaty špětr nam wobšobedžuje, jo won
zawšo hřešča njeme činiš, tež jo njeye žane jebanje w jeho
reče namakalo, fiž šabo njebwarješe, hdyž šivjajeny bešče,
a njebžošče, hdyž čepješe, ale won to poručji temu,
totuž prawje šudji. (1. špětr. 2. 22.)

Tuteho šwjateho Božeho, liž wo žanym hrědju ničo njewjedžešče, je nětt Bóh sa naš t hrědjej sczinił, so

bychmy my w nim ta prawdojść byli, fotraž přjed
Bohom płaczi.

Świętą post staja nam jeho płachd wojciz; wón dze
nět p k swojim bosoftnım a czerpienikim puczu ja naż.
Se swojimi miłım wojcztom pogladuje wón na tebie, łubny
kiersejcziano, a rjetnje: Witi hy ty služenia nacizim se
swojimi hrěchami a hy mi prězu nadziej se swojimi
słóžkami. Za, ja sahubjam twoje wiskestupjenje swoje dla
a njesłomninam na twoje hrěchi.

Tu spomina nekotrychuziků na snate słowo swjateho
přikma: Bóh budze wottrědz wšichće křisťij i jich wočowu
(Sjewi. Zana 7, 17), a džerži ho tutych słowom, došel
běhše jeho žiwjenje křisťow a wolowčow polne. Sěho
trojšt je, so wón, křudewu Łagarej podobny, w šbožnych
njenježabohatnu mřđu a šarunonje namaka ša wořdu tu
dořatu přowu a wolowčuzowu.

Alle hłaj! wón ńo jara myli. S tat kochłej prôznu
wëcznu sbrôznosć a towarstwô i Wôhom njeđošťanie! Ksajz
bha ku czi, kotrymž Wôh wotrreć budze wschitke křtyt
i jich wôczom? Krôtto přejed (řt. 14.) rëči swjaty
muczej Jan wo tyd, tořij wšad ku pichjidi i muleje
tyřchnoće, ale ku swoje drařty wumyli a je wubeliřili
wo tej jebněćowej frwi.

Telo dla bliżych! To jene a jeničke, štož može nam woćne towaćtwa i Wohom doć, je a wořtanje tebo jehnjeczoma krej, na řchizy wřelota, je a wořtanje nřa nařch řchiz, ale jecho řchiz, niz nařcha prřza a wob-
czřnoř, ale jecho řkuzenje a prřza. Wczřnu řbřznoř

Cišto 15.
12. haprjeje.

Bomhaj Bóh!

Četnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Filnje džbat,
Strowja će
Swójby statok
A twój swatok
Zradny je.

Za staw sprěny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať mórný
Čerstwość da.

Nječ ty spěwał,
Swěrno džbat
Wšodne dny;
Džeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoći ty.

Z njeboj mana
Nječ ći kmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Šsmolerjez knjižnicyšćejni w Budyšinje a je tam ja šćiwórtlěmu pšchedpłatu 40 np. dostać.

Njedzela Palmarum.

Mat. 7, 13—14.

Njedzela palmow je dženska. Do měšća Jerusalema čěmnišće něhdy wulki lud, hačoj rubachu wot šćtomow. Palmy na puč šćelidhu. Gosianna kinczelske j wjele rtow. Něhdy je projeta Sačarja wěšćezik: Zionje, hlaj, twój tral pšćidnje t tebi! Hlaj, něk ho dopjelni to wěšćeziske křow. Jezus je kředja swojeho luda. Wěr na wobližu, šćmilność we wóćztu, lubość we wutrobje, tak Jezus, Zionski tral, do swojeho měšća čěhnje.

Sažo je njedzela palmow. Dženka je t nam pšćidžila. Lud ho šćromadžuje. Swony swonja. Włodži a starci kěmji křwataju. Wóćžo j wješelom widži křjedženiski čah. Šćěžćuliz ho w lubym kěrbistim křaju ewangelista žyrtej šćeba, tam dženska do njeje čěrdžy abo čěrdžćizći naščich lubych paczěstich džěćzi čahnu. Starčejnu modlitwy je pšćewóđeja. Wóhóđnuč dobroprošćenja ho sa nje t njebjekam šćěhaju. Njemowomny tola pšćitomny je j nimi Jezus křyštus, tral wšćeje mozy, naščich dušchow najšćwěrnikišći wóřit, naščich džěćzi najšćwěrnikišći pšćešel, naščich wutrobow najšćwěrnikišći lubowat. Jezus je mjes nam! Gosianna we wóhóćoži!

A wam čhu ja tu rěčez, lube kěrbste paczěstje džěćzi! Wóhć konfirmazijiski džěn je dženska. Wódobnje, taž džěn křwataje křćezizny, je tež konfirmazijiski džěn jenoz júntróć kóždemu w žiwjenju daty. Šćtož ho tu šćomđi,

je šćomđene ja wšćón čah. W nětotrej wóhóđže je ličba kěrbistich paczěstich džěćzi lěto wot lěta mjenšća. Šćanibuja ho swojaje mačćejnje rěče. W druhich domach je tak, so ho nještanje to, šćtož starčej džetaj, ale šćtož nje-rosomne džěćzo dže. Šćtómóta křajja je pšćewóććena. Džěćzi njepóštudaju na starčejju, ale starčej na wólu džěćzi. Wy nješćeje tak čćinili. Wy šće čćyli kěrbste wóřćaz. Šćdobnje a prawje tak. Šćerbjo, křatłowajće šćwěru swojich Wóćzow rěč, ale tež — wěru.

Swoju křwatju wěru dženska wšćunawaje. Mošćubžić ho dyrćiće, tomu džěćze křizćiz a křizćez. Wšćuwołić kěbi dyrćiće, po kotrym pučju pšćes žiwjenje džěćze křiz, hačz po wulstim, džěćz našć Šćójnik nam předby dže, abo po šćěrotkim pučju křwěta, křěćha a šćoženja wóhćeje nje-šćmjetnjeje dušće.

Paczěstje džěćzi na rošćpučzu.

Ač, šćto ja tola šćapocžnu?
Dwaj pučej widžu pšćed hobotu,
Pučz wulsti, tón je čćernjomny,
Pučz šćěrotki pal rózowny;
Hlaj, čćěto žaba na rózah,
Duč žaba pak šćac na čćernjah.

„Te wrota hu šćěróte a tón pučz je rumny, křiz j šćatamanšćtu wjeđže!“ Šćóž pšćes tute wrota dže, džě njetrjeba ho šćileć a ponizowaz a wóřtu čćinicz; wón njetrjeba ničo křubicz a ničo džěćez a žanemu křěćej ho wotřez; ale móže wóřćaz we swojich šćěćach

a żadoszjad a hrędzjad, kszijz je, pschetoz te wrota hu
jcheroie, „a tón pucż je rumny.”

„Pucż je rumny.” Kuma dosz je tu sa wschęd
pucżowarjom, hacż maju schędżime wloşy abo hacż runje
hale wustupaja, każ wy, i dżęszajego cżajna. Rumny je
tón pucż a derje stejana ta droha. Tu njeje żadyn cżerni,
psches toturż ho tranijsa, żana najsza bora, żane jabżenśi
a bórke cżęstota. Tu njeje żadyn Wożi jasoń je swojim:
„Ty durbich!” „Ty niedurbich!” Tu njeje žane Woje
ślowo, tu njeplacza starżysze próstwy a napominania.
Tón pucż je rumny, a cżi, kżiż po nim dżęja, hu żiwi bjes
Woja, bjes jęho ślowa, bjes węry a biblije, bjes żyrtnje
a modlitwy a Wożich śtużbow. Żich wjeśela hu te wjeśela
śwęta, bżęż ho je a wje a haje, doniz to trudne żiwje-
nie żrudnijsi kónz njeamata. „Kżiż t fatamanstwu
wjedże.” To potajim je to kńczenje! Sdyż je to
tróttie żiwjenje falczo, bżęż je Woja lubość doho dosz
sazpimawa, dpa pśichadża śmjerć a rosbije hętu cżęta
a storeżi tu duişu do tamnjeje węcnośće, bżęż ho podarmo
wo jenićtu tapu wodny próşy, jo by ho jaişu wobthędżiś.
Njemiećje ho, Woş ho njęba sa śmęch meż!

„Żich je wjeśe, kśiż po nim thodża.” Żich
je wjeśe, kżiż hu żiwi, każ by tuta semja našy prawy dom
była, kżiż wumru, każ njeby żane węcność byla a żadyn
pośledni śud! „Żich je wjeśe.” Ja wam to, lubi młodoży
kśięććżenjo, do pręda praju, so ho njebşidżęe samjećć
dali. Woni pśichuńu jako spytowarjo t wam. Woni ku-
dżęja waş wobbawacż tajzy, toturż nićzo wiazy świate
njeje, a waş hanic a wuśmęśćowawacż: „Sęze hışćęe taś
hşu, so węcicęe, śchtoż w bibliji stej?” „Sęze hışćęe
taś tórni, so semjsi thodżęe?” „Sęze hışćęe taś male
dżęć, jo starichimaj pośluchacż?” „Potom modlicze ho
a stejęe na tşoz!” Potom spomnieće na to Żesuhowe
ślowo: „Sębńi ho precż wote mnje, Satanje!” Potom
dżięje do swojćeje tomortki a sankcije burje a padnicze na
swoje kolena w modlitwie: Kńęze Wojo, njeiwędż mje do
spytowania, njębaż mi thabłacż a padnyę, ale pomhaj mi
wujowacż a dobyć! Potom spomnieće na to świate fsi-
tróćęe: „Haj!” pşęed Wożim woltarjom na dnju konfir-
mazje. Żesuh wam pomhaj a nam i wami, so żadyn
Żudaśm njeśe nami bęż njeby, kżiż Křyśta pşęeradzji abo
każ Pętr łapreje, też potom niz, bżęż dżęe pşęęe cżęnnu
dok. Ze wrota hu cżęhne. Sęhłoz pşęęe nje dżę,
dżębi wotpołozęi wişo, śchtoż je staremu cżłowiekjej lube
a na cżimś śwęć wişy. „Tón pucż je wuśki.” taś
wuśki, so ho durbidy ida, so po nim dale biez njemóżęeş.
Tu hu wótre cżernje a kalate wóşty na pucżu a strasęne
hşubiny i bota. Tu něłotra hşuła rośkacza a potuty pu-
cżowarjei i wóşta łapnje; ale to je tón pucż, kżiż t ži-
wjenju wjedże. Njebieşa hu wotewrjene nad nim. Ale
„mało je jich, kżiż jón namataju.” Mało jich je.
Cżirjody pucżowarjom na nim njeńdu; ale něłotreho dobrego
pşęęęęela tola na tutym pucżu namafacze, něłotreho
młodoştnęho a durbich też, kżiż i cżęszęe swoje bęle wloşy
na hşowie nośda. K nim ho dżęćęe, kżiż i Woşom
cżahnu po swojcej droşy. Mjes nim i bębi swojich pşęę-
cżelow a towaśńadow łpataje. Ale woşębeje ślędżęe sa
tym jęnnu, kżiż je něşdy waş pşęi huşy. Kśęćęenizy ja rufki
waş, pşęęe śrowośę a thoroćęe, pşęęe wjeśela a żrudno
waş t bębi cżahnu. Njeşhubęe ženje ho i wocżow a
i wutroby. Kşodżęe do Żesuhowej luboćci! Dżahucze
ho jemu, bżęż waş żohnuje. Pşęęęęe jęho, bżęż swoju

ślabość saćuwacze. Pşęęęęe ho jęho, bżęż njewośęe
won a nuteş. Pşęęęęajęe na njęho, bżęż waş wola.
Dżęje sa nim, każ wón wam prjedy dżę po wuśtim pucżu
pşęęe wojowania tu t węcnoşnu swożu. Wroćęęe ho
t njemu, bżęż bęşęęęe hşy ho wot njęho wotworoćęiś.
Wolajęe ho t njemu wschędnje w modlitwach, njed ięze
domač abo něşęe do żulbie. Mějęe Żesuja pşęęe wo-
cjomaj a we wutrobie, każ doşęo ięze žiwi. Wón burdżę
i wami. Wón saćhowaj waş na prawym pucżu swojego
mjena dla. Wón swarnuj waşęe duişęe pşęęe wicęim
hşu! Wón swarnuj waş wotńęd a autżńęd wot
nět hacż to węcnośće! Śamjeit.

D.

Pşęęe hşubokość do wuśkokośće! —

Til. 2, 5—11.

Sęb: (W. miş. harja, cżę. 50): Sęe wiaćęe, tralo, cżęnnu atb.

Do bęşęęęa tral cżęnnęe,
Cżęć jęho křawawa je;
Paś şupa w Wożim mjenje
Pşęęe śmjerć do křawośće! —
Kńicę hoşiana mógne
Nam i duişęe t njebieşam;
Wroń, Żesu, mogy ipřozęe
Se hşwoje mozu nam! —

Sęy wopişmo nam ştajit,
Kżiż thutnje wabi naş,
Bżęż pşęęęęelnje hu prajit:
Wój ja mnu! Nęć je cżę! —
Bżęż ja hşu, wotroćęe şwęnnęy
Dżęł dośtać dżębi hşwój,
Bżęż wuśhob budje męnnęy
Se śwęta t njeşni tóńy.

Ty w śchłacze Wożim bęşęe,
Paś był hu poniżnj;
Po Wożej woli dżęćęe
Kşęb tudy bolojnj;
Sęo wupřódnit hu křucęe,
Sęhłat wotroćęęowy wiaś
A cżęće thędżiś pucęe,
Sęam do śmjerćęe ho daś.

Duż pomųşęiś je tebie
Woş, — i cżęszęe křawować,
Sa mşu cżi ślicęi hşwać,
Cżi mjeno křagne daś,
Kżiż pşęęe wicęe mjena joşne
Sęo bşęęęęęi na węcńęe,
Bżęż borbęşenje wişęo cżajne
Do pręcha roşpabnje.

Sęo dųşęa potłakowacż
Pşęęęe tobu polornęe
Wicęe kolena, a wotacż
Wicęe jaişki, so je
Sa kńęja tebie ştajit
Woş, Wicęęe křawośće;
Je i pşęiřahnu wicęaś prajit,
Do cżęe ham cżęćęęęe cżę.

We njebieşach, na semi
A pod semju moşis móg;
— Naş pşęiřidżęel i jandżelemi,
Kżiż węrięazęęi hu ięhuş,
Sęsem do śwęta, so póńdu
W dom i tobu do śwęta,
Bżęż cżęa a będu wuřidu;
— Sęy śbóńnjy węcńęa mşba!

Wşmi na hşwoju cżęć hşobu
Dżę naş każ towaśńadow,
So śpęćęęęe dęşmu i tobu
Do śbóńnjy bşęlenjom! —
Sęhłoz runo tebi maş
Sęo ićńicęe tudy ba,
Tam cżęnnęe jumu itaş
W dom i tobu do hęřhłma! —

U.

Sbóńne wumręęe.

Generalisuperintendent Wicęęel powjeba: Naśo bęć hşęęęe
na wicęęe, hşm naş hşćęęęęa konfirmować, nad toturżm męjad
swoje wjeśele. Wón bęşęe hşu pobojęęęu staręęęęęe, a to hşęi
ho na toşým bęşęęęu w paczęřęęęe wućęęęe wicęęęe, i łapjeje hşwójy
wuśhobęa. Ze to wuśki roşbęł, maş-li bęşęęęe pşęęęe hşobu, na
toturżm nanowta a macęęęęęa modlitwa wişa.

Wjeſnyj baron hebi jecho ſa konjazejo wuſiwoli; tón ſo pſhanyj ryp je pſwětſnymi knieſlemi woblecze a poča hebi njeſtón na to wjedzeć. Ale Wóh tón knieſ wjedziſće jecho namaſać. Zaſo pſcheg tamnu krajinu ſholera džeſće, wona teſz tuteho hólcejeza ſaja. Kſhorofć bjeſće jara czeſka, ale ſwjeckelag be, widzeć, kał tón hólz ſwioju nabžiſu na Wóha ſtajeſće. Za džeć na to do hrobu a knieſa pſtoſchad, ſo chyzł tola teho hólza ras wopytać. Wón ſo temu ſapowjedzi a mjeńſeje, ſo je ſwioje ſkuzobniſej pſocuził, teho hólza wotſhadocć. Sa pał ſo njebach wotpoſaſać a jecho pſtoſchad, ſo by raſ jenu nůz pola horeho ſtrażował, a wón ſlonećnje wotprawdže do teho ſwoli.

Zeſo ſkuzobnił dyrbejeſće jemu pſchihódný ſtoł do konjenza donjeſć, džeć tón hólz ležeſće, a teſz jene bſibo. Tał ſo wón hotowaſće. Kaž midžach, wón ſwioju bſibiju ſobu wſa, pſdže ſo do konjenza a na hólzjeje namyſliwofće poſkłaſaſće. Kſchegćſhjanſki cziłowjeł ma žple hinaſće namyſliwofće, džiſł druſh ludžo, a džećejowa žebiwofće po ſwiojim Edbžniſu, kaſ jecho wóſnliwofće f wumrjeću hſubofł ſačžiſć, na ſubłoweho knieſa czińejeſć. W tuſhamu nůž tón hólcejez wumrje, a jecho poſlednje ſłowo be: „A trej a prawdoſć Kſhynſtwa je moja draſta pſchijſtowa.“

Tón baron je ſo mi huſto a wopſjet džaſował ſa tu nůž, kotruž je pſchł tyn horeym džeću pſchegbł; wón džeſće, ſo je w tu jenu nůž, jał pſchł ſwiojim konjazym ſtrażowaſće, wjažy nanuwuſł, džiſł f mudoſh predowanjom, kotrež je pſchijał, a Wóh tón knieſ je jecho žoghnował.

F.

Dwě modlitwje.

(S. Holmen.)

A. Hano.

Knieže, kiž ty dr hu ſtojiſć,
Wóž mi f ſwioj, ſkuzbje dwiojiſć,
A tebi bſižu ſo.

Woflicć dženſ mi ſwioju hnadu,
Njepiſchidaj, ſo pſchidub f pabu,
Edbžer mje wobſlajnoſ'!

Epojež mi, Knieže, lubojež twioju,
Daj, ſo druſhim ſwjeću ſwioju,
Čiń mje ſbžownoſ'!

Hdyž ſa modlo hładam f tebi,
Widžeć daj, ſchóž pſchjeju hebi:
Tweje wobliczo.

Knieže, kiž ty duiču ſtojiſć,
Wóž mi f ſwiojei ſkuzbje dwiojiſć,
Wſimi mói džał ſa to.

B. Wjećor.

Eſo minyl je jaſ' džen mi dužy,
Nieł fe jaſiwichom pſchiditny,
Eſo modlo wopſeduju ružy
Ja f tebi, kiž mói poſoj ſy.

Ja ſmedžiſć dženſ čzi jaſo ſkuzić,
Eſo ſa to tebi džaſuju,
Echće juntróc f ſwiojatoſej daj wužić
Wi ſwioju lubojež wóžnowſtu.

Wſimi wote mnje wičje wobćežejnoſće,
Kiž bolone ſu wutrobi;

O twoja hnada mi wſchał doſež je,
Hdyž hſem ja wotſtać pſchł tebi.

Daj hiſćeje juntróc w nutrowejei
Wi hładnycć f twiojom' woblicu;
Nieł fe mni, Knieže, we ſmilitoſeji:
Sa tebie, džećo, nepuſchju!

Zurij Wroſt.

Šty pſchiklad.

W jentym meſeje Hornjeje Šchleſynſkeje bjeſće pſcheg dleſiſchim cžaſom wotkrieju hſudnił fe ſwiojei žonu a jentym ſynom žiwu. Wſchitzy mejaču dowetu f njemu a czećſaču jecho powoſchitkowje; najeſbac wulku czeſć, kotraž ſo jemu doſta, ſanjerodži žple ſwioje nabožne winowatoſće. Zeſo žona pał bjeſće dobra, horliwa a pobožna kſchegćſhjanſa. Ženitſł ſyn bu pobožnje a w duču nabožneje maćerje wot tuteje woczeńjeny.

Doniž ſyn ludowu ſchulu wopytowaſće, da ſo hiſćeje tał trochu wodić; hdyž pał tu wopuſchći a na reału ſo pſchegbłi, wocza teſz wón, žple po pſchikladje ſwiojejo nana, nabožne winowatoſće ſanjerodže.

Čahe doſež pytny dobra mać, tał ſynowa bohaſabycziowoje pſchibjera. Wóſna maćernejje luboje a ſtaroje wo ſwiojejo jeničkeho ſyna poba ſo junu do jecho ſtwy a hdydnwoſći f f njemu poča boloſtnje: „Wóž ſyno, ſy moju wutrobu tał hſubofł ranił, ſo drje móžu na to wumrjeć. Wóž ſyno, ty njeſh wjažy tón, kiž ſy był!“

„Waczi“, jaſwola ſyn boloſtnje hnuty, „lubuju tebie bóle hać moſł to prajć!“

„Moje džećo“, praji mać hiſćeje ſrudniſcho, „tvoja lubojež mi njeſobaha; pſchetož njeſubnielch dže wjažy naſchego Edbžniſa Jeſuſa Kſhynſtwa! Glej, meſto, džeć ty hewał pſchł mni w Wóžim domje hdyſeje, fe nieſto — wſedne, a to rani moju wutrobu!“

„Waczi“, wotmolwi ſyn, hižom f wurſom, kiž poſor-nemu džećuſu njepiſchiteji, „to mi njeſmeſh ja ſto meć; hlej, naſh nan je czećſený a wuſiwa dowetu po žyſhm mećje, a tola njeſtobdži ženje ſemſhji abo f ſprowjeđi! A čemu dha ſu po taſhm mi ſemſhe a žyſtej trebne? Čińju to runje tał kaž nan!“

To bjeſće maćerje doſež; njewotmolwi žaneho ſłowa, wopuſchći ſyna a podawſhji ſo hnydom f ſwiojemu mandſhelſtemu jemu rjeſny: „Dacć dotal tebi hiſćeje žanpoh poroſow czińia njeji-ſhm twiojeje ſwioſćeje a nabožnejje njerobu bla; dženſ pał dyrbuju to czińić, hać runje je mi čęſto. Čanjerodženje winowatoſćow twiojejo hſedomnija je mi wutrobu mojejo džećja wozuſubſico „Čińju to runje tał kaž nan“, taſke je mi runje naju ſyn wotmolwi! O ſo chyzł ſo Wóh nad tobu a mojim ſynom hſilić!“

Kaž wótry mećej wſaču tele ſłowa muſej do wutroby, čim bóle, doſežł ſwioju mandſhelſtu, kotrejež runječa njeſnajeſće, f wutrobu lubowaſće. Njeſtore wotomſki, a Wóža hnada, f doſhſimi a horžymi modlitwami hylneje žoniſkeje wuproſchjena, wobroczi jecho wutrobu. „Wóž ſobu!“ praji hſubofł ſrudženy.

Džećſhaj woboj f ſwiojemu ſyne, a nan f rjanemu wot-roćejazemu młodejſej taſke rečejde: „Ze to czećo a hſorto ſa mnje, kiž ſhm twój nan, ſo dyrbuju ſo ludy pſcheg ſwiojim džećjom wobſtoržowacć! Zola njeſtobdži ſo wjažy wroćić, ſchóž je ſo ſtalo. Čaſyno, juſije pónidžeć ſo mnu f ſwiojemu ſprowjedniſej, a ja najprjedy wuſnaju ſwioje hreć!“

A tał ſo wotprawdže ſta. Wot teho dnja kſuejeſće nabožne ſmſhlenje a wětna pobožnoſć w tamnej hſwóbie. Wſchetož nan njeſabý ženje tamnych ſłowow ſwiojejo ſyna: „Čińju to runje tał kaž nan!“ Na nje ſo dopomni, hdyž chyzje ſwioſć a nje-roda jecho jaſo pſchewjać, haj, na ſmjetnym tožu hiſćeje ſpomi-

naſhe na nje, pſchetoz dſakowajſhe ſo ſwojej mandſelſkej, dofełz beſhe runje wona wina jeha a ſynoweho nakajania.

„Ginju to runje kaſz nani!“ Mjeſabudſkeje, ſtarſhej, tehołe ſłowa! Waſche dſećki teſebjuja na kſeže woſche ſłowa, na kſežy waſch ſłut. Sęchtō waſch činieć wiſda abo rēczēć hęſhcha, to waſza hebi a cęſełcha taſz waſz maja. A kotrych cęłowtoje na ſwojeje maja bōle cęſełczēć duſzi waſ? Sęchtō je jim bliſſhej tudy duſzi wſ? —

Bože kſhoſtanje.

Frantzowſke nowiny pomjedachu nęhdy ſečehowazy podawt. Sęyn kſhudeju ſtarſheju beſhe ſwože męł we ſwojim dſełe a prōzowanju, tał ſo hebi po cęſhu wuſtu fabriku doby. Tęcho ſtary nan beſhe we wuſte kſhudobie a niemęjejece ani hęłbea. Wōn proſhełce ſwojejo ſyna wo podpięru. Tola njeſdſaſny ſyn njeſdſaſhe, haj hańkowalſhe ſo ſwojejo ſtareho a kſhudeho nana. Najebacſz hęſełſchich prōſimow njeſdſaſhe nan ničō doſtał. Sęaſonje pał wajaſaja dſećki ſ podpięrie ſwojich ſtarſchich, teſebła nan ſwojejo ſyna woſktoz. Sęubniſtowo poručił hęneje, to dyrbi ſwojemu nanej kſhōleńtje podpięru dawać. Tola ſęcho ſęini hęſebſōzny ſyn? Sęo by ſo winowatoſeći wuwinyl, wuſtupi pſchēd wuſchnoſeću zſhe ſwoje ſamoſenje ſwojemu nječjenenemu wujej, bratřej ſwojejo nana. Duſ njeſdſaſhe nan, najebacſz hęubniſt wuſprajenje, ničō doſtał. Ale ſęcho ſo ſta? Wōrny na to wumje tōle wuj naſheje ſmjerće hęſe teſtamenta. Tak bu nan tehołe njeſporadſeńhejo ſyna, jaſo ĩenićki brat ĩemjejecejo, herba fabricki a zſheho ſamoſenja ſwojejo ſyna. Tōn pał beſhe ſ taſim ſpōdſzownym wjeſdſenjom Wōzim, w kotrymž mōſełch kſhoſtanje Wōže jaſhne ĩpōſnac, na dobo zſhe kſhudy, a dyrbejeſhe nęłto won ſwojejo nana wo podpięru proſheć. Sęaſluſit bę hebi hęſheje nęłcho hōrče.

To je nęłcho a dorōſeńchęj ſynow a dſowit, toſſiſz bytlo wjele pjenjeſ taſkſza, ſwojim ſtarym, nuſečępęzajym ſtarſchim pał wot ſwojich ſoſkſuſenych pjenjeſ ſ wōłōženju jich wuſy ničō nje-dabſz, ale raboſh ſwoje pjenjeſje w forczymach pſchęſzinju, abo wjele ſa njebrēnu pſchidnu draſtu wudawaja. Wōſhe ſo taſim dſećjom derje hęć? „Ty dyrbiſh ſwojejo nana a ſwoju macę cęſełczēć, potom ſo tebi derje pōdſe.“

Boža pomoż na wſhelake puće.

(Wiſt na Koſtlich 12, 15.)

Pomjedaničō wot Nana Wjele.

II.

Wutoru wječor.

Sęmizka bę ſawręła wjeſ, ale wſhe wōtna męjachu hęwęz. Tęnoſz w pōniſhej kſežy, w fotrejj ta wudowna dſećkōmaj hępōleche, tam bęchu wōtſnjełſha cęmne. Hlej, ničō tam dſenſha njebeſhej dome.

Wōt ſahrodſe dale bę hęwęczaty ſtatōt. Wrinot wot winowych ſęhſtenſzow a wjeſebe hęłſzy ſlinczadſy ſ njecho na hēbota pōlnicęz wjeſ. Tęz na wſy bę wjeſheſy hołt. Hlej, to beſhe ſuneczaty ſwoſ. Wōrdanęz nan bę ĩenićku dſowit Denjanęz Mičaleſki wudal. Tōn beſhe nadobny mōkſeńsz a doſpōtſnje hōbny, na taſje kſubto ſo ĩenić. — Hōłſzy a hōłſzy ſladachu ſ wōtnami do ſwoſkneje ſtrwy, hlej, wōtna ſawręnje njebečdu, dofełz bę kſwarajam cępōt.

Sęhwilemi barniwa ruſa hlabaraj po hęſſim wōtſniju pſchęſ wōſno ſladow tyłanza ſlęci, a ſ hęwilemi ſwojeje ſo ſaran wōtſaſeſjo pſiwa ſ hlabarajam won, a bōręſ ſo wupity ſ dſaſtami wōtęći.

To beſhe hēbot a ſęulot a ſęeſebot a naſaſowowanje ſęhijow pſchēd kſežnym wōtnom a w dworje a wōtōlo doma. A nuſta, to hałle beſhe wone hēbana, raboſeć a wjeſheſy hęmęłſt. Wōt hęwōdow beſhe hę wōtnym dom bſidow a ſlōłow pſchidnajeł. Te ſtje ta nęłto w dołſchich ſtjoch rynłach, wōſęrędſza najbēłſhej rjad.

Wibſećje na hōrnim kōnzu mſebeho muſa ſ mſobuſhej zōnu? Wōn, runjeſ je wō ĩiwje a ja bſidow hęſhi, je ſ kſubotom na hłomje, wōna pał ſ bōrtu, a na teſjo hębōla ſlōczane hęwęći. Wōn, cęſtſny a nadobny we ſwjatōcznej draſeć, ſejma hebi tōn hōbuz je ſelenym wōtęćim a pōba jōn drowſchiz. Nadobniſt wōtſi na hōłſji po bſidach ſejele, a rucze jej jaſho na tęſejatu mandſelſtu wrōćeja. Wona teſ we ſwjatōcznej draſeć, a to wōt mōbręje hęb, we wōtſkſtſu rjenjſha rōłow, hęwęći ſ pōczęſiwjeju wōtęłow na wjeſheſch hōłſji a lubeſho towarſchja pſchidnōdnęj lę.

Kſwarajow hędſi wſcho pōłne: ſwatojo, hłōnta a druſſi a hęta wuſtoj a cęto. Hębny a męjſho ſu nimo. Wſcho je tał hębōdſa, taſz pola hęſhej, a wſchego je byſto wjaſzy hać doſeć.

Wjeſ tym ſo hęłzanſi ſ bſidow hęſhe ſoſcha, ſo kſwarajow rjadu wōſpſuchęćeć pōcznu. Tęni hej ſawadnu trauſ; druſy ſo do dwora wōtſkſhōſhēći dęja, a mōbſi wuſkōjo maja ſo do bſiſta ſ druſſam, hej ſ nimi pſchęſiwacſz a ĩorczſi hęwęć. —

Wibſećje tamle te ſęhſtſi dſećkōſe wōtſka, hęſ ſ hęchłowceje hele tuſtolo tam a hęm hōbſza? Cęſjeje to dſećjeje w ĩeſełſſich drowiſtſchad tudy we ſwaſnym wjeſečnym domje? To ſeje wuſkōbnej hęwęće, Węſſta a ſant. Hōbſz je tał wōſhe, cęhēbōla njeſpſitej doma?

Wōrdanęz nan je wſchaf hebi tu wudowno macęł do ſwaſnych dſećkow na pomoż najal. Hlej, dofełz je nęłcho lę hęſjeja hōręſenja byta, ma do teho wuſtoj a wuſchſtſnej wuj. A pſhna roſtoma njeſmjeſja je ĩi najęczu rjełta: „Dołhōz budſe najbōle nuſne, wōtſaſećje tola a ruczeſ budſe najwjełſcha wuſnōta nimo, mōſećeje hęć. A wo dſećje njeje wam ſwaroſeje tręba, ſo moſtlo ſo ĩimaj wo domje ſamymaj hęwęć. Sę tu hęwſtu njeſz hędſitej pola naſ w hęti. Tak niſtoma na puću njeſitej.“

Duſ dſeć tam hlabatej w kſuſtju hębſz, mjełećo a hęteje, dofełz je ſo ĩimaj po pſchſtſlōni mſebego jony teſ ſ wſaſneho bſida doſtalo. Hęſećje, ta ſralowa dſenſhu ĩeje kſwarſz, ta młoba mandſelſa wōſmje winowu ſęhſtenſz a pōſečſji wina. —

Wōj luby cęłarij, njeſw ĩi ſ hłowu. Chęſełz ſnano prajicę, pał hęm ſo podręſeł, hōbſz wo winje ręću, pał ſu to hęwſtſy? Chęſełz ĩi trauſ rjez: „Wjeſhęm w męłtačſtju ſłana. Tam wſchaf bę wino. Ale tu na wſchad na hęwſſim kſwarſi, a wino? To by był dſim!“ — a tola cęi praju: „Hōj, wōſprawdſu porjebſi wina. Wōbaty męſečſanſki wuj njebōczęſeje macęſerje brat, beſhe jim pičel dobrohe pſchſiwjeł, ſo hęchu na kſwarſu nimo pſiwa a palęſza teſ hęſećje druſi pſęny pił męł.

Sęwſnſchſji wona tu nałatu ſęhſtenſz wōſmje a tymaj dſećkōmaj njeſhe a praji: „Wſchſtſy ſu namaj pſchſipili na naju mandſelſe ſe ſwože. Tak teſ wōj wupitej na naju ſtrawjo. Wſh wamaſ ſōbnu!“ Wjeſ tym pōbſedna ſōna do duri ſupi. To bę macę, dofełz mōſećeje wōtęće, hej po dſećji pſchſidſe. Wętnyſchſji, kaſta luboſeć ſo ĩimaj tu ſłama, wutoru wjeſebe hęłſh. A potom je ja ruſu wſawſchſi, wōtębōſe ſ nutnym dſaſom.

(Pſchſidnōdne dale).

Wſhelake ſ bliſka a ſ daloka.

— S raboſećju hęmy we wurabſenju towarſchneſjo ſaſonja na hębōrſtſownym hęimje hęſhełſe. Tał je kaſta wuſchnoſeć pſchęczſtowo hęſtſemio lubej derje ĩmſhlena. Wōmow ſaſonju je poſtawene, io ma ſo w naſchym mōtſnym traju w ſlawonch towarſchownych ſyromadſſiſnach ĩenićny nęmſta rēcz ĩreſbacſ; tola pał jaſon ĩenſtſlſwym wuſchnoſećſjam wōtōla, a wſhe paby, hōſeć je to hęje wjeſhejo ſtracha, wuſwſećje pſchſtſmōlicę. Sęhſſi ĩnięſełſtſwomaj ſawuſſer ſo ja to wuparaj, io ma kaſta wuſchnoſeć wōtōpſelab, tole wuſwſećje ja naſch hęſtſi lud wuſiž, dofełz je dobro, wōtęćinſz ĩmſhleny lud. Duſ budſe Sęerbam dowolene, we ſwojich ſyromadſſiſnach hęſtſi rēcz nałōſeć.

Sy-li spēwat,
Pilnjo džāt,
Strowja čot
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěny
Napoj mőeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěny
Přez spaf mőny
Čerstwosć da.

Njech ty spēwat,
Swěnje džāt
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčeń ty.

Z njeboje mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřeń ča!

F.

Šsersbske njedželske lopjeno.

Wubawa ģo kőzbu ģobotu w Šsmolerjes knižnicyšćejni w Budyšinje a je tam ja šćitowětłenu pšchedplatu 40 np. dostać.

Jutry.

Šnada budž i wami a měr wot Boha Wótza a naščeho
Knješa Jezom Křysta! Ģamjen.

Křyšt je ģorještanył
A se wščej martry čaħnył,
Šso teho ģzemy šradowacz
A Křyštuz ģže naš trošćowacz. Ģaleluja!

Ģaleluja! kak to knižci po doħim čaħu čaħanja?
Manje tola pšidubže po najdšćej nocy! Walečžo tola
budže po najdšćej hymje! Jutrowne Ģaleluja tola ģo
ģlyħićež dawo po doħim pošće!

„Ģaleluja“ je tón prawy jutrowny špěw, niz jenož
teho dla, dolež knižci we wyħotim šgnu wjeħela, kaž
w tyħ 15 wjeħelnych džatnych wšalnoch, ģdžež na naj-
lubošniħich šlotych trunach ģo wjeħele Boħeħo luda špěwa,
ale pšćede wšćem teho dla, dolež pšćes Ģaleluja ģo
wopřiba wozučenje žiwjenja w čaħu a ja wěčnosć.
Š momoty, i njewěry a i wotpada wot Boha dyrbni Boži
lud wozuščje, dħa ģo šlanje, šo na mješće ģmjerctnych
šgnow na šemi ģo šlyħeč dħdħa žiwe šwědečenja ša
pšćewinjenje ģmjerce pšes Jezom Křysta. „Ģaleluja“,
jutrowna powješč pšćipowjeħa, šlubi, podawa wěryozemu
žiwjenje na mješće ģmjerce.

Wšalm 118, 16—24.

16. Prawiza teħo Knješa je powyħčena; prawiza teħo
Knješa dobywa. 17. Za njebudu wumjerče, ale budu žiwy

a Knjesowe štutki pšćipowjeħač. 18. Tón Knjes mje
derje wolhošta, ale ģmjercei wón mje njepoba. 19. Wotowěrze
mi wrota prawdolje, šo ja do nich pődu a temu Knjesje
ģo džatuju. 20. To ģu Knjesowe wrota, pšćes totrež
prami nuts pőndħa. 21. Ja džatuju ģo tebi, šo ty mje
wusħyščaš a mi pombat ģy. 22. Kamjeń, totrħ čěħlojo
ģu šačħiħnył, je ģo rőħny kamjeń šćinił. 24. To je ģo
wot teħo Knješa štao a je džwy pšćed našćimaj wozćomaj.
Ģamjen.

Lubowani, to je powješč wo jenym dobyčzu, totreħož
runjerča ģo žane druħe njenamaka. To je wšćeħenje wo
tym dobyčzu, totrež ģorještanjemy Wleħiakh wšćem wěryozym,
tež nam do wšćeho čaħa dobudže. Ģdħy to ģlyħiħmy,
dħa našć rót i našćej modłajei duħu ģam wot šćeħe
špěwa: „Ģaleluja“; šćőžne dobyče, šćőžne jutry: Ģaleluja!

Špěwajmy temu Knjesej, našćemu Bohu,
jutrowne Ģaleluja!

1. Ša to dobyče, i totrymž Bóħ bėħenje trőnuje.
2. Ša to žiwjenje, totrež Bóħ se ģmjerce wola.
3. Ša to šćőžo, totreħož rőħny kamjeń Bóħ w ģorje-
štanjemy Jezuħu šadže.

1.

„Wulki šabat! Tón Knjes Jezuħ mőowy muž! Niz
jenož po šćowiz wumjerctnych šlawach, ale pšćede wšćem
po šćowiz rošćlamanym štutku: jecho mőwe čěħo w rowje;
jecho štut po nubi teptany. Jecho njepřeħečeljo jěbħa
wšće jecho ģłow; jecho pšćeħečeljo ģu rošćpřeħeni i ģo-

jošcu pschod židami." — Tak ho tebdy temu zůsbnitej w Jerusalemsje powjedabše. „Sšy ty tón jeniczki zůsbnit w Jerusalemsje, kiz by njewjebizł, szto w tych dnjach ho tam stało je? To wot Żesuja Włazarzefeho, kiz beshče profeta, možny w skutkach a słowach pschod Bohom a pschode wšchem ludom, kat hu teho czi wyschdychi mješdnizy a kuzjeza pobali t satamanstw teje bishce, a jeho kšidžowali. — Wty ho pak nadžijachmy, so wón budze Israela wumáz.“

Tak zyle sbity tón kral; a tak zyle sbity tón lud!

Al dženša! Wšch ty, kat wjele jutrownych swonow swoni; kat wjele jutrownych kšerluchow kšinezi; kat wjele jutrownych hošci teho Knjeja wopytuje w jeho Wozim domje? Wšch, kat wjele Wozich domow dženša steji we wješelej, jutrownej pschde; a kat wjele tybaj rasow ho kšyščez dawa to jutrowne šwědženje: Galetuja, tón Knjejs je horještany! Wš kat wjele, njestónčnje wjele kšefelčijanšich wutrobach kšieji dženša: žiwy Żesuf! To je do byczel! Wo czeštym šmjeronym kšidžnym bėdženju Żesufowym, po dopolnym podlėženju dženša ponschitowne kšefelčijanške wuśnacze: „Prawiza teho Knjeja je powšchdiena, prawiza teho Knjeja dobywa.“ — Šizo swontowne kšewječne jutry pschopwjedaba: Galetuja, to je dobyczel! Tak je kšonowal tón Knjejs maratratke bėdženje kšefelčijanške zyrtoje i krašnym dobyczom. Niz jenož zyleje wulkeje kšefelčijanške zyrtoje, ale tež twojeje maleje wutrobny. Kšat kšuba, kat njerošomna a w swojich hrechach kat njemerna je našcha wutroba byla, kat dołho hačž tón Knjejs Żesuf jenož mowty w niej leželche, ale ja ho waš, ja ho naš praščam, wot teho wotomknijerja šem, so šy jutry kšewječni we mjeje a woprabedž, njereščake tebdy kaž dženša: „Tón Knjejs mje brje powšosta, ale šmjerčzi wón mje njepoda.“

2.

Swontowne dobycze njedawa bishčeje wštoščy sa dobru wěz. Njeshpěwachmy w našej starej liturgiji: „Pšchod teho Turki a teho bamža šurowym mordastwom, šwamni naš, luby Knjejs Wozo?“ Wš, my mamy na prawe dobycze šladacz. Al tajte to je? Niz tajte, hbdž po žiwjenju šašo šmjerčzi pschidnje, ale tajte, hbdž po šmjerčzi žiwjenje pschidnje, žiwjenje, kotrež wostawa, wěčne žiwjenje! To bė dženša wójna, jako šmjerčzi je žiwjenjom ho bėdželche na kšyřtušowym kšidžu, ale to bė wěčne dobyczel, jako žiwjenje nad jutrownym ranjom, je škhabžajym šidžonom, ho šjewjelche a wuthabželche i Żesufoweho wotewrjenego rowa. Moja wěrjaza dušcha sa nim cšebuje a wysła: „Ja njebudu bale wumrjećel, ale Knješowu škatti pschopwjedabč.“ Wšit to žiwjenje nastupi šwoj dobywašiti bėh pschod wutrobny, tež pschod našchu wububženu dušchn. Žiwjenje, kotrež njedubri šmjerčze wjazy woshlabacz, škhabža nad wščitimi rowami. Jutrowne šidžono postakuje pschit škhabženju a pschopwjedaba: Wob mojimi prugami njebudje wjazy nōž. Al ty powšchujelch, luby kšefelčijano, luba kšefelčijanča, mohlajej ruzy i jutrownemu Galetuja a kšwalich a prošyšč: „Wotewrće mi wrota prawdobelce, so ja do nič pōndu a temu Knjejej ho džažu.“ W mozy tajteho pschopwjedanja možemy trošitnje i rowam wěrných kšefelčijanow šupicz, wotšišcho hačž drubdže ho nam ty šjewja to žiwjenje; žiwjenje po šmjerčzi, wěčne žiwjenje! Rowotny kamjeń wotwaleny wot Knješoweho jandžela! Tón wěcznje žiwy, kiz je wušchot i wěcznemu žiwjenju, wjedže sa šobu i žiwjenju, kotšiz wěrjachu a wuśnawachu:

Żesuf, mój troščit, žiwy je, ja tež žiwjenje b'du midžel.

3.

W žanym druhim šidžonocz njeje, kšiba w kšyřtušu Żesufu. „Kamjeń, kotrež cšeblojo hu jaczšyngi, je ho rōžny kamjeń šejinił. Wšon nješe našče šbožo a nješe naš šobu i našim šbožom: „Galetuja, to ho wot teho Knjeja šta a je bžim pschod našchimaj wozcomaj.“

Al nēł, luba dušcha, šostup w dušhu bishčeje raš do cžaša šwojeho žiwjenja, jako w nim bishčeje jutry njebėchu, jako ty bjes praweje žiweje wěry do teho se šmjerčze a rowa horještanjeneho wěczneho šyna Wozeho žiwa bėšche, tajte bė to šrudne žiwjenje pschit wšchem rozprščenju a ropoče šwěta! „Tu bė pschego starošč, bojošč, nadžija — a napoščel šmjerč.“ Kšajte kšablanje, tajte pobtščenje, tajte šawne abo potajne žalostčenje na pučzu i šmjerčzi bjes nadžije šašowoshladanja a žiwjenja. Šakle dženša, hbdž moželch we mjeje jutry kšewječni; šakle nēłto, hbdž šy w kšyřtušu šwoj šatožž namatał, kšinezi czi i teho jutrowne Galetuja! Al ty powšchujelch dar dženšišcheho jutrowneho dnja: „To je tón bžet, kotrež tón Knjejs je cžinił, teho bla frašujmy a wješelmy ho w nim.“ Šaj, špěwajmy našchemu Wozu jutrowne Galetuja, pschit tōnzu kaž pschit špocžaktu: „Kšyřti je horještany, a se wšdeli martry cžahny, ho teho dšemy šradowacz a kšyřtuš dže naš troščtowacz. Galetuja.“

Šamjeń.

Jb.

Żesuf, jutrowny kral a mērny šerščia, poskicnje boji mēr.

(Ulf. 24, 36—47.)

šidž (519): Wozuščel tón šidž waš wola aib.

Galetuja! Knjejs je žiwy; Wšon t pōščam šwojim šupi mity, hbdž jutrowniczka šakhabža. „Wšer budž i wami!“ — wón jich štrowi; hbdž w šidžnym wješelcu hu nowi, Šsam nēłto jim ho potša; Wš woni štroža ho Al pschod nim boja ho Powšchujelch. So buch to je, Niz widomnje Šso šjewil mjes nini tam je.

„Šchto šče tola naštrženi Al w nychach šwojich wobšewjeći, hbdž postupil šym mjes waš šam? Štawo moje woshlabaječ, Ja šam šym tuch, podobaječ Šso mje, hbdž to wam bowolam! Wšchot cžela nima buch, Šsu toščje cžela truch, Kaž je midžel; Šsam pschidšot šym Al wam bowolajym Al ja dženjimi šawrjenym.“ —

hbdž pak bishčeje njewěrjachu Pšchod wješčtom, tež ho špōdžiwachu, Šich praščam: „Wšče ty šchto jelič?“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja ćo
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaš mčrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłat,
Wědné dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćš ty.

Zzajebješ mana
Njeh ći khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokreć ćo!

F.

Šserbske njedžělske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižnicyšćejni w Wudysčinje a je tam ja šćimórtlětnu pšchedpátu 40 up. došćać.

Njedžela Quasimodogeniti.

Kolok. 3, 1—4.

Chžemy-li š jednym šłowom rjełnyč, šćito nam jutry pšćinješćechu, dha prajimty: „žiwjenje“. A chžesć-li, mój šćelšćizjano, krotke mušćadjenje tajšeho žiwjenja mčěš, dha ćitaj, kak japošćotł Pawoł jo wopisuje: „Ja šym žiwy; niz pat ja, ale šćhryšćuž je žiwy we mni.“ Šo je žiwjenje š Bóha, š Bóhom a we Bógu, žiwjenje, kotrěž je nam na jutrowništću pšćes šćhryšća warbowane a dobyte. Wono š njebješ pšćitšadža a do njebješ wjedže. Šo ma być žro a jadro, taž žórtło žyleho naščeho ćilowšeho žiwjenja, a jeho krtóna, kotruž pytać a š kotrěž šo pyšćić mamy šwoje žiwe dny tudy na šemi, domiž šo nam w žylej rjanosći njepšćidžěli, hđyž šmy po šwojim šemišćim dčěženju šasćli š. tamnemu „šćpšćemu“ žiwjenju.

Tajše žiwjenje tež našč tełt mušćěšje se šłowami: Pytaćje, šćitož je horjełach, hđžěž šćhryšćuž je; abo: mušćěžje šo na to, šćitož je horjełach, niz na to, šćitož je na šemi. — Pytaćš ty, mój šćelšćelšćizjano, wopravdže tajše njelachodne njebješte kurtło, pytaćš wěćšne žiwjenje? Daj šebi na to šam wotmolwjenje, hđyž šo po šłowach naščeho tełsta w pruhach jutrownego šćónža pruhujěšć, 1. hać je tvojše žiwjenje potajene š šćhryšćužom w Bógu, a 2. hać wono šo tež hižom šćeni pšćes tełje w trašć-wojci.

Šwójate pišćmo nčhđže wo „potajnym wutrobnym ćilowjeću, š njelachodnym ćizćim a šćokojnym duchom“ rěći a š tym ćilowjeća pšćed woczi šćaja, kotrěchož žiwjenje je potajene š šćhryšćužom w Bógu. Žiwjenje tajšeho ćilowjeća je wopravdže potajene. Ty pšći nim wjele njemidžićš a njebješćužš, šćitož by ći wšćebje nadpabnyćo. Wón je po šćončownym wajšćnju taž wjetšići džěł druhišć ludži, wón džěła a wotpoćšje, wón šćemšći šćobji a šćwjate dny šćwjeczi, wón wužiwa, šćitož žiwjenje jemu pošćića a džěli tež šćudny šćobu. Ale hđyž raš wšćebite šćudžaje šćonjenje jeho žiwjenje potrěći, hđyž jemu šćnadž Bóh tón šćujes lubowane džěćjo abo druhi šćam šćwójby wotwola a š šćebi wosmje, hđyž nčajša šćhorosć jeho čžěžto poraž, hđyž šo jemu žně njeporadža, hđyž pšćes wohnjotwe njebžže šo jemu domćž do popjela šćypnje, abo hđyž njepšćěćel jemu na wšćelate wajšćnje šććobžić pyta, — dha mójšćšć pšći tajćim ćilowjeću nčajšćto wšćebite pytnješ; jeho šćabžerjenje we wšćeji nušć je žyle hińasćhe hać pola wjetšćim jeho šćobućilowjećom. Wón čžěšće njebje, šćitož je jemu nakłabžene, wón pod šćižćim njemortžje, wón šo nad njepšćěćelom njewjećji; wón wšćo š Bóžeje ruki šćjerje a na šćwojeho Šćbžćnića šćomina, tiž šćo njebžwarješće, hđyž šćwarjenje bč a njebžrožšće, hđyž čžěšćješće. Šćeho žiwjenje je potajene š šćhryšćužom w Bógu; wón njepyta to, šćitož je na šemi, ale šćitož je horjełach, hđžěž šćhryšćuž je. Šćeho wutroba na tym njewižšć, šćitož šćwěł jemu pošćića abo rubi; wón je we šćwěćje, ale niz je šćwěta. Šćobžy džěł žiwjenja je pšći

nim kaž njeđzela a švajatv džej, pšchetoz wón ma wěšte hođinu, w kotruđž wón wišednje i škrystuſkom pola Woſa pšcheywa. Snaješ ty, mój kſheſcijjano, tajteho čłowjeka? Njeje-li na tym, dha baž bebi prajče, ſo je japoſchtoł Pawoł a pšchod nim kaž po nim neſtoru wuſti w Wožim kraſeſtwoje tajti buł, kotrehož žiwjenje je buło potajene i škrystuſkom w Woſy, dokež je ſtajnje pytał, ſchtož je horjeſtač. A wjeđ ty tež, kať bam t temu dođižeſch, ſo tajſe žiwjenje dobudžeſch, kotrež eji we wiſhej nuſy mēr, čicholječ a ſečetpitoſeč dawta a pšchi wiſhej ſačodnoſeči hiſjozųch lubtoſ w ſawdawł trajazeſho wěčnego wjeſkela? Wuſtej ſo na to, ſchtož je horjeſtač, hđžež škrystuſ je, beđžo na prawizy Wojeje.

Pawoł piſhe: Hđų pať škrystuſ, waſche žiwjenje, ſo ſjewiſč budže, teđbu budžeje tež wy i nim ſjewini w kraſnoſeči. — Kaž neť roſtiſnu, kiž priedy žiwe, ale wučiſmoſaj potajene w jemi tečajnu, pšches hđbny deſheč a Woje ſkōzoſ na ſwěto pšchiſtižeſch, tať tež njemože čłowioſe žiwjenje, kotrež je potajene w Woſy, žyle njewidomne wotſtač, ale ſjewi ſo w kraſnoſeči. Hlađaj na Jeſuſa, kiž je ſwioje žiwe dny i Woſom wobſchadžował. Žeho žiwjenje je najpriedy žyle potajene buło a po maľm haſle na ſwěto ſtupio, je ſo dale poſaſalo w jeho wučiſobni-kač a japoſchtołach, je ſo po ſałoženju kſheſcijjanſkeje žyrtwie i kraſnoſeču ſjewiſo po wiſčem ſwěče, a ſo džekſa ſtajnje roſtowa a roſſchěrja mjeſ ludžimi. Žyle miſionſtvo je ſjewjenje kraſnoſeče škrystuſkomeho žiwjenja mjeſ poſanami. Ale tež tvoje žiwjenje, mój kſheſcijjanſki čitarjo, kiž beť potajene i škrystuſkom w Woſy, ma na ſwěto ſtupječ a ſo w kraſnoſeči ſjewiſč, bewať wono wopravdže kſheſcijjanſke njeje. Wy wiđimzy njamjenja tajteho žiwjenja pola tyč, kiž ſjawne ſtutit kſheſcijjanſkeje luboſeče činja, kať pola tyč, kiž ſwiojim džěčom je ſwiojim žiwjenjom dobru pšchitkať kſheſcijjanſkeho ſađžer-ženja dawaju. Neſtore pačjeſe džěčo, kotrehož mlode žiwjenje beť wot ſwērnej kſheſcijjanſkeju ſtariceju derje wobſtarane a pšchede wiſčem ſlym wobarnowane, je hiſjom pšches ſwioje žyle ſađžerjenje poſaſalo, ſo njeje ſo podarmo we kſheſčenizy škrystuſkeje pšchepobať a w jeho Duchu čijiſhe wučiſajnyto; kať ſchotomit, i dobreje ſchotomownje wuſwajať a pšchekabženy, i wětoſeču dobre plody dawta, tať tamny mlody kſheſcijjan, hđų do ſwěta ſtupa a w Woſy wotſtapa, tež plody kſheſcijjanſkeho duha widom-nye potajuje. Wón je kať „driewo, plobžene pidi wđbnych reſtač, kotrež ſwioj plob dawta we ſwiojim čjaſu, a jeho liſje njewjođane a wiſchito, ſchtož wón čini, to ſo berje radzi.“ — Nječ nam njeđzela Quafimodogeniti, kiž wo nowym narobženju pređuje, ſoželi prawe ſmutoſowne, i škrystuſkom potajene žiwjenje, ſo byđmy ſjawne plody ſwiojeho kſheſcijjanſtwa pšchinjeſli. Ąamjeit.

N. w. K.

Swjata nadžija na jutry njebeſkeje gmejny.

(1. Kor. 15, 51—57.)

Gtož: (W. miſ. harſa, čjo. 48): Neť wjeſtymy ſo wutrobniſe: atđ, abo (111):

Dženš Woji Eſnu na dobyeč atđ.*

Na jutry junu njebeſke — Galleuja —

Džiteč wěra wuwoženčy čže — Galleuja;

To kſheſčjanow je nadžija, — Galleuja —

So i Knjeſom pōndu je ſwěta. Galleuja.

* Po rymie htoſu ſo Galleuja — i 1. rjabł do 2. ſeſnamyſchj tu — wopjetuje. A tuncj tať ma ſo i nim w 3. a 4. rjabł! —

Neť potajnoſeč pať hiſheče je, — Galleuja —
Kať jeſtſabža raſ žiwjenje, — Galleuja —
Hđų w njenabžim pšchidobže — Galleuja —
Kať junu pšchidnje kraſnoſeče. Galleuja.

Wiſhať pšches ſmjerč wiſchitų njepōndu, — Galleuja —
Hđų Knjeſ ho ſieni na lōnu. Galleuja;
Eſo hiſheče žiwi pšcheměna, — Galleuja —
Hđų tupa ſtincj poſtlenja. Galleuja.

A mowti ſtanu t žiwjenju — Galleuja —
A njeſmjertnoſeč ſo woblek — Galleuja —
Eji wiſchitų, kotijſ ſaſtųſcha. — Galleuja —
So Knjeſ jich woka do ſuda. Galleuja.

Hđų ſačodne tať woblecze — Galleuja —
Eſo njefachodne žiwjenje, — Galleuja —
Esmjerč pōſjreta do dobyeč — Galleuja —
Se, kať to Knjeſ ſam wobkruča! Galleuja.

Hđje tvoje ſaħadto, ſmjerč je? Galleuja.
Hđje tvoje, ģela, dobyeč? Galleuja.
Esmjerč i mozu hrěcha ſaħine, — Galleuja —
Hđų dopieljene wiſcho neť je. Galleuja.

A „Galleuja“ ſaħincji — Galleuja —
We njebeħač a na ſemi — Galleuja;
Knjeſ dobyť jutrowniſču je, — Galleuja —
Nam dato i nim ſo žiwjenje! Galleuja.

Džať Woſu budž, ſo poſlicza — Galleuja —
Nam dobyeče pšches Jeſuſa! Galleuja.
Kiž dobyeč Juđ jeho ſmų, — Galleuja —
Do kraſnoſeče i uim pōndžemy. Galleuja!

A jutry wěčne ſwječimzy, — Galleuja —
Hđų jeho wuwoženi ſmų. Galleuja —
To Knjeſowe tať dobyeče — Galleuja —
Nam ſawěčjeſto poſtne je. Galleuja! —

U.

Introwna wěra.

Na mējač neħby pšchecjela mlodobče, kotrež pšchede mnu ſwioje najpotajniſhe myſle njefatrowaje. Ĥiſjom teđbu, jať wón t ſwiojej konfirmaziji džěche, ſo w nim dwělowaſe myſle ſbeħachu, bač ſu ſo džiny, wo kotruđž biſtija reči, tež wopravdže ſtaťe. A jať bu wón ſtaricj, ſo dweť w jeho duſhi dale a bóle roſſchěrjeſche. Wiſchetoz jeſli čłowjek ſwiojemu Eſbōžniſe haſle božemje proſit, dha nima i žyť žaneho hačđiſta wjaſu ja te dwěle: „je wopravdže Wđų w njeju, kotrež wuſlitiw, t njemu ſłane, wu-ſkſchuje? njeje wěra wěčnego žiwjenja jeno wuplob ģorđžiwje nanyħe?“

Wón ſo na najmudriſchjch, domyſlitiſch wučiſenzow wiſchěch čaħow wobtročowaſche; ale wiſchědy jeho jeno dwěloſeč a nje- wětoſeč ſetrowaſchje. Duž wón džěčo ſhubi, na kotrimž beħe i žyťe duſchu wiſkať, a tōždy džě je ſhonjenja wě, tať može nanow- ſta wutroba na džěčju, na kotrež je ſwioje nadžije ſa žiwjenje ſtaſaja, wiħač a je lubowadž.

Žaťo ſa pšchod džěčjowym čěłom porno njemu ſlejač, wón pať na to luđe wobliče roſpominje hlađajč, na kotrimž tamny ipobžimzy, pšchefahnujažy wuras wotpočowaſche, kotrež druħų ſođžnje doſtonajnuč kaž mity wotkſijchč wěčnoſeče wotſwětluje; jať wón potom hiſheče raſ woczi Roži na tei tať-riež ſmewlatať ģubičžų, kotrejuž poħebnje ſłowa beħu byťe: „Wěče nač, kiž

hy w njebiehach, — dha mi wón moju ruku kłócące a dbełce: „Za wórej, so je jeho duszka pola Boga.“ A wot tuteje hódžiny ho wón f swojemu Bogu a f swojemu Słodžniku wróci. Nanow- sta lubość bdełce jeho wofo wotewrita ja njezmjertność teje duszke, kotruž wón lubowaje. Na tajne wałchne nańš Wódh buďce f hebi ckehnje f tymi móžnymi śaćuczeni, kotrež je wón ham do cłowstwe wutrobny položił.

F.

Na lubodrohe Sserbowstwo.

O Sserbowstwo, ty śtote płańzo rjane!
Hrěj nańše hymne, liwo wutrobny;
Njech jańnić ho, nam f Boga jeltchadžane,
Wšmi wot nań narodnośće mrotoły.

O Sserbowstwo, ty śróstna lipa miła!
Śchěť pšchego dale fwoje hałowy;
Njech młódnich ho, we šbótku štrowa, cžila,
Wšych nańše kuzičanste sahomu.

O Sserbowstwo, ty ślěbrowčeka płańda!
Nam wopłobž buďce hona wóteźinje;
Njech kšewišć to, śchtož njeje hynowa hódna,
So ploby šcrotuja nam rjenije.

O Sserbowstwo, ty matka lubośćiwa!
Nań dbećci kubaj, f hebi hromadžane;
Wš, jańot wšho, so narodnośće je žywa,
Nań f herbićte hwerje wšchitšč stowacščy!

K. A. Fiedler.

Za nježym teho hódny.

Wšchod wazorymi lětami heďžeje w jency kšofatni muž cžmoweho, śachalko wałchija wošamjenu we fwojim pšcheyhtu. Runje ho buće śamlnychu, wuštawny duchowny bė wuštupit je śrudny śhutyim woblicom; pšchetož jeho pšerowanjia wo śaja- teho ho dženja, taž pšchego, wotpolaćahu, a město teho, jo budžiče ho jemu poradžito, w dušci mowarja — pšchetož takli bdełce ja- jaty — śaćucze rośtaća fubdžić, bdełce wón jeno bohahanićiste hłowa hšychak. Tón muž njebė fwoju kšofć přel, ale ho wuškė- wałšy f nej pšhnawaje. Wašub bdełce tež hižo nad nim wu- prajeny a jemu jeno hiłchje kšofć hnadny cžaj dowolony, w tej nadžiji, jo ho jeno śachalkoć hnadž f dobremu wobraczi.

Wšes tym jo so tón hwereny duchowopawšy f cžěke wutrobu do fwojeho domu wróci a teho śleńja pšochdeje, jo cžyž wón hrećhništomu buďu f počnje dowjeć, tuśon f wotnu fwojeho pšcheyhtu śtupi a hłabaće cžmowje do maleje sahomu dele, nad kotrež jańny hłódnicy bhyčć wotpocžowaje. Wo rěžu dele, pšches nju bdełce, jańnišowa žona runje śchoty powjejełchje. Sejne tšlėne dbećo hebi porno njei hrajšaje a wotomif, hdyž mać rěžy hrećhjet wobroczi, wuži, jo hy ho wobde blizko. Na jene dobo žona wot jańwa hem wóšje wotacć hšychi, wona woczi po- sbeńje a wibzi pšči wotnje muža, jej nawalnje śnamjenja dawacć a na wodu pšajowacć. Wona ho na to město wobroczi, hdyž runje žolny nad fwojim dbećčjom ho śamčak wuštala a śamó jo hiłchje w poślėdnim wotomifu hšahmęć a wumož.

Wšči pšchėfšowanjim wotnje bdełce śahubjenu w najwšchitšej napjatofčji pšchėlabowal. Dbećo bė žime! Wón bdełce jo wumož mošt je fwojim wołanjom. Śchto tu f dobow na teho śachalko hrećhnića pšchėbde. Wšon f rošhorjenjom kšchepjeta, haj, jako

kšofć cžaj na to mać a dbećo f njemu śastupitej, jo bhyčte jo dšakowatej a poślėdnitšej wumęće hšetow fwojemu wumožerjej pšfčija, dha ronja ho hšychi f teju wacžow, kotrež tať dohjo pšakalej njebdełchje.

„Za nježym teho hódny, jo je Wódh nje hrećhnića f wumoz- ženju cłowstwe žinowja trjebat“, wón wumozla a žaba hebi duchow- neho. Wódh bdełce jeho wutrobu śajeť, a wón wopuščaji hwer jalo pšutny hrećhnić, kotrež ho hnadny fwojeho Słodžnika trojčtowačje.

F.

Czechodla?

„So „czechodla?“ a „czechodla?“
Dofć tšhna pradža wutroba.
Haj, czechodla to mamu
Njećej? — rad ho wotšonjamy.

Śachyč: „Czechodla“ — Wódh pobawa
Cži hšelić, dofełć lubo ma
Cže jako Wódz a pšofčij,
Cchtož cži ho f šbóžu hódžij.

A hdyž to hiłchje njeńajchje,
So hiłchje pš cžime bėdubchje
Na cžernojteju tu cžeri;
Pucž šbóžny dže, śchtož wėri!

Dóž wujnacć hšolny nawuštajchje:
„To dofełć, hnećej, ty ham cžejč“,
Cžyž techodla rad hajćej
A czechodla? niž prajćej.

© němčiny pšchėloži U.

Pšches woheń njeśakžomne.

Woži woheń wubryi a hšēja ho špali. Zato po něčyto cžaju popiel wotšowawachu, namatachu nješpalene kniži, njemuzji wšedtowe „Wšene kšchėcšijanjito“. Zato bė ho hšēja do hromady hšympla, bdeťu te kniži pod někotre hryady paduple, kotrež ho nje- špalichu. Njeje to rjane a trojčtne śnamjo wo tym, jo je wėrne kšchėcšijanjito f cžytim ewangelijom njeśakžomne a jo žane pšo- mjenja jo njeśahubja a so wo nim pšchego śašo pšaci, śchtož wo tyh mužach w cželowej pšejy pišane stje, „jo woheń žaneje mozy njebė mēl na cželach tyh mužow a jich wšohy na hłowje njebdełce hšemudžene; haj žane palenje njebė na nich cžucć“. Njech pšch- ećhjanje, žalofć, hšđenje fwoje pšomjenja tofo wotolo wšpšch- ećera, wėrne kšchėcšijanjito wo pšches nje njemōže śahubić. To je trojčt w něćčijich cžaju, hdyž f prawizy a f lėwizy do wšchėlatohe wońnja śchłaraja, kotrež durbj cžyty ewangeli śahubić. To je trojčt tež w pšahlowanjan na Wóže pšchijchadžaje hšubjenja. A hdyž junu tón wušk wotšed wuńdže, tiž njebo a femju špali, a njeheja śańbu f wuškim wšejšotom a elementary ho rošejštru f hrozotu, tež f tutcho palazeho hšwėta „wėrne kšchėcšijanjito“ nje- ranjene wuńdže budže a w fwojej Wšijšej rjanofčji a jańnoćci ho wėńčnje hweććej. Duž budžny štrochitni, wėrne kšchėcšijanjito we wotšenuj šprowowanja wotšej!

Ze tež wwoje kšchėcšijanjito pšches woheń njeśakžomne? Wšchje tola japošchot wšowol, jo budže juno hnadž wšchitšon śkut a žyly twar cłowstwe žinowja we wońnju Wóžeho hšuba ślajeny a po tajkim hšubjenu. Rať nočyžpi tu hami do fwojeje wutrobny a fwojeje hšewomnja, do fwojejo žinowja a hšobđenja pšhłabacć

a łożo pruhować? Mam ja w swojym domje a w swojej wutrobje wérne ścieżkijianstwo, kiz jo pódjes wożeń wještaj a kiz w sprawniej potucze a wérje do Zesłusa, we wśchodnym ślękanju starego czołoweta i jeho štutkami a we wśchodnym wobelenanju nowego czołoweta wosbije? Haj, te pdomienja też na tebie pśchidbu a też twoje ścieżkijianstwo imje swoje spytowanie wosbłac: nufu, żałociz, cześpienia a pśbiegżeganje Skrytka da, łhōnczynie pak Wożi bud, kiz czołowjeta zpleto pśchepyta a jenoż to, śchōz je wérne a i Skrytka a i jeho Duča rodbżene, stej wosłaji. Derje temu, kotryż, hōzj jemu Wśh jeho ściskle śbōze rosbije, i tuteho rosbicza hebi wożne wérne ścieżkijianstwo njeranżene, haj i nowa spytane a pōbłnżene ponjeke!

Boža pomoz ma wśhelake pucze.

(Wst na Womysłach 12. 15.)

Powjedacizko wot Jana Wjele.

IV.

Tón kwańnt dom kwećejeche hichcje a mjejeche hof. Wśej pak bē cześma a cześa. Pśchisładowacizki mteby lub bēche jo do toja mē.

Też nētofti kwańnti chychu jo śbēhnyć, dōfelz bē nimalo wōgrjebżo noży. Ale niż to, jo chychu do gya i kwańta, pśchetoż to njemōbło hieć, dōfelz mjejeche tōn hacz to grjeby tracę. Tcho-bła bēchu jo pśchibotho śtate, jo bychu pchowienj dōfelz nozowaciz mōhli.

Sa kwańtaji bēche tu w domje łōżow a pōbłanjoz dōfelz. Sa kwańtariow pak, tych i daloła wujow, bē pola Wōrdanęz kupo-dow, kotryż bēchu tu hōbu na kwańtu, pētnje sprawnych lēhomw wjaży hacz dōfelz. Duż njebēche trjeba, jo wo žane lēhmo hōbe postaraciz hieć. A bālchta pchowiczejo w mjenje kwańnego doma, jo bychu wśchitzy wosłali a nićto njebhy bjes wjećerje do toja śchot.

Włōby manbžesli pśchiruczi braichy, pśchitajacę i cześbje nēmōmu, jo by jo woteżiz wot wonka jawieracę śchō: też śtwinie pśchitajaw jawiercę. Wotom pōfowny mōdemu kwańej, muzej swojeje hōtwe, wja jeho na bōf a pōchepa i nim. Tōn pōmowny i wōcōfom, jato by prajil: Haj haj!

Nunje chychje jo jedyn hōic śchibalszy prajcęc, śchō mataj i tajeju, a śchō bžē to budže, jo byrba pōrino jatym jawienj bycę. Ale wōn njepchidbje i rēcjam, dōfelz jo młōby muż do rēcje śmēri. Wśawłch i lēwizn kłōut, tōn i cześnym rucżanym wēncōfom, kōzi prawizn na ranjo swojeje dale niż njewēdli, ale nēk na cžaj žiwjenja wēte. S tym śrołmi tōbdu, jo dže tōn nadobnir pōrēcęc. Tcho bła hōiczi jabana śmiejn. Wōn pak wōcōfajny kłōut, wotom śbēhny kōwōi spōdobny hōbō:

„Dubi pśchēcizjo! Cześczeni hōcjo! Majrjenścho witani lubi! S wutrobnym bžakom cześciznym wobaj, a i namaj cześciza czi najoju, tu luboć, jo seje jo naprowhycz dali a pśchidli na naju kwań. Mjeje haj i gjele wutroby żōrłazy bžal! Tak mōżemy śradni a wjeśeli bycę. Wślifo pak pśch najeje raboćej placizna ĩrudoba bydli. Wśchitko seje je rta mōjeje lubeje pśchidli, tak jo i tej kupońej wudowu ma. Macz a ĩprowcze, njejku bžē blisłje pōwōzy nufni? Wad tym njeje žanebō dwēla. A gya wjeć jo pōlna wō, jo njejku jenićō trēdni, ale też wōprawōbje hōbni. A sa naju njebte kwańne wjeśele pōlne, jeli so ĩm i najmiejncha jene rōnjecizko ĩpřlow njemōbło ĩtjernje bycę. — Za žōnta bjes krawy njemōje wosłac, a ĩama hej njemōbje žaneja kupać. Duż ma ĩo i tēmu dōpomohć. — Cześczeni lubi! Sa ĩo njejeće nam mēli, jo ĩmy wōj wutrobnje i braichu namōhōwjeć dali, jo

nićto tu na kwańu śładowal njeby. Mjech luby nan je chyzł to tak mēć. — Wōn wśchit stare wōjchujn rad cześciz; tola niż wśchitke. To wōjchje jo jemu pśchisłojne njeida, hej hōiczi naprowhycz pōmiejczki dom, a potom hej hōiciznu je ĩttabom ĩapłaciz bācz. Wōn ma pśch tym to bēklo: ĩbōż ĩadżafow nimalo, njehotni jēdnego kwańu! ĩbōż wōjcha luboćiz to ĩa ĩto njeje mēla, dha wśchit też nēto to ĩa dobre mējeće, ĩbōż na mēto śładow mo ĩchepatku prowu, a to ĩa tyć wōblich. — ĩje, tu je mōj njewiejny kłōut. S tym braichu wōfoto pōdāje, a tōbdu cześny kwańat njedh do njego śłōzi, ĩa tym hacz je i wutrobu nabhuty. ĩchlicizy njedamny radz wōfoto hieć, pśchetoż nićto njetrijeba wibžec, kello ĩchō da. — A jeli jo budže jo wo tymle pōcinku pōwjedaciz, jo žadny, kiz ścieżkijianstu wutrobu w hebi noży, nam njebudwe ĩmjeć. A Wōy tōn knjes budže na tajki śład žōhnujo ĩładaciz!“

Džimnōwśchje jo to nēmōwśłuzi seiba, wśchitkim pak dobre a ĩdobne a tōbdu a tōbda rufu do mōchujne mē.

(Pśchidjōdne dale.)

Wśhelake i bliska a i daloła.

— Njeje wuhlad, jo ĩasłi wōbnyu ĩaloń na hejmje jo dōwurahć. Konserwacizni a nācjonaliberalni brje ĩu nacśilj ĩestajeli, jo kotrymž ma wōleć po ĩempjchidōženju, jo ĩamoženju a starobie wjaży hōbōw. Ale wśchidnoć, tak jo pśchje, na ĩwōjnim nacśilju, kotryż je hejmje pśchepcōłōżika, stej wōjława. Duż je też mōžno, jo jo hejm rospuśchje.

— 21. ĩaprelje bēche ĩto lēt, jo jo wōtż ĩnustfōwnejo mīgionistwa Jan ĩenbrich Wśchjern w ĩamburgu narodž. S ĩnutyim bžakom ĩpomina najeby na teho muža, kiz je ĩstłki ĩmlelneje ścieżkijianstaje luboćizje to najeħim wōtōnym kraju ĩbudžiz. Wōn ĩnubowacize duchownistwo a pśchewna wōbżenje njebžesłjeje ĩchule w ĩamburgu. W lēće 1833 ĩalozi ĩpomōżesłki dom, tak njeno-wany Wuzomy dom w ĩamburgu. Wōn ĩnubowacize ĩa ĩaloženje hōwneho towaristwa ĩa ĩnustfōwne mīgionistwo, kotrē jo 1848 na žyrfivinskim dnju we Wittenbergu wotmē. Tam mjejeche mōznu, wutrobu-ĩmazu rēc, kotraž wōtchōb namala we wutrobach wśchitkich, jo jo wutroby ĩgrēchaj a ĩwajaty ĩstł ĩnustfōwneho mīgionistwa. Pśchēs najeħ wōtżny kraj pucżujo ĩpřchōwacize ĩaloženje wustlawow a towaristwow ĩa ĩłabanje ĩgorych, ĩa ĩajtanaze ĩhubydž a ĩajłwa pucżēczenyħ. Wśchitke te žōhnowane wustlawy ĩnustfōwnego mīgionistwa ĩu wupřōd teho nāstłora, kotryż je wōn dał. Wōhu budž bžal — tak prajimj i jeho 100lētym narodninam — jo je Wścherna najeħemu ludej dał.

— ĩstłwōwst pōwjećej Łużisłje pēdāstke towaristwo pōwōi dom w ĩipstu, kotryż je hebi ĩame natwarilo.

— ĩtara wōjeśłta žyrkej w ĩarlinje je jo wotpalizā a w njeje je jo wjele starych drohotnyħ křorchojow ĩpaliśo. ĩchłoba kiz jo na 500,000 ĩrwinow.

„Pomhaj Wōb“ njeje jenoż pola knjesow duchownych, ale też we wśchēch pśchewaciznych, „Serb. Rowin“ na wśach a w ĩudyschijnje dōstac. Na ĩchōwōrēc lēta placzi wōn 40 np., jenotliwne cžizłta jo sa 4 np. pśchewawaju.

Sy-li spěwał,
Filnje džělat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať mórnj
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrny džělat;
Wšědne day;
Džě pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čĩ khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Šsmolerjez knižnicyhcejni w Wudbyhjinje a je tani ńa šichtwórtlětnu pichdžpłatu 40 np. dostać.

Njedžela Misericordias Domini.

1. Pětra 2, 21—25.

„Za džnu spěwacj wot Knjesoweje hnady wěcńnje, a twójnu prawdu wupowjedacj se ńwosim rtoim stańnje a pđežo.“ Š tutymj ńłowami 89. pśalma ńapocńina ńo wot ńańarstwa ńeń Boža ńluzba na dženkńiskej njedželi. Te- ńobla jeńe mjeno „Misericordias Domini“, to je po ńerbstim „ńnada abo ńmilenje teńo Knjesa.“ Wo ńmilonjeńi teńo Knjesa a wo dońnym pońterju rěči njedželske scěńje a njedželska epistola dženk. Duž rospomńimj

Šsmilność naščeho Knjesa.

1. Kať božata je ńo nad nami wopofala?

2. Kať ńwěru mamy ńo ńa nju džakowacj?

1.

„Kiž ńašo ńeńńarjeńe, hđyž ńwarjemj bđ.“ Kať ńu ńu jeńo ńwarjeńi, a ń ńańim ńanjenjom ńu jeńo wosńeńeńeńowali! Wńy ńwarimj ńaš, hđyž ńimj ńwarjeńi, abo mj hřolymj ń najmjeńńeńa. ńaž ty mi, tať ńa tebi. Woto ńa woto; ńub ńa ńub. To je ńwěta wańńnje. Ze wón, na wańńńimj ńato čłowjeť namańamj, tež tať po čłowosťim wańńńimj ńo ńabžerzał? Pěť praji: „Ně, tať wón njeye čĩńi.“ Kať tuńon wučobniť pišče, tať je tež byto, piščeńo Pěť je ńańnje pišči nim byť a je ńuńto widžĩ, ščto je wańńnje Knjesowe byto. Š čĩńjeńi mĩńlu je wón mjeńeńať, hđyž je jeńo ščto ńwarjeńi, a je pońny ńmilonjeńe temu napđeńeńimj ńať, kiž ńeńi ńuńo na njeho tořńańe.

Wot ńwarjenja na ńeńuša ńińeńe ń hřńńim ńłutkam dńńđeńeń. Ale wola teńo Knjesa wđĩńđeńe najpřeđy čĩń- ńolč, potom ńmilonje mjeńeńeńe, potom ńińeńe ńmilonje ńłutki. Woni naprawińu drjewo ńa njeho, wosńu ńońđe a ńamor, ńo byńu jeńo na to drjewo piščińi a na ńińiž pońwpiščińi. Wón ńo temu tať ńaž da, ńač ńunjež by wón to piščeměńiž mońi. Wón ńo da ńato poklaty na drjewo pońwpińeń; a to ńiž teńobla, dońełž wón winowaty ńeńe, piščeńo „wón žaneńo hřěča njeye čĩńi, tež ńo njeye žane jeńanje w jeńo rečje namańať.“ Ale ń wulkim ńmilonjom nad nami, ńo by ńaš poklatyń wuńmońi, „je wón naščeo hřěči ńam na ńwosim čěle woprowať na drjewje, ńo byńimj hřěčam wotemřeńi a prawdońeńi žĩwi byńi, piščeńo ńotřeńoń rany wń ńeńe ńańojeni.“

„Piščeńo ńotřeńoń rany wń ńeńe ńańojeni!“ Š tutym wotřyma nam ńapodřoť nowe pońładanie do ńlĩbĩny Knjesoweńo ńmilenja. ńeńarjeńe je ńo wón scĩńiť, kiž naščeo rany ńańojĩ. Kať je to tola ńeńčto wuńke wo ńeńarju, tońrž ńaš ńłoryń ńoĩ! Kať je wón pyńamj, kať bońačje mĩńowamj! Tńon Knjes wať je njepřamj, njepřačezem ńo nad nami ńmilonje a naščeo rany ńańojĩ, ńiž te na naščim čěle, ale te w ńońčĩm wuńrobań, naščeo hřěči, tońrž ńeńu ńaš ńač do wěcńeńe ńmjerceńe ńranĩe.

Na pońłebu ńo tńon Knjes „pońitj a bińłow naščĩm ńuńčow“ mĩńjeńe. Kať čĩńi pońitj čĩńo? Wón wosńje to ńłabe a ńońy jo na ńwosimj ramjenjomaj, ńo njebj tńona wĩalo. Tať je tńon Knjes ńo ńabžerzał, a tať čĩńi wón to dženkša ńińeńe ń nami. Wón ńońy ńaš ńłabčy.

fruwiczkę bjes pjenjesz bajm. A śchōż mataj nadobatego hotowego głēbora pīchēd gohu leżo, njech go ji po kwapu pīchida. Wjchēd lubymy hołczeni njecham go je bīwojē darjēnku bīhłchjēc. Tchod-bia mjes nami rēczu. Echto mēnitaj mi, njechōt to hōdny a dja-sowny stut? Njechōt to pēnny a winojty djał sa waju nadobny kwap? Wērtaj mi to: njechōba gīmlinowa matra by wjchēla rjēta: „Taj Wōhu pīdobonje cīnījē!”

Wōdōbmaj sēlshādza pīchī tuchle głowach nowa radolēz ja jęu kwap. Tchōbła sīchjēchtaj lubemū nanej djałownu rufu.

VI.

W noży dwanacze wotbi. Wraščka bē f holzami wjēczer na bīdo fnohēt, tīz mējēche wītatj napohab. Haj, f bīdow wōnjēche luboīna wōn a pomohāche braščy, kwaparjow wabīcz, so chypī tola tał proščeni bycz a wōnjatjch nanohčow wużjē. Ale śchōt mošt trašč, bynījēz te jēdže dobre taż jemjanjse byle, polpachj jēcz? Jeno njemate dołtē chypjēche go nożam a wīdliczām śchypacōz a tracz. Sterje chypjēche go hubam tchjēncelene brēczī a wōlōt f winowych kīfow.

Pīchī wonjatym pīwje a wīnje rad jabawa kējē, a tchōbła hrajōnā spēdnje a trojchōw śchibate głowczka. Wjēs tym polpēpota młoby je bīwojīm kīwatōm, na cōż go tutōn pīchōwōlnje gīwēntyn, a bē taż kōhīja f burjemi won. Po kīwīlī wōczōj go do sīwōy a rjēnny: „Wjchōtō tam pī. Wjchō do wōtno fnohōjchī nīczjēho fchjēhōt nīejhym, hačz fīatj cōhōnīk kōhajō tchōbīcz!”

„Dja mamy pīchōhōjch cjaś?” „Wotmōhī młoby. „Nēst chjēny f wīklemu wjchēlu hīcz!”

„Haj, hōjē dja? Dōjē to?” go fchjēhōny praščatj hōhō. „Wjchōt na rjē nī. Djerzow dje hēbi śkōlaj hīw, ale pał hālle na jūstīfī dīnī, dołēz nałch lubj hāla ba dobre nīm, pēnī dēnī kwapu rjēwanje mēcz. Druhī a fchjēj djeń kwapōa fīmējny do dołēz rjēw. Ale djeńh gīnajse wjchēle kēz. Echto chje mi hōbuz?”

Huj praščenje śkōcz: „Ale śchōt chjēcz?” „A wotmōhwa djełēcz: „Ś cīchōz tej wīdowjē krawu do hōbōdōe dōwōjēz a wōhlabacōz potom, kōjse bōdže to bīwanje. Njēwulē nī!”

Gnydōm go bēhāchōy nōhī, dołēz chjējchē kōbzy rad pīchī-pōbła hīcz. Jeno tōn głēbōr-trojchōwja f bīdow wōtō, dołēz go bōjēche, so mōchō duzy jaż wo trochjēl hīcz. Pīchī žānym wjchēlu bycz, kōjēkīstī by bōtō, bē jemu f žyła nīerlaga wēz, pīchētoż to wīchōwōje a pīchēzo wo mōhōjēn dje. Ale na Wōrbānēz kwap je lubjērad pīchjēhōt, dołēz bē braščta dojaśnjē prajīl, so njeubūdē śkād. To bēhēche ja njecho wōhōbna wēkta, go darmo najēcz a napōz na wjēle dnjow. Ale nēkto jow gohu hīcz f nīmī, hōjēz by trach wo trochjēl śchō? Nanihōy nī! Tchōbła wu-żwōmī wūrēcz: „Głowa nje kūrōwje bōlī; duż njēmōż gohu a wōstānu jow.” A hōjēz bēhēch je sīwōy, go f nowa do jēdže wali; mōjēche nēkto f dobrym pōtojom kīmutacōz a tutacz.

Do dwōra pīchjēhōnī wīdōhōjā gwōta fruwiczkj wjēcz. „Ale nēst tchōbte tał cīchō hōcz mōżno!” proščjēche młoby, „fo hālle wotucjē, hōjēz bōdže pīkanka do hōbōdē nutš.” A hōjēz bēhēch ju gīwāt pīchjēhōjā, tej młoda pał je fnohōczōm na śchjū spōza.

Wjōdō bēhēcz cīchō; jenoż to ślīntawā na pałū nī. Słōbōja ftejadu w mēščacōnym gwōtē, hačz njeby go f śhēznymī burjēmī wōhlabacōz pīchjēhōt, śchō je to do ślīntōa. Ale pōbarmo cōłaczau njemātō tchjūlī. Śmōwāt mōjēche je fnohōczōm ślīntacz, tał jara hačz mōżno: pōbarmo wōchō. To bōżiwane śkōcz go nīmāle fnohōjē, ale w domczjū go njebībnje njecho. Duż go po kīwīlī wōczōjōj do dom.

„Mi je to żel”, fanjēche młoby, „fo ślīntanja kīstchōla njeje. Wēcz go wam gīnajchēho wūpēchā nōhōł. Kōjēcho wjchēla du-żjēhōny mēlī, hōy by tał pōłna bōżiwānā f wūkīmaj wōczōmaj

stjēo hēj wūlōczjē dōła, tał go f też wōbrādnu ma. Nō, bajm hēj bōcz. Po ranju fhorīmny wōjaj.” — Sōdīmny go hīchjēcz a wōpīchjēmy hēbī hīchjēcz kaptu. Wraščka, porjēdžēcz f nowa! — Ale hōjē-też to go gwōł bējcz?”

Zantēj go bōjēche hōnēcz, so na kōnju hēdži, a fīpiz fawōla: Hī! hī! S! tym wōtucjī wōn. A hōjēz bu hōnī fīmēom, pōhlabny wūpīnā f wōnjēhōczōm mac, hačz bīhōczē kwapōarjō gwēczā. Tu fchjēhōch fnohōczōwē kīntī. „Djēbōczō tola! Echto to? Kōjē to kīnt? Njēhōdē tōn f hōbōdē? Echto njērēta to?” Kūczē śtanjēna do fūnījē jōjē a do hōbōdē fīstyn. Sōbōjana pīchī hēbī pōczā: „To njeje nīz hīmat — jow moja pīkana ftej — ale mōlī nje nēfajī bucz? Ale wjchōt nē! To je dje Wōrbānēz njecho. Echto ma to rjēz? Kōjē pīhōł f mi to fīwōrāt? Gūble f tchōdē wūdownu hīnacō, njeje to hēcz?” tał ji lētałēch w mīghlacz. A fīstupōjchj f hōbōdēhōj, wūkōwā kama je gohu rēczō: „Nēkto njech je. W noży jich njecham fatorhōnjē. Pał f bēhym ranjōm ju pōwjēbu w dom!”

„Nīczō njeubūdēz f tym?” „wuprājny na dōbo gwōł, fīwōjaj f bōjowōch tēkta, w fōtrym bē go pōtajī. Sōjēz bēhēcz kīntal a ślīntal, bē tādēz, so go w śhēznjch burjacz je śaśwōtū bība. W fōt bēhēcz do tēkta fōjēł, cjałacz a fāłacz, śchōt bōdže. A duż bēhēcz f wūchōmaj fōjāł, śchōt bē kama je gohu prajīka. „Sō njērōczē tola!” wōn pīchjēstaj hnydōm, hōjēz pītny, tał jara go fīstōjēna ftejō. „Tā krawa je wōlchā a wōstānje jow!” A f kōtōta f ju žyła wēcz rōsprajī.

(Wjchōdnjē fīnōczjēnje.)

Wjchēlacz f bīska a f dōlaka.

— Wōndjēlu, 27. hōwriē, mējēche go pīchjēhōmīnē prūhō-wanje do Wudystēho gīmnāstjā. Wjēs pīchjēhōmī je 5 Śērbōw. Pīchjēhōt je go do žyła 34 wōczōmōw. Wjchjē mōtewōrjēnu nowēho fchjūłtēho lēta spōmīnī fīnēs rēstōr Wōchmann f bōławōnōczē na fīstōkowanje fīnēja fatarjā em. Zafuba, kōtrjē je wē wōpōrnīwēj lubōczj wūczōb fērbīfēcz rēczē w fānōczjēnym lēczē darmo wūdōbō-woł. W nowym lēczē fīmēje ju fīnēs mēłchōczōmī wūczēz Sommer. Wjchēlacz pīchēmēnēnja hō go mēkē. Tał je go fchjūłtī pīenjes wōt 120 na 150 hīrmonow pōwōjchj. Gācz dōtal dōstāwacū fchjūlōrō fōdže pōł lēta gēnūru, Wjchōla a jutry. Wjchōlaczē gēnūry go wōstīronja. Duż je pīchjēhōjchōcz fīarjēhōj, so go hāmī w fchjūłtīn lēczē wōhōbnja, tał f jich hōnamī ftejē.

— Śwījēhōlaza je pōwīczē, so po fīwōmny wuprājēnu fīnēja mīnīstja hōwaj f Sōhental wūchōnōcz fīwēhēnēj fīchōz kralow fnohōcz njeba. Dēputāzjā bēhēcz pētjāzjū, kōtrāz pīchōpōwōjēnje fīwēhēnēja na pīchōdnōm njebōlōn žāba, wūchōnōczjē f rōspōmīnī- nīju pīchōpōbata. Pīchj wūrōbēnēju tējēle pētjāzjē w druhēj kōmōrjē hējma fīnēs mīnīstj wōstjēwī, so wūchōnōczjē tēnu pīchē- pōłōženju pīchjōhōbōczōcz njēmōdē. Nałchēj fīwēhōstaj fapōžlānzaj, fīnēs śkōla a Sōba, tēz rānjē je fīdžēnēj fīwēhēnēja fīchōz kralow rēczjēhōj, dołēz je to pīchēczē nałchēho fērbīfēho luba. Duż nam fīwēhēcz fīchōz kralow wōstānje.

— W pīrēnjē kōmōrjē fāstēho hējma mējēche go na tym fāpny dnjū wōjāne wūrōbēnēja bā pōłōženja jutrnōhōgo fīwēhēnēja na wēstj bēn. So jutrnōny fīwēhēcz, pał jara fōbe, pał fōbo jara pōdōje pāda, je w fīwōmny žīwīnjēny wēstj njebōlōt. Kōjēs fūpērīntēndēnt Pank wūlōzōwōchē, so pōczēstīch dēžjē bīa, tīz 1. hōwriēje go wūczōb āwō fīstōjē fīwōjā, tōż tēz fīarjēhōj bīa, je pōłōženje na wēstj dēnja jara pōwūczjē. Kōjēs wūchjēhōj dōwōstjē wēdāt Alērmōnn wuprāj, so je fōnfīstīfōrto wō to. Kōjēs bīstōp dr. Śchāfer fīstjēhōczō fāstōfjēczē žyrōwje fīewī, kōtrāz tēz njeubūdē pīchjēwō pōłōženju jutrnōhōgo fīwēhēnēja na wēstj dēn, a pīchjōhōfōwōchē namjētej dēputāzjē, so go namjēt wūchōnōczjē f wjēhēnēju a dōłchēmū rōspōmīnīju da.

Sy-li spówał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosť
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoć mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spówał,
Swěrnje dželať
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoćń ty.

Zzajebjes mana
Njech ei khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa jo kóždu sobotu w Šsmolerzj knihičičižćejni w Wudyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pječebpłatu 40 np. došćać.

Njedźela Jubilate. Psalm 73, 23—26.

Najšu wšichćich wutrobju je hnuło, jako njedźelu
Palmarum najše paczkefće džězji pšched Bóžim wołtarjom
to klubjenje wotpoložichu, jo chěžbja šo k wěrje do Bóha
Wóřa, Šasyna a křiwateho Ducha pšched Bóžom a čło-
wjełami pójnacj; šo chěžbja šo křutnje prózowacj, jo tutej
wěrje křobdžicj, hrěchow šo hladacj a ša křowim Šbožnikom
pšedžicj; šo chěžbja wobštajne w modlitwje być a k Bóžemu
šlowu a šliću šo šwěrnu džeržecj a šo tak j Bóžej pomogu
jako šwěrne šlawy ewangelišo-lutheriske žyrtwje wopotaćacj.
Nam bě, jako džerbjeli kóždemu wobkebjje ruku kłóžicj a
pščinowacj: To bě dobre šwědčenje, toćrež šy wobšwědčij.

A tola, njesačunowachmy we křowjej wutrobje wěšću
hroju a štarosć? Mějachmy wšćak te kóždemu to dowě-
rjenje, jo tež tak myšli, kaž jeho rót šlubi, jo ma šačijichćj
wo wažnosći tuteje šwjatocnosće; ale šnaja bha tute
džězji hjióm móž špytowanjow, toćrež na nič čakaaju, nje-
wěmy je šlonjenja, jo tak nětotry křowje klubjenje, na
dnju wobnowjenja křičeniskeho šluba wotpoložene, pšobdžicho
njeje džeržak? Derje temu, toćrež je šo tež we wšichćich
špytowanjach, tež w čězkej škuli žiwjenja jako šprawny
wupotaćak, a toćrežoš hěšćo je wšćnacze najšejo pjalma:

Bha wšćak wošćanu ja pšćezjo pšćhi tebi!

To je šwědčenje

1. nepowalnej wěry,

2. horzeje lubosće,
3. wěšteje nadžije.

1. Štuđny na torbochćej žiwjenja a wobhladaajmy
kěbi pšednizjenja jenotliwych čłowjeťow. Je tu wšćitko
jajne a šrohmlyme ša našču wěru? Tam je bėdny,
toćrež kěbi dawno hjióm wumóženje žaba, tón džrbi tu
wošćak, — a tu wumrje w najšćepšćich lěćach muž, toćre-
žoš, kaž šo šda, ani jeho křowība ani jeho wotowanje
parowacj njemóže. Tam čłowjeť wjele šćisćich křobow
wobkebj, toćrež šu jemu jeno k špytowanju a k šćaženju,
— a tu w najšćizich křowibšćiwje je tajša křudoba, šo
špytowanie k morkotanju a k njepokojnosći, haj k šćemu
šćitkej kóžde ranje šobu šlawu. Tam malaj mandžellaj
bošć šamojenja a šwěrnosće, temu dobremu pašćerjej
jehnjata palć a wocahnuć, ale jimaj šu džězji šapowje-
žene, — a tu je w křudaj a njerodnej křowibje čěřibda
džězji, toćrež šo čělnje a duchownje šanjerobža. Jako
džězji šmy hjióm wušli: Prawdošć pomjichji lud, ale
hrěch je lubdž šćaženje. Wly džyšli tola wěćicj, šo wšćeho-
móžny, prawy, žiwj Bóh wšćitko wobdž, pšobdžnych ša-
šćowa a wobarnuje a šćesobdžnych křowšća. Ale šćito hjušo
widžimy? Tón bohaty muž mějełe šo wšćednje derje
w křachym wješelju, a křudaj Lazaruš džrbjelše pšched
jeho džurjem trabać. Šiob w popjele kěbj, a šćarao
šo na křowim trónje hordžji. Šćerobajš jo w čězicj,
a šćau w jastwje. Wšćab šo nad křowjej njeprawdošću
šćabuje, a křaboth šo šćamjenjuje. A njecžimichćj pšobne
našlonjenja hjičće nimale kóždy džěń, we wuškim a

njeje, pšcherzelnijwe na tón roštol potafa a džesche: „Šu jeno tele čščne wrota, ale špytaj! je-li čži naležne, dža drje ty tež pšes nje pšchubžesche. Šloj, mnohy šu to prjedy tebe jamohli, wšo dyrbjadu najprjedy wšče njeterčne naklady, wšchitte tele brėnjehčfa, totrėj na femi je šobu wleczjchu, šwotpołozecz a wróczo wofłajecz.“

Na to tón muž wotuczj, ale šwój šon njemóžesche ženje šašo šabecz. A hdyž wón něłho škysčesche, štruchlujwe a šytnje wo wustim puczju a čšchynych wrotach rěczecz, kiz k žiwjenju wjebu a pšes totrėj mōže šo tak čšžo pšchecž, wón šmėrowajaz džesche: „To dže! jeno špytajec! wleczjstje je wo wšče njeterčne štarotče, wšchitte čšže potowja a wščo knicšomnistwo, totrėj ja njeparomne džeziczje, potom budžeje šowšobowženi a wólženi raz šowšowne džeczj, t nanej šwataze, šo tež pšes najwšyžši roštol pšchecžičezecz mōž. Šzej dže pōbla luboščej, k pomozy hotowa pōdoba, totrėj naš ruku t poščebnej črozeli podawa a kōždemu šowšownje pšchepomba, totemu je to prawo wutrowna šutnošč.“

Čhzech-li toebola, luby čłarjo, šo by kōžyczka twojeje dušje junu pšchitalo wěczneho žiwjenja šowšownje dozpila, dža najprjedy wšče naklady štarotčowo t njeje šwoczjstaj.

F.

Na šerbskej horje Čornobóh.

Šow wyššo na Čornobóh,
Dždž woprowačaje pōbožnošč,
Štał přebuja tu šwězdy mnohy
Tał wōšje čaža šachobnošč!

Šow Šerbow Čornobóh šo miny,
W tōž bē tež Woža Wšeho,
Wšcha krašnošč na wšče čažy šhiny,
Špacž džesche stare šralešwo.

Wóh šchecšjanow, šnjes wšcheshomōžny,
Wot wěcznošče tu t knjezerjom,
Šbi Čornobóha, a tón nōžny
Šso šubi t šrěšbny hroženjom.

Wóh jeho pōbi t mjezczom šłowa,
Wón t bšyškam dušha jeho šbi,
Dōžj šłōncnje dušha Wilezanowa
Tu pšech Wšječšnym šo njekšoni.

Dždž nad tobu, o ščtomowina,
Tu t wječščta šładam t šemjeru:
Šaž wōbrucz pšjana šo špina
Škaj pšōbny t šorje pōbe muu.

Njech, dolina, šy mōžbna, rjana,
Štał čhzech ty budžicz wječelošč? —
Wi šy ty to, dždž pōhryčana
Še Šerbow šławna šanženošč!

K. A. Fiedler.

Wón šo ša waš šara.

Spurgeon, šławny předač w Lonbonje, kiz 1891 wumrje, še žiwjenjošija šwajcho džěda, kiz bēšje tež t předarjom, šłěbowaze wuštyščjenje modlitwy powjeba:

W jednu čaž jemu šruwa padže, kiz bēšje ja jeho šwōžbu njeparomna. Wōwla šo jeno njewšōžowny džet še šyšneš štarotčju woprowša: „Ščto dyrbnym něto čžinicz?“ Dždž jej šnapšeczšw: „Ščto dyrbnym čžinicz, njemōžu čži prajecz; ale

ščto budže Wóh čžinicz, to wēm. Wóh budže šo ša naš štaracz. Wón wē, šo młoto ja džeczj trjebam.“

Šafajtra rano 400 hřimow pšchubžechu. Wón njebē ženje žane pšimo wo pomož na šond ja potrjebnych předarjom čžinil. Šamny džet bu runje rožbženje hotowych pjenjes pšchewšate, a pšchi tym 100 hřimow šchynych wofłachu. Šebyn t tyč předarjom mēnjeshje: „Štał by było, bychmy-li tule šummu šhudemu předarje Špurgeonje w Čšjeu pōšłali; wón mōže te pjenjeje wěšče trjebacz.“ Wšchebšba, předač Morley, šapšeczšw: „To je dobra myšl, ja jeho wōbšerjnosče šnaju a čžu hšechje 100 hřimow pšchubžecz.“ Wšchych pšchitowni šo do špěcha dožu, tež něščto pšchipołozicz, tał šo ša šumma na 400 hřimow powyščj.

Čžile duchowni njewjēžjchu, šo bēšje mojemu džēdž šruwa padnupa, a štał nušje wón družu trjebajecz; ale našč Wōčecz w njebjehacz to wjēščjše. Dolež wojel wofłaj štarčje jeho še šwōweje wēru čželčeschaj, dža tón šnjes jimał t nuhy wupōmka.

F.

Boža pomož ma wšchelake pucze.

(Wist na Romšich 12, 15.)

Powjebajeczto wot Jana Wšele.

VII.

Mjes tym poča šo něšotrym šwacz. Tón čłowjek wot šłěbomneho šrošča bē hšjom t napjatym šutščštom w štronu. Do brožnje bēšje šo šmotal a tudy šo na šyno walit, hšdž šmōczesche, jatož tał praja, taž w pšōncžičach jēž.

Tež družich jimašče po nēžim špat. Šehobla čhychu šebi dobru nōž dawacz a šrėmanat šicž. Šrjedy pał nowej mandžšškej šicžedžu šortu a šłajich čšpž.

Dždž jōn hšchče šłajachu, šlecže, bu šhubjenty šwal špěšnje t durjemi autš. A praščan, hšdž je šo blēiz, jim žyž dyrbomdej šžželi. Š tał wurajneš rěczu to wjēščesche pšchd wōczj šłajecz, šo bē jim došpōkne tał, jato bychu tam je šwōjimaj wōczjomaj wšžjo pšchipołla byli. A šrabi šebi potom mjes šobu pšchjachu: „Dobru nōžtu wōbradž naš Wóh!“

Šafajtra po ranju pōžbe bēchu šo t šnėbanju šechli. W šchallach wonjeshje pšny šhōje a pōbla šo šmēšesche tyłan. Wšchēm šłabadu lubu myšlelt t wōczjom a šhōžachu lubošne prajerjčta je rta. Šenož tōn wēčarawjchi šmutat šebžesche šhurny t šōž šłiba. „Temu je wēčarawjše do-šo-šnowanje šubjenje tyto!“ mējachu šchibali mjes šobu žort, „a to je jemu runjewon štrone!“ A ša to, šo bēšje w nožy na šłowu-šolenje šole wurēcže mēš, mēšesche něšo woprawōžbe we šłowie čšwileštu bōl. Wjēžšnym duščam je šōrhy wo jich šul šubjenego šwješčta žel. Tał bu tež jemu njemato čžšeno a šč. „Wjēžšimaj! Njemōžu wubšč. Wi čže šo domoj. Wšłna šłowa čže čšchego šłōža mēšč!“

Štanwšchi pšajšče šłobit, šo naštao w dom. Šo by tu žyž šwal wubšč, na to jeho wōchychu wabicz. Štoajim lampesche t šrėmjenjom tyłanza šōrhy šwōj pucz. Dždž bē šo šłēščacz poččak, bēšje šwal šchibal t šuršornym šłabanjom wōn šłiba pšchd durje šchot, a šmolanu lapu t potajneho šucžita wōł.

Šrjedy wšchych šwāščarjom šaše štanjenty bē t šchewzej šwatajo šchot. „Wšchšje, wimjče wšchal wōtršč šhībownej šōžti, něščto mješčchi bačž dōlō, a pōžmōlče jōn t mōbeju šōšom, tał šo šo šjes pžōžy pšchilēpicz hōžji. Šsej šadajče ša to, njech je ščtož čže!“ Šewil pał njebē, t čžemu čže jōn mēšč. A hdyž bē jōn došłat, bēšje jōn pšchi šhēžnych durjacz w šucžtu ššhōwal, njebē pał wo tym nškom rjecz. —

Wšchšojne wōščenje šebi žaba, šo dužy t wulkeho šwāša waričezj napmōta došč, to rēta: malinku šłěbomnych pjenjes, a šehornija tym žōnštim, kiz maja pšchibidnu šāžžu. Tōn šupjēž

tóždej ščěpěć bjes nórta da. Hdyž do dwora stupi, ščibal kwat fa nim sawola: „Čzafajeće, wujo! Čsufnija ma njefchowny tšrbijet. Za waš čšiteho ščijnju!“ A i lěwizja jady wo fufni jěšđo i prawej ruku tu smolanu lapu wo fřewěć tšrbijeta lěpi, a na nju tón wčzerawšij křofch. Potom jecho puščeži. A i duriemni hladatym žónfim dźěpěje šo hmyčje, jo mołbje bjes bydga wofačje.

Mo to bžějeće tón ščibalki tnuć, šo po žytnym wobližnju hmyčjo. Now mejadu runje rěčž wo tym, tał je tón woterdženz hrošny. Wpovejby prajachd, hdyž je teju wudownym muž wumrjet, je wona t temu fšupjejeje wo tti tolefi poščjonka ščla, a wón ji nijeje wofšmacza poščjč, ale je rjetk: Wł je čje šje. Poščjčjez pak nje-možu, dofełž bym wofšito hačz na pažu wudat. A tola je dři-dyčij bžen hačle dno dwuje wyžoaw pacłenu mčł. A i pla-čžom je přofšona durbjala hieč. A pščišpomni jo: Wórdanz wuj je hnydom t njej ičof a ji i luboščju wjele wjozju poščjč, njedja pak na to spomnjene mčž.

VIII.

Šewak šo fa blido hnydnydšij, pijejše hwoju fšiwfnjenu ičafu fa wofzajny mjełžo, hačz by šo rěčženje na njeho doščaflo, šo by jim rosprajł, tajšeho ščibalkiwa be wufonjał. Najo to hty-šchachy, mejadu něštoji njematy hmyčch, druhy mčnjachy pak: „To tebi njemóže na dobre wuńčje. Tón wuhublenj, njewofmje wón čži to na wčžnje fa što?“ Šemějo wón bžěje: „Žyle wčžnje jene, hačz ja dobro abo hačz ja što. Čšto je mi i tcho? Njčch čžnje tón njeduch, ičto do njeho bžeržu. Ale tajšle fšupjezj wam žaneje hamby nima!“

Bžby be dorjetł, dha šo jim fšitřočž wo burje kłapny, a fšutšta šo sawola: Čsufni! Durič šo čžicho wotewiřču, a i fšimi fšwiti ta wudowna na proš, fa fšozdu ruku fštrudliwje džěčžo. Wšona jim njefčejše we wutrobye horjaty bžaf. Ale ji wutroba fšadny, hdyž pnyty, šo na nju wofše fšernejčti fšea, a možno jej njebě, fšowicžta fšwječje.

Wšoda žona, nčř i čžępřom ščebjena, fšrojemi to a fanješe lubje: „Póčje jeno bliske! Wšje wofšcho prajenja wčmny, i čjim šo wam wutroba hori. I nam wjebže waš bžaf!“ Njčch tajše lubiofne fšlowa wudowna fšwifšidžu wutrobo bžaf, a fšwifšidžu blize a młobuju fa ruku wafawšij, fanjeje fa ičępjenej lubi: „Čawłacž wam wofšidnim Wšđ tón Njčes wofšidno!“ A dale čžyřčje jim i wutroby t wutroban hronič. Čsrowpominaka be hčbi do drowna doma, tajčij hačz najrjeuščij fšlowow by rčžala. Čapocza dře, ale durbjełšje fšafacž, tał šo ji mčwčejše we hłowje a hačejše na fščiji, a šo ji fšatřchowafčej hčbjje. Włobej žonje šo dufšja hčbafčje, a žyle kwapšafšimo fšebčejše fšmutte a mjełčo, taž nutna wofšaba na žyřwiti.

Duž čžufnjony nıkožy manželški počza: „Šso jeno fšmčręčje, Čana! Wofšidžu dofełž wčmny, wafše dafši jo horze. Čoj, do dofełže wčmny. To fšobžječti nad wami wofši, jo budčejše Wšda fa njeho proščjč. Wufšidž džafowonny fšlowow njeje tu pščđe nami trjeba. Wafše fšwly šo fa wofšidnič fšlawny a najrjetšij bžaf. Duž bžičje w bžęmje i bžęčjčomaj na dom. Přerjedy pak fa blido pójčje a poščwofčejše i nami. A potom pščęnobož wofš Wšđ!“

Mjes tym a potom pobyłejčej bžęčji pola wofšch hčojčji, šo džafaju je rıom a rıom. A młobje žonim mčfšęčžanił wuj, tón doričel kwapšeho wina, Janej ščęfšnaf do fščžta tšlyn a Čerzju do ručjč. Tež. A potom młobej čęstufšch do wucha fšępny: „Wofčel jim potom je přęznju kwapšeho pıwa, najrjetšij łaran, fšiz na domje małch. Njčch hčbi doma fšuf pořwafša fšwju!“ Čsamo šo wčři, šo wona to lubjerat fščini a niz jeno to. Nımo drušeho pšči-łafa džowzy, jo ma jim fščifčęzi kwapšeho wofšjeba nječji.

Wfšidnim kwapšafkam, fšarzym a młobym, fšejachu fšwčře pacęčfki we wčžłach, a žana je nčwčęčje pščđe nıřim tajčj. —

A bžičje po dalšijch lčach fšwčđęčachu hčbi čži kwapšarjo wofšidny, bžęčfki bydgu šo fšetali: „To bčejše tola tón najrjetšij kwapš!“

Wobřamf.

Wšidžachmy pındželu wječřor tu wudownu macęz a fšyřčje Čanta a Čentř žafotimny pıafacž. Žiđ wobojch dře fšudoba, fšudoba fšarwč, tał čžyřčje šo fšadč. — Wšidžachmy wutoru wječřor jidž hřobž bžičje pıřđnu. Šo žana fšwoda hdy lafo do njeje pščidbže, hdyž šu tał fšudžj, ičbi by hčbi to pomyřłi? — A fšeribju wšidžachmy nowu pıřani fšwotu tam fšejčj, bžęč be ta padnjena fšala. A wšidžachmy macęz a fšyřčje i nowofa pıafacž. Ale to bčęu džafowne fšwly; to bčejše wječęty pıacž. Ma čžęřnu fšwřžbu be fšatřčja radofč; to čęřnuej nozy be fšhobžalo fšwčęzate jutro. Duž wčřmny a prajimy:

Hdyž je nıfa najrjetšja,

Če Wšja pomoz najblifšja!

A pščiřčij tıemu:

Čšitřž Wšju wofšon šo dowčři,

Wšj tcho nıřby njepuřčfji.

Wfšelake i bliska a f daloka.

Če Šsmęczęčj. Njebželu Cantate, 17. meje, budže tu, da-li Wšđ, rano we 8 hųžj, hčřfłe fšemęčenje a po nim hčřfłta fšowjebž i Wšžim wofšafjanom. Přđwofacž budže t. fšaraf Njčžijan i Wšđžija. Njčch tola wofšidny Čserbja i wofšofnořčje tu fšabnořč, šo na přđwofanym w lubej macęznej rččji natwaricž, wufšija. Nčřto na nalčnim čžafu šo wofšaf tež dalšij pučž rad čřini, šo by šo Wšje fšlowo fšwřšafčo. Wutrobnje pščęčž by byfo, šo by šo tež pščji Wšžim blidže wjele hčojčji fšejfo.

— Do tıyč wufłidž muřow, tořčyřč 100lčny narodny bžęč ewangelšj fšęčęřčjenjo w tıym lčze hčwęczja, fšwřšja pıbła fšol-žerja fšutřowonno męřionfšwa Čana Čęndrich Wščernja tež Wudwig Čarms. Wón šo 5. meje 1808 w fšarřim domje we Wšłarobže narodž i wumrje 14. nowembra 1865. Wón bčejše wofšarjany přđbat, tořčj i fšutřowojč Wšje fšlowo pščiřwofabčje; wofšęje fa wjeřny lud a jecho fšwřšjenje wón hwoje přđwofanę pščiřwawı. Wšłn teřti na žimjenje naloži a wufšij, tał šo šu jecho přđwofanja bžičje fa nıřčj čřaf wofšne. Hdyž bčejše Čarms jako fšandbata čłowjela šam fe žimjonfšim fšarčom i wofšy wčřchomł, bčejše lčby bžęč hwojeho žimjenja bžičje fšrowny. Ale wón fšwřčje hwoje čęřęnjene njęše a bčejše pıny a bčęfawy, taž by fšejfnu fšrowojč mčł. Wšłn bčejše duchowny w Čęrnasburgu. Wofšęje žimjonwane bčejše tež jecho fšutřowanje fa fšutřowonne męřionfšwo. Wš lčze 1849 wot njeho fšolęny a wofšęny Čęrnasburgfšij męřionfšij wufšaw męřionfštwu žyle nowe pučje i tym počala, šo męřionfšij wufšaw na rıatofše fšwřšjenje (fšolonifrowanje) fšraja fšolęji, tał šo męřionfšje fšwřčelčoj pščđe to fšolęž a woboru a tež fšerđki i fšamofšęčęnjju bjes žuleje pomazy dofa. Duž wufšłfa šo i dobom i męřionarami a wčřęčerimi wufšla lčšja fšęčęřčjanfšij fšwřčlerčow (fšolonifrowı). Męřionfšij fšeminar w Čęrnasburgu dženja bžičje fšwřčij pıřłow won fšejale. Woni wofšęje w Wufšarřfłej fšutřuja.

— Č Wšęčęřfwa pıřajja, šo budže šo hčřfłti narodny pomnit we Wšęřbne w Włatč fšajčj, fšiz ma na fšęčęřčjenje Čserbow do Włotom dopominacž. Wšęřbrič Wufłi bčejše Čserbam pšę-čęřenje fšwřšjeny a jim fšraj t bydłenju pščiřwofafa a jim tež hwoje fščřtowanę fščji. Komitej je hčromabu fšwřł, tořčj šo ja wu-wjebęenje tejele męřłe stara, a buž je wofčafacž, šo tón pomnit šo bčřry pořtaji, fšiz budže pščiřčđonny narodam pořwjadčj.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokreŭ ǵa!

F

✠ Sserbske njedźelske łopjeno. ✠

Wbudawa bo kóždy robotu w Szmołerjeż knihićizhceżećni w Budyšchinje a je tam ja sztwórtlětnu pschedpłatn 40 np. dostacž.

Njedźela Cantate.

Sat. 1, 13—18.

Cantate, to reka: spěwajće! Spěwajće temu knjej
nomy tšerlawy, psdetož won ciniš dšiny. Džiw mšichitiš
dšiwom j, kotraž j Bóž tón knjes ciniš, jato j Ješuša
mot morowu šubdžiš a š tšwalu b a cšježu kónowaš
a š krala powyžšit, kiž w njebješah knjež a š dobom
hnadnje na naš špomina, koišž bžičje na šemi škobjim.
Šaj, spěwajće temu knjej mšichitiš šwet! Špewaj tež
ty we šnowej wutrobje a njelapomni, kotre bždenje j šo
twój Šbóžnik bždiš, kotre dobyče j dobyš, kiž j šmjeriž
móž wšaf, žiwjenje paš a njelachodnošć na šwetlo psi-
nješ.

Ale sčto by jeho dobyczy nad smjercju pomhala, hdyž njeba by dobyczy nad mozy hřecha bylo? Sčto pomaga swoitowne wuśmowobozhenje nad swajkow smjercze, hdyž njemohli smuśkownje wuśmoweni być wot mozy hřecha? Zutrzy so rukowanje ja swjatti. Tón horjejtanjenje a t njefju pompychženyz t smuśkowne mobnowjenje cilmjettwa stwori. A temu je so hdybnył t prawizny me wyśtofościj, t temu je wot Wótza Duchja pókłał, jo bychmy nowe stworenje bni.

My pač brybimy temu Duchej, kotrehož je poškal, w naš stultowacž dacž a nješmemy nowemu žiwjenju, kotrež je do naš sředžit, šo šaduhyčž dacž. Naša dženšnišča epistola poštuje nam, kaš šo duch a cželo, cžlowjež noweho naroba a starj šadam se šobu bežžiti.

Na jeny'm božu steja spytywanja naščeje žamšneje wutro-
by, totrež naš t hřechej wabja, a na druhim božu Bóh
tón Knjes steji, tiž naš t dobremu wabi. Ščto je w tebi
móžne? To je to praszenie:

Щто је твој мождет — Боћ тѡн Кнѣз
або лѡщт мутроу?

Wopomni: 1. Bóh pruhuje — lóschť spytuje.

2. Bóg je wszechdobrych darow żórło —
 łóścht je żórło smiercie.

[illegible]

Dofelż hmy nēt Habadomowe dżęci a Chrystuśowe itawy, budżemy łpytowanj faż wonaj. Też nam je pra-jene, iśchtōż czinicz a czechoż wo wosławicę namy. Sdyż nēt Boże kaſnje pichetupimy, dga hmy jenoż my wino-waczi, niż pał Wōh tōn Knjes. Spytowani budżemy wiśchity, tchudzi tał derje taż bohaćci, tchori taż ftrowi, czi, toftiż hu wot njeśboża domachpytani, taż wobśbożeni teho śwēta a najśbożowniſzi, kotrych ſo wiśchito derje radzi. A kōżdy ma ſwoj woschēbity nadawł, mjenujō, zo by ſwērnoſeż wopotaſał, kōżdemu pał też ſtrach hroſy, kiż mōże jecho wo njebejſte kraſtowo piśhinjeleż. Ale Boża luboież wabi naſ, ſo njebydymy ſo do ſtracha podali a ſo bydymy w pruhowanju wobſtali. Jenoż naſcha wutroba, kotraž je ł ſtemu piśchitkilena, je na tym we winje, ſo budże Boże pruhowanie ſa naſ ł ſpytowanju a ſpytowanie naſche ſtażenje. Duż dga praſdzej ho: iśchtō je twōj wo-dżet, Wōh tōn Knjes abo lōſcht twojeje wutroby, a wo-pomni: Wōh pruhuje — lōſcht ſpytuje.

2. Wōh je wiśchēż doberych darow żōrko — lōſcht je żōrko ſmjerceż. Wiśchitōn dobery dar a wiśchitōn dozonjany dar piśhindze ł wyśtoſoſeż dele wot Wōtza teho śwēta, pola kotreboż njeje žane wotmēmjenje ani wobroczenie teje ſwētōſeż a cżemnoſeż. Cżlowjelowa luboież a ſwērnoſeż ſo piśchemēnja, Wōh wosłanje, kaſtjż je, wōn wosłanje luboież. Wiścho dobre, lute dobre wot njecho wuſhabdga. Wōn je darcieł Lutydž doberych darow, też w tym, iśchtōż njeſtrojymimy, hano w tym, iśchtōż nam tu cżemne je a ho nam ſchōdne bycž ſa. Nēchtōżtuli budże to we wēcnoſeżi ſpoſnani. A tehbola je wiśchito, iśchtōż wot Wōha piśhindze, dobre, dofelż nam piśches to najwjeſtjau dobrotu wopotaſuje, mjenujō, zo naſ ł wēcnoſeżi piśchitowje. Szwajty japoſchtoł woschēje na „ſłowo“ poſaże, kotreż jałto mōż Wōża cżlowiſtu wutrobu wobnowi. Wōn je naſ ſpōbōit po ſwojeji woli piśches ſłowo teje wērnoſeże, tał piśche ſwaj. Żatub. — Tu je żōrko wiśchēho ſłōga, to ſłowo wērnoſeże dyrbi naſ do wiścheje wērnoſeże wobdżi. A temu dyrbi ho prēdomać tuto ſłowo wērnoſeże, ſo bydymy czi prēniſci byli jecho ſtworzenjom, to rēka: knjeziż dyrbitmy nad wēzami teje ſemje. Wōſcht teje wutroby pał cżini naſ wobrocżom teje ſemje. W rjeczar-ſach ſlydž poćzinow wiśchity leża, kiż ho wot cżelnydž lōſchtow wabić dawaui, wot wopieſtwa, wōbżranſtwa, nje-pōżczinowſeż, pjenejzeje luboieſeż a wiśchitkij tydž jadōſeżow, kotreż piśchēżimo buſchi wojuja.

A nēt pohładaj na njeroſomne ſtworjenje. Swojdy po ſwojich pućdach tchodga, mrdōeje ſwoju wodu dawauj, wōtry piśchidui a džeja, taż je poſłajene wot teho Knjeſa wiśchitkij wēzow, iśchtomy ſwoje pōbudy piśhinjeſeja a ſemja ſo kōżde lēto je ſwojeji ſeleneji draſtu wōdżewa, taż je jeje ſaſon. Cżlowjel pał, kiż dyrbjał w ſwobodobnoſeżi ſwojeje wutroby cżinicz, iśchtōż tamne ſtworjenje nuſowane cżinja, ſwoju ſwobodobnoſeż njewużitnje wużiwa a ſo wot-wobrocza wot teho, ł kotrehoż ſmilnoſeże žimy a kotrehoż prawiza jecho džen wote dnja dżerji. A tał ſtōnczynie je jecho hnadu wopadnje a budże ſwojajny ł rjeczajami cżemnoſeże, ſōity ł wēcnej cżiwu, peniżeny pod wiśchitke ſtworjenja.

Schōtż pał Wōha teho Knjeſa ſebi a wōdżerja mu-ſwoli, teho wōn powyſchi. Kiż je naſ nēhdy ſtworil ł ſwojeji podobnoſeżi, tōn naſ też ł tej hameji wobnowi, hōcz runje bēchmy ju ſubitli, a cżini naſ kōroni wiśchēho ſtworjenja, knjejom w piśchidobnym ſwēreż, wiśchidych hōcz hamydž jandželow, toftiż ſiſuža, hdyż my knjezimy. Duż

daj ſo wot Wōha teho Knjeſa wōdżiż, ſo by też junu po-wyſchēny był ł tej kraſnoſeżi Wōdž dżęci, ł „prēniſchim jecho ſtworzenjom“ a proſch:

Moſtorhaji, ſbij, ſkamaj tudy
Tu mōż roſſhōbjenja wiśdu,
Spomni, ſo tebi cżlowiel tchudy
W ſmjerceji njeje ł wuſtiku;
Poſebni ł proda hrećkow jecho,
Wużiſi hada hymjo tu,
Wumōż naſ wot wiśchēho jecho,
Daj nam wiśchitim ſwobodobu.
Hamjei.

R. w B.

Zapoſchtolſke pomučenje wo kraſnoſeżi a piśchēżimjenju hrećha.

Zał. 1, 13—18.

Słōs (141): Żab Habadomowy ſłajst je atb.

Słej! ſpytowanie piśchitkādga
Po wſchickich ſećeſchaj tudy,
A mylena je wutroba
Nam rad piśches ſtraſagne ſtudy.
Duż ſpytanj
Raſ Knjeſlowy
Cżje wotroćci piśchē ſtym iſcho-
A poſciża [wocž
Se ſhōnjenja,
Schōtż mōże wobarnowacž.

Sdyż ſwoje bydlenie hreć ma,
Nam wobſim najiſchōdnjeſi,
A tał ho hrećbje wōſchulnja
Raſ njerjad najſtraſaniſci,
— To prajetż nam
Cżje ſuſbitam
Tu Knjes piśches japoſchtoła. —
Njech piśchē ſtadom
A piśchē horjom
Naſ hnadu Wōża iſhowa! —

Wōh njeſpytuje ł ſtemu naſ;
Wiſchal Wōcēż dobrocżimy
Se, kotryż pyta kōżdy cżaj
Krycz piśchē iſchtobu naſ mikt.
Wōſcht iſchtobny je,
Kiż ſpytuje,
Sdyż wabi naſ a cżehuje,
— Raſ njerodnydž
A njeſtmanodž;
Nam ſtraſachny njeſti ženje.

Sdyż potom pobiał lōſcht pał je,
Greć porōbzi dżē proſeje;
Pał hreć, hdyż dozonjany je.
Do jerej! ſmjerceje troſeje!
Duż njeſchōdžmy
So na nihdy! —
Wiśchē ſtym ſo tchutnje bōjmy!
Sa ſwōżu nam
Pał, ł njebeſkam
Wiſchal daj, ſwōtne pōjmy! —

Wōh Wōcēż ſwēta wēczny je;
Wiſchōn dobery dar wot njecho
A dozonjany iſciżuje
So ł poſnoſeż nam jecho;
Wōn ſpōbōit ł
Raſ miłoſtje
Wiśches ſłowo prawdy ſwajate,
So prēniſchim nam
Wōh ſtworjenjam
Se dżęci prawo date. —

U.

Kćeżna wiśchē.

Żedyn duchowny, kotreż dyrbejeſe kōżdu njeſjelu prēdomać a mējeſe tehbola ſrećba ſlabnoſeż, raſ jeneho druſheho hōcz heje hamecho prēdomać hlychēcz, pomieſadſe, ſo ſebi wōn mēſta teho huſto wiśchēne dny wōnka ł Wōſej kraſnej piśchidōeż piśchē-prēdomać dawa a mējeſeja — ſmaſadowe žitne hōno abo kamjei, piacžatto abo twēta jemu huſto doſeż pōſiſowne Wōſe myſle piśchēradžowacž a njelapomniſte ſłowa piśchidowacž.

Tał je wōn raſ piśchē wiśchēju w polnej kćeżownej kraſnoſeżi ſtał a ł njelapobojanjom pytnyl, zo wiśchē loſſeje brunne, hōwable

Łopjeszka hyszeje mjes śniehobłymi łezniczkami wón kutaču. Tónle napohlad bęjeje jemu wotstorkowazy był — wón bę mienit: na zyle wotemrjetu, wusthnyjny sčytom njeje tał njeprščijomnje hladacę, kaž na tele tkaaje Łopjeszka mjes mkodje nalėnej pęchu. Duž je jemu wuščet pęchowlaka — abo wón bę s najmjeńšę, dolečę mjejeje wot Woža wotewrjenej wuščet, te słowa trošymic mienit: „Sleje, tajki napohlad to dawo, hdyž cłjowale jeno swotkownje a pęchod lůžymy křętylękowme mjenio wuinawa. To je łeznjom debi, křz ma nalyad nalėnej męzy a bęhędę tuteho rjaneho pozęa — ale pđbła teho jemu tola hyszeje wuščelate fęwne męzy a wuščę stare njehymane kamowolnoće pęchuwkřija, męsto teho so bęchę so wone s nowym žiwjenjom, jeho pęchęońmęzym, swotstorkowale a swotpadowale.“

Čaj — sčtož tał junjo Woži: hłōf s bęsžęwjeniteje stwōrby wón bęhędę, ma dwójaki wuščet s wuščodom do pola a leša! Kries Zewuž je swoje pęchuwkřija liliam na polu a wroblej na třeće wotewsał — wo winowym pęchlu a wo žonopowym jorau, wo figowu a wo pastryjowej wotwazy je wón swojim wuščobnikam powjedał, so bę jim na tym Wože słowo wuščadował. Ale wón je pęchę wuščem tym tež do Wožeho domu, do templa tšobdž, a sčtož dęa męst, ho na jeho pęchod pšowolacę wōz a prajicę śmęc: „ja ho tšęgžtōčę lępe wōnka na Wožę rjanej stwōrbje na jeho rjanyč dęiwacę natwarjam“, tōn dopomni ho teho słowa, kotrež je Sčtožnit prajit: „Njewōtę wōj, so ja bęcę mam wo tym, sčtož mojego Wōtęa je?“

F.

Njebjeski wōtęn dom.

(B. Gerhardt.)

Swojemu lubemu staremu šulstemu towarščej
Augustej Rostokej,
wumjeńskacij we Wulfsch Dehęach,
i pęchęcłenemu dopomnjenju a i wopomnjenju starę šulstę hęchod
Zurij Wtōt.

Sęym jeno hōčę na seni,
Tu statoł žodyn njei;
We njebęsčah pał je mi
Dom wōtęny i pęchęwstę.
Tu njepokojny tšobdž,
Męr wēčęny smęu tam,
Hđbęč Wožu hnadu hłōdžu
A sčtožny hęwatoł mam.

Sčto dęa je sa mnje męlo
Zow moje žiwjenje,
Hęc jeno nęu, dęđlo
Wot mojej' młobojće?
Kał hęsto wōdnjo, nožę
Sęu tšymili wuščelate
We staroćę a w prōžę
Sęo sa mnje minęte.

Mje wuščelle wōtre wētry
Sęu hęsto tšōjile,
Węhęł, hrom a wōchor křętry
Doleč ję moje tšęhędę.
Sęym hđbjenje a hōčę,
Křz njebęč sčtękřz,
A hwojne pęchęjwōnoće
Tež cęhęje pęchęčępł.

To wuščat tež lubi stari
Sęu nadoleč sčonit;
Duž tež ję wo fęwnej hari
Ram i radęe, trošętraw.
Kał mędęu ho będęč
A wutracę bolojće,
We wuščelłej hroly hędęč
Ač hęsto tšęhęwje.

Čęi frommi pučęowacę
Wuščat stajnje tam a tu
A statoł pęchęmędęu
Sęwōj pręhęci se sčędžu.
Sęu njebę tšęhę — hęc wuščę
Sęu pęchę smęcęč cęhęnoćę
A i swojom' kōnęj dōchęi,
Do rowa tšowani.

Do sčtož kaž do nęu
Sęym tež ja podal ho,
A njehęym we tym žęu,
Sčtož je jini stato ho.
Węcho dęry pęchęčędęne,
Węcho pęchęčępłene dęę;
Je węcho pał pęchęwjenje,
Męr wēčęny budu męč.

Nętt čęu wuščat dale stajicę
Sęwōj tšęhęł wandrowstę,
Pał fęwłej čęu ja prajicę:
„Zow ho mi njelubi.“
Ja brohu cęhęnu raby,
Křz mje dom dowječę,
Hđbęč lubę Wōčęę i hnadę
Čęęe wēčęnje tšęhęčę mje.

Węm horčacę hęwōj kraj wōtęny,
Hđbęč wot janđelaw tam
Sęo tšwoli wuščęhomōžny,
Křz wuščito, wuščito ham
We hęwōjčę rulač nožę
A hđbęč najlępe;
Čaj, tšōbę, křz prōžę,
Tež sčęha, wumōže.

Ač, tamny dom, tōn wōtęny,
Je moje žabanje,
Kał hęm ja tola hęrōžny
Sęwōt pęchęčęł nimalę.
Čęim dęęe tudy tšobdž,
Čęim mjenje węš'la mam,
Křz i wutrowu ja rođęu. —
Wōžę' sčędžę namakam.

Zow sčę je hęspod'wanje
A horja będę wjele;
Duž wuščędę sčęhęowanje:
„Ač, Wožo, wuščęhęni mje
A čęti kōž brohowanja,
A, hđbęč ho lubi čęi,
Tež wuščęho prōžowanja;
Sęwōčę domtšōb sčędžęni mi!“

Hđbęč hęm ho dotal będęł,
Mōj pęchęwstę njeje tu;
Sęym bolęo dōčę tu hędęč,
Dęa potom wuščęhęnu.
A sčtož hęm třečal tudy,
Węcho wo fęwčęę wōstęnje;
Sęym wuščędęwōł hędu, —
Dęa pohębęja mje.

Tę pał, o moja radočę
A fęwłito žiwjenja,
Tę cęhęnjęčę, moja žaboleč,
Mje i hębi do njebęa;
Do doma, hđbęč je křęhne
A wēčęne wuščęle,
Hđbęč fęwčęę křęhōw jaęne
Čęa dęhęje męrięęe.

Tam čęu ja wēčęnje będęčę,
Křz jačo zęwōny,
Tam čęu ja i tšym będęčę,
Křz i tšōnu debił hę.
Tam budu sčępęwajo
Wō tšwoje hnadę wuščę
A sčtožnje wotpōčęwajo
Sęwōj hęwatoł tšwōlicę hę.

Dęęo jako kōji pošōł.

Hornčęskę męhčę Zurz będęe wuščojny dęłacęč a męjejeje dobru sčękřzbu. Čęęo žona dom to najręčęšęim porjadu dęęčęčę a bęčęi to hōbajowojęi křkřčę. Duž ho sčędęę, so hęwōbje njemōje na njęim pobrachowacę. Męž pał hęnal męhčęčę. Wōn bę teho męnjenje, so je zromnočę ja žony a bęčęi zyle dobra, so pał wōn žaneho Woža wo njebęsčah njętręba. Wo tym ho wōn a jeho pęchęčęlo tšōdę węčęor ja kōrčęmęřim dęđom i wjele naduwatym prajidmami sabawjachu. So ho wōn po njęim i dęhęu a cęłom hęwōřtawo zęęe druęęho tšęjčę tšęim, to wōn njępęym; a tola wōhłęł wotročęwōřtawo, wo kotręmž i poknym prawom ręla: dōčę-li čęrtę męhčęł, wōn zęlu rulu — hęi tšōnčęnje zęhęlo cłjowale wōimje.

Zurz by je hęwōjmi porjadnymy wopřytowanjem kōrčęmž i wopřytom. Wōn dęę wōjazy sčękřzčęčę, dęđł i fastaręnia swojeje hęwōbje třečębęčę, sčto njebędęrjat jemu tępōdla dęę a dęę sčęhłękřętu powpęčęčę? tał ho wōn ham jamolowječę. Kał bōrę będęčę sčęho wuščęne, njęparowme nawučenje nastalo, wo jemu hęstę jaęne, jako ho to pęčę hęsto starawčę, wo wōn poł bęsčędęmōwčę domoj tšęhłęčę. Węcho jeho wōhłōd pod tym cęępęčęčę. Węčęli wōn tšōbę, čęnjęčę hębi hamemu poroki a čęhęčę ho jašo pol-lępřęchowacę; tola njepočęnit męjejeje jeho hęžom pęčę jara we hęwōje męzy, hęčę so njębę jemu pęchęčę i nowa i woli bęł.

Žębny wōčęor będę Zurz wuřjadnje njępōmęřny pōbęł, a hęwōjčę smęhłow lędwa hyszeje mōžny, męjejeje wōn tola to nję-

jašnje čužaje, jo by, jeli šo tajši domoj wróci, žonje a džěšom
i pobjeržhom by. Wón šo pschod nini a pschod šobu šamym
hanibowhom; džěje džě jeho mila pobjona žona jeho huišo šobom
se hylłami prěbja, jo by šo tola žabdamšo palenapizka wofitajiz
wón, wona njehmėdžifše jeho džęna h wjezcor wiběže. Wšubny a
wščępny džěje wón, měšo do huišojo domu, rane hnajęščęn
štonu, a dofelž jeho hřžžžžžž pschewša, wón někotre šodžiny pob
jenym šchomom pschod měštom hpsche. Šało na ranje huišo
mewščif wotučę, džě jemu tat huięnje, jo męnjęše, jeno šobry
palenž mőže tu pomhacj a — wón džě pucj jara derje hnajęše —
šobry šašo we huišoje kercwje šęžžžž, wón tat čimjęše ka
wčera.

[illegible]

Duž nēbds piecīstētnu bōlēcīf īstācīžys pīcīnīds, šo žyle do-
vērtīgnys porno nīemū slupī a tēž īsoč do wōdy hlabāfē. Wōpīz-
pā bēfē f tēnu jādūvēnēnu pīcēdēwījācu dōbšōf, šē īstom do
žōtnow dēf wīdēm kamoporotām a šwōjēnu kūbēmēnu žīwījēnu
lūžī cīnīcī, jēnō "f dōbrny luntom" chyžys fēcī wōn prīebys
fīhēdēf tīrolofēf f tēnu nāpīc. Wōn pīenjēs f fāpšy mūcēžys
a bēdēf f šwōjēnu mātemu kūpībz: "Dobēž wīgāt do nāpīžīdīdī-
klamow a pīcīnījēs mī bēlēcīf palēnca, potom cī runjē telfo-
pīenjēs dārjū, tīž tole jow." Dīžēž, šo (pībōžwajāz a f jāpnymāz)
wōčkōmajā nā njēho hlabājāz, wīrojēf: "Wōbī nan žēnē palēn-
nīejē; wōn prājī, to cīnī pīstom kūpībz, pulhīž a bēdēžōbīdī-
a tīfīdī lūbī, tīž to cīnīja, būdžē lūby Wōbī kīstācē. Nīejī ty
tēž jānēho palēnca, nō mōdžē cī Wōbī lūbo mēcē!" bēlēcēž f pīroch-
dām bōfom īfōncī.

Što to tola bješe, štož wutrobu teho mužja, kiž dypše
 ko runje gamomabardja ščinije, tak ipoživljenje pobnu? Wnbičje
 wón na siwoje bješej domo, abo trčaje zupelo bješeja bōh jeho
 wudo, jaso buđisje bōh jeho marnowac, bał pičed wećmju
 statamijnowu, kotremuž naprčedžo bježec bješe hebi wón wotmyšlil?
 Wbōn go wotwobroči, jo bōlčez njehy wiđaš, tak šo jemu kypšjo
 po lizomaj ročanju. Zeho gya bašajabješiwōšac a bješiwōšac
 to hōbriej wuotčije pičed njm steječije; ale wón tež wōjna, jo
 jeho Bože šmiljenje špulčezilo nije a šo je tež sa njeho bičez
 wōdace. Dyrbiato dba to tak čezjo bjež, potm jo je šo pičed
 Wbōm potražaj, šo na to tež domoj wōrčije a siwoju žonu wa
 wōdace probjež sa wōdu žolčolj, kotruž je na nju pičimje
 Še Božej pomozi dyrbječe, šo bje netō wōšito pičimjenic
 pičetož na siwoju šamknu mōz a na trutočje šwojčij dobrud
 pičedewlajom, šo wopitkwa wōdawac, nočyžke šo wōn bje
 špulčezil.

„Sa malo godžinow b'e potom hornczefski miszchtr jafso pola tych
 p'rowicz, kotzki b'edju jefso dwaj dnjej dołgo podarmo p'ptali. Wle-
 kane słowo porola p'chjes z'owniej hubje niep'rijaznidsje. Skat n'efotyt
 b'edze b'edze jo wona w horzej mofłiwosti? Z'obu wolata, jo chysy
 jo jeynu mużet wjet n'efobozownego niep'oczinka wofp'isława mużimob-
 dzjes a jo by k'edz'ezżan — niz jano pozmjenje — byt; n'efko to-
 ju tór k'nes wafp'isłal. B'edze jef hač dotal p'chjes to-
 b'edze, jafso by p'jata p'rošła wofsebe ja nju we p'jatytm Włotcz-
 najdu itala, jo mofła bjes h'orfozke mużowu h'ryč n'ejed, d'ha je-
 n'efko wofaj ja b'edje mofłiwosti? W'iemebž naž do šp'utowania

S Božej pomozi bēšče tamny džen wopravdže f hluboſtemu,
ſnuſtſtownemu wobroczenju f Surzom pſchiſchlo a nowy duch a
nowe žohnowanje do jeho domu ſacjahnyschtaj.

F.

Niebieski Wózeł.

S njeblja vyhrosteho,
 S raja wěcžnosće
 Wofo Najwysichscho
 Na naž jhladuje.

Prófstovh nasche blýschí
Vóh tam džen a nóz;
S móžnym íschitom phýschí
Nasch pucž jeho móž.

S miłoszću nam dawa
 Wszechdnu potrzebu;
 Pomhać njeśastawa
 W nudy, we horju.

Brajcze ludźom wschudźe:
W njebyu Wótcz je,
Kiž naž njejabudźe
W swojej dobroće!

K. A. Fiedler.

Wschelake f bliska a f daloka.

— Sanbżemu njedźelu mjejsce ƚo ƚwajatoźne ƚapołaŋe knjeja ƚararja Œchołty we Wułfick Œdwarz pŋeŋe knjeja ƚuper-intendenca Kuringa we pŋŋitomonŋŋ knjeŋow archidjakoŋa Dobruŋeŋŋ ŋ Wojerez a ƚararja Krlgarja ŋ Łaŋa. Wŋŋ luby knjes ƚoŋnuj duŋŋowpoŋŋeŋe ŋŋurowanie knjeja ƚararja Œchołty na ŋawac Œdwarzowŋe wŋkub!

— Pšichodnu njebzelu wotmewa ho zyrkwinska wistazija w Njechwacziśle pšches knjeja tajneho zyrkwinskeho radžiczeła Weiera. Na herbiſkim kemschenju smėje knjes jaraſ Wroſjał-Grodziſchczanſki wiſitaziſtſu rečł.

— Kollektja ja snutskowne mišionštvo, 1. polutny bžeň w Sakskej hromadžena, je muwjekša 23,500 hr., to je něšto malo wjazy hač 1907 (23,260), ale toša hětro wjele mjenje hač 1906, hōžej běše muwjokš 26,996 hr. Kollektja je so roszdžila k podpiwju wšitkich wustajowu snutskowneho mišionštwa w fraju.

— *Kaf mola* so bohužel pčistišaka pivnata džerzi, mo tym pčistiški vušuhadžnje, točez ma šo io tu štimu pšede pčistišakym-
judom io vpiši. Wo 39 wopozadžij pčistišakaj a 34 šarwadžje-
njadž p wopozadžij pčistišaje ma šo šubčij, 19 wošoboto šo šubčij.
Dušaka apšelo ščimnawo pošina je priwadwšij hošczgnaz Reichart.
Wšon je je šiwotini towarščimij jebanšawa wawijez a nečotuz
šiwotnu do njelšoba štorčij. Pčijšiw jiwotij jebanšiwadž so woni
mies šobu pšes wopozanje pčistišakij wopdjeraču.

[illegible]

Listowanie. K. f. B. w Zh. Najwutrobniszi dzak za pęcielniwu posylku. Spomnjeny kšerliš je hižom pęcioženy; cf. Spšwafake č. 432. Za pomjenowanej słowczy by „wudžerž“ prawy wuraz był. Najwutrobniszi postow! F.

Sy-li spěwał,
Pilnje džólał,
Strowja čó
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spať měrnj
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnjo džólaš;
Weđne dnj;
Džoń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřow čó!

F.

Šserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižnicyšćejni w Wudychinje a je tam ja šćiwórtlětnu pšechpłatu 40 np. došćać.

Njedźela Rogate.

1. Tim. 2, 1—3.

„Pšchede wšćěni wězami,“ tak nař swjaty japošćotk f dobroprošćenju napomina. To je po tajtim słowna wěz wěrneho křesćcijana. Wj ewangelšy šo powšćitowneho měšćnišćwa křwalimj. To by hubjennj měšćnik byt, kiž by jenož šam ša šebje pšched Boga šupil. Šdžy je tež w bibliji malo měšćnow, kotřěž f dobroprošćenju napominaja, čjim wjazy je měšćnow, džěž šo nam dobroprošćenje šwjatych mužow Bójich jašo wopisno dawa. Abraham šo modli ša Sodom, Mójšaš, Samuel, Dawit, Salomon, Jeremiaš, Daniel a dr. ša šwój lud, křyřšwš ša šwjotich mužšobnitow, tež ša tych, kotřž to hašće budža, Šdžěšepan ša šwjotich njepšćeršćejšow, Pawoł ša šwjowe wošabdy. A woprawdže: dobre wopisno je možnišće haž wjele šłowow.

Dobroprošćenje je křóna modlitwy,

1. šćto wopšćija? 2. šćto došćonja?

Dobroprošćenje ša wšćitkich čłowjetow šwjaty Pawoł šebi žada. Na tym pošćnamamy japošćotła pošanow, kiž praji: Bóh džje, šo by wšćitkim ludžom pomhane bylo a šo bydnu f pošćnaczu teje prawdy pšćišćli. Njedyršćeli my pšchede wšćěm dobroprošćenje čjinić ša šwjotich najbližšich? Wj šćaršći maće šwjote džěčji wocžahnyć niž jeno ša tutón šwět, ale tež ša tamny šwět. Nodžerže f temu najlěpšću pomognu wěz naložowac — modlitwu? Ratać ša šwjote pola a šćwmy prošy. Nodžerže

ša rolu wutrobow šwjotich džěčji prošyć, šo by Bóh tón křjes wašćěmu rošćywanju dobre tyćje dał? Čhzerže je šwjotimi prošćowami čćatacž, doniž njeye džěčjo na šćwercž šćhorilo abo šćuboto do šćěčja padnjlo? A potom: džěčjo je šćaršćitšeho domu poržěhnje. Ty, nanno a maći, njemožěš wjazy ša nim šćodžić ani šwjotej ruzy nad šwjotim šćubušćom šććitujto džěčžer. Toła, ty to možěš, twoje modlitwy budža twoje džěčjo kaž murje wobdawacž w tyšćazorych šćaradžach čćěla a dušće. Wj džěčji, tak džěčje šwjotimaj šćaršćimaj wšćitše dobroty šćaplaććje? Jeju pošćuchacž, jeju to čćěšći mēcž a jimaj čćěšć čćinić, jeju junu f šćebi wšćarž a jeju hladacž — to wšćat je jara pšćne a šćwalobne. Wle najlěpšće šćaplaććenje je dobroprošćenje ša njegu. Wj bratšća a šćotry, kotřž šo tak ložny rošćorice, wěšće, f čćim šo njerjad rošćory hižom pšći šćočatku šćadušy? Šdžy mješ šćebu dobroprošćenje ša šćebje čćinić. Wj mandžěšy, šće wot Boga hromadu wjeđeni, šo byšćěže šo čćim džěje čćim lušćšo mēli. Wšćes dobroprošćenje, kotřž jedny ša drugého čćini, šo njewidomny šćojalš wotšćto wutrobny wije. —

Šdžy pał šwjaty japošćotk f dobroprošćenju ša wšćitkich čłowjetow napomina, džha šćomina niž jenož na tych, kiž nam bliško šćeja, ale tež na tych, kiž wšćěže nař šćeja, na „šćala a na wšćěch wjeřćow.“ Žěhdy, ša Pawołowj čćaš, šćurowy křwělaćžny šćěžer Ntero na trónje šćěžěšće a w provincach došćotajo křjějadu, kotřž křćěšćijanow pšćěčćěhacž. A tola dyršćadu šo křćěšćijenjo ša nič modlitb. Kał wjele bože my ša šwjotu křćěšćijanšću

wyśchność! Krómy a szepciarze ku częste brämjenja a wuske samolwienia jadaju. Tęhoda njejmęty śwarić, ale wjele bóle ho modlicz. Sa dobru wyśchność dycimym i luboszeje a i dżakowoszeje prośbyje, ja hujemu wyśchność pał, so by Wóh tón Rnjes ju polepichć.

Wšyche teho pał ma ho dobroprośchenje czinić, sa wiśchitć, kotrych je Wóh tón Rnjes nam blisko pščinješt. Rał wjele firwonejow, tał wjele pšchecow wiśchitćje pał rtmje pał wiśchitćje wudźelujemy! So pał njeby twoje „pomhaj Wóh“ a twoje „wjeśchomaj“ hole škowno było, dha šaraj ho ja to, so by tódzy wójrow był modlitwa a tódze pšchecje dobroprośchenje. A jato šaraj jeneje kšćešćajnskeje zyrtnije modlany ho i Wóhu jedyn a druheho, duchowni ja wošadnych a wošadni sa duchownych. Duchowni — wošebje wusłich wošadow — njemóža do wiśchć domow tšobizć, ale i Wóhu ho modlo wo dobroprośchenjach zyłu wošadu pšchecšobzuj. W powšchitkownej zyrtniej modlitwie tež ja wotpadnjenych prośbom, kotrymž na žane druge mašenje blisko pšidžić njemóžemy. — A dycbjat jenož ewangeliski ja ewangeliski, katšolski ja katšolski prośby, niž pał tež tódzy ja šaraj drugich zyrtnijow, a to čim bóle, čim wižaj ju tamni do wopacznich wuźbow šajšmatani? Šacž ho hišćeje junu šwontowne šjednoczenje wěruwujaćow štanje, to njemóžy; ale duchowne šjednoczenje wo dobroprośchenju mamy. Tuto jene šadło pšchec jeneho paštrija šupi, tu ho i najmjenišča i dźela Rnjesowa prošwa dopjelni: „jo bychu wiśchitzy jene byli!“

Alle to: „ja wiśchitć čłowjetow“ hišćeje dale poslušuje. Rudy šemie hebi pšchec wotšod a witoowanje pšcheczo bliže šupaju. Dycbjeli pał čłowjetajo jenož šwontowne niž tež šwontowne jo niž? Pomhajmy i temu pšchec dobroprośchenje ja wiśchitć čłowjetow. Wšchetož dobroprośchenje je tróna modlitwy.

2. Šchto pał nětš doktorja? Njenje je, šwójemu ho bućzłowjetaje i čšćelneje abo duchowneje nuly wupomhać. K temu wiśchć nam hujšo šredći a mozy prawčuja. Dobroprośchenje pał móže tež najšlabšći a najtšubšći činić. Wšchitor pola pohanow być njemóžejš, a tola pšchec šwójce modlitwy jo šamóžejš. A hdy by něchtó wiśchitć twoje dobroty wotpošafat, twoje dobroprośchenje njemóže wotpošafać. A hdy by wiśchitć napominanje a warnowanje podarmo hdy, dobroprośchenje jato pošlelni šredć wštanje. A potom: někotrežtšiz ške škowno njeby šrećžane abo pižane było, hdy by ho ty najprjedy ja teho drughego modlit. Šchtož ho pał šwěru i Wóhu modli a dobroprośchenje čini, tón njewidomny w štatnym knježetštwje, haj w šamym šwětnym knježetštwje Wóžim šedži, byrčnje hewal na šemi ničo prajić njemě. Kotšiz šwěru ho i Wóhu modla a dobroprośchenja činija, čji šu kaž haczenje pšchecžewo nawalnym šojmam šaženja, woni šu kaž refera šady wóšta šedžeršeje zyrtnje.

Nima dha nětš šwójaty šawol prawo, hdyž rjetnje: Dobroprośchenje je dobre — mjenizyž jo naš šamych, i temu tež Wóhu špodobne? Wšchetož hdyž tež Wóh tón Rnjes našeho dobroprośchenja njepotrjeba, dha jo tola žada i našemu žohnowanju. Rał pał budžemy ho džiwacž, hdyž we wěćnej šbóžnošći špšojnawmy, jo šu naše šwadne modlitwy šobu šaplećžene do šawojnow šwěta a zyrtnje a jenotšiwych čłowjetich duchow, haj jo šmy šnadž pšchec to šenje duičji i šwójemu pomhaj. O Wóžo, kašje wješeke, šchtož duičji pomha wot šmjerćeje! — Šamjen.

Bóh wšchchomóžny šymjo a plód wobradža a wobarnuje.

2. Kor. 9, 8—11.

Šlós (242): O Wóžo lubojny! aš.

Wóh wšchchomóžny je. Šiz šywo a žně šam dawaj; Tał jeho dobrota Tu šenje njepšchętawo.

— Duž dža a modljenje Šom! šwobnje pščinješmy, So džešji džašowne A lube jemu šmy!

Šchtož došawamy, je Došć we wiśchć pšchego wiśchego; Nam wiśchć šnada je Še šohnowanja jeho Šso wiśchćne šizčizla, So dychomy šobaczi Na dobrych wuplodach Šso pšchec nim šizčini.

Wón šymjo roššywo A žitnowšć šhadym dawaj; Raš jeho ruka je Wšchec šchodbu šahowawo, Šdyž na žnjach šhowamy Do bróžnjow šobacze A jeho šmalmy, So dobroćožny je.

Nječ plody prawbosze Dže jemu pščinješemy, Nječ pšchec šwěć i nješeham W dom pšchego špšchnje džemy! Šso šwětni pošakmy Na Wóšej wotizy, Šso polo plódnawe Tał šami jeho šmy! —

Šchtož Wóhu wopruje Dža pošluchny a šwětny, Tón plódný wštanje A domoj čehnje mětny Na dobrych šobach Tu šitšach prawbosze, Dóž junu šerbuje Naj wěćny šbóžnosze. —

U.

Kadšto nětš!

Wšubjery duchowny Dr. Šhalmerš hišćešće ras w šewjernei Šchotšfej jemu šnjeni na to škorčiz, jo jeina čšćakšora dšowta wo nabožninu ničo wjeđizć nodyje. Wona ješo prośchecje: „Něćže tola Wš i njej. Mój muž a ja a nětošji pšchecželjo šmy to špštali, ale jeine šabjerženje bē pšchego wotšowaze.“

„M, ja čhu wiđezć, šchto ho činić dawa.“

Wón tu šporu hšjom šnojčej a hacž na najpšchecželnijšo i njej rěćžejše, bješ teho, jo by ho nabožiny podobšnje. Šato bēchu ješo potom i njej šameho wštašili, šo ju wón i najwutrobšitšim hšlomom woprašča: „Waš drje ju wěšće i nabožinu šhětro wjele čšwilonawli, njewětro?“

„Daj, wěš!“

„Njebržju waškim pšchitšwajnym prajicž, jo nočazyl blizšče šchěć mešazom ani škowčta wo nabožinu rěćžecž.“

Šhoro jo trochu poštrózi a dješe: „Ša šym jara šhoro; šchto wē, hacž šym ja pok šeta hišćejše pšči žiwjenju!“

„Dba prajmoj šji mešazy!“

„Ač mešazy! Šchto wē, hacž budu hišćejše tał dožho žiwa!“

„Rał šy i jenym mešazom byto?“

Šhoro i lošta šchepčelafče: „Ša njewēm —“

„Šhemoj tydžē prajicž?“

„Tał hacž na poštanem džen to wškorčizć, tola raba nočžyža!“

„Wš macje žyle pravje“, duchowny rjetny, „ja šym tež Wšchego našlada; šepje je, tu wēž njewotštorčawacž; mój čhemoj nētš na mešje wo lubyh Wóhy a wo wěćnošćiz rěćžecž.“

Wón rěćžejše a modlejeje ho i njej, wutroba by jej ščizcha a šiwobodnišča, wona mešejše radosć a trošć na jeho blisťošći a šyčelčejše raba, hdyž wón wo tym i njej rěćžejše, šchtož duičji mēr a pokoj dawa.

F.

Praschenje a wotmolwjenje.

Naš móžu Boha cžescžicž ja? —

Hbny mjełczu stajnje jemu
 A w czoŃu nudy, hubjenstwa
 Też podwołam Ɣo wŃjemu;
 Hbny w WoŃy wieŃele
 Ze moje Ńchewjenje.
 S tym je wón czełczety,
 Szyn-li pŃdeŃ' Ńradomny.

Raf móžu Bohu služić ja? —

Hdyż wschędnie cżinju rady,
 Sztżoż jeho słowo pichitasa
 A dafonjam to j hnadu.
 Hdyż, ł wschędnu swołnıwıy,
 Sszm jemu poddath,
 Też hdyż sżo cżłto pscheczıwıa. —
 Tak sżo jom' sżużıc salsza.

Kaś móżu Boga lubować. —

Ѓубѣ њ вѣсѣлом ја ћодбу
Ве вѣдѣм, іхтоѡ чѡе ми пѣчѣасѣѡ
А іхтоѡ теѡ пѣдѣо родѡ; —
Ѓубѣ бѣіѡѡѡ' лубују,
Соѡ' ѡенје нѣерудѡ.
О е тему, лубѡ Воѡо тѡ,
Мѡ мѡѡѡѡ помѡѡѡ јеницѡ.

Zurij Brófst.

Wypishestrienej ruzn luboscze.

Stary fromny Valerius Sperberger něhdy přiši hmiertnym tožu jwotěho iželičslětneho džědca na folenami kłěčelje. Słōž džědca blislo, nan to wjědžyl a jěho wutroba dżysyl je somu putnyč, tał wón to džědco lubowasłje. A wono bě těž lube, fromne džědco, toho bla mějšeje je našč Šbōžnik hjičyje wjele lubo.

«A Šerberger ho džěžo woprašaja: „Woje džěžo ty nětko bórny wot naš póněžěja a wumrjećej; njebojijš ho tež ģmjerče?“ „Ně, lubny nano“, tšore džěžo wotmolwi, ja ho wumrjećja njeboju.“ „Čěžobla dša ho ģmjerče njeitrašujej?“ ho nan baše prašěfje.

„Dokleš dže t Zesujej du, fiž ma mje tač lubo“, bč jeho pobožna votmołwa.

[illegible]

Tat je wón tež sa mnje a sa tebe na kšyžu wiša! Spominaj na to, luby cžitarjo? A móžeš ho ty hižom troštnje a fe wščeje nadžiju na to špuščerčez, tež dyrbjaš-li ty džentš hiščče wumrieč? —

F.

Kak Jezus ruku na wutrobu kładzie.

W nistej khezzy bhyblejše kħuda wudoma se bwojimi tšjomi
bžčžjimi, wot totrnyž jene, sčščščšletna bžowčžička, kħora ležejše

a njebešće tež ženje prawje strowa była, a wubowda bželašće a padebželje ja swoje bželšata, wjelež moželše, a macelšće k temu se kysłam. Zón kwojež tak praji: „Za hym twoju modlitwu pja-
lskač a twoje kysły widžič.“ Zef. 38, 5. Ažora hańža bž ja
hubjene bželčo, na wjelež bž lědom pjičička, ale je lětomu bašam
njebeštelšo mjeita bž inata. Pjich kwojim hubjeništo moželše
jara rjenje spěwac. Zejne našluchše spěwanje bž: „Hžbe namata
duška swoj statok a dom?“ W tutym spěwanju posłabuje wona
se kwoježo křudobneho lěhwa k hornjemu Zerusaleme, je lětu
nawracenemu, a křychiři wot tam sem harlow křincenje pjeđe
siodom Wožim hač d kwojeje cziđeje komeci. Staru křubok
Zan š bželje křowu a š křepjejatymaj rukomaj, ale lubowat
rjančy duchownych křerłowow, žbda wjele pjič thorej.

Tón wjezoż, wo kotrymžs, reči, je wśchitno cšije wo jstwie. Stažka njemysli na pšewanje, leži pał zyle cšije, spadnjenej śliczyj. Tej wśdziej cšerjenje, tał ho bŏwite. Na jeno dobo wo! "Macze, macze!" Macz tofo stažajwsi je a stanjwsi dje je kwezu t lozej. Džeko na wuiku cšerkaotu. "Macze", rjetaj, jawołackie kwezuoto a modboje ho! "Džyž macz je kwezuoto pšiwšnje, rjetaje: "Ach, slasticko ho wśchitaj a modboje ho!" Wśchitaj wo pšiji tožu po-
slastu, wo tožu wobođe džeko kweži, džerzi kwejoj ruczej twerdože
stajnjenej a trzejpele stajnjenože staja na jebu bledum wosliczu —
wśchitno je zyle cšije. Na jeno dobo kwejoj ruczej tožno pšiwšajw-
si, praji i rožajnjemym wosliczum: "Ruczo mi knjes Jezus
kwejoj ruku na wuotrubu Macze." A bžiwno, wśchitka nusa a
boložek be precz wata, — cšije džekajo wotial wucžajny. Tym
pał, tosižs śliczajny, je byto, jato budžickie Jezus cšerje pšiji tožu
pał, jato budžicko bžickie jecho bndž bžicki.

„Do tvojeju rukow poruczam ja swoju dusę, ty sy mje wumohl, Krnježe, ty swětny Božo!“

Wotrodźeńz.

(Bo cħēfin

Słóży wo swoju wótczynu njerodzi,
 Tón luboscy njech namihdy njeplodzi
 We wutrobje wutrodzjeńskej!
 We frudobje ani we wjeślu
 Szej pcheczjeńsła luboscy na wutrobu
 Toh' njechwěnoh' njeplachitłócej!

Sčtôž wôzjom rêčž tupi, ju wuŝmêwa
 A narob ţwój hanibnje ţazpîwa,
 Wŝcho dobre tom' we duŝci ŝiâ!
 Njeŝ jaŝk jom' pŝcheradny wonêmi,
 Njeŝ pŝaczi ŝa ŝlêpza mjes ludŝimi,
 Šao w zuŝbje bjes potomŝtwa miŝi!

Niech żane łożo sioży jom' niejmienwa,
 Mroć, styjł jeho węcznje niech wobdawa
 A rapať joh' wobliuże!
 Cho traujczje, hćbdne wy hawrony,
 Waż nasyćzi pscheradnić wótcziny,
 Riż hanibny wotrodžeńż je!

F.

Sserbowka.

Historiska novella mot R. Friduša. Seferbichšil K. A. Fiedler.

I

Wšes̃ hluboki pěst Delnjeje Łužicy jedyn wječor w septembru
lěta 1429 dwaj rycerzej na mužnymaj konjomaj k wotstřnje-
nemu konzej swojeho dženkeho pučowanja jěchastaj. Dyr a dyr

Sy-li spěwał,
Pijnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napój moeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mэрny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wšedne duy;
Džej pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočaj ty.

Z njejbos mana
Njech či khmana
Žiwosć jo;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Česmołerjz knižicisćizběni w Budyščinje a je tam za šchwórtlětnu přichodpłatu 40 up. dostac.

Njeđžela Graudi.

Jan. 7, 37—39.

Pohledni džen hwojbenja selenych hětow to bědže, hđžez Šbóžnik tełe kłowa murěcja. Lud jón hwojceješe t dopomnjenju na džitowu pomoc Božu, hđžy bědže tón knjes israelski lud w pušćinje džitowje šderžaj, jón napječik a napowit. Wohebeje rjany bědže pohledni hwojaty džen! Kajte bědže to wustanje, hđžy měšćnit se šłotej tjanu četpaskde je žórta Siloaš pšdi Ziontej horje a ju potom horje njeheše t templej a tam ju na wołat wula. Pšdi tym lud spěwaše: „Wu budžeje s wohebeje wodu četpacz se šłudnje teho šboža.“ To bědže kłowenje Boha teho knjela, kiž bědže hwojemu lubej křeđža w pušćinje reki wody dał. Šbóžnik pšdi to wustanje luda a wustupiwšich wułoži jo na ho: „Ja hym ta prawa šłudžen. Zeli ho komu pieč dže, tón pój te mni a napij ho.“ Kajte to křašne kłowo, pšćetoz my šim tola tež kaž israelski lud w pušćinje hwiata. Pola Šbóžnika namatamy prawe wotšćewjenje, totrěz može lačnosć nasdžeje dušce šćajcz. Potom mamy tež to šłubjenje, šo wot naš reki žiweje wody poběhnu t šbožu nasdich bratrom.

Pola Jesuša je našče šbože!

1. Sa naš,

2. pšćes naš šo nasdich šobucšłowjekom.

1. Šćit. 37. Lačnosć pola čłowjekow je wšćelata. Četna lačnosć je, hđžy dže jayš wusthnyč. Šbóžnik

hebi myšli na kłudu lačnu dušću, kotraž hebi po měrje žada. Naškej nješmjerneje duški dže šo pieč. Lubi šćekcizjenjo! polašćeje kłwila we wšćednym hanjenju a bėhanju a pohladaje nuz do hwojeje wutrobny, njeje tam tajte žebjenje? Njeđže pšće wšćitke hwiene harowanie to čide žebjenje: „O šo by mi derje bylo, o šo bych měr hwojeje dušče namat!“ To je ta lačnosć, wo totrěz pšalmista spěwa: „Kaj jelen jačli po šymnej wodze, tak šćuchuje moja dušča, Božo, t tebi!“ A to žebjenje njeje šmerowacž pšdi džeržotych šłudnjach tuteho hwiata ani w lačodnych tublach. Šćwit mēra dacz njemože. Našča nješmjerne dušča hebi po něšto wuščidim žada. Zale lačnosć njeje ničzo druže, křiba to žadanje, mēr namatcz s Bohom. A fak budže temu žadanju pomjane? „Komuž šo pieč dže, tón pój te mni a napij ho!“ Šbóžnik šćej pšćed nami, mity a pšćezelnj; wón šćroznych a wobčeznych t hebi woła. W nim mēr namatamy. W towaršćiwje s nim namatamy hwoje prawe šbože. Šćitoz jeho namata a pola njeho šo napije se šłudnje jeho hnadu, tón tež potom šćitše žiwjenje w druhim hwiata wotšćewjenje. To možejš ty kłudu bycz a šy tola wšćelaj; ty možejš wopušćewny bycz a šo tola njebojš. „Pojaj jeno Jesuša, ničzo druže njepomha!“ Pola Jesuša žćeti šo tebi prawa šłudžen šboža. Nješt t njemu: „Nježe, te komu pšidžemy?“ Šłudžen žiweje wody ho tebi žćeti, pšćetoz wón tebi lačnemu, we hwojich šćarotščach šććowozemu wotmolnija: „Zeli-šo komu šo pieč dže, tón pój te mni a napij ho!“

2. Pšches naš tež naščim hobuczlówjeſam. „Schtož wěri do mnie, jažo wjśmo praji, i težo žiwota rěči žiwjeje wody poběhnų.“ Schtož je i Jeſuſeje pšichichol, t. r. jeho we wěrie ſapšchinnų, wot težo žiwota rěči žiwjeje wody poběhnų. Duſcha, kiž je ho pola Jeſuſa napila, niemōže morowa woſtać, ale dyrbil ho ſaſo won žōrlicz, ſo by tež druſhim žiwjenje pšchinjeſka. Schto moſi jich wſchitſkiſ mjenowacž, nad totrymiz je ho tole ſłowo doſpelnilo! Pšobladajmy na Luthera, taſ ſu ho wot nježo rěči žiwjeje wody do wjśchoho ſwěta žōrlic! Schtož je wōn wučił — předował — wiſał — je žōhrowanje ſa jeho czaſa ſa wſchitſke pšichichobne czaſy! Tajſi bēſche Wiſchern, wōtž ſnuſtſowneho miſionizma; taſke rěči žōhrowanja, žiwjeje wody ſmilneje luboſže Jeſuſoweje ſu ho w ſnuſtſownym miſionizmoje žōrlic pšches našch ewangelſki lud ſa kraj! Taſ dyrbich tež ty, luby kiſceſcijano, žiwe žōrko bhež. Njech by ty bohaty abo ſhuby, wyſoki abo niſki, jeno ſo by wučiłobnit Jeſuſowu, mies ſwojimi, we ſwojim domje, we ſwojej ſwōbje — tam wot teže rěči žiwjeje wody poběhnų. Hamjeſi.

„Co pšches mēru wulke bohactwo ſožeje hnady.“

(Eſej. 2, 4—10.)

Ślōſ (21): ſ hūbimj ſa wōtam cje ad.

Bohaty na ſmilnoſci
Wōh po ſwojej luboſci
ſhuby naſ je lubował,
ſ ſbōžnoſci naſ powolał.

W hreſchach morwi ležachmy
Najſbōrſki my ſlōſnizy;
Njeuſchizny ſa njebōdni
Wſchitſki bēchmy ſhubjeni.

Duž je Śsyna lubeho
Pōſtlat i njehej ſwojeho
ſ nam do najſchoj hūbjenſtwa,
— Wumōſt naſ je i poſceſja.

ſ Kſchriſtuſom je woſiwił
Njeſchitſkoſ nam pšchēbadił
Na njejeſke, ſubžitiwſchi
ſ mōrwych naſ po miłōſci.

Wulke je dže pšches mēru
Bohatſtwa, nam pšches mēru
ſkicjene we Kſchriſtuſu
ſ njeſchobnōm žiwjenju.

ſ Hnady ſbōžni ſchinjeni
Woprawdže ſmy bohaci
Niz je ſkluſtom prawdoſci.
— Nē, bar jeno Wōji je!

So by niſchō njeſchwalil
ſo, tež niſchō njeſchwalil
ſaſo hreſchnik njeuſchizny
Wōzowacž ho dobroty. —

ſeničizy bar Wōji je,
ſkicženy nam we wěrie;
ſsami Wōži ſklic ſmy my,
Wumōženi i njeroby.

ſ dobrym ſkluſtam ſtworjeni,
ſo w niſch bēchmy ſchinili,
Te naſ Wōh i nim ſgotował,
ſbōžnoſci w Kſchriſtuſu nam bał.

Bohatſtvo je pšches mēru
Wulke, daſe i miłōſci
ſ nam wot Wōtža ſmilnoſci,
— ſkacne ſbože ſawēnē! —
U.

Śstowo w prawym czaſu.

Nabladny mandeſſeju hebi napſchēžiwō ſiejaču ſa wurēžowanje naſta. Stany ſhubob, nimalo lōžby wježor we ſwōbje pšichitōmny, ſwoju trubku turjeſche ſa ſmērom pšichipōſchuchachde. Jeho heſko bē: „ſso nūſ nemēſchēč, taſ doſcho hacž bže; wonaj njeſo to mies hobu ſamaj wučiłitaj!“ Wōn ho pšichi hebi hnežitoſaſche ſa miſjeſche: „ſmētra dyrbjaſa naſchowacž, to by mudrie bylo.“

ſaſo pał woſzagłōſci wōbeju pšichibwōaſche, jaſo pola lōžbcho i njeju wopſchijeje ſo hamſkeju wubierōſci po ſdacz roſcēſche ſa ſlarjeje jeju wōžena pšchego hōrčija ſa wōtrčija bēč poča, ho wōn poſbēže, pšchē njeju ſtupi, jeju ſwaſa wo malicēžci rojōn-ſuže, ruſu, w totrēž trubku džeſeſche, na mužowne, tu druſu na

žōnine tamjo položi ſa pšchēſelneje džeſche: „Džeſci, domlōtaj mi prajchē!“

Wōn ſhwila poſaſta ſa porjadu na njeju hlabachde. Potom i poſbēžnjenym hoſom potracēſche: „Wēſtaj, ſchō ſa waju poſchucha? Wēſtaj, ſchō je runje lōžbe ſłowcžo waju ſwabų hlyſchad? Dopomātaj ho! Chēzetaj wōi jeho hēchēſe dale na tole waſchne ſaſawnječ? Njeuōnēmi wōmaj ſłowo na jaſchu? Wēſtaj, ſchō by wōmaj praji, by-ſi czeſnje pšchē wōmaj ſta? Njeuēſtaj, ſchō wōn we ſwojim ſłowie i wōmaj praji? „Wēſt budož i wami! Nje- wōbže je ho na pēču!“

Duž by, jaſo by ho wiſchor ſlehnų. Mandeſſeja ſhwila i wōſbēſitny, ſatracſenym poſmēwom na ho hlabachtaj; potom wōci wot ho precž i ſemi ſlōžichaj, doſelž žadny druſennu tu hlyſu naſchpſche poſaſač, totrāž bēche do wōcža ſlupida.

F.

Wōtrow duh.

(Epitta.)

Ducho wěry, poſkluſchnoſci,
ſ ſwōjatny ſkluſtam dopomahaj;
Ducho moſy, pōžizwoſci,
ſbōžne bary roſpſywač,
Žiwjenje baſch wōbſnabženym
ſkalam, hweſtam, wēſchēſerjam,
Zapoſchtoſtam wuſwolenym;
ſieju ho, pomōgnito, nam!

Wōbroſn i darami naſ hweſu,
Kiž my ſkabe džeſci ſmy;
ſpožek nam hrowbōſci, žiwu
wěru,

ſo ho fruſce bēdžim;
ſo my czeſto, hweſne ſchazų,
Nabladnoſč ſa doſre dny
Njeuajimj dale wjazy
ſaſo Wōži wōzajy.

Daj, ſo i Abrahāmom mamj
ſhrowlu wěru, nadžiju,
ſo ho niſchō njeſchabkamj,
Wōjoſč pšchewinjenjy wſchu;
ſwēſni byli ſlubej hnady,
Wē nim troſchitowali ho;
Schtož nam lube, pšchēgo raby
Wōju woprowali to.

ſchitōſč Zoſefowu daj nam,
ſwēt i njeſchabizčizny;
Pōžizwoſč do duſche ſtaſ nam,
ſčert ſa hweſt je ſawēnē.
Wuē naſ, ſo ho lōžby hłaba
Wōtſarſi žaſloſche,
Wōhu hweſu hlyſčēž žaba,
Njeke ſwēta ſidjenje!

ſpožek Wōjiſha ſchuchowanje
Wō hnadu ſa ſchēſpliwōſci;
ſchų pšches hweſe ſkluſtowanje
Najch lud kōpi hreſch ſa ſlōſci!
Njeſchidaj, ſo lubo mamj
Njeſchitōmnyuch towaſtwa,
ſ Wōjiſaſom njech poſadnamj
ſa niſch proſchēč, modlicž ho.

Wōtrowitōſč Dawitowu
Pōſkič w czeſkim bēdženju,
ſo na ſnija wěru nowu
ſtejamj taž na ſlaſu.
Daj, ſo wſchitſkiſ lubajemy
ſ tež ſwojim hweſni ſmy,
ſ Dawitom ho roſtājemy,
Wōju hnadu pytamj.

ſahoritoſč wuſhwječenu
ſpožek nam taž hēſtaſeje,
ſchų ſow czeſtōw jaſchepjenu
ſaſo czeſt i woporej.
Njeſad, ſo my ſhbiwjenjy
ſlowu abo toleno;
ſmuj naſ, ſo my wōſtanjemj
ſwojim hweſni hweſtoſo!

ſorſitowēč wēchēch zapoſchtoſow
ſpožek nam i wjeſchom hweſ-
čizny,

ſo doſč mēli mōžnych ſłowow
Wō ſniewōmny czeſpjenju.
Daj, ſo wēſnoſč wuſnajemy,
Kiž naſ ſwēſli, hrowbōdži;
ſo tež hinał niemōženy,
Wē ty knjeſtſwo nad nami!

Pōſoj wōbradž ſchēžepanowj
W naſchim ſpſitnym žiwjenju,
ſeſi w biſtwe czeſci, cymowy
Pucž nam wōtſubženjy tu;
Nōſchloſja ho na naſ czeſci,
ſcič ſam wěry wjeſchōſci,
Wōtant njebeſa nam w ſimjeſci,
ſieju nam ſchriſta pšchēſchanoſci!

Ducho wěry, poſkluſchnoſci,
ſ ſwōjatny ſkluſtam dopomahaj;
Ducho moſy, pōžizwoſci,
ſbōžne bary roſpſywač,
Žiwjenje baſch wōbſnabženym
ſkalam, hweſtam, wēſchēſerjam,
Zapoſchtoſtam wuſwolenym;
ſieju ho tež nam!
Turiz Wōſli.

kotrež buchu v hrebeživetu dobyte a pobežijunene; woni wjele lapiši pohečahu dlužni njemolniji. Žid moškej a najmenjša hwojej pobjilnoseti f wikowacstwu dožg činiči; Šeserb nejšmedžičke žanebo meščičanšeho pichewijeta hamofatnje hlabac, a pidi trutim htošanju bē jemu wohebie jafatane, hdy jato mišetr w šukulstifim, italskim, rešnistim a pjetastim rjemjehe wustupic. Wón dyrbjeche czaš žimwenja bžekacēt abo towaricž wotacž, abo jafčobžicž. Zole pofajenje ho hač do spozatja wšomnateho lētistwa šteržaj; tola bēchu wofoto tehole czaša lēdy hšičke Šeserba w mečje namafacž; najwjetiči bžel bē šo na kraj jafčanjf.

K žetawnam mjes Mžmžani a Šeserbam w tehomniščin czašu nimale ženje njepřichidž; pichetō bžiči f tajšeho meščaneho mandžbječu, wščo jene, hač bē nan abo macž nemšleho robu, buchu pichajo jato herbje wobhlabowane. Gašle pidi spozatja šchepnateho lētistwa bu šynam nemščin nanow a herbšič macjerow dovolene, šo jenemu f pomjenowaných šchyrjož rjemjetow pichimobrocžicž; šynam herbšič nanow a nemščin macjerow — jelt šo tajte mandžestwo f žyta hdy wofamžan — wolta to hjes wumjenjena jafatane. Wšiči wšičim tym šhwali paš šo tež tehomniščin Šeserbow pōžčiwiočje, špawiočje, šweciočje na date šlowo a njehčebina hošopolnivočje.

Šwta pomjenjena wušta haša bēšche nimale pichajo ludiž; pršbna a moškejše šo tam hjes jafčewta hač f meščičanškej muri wibžecž, kotraž mečješe na tymle mečje, faž f žyta na fonzu kōšbeje hašaj, hač f meščičanškej muri došahozej, twerbe durje f duboweho drjewta a je želeom wobbit. Wšiče tajte durje šo we wōjnje jato wupadne wōrta wužiwacu; ja czaš mēra štužaju f temu, šo moškejše šo pidi wuburjenje wōhnju f najbližičeje hysbofeje našproweje hrebje woda wotwodžowacž. Nlab tajtimi wōrčami šo najbōle tež wēša polbēhlowače.

Wšched polbēbnim domom tuteje hašaj hēbžecše holčtja w herbštim dračejanju. Wona bē wurrjadowe rjana. Wuški jafčatčij šchwynju, elastiku podobu wobabawjače, a njebē jemu mōžno, te pokne nabra pocžijžicžecž. Škōtka šutničtja dawajače dwē bēlej nōžaj a šulki nabofozonamščeje forny wibžecž, a hdyž wona hwojej pomowci f tymi doštim čišumaji milawčanju polbēhny, šo wōčžaj w blyščuju nočijžicžičeje njehječje mōbrim jswižičej. Wšičane šlowaje rubižčo pichewio želej toji pēkne wofestawioče, kotruž čeršitwa, ale niž pichje šylna čeršewjena wōwjuwječe, a dyš a dyš šebi wona rōž f wobličtja šchyrny, kotruž jej pidi jejnym domjajym bžele piches wocži padafše.

Wona bē po šdaju hžjom šhēty czaš taš hēbžala, jato šo lošle, ale krute mužaje šupaj blyščecž, žade, fe kotrymž wotrohi jafnje jafčincžowacu. Žo bē nēščto žadne w tymle rōžku mēšta, a mōba Šeserbowta pichēkapijena šlowu polbēhny a na tu štronu hlaboče, wot kotrežč šo te šupaj blyžacu. Wē to wšpōša mužtja podoboa f nadobnym wobličjom. Na čornych wōšacž bēh baref f doštim pierom hēbžecše, a pod nim šo čišmnej wocži w horjajym pčomjenju blyščejščičej. Wšhōštemu čtoej šo harmoiwžaj špōdobny oval wobličtja pidišamžny, a wofoto pōkneju hšubow budžičke wješešla lōčtynōčje njehabšewne hraka, njehubžičke wona šhutnemu czašej mjes wocžomaj w nēčjim twōchowacž mēta.

Mōdženz tu Šeserbowta hšubom wuhlada, doniž, wot jejeje rjanocje pichēkapijeny, šlejo njewōta. Gašle jato to hōleczo špōdžimne a pračhawje na njeho hlaboče, šo wón takle f nim do rēčžow ba:

„Njemōčj, rjane bžičjo, hač w blifčolci Wōhušlaw Škal njehybšl?“

„Šaj, tōn w tymle domje bydš.“

„Njemōčj mje f njemu domjēčj?“

„Ščotba wot mojeho nana dječje?“ woprača šo holčtja f wibomnym pōštroženjom.

„Čhu jemu pomjēčj pšchinjēčj wo jeho šotfje w Čžechach.“ „Wōj nan žaneje šotry wjažy nima; ta je hžjom dawno njebōša.“

„Wšched šjom mēžamaji wona šemre. Šwotkal to wēšč?“ „Wšjo žortuēčje, knjež! Wšched wjažy dlužni dwazjež lētami je šo wona hžjom wottubuj šhubita, a mōj nan njēje ženje šašo nēščto wo njej blyšč.“ „Ja ju f žyta jafala njehjbm, jeno hwojeho nana blyščicž f mojej njehōčičičke macjerju drubny wo tym rēčžecž, jo šu Čžechoj w polbēhnej wōjnje je Ščorčelčanam wōbohu šotru mojeho nana rušiti a najšterje šfōnowawš.“

„Ty ho myliš, lube džičjo! Domjēč mje nutš f hwojemu nanej, a mōj wo jejnym žiwjenju a wumrēčju wēštoč f mojeho erta šhōnaji. Šowle wotacž njēje mēšto f temu. — Ščotaha ho hšičke bližič? Ty mje bōrty jato hwojejo pichēčtja špōnaječ!“

Wjes wocžatanja wotmōwju wōn piches wušte durje šafupš.

„Wocžataječ wotomšl, knjež, ja hšubom šašo pšchidru.“ „rjetny rjane holčjo, bžičke nimo njeho piches dwōr a wotewri šhwatnive durje, do maleje štwički w šadnym twarjenju wocžbaze. Ručje džyžbeje te šame šamčicž, ale mōdženz bēčje jej fa pčotomaj šlēbowat a ju na tym jafčewacž.“

„Wocžataječ jeno hšičke wotomšl“, wona f wurašom najwjetičeho štracha projčejče, „Wš budžecje bōrty nutš puščecym.“

Zola wōn w šahorjenolci jejne šlowa pichēštycha a štečejče na proši, hjes teho šo mōšejše wona to jafčewacž.

„Njana četja, a cje bōrty wot Žwōweje bojkeje wuhōju“, wōn je šimētom nadžije rjetny, šafupšiwidž do wušeje a ništerje štwički, kotraž bē nimale wot kōšbow wupieljena a jeno nēščto ruma pidi šhachadž pōščicžejče.

Wšiči štrōbnadž hēbžecše muž f wuhornjenymaj rukawomaj a f nahej šlowu, italskomy čōatn blyščje w ruzy, žcho wocži bēščtej pōščje na šafupwajebo ščōzene. Štrōžele bēchu jcho bjesrēčžneho ščānile.

Na jene dōbo šo wōn polbēhny a šo f nohamaj mōdženz czišny, jcho toleni wopřichjo a na herbšim wuwokajo: „Wēčje šmilnolč je mōu a mojim wōbhim bžičjom! Ja budu šchwitany, do rymf šlojem a f mēšta wucžerjenu, jeli-šo mje pšcherabžicje.“

„D knjež“, wōladič tež holčtja f hōrtimi šylnami, „njehčičnje naju njehōžowenja! Wjēpraječ ničjo wo tym, šchōž tyb wibžicje! Ščto štej wōmaj šhuboba a minjena wuščolč činičej, šo džecje, jej w jejnymaj polbēbnim wuščelu wucžiwčicž? — Šeli naju pšcherabžicje, šfōwjuēčje čšlowjeka; pšchetož nihdy njebj mōj nan tōn šmēč pichēšiwil, kotruž Wōšaje jafonje na njeho pšchijneju.“

„Wjēhaččje šami hwoje šchēžime wōšby, hdyž pšched hwojim bratrowom šlēčicje“, mōdženz teho runja herbšič rjetny.

Kažje bē to šulfo, kotraž šdōbom we wutrobie a wobličju šchēžiwčeho nana a rēčžajaje bōwšl dōwēru, hāj šamo radofč wububž? Žo bē šulfo jeju macjerneje rēčje, kotruž f rēbta nemšl rōt rēčžecje. Ščōt budžicje šo tež tebdu pomjēč a pōžowacž džyč, je herbštimi njewōlntami w jich macžetčiččinje wobthabžecž!

(Wšičjodnje dale.)

Wšchelake f bliska a f daloka.

— Nōwby došodny jafōš fa wucžerjenu je družka šomora šafšeho šejna šrebu wibžanja pšchijata. Dōšobny štatneho wucžerja špōčžnu šo f 1300 hr. a toštu w 3 lētnyh štarobnyh pšchilohadž hač na 3000 hr. Šo bēchu wucžecje došobdy w pšchirunanju f družimi šafšojnitami pšče nišle, šo pēčž njeba, a w naščim czašu, hdyž je žimwenje dwōje, je pomitacž, šo je šejm žadanje wucžerjenu dōpelnit.

Sy-li spéwał,
Pitnje džélał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoř mócný
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Pez spaf mórný
Čerastwosť da.

Njech ty spéwał,
Swérnje džélał
Wšéдне dny;
Džéł pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpošl ty.

Znjebjes muna
Njech éi khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw ée!

F.

Ssербске njedžélske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knjižničijščetini w Wudbjahinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostać.

Sswjattki.

Enf. 13, 18—21.

(Pšchirunanje wo žonopowym formu a twažu.)

Pšchirindž, Wožo šwjaty Ducho, t nam
A t twojej šbnadu napjelnl šam
Twojč wérnyč myšl a wutrobu,
Šim šapal lubosť horjazu!

Budž witany tječji ródčinyč čašow! Šmětli jón
wpyča, šelene meje předuja: Tež ty, šwěće člowjetow,
dyrbišč šo t Wožej čzečji šelenič. Wóh daj šwoje
šlónčžo, šo byčmy niz jenož kaž tyžazy šo do Wožerje
štwórbty mon našlósčj mohl, ale tež do Wožeho doma
t wulkimi šyłami. A niz dočej, šo byčmy dwaj abo tšl
dny šwjecžili, ne, šo byčmy šwjedžeti šwjateho žohnowanja
méli: šwjattki! Kašje krašne mjeno šu šerbžy wóžajo
temule pošlednjemu ródčnemu čažu dali! Haj, šerbšla
wutroba, ty dyrbišč šwjateho Duča meč a pšchego bóle
dostać. Šsərbšli ludo! ty dyrbišč w Wožim kraštwje
šwjaty lud byč a dale šepšči bywacž.

W Wožič domadž šo předuje wo pšchirunanju wo
žonopowym formu, kiž šesthadža a wono — tajše male —
bu wulki tekt: tež šo předuje wo twažu, kiž pšchendže te
tšl kóžy muč! Šswjattki ma šo wo Wožim kraštwje žyle
wšebjež rěčejč!

Špominaj, kaš šo Wože kraštwio w možy
šwjateho Duča šjewja w potajnej krašnosčl!

1. Potajne je wono! W šakrodže kwětk šteji pob
horžym šlónšom mučnja a šwjabla. Š semi šo šhila,
kaž čyžla mumrječ. Ščto jej pobraduje? čžešobla nje-
tečjeje? Čšataj, deščezit pšchirindže a žabosčiznu šemju
womarča. Kwětk jón přeba, šlowežku šběha, wupki čžeri
a t wječelu šakrodnita tečjeje. Deščezit t njebjek je ju
wofšchewit. Bjes njeho wona njewobšteji. W Wožim
kraštwje je Woži deščezit, Woži dar wicho: šapocžatt, dale-
wjedženje a šónž. Potajna mož je Woža móž, teho bla
je jejne šjewjenje na šemi mješ člowjetami niz do worožow
padože. Bžrenje šlawy Wožeho kraštwia bečhu njenahladni
rybazy, što lét dolšo t wjetšča rjemječizny, tež njewob-
lize. Škroštuškomy šlčizj bečhe wšokim ludžom a pošan-
škej čžirjóže t pohorščatom. Wón, to šazpite drzewo.
Womalltu šo wšočo je šeme šběha, tež našče ščičečžjanštwio
pšchibyma! Žana wóžaba njeje t molom krašna, w bóšfej
možy a žohnowanju šo šelenjaza — ale jenož šo je bóšla
móž tu. Šenož šo šo jejne šlawy je šwonšomym šjuw-
čjemym ščičečžjanštwiom njepšotaja, ale šwoju njemóž a
Wožeho Duča móž šnaja. Wotom je derje! Ščto je
w twojej wutrobje, wéržazy šwjatšomny šoščo, wěru
študžilo a nowe žiwjenje špožčžilo? Mačžejna modlitwa,
mala šchucžla — wutrobne šlowa ščičečžjanštwio mučjerja
— duž šo šibacž počža šmützšč. Kašje šwjate šibanje
tež w šymječtu, kiž w roli wotpočuje! Kašje šbóžne
pšchewjenje t Woža t došom tež tam w čžejše pščeš
twaš! Š Wóžu a t Šbóžnikfej šo pšchibowbročezč počža,
šwjaty Duč čžeršejše, šo t morweho měra šo šebrawšči

fa smutkowym mętom śledzić poczę, se sechernofce hręcha ftany, je stareho smuczenia ho febra Ebońitej kłuzię, i lóchtow a żadołczow ho pcheczińchę a i cziſte wutrobje a nowemu mętemu duchę.

Potajnie hymio Wożeho kraleſtwa ſtutkuje. Me, dżakowano Wożu: mono i weſta ſtutkuje. Ludy ho wot Wożeho słowa ho pchewinye, ludzo ho ſtajnie jecho mozo poddabża. Każ docho Wożi świt ſtaż budże, taż docho lito ho jaſo wobnowi, taż docho wuſchi pchyczęz budże- tej, budże mono ſtutkowacz. Prędarjo niedyrbja wuſacz. Ty dyrbijſz wjeżdżę, zo moje też khabne słowo żohno- wanie pchinyje: duż praj je kwojow dżęczom. Wtaj w piſmje ſa kwoju wutru duſchu! Proſchmy: Wſchindź, o Woża mōz, t nam! Wobradż, ſwjatny Ducho, nowe ſwjatki!

2. We kraiſnoſci ho Woże kraleſtwa ſjewi! Kaſje kraiſne ſlubjenje tamnej diw pchirunani! Echom je ho wupchetrę, Woże kraleſtwa taż dałoto njebeſa bu a cżlowejoj bybła. Wod jecho ſkſitom wuſcz a wobſlenje namataja cżlowiſte dżęzi, taż dałoto ptafi pchęz świt cżohaja. Grubofcz poſhanſtwa ſanjbe, kchęczjanyſti duch, duch prawdoſcz, wernofce a ſwernofce, duch lubofce je knejſtwa pchindź. Dżęz będu njewólniż, ſu nęit Woże dżęzi; dżęz ludzi kōzowacz, wōż ſapalowacz, nęito Woże domy duſche ſhromadżuja. Dżęz dżiwe lóchtu w ludach a wutrobach ſaſhadżacz, ſwjatofci, wera a lubofcz woteżki wjeżdę. „Moje cżło a duſcha wjeſeli ho w żywym Woſy“, tat ſpiewaju w Wożim kraiſnym kraleſtwje.

Eso wjeſelicz, ſo Wōh ſlubjenja dżęzi, mamy też my ſamyſta doſcz. Kaſ je ho cżloweſam w kchęczjany- ſtim duchu pomoz doſtała a biſchęz ho jim poſtichuje! Sa kchubcz, kchoruſ je ho ruſa a ſmilna wutroba wotewrita. Eſyrotam ho domiſny twarja. Sa ſlubdżymy lubofcz kchodżi, padnienuſz ſieba. Żyrtej a ſchula żimjenje w kraiſu ſpromožitej. Wod trywom kchęczjanyſtwa mudroſcz a wedomofcz ſtatof a hoſpodu namatafej!

Wny niedyrbimy pchti taſkich ſnamjenjacz a pchti Wożich ſlubjenjacz kchobofcz ſhubicz. Wchłabajo na naſche wōſhady dyrbimy wjeżdżę: Tōn ſchtom njeſahinje; tōn kwoſ njelhubi na mozo. Wofato żywe pchirupjedaneho Wożeho słowa budża ho pchęgo wuſke ſwty ſhromadżęz. Etari a młodzi lubzo ho natwarja, poſhynja, w dobrach ſtutdach wotopataja. Żyrtej poſohnowoma dżowſta Knjeſiowa wotſtaje. Kchęczjanyſte wachinje ho ſdżęzi pchti wiſchęd njekchęczjanyſkich ſradowanjacz nowiſchedo cżaſa. Njeh wjele dżiwny roſczę, Woże roſtiniy poczerja na mozo.

A my ſawernije też njemniy pchę malo ſa Woże kraleſtwa woczafowacz, hewaf ſmy jecho Knjeſej t nje- kchwalbe: Nje moż modlitwa a Woże ſłowo matej ho i mozo hazić, ale też cżaſ a prōga ſa Woże kraleſtwa nalożić. Kōdzy ma ho ſibacz, raby nęſcho być i Wożej czeſci a bratram a bratram t kłuzbie. Wōh kwoju żyrtej wjeżdę. Wny cżemny wopory a nju pchimiſeć. Też ſwjatki ho wopor dawa. Dopomniy ho na potrzebnofce naſcheje broheje, lubeje żyrtuje! W njej tola wōſhebie — tat ſimniy i prawom praję — kwoſ Wożi muſu ſerſtoſczę pchindź. O ſo by wona pchibygwała na duchownym żohnowanju!

Wiſionar raſ i miſionſkeho pola pchę: „Nęcz je pchę kchuda wotpichacz, ſchto je tōn Knjeſ tu cżini.“ Eſwiat- kowne kchęruſche dżęja t njebeſkam. Wone dawaju ſwędęzenia,

ſchto je tōn Knjeſ na ſemi mjeſ ſhubjenymi cżloweſtami cżini. O kaſta kchubofcz teho wōſatſtwa! W to pchęz wuſki dar ſwjatach Duchu. Duż jaſo a jaſo: Knjeſe, wobnow a wōſohacz naſ pchęz kwojeho Duchu! Hamjen.

M. w M.

Wſchęz pchęzo ho wobſwędczazy ſwjatkowmy ſkutk Woże hnadny.

(Wſeł. 1, 9—14.)

Wōh (340): Ja, Knjeſ! dżat czi dawam ad.

Stut pchęgo wobſwędczazy
Eso kchęczę ſwjatowny,
Je i njebeſ wutrobacz
Wōh Wożi pchęczelny
Pchęz ewangelij mity
Wo naſchęj iſkōżnoſci,
Kiz Wōczęz dobrocziny
Nam w Eſmy poſciſci. —

Echtoż wuſtajit ham beſche
Wſchi hebi i wēcznoſczę,
Dżyż wumōz i pada cżyſche
Naſ, doſełſz lubofcz.
— Tu potajnoſcz nęit dawo
Nam pōnac a kchytuſku,
We kōrymż ſeſthodżata
Je hnada t żimjenju.

Na jene ſhromadżeni
Wod ſłowa njebeſtej
Eſmy Wożi wuſtoleni
W lubi Ebońitej;
Wſchot żyrtej cżęto jecho
Je tudy widomne,
Kiz żimjenje ma i njeho
W wachinje njebeſte.

Pchęz njecho pchirupchęzeni
Eſmy t herbiſtu kraiſnoſczę,
Kiz pręby wuſtajeni
Eſmy t njemu po hnadę,
So bychmy kchwalba byti
Wny jecho kraiſnoſczę,
Kiz nadżim ſmy męli,
So ſwētnęu kōnucje.

Naſ ſłowo pręby jecho
Je t wērie bowiedo,
Duż doſtało też i njeho
Nam ſwędęczę je ho,
— To Duch je jecho ſwjatny,
Sa ſawamf kraiſnoſczę
Nam dżęczom Wożim daty,
Echl herbiſtwa naſch dżę je! —

U.

Donopowe ſorno w miſionſtwje.

1. Wono ſczini ho wuſki ſchtom.

Prēni miſionar poſhanow w Serantſitej gmejnie beſche Jan Bernhard Dober, kwojeho rjemjeſta hornęczę, kiż w lęczę 1732 po nawieczornęe Żnbiſteje pola Alaceli dżęche. Wōn beſche wo wuſy a duchownej cżemnoſci tamniſkich njewólnikow (ſchſlowow) kchydol. Nęito njemjeſche žaneho mēra wjażo. Żornu njewólniſz jemu pchęgo na mſhli lęczachu, ſa kōrędżi je kchytuſk wumieſel, a woni to njewieżdchaj. Wōn kwoje myſle w gmejnie ſjewi. Serantſity jecho i modlitwami a żohnowanjom pchewowōdchaj; hewaf jemu njemōdchaj nęcho ſobu dac. Wjes doſkich wjeżdwoſczow ho Dober pręjōbż pchęi do ſkopenagieny w Danſej pola. Wchęſchi ho ſtut njebudżiſche ſapoczęz moſel. A nęit ma bratrowſtwa gmejna kwoje miſionſte ſubſleſchę wo wchęch 4 bęłacz jemę.

2. Ptaſci cżinja hebi hneba na jecho batofach.
Pariſki ſpiſaczel nowin beſche i ſolonije ſa ſaſudżenycz dałoto w polodniſnim morzu cżelny. Na jeniej ſuſobnych kupow i kōbz; ſaſta, na kōrędżi będu ewangelij miſionarow bōjom 13 lēt ewan- gelij prębowali. Eſkneſeż ras t ſłowniſkej prajeſche: Xemu ho jara mjeſ wōſhydereni ſpōdoba; woni ſu lubi cżlowejoj; ale jich modlenie a kemſchitjemni na njewuſchęj pchirupęje wotpo- cżuje. Duż ſłowniſk prajeſche: „Dżakuj ho Wożu, ſo njęjſy pchęb 10 abo 15 lętami ſem pchidyſch. Wſchetoż teſby bęchmy my wot

czerta hubjenje cziwlowani a ty budziszcie hnydom na prënim dniu
saczany a sjezheny byt. Ety mozny njeprzeczal je nêtt piches
lubyh pòsłow skrystufowych wuhuaty. Tón knjes Jezus je
s nimi dzëłat. Wschizy wobydlerjo łupy, prjedy łudzizkazy,
budny pobożni abo tola f Wozu możiwjeni sjechëczëjienjo sjeżiwjeni.

M. w M.

Szwedzëu swiatkow.

Ducho Szwojaty, wuhobaszay
Wot Wòzja a wot Szyna,
S njebież dëczëgo woskshewjazy!
Maczej hona cziłowestwa.
Wutrobu ty twjerde żmahi,
Wushtynje a njeplëdne;
Łub je wushty, łhudy, nahi,
Wshço je w brëchach szajene.

Ducho wëty! Za cze prajchu,
Wszëch mje f wërie do skryta,
So ja jeho rany łojchu,
Sztużu jemu do kónza;
S wëru spòżëch mi wuskwieczenje
Dotalnego żiwjenja;
Daj, so duschu debi rjenje
Krej a prawdowë skrytuśa.

Ducho Bożi, warbowany
S wumozženjom Szëbżnika,
S njebie dëch dufcam płany,
Kiz hej tebie wuproica!
Njedy je żel czi teho łuda,
Přichizny ty hnadyje f pomozy,
So ho szubżëz semja łhuda
A žiwjenju ba nowemu.

Ducho trojcia! W twojej mozy
Sztakowëzë ho njełtroju;
Żołne hu mi szkiża noży,
Łdyż ty płaniłny wutrobu.
So mje do wënosëce wòdzisz,
Wucizisz prawe moblenje,
Boże pucë so mnu łhobizisz:
O kat to mje trokhtuje!

Ducho gwëłta! Saczëř mrofi,
Nasze dusze krajze;
Wubasz brëcha strachne łłofi,
So hu ja naś njełchëdne.
Naszkwëcz woshtizny powołanych
Se swojimi darami;
A prawej pofucë szëzi łhmanych,
Kiz hu swoj brëch pójnali.

Ducho mëra! Pòkoj, szòze
Do dusze mi wulniwaj;
Szwëdizisz, so hym dëczëgo Boże
A mi juna szëbżnojë dajch.
Szwojaty Ducho mikoszizny!
Sdzëř mi szëbżnu nadbiju,
So ja, we skrytuśu žywu,
Wëczny Salem postrowiu!

K. A. Fiedler.

schëczë dał. Duż njewocëfany list dóniżë: „... nêtko cziw jwoju
mladobëz Szëbżnikiej pòkshewëczë, jemu durbë tež moje žyłe žiwjenje
płuchëczë. Łuby tnjeje, we mni je hëżom dëłszij czaś myłł wu-
stupa, f mišionaram hëcz, a ja jeje wjazy wotbëż njemòžu. Tëcho
dla Wshëz prajchu, so cziyłł mi w tej wëży f pomozgy stacz a mi
radzic, kat do mišionistëcho doma pšajidnu.”

Kaj, hamo wo jenym, kiz bëdë do konfirmazije wotbëzał,
prjedy w tradunjenju a żracu žyłe dele pšajidžem, łłoro stoczëžy,
a wshço bójše łaj moziw, duchowny pšicë: „Za M. mam dobnu
nadbiju. Wšön mi hacž botal niz najmëłkëchë žanyłja f njeb-
wërie a f porokam dał njëje. Wšön bëdë htuaty, na ho dzëřëžy,
to prjedałwë tupa a łobse wałajnje bë prjecz. Wy njełczë pò-
darno na nim dzëłati.”

M. w M.

Sserbowka.

Historijka novëlla wot R. Židuka. Šechëřchëčëł K. A. Fiedler.

II.

(Pòkracëwowanie.)

Schëbżizny postany a je spòżiwianjom na mladëžnja hladajë,
holcjo troczël blize štupi a nêtko žyłe pšichi mladëžnju stëjajë.
„Wujo kralo!“, tónle łapowca, „kat to pšajidžë, so mój jatup
do tuteje štwy Wam tajki wulki strach nacizni?”

„Wby najsterje wotbudy njełczë“, kral wotmołwi; „hewaf
budzizkizje wëbëłë, jo mje hamostatne dëłë, pšichi łotymuž mje
trëchëžëczë, najwòłtrichëmu hšofianju wustaji, jeli-šo tkažy wo tym
porwëczë dšofanu. Hëżom ras hym pòkšoflany; bë to žołofitnje
dòcz; durbij trëcz — šchtò wë, šchtò by ho mi šłato!”

„Ale njei“ wërno, łuby tnjeje, Wy naju njepršcheradžëczë?“
ho holcjo jëworije a wutrobnje prajdajëczë.

„Pšëchë tym mje Wshë swarunij“, mladëžny wuwoła a jeinu
rutu je hšowzej lëwizu a tu jejecho nana f prawizu šapšijja; „tu
mataj moju rutu na to. A kat Ty rëžajch, łube holcjo?”

„Wafsa.“

„Kat dotho kšë hëżom tudy w tymle Wam tat njepršchëczë-
lënyum mëczë a w tejele cziwowej štwicëžy?“ ho mladëžny schëbżizna
prajdajëczë: „čëcho dla njebyłëczë na kraju, hëczë wòczë jato
hšowobodny muž hšowëcho pšëmëžëla šmërom hladacz?”

„Pšëchë 25 lëćamij“, schëbżizny wotmołwi, „w Ršitowje
(Katyłau) bydlach. Duż pšajidžë sradny czaś ja moju hšowëhu.
Čiž f Wubizhina a se Šhorjela bëchu ho f Čëžhami šjednocizili
a pšichë hšòczëhuš pšichëžanëdu. Džwioł bëchu šłatili a wsh
wòłto Ršòczëhuš nimalë wšëch f w pòpële łëžachu. Duż rjad tež
na našču wshë pšajidžë. Sa jenu nòž budh prajdëf. Moja žona
— wona je nêtko f nêrej dšòłca — porno mi do łëša cšëny;
ale moja wòbha šłota...“ Tu schëbżizny šłata. „Nnježë, hšuchëczë
mi to šlytne!“ wón rjeczny a hšyła ho f jeho wòczëla žòrëczë.

„A tola durbiju waš wo pòkracëwowanie prajwëcz“, dšëczë
mladëžny, „pšichëž a dšył rad wo tym pšëchëwòczëny wšëch, hacž
kšë to Wy, łotrehòž pytam.“

„Moja šłota bë mloda a rjana“, schëbżizny po šlawtazy pò-
kracëžëczë; „wona Čëžham do rułow padë, dšëłëž naju rucë dšëcz
šëczëhòwacz njemòžëczë. Tu hu šobu wšëłli, a Wshë wë, kat je ho
jei šëłcho. O ja ju łubowach, łaj hšowje žiwjenje, a hšëczë
dšëžnja mje jeiny dšnt je žołofëu napjelenju. Šchtò mohto ho
f njëju stacz? hym ho hšuto prajdëf, a tola mje bšowëcz, jejeje
hanity wshë bycz, wòt hšëdžënja ja njëj wòłšëřžowajëcz.“

Pšichi tuchle hšowach ho młobëžny sčëwjeniji, jato paf schëbżizny
mjëłczëczë, wón prajdëenje nacizhny: „A kšë Wshë tëbny žony pšichë-
čëbanilij?”

„Wë“, prajdëany wotmołwi, „Čëžchojo a Šornjolužicënjjo nje-

Mòz kwaša w šnuckownym mišionistwje.

(Łuf. 13' 21.)

Šchtò moht mòz wurëczëcz, kiz je Wòje kralëstwo na polu
šnuckownym mišionistwa wopòłafny! Šchtò jeho mòz ja cšëto,
ducha a duschu, ja dšëczë, mladych mužow, žony a starach, šchtò ja
łhorych do stracha łahnatych, padnjemych a łazënych! Ženòž hšow-
čënje dšëžnja je špomòžëstëcho doma ja bšëžow!

Žëbnu, do wucëžy daty, šnpëłtorej špomòžëstëcho doma (a
šamjerobëžnych hšògow) pšicë: „Šchtòwëřšëłta je, jo hym ja wot
doma pëcz. Mëř pšicu list w dšëžajëž łubowiz, pšichëž Wby
wšëczë, so je mi bšëjemiprajënje jara cšëžë byto. Łuby Wshë
je mje hacž hëm pšajidžëł, temu cziw tež dšakowny bycz. Pšajdžëczë
jeho tež ja mnje, łuby knjes šnpëłtore, jo temu šwërtny wòłtanu,
łotremuž hym ho pšichi konfirmaziji šajpaf.“

Durbij 26 lëćny mody cziwëcz, kiz bëdë dla hubjenëcho ša-
džëřënja wot konfirmazije wotpòłafny — pòbšizhjo f wucëžy
wuhnaty, cšëlnjem, w jatwje — pšicë jato ładronit, wón durbij
wustawëje, łotryž ženje šabycz njemòžë, ho tola hšëczë ja wshču
łubowëž a hšwënosëczë dšakowacz. Dòłgo njëje te pšajidžëdnacz cziył
a je šhubyeny hym byt; ale nêtko je hymjo šëłhazëto, wón je
šajho namafanu.

Trecij, 22 lëćny, njëbëczë tat hšuboto padnjë. Wucëžny czaś
bëdëczë prawje wuhyl, bu pomoznił, tola žyly czaś wšłta, łaj pšichi
wotërdžënjju f doma „hšë nadpadnjuch šmłowto, ale čizëczë łupy a
mowu ja Wòje šłowto.“ Šëta dotho njëbëczë nicžo wo hšëbi hšy-

možduhu Rhocebus dobič, a bōrty f krowumy hrowami wotat czechidny. Duž hebi tež mōj jabo hrowu tchždu natwarichajomy a hōdžeje wozore lita f pojotom w Rōitowje bydolachmy. W tymle cžahu ſo namaj Maſta narodžy a f dopomnjenju na hrowu wobu hōru, na kotruž je podobna, ju po jeytym mjenje mjenowach. Tola Cžehojjo jabo pſchjindžechu, a my dychajomy f nowa cželac. Moja wobuſa žona w tymle njemětnym ſčazu ſemje, a jo bych hrowe jeničje džčežo wuſtrowaſ, ſo do ſchita twjerdžy naſprowo a murrow tuteho mēta pſchjindžych. Š luboſe f hrowemu džčežu hrow njemōnitno na ſo wot. Wēčje, tnejje, mi bē cžeto, jato ſchēčjan do haſy židow cžahnyč; ale to ſo wētoſje dla ſta. Tudy brje ničto, nimo Waſ, tkaſa njepyta, a moju tworū mi židſa raby wotkupja a mječſa dla dobyta, kotruž f teho cžahnu. — Tola ſchō ſeje Wdy, nadohny tnejje, a ſchō Waſ hem wjedže?“

„Poručenōſe mojeje mačjerje“, mōdženz ſhutnje wotmōlwi; „pſchēd mēhaſom hrow ju f poſlebnjemu wotporučenje pſchewoſaſ. Za reſam Sigmund, a mjenuja mje we wſchēdnym žiwjenju cžſki baſtard.“ Po pſchēſtawy wōn poručenje: „Waſchja hōra bu do Cžēſjeje wotwōdžena. W Wraſy ju kaſ Wjaſſkſow wuſloda a, wot jejnje rjanolje ſapſchjaty, hebi ju wōn kupi a mječje ju ja hrowu žonu. We muu wōdžje jeho a jeyneho hynna. Wōn dari mojej mačjeri moje dla hrowobu a rjany brōd; pſchētož wōn mje jara lubowafche. Jara huſto mje wōn na klinje loſebafche: to bēchu ſhožowne cžahy! Duž huſtiſta wōjna wudry. Wōj tralowiſti nan, ſiž bē tu nowu mūčžu cžepil a mje hōmo w njej wōczahnył, ja hrowu mōtoſj njēdſaž žaſejche. We hrowim haſmſnym hrowe wot huſtitom wobſehnjenu, wōn pſchēd ſtrachom a hōjom wumrje. Doteſj wot Wraſi ſchōro ſkaleni bydolachmy, bēdnym hōdžeje nēkōtry cžahy jathowani. Wadžy-ſi ho pſchewinyč moſt, na ſtronu huſtitom ſtupje, budžyſ je hrowej mačjerju ſchahowany wotſat. Ale jich hrowoſč bēdže mi napſchēčiwna a jich fanatiſmuſ njemōždu pſchjindž. Jato Wjaſſkſowu hrow hōdž hōdženy a jato budžyſ pſchjiniwōſat huſtowje mūčžu, boteſj twjerdje hrowy wob- hēdžach, bojamy. Doteſj ſo wōbarach, poſlebnijſhe huſtitam wotewrēč, dha wjaču je cži njemōri w wotrubitnym napſchēčiwu je ſchōromom. Wō ničjo njewoſtwa, hačj pjenjeh a drowoſče f hebi ſtlačj a ſe hrowej wōboſej mačjerju cžetnyč. Wōj njemōdžmy hōdžeje njehy dozpōiti, dha wōna ſtraſchym napinanjam wōdſeja. Mōrjo mi poruče, hew cžahnyč a Wam wo jeytym ſkōnčenju wōwječj dačj. „Wraſ mojemu bratrej“ — to bēchu jeyne poſlebdnje hrowa — „ſo cžyſ hrowej mōrjoſej joſtje wōbarč. D hby budžyſ ho prjehy f njemu wōrčſka!“ Š cžahim mobil- njom wōna wuſny, a ja wōpotačj jej f tym poſlebdnu hūžu, jo jeyne rjanej, nētko wōtemrēti wōtčj zunjo janſchjch. Kunjež bēdž hōdž do jeyneho ſkōnčenja podbjera teje blaſweje, je mi tola, taž by ſo mi wot teho cžaha poſlebdnja podbjera wutrubnyſta. Szapſhawy, doteſj hrow hēbe doma a wōtēžim, hem pſchjēčahnyč, jo bych poſlebdnu wolu wōboſeje njemrjetje dopielni, a nētko, hōdžj hrow to ſchjini, Wamaj ruſu jato pſchjiniwōny poſličkam.“

Še ipōdžiwajomy nan a džwōta tule wōwječj zuehō mō- dženja hſchjēčjaj; ale hōdžeje njēd wōtſa njēdōwta — herſtſom tōždho počjāčjēčaneho člowjela abo luda — ſo hſubila. Haſle jato bē wōn tōžy cžah hrowej njelbožownje mačjerje wōwſiſat a japnje dopotafat, jo dže wōn f tajtſime myſlenjom ničjo dohčyč njemōſt, buſchjaty jeho pſchjiniwōſaj pſchjēdžēdženaj. A kaſ wutrubnje poſličſi jemu nētko Maſta ruſu a taſ ſprawnje tōčēčje ju jemu ſchēdžny! Wōn budžyſ do rjane hōlōdž rad do hrowoje rjany wſat, ale wēſte nēčto jeho hōdžeje wot teho wōdžerzowafche. Wōn cžahjēč, hēſe teho jo by hebi teho wēdnomy byt: ſo jo wōno f lužy pſchē čſtite, f njemrjetje pſchē jēdnore, — a jo je pſchjiniwōny

hōdž ruſow dočj. Škōtſi cžah na to ſo wōn f tym hſubjenjom wōtſali, ſo hōdžeje raſ pſchēd hrowim wotkupowanjom f nimaj pſchjindže.

(Pſchjēdnje dale.)

Wſchelake f bliſka a f daloka.

Š Budyſchjina. Šerjebu po hſwatſach, dop. w 10 hōdž, jmejje w hōlčenzu f „winowej kičji“ w Budyſchjine hrowna herſtſa predarſta konferenca hrowe naſlejnje poſchēdjenje.

Š Moſkajſka. Bože ſpēče hroweje herſtſe poſchēdne to- wōrčſtvo ja hrowſkowme miſionſtvo w naſchym rjenje wuſpſchjēntym Wōžim domje hrowj hrowjēdſi. Kunjež bē wjedro njemōſte, a po herſtſim ſemjēnju jo hſtōro dēdžewoſchje, bēdže ho tola wuſta hſta nātudy ſemſchjerow ſchjſta. Šerſtſi hrowjēdſi predat, f. farat Wſtela f Waleſchj, nam po 1. Jana 5, 4 pſchjinoſta: Szup f noma, hrowjēdſiſta wōbaru, do bēdžerſchje a dohrowoſchje cžaha hrowſkowneho miſionſtwa! 1. Gladoj na mōž, 2. wjeſel ho nad dohrowanjom, 3. hēj džel na bēdženju hrowſkowneho miſionſtwa. Nēmſi hrowjēdſiſti predat, f. farat Šauſſa f Wōſbōrta, bēdže hebi tōn haſy teſti wuſtlowi, kotruž nam taſ wōtōžj: Naſchja wēra je to dohčyč, kotruž hſwē je pſchewinyſa; wēra 1. je w lu- bōlčji dželawa, 2. w bēdženju je hrowom njemwſtawa, 3. na hrowom dohrowa. Kaſ jara ſtaj predarjē wjedžaloj, wutrubny ja tutōn hſwatj ſtut luboſče jaſchōrčj, ſolſteta wōbſchēdžj, kotruž po herſtſim ſemjēnju 93 hr., po nēmſim 87 hr. wučim, wōprowōdže nahladny dar wot wōbaru, kotruž ani 600 duſchōw njelēčj. Wō- ſtawu ſkūžu mēdaju na herſtſim ſemjēnju f. f. fararj Wſtolaſaj f Wōdžjſchjſka a f Budyſchjina, na nēmſim f. farat Wſchjān f Rōtež a f. farat Wēhnaſ f Delnič Rūndracjz. Na wōbēmaj ſemſch- njomaj budžny pſchēd luboſny hſew, na herſtſim je ſtronj ſchjſchjſki džēčj, na nēmſim je ſtronj dnewa hrowjēdſchōw f Wōſbōrta, w- ſchjēwjenj. Wōh daſ, ſo by tutōn rjany hrowjēdſi mnoſim f žō- nowanemū naſtōrčj byt, hſchēče rajniſchjo a Bože kraleſtvo ſtutlowačj.

Š Luſkiſka. W naſchym Wōžim domje hrowjēdſje ſo na dnju hrowſkoweho ſpēča hrowjēdſi ja miſionſtvo mjes poſhanami. W herſtſej Wōžej hſchjēje predowafche f. duchowny Wōjz f Wōdētež po Luf. 12, 49—50: Szup ſchjyſuſ je naſchje miſionſte hēhō! 1. Wōn haſm je wuſpſchjēje wſchjſchje miſionſtſchje predowanja. 2. Wōn haſm je mōž wſchjſchje miſionſtſchje dželta. Nēmſi hrow- jēdſiſti predat bē f. duchowny Oder f Budyſchjina. Na jatoſku Zeſ. 60, 1—4 wōn wōbaru napōminafche: Štawoj a roſtſchjiniſi ho; pſchētož twōje hrowtō pſchjindže! 1. Wōno pſchjindže f tebi. 2. Wōno pſchjindže pſchē tebe. Wōtawu ſkūžu wōbſtaraſchaj f. farat Wēmiſ-Kuſchjanſki a f. farat Mateſ-Huſſjanſki. Na herſtſej Wōžej hſchjēje jēnwafche ho Š. Šelčewojy wſtam: Kaſ možny, wuſki, ſlawny naſch Knjež Wōžo hſy — ja ſchjyſchjēhny muſki čhor do hūdžy ſetajany wot R. R. Rōzora, na nēmſej R. Wēchōwōnōwa, „ſchwalna Wōža f pſchjybo“. Ša miſionſtvo mjes poſhanami ſo ſkadowafche po herſtſim ſemjēnju 95 hr. 52 np., po nēmſim 34 hr. 85 np.

— W Rakeſjanſkim Wōžim domje mēčjeſe do 26. hſapreje konſtēmazija f. Gerhārda Klugi, wōbſchēdžerja Rakeſjanſchjo rſchjē- ſtſtſa a poſchjōſchjēho ſollatōra žyrſtſe. Š dopomnjenju na tōn džel je jeho mačj, kučjnj Wōſgingōwa, prjehy hrowowōnena Klugowa žyrſti drowotny hrowſchjēbōrny hſchjſki darika.

— Wutoru, 2. junija, mēčjeſe ho w Rakeſjanſkim Wōžim domje jōdne wērowanje. Dwoj bratraj, Šan ſtōrca a Šermann Paul Nowaſ f Kamjenjeje, f dohom pſchēd wōtſat ſtupjſchjaj.

Sy-li spéwal,
Pilnje džálat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatoek
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spať méyny
Čerstwosé da.

Njoch ty spéwal,
Swérnje džálat
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty,
Duśl daty,
Wotpočń ty.

Z njeboje mana
Njech či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klěž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubanda šo lóžbu šobotu w Šsmolerzej knižicšijščejni w Budyšinje a je tam ša ščitwórtlětnu pšechpłatu 40 np. dostać.

Sswjedžen swjateje Trojizy.

2. Kor. 13, 13:

Šnada naščeho Knjesa Jezom Křysta a lubosć
Woža a dostatk swjateho Duča buď i wami wšitkimi!
Šamjeń.

Najhorzyshe žadanje lóžbeho čłowjeka je jeho žadanje
po šbožu, po štajnym derjebičju, po žiwjenju, pšechš žane
nješbože njemucženym; my šfšećejšenjo to mjenujemy šbožnosć.
Šeam wot šo wšak! hebi žabyn čłowjeť šbožnosć njemóže
wutónjeć; tež tón najšbóle wobbarženju abo najšamóžićiški
hebi njemóže šmowu šbožnosć tworčić. To šmy wiďželi
na čłowještwnu do Křystušoweho čžaša, kotřez pšchžo
dale wot šmwojeho šboža šo šabljubši; to šifščeže dženska
wiďžimja na tymi, kotřiz šies wěry do Woža we wědom-
nošćach a wšchelatšiš wuštajnošćach abo tež w šobatsšwje
a wuštajwanju šwětnych wšebelow pytaju šmwoje špotojenje.
Wty jako šfšećejšenjo pal wěmy, šo mamy šbožnosć žyle
drubšje pytać; wona nam wuštahža jenićžy i trojenic-
žeho Woža. Naš test nam praši, šhto wšitko trjebamy
i šmwojemu šbožu: šnada naščeho Knjesa Jezom Křysta,
lubosć Wožu a dostatk swjateho Duča. Požohnowašće
šłowa je rta Knjeloweho japošćitoša Pawla šu tele te-
stne šłowa, i kotřimž šo wón na lóžbu šmwojeho šlsta
rozšohnuje je šmwoje škorintšitkej wošadu; a šhto mošt
wón tešle wošadže, kotraž bědže jemu kaž i wutrobni-
šprošta a w kotřiz bědže wón tať šwěrnje štuškorat, rjeńšče
a wutrobnišče pšchecš, hač šo bychu wšitky došonjany

šbožnosć dozpili; dolež pak wona w jich mozy njeleži,
wón jim wšitko pšchje, šhtož može jich i njei dowješč.
Wty pak i tutež testnyč šłowow poini ponižnošće a
džata špóšnajmy a dženska na šwjedženju swjateje Trojizy
wufnajmy:

Trojenicčki Bóh — šapocet a došonjet naščje
šbožnosćže.

1. Lubosć Woža — žórlo wščje šbožnosće,
2. Šnada naščeho Knjesa Jezom Křysta — šreďt
i naščemu šbožu,
3. dostatk swjateho Duča — wošebite pšchšmwojenje
šboža ša naš.

1. Ze šti róčnje čašy šmy pšchježeli, a wušte dary
je Bóh nam na nich wobradžiť. Na šhodach wiďžadmy,
tať je lubosć Woža nješbože roštorhnyša a wón nam dať
šmwojeho jenićžeho narobženeho šyna; na čijim pšatku a
jutry je naš Šbožnik Křystuš ša našče winy na šfšžu
čžerpiť a wumjeť a šašo i žiwjenju štanj a tať nam
wumóženje došonjat; a šwajati šu Duch Woži, tale móž
wobšmwojenja, wuštati do čłowšišč wutrobom. Šołni
wobžžimania my tešobla dženska štejmy pšchecš tym, šhtož
je naš trojenicčki Bóh nad nami čžiniť, a wuštawamy:
Ta šbožnosć jow i nam pšchšhabža wot Wožej šamej
šnadby; haj, našča šbožnosć je štit trojenicžeho Woža.
— Najpředj je Woža lubosć byla, kotraž je šwěru ša
nami čłowješami šbožiti, jato šo šludžadmy, kotraž je
čłowješam pšchžo šašo puče potašowala, šo by jich
i šbožu wjedla; wona je to prawe žórlo wščeho šboža.

Też tebie, luby czytajo, je twój njebieſki Wótz pytał, so by pśchdes swojce dobroty cje k prawemu pśnaczu twojich brěchom domjeł a cji pombał na cjele a duſchi; a hdy je cji horjo a cjeſke pruhowania ſkał, njeje to teſz jeho luboſeć była, totraz je cje dzyła wupruchowac a k doſta-
wieniu domjeſeć? A njech teſz je twoja wutroba njebe-
towna była, twój Wótz cje njeje na toſt woſtaſi, haj, wón je ſamo tón najwoſtaſi woſor a tebie pśchitnjeſt i tym, so je ſwojeje jeniſteho narodženeho ſyna do ſwěta poſ-
tał. Woža luboſeć je ſtaſnje, i totrazej ſo wiſcho ſbožo ſa naſz žorli; bjes njeje žanu troczel do prěda njeſchitnjeſch; njeje to tehbola jara ſprawne pśchecze, totraz Knjeſowy japoſchtol Pawoł ſa ſwojich Korinthiſkich na wutrobje ma: Luboſeć Woža budž i wami wiſchitimi! — Ešto pał bebi tale luboſeć wot naſz žaba? Njecha wona teſz we naſz ſymnych a ſkabych cziłowjeſch luboſeć ſbudžic, so bychmy teſz bójſte hobaſtimo w bebi poſogli a móg k dobremu ſkuto-
waniu melli? Njech tehbola cziſta luboſeć Wožu a ſmilna bratowſta luboſeć twoju wutrobu hori; pśchtotž wona mógce potom teſz bycz žorlo deržejca ſa twojich ſobu-
cziłowjeſtow. Ale luboſeć Woža woſtaſnje ſa naſz wiſchitich žorlo wiſcheho ſboža.

2. Ešto dby je nětko, ſchtož je nam wona woſebje wutornjala? Wuſednanje ſa naſche hrěchi. Naſch najbór-
ſchi ſabžet k ſbožnoſci a to najſlubieje huſjenſtwo je naſcha hrěſzna wina; a ſa tu je Woži gyn pśchdes ſwoju trej wuſednanje dał. Njech teſz czeſta wina twoju tłuđu duſchu woſebjezuje a cji móg a wiſcheloſeć bjerje, w nim naſch hnabu a wodaſce. Njeje w žanym druhim ſbožnoſeć, teſz njeje žane druhe mjeno pod njejom date, w totrymž mohli my ſbožni bycz. W Křtyſtuſu naſch pśchitup k Wótzej, njebieſka ſu cji wotworjene, a wiſchito pśchdes hrěch ſhubjene ſbožo mógelch we nim ſaſo namatacz. — Njedyrbjeſi my i ruku wěry pśchimač ſa tutej hnabu naſcheho Knjeſa Jeſom Křtyſta? O ſo by wona ſtaſnje pola naſz ſo w zyrkowach pśchipotwjeſala a naſcha naj-
wyſchida mudroſeć była! Eštož je prawje ſhuboto ſpoſnał, ſchto k ſwojeje ſbožnoſci trjeba, njebudž bebi tutu hnabu wyſoko doſeć wažicž móg, tał Knjeſowy japoſchtol Pawoł, hdyž wón ſwojim Korinthiſtim praji: Ja ſo njebežach ſa teho, ſo bych ſa něchtu wjebežal mjei wami, khibo jeno Jeſom Křtyſta teho ſchizoſowaneho. Teſz naſch Luther haſke poſny mēr duſche ſaču, hdyž wón we ſwojatym piſmje potwjeſeć to ſpoſnaſce, ſchto w Křtyſtuſu mamy, namala. Wona teſz njech ſtaſnje nam mēr a móg dama. Wona pał teſz dyrbi naſz czeſicž k ſwojatemu žiwjenju, w naſz ſtworic, nowe ſmyſlenje a naſz, tał droho wot ſmjerceje wutrupjenych, hnucz k džaſownoſci.

3. Ešto pał to w tebi ſkutuje, ſchto je tale wob-
nowja a wubudža móg w tebi? Eſwjaty Duch. Tehbola teſz Pawoł ſwojim Korinthiſtim pśchecze: doſtał ſwojateho Duča budž i wami wiſchitimi! Duch Woži w naſz ſbudžuje to ſpoſnaſce, ſchto k ſbožnoſci trjebamy a czeho mamy ſo hladacz; wón pał nam teſz poſaſuje, ſchto mamy na Křtyſtuſowym woporu, a tał wěru ſbudžuje do Křtyſtuſa, naſcheho wiſchideho meſnikſta. Tał wón kōždej jenotliwej duſchi pyta tu ſbožnoſeć pśchitſwojeć. Njech Duch Woži teſz w tebi ſkutuje, ſo by poſnał, ſo je Křtyſtuſowy wu-
možeſki ſtut teſz ſa tebie doſtonjan, a i ruku wěry pśchi-
mał ſa tutym ſjednanjom! Eſwjaty Duch potom teſz wiſcho nadobne a dobre do twojeje wutrobje ptebži a ſbože pyta potłocič; wón potajkim dze naſz hrěchwuſcjenych cziłowje-

ſtow pśchemenicž do bjeſci Wožich. Wón we tebi ſbudžuje ſpodobanje nad Wozej woli a móg k poſeſchowanju. Ešto moſt tehbola ſchecſcijan we ſwojim wiſchidnym wo-
jowanju i czeſtynmi žadoſcejni, i muſu a pśchecſchjanjom leſje trjebach hač doſtał ſwojateho Duča, kiž jeho ſbož-
neho cziſni we wěrie, dobywazeho we wojowanju? Eſam wot ſo wiſchal je cziłowel k wiſdemu dobremu njeſchmanu, njemože teſz ſa ſwoju duſchu ſam wot ſo žodyn mēr a žane ſbožo doſtač. Duch Woži haſke dyrbi jeho poſnucz. Eſwójou wěſznu ſbožnoſeć bebi něchtu ſam wot ſo dač njemože, wona je ſtut trojenickeho Woža; wón je ſapoſečel a teſz doſtonel naſcheho ſboža. Njedyrbimy ſo dha ſhuboto pśchod nim ponizeč a k njemu ſo modlicž? Haj, proſbycz dzy teſz ty, luby czytajo, trojenickeho Woža, ſo by na tebi ſbožnoſeć twarił a teſz doſtonal. To je to najſbožniſche pśchecze ſa naſz, ale teſz ſa naſchich bliſchich. Njech naſch trojeniczi Wót ſtaſnje ſa kōždeho woſtaſnje ta ſkala, na totraz twari ſwoje ſbože, a njech je hnaba naſcheho Knjeſa Jeſom Křtyſta a luboſeć Woža a doſtał ſwojateho Duča i nami wiſchitimi!

D ſwjata Woža Trojiza,

Ty ſamolutta jednota,

My wěcznje tebie czeſcimy,

Eſyſch, hdyž ſo k tebi modlimy! Hamjeń.

K. w. K.

Sbožne potajſtwo Wojeje ſwj. Trojizy.

(2. Kor. 13, 13.)

Sbož (7): Budž Hnabla Wožu ſamemu atd.

Eſo potajſtwo nam wotkrjwa

Doſeć ſhuboto a kraſne,

To reſa ſwjata Trojiza,

Kaž wuči ſkomo jaſne.

A nam pśchitabže wot Woža,

Naſz pśchepdože do ſwěta,

Hdyž na njo teždujemy. —

Wót Wóceſz wiſchomōžny je;

Wiſcho žiwjenje je i njecho! —

Wót Eſyn nam ſkica žiwjenje;

Se podobnoſeć kam jecho! —

Wót ſwjaty Duch naſz roſſwědža

Se ſkowom mōžnym žiwjenja,

So ſmjerchi wuſcetrjemy! —

Tať Wót bje je Trojeniczi,

Kaž ſwědži ſkomo jecho;

Nam podawa ſo w luboſci

Ea žorlo ſboža wiſcheho! —

Hdyž Wótz, Eſyn, ſwjaty Duch ſam je,

Kiž poſkica wiſcho žiwjenje.

Eſmy my nět bjeſci Woje.

Se hnaba Knjeſa naſcheho,

A wěčna luboſeć Woža,

A doſtať Duča ſwojateho

Nam ſtudžeć wiſcheho ſboža! —

Glaj! tať je Wót Trojeniczi

We njeſchodnje kraſnoſci

Nam njechōdnym ſo ſjewi.

Tón mlodženz b'e postanył, a jeho woći ńo p'ch'eł h'něwom a šahorjeność b'ęńchjeńskej.

Mjebaloto njeho njies Meinhardt, najstaršij hyn Zana Kšoczebuńskej, heńčejše. Wón njeb'e žodyn wońebny wojał, ale šymna, šatyršča hłowa. Š banjeńskim wuńšćowom tón t' m'łodženjeń rjeńny: „Ja Wab' b'ęńja b'ijom p'ch'p'adnje w'ib'ach. W'itajćeš Wb, kaž Wab'š njies nan, n'ekajšu rjanu Šerbowitu, ale Šerbowo trala njies židami, abo žnanu pońleńnjeho jerusalem-keho trala?“

Hrimotaje wońch'čerjenje p'ch'eł sal k'inczejše. Šsamo njies Zan Kšoczebuński ńo moźnje ńobu h'miejše. M'iejćejšy, w' m'etneń dońojnońcij, š' k'ralowškej nadobnońcij m'łodženz na to sal w'opuńch'cij.

„Šemy h'łupy žort šejmili“, šapocza njies Zan Kšoczebuński, p'ch'ełšapjenje na šromadźenych njiejelow h'łabajo, „to hebi wuńžitneho h'łubotowatšija do h'urwego njiejedźeńja p'ch'ewowobuńčejšy. Šch'to nam ja to rufaje, ńo ńo wón n'ekto h'uršitam njiejch'ijam'ienje?“

„Mł, d'ha jim nimo h'urwejše w'up'oseje wońobu dw'eju h'łubot-ńitow a šch'tuńe t'ojne p'ch'ijm'ieje; w'ěšje nańladne pońyl'jenje nańch'ij njiejch'ejšelow!“ i wuńm'ědom njies Meinhardt rjeńny.

Šajho ńo hrimotaje wońch'čerjenje pońleńny, tola njies Zan Kšoczebuński čłoto šmow'iczej a w'otšje a h'nowaje p'ch'icewom h'urwemu w'ad'ianju w'olajše: „D'ęzj š'wój jajšy w'e w'ub'ę, h'ólčje, ty mońš jón h'ewat h'ijšćje š' š'k'ienju tr'ejbać!“ Š tym družim njiejšam ńo h'ubowobuńčejšy, wón talle p'otrac'owajše: „Wot Šerbowo nam njemato š'itach njeh'otšy. D'ęje ńo pońm'etowaju nad bańtu wo tralu, šotremuż w'oni p'ęc'ja wot naroba š' narobej h'ubaju; a b'yl-li tu w'ow'ramb'de tajšy tral, d'ha tola nińdy w'iaży h'urwju h'łowu pońleńnyj njem'ęzje; p'ch'etoz najšterje je wón njew'oln'it m'jes roš-p'ęc'ijęńtym a wońob'ujęńtym njew'oln'it, a tola mje h'ojšćk' nadobnońje, h'ub'ęž w'opominam, ńo maju tuczi njew'oln'izy h'ijšćje dońčj energije, ńo š' nańch'im njiejch'ejšelemi h'jedn'oln'it ńo ńo nad nami w'iejćejš ja š'k'itot dońčje p'otł'ęčaje. Šerbowo a Čęd'ęwjo ńu w'ijšće teńo jech'o robu, r'ęc'ja nimalo njemajtu r'ęc'j — a šajše t'ušto ta w'ubud'uje, moźm'ęj w'ib'ęčj, h'ub'ęž ńo n'ęch'to š' n'imi w' ińch' narob'ęž rośm'oln'izę p'č'ęńje. M'etore h'łowa w' nej w'utrobu Šerba dobud'u. Čęg'ęm ńo nad'ijęc'j, ńo š'ranyem m'łodženz w' nańch'ej b'isł'ęw'ic'j žanych h'wajšowu n'imo; wón b'y w'uńžitny agent b'yl, a jeho w'iejćenje mońšo nań h'olšojnje tr'ejd'ęčj.“

„P'ch'ijw'oni jech'o mac'ęrie tudy byda“, njies Kurt Wudyšij šapodny; „njeh'y derje byto, njies Zano, h'by w'ijšćje jech'o šajec'j a do w'ęje w'otw'iejćej dali? N'jerzopomin'ęc'je ńo dońšo, h'ewat ńo nam w'urjunje!“

„Mł“, tón š' roš'p'ub'ęzjen'ę w'otm'olwi, „na h'ole t'ušanje nj. M'y š'my tennu m'łodženjeń š'k'ub'ęnu č'iznili, niz wón nam. Na jech'o w'otw'iejćenim w'ob'licju š'itawje p'ijane š'ejšćje, ńo wón š'itawje m'ęńejše, jało nam h'urwju pomoz pońšćejšćje.“

„M'y w'ub'ęc'je ńo h'urwejše š'itach'otnońčje h'ijšćje šajč, njies Zano“, jech'o Čęw'oršic'j h'łubotowatšij b'ęńčje; „d'ajęc'je m' m'öz a š'k'adnońčj, jech'o šajec'j, a ja č'ęzu dońojęc'j, p'ch'ęčj č'izn'ę ńo š'itach'ujęc'je.“

H'ijšćje roś roš'p'ub'ęne „nł“ p'ch'eł sal š'allinc'ja, a njies Zan w'ejd'ęčje r'ęc'j šajšo na p'ch'ełšejšaj w'ojnu. Čłola ja š'itane rośč'ęc'owanje žancho č'ęža w'iaży njeb'e. Čłojšo a š'ynaj Kšoczebuńskej njieja b'ędu tal h'łuboto do š'k'leńčow pohlabali, ńo b'e k'ł'ędeho buč' l'eni a jajšy č'ęšćj. Čłaz rośm'olny b'ęńčje nimo, č'ęž š'p'ewanja b'e p'ch'ijšćol. W'oni n'ur'owac'ju h'urwe š'k'i š'k'awje h'urw'ic'j r'janach, hač' buču š'k'ic'iznje š'yni p'ch'ęso njew'ejćejšćje a h'łab'ic'je. D'ružby ńo h'ijšćje jedyń k' n'et'orým m'łobnym š'ynam š'mużi; ale w'one kaž w'uw'otanje š' h'łubot'eho š'ona ruc'je wu-š'k'ic'izaju, a — potom b'e w'iažo č'izho.

(P'ch'ic'owobnje dač.)

W'ęšelake š' bliska a š' daloka.

Š Wudyšijina. Šerbowo ńo h'wajšach h'eršča p'ęd'atšča konferenca h'urwju nańem u š'romad'žijnju w'otby. Šob w'odženjom t. šaraja M'łojaka - W'rob'ic'ęńšćejšeho wona ńo buč'owanjem a w'ob'ad'nych naleńčojščach nańch'ego l'ubego h'eršćeho l'uda w'urad'ow- w'ajše, a b'e h'ojac'je w'ow'p'atana, t'ęž wot n'et'orých h'urw'ic'ij buč'ow- nych, m'jes kotrymž b'ęńčje p'ęd'aw'ajšij p'ch'ełš'ęba a w'ob'ęz' a h'ijšćje p'ch'ęso h'm'ęm š'itupowat nańch'ij h'eršćij buč'owanjch naleńčojščow, t. šaraj š'atub, p'ch'itomny. Š w'urad'owanjow a w'ob'aw'ienjow je w'us'ęd'ęńčje, jało ja nańš l'ud š'ajmaje, ńo maja ńo 100 hr. š'ollety ja š'itupowat m'ijonitwo w' W'ob'ac'izach ja t'war h'ojetnje ja p'ch'šow w' W'ęjerezach d'aric'j, t'ęž 50 hr. š' polab- n'izy b'isł'ijšego towarštw'a, t'ęž ńo ja nań Šerbowo h'm'ęm stara, wu- p'ac'izę. Š raboćizy m'ęńčje ńo na r'iane d'arj p'otajęč, t'ęž nańčje w'ob'ady ja m'ijonit'ow m'jes p'oh'anami k'ł'ęd'oln'ije p'ch'inońč'uja — p'ch'i tym pał ńo t'ęž na d'ęizit, t'ęž je nańčje m'ijonit'ow š' nowa m'ęlo, p'otaja a p'rajelje, ńo by ńo h'ijšćje w'iele w'iaży š'ac'j mońšo a d'yr'ęk'alo. — W'ęšćje rośč'ęc'owanje b'ęńčje wo w'ojšeb'itych h'oj- š'k'ub'ęńch'ij š'itach, kaž wo h'owanjau, w'ch'i kotrych'j hebi nańčja ž'ęrwina w'ijšćmońčj h'jedn'orjenje, nańčemu č'ęšej p'ch'ijm'ierenje, p'ęc'je. Konferenca ńo ja to w'up'raj, ńo m'ęke dw'oje r'ęc'je p'ch'i h'owanju w'up'ad'otčj, kaž ńo w'ojšeb'je w' h'eršćijšch' w'ob'adach h'ijšćje maja, a ja to jeno jena r'ęc'j (č'ęłne p'ęd'awanje, č'ęłna r'ęc'j) ńo š'k'owac'j. Š'yrwinšće p'ch'ełšćejšćejštw'a maja ńo š' tym p'rajšćenjom dale š'oberac'j. Na d'rušej š'tronje pał b'ędu p'ch'itomni t'ęž ja to, ńo m'ęke ńo t'ęž r'ęc'je w' tajšch' p'adach, h'ob'ęž š'itane njeh'ju, ale ńo t'ęłne p'ad'ęa, š' buč'ow'w'at'ęšćejšo š'am'ęk'ja m'ęčj. Tak buču w'ob'ady na jenej š'tronje njiejew'ob'ęčje r'ęc'je p'ušćejšće, na d'rušej pał šajšo dońčje. — Še š'ajm'ianjom ńo p'otaw'olajše na nowo- š'ajšćene „towarštw'o ja k'ł'ęšće m'ijonit'wo“ w' š'ipku. Šč'arjo m'ęł, w'ojšeb'je na to p'ch'it'owotani, na m'ijonšće w'olo w'uńžob'ęń a p'ch'ijšćinońčj p'oh'anow ńobu dońčj p'om'ęčj. Š'trach ja nańčje b'isł'ijšće towarštw'o a š' p'ęł ja š'tare d'obre h'ęšćejšćianšće w'ajšćnje w'ub'ęčje konferenca w' tym, ńo ma ńo dale m'ęšto ž'ęłčje b'isł'ije b'isł'ijšća č'izanta w' š'čulach tr'ejbačj. Šał š'olšo mońš nańč h'eršćij lud š' t'ynle nowym dońyšćom nańch'ego č'ęža n'ek'ęto š'wab'ic'j, a na- d'žija ńo w'up'raj, ńo ńo nańch'im h'eršćim š'čulam ž'ęłčje h'wajše p'ijmo š'ęč'ęzi. — Konferenca ńo š' m'olbit'wo š' W'ob'u, t'ęž je t'ęž W'łot a nad'žija nańch'ego h'eršćeho l'uda, š'apocza a š'k'ic'iz. W'łch' p'oh'ęmuj nańčje w'ob'aw'ienjenja a w'urad'owanja š' š'ozu nańch'ego l'uda!

— Šerbowo, 17. junija, h'ijšćij Wudyšij p'oboc'ne W'ustaw- W'olššće towarštw'o h'wój š'ęny h'w'ęb'ęń w' Wudyšćintu. Šerbišta W'ęža h'łub'ęža š'apoc'izę ńo w'ow'otnuju w' 2 h'ob'ę, a š'm'ęje njies š'araj W'łčj š' R'atez p'ęd'awanje. Na n'ęmšim, ńo w' 4 h'ob'ę, š'apoc'izom h'w'ęb'ęńšćim š'em'ęč'ęńju b'ud'ę njies š'araj š'auša i W'łš'p'orta p'ęd'awac'j. W' 6 h'ob'ę, š'm'ęje ńo h'łowna š'romad'žijnja w' š'aršim dw'orje, p'ch'i h'ub'ęńym w'ęjere w' š'k'i h'ojč'ęńje. W'łbi Šerbišta š' w'otł'ow'ojčje č'ęšćj ńo w' h'ojatej š'ic'ęje na h'w'ęb'ęč'ęń š'ęč'j a w'ow'olajšćj h'urwju l'ubojč'j š' h'ojh'ow'aw'em u š'it'owanjau l'ubojč'je na ew'angelic'ij w'ęńch'at'ach.

— Šańš'a ma w' tu š'wili 4,551,500 w'ob'yđer'ęw. Š n'ic' je 4,233,469 ew'angelic'j-lutheric'j, 15,128 reformic'ijščj, 218,033 š'at'olšćijšch', 26,900 d'rušij h'ęšćejšćianow, 14,697 ž'idow, 139 d'ru- š'im w'ęńw'uw'ac'jam p'ch'ijšćijšćach' a 175 h'jes nabońžny.

— Šč'elnic'izja š' R'atez do W'ojerez ńo, kaž je ńo n'ek'to na w'ęšće p'otajęč, š'atle 1. oktobra w'otw'et, dońč'j ńo p'otw'ar dw'ę- nič'ęč'a we W'ojerezach p'rijedy njem'ęzje dońojęčj.

š' rozpominanju.

Š d'ružich š'm'ęšow m'ęńčjch ty w'uńžit č'ęh'nyčj.

Šamolwity redaktor: J. Gółł. Šob'uredaktor: K. A. Fiedler. Č'ęńč'ęč'ę a nańk'oln'it: L. Smolef.

Cižilo 25.
21. junija.

Bomhaj Bóh!

Létnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilinje dželat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw spróny
Napoł móny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerastwo da.

Njeh ty spěwał,
Swérnje dželat
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njehjes mana
Njehs ei kbmama
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Ssersbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Ssmolerjcz Inhičičiččejstni w Wubyschinje a je tam ja schwórtlětnu pječepłatu 40 np. dostać.

1. njedžela po swjatej Trojizy.

Psalm 78, 1—7.

„Sslych, mój ludo, mój satoń; nathkeže swoje wucho t rčejzi mojego rta. Ja chzu swój rót wotewrič t pichijonam a chzu stare wězy pomjedac, kotřez my bmy hlyscheli a wěmy a nam našci wótzogo su pomjedali.“ Tak Ahať, Bóži spěwat, psalm sapocizna, w forrmiz Bože štutki nad Israelem pomjeda a roskladuje t roswuczenju swojeho luda. „Sslych, mój ludo!“ kaž profeta i mozu, i pokonomu pšed wuschomaj swojeho lubowaneho luda hłóš posłěduje. A předať Knjelowy dženska namolwoja:

Wopomni, Knjesowy ludo, jeho wulke štutki w jeho kralestwje!

1. Wutń! Přesliti spěwat je, proji ho, wjazp stow hrónčzow wudželať t křwalbje jenze jeničteje kweiti, rže, a w kóžbim hrónčzju soho něšto nowe a pošebite wo nej wuprajik. Tak mójšch na kóždej papjeryz Božeho piškma saho něšto noweho wo Božich štutkach namalacj. „Stare wězy!“ Ahať praji, ale tež naš hlyšče kóbu nastupa a sapšchimuje, štož wón swojemu ludej do pomjatta wola. Čizajeće ras žylj 78. psalm! „Wón roz- dželi to morjo a da jim pšes njo hlyč; a pošajji wodu jako murju. Wón da jim jako dželch hlyč to mana t dželi a da jim njebjeiti hlyč.“ A tak wišelke wopolašma Bože wot Wójsaša hač do Davita. „Wón wša jeho wot wozow, so by jeho lud Isakuba pał a jeho herbtwo Israela. A wón pašełje tež jich se swojej wutrobnej šwérnošcu

a wjedšiče jich se swojimaj rukomaj rofomuje.“ Tón Knjes kam tak swój lud wjedšiče a wopolaša ho dobro- čizny, šwérny, šmilny. Kať wjele wě wšatč swjaty spěwat wo njedostojnošci Israela a jeho brěchach wopje- dacj! Wón rjetnje: „Dich wutroba njeběšče špramna pšči nim a njeběchu šwérni na jeho swjastu.“ Njepowje- baju našchemu ludej tež papjerki šamych jeho stawijnow te štutki Bože wot Lutherowych dnjow hač do čjaša našich wótzow, kiž su lědy wocij šandželili, a hač do džeha? „Sslych, mój ludo!“ W posłednej wójnje, kiž běłče tež pofasjanje na žiweho a džiwow-bohatego Bóha, wojať šarschimaj domoj pišče: „W tajtim čjašu, kašči nětkle je, čłowjet wutnje, ho na Bóha wobroczič a na njeho swoju nadžiju šajič.“ A šašo, jako buchu tam mjes wajaťami kniži wudželowane, dha nětoťi šabanne kniži hebi žadachu, ale tež Nowe Testamenty, ščenja a male modlettke ho žiwje žadachu. „W nozy wofolo 12“, po- mjeda pohelniť, ho škapalče. „„Ja prošču wo Nowy Testament“,“ ho wontač šawola. Škajny wobornik to běłče, kiž njebalato na štrozi štejske.“ Žrebnje je, so šonle hłóš šašo ho wošrjež naščeho luda hlyščež dawa. Wjele tyžaz je Bože štutki šatgjo. W dobrym mēře su ho šapomnjēja pšičišče. Boža lubošč, pomoz a šnada jim sa malo abo ja ničo plačji. Čizjób žu ho woškeje w posłednich čjašach t šleboru a štotu a šwēte jako t swojemu Bóhu pšiwobroczič. Pšči wutlich dobratč rjetnu: „Ščto je Bóh pšči tym čizmi? A pšči domach- pytanjach reła: „Ščto mōje ščto sa to? Tak ho Bóh

fabudze, dzakownoscj wutupi a swedomnje pohruschi. Sstych, ludo, a wutit pidsch Boze wobzenja. Wone moz-
nje t wutrobie recja, wone njesbu wot czlowjekow namy-
sleno a tebi natutnjene. Sacziu wuchjo a falschnych pro-
felow a sawjednitow, kiz tebi schodu czinja. Albo nimamy
tez swedzenja pidsch 100 letami wo tym, tak wschubjom
dele dzjesce, jato chyzdu jenoż czlowistemu rosomej ptaczicj
dac? O kraşny je nash Wsh! Sladaj na njeho, czerpaj
z jeho swjenja! Wsh thojta, schtoż njewużima jeho dary,
njepischişnawa jeho ruky a njepokuşcha a njewutnje s jeho
şlowa.

2. Wuczj, Knjeşowy ludo, jeho wulke ştutki w jeho
kraleştwie. Wşaf swój şkerluş roşwucenje mjenuje.
Chyzke pak wón şam jenoż wuczicj? „So bydmu to
njepotajili psched dzeczi, kiz pşidnu; so bydmu czi pşid-
chodni wutit; so bydmu woni na Woha şwoju nadşiju ştajili
a dzerczeli jeho şajnje,“ tak wón wşchd namotwjejo do
teho nadawka ştaja, so maja wuczicj. Kraşny je nadaw
predarjow a wuczerjow! Wşyşki, şwjaty ştut, so woni
narod po narodu t Wogu wobşa, t wjerje a pobożnemu
şiwjenju pokajuja. To je wşchaf wotşynjenu kónz wşchego
wuczenja, so dzeczi a lud wotrofcje, kiz şwojeho Woha
şnaje, jeho lubuje a jemu şo domeri a wşty w jeho pu-
czach şhodzi. O so byta nashja wuczba şjwa a şpšdna!
Wsh şam chyzj se şwojim duchom pola naş w şyrtwajach,
şkulach a domach bycj. Şaj, też w domach. Tu şlyşlyşch,
nanowa a maczeşna wutroba, şchtoż te żebje naşupa. Ze
Wsh tebi dał şpšdnacj şwoje ştutki a wobzenja, potom maľch
je też tym şwojim wotşicj, Wozu şhwabnu pşchiporcejce a
şbožo şwojich lubnych, kiz şu s tobu şjednoceni jato
şlawy na jenyum czele, pştaej. Njebudz wotşawotawozj a
şlabu! Wşdz şwerny profeta a mješni! Naşch lud,
kiz je şjednoceny w şbožu a njebşu, ma şjednoceny bycj
w Wşy. Wuczj dzeczi dobre, şapoczj pola maľch. Wone
dyrbja şaczicj, jo Wsh w domje byşli, a wotrofcj w boşa-
bojojşci. Żedyn şlaw ma druşemu droşu dar wery a boşa-
bojojşci, czeşejşnja Wozich şajnjom a şchecşjjanşe nalożki
jato najşkşpşe herbştw pşcepobarcz.

Redşbuj, hacj też Wsh w twojim domje a mandzel-
ştwie, w twojim bşu şiwjenja, we wşelach a domach-
pştanjach şo njeje widomnje wotşofalak. Njemözeshj prajicj:
Dzakowano Wobu! to je? Duż wutit a wuczj! Njela-
budż jeho doşrotom! Gromadż šebi żohnowanie se şho-
njenjom şwojeho şiwjenja. O so bydmu też my moşli
pşalm t roşwucenju şapşewacj! O so by nash lud, też
nash dom a nashja wutroba şhwabnu şkerluşch moşla
şanjelcj:

Za şo czi, Knjeşe, dzakuj
Şa twoju doşrotu
A twoje ştutki roşnjeşu,
Şbzecj şum a şbzecj ja du. Gamjeni.

M. w M.

Dwojaka bojocj.

Pobożny bşkop Marcşin j Tourla bu raş na şamotnym
puću wot rubjeşnika nadpabnjenu, ştotyż chyzke runje şwoju
brón na njeho koşicj. Źato pak wón do bşkopowego mernego,
bjesştrachocşnego woblicza şlaboşce, je şpobşwanojom ruzj şpadnycj
da a şo jeho wopraşka: „Njebşyşch bşa şo ty? Şlej, twoje
şiwjenje w mojej ruzj teş!“

Żyle şmernje bşkop wotmołwi: „Şa šebje şo nicşego nje-
boju — pşchetoż a možu jeno şiwjenje şhubicj. Şa tebjje pak

şo wşchego boju — pşchetoż ty şy na tym, şwoju duşku
şhubicj!“

Tale wotmołowa rubjeşnika tak şhubowo trzejci, şo mjelcşizj
brón wot şo cşijnj a şo poşicj şlowy wotşali. Wsh şo şwojeho
şchšnego rjemjekşa wşba a bu t ródnyjm czlowjekom.

F.

Kşyryşuş, nash winowj.

Nash winowj pşek Kşyryşuş je —

Njesh hacjoja şym şpšdna;

Wsh je to prawe şiwjenje,

Wş drcba moż je şchšdona.

Şa şizom w şwjatej şchcşenizj

Wuch do Kşyryşuşa şchcşejnem,

Duż we nim sawotşanam.

Wsh şpšdzi, noşy, czişci mje.

Wş dary Duşa dawaj;

Nje şchcşnja moży njebjeşe

A şylni wera prawaj.

Ş tym runam ja şo hacjoja,

Kiz debja mnoşe wupşoby

Wuch j şbožu, Wohu t czişci.

Şbşzj na mój bręd Wsh şurowi

A jeho şnaw mje şaja,

Wş winowj şwój şchti dawaj mi,

Nje j lişjom kryje şwaşaj.

Şaj, w şpšbku Kşyryşa şajşuşu

Şşym kryty, derje şşwawaj,

Duż njesh şo jeho dzerczu.

Şşym w şjwej wjerje duchownje

Şa j Kşyryşom şjednocşnym,

Dşa wón też we mni wotşanje,

Şo — takle wobşhnacşny —

Şşym na nin şpšdna hacjoja,

Kiz Wşje şpšdobanje ma

A şwojim bratram şluži.

Duż proşuju, Wşji winowjo,

Şo njebul hacja şucha,

Njesh twoje moży żeknja şo

Wş do moşego ducha;

Wş, jatoşen pşchd şhubicjo mje

Pşchd şwoju şnadu do šebje,

Dşa czerşnwe pşoby njesh!

K. A. Fiedlef.

Sşwětny duch a Bozi Duch.

Wur, kiz bşchje hacj do wşşomdzjekatego lęta bohaprecej byt
a nętko na Wšbnizju şhory leşelşce, da mje şawolacj, şnaty duchowny
powjeda, a mje proşelşce, Wozu şmilnoşcj za njeho wuproşbşcj.
Şa jemu prajach, şo njebj tola żaneşo ştracha pşchd şmjerzczu mş.
Wşchaf żadny Wsh njeye, şchtoż je wón tak a tak şuşto wotşruczo-
wal. Duż wón je żaloşnym şpškom şawotaj: „Wsh je, nętk
w şmjerccji to cşuju, nętk to wem.“ Şa jemu Woha w jeho
prawdowşci a şwjatowşci pşchpowjebach, ale też w jeho şnadşe
a şmilnoşci. Wşşpjet myşlach, şo moht wón şhchcşj t polucje
pşchicj; pokşbjenje şlowo teho muža pak bę: Şchb budşe moje
woły pişowacz, şbşzj tu ja wşazy njebudu? To je kónz njewęty.

Şnat, poşbşchjo duchowny w Wartlinie, bşchje na jenyum prędo-
wanju pokşfal, şo bydmu wćricj a şbşznj bşczj moşli,

Cižilo 26.
28. junija.

Bomhaj Bóh!

Létnik 18.
1908.

Sy-li spéwał,
Pilnje džélał,
Strowja ée
Swójby statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoł mčeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spał mčrny
Čerstwosé da.

Njech ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Znjejbes mana
Njech éł khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Serbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjeh knjižničehjermi w Budyšinje a je tam ja šajtwórtičnu přichoplatu 40 np. dostać.

2. njedžela po šwjatej Trojizy.

Matth. 22, 1—14.

W našich kerbskich spěwarškich knihach šo ščerlusch čjo. 238 šapoznje: „To čžeje njei“, šo ščerlusch šym“ a štronu dale ščerlusch čjo. 240: „To lóže njei“, šo ščerlusch šym. Wobaj ščerlusch matak prawje, kaž šam wěš, mój ščerluschjano! Wože domy šu čši wotwřjene, šnješowe blido je čši kryte, njebo je čši přichotowane přides škrysta trej, a w modlitowje malch šajnje přichitup t šwojemu nješestemu Wótzej. Wótajim čžežo njeje, ščerluschjano bęč. Ale tež to tamne plači: čžežo je, šo přidego a wšchubje jako prawy ščerluschjano woposajach, t. r. šo šamcho šapřec, šwoj ščerlusch na šo wšach a šóždy džel ša Šbóžnitom šhodžich, šo Wóžich šajnow šwěrne džeržec, we šwojej wěrije twjerže štač, š nutřnoscu šo modlič a šóždy čžah do Wožeje wole šo podać. Woboje je šwojeho ščerluschjano štebo šhonjenja wěmy a woboje nam tež šwjate přikmo wobšwědčja a w džerkničjim tekeže roještaja pod napřimom:

Wjele je powołanych, ale malo je wšwolenych.

To je lubofna powěsć wo Wožeji dobroće a š dobom napominaze předomanje wo Wožeji šurowosći. —

Škralowšći šwaš nam naš Šbóžnit w tutym tekeže přchod wóci štaja. Škral šwojemu šynej šwaš hotuje a jich wjele na njom přchepřohuje. Wóh šam je tón škral a ta šwašna šojčina je t wošchewjenje, kotřez wón nam přchod šwojeho Ššyna pošćikuje. Čžež je ša šóždeho,

šo na škralowštim šwaš wobdželič. Tajta čžež je šo nam wšchitim doštala, kotřiz šum do Wožeho škralošwa powolani. Wóh tón šnješ, kiž je nam nješmjerinu dušm bał, džje naš tež wo dušm wošchewič š njedachodnej žyrobu. Šmšiti škral wšchitich šwojich pobdanow t šebi na šojčimno prošęć njemože, ale naš nješjeli škral a Wótž jich wjele powołuje a přchepřohuje. Tež tebe, kiž to čžitah, je wón powolał, šo by přchitoh a w jeho škralošwe ja jeho blidom wužiwał wobače šchřow, wumojenje wot šmjerče a čžerta a wěčne žiwjenje. A niž juntřoč, ale šitřoč šo tajte přchepřohjenje wo našim tekeže štawu. Napřieby je Wóh tón šnješ šwojich pošćitow, tych prošetow, t škraloštemu lubej pošćal, šo by jón t šebi wabił, potom je šwoj lub přchod šwojeho Ššyna naležnje prošęć: pošće, přchod wšchitio je hotowe. A napřiebtu je přchod šojčitow tež pošćanow t šebi wolał, šo by jeho dom pošćit był. Zał je džengka přchepřohjenje na škralowšći šwaš, t. r. do Wožeho škralošwa wo wšchem šwěče štate. Niž juntřoč, ale wjele šchřoč je tež naš wšchitich wolał a prošęć: pošće a wužiwače, šajtož ja wam pošćikuju. W předomaniach šum hušo jeho ščoh šajšcheli, w domaštaniach je t nam šupšil š tym wabjenjom: pošće šem te mni wšchitio, kiž šče špřozni a wobčženi, ja džu waš wóšchewič. Šajta lubofna powěsć wo jeho dobroće!

Ale tež ščutne napominanje na tym předomanju leži: jich malo je wšwolenych. Šizom tebdy, šhđž je šeluš přchod a čšlowjetow t šajšupjenju do Wožeho škralošwa wolał, je šo ščozich džybžalo: woni njedachu přchitich.

Jarisejšy a Sadduzejšy a pismauczeni, wschizny czi
 jstawi a potajni njeprchczeljo tego Knjesa wo kralowsti
 kwaš njerodžachu. Mała cziroba bė, tiz ja nim kšodžachu
 a bebi wyšozny wožachu, so kšmedža jeho hošoco bycz. A
 to mójelch tež hiščeje dženŝa pynnycz. Wulka huta czi-
 lowjekow njedna pšidnič, so by so pšides njebejšekho krala
 wobšibžnič dała. Šwieršchnoć a ložta myšl jich wot-
 dzeržuje, šwoje šboje pola njedno pytač. Ale Wóh tón
 Knjes jich hižom kšofa. Najprjedy, hdyž buchn domach
 abo w škuli abo hewat w žiwjenju prošeni a wabjeni,
 dha woni pšidnič njedachu, a pošibžnič, hdyž pomož
 trjebachu, hdyž kšizj a šrudoba pšidniče, dha so jim
 Wóh potaji a woni pod šlowo padžechu: jich mało je
 wuśwolonych. — Druhy pał moja wišelate samowjenja,
 hdyž so wo tym jedna, kralowsti kwaš wopytacz. Žim
 je domjaze dželto lubšče hač dželto ja dušchu a wutrobu.
 Bohužel tež dženŝa hiščeje tu a tam tajšty widžimy,
 tokiž njedželto dopolnija radšo wšocho druge bebi prjók
 bjera w domach abo tež na polach, hač poštaranje ja šboje
 smuśkowneho cziłowjeka. Woni žadny czaš nimaju, Bohu
 czelej dacz, ale Wóh jich kšofa; woni šu wot jeho hnady
 wuśamŝneni we wcznoćci. — Nětotši pał po teliŝnych
 šlowach Knjesowych wotrozłow pšidimachu, hanichu a
 morichu. Tajše drje bė so w Izraelstim ludu wopradowže
 ŝtało, so šu profetow morili a kamjenjowali. A tež
 w kšelecijanstim czašu šnojemu pšelečejšharjow tych, tiz
 ewangelion předomachu; wemjo, so je šo wjele krow pšele-
 lało dla Wóžeho kraleštwu, kšychimny tež dženŝa hiščeje
 hanjerjow Wóžeho šlowa a Wóžeho bliđa. Ma Izraelsti
 lud je šo Wóži hněw wuśla; woni šu po žylym šwěče
 rozšpróćeni, nimaju hiščeje dženŝa džel na žohnowanju
 ewangelija a jeho mozy. A tež kóždy drugi, tiz šo Knje-
 šowemu pšelepróćenju šapowjebši, šwoju mšdu woczuťuje.
 Wón drje tež t tym pomolanyh bliđu, ale nišdy t tym
 wuśwolonym. — Škutne je wopradowže to předomanje,
 so nětotši wuśwoleni njeišu, a to pšides šwoju winu.
 Šchitóz dže šo na kralowstwi kwaš wobdželicz, ma šo
 kwašnu draŝtu woblez. Je hnadž mjes kšelecijanami
 něchtó, tiz pilnije kemijich kšodži, Wóže wotkafanje wužima
 a šo t tym wuśwolonym liči — aima pał žaneje kwašneje
 draŝty, t. r. nječini pokutu dla šwojich hrěchow; temu
 tón Knjes tež hiščeje dženŝa mješto ja jeho dušchu pšid-
 potaje, hdyž je naišubliŝa czišnoweč. Duž wimimy
 t wutrobje to napominaze předomanje wo Wójej šurowoliči:
 mało je wuśwolonych! Šamjeń.

N. w K.

Wěnz lěta.

Šněžna jědla młódnu hałosu
 Pošicža nam t lěta špocattu,
 Prajizy: Njedy wczenje šelena
 Tebi, dušcha, kščeje nadžija!

Mały rókš nam blědže šesthadža,
 Giazintow wón naš woschewija;
 Wonska hownja wětry, mječeje,
 W domach rabočež kšizj, dušhne je.

Mězja czołke wětry pšides kroj du,
 Šněhownka naš štrawi t šizak; —
 Šchloworoneč šejhawaty w powěšije
 Šrabny wita młode nalěže.

Mročžna hapeleja nještajna
 Anemonow šyłu w ruzy ma;
 Zutrow šwony kšizja, kšerušče,
 Těšby rža a šwoježa dobyče.

Mjana meja w pyšce njawěšty,
 Šak ty wočerštwelch nam wutroby!
 Škěťow škat šo njena wobšela,
 W mišch pruhach špěwa ptačžina.

Šklóncžne dny a rabočež junij ma,
 Šemja kšče taj Wóža šajroba;
 Něžow šłóba wón nam woschew je,
 Wudži w dušchach czičža lubočeje.

W juliju pał, w lěča tužnych dnjach,
 Šandželjo tu kšodža w šahonach;
 Štošizj kšče a beka šizja.
 Wjebro hoj, kšyž doštawja.

Žnjež je, toka brinči t wješelom,
 Luby Wóži dar šo šwowa dom
 Š djalom Bohu, so je hnadu daš,
 Naleče pola t kšlečom žohnowal.

Š powětrom něč jašnym pošnjizj dže,
 Čizcz pał hižom tajne božnje je;
 Šachob lěča kšěti pošnawa,
 Želnje wón t refedy wuštupa.

Šloty winowz, lubušt našymy,
 Do kraja dže předom-buhaty,
 Dawa t trojčej nam kšiz winowu,
 Š purpurom a šlečtom barbjenu.

Najšumit kšew kšěťow wuśaŝa,
 Wšizko wjadnje a šo pšelebarbja;
 Bičče pada, ptački wotšal šu,
 Wšcho dže dom, wěi šwoni t šwajotolu.

Jeno bėlu rózju hodowu*
 Šlicža lěto hiščeje t wotšadu;
 Dopomnjčeje pał nam nawiwu
 Šwětki rabočeje něč do wěnzja.

Tebye, wěnzjo t mōdrym powjašom,
 Nlečejch ponórnemu do myšlow;
 Žera bėl mi jaja wutrobu:
 Wóž wěnz lěta šyly mačžachu!

* Helleborus niger, Weichnachtsroze.

K. A. Fiedlef.

W hromadže šwožnowanj.

Wónaj bėštaj haŝle někotre tydženje woženjenaj. Maš wječor
 wo jstwie w hromadže šebželchaj. Duž młodemu mužej do myšle
 pšidniče, žonje namjetowacz, so byštaj bebi je wškej šlawowizja
 a šprawnoću na družim pšitjene šumli jedyn druhemu prajizoj.
 Žona po mašum šapjeranaju do teho šu oli. Muž dberšelče šapocječ.

Wandželst bė twochu pšeleťanem, ale šapocža: ale šapocža
 šumšow, moja luba, šym hnydom po kwašnu pšitaj. Wón w tym
 wobšeti, to ty blačowu nadobu njemato šanjerobžej. Wona šo
 taš njebyšchj, taž by to dbyčjala. Wójeje mačšeneje nadoba šo
 šwěčelčeje taž što a šlečowo, pšetož na to wona něšto dawočeje.

Sy-li spéwał,
Pilnje dźéłal,
Strowja ós
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móczy
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mórny
Čerastwoś da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dźéłal
Swédne dny;
Džéń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpočń ty.

Z njejbjes mana
Nječ éi khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokrěw ós!

F.

Ssersbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižicšćisćejni w Budyšinje a je tam ja šćiwórtličnu pšedpłatu 40 np. doſtać.

3. njedžela po šwjatej Trojizny.

Šnada buď ſ wami a měr wot Bóha Wótza
a našeho Knješa Jeſom Křyſta! Šamjeń.

Pšched létni bė wajańnje w našćich křebćich woža-
dach, šo řebi tam a řem ſlawy tych řamych do řwojich
biblijow řapikachu tón řianj třeřluřdu:

Šdžěž biblija njeř we domi,
Tam řrudnje řeji je wšćěmi;
Tam řladž řiř duch řwoju řweč,
Bóh, luby řnješ, tam njem'je bweč.

Tón je nář pšćes našće lubošne „Řionće řlořy“ w našćich
domach bóle řnaty a buď řo řeho řlowa řwazy řat řuřto
do biblijow njeřapšwja, řač řunje je řiřba biblijow pola
nař řunje nářto řnawo wjeřćha buřli přjedy. W řchuli
duřbi řoźbe wjeřćhe džěćo řwoju bibliju měč; pšći wěro-
wanjacy duchowni ř wjeřelom „řebite wěrowanjće biblie“
wudželuju a młodži ľuďo ře řkřećejanjich domow řjeru
rad do řuřby a na řkřužbu wot řwěrných řarřćich dořtatu
řerřitu bibliju řobu.

Čjeřo dla dža pšći wšćěm tym njeje wjazd wo-
prawdžiteřo řežńanja řa řožim řlowom, w ľubej bibliji
řapikany?

To dře na tym řeži, šo je řlowo biblie w domach
mjenje řnate buřli přjedy. Řekajři čłowjek móže řyř dom
poľny biblijow měč, řai, řamo ř biblijem wšřowacž, je
řupieč a pšćedacž, a móže toľa pšći tym řyle řubjennj,
njedušny čłowjek bweč, řdž to řlowo, řotřez w bibliji

řeji, njelnae a njewě. Řat wěćje řač tón dom njeje
řkřećejanjš dom, w řotřymž ľuba biblija měřna nje-
namaľa a tu ř řyřa njeje, řat wěćje řeč tón dom řkře-
ćejanjš njeje, řdžez to něme čřřřćezane řlowo njewořiwja
pšćes to, šo řo řady řyřćhi a wuřnje. Nječ řo wjele
bóle w řožbym domje řat řlawo, řač w přjedy našpownjennym
řtěrľuřdu wo bibliji dale řekā:

Řlaboj, šo we njeř domach řy;
Wuřā ř njeje Bóžu řiwu mōž,
Šo řkřećejš řřekam dobru nōž,

dža řo ř toľu řlanje, řćtož našć dženřniřći řekř řam
řľubi:

2. Řim. 3, 15—17.

15. Dolež wot maľoćje řwajate piřmo wěřć; móže to
řame čje řořwěćieč ř řoźńoćći, pšćes wěru do
Křyřtuřa Jeřuřa.
16. Pšćetōž wšćitko piřmo, pšćes Bōže nadunjenje date,
je wuřćine ř wuřćenju, ř dowjeđńenju, ř řwarńenju,
ř řoľeřńenju w prawdoćći;
17. Šo by Bōži čłowjek dořonjany buř, ř wšćěmu dořwemu
řřtuku řlowow. Šamjeń.

Řač na řamnym řarým pučńiku mjes wjele řuřami,
řotřez do wšćěch řlowow řoľaľowacu, řo řena řuřa nama-
řařde, řiř řunje řorje ř njejbřam řoľaľowalčde, ř tym
napřřmom: „Čćtōž po řutym pučńu dōńdž, tōń pōńdž
řkajńje prawje!“ — řat mjes wšćřřćimi řymi wjele řawřřnt
řřřami na řwěćje, řotřez čłowjeka na wšćě móźne pučě

potraž w tymšamym domje bydlešče a bęšče f tej cęže to doma-
phtanej pęhęšęta, trojętęjo bęšęce: „„čętęjęce we swojim Nowym
Testamentę! to samotnoję kębęšę a bololeję polęža.““ — „Za
nimam žadęn Nowy Testament kębu, ja ģum jęn sębyta,“ — tať
wotmęłowa ręšęję.

Nę, temu njedostatęk hębęšęche ģo wotpomhęčę; ta ģnienę
męšęšęche jęju dwęj, męšęšęche potęjtm jędu wotędęčę. We wšęšęch
tęšęchų dnęj, kotrę njęto f to mębęe hęlečęo pęhęnębęčęu, bu
Nowy Testament f jęho wędęšęrom, a f Węšęj pomęzu węn to ja
wšęchęn čęšę, w domęe a na pęčęwęnęjchų tež węstęnje!

F.

Bęh ję swęrnų.

Bęh ję swęrnų! Njęč to ģęhęšę
Twęja ģrudę wutrobę,
Kotręš ģęšęj a hęręo tęšęšę,
Staręčę, męša wębbęwę.

W prawým čęšęu wutrobnę
Twęj Bęh tębę f čęšęnojęčę,
Zęlę poręčęšęchų wšęchų jęmu
A męšęj dęwęšęnęje f njęmu.

Bęh ję swęrnų! Njęč to ģnabę,
Bęłšęm trojęšęta ja dušęu,
Čęduž čęj do ģromędy pędę
Wšęšęto sębęžę w ģęwęnjęu?
Wępomę, Bęh čęj bęłšę ję,
A lępšęchemu wšęchų pomęšęčę;
Węn ma twęj dęnt f ģęwęj męzų,
Nęšęswęntęję čęšęmę nęzų.

Bęh ję swęrnų! Węn čęj nęšę,
Tręšęšęchų pomęž w štarębę;
Da čęj, wę čęšęj twęj ręt pręšę,
Twęja dušęa dušęęję.

Sęwęję ģnabnę ģęubęnję
W kęšęj čęšę Bęh dęwęšęnję;
Jęno njępęšęčęj f dušęę węru,
Dęžęčę ģo jęho ręst swęrnų.

Bęh ję swęrnų! Pękęž čęšęšę
Wšęchų bęł jęmu do ręstęw,
Dęa čęj čęšęšę sębęžęwęnjęšę
S nęwa kęšęję ję ģęłšęw.
Wšęšę, šłwšę, njęwęšębro
S Węša sęšę męnu ģo;
Čęwęł, štręchų wotšęhęšęnję,
Njębęšęhę ģo węjęšęšęnję.

Bęh ję swęrnų! Węrnęšęčę šęwjęta
Będų to twęję wutrobę,
Kotręš wot Węša bu dęta
Sę twęj šłęb pšęšęšę ģęwęnję.
Pšęšęmęšęchų w šęšęšęu, wę nęšę
Tę ģo tęšę šęšęšę,
Čęłmę trojęčę čęj pšęšęšę wutrobę,
Dęłęšę węšęchų, ģo Bęh ję f tobu!

K. A. Fiedler.

Pšęe pęšęšę!

W lęčę 1863 jęduę 28lętnų ģręntřęřęřę męšęčęšęnjšę ģęu
ģęwęjęm štaręšęmęj, jęju žęłę ģotowę šęmęžęnję ģębęwęnjšęchų, do

wętręja wępęřęčęnų. Wę minęnję 23 lęť ģo węn 1886 šęšę
wřęčęj, jęra šęmęžęnję, węšęnjęnję a jęko nan tęšęchų bęčęj. Sęwęnję
šęwęšębę bęšęchų ģębę pšęšęnjędę. Zęšę štaręšęšęta dęmęšęna pęł węjęšę
njęwęšęšęšęšęšę, nan a męšę bęšęšętaj ģęžęm f lęčę 1872 we węłšęj
šęubęšę węmęřęłęj.

Zęduę štarę muž, kotręšęž dęmęjwřęčęnję šęnjęšęchę, jęšę
f ręwęmęj štaręšęšęj węšęšęšęšę. Šęko tęn tę bęšęšęšęšęnu ręwęnu
hęřęu ģęwęjęšę nęna węšęłędę, jęšę njęmęřęnjęna bololeję šęję. Węn
toręšęšęchę šębę węšęšę, čęšęnję ģo na ręwę a pšęłęšę nęjšęřęčę šęšęšę.
Zęšę męnjęšęšęta a bęčęšę pędęrmę šęwęłęwędu, ģo f njęmu kłęčęšę-
šęchų, nęna trojęčęwęčę.

Pšęšę męčęšęnjęm ręwęję ģo tošęmę ģnjęžę žęłęšęšęnję wę-
šęwęłęwęšęchę: „Męčęšę! męčęšę! wębęšę ģęnęšęnję šębęnę męčęšę!
Twęję wędęčę žędęm; ja čęju wšęchų wotpęłęčęšęčę!“ węn f šłęšęm
węłęšęchę. Męnjęšęšęšę a bęčęšęm ģo jęno f węłšęj pręžę porędžę,
ręšęřęnjęšęnję ģęwęłęwęčę.

Wot tęšę čęšęa šłęj šęmęnjęnję ręwęję bęšęšęčę f šłęšękęmę
wędęšęnjęnję, a wšęšęłęšę dęwęřęšęřęšę węšęłęwę njot ręšęšęšę ģęnję
nęšęłędę dęřę dęšęłęwęšęnję.

F.

Dęj mę twęju wutrobę!

(Šęřęta.)

Pšęšęšęłęwę: 23, 26.

D Węžę bęšęšę,
Węot kotręšęž wšęšęšę męmę,
Wę, žęřęčę ģęwęnję,
Sęšę f tobu wotšęšęšęnjęnję;
Ja rędų pšęšęnjęšęł bęšę
Tęž ģęnjęřęčę wępęřę čęj;
Ja jęno njęwęm, šęčę?
Duž pręšęčę: Šęjęw to mę!

Dęj wutrobę mę tų!
Zęł ręšęnjęšęchų. Wšę, tę męju,
D Nęnjęšę, čęšęchų tų męčę,
Nęž wšęšęšęnję šłęšęšęčę ģęwęnję
A šłęčęšę mę wępęłęšęčę?
Nęž pęłnę ģęšęšęw ję
A swęntęj žędęšęčę
A ģęwęšę, šęřębęłęšęčę?

Tę jęno wotę męnję
Sęšę, lębų Węžę, žędęšęčę? —
Tę męšęj ju, šęšęšęj ję,
Tę męšęj, šęčęž šębę šłęšęšęšę.
D węčęšęšęčę, Nęnjęšę ję,
Tę węwęšę šłęšęšęnję,
D f twęję čęšęšęj šęšęšę
Tę swęrnų do šęnjęřęčę!

Šęřęj Węřęšę.

Sęřębęwķę.

Šęřęřęšęšę njowella wot R. Šęřęšę. Sęšęřęšęšęšęčęšę K. A. Fiedler.
(Wętręčęšęnjęnję.)

Pšęšę węšęłęšęnję bę męšęšęšęšęšę, nęšęšę šłę kęšęšęšę kęčęšę
węłšę a tęłęwęłęšę wot lęšęa wębbęte. Na nępšęšęčęšęnjęmę kęšę-
męj tęšę ģęmęšę węjęwęřęnję twęjęj męšęšę węšęšęšę; njęšę šłęřę
f bękęj šłępi, šę by f pęšęšęnjęnjęm ģęwęjęšę lębęję šłęnjęm f nę-
bęšęj dęł. Pšęšęšęšę njęłętrę męšęšęšęnję tręjęčęję. Šłęnję, kotręšęž
f prawým nęšęmęm čęwęšęšęšęnję, šęčę tobu pšęšęšę, njęšęčęšęšęnję
pędu ģęřęšęšęšęnję, ģęčę tať pšęł lęšęšęšę.

i hrędom, doleżę hebi w nęczęjichim czaſu tał huſto myſła, ſo je cziłowjet żywy, hdyż ma wjele kubyła.

Wbo hdyż też wchudźom tał ſto njeje, ſenſte ſamożenje a kubyło ſo huſto naſtromadźuje jeno ſ wuſtej prōzu a wobczężnoſcju. Wōh tōn knjes je wſchtał pſchtaſať: w pocze ſwojejo woblicza dęrbijſz ſwoj thłeb jęłcź a w czeſeji dżemj męcz kōdhego, kiż je ſprawnym dżelom hebi ſwoj wchędnj thłeb jaſtjuſi. Ale hdyż ſo jeno prōzuja, ſo bęchju ſo wobobaczili a hdyż dżędża hebi wjele kubyła naſtromadźic jeno ſ leżnoſcju a ſ hibanjom, niż pať ſ Wojeje prawdu ani ſ Wożim żohnowanjom, hdyż woni ſenſteho kubyła dla woprjuja mēr a poťoť a ſboze duſche a ſwoje dobre czeſtne mjeno, tam je tola ſ wſtoſcju nuſne to napominanje: nichtō njeje żywy wot teho, ſo ma wjele kubyła. Wbo ſu dha ſachodne kubyła ſwēta woprawdę hōdne, ſo ſo jich dla wadźimj a hebi żiwjenje wobczężu-jemj, ſo jeno jich dla ſo tał wjele ſtaramy wo dujo a wo noży? Wē, dętajimj najrjędj Woże traleſtwa a jęho prawdoſc, dha budže nam wſchitō druhe, też ſchtoż je t żywnoſcji a potrjebnoſcji wſkonowoneho żiwjenja nuſne, pſchidate. Romuż pať je Wōh wjele kubyła ſpōczęłi, tōn njęch ſo prawje nałożeje a hebi też pſchęczelow cżini ſ tpm pſchijſprawnym namaſtanjom.

Kať huſto tole cziłowjetojo ſapomnuja, ſo ſu jeno ſa-ſtojmizy, niż pať knjejojo nad ſwojim kubyłom a buſtaſtwwom a hebi żenje na to njemyſła, też thudym a potrjebnym wot ſwojejo ſamożenja a po ſwojim ſamōženju dobrotu cżinić a wudżęłic. Kať ſrudnje tola, hdyż maja w domje wſcheho doleż a wjaży hacź t wēczęnnemu żiwjenju ſkubyła a mōża hebi kōdze wjehele popſchęć, kotręż wutroba hebi pożada, ale to wjehele njelnoja, na kotręż Woże ſłowo w ſapōchtoſkiſz ſtuchach dżima: „Wōżniſche je dacź dęłi bracz.“ Kať ſrudnje, hdyż by nęchtō po ſwojim ſamōženju mołt wjele żohnowanja wſchijneję thudym, huſbjemj a czerpjażym, ale ſamnje wutroba a ruſu pſchęd nimi, doleż ſo wot ſwojich pjenjeſ dżęłic njemōže. Kať ſrudnje, hdyż je nęchtō żywy a njeſmilny pſchęczjwo thudym a wumrje, wot niſcho njewopłaťowanj a ludjo njemōża jemu pſchi jęho thowanju žaneje ſkwalby dacź thiba tejele: wjele dżata wōn hebi do rowa ſobu njeberje, pſchetoż ſa thudych wōn wōczōto a wutrobu njemējele. Kať ſrudnje, hdyż dęrbī napōſleđ tajti njeſmilny, laťomny cziłowjet pſchęd Wożi trōn ſtupic a cżakac na ſudjenje teho, kiż ekejeje: ſchtoż njejele cżinili jenemu mjes mjemoi najmjęſchimi bratrami, to njejele mi cżinili.

Duż pōłnaimy, kajte ſtrachoty mōže też bohatſtwa nam pſchijneję, hdyż je ſwojeje wutrobu jeno na ſenſtim wiſkamj. Tōn knjes kam pať dęłi naſ pſchęd tajſej a hinaſchej ſtrachoty ſachowacz a nam t temu dopombacź, ſo bęchju w prawym czaſu kubyła hebi naſtromadźili, kotręż plaćza pſchęd wrotami wēczęnoſcje. Ćamjeń!

W. w N.

Ėemak a nętko.

Żato bęſche Kameamea III. ſ kralom Sandwichowich lupow, jemu raſ jędyn tōżny kapitań pſchębtajele, ſo ſu ſchęcżjanjż miſtionarojo ludatojo, a ſo je ſchęcżjanjwo jeno ſchpatneje waż-noſcje. Kral jemu męnje pſchjpowſchaję, potom pať ſo na jene dobo woprawa: „Njemibżicje, ſo Wōłch leżę na mnje pada?“ Żato bę kapitań na tule praſjeń „haj“ wotmołwił, bjes teho ſo jęjny wotpoſlad jnajele, kral dęſcje: „Głaje, w prjedaſchim czaſu budżicje Wōł to wo żiwjenje pſchijneję; pſchetoż ſchtoż ſo

prjedy, ſa czaſ poſhanſtwa, ſchrobli, ſo je ſwojim leżęnom krala wobōſtęnc, bu do ſmjercje ſarubany; ale nętko ſmy my ſchę-cjejenjo!“

F.

Wōſtań ſobu ſwērnj!

Ał kēda! wotpad wuſki je,
Dżerż ſwēru twjerdže, duſha!
Ėſlub ſ Woſhom ſa czaſ mēdowcje
Ėso wobarnowacz ſkubyła.
Schtoż Wōh cji ſo wchęcżęjż polubi
Wo ſwojeje wēczęnej miłojci,
Wōn dawta ſ poknej mēru.

Budż ſobu ſwērnj w dobrych dnjach,
Hdyż ſwēł cji ſo rōżach leżęje
A duſchi w thęſe njauych žnjacz
Ėso ſlōnżo ſboża ģmēje.
Glej, wiſcho je Woża dobrotta,
Kiż t poſucje naſ pōgnuwa
A t prawej ſwērje wabi.

Budż ſwērnj też, hdyż mroſtota
Ėji njęho wobczęhuje;
Hdyż czeſte bija njewjedra
A horja wiſhor duje.
O njęſtoż! Tęż nad mroſtami
Ėso Woże ſlōnżęto ſyboli,
Kiż ženje njelaťnaba.

Budż ſobu ſwērnj we wērje
A dżerż ſo jęho ſłowa,
Dha twōj puć cżęnnj njebudže
A žana ſkōbba cżimowa.
Nj pōnōżicje, wuńdže junu czaſ,
Pſchęſ Kſtryſta trej na wēczny kwaſ,
Hdyż mēra palmy roſtu.

Budż ſobu ſwērnj w luboſcji,
Kiż ſwēł tał lubowajeſe,
Ėo jemu Ėſyna wobradzi,
Hdyż cziłowitwo w hrędach ſpajeſe.
Duż dżerż ſo t Woſu ſ luboſcju,
Wōn dopomija cji ſ żiwjenju
Pſchęſ Knjeſa Ėſjom Kſtryſta.

Budż ſobu ſwērnj w nadżiji;
Da wōn też ſkwyli cżakac
A tebi w twojej thęchnoſcji
Najbōtęje ſkwyli plaćacz —
Wōn w prawym czaſu ſawęcje
Ėje ſ ſchjżja, ſ nuſy wumōže,
Ėo jemu ſkwalbu ſpēwaſch.

Haj, ſwērnj budż hacź do ſmjercje,
Dha ſlōżny tōnż ty imējeł;
Njęch też je czeſte będjenje,
Ty w Wojeje ruży mričęje.
Kiż twojej bułſci pſchęſ Kſtryſta
Żam ſwērnj ģnadnu trōnu da,
Hdyż też cżęne ſwētko ſwēczi!

K. A. Fiedloſ.

Prawy lekarz.

Niechby go ja i jennem lekarzom, kotrych bę na wšach pobyl, do męsta wrócić. Pšched jennem hołcenzom pšchedmęsta da wón sa-fiacz. Wón chyciše dęćko woopytac, kšy tam w tšęty thore ležęce. Sa nęfotry cšaj wón sašo wuŋtupi a to w pšchemobže muža, kotrych jęcho twierdže sa ruku dęćęcše a bę jemu je swojce na-leżnošču a swojini wjele ręczi mo pšdacu i woobęćęnošču. Ełbnczynie go lękar wottorže a te mni do woja stupi.

„To je żałoŋnie!“ wón dęćę, „a tola moŋt go teŋ sašo k temu ŋmjeć.“

„Ełtęba tón muŋ bę?“ go ja woptyščach.

„Se to po wšchm męćęe berje ŋnaty woptyž, lękar wotmołwi.

„Sa dęchju jemu na kšydy pad nęćcho ŋapijac, ŋchtoŋ by jęcho wot woptykta doŋpołnje wuŋoŋiło. Wón ma ŋwoju palenęowu żadoščę ja thoroščę a męni, jo mōže jemu lękar pomhac.“

„Ełto f tajkim wobohim cšlowieŋom cšiniče?“ go ja ptaščach.

„Sa jęcho pšči jęcho węrze woŋajam, lękar pokracęęęę, „wón dęćę je mni pšchńę, a ja jemu nęćcho ŋapiŋam.“

„Woptyrmo?“ ja nacęŋnych, „kaŋe ŋredki sa nęcho macę?“

Wón go poŋmętowajęce a mi tón a tamny nęfamoŋny na-poŋt mjenowaję, f kotrymž chyciše teŋo, do jęcho nępocęćinka sa-padnienęcho muŋa ŋpoćoćę.

Nijeje to żałoŋnie? Tón ŋbucoko-padnieny ma żadanje po wuŋwobobęnju. Wón ma wčtu, jo mōže jemu lękar pomhac. Jęno na praweho lękarja, lęcarja dęchow, go wón nęwobrocę. Wón tu nadobnu kniŋu nalcęcho ŋoŋo do ruŋow nęberęe, kotrych je nam lękar wšchęd lęcarjom dał. W teŋe kniŋy ŋu ŋredki, kotreŋ ŋyle węćęe pomhaju, jęno jo go naloŋuju. Teŋ sa tamneŋo wo-pętu ŋu jo w nęj ŋredki, ŋby by je wón jęno pętał a woobęćęno-macę chyci. Żędyn n. pšči, je naŋpomnieny w ŋęjenju ŋwiatecho Mateja 17, 21: „Tuta roŋżina ŋydy duchow nęwutħabęa, kšiba pšchę modlitwu a poćęjenę.“

F.

Dwojakaj ŋapaleręej.

„Wuwinowany! Ełto ja wuwinowany. Jęmu nęjŋu nicę doŋoŋajacę moŋti, a duŋ je go wuħaŋ; wón dęje pęaji, jo nęje Wicęajęz brōęę ŋapali — ale wón je to tola ŋęćini.“

Tať lubęo pšchęd pšchęŋaŋnym ŋudnym domom mjes ŋoŋu ręcęadu; nęko ŋtōęćnił a wobŋforęęę f dęrowu wuŋtupęćaj; Ełtoła nęmbęe na Wicęaja poŋladny.

„Wę ŋęe ŋnano ŋapaleť, wón ŋawoła, „ale ja to nęjŋym.“

„Ełęu ŋpytac, jo go prawy ŋapaleť ŋęćinju.“, ŋtary Wicęas męrnęe dęćę, „w to tħwili to ģiŋęęe nęjŋym.“

„Na nō?“ Ełtoła f wuŋmęchom ŋawoła.

Węs tym jo wšchityz lubęo jęmu ŋpłęćiŋe f pęcęa dęćęu, wšchę poćęęęowanjapołne ģladby ŋtarecho wobęćęneŋo Wicęaja ŋęęęowadęu.

Čęćęi cšaj go ja Ełtołu wawęa. Nęchto nochyciše jęmu dęćęo dacę, nędęto jęcho do swojeho domo ŋpacę. Jęŋo ŋona a dęćęi bu-bęćęu ŋaŋbōnił, nębudęćęe — ŋtary Wicęas ģim wšchelatę ģyrowu a dęratu ŋtāl, teŋ Ełtočęe ŋamenu duŋ a duŋ dęćęo na ŋwojini dworęe dawal. Ełtołke cšiničęe tón, kšy by f ģyła nicęo nę-pętnęł, kaŋa ruła jęmu dobroty woŋoŋaję; ale jaŋo wón ģędyn węćęor ģnienę Wicęajowu pšči thoroŋoŋu ŋwojęe ģonę ģębōu w-ģlaba — dęha go jęcho ŋaŋałtočę ŋlęmi a f ģwoŋom plačęży wón wuwoła: „Sa nęmōŋu to węaję wutracę! Wšchęe dobroty mje w duŋęi pala!“ a wón bęęęęe f Wicęaje. —

Ełto je wón f tym ręcęa, nęje żadny cšlowieť ŋęęęať, tola bęęęe wō ģitwę wjele ręcęe wo ŋapaleťtħoję a „ęęłimwy wuħlacý“,

— Ełtoła pať bu wot teŋo dnja dęuŋi cšlowieť. Nętto chyciše go wón ŋam pšchęd ģudom wobŋforęęę, ale Wicęas temu wobaračęe. „Wobęajęce to jęno, nętto tu żadny ŋtōęćnił nęje. ŋalidō we Wšchęj wutrobę je węaję winojęe duŋęi wotpalena brōęę. Ełaraj-čęe go wo to, jo wono ģęnie nęchabęęę.“

Tať je go ŋtary Wicęas prawy ŋapaleť ŋęćinił. O jo by ģid wjele jęcho ruńęcęa było!

F.

Pšche poŋdęe.

(Ĥoltei.)

Dęęę go čęi nalęcęo ģchęe ręenie ģmęe

W kšętki wšchelatę kęęęa bobacęe;

Teŋ thoreŋo ŋaŋ mile ģłōncęto ģręęe,

So f notwę mozu ģwōđ ŋstul ŋapocęęęe.

Ełchęe ŋęejim — ģchęe f rowu nęwobęęęe

ŋaŋch pęcę — duŋ ģiŋčęęe nęje pšchę poŋdęe.

Pať ģuŋŋe ŋnano — ŋchto wō to nam pęajęć —

ŋaŋ nęnabęita woŋęęęę potęęęi

W mōže naŋ do ģorčęi ŋrudby ŋajęć,

Wōŋ naŋlębęchęo ģmjęręcę nęmo wōŋęni.

ŋch, ģuŋto tón, kšy dęęęł we ŋoŋu je,

Ĥno ģuŋŋe ģłōncęto wōđi w ŋrudobę.

To woŋomięće! ŋiz jęno naŋchęd brōchęł,

— Čęi woŋanu na w lubęm poŋiatku —

Teŋ ŋuŋbęđ pšchęe ģmjęręcę nępšchęčęłow ŋwojich,

ŋiŋ ŋobarno na ŋmłinočę cšatacu.

ŋęej pęjby wšchaf go ŋtalo ŋębanęe,

Dęa ŋtōęim: O Woŋo, pšchę poŋdęe!

Je row go ŋantęł, ŋrudnęe ŋapłatamy,

So nęćęęęęe nam kšętkę ģojata.

Tať wjele ŋęęęęch dęchow namakamy,

ŋiŋ f nęćim męť ģęj doŋęę nęwobęęęe.

ŋaj, wšchęduŋom pętaję wšchaf ŋtojenęe

W ruŋęa go: O Woŋo, pšchę poŋdęe!

Do ŋtajoŋ ģęęęta ģroŋny ģōn naŋ ŋtaji:

ŋę moŋti wobacę, — my pať nochęęęęy.

Ełęe ŋwēdomuręe to nam teŋ pšchęo pęaji,

Ĥduŋ w poŋtym ģiŋęęju my woŋacęęy.

Ełę bratęej ŋawojęđił wobacę wšchaf,

Dęa lubęćęi ģy wotęęęęęę tħ go.

Duŋ woŋomięće, ŋchtoŋ go nam f męreģ ģođęi,

Ełčęę ŋapomięće, ģęi ruzy ŋawbajęćę!

ŋędę jęno ŋęęęęta lubęćę wōdę duŋy rođęi,

ŋiŋ roŋforęęęch mile jednalcę.

ŋch woŋomięće, ŋchtoŋ rađęu wutrobęęe:

Ĥduŋ ģmjęręcę naŋ dęćęi — dęa je pšchę poŋdęe!

Turij Brōŋt.

Pomoŋ w uŋęy.

Ełto jęneŋo dwōrniŋčęęa mała deŋlowana buda ŋęęęęęe. Jęna wobęęęęęęa, ģębnora ģona, męćęęęe w nęj wšchelatę ģęđęęe twory ja dęroŋarjom a palętiwoŋęerjom na pšchębōa a cšętačęe teŋ naŋŋe nębęęęęe łępięno. ŋiŋdu nębęęęu rano ģę toŋamo młoby cšlowieť wšchęęęe a temu wona ģęđęowazę naŋŋonjenęe poŋwobęęęęe: „ŋšchęd węajęmōręni lętami ģiŋčęęę“, tať wona pęajęęę, „ģo mi ģęta ģubęjenę dęćęęe. Jęne nęjboŋęe po dęuŋim pšchęđęęę, mōi

Cižko 29.
19. julija.

Bomhaj Bóh!

Četnik 18.
1908.

Sy-li spówał,
Pilnje džáł,
Strowja ós
Swójbyj statok
A twój swjatosk
Zradny je-

Za staw spróony
Napój móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Pröz spať móry
Čerstwosć da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džáł
Wšédne dny;
Džéń pak swjaty,
Duš daty,
Wotpošá ty.

Z njebja mana
Nječ ói kłmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřéw óe!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerzej knižnicyšćejni w Wudysčinje a je tam ša ščtwórtlětnu pschěpłatu 40 np. došćak.

5. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Matth. 7, 24—27.

Tu rěči Jezus k nami a rošetoja, ščto t prawej mudrošći štaška. Jara dobre je, šo wo tym roš ščy-šćimy, pšchetoj mjenjenja wo tym šu mjes čłowjekami jara wšelafate. Žich mjele ma ša to, šo je tón prawje mudry, kiz je po šwojich lóšćach a žadofčach žiwj; kiz kóž tamny bohatty muž rjeknje: „Luba dušča, jěš a pij a budž dobreje myšle“; kiz šebi žanyh myšlow nječini, šak po šmjerčzi budže, pšchetoj potom wšak ničo wjazj njeje. A přecz šo njemóže, šo kizba tajšich džéń a bóle rošče; to potašuje honjenje ša šiwětněj wješelošću. Ale Bóh džěšče t tam-nemu: „Ty blašnje, w tutej nozy budže twója dušča wot tebe lašo žodana; a cjeje budže, ščtož ty šy pšchěhotowal?“ Potajšim wotrachnowanje je po šmjerčzi, hđž Bóh hlada, ščto je kóžbu ty we šwojim hnadnym čžaku pšchěhotowal; a blašny budže tón mjenowany, kiz we šwojej mudrošći mēni, šo je jeno ty na šemi, šo by jěł a pił. Šako druhi rjeknje: „Žón je mudry, kiz šo šwěru w šemštim prošuje a šebi něšćto na šwoje štare dny nagromadži“. Haj wšak, to je jara dobre a tež žyle po Šowej woli. Ale wjazj hač čjeło je tola dušča, a štarofč wo nju žyle na boł štašć, to je njemudrije. Wložěč dža tež šebi i pjenjenjami trošć w šrudobje natupić a potój šiwědom-nija? A hdy by tež i pjenjenjami pšěš šiwěť pšchěšćof, dža tola niž nuiš do njebej. Š prawej mudrošći wjazj šušča, ale ščto? Šnađž, šo šebi lubeho pšchěžela,

lubu pšchěželnizu wušwolišć, šotremuž móžěš šo dowěrič a wšćitro wuštorčěž, abo šo šebi we šwjatym manžel-štwje lubu, šiwěrnju pomoznju, lubeho pomoznića t šowej štašć, kiz šo ša tebe šobu stara? Přecz šo njemóže, šo šu to trafne lubla, a mudry je tón, kiz šebi je do-budže; ničo rjekšćeho njeje, hač hdyž šy wutrobu na-mačak, na šotruž móžěš šo špudčěč. Ale njeje kóžbu čłowjek šmjerntu, tež našči našlubšči? njemóže naš šmjerčž bóršy džělic a ščto potom? Šdže je potom trošć w tutej šrudobje? A hdyž móža tež našči lubi naš we wšćelafatich wěžach šastupić, dža tola niž pšchěž Bohom, hdyž šo jedna wo šbóžnoč naščjeje dušče.

Žě, t prawej mudrošći wjazj šušča, tež wjazj, hač wšćitro wježěž w šemšćich wěžach a mudry a wušćitny byč w šćumšćach a wědomnošćach. Ššlyšćimy tola, šotre wotmotowjenje nam Jezus šam tu dawna na to praščenje:

Ščtó je prawje mudry?

Wón rjeknje:

1. kiz moje šlowa šlyšči; a
2. kiz je čini.

1. „Těhobla, ščtőž moje šlowa šlyšči, teho pšči-runam ša mudremu mužej“. Šotre šlowa pał našč šćnješ Jezus jow mēni? Wšpomāimy, šo mamy tu pšchěž šobu tónž wušćeho přebowanja, šotřž je wón na horje džěžak, hđž rěči wo Wozim kroleštwje šak ma tón, kiz čže do njeho pšćinič, šo ša šćuđeho hřešćnića pšćinač a šwoje hřešći wobžatowáč a šebi žadáč po prawobězi, w nim šjewjeney a šak dyrbi potom šćimny byč a čšćije wutroby

a czihaće myśle a merny a jeho dla hanjenje a smiech na so wjac, swojeho niepřichedzela lubowacz, ja njeho prosić, w modlitwie stejeć a Bože kašnje dopjelnic. Tute jeho słowa dyrba ho přichedz. A wjele luda bješe co tež sješto, jako tak rěčešće; tola jich wjele tež wot njeho prjecz bješe, a wozgachu jeho přichedz. W bibliji su tež nam wišćite tute knjełowe słowa napisaće a móžemy je přichedz. A Wožu budz bjał, jich je wjele, kiž to tež činja; jich wuwnace je: „Ja lubuju wozbudenje mojejo Woha a to mješto, bjež jebo czeleč bybli“, a jich pónacze: „Njeje žana prawta njebežla, bjež nejšym knjełowe słowo přichedz“, a pščinu tak, bjež swony wolaju a to se žedženjom, jeho słowo přichedz, niz ho bychu so jeno posafali, tu spali a swoju drahtu i tej družich runali, a maju ponižnu wutrobu, so, bjež tón knjes šchtrajuje, niz na družich jeno myšla, ale wošebje žami na so, a bjež tež šchpiel Wožeho słowa jim wošefele hrojne blaki potajuje, jón tola lubo maja. Szachimy tež my tak knjełowe słowa? Móžne je to toždemu. Wišćat mamy swoj Woži dom, bjež ho nam knjełowe słowa předuja, a puč do njeho njeje daloti; njeje tať, taž pola našich wozbratow w rozsprěšchju, kiž i wjetšida dołgi čas trjebaju, předy hač tam pščinu, bjež ho ewangelion pšchpowa, a hufo je pola nič rum t temu mały a niemōža mēša namałacze; ale my mamy rjane, wulle šwajtnizy teho knjela a wjele měitno w niš. A tola je tež něto jich wjele, kiž njechadza knjełowe słowa přichedz, a to wšelateje pščinizy dla. Někotři njejo wjaży njewěrja, czechodla něto hišće Wože słowo přichedz? Druhi su tať lohtu šm-płeni w njebejšich wozach a šchōž buchu naupta; „wšchēdny bjež bježom, ale njebežel čazemy t swojej wjelešefi mēž“, tak myšla pšchi šebi, a bjež tež Woha njefachim, ale jeho słowo tola nješchjeda. Tať Wōh jich podarmo wola. Jich měitno w zyrkti wostanje přōšne. Bjež je předy fromny nan tōžu njebežlu šedžat, pobōžna macet šwēr Wože słowa přichedz, tam šyn, tam bjomta tu wjaży njeje. Bjež stari hišće pščinu, dha mlōžji i bježla wuwoštanu a i tolešami njebežlu wo wach t šaba-wjenju wotolo jēdža. A tón a druži, wōn drje knjełowe słowo přichj, ale jara porēdo; mēni, so je to došē, ja 4 abo 6 abo 8 njebežel šašo Woži dom wozpach; taž njeby tež šchōž bjež Woži šhēl jēd t pobylženiju swojeho cjeła, a tať i najmiejšida njebežlu dyrbał swojej buchi šhēl wēžneho žiwjenja, kotryž je Wože słowo, šchjēž w Wožim domje. Dha ma tež jeho wuzrēje a wot-džerženja; pať je wjedro jara hūbjenje, pať ma tōn a druži puč cjinic, pať šyno pošyž, pať bērnj šberac, pať šapchadzi i knježeho dwora došawa a bježla na polu, pať je wješer šwēbjež abo šhromadžijna, a tať nješchjēdže t temu, knjełowe słowo přichedz. Njezne tež: „ach, šchōž ja tam přichj, to mōžu šebi domac čitac; haj wišćat, ale hōy by to jeno cjinic. Zo ho šamo rolymi, so tōn knjes šebi, bjež praji: „šchōž moje słowo přichj“, tež žaba, to bgydmy je čitali. Čitane budže w našim časju jara wjele, ale pšchi tym jara wjele šwētnych nowi-now a bješōžnyh knibow. Stejšede pšchēd kōtkim napisaće, so našch lud tōžde što ja tajše bješōžne knihi na 80 milionow hritnow wudawa. Čitane wišćat budže tež w dobrich knibach, ale mało w bibliji. Kať dobre by to bylo, bjež bychu so njebežlu domjaży tež wošefo Wožeho słowa šhromadžiti a čitali, wo čimž je šo přēdowalo, dha by šchōy a brašny, kiž njeje Wože słowo

w Wožim domje přichedz mošt, tež swoje natworjenje mēž. Nješym dha tež na dnju swojeje konfirmazije Wožu šlubiti, co čazemy jeho słowo rady přichedz? njeje tež přichjēšchōžne tōždeho nana a šopobaria, tōždeje macerje a šoplopy, tōždeho, kiž družim přjōd šteji, so wōn jīm wšchēš knješenje Wožeho słowa dobro přichjēd dajma? Wozpomniš pšchē mało, tať druži na tebe žaba a šo na tebe powola, bjež ty knjełoweho słowa nješchjēšchōž. Njeje tōn jeno po knjełowym mēnjenju mudry, kiž jeho słowa přichj? Šamy my mudri, dha dgyrimy pať knjełowe słowa tež cjinic.

2. „Šchōž moje słowa čini, teho pšchirunam ja mudremu mužej“, praji Ješus dale. Pšchi tym tež myšlimy na to, šchōž šachu praji: „Budže pať cjinierjo Wožeho słowa, a niz jeno pošchardjo, i čimž šo kami šjebacē.“ A tať hufo njeje Ješus tež wuprajiti: Niz čji „knjeje knjeje prajerjo pščinu do Wožeho kralestwa, ale kiž činja wolu njebejšeho Wōža“. Šinal njeje: Nješchjēšchōž njewōššeti jeno w tym, Wože słowo přichedz, wjele šchpuchom wjebjež; to wišćito šu jeno te šwēlja, na kotrych dyrba narōčē te rjane tōšy, polne dobrich štawow. Bjež šy knjełowe słowa přichedz, dyrbiš je potom cjinic. Bjež je tebi Wože słowo praji: nješwať tať, njebudž tať našy, budž bōle lubojny a pšchēčelnimy, dha dyrbiš to cjinic; a tebi: wōtrp wot njepřichōžimēho žiwjenja, dha čjin to; a tebi: budž merny a štrōšy, dha nalož to; a wam mandžellim: nōšchēje jēdny družeho wōčēžnōšē a twarēje swoj dom w mērie a šobōšajnašōšē; a wam štarčim: wōčēžnōšē swoje bježē w bōšōšē teho knjela; a wam džerjom: czelečēje nana a macet, to cjinjenje dyrbi t přichjēnju pščinic. Šamy my tať mudri? Šlajēje, pšchē šchjējenje a cjinjenje knjełowych słowow wutwarimy wišćat swoj dom na štafu, to je na šchōm šchryšta, my šmy w nim a wōn w naš. A něto to šboje. „Šať našy bešchē padže, a woda pščinizē, a wētry bujadu, a na tōn dom štoracju, dha wišćat nje-padže; pšchōž wōn beše na štafu šajeny.“ Š tym „našim bešchōm“ šu mēnene Wože domachypytanja w šchōšēji, šrudobje, wōšnowej, wōdowej a družej nušy; i „tej wodu“ pšchēčēžanje a hanjenje wot boža šobu-člowjeto, jich šōčē a šchōšē; i „tymi wētrami“ špy-towanja teho cjeła a čerta a wopōčēne wōčyž. O, na cjezi dom njeje to wišćito hōžom štoralo abo něto runje štorla! Nješy šnažž tiz ty, luby čitario, mjes nimi? Ty pať šy šwōj dom na štafu wutwaril a tať njepōžē, šy a wostanēš czihaće myšle, domēny, tež pod šchōžom mjeno swojeho Wōža šhwalich, wēš, to čji njebudže wjaž naškadowacē hač mōšēž njefēž a šo čže pšchēš šchjēž tež swoje šboje, šy lubojny a t wōdawomy hotoWy, šo njepapčacjich šwarjenje se šwarjenjom, wōwješch pšchē-čiwio štemu w tebi a wotolo šo a njepōšchōžny na hūpe rēče šchjēšchōž profetow. Za hnada twojeho Šchōžnita je twōj mēr a twoje njebele a jeho mōž twoje dobžēje a jeho njebeža twōja rjana nabžja. Kať žyle šinal pať, bjež je šchō šwōj dom na pēš šajil, dołēž njeje knje-łowe słowa přichedz a wošebje je njecžinik; „jať našy bešchē padže a woda pščinizē a wētry bujadu a na tōn dom štoracju, buž wōn padže a beše jeho pad wulki“; w Wožim domachypytanju je mōřfotat, šadwēłowat, njeje wjažy čyžy Wōža ja swojeho Wōža mēž, je šo podat do pēža a šōšch rēčow; pšchi hanjenju šwōjich šobu-člowjeto je šašo haniť a šo i wōtrymy šlowami

pscheghręchij; w spytowaniu je wot czysteho, sprawnego žiwjenja a křęchęchijantseje wěry wostupik. Jeho žiwjenje bu tak nieměrne, tak njebožowne, tak hręchne a škodne sa družich, jeho wumrječe ta trudne a bje wschęcho trošćata. O, Wóh naž pschęb tym swarimj! Budžmy prawje mudri, tak so knjezowe kłowa blyschimy a czimimy.

Sesowo Bože, wulku hnađu
Sslubich tym, kiž blyšća cze;
Kiž tu czinja twuju radu,
Tym so sbože dostanje.
Dha džu s tobu swěru bledźić
Sa Jezusom i žiwjenju.
Knjeze, pomhaj so mi będźić,
So tam trónu dostanu! Hamjen.

S. w. M.

Mi dže so dom!*

Febr. 13, 14.

Mi dže so dom! do domu mojah! Wótža
A i jeho wutrobie,
Se šiwěta won, hđęž hara je a pręza,
Dom i šbōžnej czijšćinje.
Zať polny pschęzow, nadžijow hym wuščot,
Něť ponizny bęg raby domoj bōščot,
Tu prošiwu hoju něť se blyschimjenjom:
Mi dže so dom!

Mi dže so dom! Ty będna jeništa hęta
Budž něťto božemje.
Mi dže so dom; hym bęty wschęgo šiwěta,
Njęch šiwali jón, šichž dže.
Kož mój Wóh dže, tak bjuatny křijž džu woščę,
Chžu będźić so a wo tónž šbōžny prošęć
We wutrobie je šajnym žędženjom:
Mi dže so dom!

Mi dže so dom; ja widžich w šbōžnych šonach
Tón kraj, kiž žadam hej.
Zam je mój džel na węcžnych šiwětych šonach,
Tu moje město njei'.
Sbųž hyma hroly rōžam šajinjenje,
Kajtojčęta i šhwatnym křidom wotšal cęhjenje,
Tu ptačnik njepapadnje i kožbōdom; —
Mi dže so dom!

Mi dže so dom; hbyž džęčęstlo bęty male,
Sso i czjřdbu šadowach;
Sbųž su so hrajš křiwiku šadowale,
Bu štytnošč mi a štrach.
Sbųž wošč' le šawylčadu družę džęći,
Mje ničtō njędžęčęšędę w zųšym hwoščęi
Se křidkim mjeodom abo jabskřuzom:
Sęej žadach dom!

* Pšćipomnjenje: Lubu njęh. Jan Křorta Wicř-Sęęęchęwšći prošęšędę na bjuojim šajmęnym ložu wo šeršiki pšćidōž inatęgo rjanebo Sęerotošęo křęchęšća. S wutrobnęi lubowj so je jeho prošiwu rad dopjelniła a jęne dopjelenje je wuše lubęgo šiwęnebo pšćęčęła njęwuprawjonnje imjęšętiło. Žęnu i cęhęnenu dopomnjenje, jeho šrudnym šawotajęnym i trošćęi njęch pšćędōž so lubu wošewi.

Jan Bataf.

Mi dže so dom! Wóž pta pšćihaw, šlatō,
Do morja ręta dže.
Pšći macęři hej džęčę pšćęje šwajotō;
Sęhto mi so dale dže?
Ml je so špęwotw wjele šapřewato,
Kož hřončęto je něť wšćikřto wutřinčęto;
Tón křętluš wotja pať se žędženjom:
Mi dže so dom!

Sserbowka.

Historija novela wot R. Židuga. Sęęęhręchęšći K. A. Fiedlek.

VI.

(Přotaczęwanje.)

Něščto hōđzinow to tymle roščęřęowanju šbęze so hara na hařy, i kłownęho torhōščęja na hornčęšće torhōščęgo wjęhōžęje. „Džęřęęe teho Žida twjęřęęe,“ wolašęe nělaše hōčękřišćo a częřęšęęe sa małym mužom, kiž bę jako šlaw njęhōžownęho židowskęho robu lohfo špōjmacž. Čęřjōba křajšćich wuščomnitow sa wolazym bęžęšęęe a Žida wobda, kotřęhōž křablate šupry ručęe dočęć dale njęnjęchęhu, so bęchų jeho jabskřęžęęęi hęle wotwjębće. „S wotšal mašč tón tuni ptať?“ to hōčękřišćo šchđžimwęęi mjes wocžę wolašęęe. A mjes tym so so na wolotolęstęžęęi wobrocžę, wón wobščęrnęe powjędajšęęe, kať je tón Žid do teho domu pšćihol ptať pšćędawacž, do kotřęhōž je wón so šwajęšęo mijašća tu šamų tworu njęščę męł. „Tónle Žid,“ wón i nowa wōtřęe wolašęęe, „sa pol pjenjęh pšćędawa; pať je šwón tón ptať křabnyč, pať jón Sęerčam wotšęchęrowat! S wotšal jón mašč, Ty židowki pšę?“

„Sšym jón šprawnje šupil a mam prawo wotowacž. Dobri męščęřęęio, šchřiwęęęe moje křędžimę wotšęh pšćęh křędžubczimjenjom młobojčę!“

Alę ničtō so njęhōtowajšęęe, temu wolęaracž; pšćimany džę bę jeno Žid. A so by so njębōžęe pošlębnitčęgo šowido, pšći-cęřęjadu něťto tež blyščęęe mijašćęio, wot rjemjęšćinšęgo nahona wjębđęni, a šajščęřęidčų hįžom je šwajojim šamym pšćihadom njęschlajotnym wuščomnitam wutrobitčę i nowym exęham.

„Zow i tym ptaťom,“ přęni rčžnik wolašęęe, „hęnat cęęe i šubnitęj powlęčęmy!“ S došom jęho bręmjō šapřćija a so i tym křędžimzom wo nję torhajšęęe.

„Sęhřiwęęęe moje šwajitwo, hbyž mje wot mojah pšćęczim-nikow wuřwobodžić nōchžęčę!“

Zola wón so i nęmym wuščam wolašęęe. Wšokolo štejazų so nad njęrunym będženjom wjęšęladčų a so wōtřęe šmęjadčų, jako to hōčękřišćo šchđžimwęęi ja jęho bręmjom, kotřęž tón twjęřęęe džęřęšęęęe, tam a šęm cšabajčę.

Na jęne dobo tón křlowž wščų mōž napinajšęęe, so by šchđžimwęęi jęho bręmjō wutorhņčę. Tón powža křabacž, padžę i šęmi a pšći tym šwajęe bręmjō pšćihčę. Pšćęs trumf nad wobščęžęšćiwom wadnęho šwajitwa bu w hromadu šřęžany lub na wolomif wot wořšobę přjebanšćęho wobščędžęřęa wotčęřęnjęny, a dočęłž tón wjębđęšęęe, so by ta pręza pobarmo bęla, hby by jo džyl šajšę dozpřęć, dha i cęřęšęi wutrobu wotšal częřęšęęe, so by i najmjęšćęa šwajoj wuřšobu pšćęh dalsčini nadbapamj wobatrurnat. Zať ručęęe, hačž štare šlawy jęho njęchęhu, wón pšćęs hornčęřęšęęi torhōščęgo do hařy Židom bęžęšęęe, hđęž tón dom wobščędžęšęęe, w kotřęhōž šadnym džęlu Sęęęř Kral wbyłęšęęe. Alę jęho njępřęčęšęęio je šęty křajšęow a křajšćich wuščomnitow njębčęhu jęho wuřšęalcnje hřędřom přtņpli a teho bla i džiwim wolanjom sa nim częřęjadčų. Wędy bę wón proš šwajęšęo domu dozpřęć, jako šo tež čęřę fanatizų rjemjęšćinžų hbyž nuzs čęřęšęęęęe. Pšćęh šřęčęlęni mł bęšęprowędřomny wón na dwōr a do teje šlawy křwatajšęęe, kotřęřęž burję bę Wřakřa runję wotęwřila, so by pošlębala, šęto ma ta hara na šębi. Tu

njebe? I samnjenju buri žaneho čaša. Gzi preni i teje njembreje čezjobjy ho i tym žibom sobu nats wolaču a wiščajnu wobšedowazego krala je jaby trognow. Mačka fackšifny a so blize i žiwowemu nanej itočejše.

Wotomil czi itały pichy mullofejny žiwowej wottręca bjes reče wolaču; potom pak džiwoju, triumfowozu wolanzu posbježdu, a jubeljny najch preni jnaty žwalbnaweho itałyšeho jlenočejšawa wolačaje: „Zu dže miščtra mamy, kotrųž može ta tmi plat hotowacz. Wlečeje jeho na žubnišawo, rosbijaje jeho trognu, na kotrųž čert itacz pomha!“ Pichy tym to hólčizko pichyfočzi a i dobom maty nacajy picherjny.

Kaž tón žib, tak mječaje tež najch Šerš žiwe jacuče ja šderženje žiwjima; pichetož wot fiske soštuzeného so člowjel čezšto dželi. Wón i móžnej ruku teho štrofkeho wučowmista japiščija a jeho tat žynije do jeho pichewodnitoj rečny, so wiščizny wo tročel wróćo žiwje. E tym pak bu signal i pomohitowannu pichimajny daty. „Miščtrje Šanštengel“, wiščje hólčizka kaž i jeneje ščije žawolaču, „tón Šerš nustač Wajšeho Wylema fonzaj!“

Wiščtr Šanštengel so njebliejše, žiwowemu wučowmistej na pomoc šwatač, a dočel i burjemi cziščezny dla nats njemóžne, rostahy niše wotno, hačz tat ščeljeny ščezjerčo na trožna lětaču. E jemny štokom piches wotwenzuju ščezzi a lejšeje něto na gracie, wot jeho miščtra wopuščeznym. Tkažowy čolnik tu hiščje lejšeje; nič bē hžim wostorčijena. Wón jny šapichija a jny i njewoždneje blisfočje temu wobšednemu konfrentej do hłowu rečny. Kónčt trječzi a kral bjespowědomny i jemi podže.

To runje prawje pichidže. E hólčizka jeho šapichijachu a wleščizny teho bjespowědomneho muža won do dwora a wottam na drohu. Žib bē šabny a čelny; blěda džowla pak nana ščěbowalaje a so na teho bjespowědomneho čijnju, so by jeho je žiwom čžetom wobarnowala. Tola tuta džěčaje prážowanje njewybječe jej ničjo pomhač. Wona bu kopana, přecjz wottorčijena a jejny nan pod stajnyj ščiwubučiznijemom ja wofšy hačz na torčojčjo wleščeny.

Duž potaša so muž na wyšofim fonju, a wiščizny pošornje wróćo šupidzi. Wē to knjes Zan šhocžebušti, kotrenuž jeho šyn Luthera bješowalaje. „Ščyto jowle čijnje?“ wón na tch rosnjembrjenych šawola.

„Šmny jenebo šeršfeho itaža wotlartwiti, kotrųž dže jato miščtr džělac.“

„Wy dže šče jeho šamow hačz do šmjerče bili; ja to macje šamolwjene potpožojšč!“ Weida, džězy, lejčejše teho hólga i tymi ščelčerajtymi wofšami.“

Tola to hólčizko a wiščizny jeho towačfwojo čijnjachu, so najpichidnišo přecjz pichidžechu a wotlajachu teju šemjanow, teho bjespowědomneho Šeršba a jeho džowlu šamych. Tym džezam ničjo na tym njelejšeje, mječčjanow a jich šynow nēšajšeho Šeršba dla šajmace a do ščoby šadčej, a duž wiščizny čelnychu.

„Doleco, staraj so ja teple možu“, rječny knjes Zan, „čžu Gzi pomoc pošlac“, a i tym wotšal jěčojše. Dyrbi so jemu i prawobščej prajčzi, so bē to w tebdomniščim čašu hžjo wjele, ščotž wón ja teho Šeršba, mjes mordarjow pabnjeneho, čijnjejše, abo wjele bóle čijniz čyžjše.

Knjes Luthjer, hž bē pichy pichyfoč, bēčje hebi i wleščizny džělacžom to rjane holeczo wobšadowač, kotrųž jo, hebi raby njewjedšiwšči, nad čžetom žiwowej nana žonjejše, so by poštučata, hačz jo jeho dych hiščje šašo njewočžiti. „Šeti so pošdžičo pomozu wotřebajšči, dha pichidž na hřob a wobroč so na knjesa Luthera“, wón i blyščezgymaj wočžomaj rječny; „ja budu wjele ja Těje čijniz.“

Mačka čyžjše runje prajčzi: Dha pomhačje mi rabšjo hnbdom něšle žiwowej wobšohy nana wot jow wotmječzi; jato jemu pak do wleščow pošlada, phtny pichy wiščem žolofnym pošlajenu, w kotrųž bēčje, něščto w nimaj, ščotž ju naštřojka. Ani žłowa njewotmowolwšči, džěčje teho dla i najblisčej šubni, pichinjše wodu w horčičzi a wotmowalaje žiwowemu nanej krej i wobliča.

Pomatu wón woczzi wotewri, žomalu so šašo powědomnošč wróći. Šłončnje so i pomozu žiwowej džowli pošbježny a i nej piches broh šakolaje. „Mačka“, wón štonajše, „dyrbimaj so hiščje ras na to šubne mšto wotmječzi; wono je naju jeniščt wučel. D hdy budžy Těje džęha rano poštučal!“

Knjes Luthjer, hž njebu i žyła wobšedšowanaj, so wobročzi a pomatu i hrodej džěčje. „Ščłoda“, wón pichę sobu mōrčejše, „mo ma to rjane holeczo hiščje nana!“

Šeršba a Šeršowka so prážnizje hačz je hžězy žiba waczizhtaj. Widčt jeju na tym njelebdžimajče. Žew pichę wofno kufajše a jeju pichidž widčejše. Žato do hžěje šapupičtaj, wón jimat najpichidžowu džěčje a jeju rošłabnje do žiwowej budyta wleščejše. Wón teho šanjeného a rošbitého do žiwowej žoza položi a bašlam do jeho ranow liječeje. Mačka pichy jeju lěhwe štrajčeje, a jato phtny, so buču jeho dych štubčje, so wona na šemju dele lěhny a hačz do ranja štrawje šwaje. Tęz jejny nan so je žiwowej lěhwa pošbježny, a Mačka bē wješeta, jo bēčje wón šašo knjes žiwajč bolofinj štawom. „Dajče namaj wottal čježič!“ wona je šuplami proščejše, „dajče namaj do naju domiŋny wupučowacz, hžčž moja macz šahřebana leži.

„Šaj, džěčje, dobru krala,“ tež Lewy nalěnjej proščejše; „čži wot rabu Šarabofa mobli šašo pichidž a mje wobšohy stareho muža tež šahubčji. Wy macje hiščje phtenych pola mje štejo, tule šy. Wšh Wbrašama pichewobčej Waju na wiščch Waju pučaj!“

E hřobu Mačka hiščje ras dō jstwy dele šapupi, w kotrųž jo jejne pošbjeje wězy namafachu. Wona wiščo derje šapafawa a to pod picheworuččijemom Lewy-a jowšlaj; jeno něšto dračęjenja hebi w małym brēmiejšču šobu wša. „Pščepodajče wiščo pošple, kotrųž jufšje poščel“, wona je šuplajtmaj wočžomaj rječny, „a Wšh čyžl Wam tu šmilnojšč šaplačizč, kotrųž šče na mojim namu čijniti!“

Tak ta Šeršowka je žiwomj nanom wotědž. Žato w pštu dale wupuwowafčtaj, bywalče jejne woblićjo pichęžo ščumunije. „Siegmundo“, hebi wona ščepny, „čęho dla šym Twój šwajšč wječęjena šapla? Tola tež tak, tež tak džej wječęjena pichidžje.“ (Pščidžobnje dale.)

Wšelake i bliska a i daloka.

— Šeršfka šubowaza mlobžina so lěšha 8, 9 a 10. awgusta w Porčizjacz šedže a wotmęje tam žiwu 34. hłownu šhabžowanu, — žiwu přenju hłownu šhabžowanu w Porčizjacz — a to šobotu w 3 hōbžinach wubjerowme pošbježnje njebžšoj w 3 hōbžinach hłownu šromadžinu a w 1/2 hōbžin šabawny wječor; pōndžšoj so šhabžowanfa i wušetom šłončzi. Džěšto šhabžowanf je lěšha wščęerne a wážne a duž tež šajmawe. Ščitž so šeršfu šubowazu mlobžinu lubo a hiščjeje ščtrizčzi šahorjenja ja Šeršow we wutrobje, njęch pichyšiwata; wiščizny šu lubje witati.

Ki rozpominanju.

Mlobžina je Wōže pichęrošņjenje w čęašnym hyczu.

Sy-li spówał,
Plinje dźelał,
Strowju će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj młony
Luboś ma;
Bóh pak swěny
Prěz spał měrny
Čerastwoś da.

Nječ ty spówał,
Swěrnje dźelał
Wšedne dny;
Dźeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočij ty.

Z nebes mana
Nječ čí khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šsersbske njedźelske lopjeno.

Wubawa šo wóždy šobotu w Šsmolerjez knižicisjichčejni w Dubyčinje a je tam ja ščtwórtlětnu pšehpłatu 40 np. doštač.

6. njedźela po swjatej Trojizy.

Matth. 5, 44—48.

Pšehes žyłe ščelješijanjstwo dže myšl luboščje. Lubošč wabješe šchryštka, šo šo wón wupródnj swojce nje-
bješe krašnosće a bu čłowjek; a tu we šwojim žiwjenju
je wón nam dał to pšehesnamjo, kaš mamy tež my žiwje-
nje wješeš w luboščj. A tuta jeho lubošć, kotruž žana
druha nabožina njefajze, je ta móž, je to dobyče jeho
wuczy! Čhzymy pak my šami ščelješijenjo byč, čhzymy
my dšłomni byč teje njebješeje lubošće, dža dyrbimy
tež my lubošć mječ mješ šobu! Ale kaš dža šteji š tajkej
najšeje lubošću? Niz š tej, kotraž šo tam namata, hdyž
my najprjedy lubošć došlawamy; ta wškaš njeje čještka.
Ščelješijanštw šebi wjožy žada, to, ščtož nam tón šnjes
tu w našim šłowje praji: Lubujće wašćich njepšehćelow!
Pšehćizmo temu pak šo wobara to, ščtož w naš je.
Ale tón šnjes šebi tajtu lubošć žada; duž šapšojmy šej
tutón tegi prawje šo šwojich wutrobow a prajmy:

Nječ je došlawana naška lubošć!

1. Kaš šo tajta lubošć wopolašuje?

2. Ščto naš š njej wabi?

3. Ščto je wužit teje šameje?

1. „Pšehćož hdyž my lubujće tyč, kotřiz woš lubuja,
tajte myto my šmječje? Nječinja to tež šlonizy? A
hdyž my šo jeno pšehćizmo wašćim bearam lubojnje ša-
džeržicje, ščto my wošebueho činićje?“ W tutych šnje-
šomych šłowach je nam wuprajene, tajta njedyrbi našča

lubošč byč! To je ta lubošć, kotraž šo šama wot šo
rošym; a ščtož šo jenož po njej šabžeruje, tón šo šladaj,
šo njeby šórny šaš na šidowšim šejšćajni: Woto ša
woto, šub ša šub! Šchryštka čže, šo by šo ščelješijan
bóle džčččšćiwu Božemu bližowal. Tu lubošć wón šebi
žada, kotraž čžini po jeho pščikafni: Lubujće wašćich nje-
pšehćelow; žohnujće tyč, kiz waš wotšleja; čžinićje doštrotu
tym, kiz waš šidža; proščje ša tyč, kiz wam ščtožža
a pšehćčžehaju waš. Wono drje naš šoli, hdyž mamy
šłošć čšerpicj wot šwojich njepšehćelow; a tón šłošć
w našej wutrobje je móžny, kiz praji: Šaplač šłošć
je šłošću! Zola njedaj šo štemu pšehćiwincj, ale pšeh-
ćiwu ty to šle š dobrym! A njemodlimy šo š Wobu: A
wodaj nam našče winy, jato my wodawamy našćim wini-
kam? Dyrbja to jenož prošćne šłowa wotšć? Dale,
njeshonimy tež, šo tam, hdyž šłošć šo šaplačje je šłošću,
bujwa njepšehćelštw štajuje wještje, a wužitka š teho
žaneho nimamy. Pšehćož njepšehćelštw šbjerje nam mēr,
a šerje na našćim šnutšćownym čłowjeku! A je w naš
šidjenje, kaš čžemy pšćacž we šwojich modlitwach, domach
kaž w Božim domje, a wošebje we šwjatym wotšćanju
njeještju lubošć teho Wóžka, kiz je praji: Šdny ščtož
rjeknje: Ja lubuju Woha, a šidži šwojeho bratra, tón je
škaš. O šladajmy šo tajšeje njewěrnošće; my drje š tym
mžemy čłowjekow myšć, ženje pak Woha! Woz lubujće
wašćich njepšehćelow, žohnujće tyč, kiz waš wotšleja.

2. Ščto pak naš wabi š tajkej lubošć? Wšćón
našć grunt je šchryštka, kaš tež tu! Kaž je wón nam

„Ščitó ke mni pšichúšje, teho ja won nejwustorczu“. Tole gšowu-
šajše jo šo temu wojašej nejtoršimlawije byt; wón šo mješčizny
wóročo lehnj. W tymle wotomiku jemu list jeho macšerje
pšichijechedn, kotraž nejmoščejše k njemu pšichínč, ale hnujazyžny
dšeleniški list pišajše, jeho w nim napominawišči, jo by šo
k Šbóžnjyž wobrocšij. „Wěr jeno“, wona škónčij, „ščitóš k njemu
pšichúšje, teho won won nejwustorczij.“

„Mnogi vojaši hoće svojaje poglednejje mozu pobježe. „Steji-
to mopravdaće je tym lišće? mopravdaće a šawerjenje.“ Ho won tu
šotru mopravdaće, kotraž bě jemu to pšipisfimo pšehedčitala. „A
tamle na leženje to tež steji? Štož to moja macz praji, bha bybri-
worno być — powjelijće to hroćsno niže, jo mačž jo lepije
widjeć. Woju buďž bha! won nje nodye won wustotćić! „A
swojej wočzi prośće na tole pišmo na leženje kšowući, wojaši
wumrie.

Żana chorowniejsza njebyrbiła bęć, hdyż njeby nad kóžym
 ložom tajke troschtne biblijske hrónczko wiżało!

F.

Sserbowka.

Historiska novella not R. Fiduša. Seferbščizil K. A. Fiedler.

VII.

Ranije po wupowjedbanym podawaniach najšehjo Sserba je bivojeje džbowtu na puczu do škólowa widšehje. Jeho hevat bišehje možna podoboa be potulena a jeho šhod pomaty a tolekšiny. Wšdy beštajay šchtdwórcj hobjšiny pšehje štubowci pšf trawcójay, jako jennu štanay škšbzjap šapowjedšehju. Šeršebz šhmurnyčj šhójaw dub štejšehje. Šeno pob nim bišehje něščto trawy a mjehšeho mocha točehje. Šam jo tobn pobjbny. Wšotal možšahju jo bišehje ras šhópcšewšuf wežje widšehje; pšdetoč šš, nimalne bawčj š Šprawi došajbazy, mejšehje tudy štubowci šarš. Wšchpabawš Šwal bivojeje wocój š meštú škšbzj, š točehob š wštoršam, a jennu škšbzjap pšchmowbročšj.

„Tamle chzemoj sbladowac“, wón k swojej dżowizy rjewny, „ś wotfal namaj nabżija na lěpszi dónć kiwa!“ Bżiżi tym ho ś chribietom na shtom ślehu a do lěba nutś sbladajče. Mafsa pśibed nim śiejčje a jemu tųjčnje do ślědeho wobliczja pohladowajče.

„Matka“, wón i napinanjom džejše, „hladaj, hđže krjepu woby namafajš! Moja hłowa mje žalofnje pali a lačnofej moje cžjewa žerje.“ Stytnina hólčka šo rošladawajše; tu njed- nižže krjepa woby widžej. Wona dyržejše hačž do šhoczjebu a go teho bla njeđijše.

„Rano...“, wona rzekła, to w hromadzi wsamŝchi, „...bychju
Waj pod Wożim schkom tśotśi czaŝa famego woŝajęć. Nadjomŝi-
nje so ni poraŝi, Wam pomoz pichjinej...“ Skwatajęz swoje
frocjele na skhociebus wręcio koŝi, mjes tym so pod hylłani
schęptę: „...Szebi drje pomnyŝę, to tak pchjindę; won je biŝęde
piŝe bięszoŝim, hać so moŝt tajtke napinanie injej. I tola
byrdęchom prjeć. Wupofatajani, wupofatajani, nochęŝęce naju teŝ
paułu. Żib we swojim domie wobŝofataj!“

Bóty bédje hrobowyje wrota dozwjela a kłowatacche do mjeńta. Karan bė bótyh kłupjenty a pjdzi najbłiżsijej słudni napjelnjenty. Zola to jo jej bóteż njedłódcze; durbjełcche tež křwđi namafacz, kal moħła řiwowej kłoreħo nana dale pjdynjetej. Wóty to męćcje nje-męjachu; porteczajny jeno bohaczj ludħo wobřebjadchu — řyto bė tu řapoczeć?

„A ty hjićeće jowle w mjeńće, rjane dźećo?“ njejabzy muž
i njej rjewny, kiž bě šo jej mjełčo sblížik; „Aeby brje njebudža
i nješo wulkičubowac, jeli-šo pak twojeho nana tudy namafaju,
dyrbjać mi žel činić!“

Mařka řo wobroczi, a runjeř jej derje njebe pŕdŕi řadofcziwuch

hlbadach, kotrež tón mlodby muž na nju složovavšech, bha tola starošč
wo nana tujezništu bojošč pševovajž, a mjes tym jo štyhlnjenel
tuzer t vutroboj složi, janoša i hlošom, kiž dyrčejšech tež naj-
tuzerčejšu vutroboh hnučej: „Šmislče jo nad mojim vobohim
nanom, kšjes Luštero! wonšč pšed meštom vón pod jentym
dubom leži a kónž vošnjaje, jeli jemu pomož njepščinjeneb!“

„Sdžeha i nim chzejch?“

...Do Rótkowa." "

„Po krótkim wygłoszeniu wón takle potraczowałoſe: „Miejte tu tak ſrudne, hołczo; chźu Chy pomhać; ale pomhł ni, jo je jena luboſć draſzej hoſna! Eso wé, jo jowle na dróſy niemaſy! Ipytać, tať toſej Zwojeju lubow hłochi; ale ja bórty do Rótkoma pchjńbu, jo bych wſchłachł, tať jo Zebi wjechje, a potom mi na- bſjionnje winnoſty dakawonoſć njeapawjebjeſz. — Hejda!“ pſchj- towa jenumu j hrodowonjch ſluchobnoſu, totrſz chſzde runje j poſtrowom nimo pieć; „ſamotať mi Joſefa a Genwida! Dyrbitaj hynbom j wrotam pſchjńć, nohſbdo hōbu pſchjńjelać a teje hołczyj pſhedowac, teť wcho cłimic, ichoť wona poruſca!“

S ważnym pośladow wón wotendźe, a Maska | wrotami
wón khywataŝe hać f | Sprewi, błisko nimo bężaje. Wórej na to
muŝej | noŝydati pŝyńńeŝejstaj a poŝymurje a pomatu hołczęć
kŝedowoschtaj, kotreŝ dyrbjeŝe kŝyży woŝomik khywatazu nohu fa-
ŝiećie i by moŝnyje a łeńcju tomatŝom dŝećieko.

„Nijes Luther džé je pravje mišosćiny pschecizno Tebi“,
pocža tón jedyn i hanjerškim hlošom; „nó, móžesh hiščaje i cjezeji
pschinczi!“

„Dha by tola najlěpje bylo“, drugi pokrəcəjše, „hdy by hnydom na hrodže do služby šupila. Nadobne kuchynské a štwin-
ské holčiči su tam píšejo rad widžene.“

„Wbi muzej“, Maŭka ſ doſtojujeſcu ſnapieſceſiwi, „nie-
wuehmieſzaj moje huſienitno! Wſontak mój mŕezajo nan leſi,
foſtoſzaj byrſtaz do ſkótowa donieſci. Zeli mi ruſze ſieſtubietaz
a ſ nim berje woſtkabazujecy, Wſaju bobaze woſbarju; piſtoſzaj
tak ſkuda nieſejym, tak ſebi wſpiſtaz.“ Wbi tyſche ſkownaz
ſieſzjan wuſczajna a jón ſo ſpodſzajomaz ſiſzobnitoma poſtaz.
To czeſniejſze, a ſa kŕóti czeſj cſi tſjo piſci ſpomienjnm dubie
ſieſtaz.

Wobłędzjany tu stral hyszcze na czerstwym moście hedzelsche a na pichinduszycy proscze hladajche. E jeho moczym sludnojcz ryczelsche. „Mjelsch mi moj fajdycz a i dobom tez noscherjow? Chyzelz mje t kwojce maczeri donjelcz? Woczajaj hyszcze chwyltu! — bórń je tak daloko!“

Matin hmya pšegřeběhny, ale ho rucze škrabavšiji wona pšči-
štupi, thoremu čžolo womača a jemu pičž ba. „Tutaj dobraj
mužej Waš do Rětkowa ponještaj“, wona š tšepjetazym hlohom
rjetny, „šydněče ho na pošybta, o nano!“

„Daj, haj“, wón snapcheczłiw, mjez tym so f hłowu lischajstych; „němjz mužojo něbdu herbstfaj trowu nofajdu; ale tónle čas je dawno nimo. Němjz mužojo — dobrí mužojo? Wóni hu mi a Tebi herbstwo wšali, a mi je hječče tat, kaž bychu mi pšeb tróttim f mojej krowu hłowu rosmajali; njebž f nam, Rakka, wónoj Čej wopaf powobježat. Wšofat pšči fwojim litaraj nanu! Njebydli bha so derje w mojim hrobdje?“ a pšči tym na lječowu trpu nad fwojej hłowu pokafowaf. Wrašy chypře so wutroba łamaf.

[illegible]

„So? Sym Źci to kłabik? N6, herbiki kral hwoje kłowo dżerżi, pjdęde wjdęm hwojej jenićkej dżowzy. — Szodżę mje na tr6n a njećkej mje wotfał, Wj moji wjw6rni!“

Pomodu ho mały czał Skłkowej bliźeje. Tak hufo hacj wupr6z; njenaj nołbercej wołb6do itajitaj, jo bysytaj wotpoćzynioł. Małta palatej it6ni a hułje hwojejo nana wotmaczołafje. Sz6ncznje bu wjeř dozpita. Szyla dżęćji na puczu hranejše, ale jat6rhnjena fałta, jako t6n puł6żnity czał wułada.

„Wjećke domaj“, jim Małta pjdřiwola, „a proćej hwojim staręćim, jo je tu kłoty kral, kotrjz pjdřijęcej poźaba“.

Dżęćji ho do wjdęćji itron roszęćaju, a b6rhy na to bę wibęće, tak je wjdęćji domow nuż6jo a žony hem třiwatcaju. Nunjez w teřdomnićjim czařu mjes pot6łczenym Sz6rbami žana nadžija wozaj njeb6, jo wuoli t6n kral jařo jako wuob6dne wib6łt6 wuobęćęćji, kotrjz bęću jęć w6tojo wuobnjeziłi, dha tola f czećejwotcu na tymi w6węćę dżęćajcu, kotřiz bęću f w6du kralowfkej hwoj6ji. Na męćej nad6dne w6djenje wo wuobud třeoreho nořta, kotrjz bu w6t Małti f tymi kłowami řm6rowane: „Do njećkej třeoreho do najbliźećeho domu; w6n je jata třeoty!“

To ho fa, a pot6łćaju jeho tam do pjdęćnego ł6za. Małta ho f ł6zej řuđe a rułu hwojejo třeoreho nana řapřijaja. Za bę horza kaž palniza, jaina pał řymna w6t nařymneho powętra.

„Symna ruła hwojęcej mje pjdřina“, w6n wuwoła, mjes tym jo hwoju rułu nowalnje w6w6zje řęću. „Kłowa mje pał! Duřka dęje won! Dżęćje je hwićęce wjerdę! Szęćńęce durje a w6n! Dęrbju hwićęce řiwy w6tcaž ja hwoje jenićkej dżęćjo! Szęćja řy, Małta?“

„Sowole, nana; njeřnajeće dha mje?“

S řuřuhořym w6t6m w6n nęł6tre w6tomiki na nju řladajęej; potom f napinajom řiemaj: „Ży řy, mje dżęćjo! S řęćym w6błiczořym czařom rułaję ho hwojej maćeri. Tajta bęće na tym dñu, jako ju f w6tarięej w6węćji. Dženka wona mi e w6węćje, hęćęja dęje? Njeuobęćji, Małta, jo wona w6tcaž pjdřiw6nje řteji a f cęćja řlapa? Wona mi f tej bliźej, řwane řłowu tak řiw6tatećnje řima a je teź hwoju w6w6nu pędu w6w6ćęćena; — haj, haj, f tej bu řłowona. Ży bę řaľe řęćyř lęta, a wona męćęćej ęje tak lubo! Čęęęć ř6bu, Małta?“

„Raba f Wami p6řbu, nana, řdęž budęćej w6tfał dęre bęć!“

W6t pjdę wuľęšo napinania w6tpřaty, w6n nęł6tre mjeřęćiny w6mjeľny a potom takle potcažęćej: „Nimale Szę teho na-p6řlada, kaž W6woja njebořa mać, Małta! tak bliźej řteji W6wojej řięćy. řm, wona je teź Tebi řlapała. Dżęřu ęje pjdři řłowje, Małta; b6rhy ęji puć pot6ž6 a męćiaž6 w njeřju pjdřiw6taju, njeř Tebi a mi luđ6o jene na tyme p6řbier6necęju w6přidaje!“

Wuľtaćej jemu w6ćji řamny. T6la w6węćęw6w6zje řpanje ho temu w6bohem njebořa; w palnizy ho w6n tam a řem męćiaľe, a jeho řantajřa bęw6w6ćej f ł6źdej h6đřinu řaľmam6tanjęa. Małta pjdři jeho ł6žu cęćęce řębęćęce, dęs a dęs jeho palatej řt6ni a hułje wotmaczołafje. Wuľtroba čęęęćej ho je ř lamacj, pjdřet6ž wona řanęž řuľow njeuęćęćej. řřęćemęra řaľ6ćej, kotrjz bę a je jęduw dżęć na nju pjdřijęća, bę ju řprowuľęća. Řaľfi pał f wuľ6k6ćęje ho nadžijaćej lub6ćęje, na kotrjz bę ju t6n řiany mł6bžęz p6řbier6ny, f řam6nemu wuľtorcęćju, w ł6trehož řęćęćę ho nęćto řmjeřć bliźęćej!

Dżęć bę ho řakřil, w pęzaku bu teho dla f řęćw6m w6węć řaľęćany, řiz męćęćej řt6u w6řřw6ćilicj a f dob6m teź řřęćę. řř6ry bęw6w6ćej njemęćnićęji; f ł6źdej h6đřinu palniza pjdřiw6w6ćej. W6k6to p6řnořy daw6ćej řaľmam6tane wuľw6łania řęćęćęć; potom bu męćnićęji, hacj řł6ncznje na řw6řtu wuľny. Małta ho nad nim p6řłoni a na jeho w6dęž p6řřuľtaćęje. „D, nęć budę łęje

f nim“, řębi wona w f nowa w6w6ćęzaje nadžiji řęćęćny; „ja njeuđęrbju hwićęcej w6řřw6ćęć!“ ęćięćej teho dla na hwojej ł6lenje padęe, ho W6řu w horzej m6łbituwo dżaľw6w6ćej a řo f njemu wo w6w6ćęzjenje hwojejo třeoreho nana w6w6ćęje. —

Manje p6řęa řiw6tacz, jako řwal w6ćji w6tewri. „řębi, moje dżęćjo“, w6n řęabje řięćka, a řęćęž p6řbieręje kłowa hwojejo męćęzajo nana! Małta nařt6žena p6řřęćej a řo nad nim p6řłoni. řęwo wuľtrobnu hwićęcej p6řęnje dżęćiaľe a w6ćji bęćęćej řiřom na pał řprowinjenje. „ęćięćęć mje teź, Małta?“

„řaj, nana!“

W6řřęabj mje p6řba hwojeje maćeri a f njepuľęćej wuľtro-bitoćej! řębi a nać lud řkal6rowu řęrotu njew6w6ćęćitaj. — řladaj řo řęnzow! řęmřti muř řo ře řanej řębřęćej ř6ćřu njew6w6ćej; w6n ju jeno f řřanyři řř6wami jebie a w6w6ćęćęćęnu řaľ6łt6nemu d6řęćju pjdřęw6łaja. — W6łtař hwojenu łudej a hwoj6-maj řaręćimaj řiw6rna, a my budęemy w6węće ř6ręćęćęce w hro-mađę hwojęćęć!“

řo řaľamęř w6n f m6đřym řęć6ř6m wuwoła: „Njećej W6řo! p6řmęaj mojemu łudej w6t jeho čw6łow6w6řow — a dař jemu w6řow řra řařo! — W6w6ř mje w6t w6ćęćego řęęo!“

W6ćji ho řařo řandęćęćęćej; p6řmaćęja a p6řmaćęja a cęćięćęce a cęćięćęce bu dęćęanje. — hwićęćej dęć — wuľtroba řaľta puľt6ć — řiwnje bę čęćęću.

řena w6řłarna ž6na w6řno w6tewri, jo by čęćęzu duřdu w6n puľęćęćia a p6řęa potom f řęć6ř6m řaľ6ćęćęć; f njej w6ćęćy pjdřiw6tini.

Małta ho cęćęce p6řbieręny. S nęźnej rułu wona nanowej řprowinjenej w6ćji řandęćej a potom pjdři řmjeřęćym ł6žu na hwojej ł6lenje padęe. W6řto w6t njeje řanęęo řřuřa njęćęćęćęćę; potom pał ho w řadw6w6ćęćej; b6ł6ćęći řęle bęęje w njej řiw6ćęce, a mjes tym jo ruży řlam6ćęje, wona f njeřju ř6rje w6w6ćęje: „Wjećęjenje, wjećęjenje ja řrej w6w6ćjo řaľitęho nana!“

(řřęćęćęćęć dale.)

Wřęćelake f bliřka a f řaloka.

— W řęrowfkej řęřiw6 f Wudęřęćinje řo w bliźęćim czařu tepejenje natw6ri. řwjećęelake, jo řto řo ewangeliřta a řaľł6řta w6ř6ba řjednocęćej, jo řo řř6w6dne tepejenje ja w6w6j w6w6ćęćej naprawi. Teź ř6łanie řęřiw6ra řęřęćej nowe byrgle.

— W řulowje f řo f řwar6m ewangeliřte řęřiw6 řap6ćęć6. řwar je řo řnjeřej řwarikem miřęćej řłnyřej we řw6jerez6ć pjdřęp6d6ć. Duř řo nęćto ř6ł6łet6 nadžija d6wřelni. řurřaw-řw6ł6řte towaľiw6 a pjdęs nj6 naćęje řęřęćej w6w6ćęju řu d6ry řrom6đęće jako m6w6ćę łamjenje ja řulowfku ewangeliřu řęřęćej a nęćto řadu řo ře łamjenje f řwaręej nowęej ewangeliřte řęřiw6ćęći w řuřęćej řuřęćy řam řęćřitřm f wjeľęla a f řaľ6ćęćęćej nadžiji.

— řo ř6ł6łetřim řęř6w6wanju je řo nęćto p6řabđęć, řam6-řitatu řupjanřu w6w6ću řarjad6w6ćę. W6řęćęćę řęjřmamřw6 w6w6ćęja f wuľw6ř6m w6t 20. junięa, jo řu ho ewangeliřto-luľberřy w6w6ćęćerjo f řronja, f řuwoje a f řupjanřiej řubamřfi kaž f řadw6w6ćja f wuľw6ř6ć6m řęćęćęćuľta f řam6řitanej w6w6ćęje řupoj f řjednocęćje.

řjes lub6ćęje.

řlej, řiwnjenje řjes lub6ćęje.
Řaž ř6ř6 w řęřu řapřařnje,
Řiz f męřu pućęa njew6 dżęć.
řbęćej w6du řęćęlu ř6řta w6ćę.

F.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z nebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokreŭ će!

F

✠ Sserbske njedźelske łopjeno. ✠

Budawa po kôždu robotu w Ssmolerjez knihičisłachjeŋni w Budyschinje a je tam ja ščtwórtlětnu pschodpłatu 40 np. dostać.

7. njeđzela po swjatej Trojizn.

Rom. 8, 20—22.

[illegible]

Głównie, iż je i królom na ziemi, je do grzechu spadnięcie a to grzeszne stażenie je wschudżom w stworby widzieć. Za pręża rianosć a trąbność stworby je ho szubita po stworzeniu świata.

Wišo sahinje. Ludo, skót a swërina wumrje, hort
bo sprochnja a njebyeša bo festarja faj hufnja. Grëch

ciałowej wolała a tyłki zyłu stworbu. Gdy bychu stwor-
 zenię rzeżęz mokie, dba bychmy jeb stworby scolyhm.
 Woje hłocęto a mekacz bychłaj tedi stworzieli, to mataj
 tat bysto słum stłuttam ciałowejom hłwężicj a mullim
 hręcham pchłhlabowacj. Semja by stworzi, to budżę bysto
 i trowu a i mullim hręcham wolašana, a łwężina by
 hłwój rół stworz wotewotri, to budżę wot ciałowejom stł-
 zowanu a morżen. Wchłiti stworzenie hebu stona a so-
 wchłiti i nami na wchłitiłk kónagch hłweta. A wóczto, wot
 Duchu Wożego rośajbniene, wchłiti w tym pocłżec Wożę,
 tworzę na zyłej jemi a na rjaney Wożej stworbie leży hręchow
 dla. Żebola wochłabjanijem hebi jemiu i wocmojam łubofcę
 a hebujełninowicę. My pólnamamy a scącuwamy spłach,
 tworzi na njej leży a jeynu rjanofcę a wutranjofcę, jeynu
 mę a hebujełnamy łaj. Żyła stworba ma nałchłiti hręchow
 dla tułoti spłach nejczj a pchłecjerpć.

Težobla pohladajmy i wočomaj lubosče a šobužel-
nitwojsče na Božu stwórbu, dokelž stworjenje je poddane
kničomnosči bjes šwojeje wole vsches tehošameho, kiž
jo poddal je, — na nadžiju psičhodneje krašnosče.

Samjeń.

B. K.

Sakodovnta.

Tena inbiska holczka, w kscheczijanskiej wierze rozbawczowana, kscheczona a na modlejskimaj rufomaj noszczona, mihionarowu wutrobu je kwojim wotpadom wot wery hacz nanajklubischo frudzi. Se wichej pohanskiej witawu bu wona i pohanskim mužom swetrowana

a f nim dalofo prečž do fraja nuts czechuješe. Pjatnace lét poſpěſižo toňgamy miſionar ja wa roztěkani indijſtu wjeſ woypa a tam přewoſače. Doſho njetrojeſe, dha jedyn muž f tej proſtiti f njemu pſchitěže, ſo chyzl mału mobeſtſtu kſežu, wot njeſo haſeho natwarjeny, poſpěwjeſe. Miſionar cžinjeſe, ſchtož tón muž žabaſe, a f weſtym hořdom jemu jeho piſchewobniſ tu ſchitowanu kſežu, f palnoweſch haſolow natwarjenu, poſaſowawaſe. Wón ju žyrtſej mjenowawaſe, a woprawdže nutſa hžjom liežba poſanſkiſch lužbi miſionara žebžiwje wocžawawaſe.

„Za chyzl rodu ſchěſčijianu byč“, žyrtwičizny twarz rjetny, „a hebi piſchew, ſo by ty kſežu ſwoježo Woža požoſnowat!“ Miſionar ſo had tym džiſawaſe, kaſ je to mžžo, ſo w žyle poſanſkej wſy hebi něchž bys roztuwožowanja f ſchěſčijianom byč žaba, „Woža žona je piſchijina“, tón muž napriſchecžiw. „Wſchěd pjatnace létami ſy ju ty jaſo ſchěſčijianku ſchěčit. Ale wona wſcho wopuſchjeſi, tež ſwoju wěru, ſo by moja žona byſe. Naprjedy bē wona ſwožowna, potom bu ſrudna. Wona hebi piſchewjeſe, ſo bychu ſo jeine džečſi ſchěſčijianſy wuſchěčite; tež piſchewjeſe hebi, ſo bych f nabožinu ſchěſčijianow ſroſymicž nawuſnſl, a teſo dla mje wona f tebi poſka, doſež tebe wónđano wo ſchryſtuſu rēcžej kſyſchěſe!“

Želſowy poſoſt bē kſuboto hnuty. Tu njebē žaneho dwěla, to bēſe jeho wuſčomta, wo ſotruž bē ſo wón pſchěd taſ mnoſimi létami kſuboto rudžit, jaſo f tym poſanſkim mužom w přeczku czechujeſe. Ale Woži Dučž bēſe w cžichowſi dželaſ, mjes tym ſo tyſčynota a dwětiſotč jeho wutrobu wobčěſčejſte. Duž nje-bēſe wón podarmo na tujei duſiſi dželaſ — wona ſo ſhubjena bwaſe a bu, na cžož wón ani wjažy njepomylſi, pſchěſ paſtyrſtu ſwětu Eſebžniſa ſaſobowbta.

F.

Czeſč Woža.

(Wěſni wot Gellera, ſomp. wot Veethovena.)

ſa Wožu kſwalbu ſo njebeſa horja;
Duž kraſinja mjeno Wjeſčdneho.
Eswet Woža hlawi, cžejč pſewaju morja,
Eſchjč tónle kſlěſ, o cžlowjeſtvo!

Wěſč ty, ſchtož na njebru hwědžinu wozdži?
Eſchto ſtau tam kſlěžu wotanſa.
Kſiž hwěčſi, hřeje a naſbala kſobži,
Eswob pučž kaž rjet tam mēričž ma?

D wotemč woczi a ſpōſnaj te džiwy,
Kſiž wotſrywa cži piſchroba!
Njeje mudročſž w ſwōbře cži dopoſaſ žiwy,
Eso mžžny Wōž jow njewjeſtvo ma?

Wón je cže ſwōrit, cže džečſi a ſita,
Eži dačž chye tam ſwōbi Woži raj!
Njech lubočſž f Wožu tež we tebi ſwita,
Ty jeho hnadu wužiwaj!

K. A. Fiedler.

* Wubže ſo kſuſiſi žnjeſiſti ſwōbežni w jenym ſerſſim Wožim domje ſwětač.

Boža ruka.

We jonej ſtale w Belgijeſt mnoſy dželačſerjo ſtutkowachu. Nětoſi f nič ſo pob jemu naduſiſnu ſtadu ſejubadu, ſo bychu tam ſowučenym wofčignju ſwoje ſwēdanie wužiti, kotež f kſlěba, twarožſtwa a mjaſa wobſejeſe. Na jene dwo, přiedy hačž ſo teho dohlabachu, cžjōbta rapakow piſchilečja, kotež ſo f wulſej

požabſiwocju na mjaſo a twarožſki wulſiſu a njemaſe truſki we ſwojich pſtlač wotkaſ njebechu. Kucze jedyn ſtalaſ ſa nimi bēže-ſe, a doſež wón bōrly ſaſo njepſchitěže, cži druhy ſa nim džechu. Něto ſo horza hoitwa ſa tmi rubježniſkami rapoče, ſotijč paſ je ſwojim dohřeženjom to ſdace ſwōžowachu, jaſo chyzl ſo je ſwojimi honjeremi ſchěčželač. Wſchěž ſaſo woni raſ wotpočkowachu a daču ſwojim piſchěčſeržarjam žyle biſſio piſchitč, potom paſ ſaſo pomalu wuſchjeſe horje lečžicu. Eſbōnčnje durbjadu cži dželačſerjo wſchu nadžiju na ſaſobilače ſwojeſo ſwēdanie ſwōchčičſi, piſchetož te rapaki ſo na wjeſiſch nabžeje ſtaſy dele puſchčičju, bōžej bēſe jim njemžžo piſchitč; tam wonu ſwoje rubježſtwa hžrowachu. Wjeracžſi na ſhubjeni cžaſ, wot podarmo-nej hoitwy ſčjopleni a wuſpōžnjeni, ſo cži dželačſerjo po něbže pjatnace mjeſiſchinach f ſwojemu ſwēdaniſtem mēſtenu wročžicu.

Toſa ſchto jich ſpōžiwanje, jich ſtrōžeje wotſiſe! Wo jich ſpōbownym ſwēdaniſtim mēſtlačtu ničžo wjažy wižčej njebežje; wužłobjena ſtala bē dopuſčjeſta a ſo dele wulſta, wſchitſo wotſto pod ſobu pohrebowuſch. Eſchto bēſe jim nětſo wo rubjene ſwēdanie cžinitč!

Džalomne woni f njebežſam ſhlabowachu, a jedyn mjes nimi džechje: W bibliji ſteji piſane, ſo rapaki Eſiajež kſlěb woſčachu, ſo bychu jeho džečžate; nam ſu rapaki naſeje ſwēdanie wſale, ſo bychu naž wot ſmjerčeje wumobſe — to je Woža ruſa!

F.

Woſtaſ, ſaſtaſ, wuſtaſ!

(B. Schmolz.)

Ach woſtaſ w prawej žiwej wěri,
Kſlej, ſwētny kſlōn doſtaje.
Ežōž f brjoſej roſſamana cžeri,
Kſiž kſowizu wjaž njelmeje.
Eſchtož Želſuſa paſ džečſi ſo,
Tōn ſteji, njech tež ſwadnje wſejo.

Ach ſaſtaſ, duſchja, ſtōžič, pſtalač,
Eso kſnjeſej lubi ſčjerpſiwocſž;
Žoſ' pomoz tebi njeda cžalač,
Kſdny ſrjechčch ſwoju wobčěžiwocſž.
Mēr buchwomny paſ njenam'ſač,
Kſdny piſchecž'wo Wožu morſtotač.

Ach wuſtaſ wſcho! Kſižič bōrly kſciž
Eži f nadžiju tež dobyčje;
Žo njewjedrje ſaſ kſlōnčžo hwěčſi,
Kſižič do njebeſ pučž poſaje.
Wōh wſchitſo derje wumowježe:
Duž woſtaſ ſwētny wobſtaje!

Jurij Wroſſ.

Cžah k Žbōžnikje.

W Chinſkej provincy Yun-nan bēſe pſchěd wjažy lēdčehat-ſami młoby lēkaſ žiwa, kotež ſo f ſtutnym waiſchjom, lubočſi-ſtym dželbračjom napričecžiwu ſhubym a wulſej doſpoſojnočju wuſnjamjenjeſe. Žedyn džeſ — taſ miſionar powjeba — naſ wón woypa, mjes tym ſo ſo my w kapalni mōbtačmu; wón woſta ſtejo a cžije a ſtutnje cžalaſe. Wulſki mōbraz, ſchjžo-ſowanie piſchēſtjažy, bēſe jeho ſedžbſiwocſž wuſtaz. Taſ ruče hačž bēčmu ſwoje mōbjenje ſlōnčžiti, ſo wón woprolſa, ſchto ma tñm wobraz na hebi. Žaſo jemu žadane wuſkoženje podachmy, woſta wón, ani ſlōwčſka njeprawiſchſi, doſko ſtejo; ſlōnčžnie ſo jeho woczi je kſylſami pſjelnječſte, wón na ſolenje pažje, ſaſo po-

stany a mówła: „To je tón jeničski Bুদ্ধa — Bódh —, te ko-
tremuż dyrba jo cłowjekojo modlic!” Potom ho wón k nam
wobtroczi a bjeleje: „Wj scej moji mišterjo, pšichjejeje mje ja
wuczojma!”

To je to wutrobne pšichuwništvo mjes dušcy, kotraž to dobre
chaje, a škrytnušk, kotraž jo woprawdže čini.

F.

Stari ludjo maja ho czeščicje.

3. Wójt. 19, 32. Pšech šchědźiwje słowu dyrbišch posłanecy a starcy
czeščicje: pšichaj w dyrbišch ho bolec pšich swojim Bódom, pšichaj a hym
tón Knjes.

(Marohnu špěw i Baješleje wot i Steshejima.)

Wšěch, šcho mje wulzyj wjekešeli? to je lud šchědźiwj;
A hódaj ja jettam šchědźiwja, dha hym kaž šchojowj.
Šaj, stary cłowjef ša ho mi kaž Bóža kwjatinja,
Wšchaf gyrkei a lud šchědźiwj nam žohnowanju da.

Bódh luby Knjes tu na šwěće wšědych ludži lubo ma,
A šchoj jara lubuje, tom' wjele lětow da;
Bódh wójnje hneš a hlebowo kaž šwěto mečacnje,
Se požypuje na słowu pšech wšoſy šchědźiwje.

Duž widžu-li hdy htoježu ja je hnežtom pšichitny,
Dha htejeje šchajnu klobut šej, kaž hódaj to gyrkei bu.
Tak mi tež wulzyj wožna je tu hora wyhofo,
Wšchaf ta kaž cłowjef wobstarny je bliže do njebja.

Duž dyrbt šwětu młody lud mež starych wje czeščicj,
Co škroble hrojni njepóndže tam k Bózej krašnosćej.
Čechče juntrócčej praji: Starza czeščic kaž Bóžu kwjatinju,
Wšchaf gyrkei a lud šchědźiwj nam k žohnowanju hū.

Suriy Wóšt.

Kubofč k Božemu domej a k Bózej kšubje.

(Wšalm 27, 4.)

Starý Korana w južnej Afrizy, kiz bě, kaž ham prajeje,
70 lět stary, bješe kóžbu šlódnu šobotu 5 abo 6 hódžinom baloto
wot hwojeho doma f mišionistemu šubščicju, jo by tam njedželu
ke mišji pobyt, a potom wróćej ho póněželu šaſo domoj. W jenej
ruzzy meješe šchafalowu wopušč, jo by hebi i nej pót i wobličja
jetrěwal, w drubej ruzzy došli kiz, na kotraž ho šepjaraše.

W jenej jeho knješlowej bjeje wišajše jeho protyfa. To
pač bě mala wušta dešafa je hědmimi džerkami. Škóžby džej rano
tyfny wón hjeješf po rjadu do drubeje džerki, a dokež njedželu
i tym šapocža, dha wježjše, jo je šobota, hódž jón do pošebe-
njeje džerki tyfny. Potom ho na pučj poda. Wyše teho nofny-
ške hebi tež bješeje netafj štelčej šobu na šyrbječe, jo by ho
w Knješowym domje požybnočj mohł.

S.

Sawěrnosć hacž do šmjerce.

Maty afrikanstf čzornoch, džehacž lět stary, šlyšeješe ras
předowanje mišionara a bu hlyboto šapšchimijem. Šafo to jeho
znjes, kiz bě stary njepšchěšel mišionarow, wušklycha, šafaja jemu,
šaſo na předowanje bič, a praji k njemu: „Šeli-so tam šaſo
póněželch, dam cje tak dotho bič a šchwifacž, hacž njebudžejch
mowu”. Šódž bě hólčej to šaflyšchal, bu wšchón šrudny. Wón
pač ho teho njemóžeje wostajč, jo tam njese šaſo šoch, hacž
runje wježjše, jo ma, hódž šaſo dje, šmjerce wštu. W tutej
hwojej wutrobnej šubobje ptače hebi kaſu a pomož pola tróna

hnydy a šaſu bóty, jo je pšichlyšchnosć, i měrom wocafowacž
a wajo Bózej hnydže pšchewotajč. —

Duž bješe šaſo na předowanje poščuchacž, ale jafo bě šedom
domoj pšichajch, šafaj knjes jeho f hebi, wšefajše žatošnje na
njeho a pšichaj, jo by hejtman jemu hnydom 25 puſow na
šyrbjet dač. To ho šta. Potom ho jeho knjes woprašča:
„Šcho móže něč Šeſušk škrytnušč ja tebe činič?”
„Wón mi móž dawa”, praji tón hólčej, „fo to šchěptiwje hneju.”
— „Dajče jemu hječeje 25!” šawota hruhy knjes. To ho tež
šta. „Šcho móže něč Šeſušk škrytnušč ja tebe činič?” ho knjes
i nowa woprašča. „Wón mi pomha myšlic na pšichodne
šaplačenje!” wotmołw młody martrač. „Wječeje junu jemu
25 puſow dajče!” šawota knjes, kiz ho i hnešom ham wjažy nje-
šajaječe. Tež to ho šta, a knjes meješe hmoj lóšch nab tym,
widžecž, kač tón wšoſi šrawjazy hólčej mejo štonajče a šycho-
wajče, a woprašča ho jeho šaſo: „Šcho móže něč Šeſušk
škrytnušč ja tebe činič?” — Młody martrač, hwoju pošebejni
móž ho kamažeho hloša šerawjčej wotmołwi: „Wón mi pomha,
ho ja tebe modlicž, knježe” — a i tym słowom wudycha.

S.

Wótczińska modlitwa.

(Kompozicija wot Korora.)

Knježe, budž i nami!
Marob, rěč a wěru
Šbjerž nam i wótajnej šwětu,
Žohnuj herbšf lub!

Knježe, budž i nami!
Wšchubje štrachy broža,
Twoja ruka Bóža
Šchwituj herbšf lub!

Knježe, budž i nami!
Šbječ ho na naš horti,
Ty pač, kiz naš šwoti,
Šbjerž hmoj herbšf lub!

K. A. Fiedler.

Sserbowka.

Šiftořiška novella wot R. Židuša. Šepjeršchěšit K. A. Fiedler.

VIII.

Wj dyrbimy wšoſu Mařtu jejnej hološej a jejnym wječen-
štim myšlam pšchewotajč a ho f Siegmundej wróćejč, kiz bě ho
i tym wuhlerjom a je hwojotaj šchwibniſtomaj hnydom po hwojej
bitwie i šamgom je Šchorjelja na pučj pobak.

Maty jamnit (Wachššund) pšich nimi wješele šafajče, nje-
móžeje ho pač pšich wšchej hwojej šwěreje šbjerčej, dya a dya
pučj šwibjeje a ho w lěpu ja šajazami a šornami honič.

Njědže tji hóbžiny dotho będu naſchi pšchčejšo pučjowali,
a naſhymne šlónžo bě ho hjožom šejaby šbawtom móžnych šbjožow
ponóbito, jafo jamnit hjołnje šchčowacž poča.

„Am ho lubjo bliža”, rěfny wuhler.

„Wjity dele! Iebje šafajene!” šawota Siegmund, ho w šebse
naprawiwojč; „jow nimamy žanych pšchčejšow dočafacž, a hjožom
hu šlupy toni šlyhčejč!”

W potnym tožhu nětko wošmjio ješdnizy po wuſšim lěpny
pučju pódwom pšichjčachy. Wječeršom šmērč njedachy špónacž,
hacž będu f nabšej rošhubyč, abo niz. Ša 50 kročej šale-
nošče woni šajachy a Siegmundej a jeho towarščam pšchwołachy:
„Tu je Šchorjelja, a šchto šče Wj?”

Sy-li spówał,
Pilnje džélał,
Strowja éo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróny
Napój móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerstwosé da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džélał
Wšédne dny;
Džéł pak swjátý,
Duš datý,
Wotpotá ty.

Z njebojes mana
Nječ éi kłmana
Žiwnośé je;
Žiwa woda,
Kéž Bóh pada,
Wokřéw éu!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šemolerjéž knižicisćišćejni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlétu přichéptanu 40 np. došlac.

8. njeđžela po šwjatej Trojizny.

Psaln 1.

„Wučžba wo šbožu fromnych a šchtaraje štych“ je w bibliski nawišmo tutého pialma. Potajtim wučžbu dyr-
bimy tu došlac, šo mamy fromnych a štych čłowjekow, a
šo na fromnych šbože čžata a na štych šchtaraja. Ke kotrym
my nětko šitajšamy a šyto na naš čžata? Wopominimy
přich tym, šo šo w kóžbym čłowjeku tutó dwoje namata,
dobré a šte; dobre, kotřez džé na to, Wóha štwólicéž a
šwójemu štwóricéžej a Wumožnikéž štwólicéž, a šte, kiž
přichéžimo temu wuwoje. Zara šrudnje je, džéž nětko šte
dobryma; džéž š fromnošću džé a bóle wróčo džé, tam
šchtaraja njewuostanje. Tak wot tebe wotniš, tak šo
čži póněže. „Kajžé twoje džéto, tajta twója mřda; kajšé
twój wuškym, tajta twoje žné.“ Al šawot wo tym rjetnje:
„Njemplće šo, Wóh šo njeda ša šmédž mčž. Přchetož
šytož čłowjek šnje, to budže wón též žnjecz. Šchtož na
wwoje čželo šnje, tón budže wot čžela štaženje žnjecz.
Šchtož pak na ducha šnje, tón budže wot ducha žnjecz
wčžne žiwjenje.“ Wotrachnowanje, šapčanje tu je; njeje
tať, kaž tón a druhi méni, šo žadny Wóh njeje, kiž by na
čžinjenje šwójich džéři, kotřez ma štajnje tať lubo, kěžšowal
a jim dať po jich šttacł, šo je kónž š čłowjekom, džéž
wumrje, šo by potom kaž štom w holi ležal; wostanje
dža tón ležó? njewšchidže dža šajniť a šebi jón wobhlada,
a džéž je dobrý, budže š. špšćej wěžy postajenje, a džéž
je štniž, budže špaleny? Tak též Wóh na naš hlada a

nam čžini hižom tu a wěšće po šwjatej, kaž šmy šebi
póšlati. Al džéž též ma prawy a fromny tu što štwóćje
wjele čžetwóć, wón wě, muto ša wšchu štwóćnošć hižom
přichidže, a jemu je najwážnišće. Šjo šo jemu po šwjatej
derže džé. Nješabudžimo to a budžimo mudri.

Wšimny šebi š wutrobje wučžbu wo šbožu
fromnych a šchtaraje štych!

1. Bruhujimy šo, hač šmy fromni abo šli.

2. Wšimny na šbože fromnych a šchtaraj štych.

1. Bruhujimy šo, hač šmy fromni abo šli! Š temu
pak je třebné, šo wěmy, šyto š fromnošć šitajš. Psalništa
jow wraji, šo fromny „njethodži po radže šjesšóžnyh“,
wón šo hižom štych myšłow, womyšłenow a žadoležow
w džéžčajež bojojćiš hlada, a „njestěji na dróšy šřěšnitow“,
hlada šo šitčžé bóle, hač štych myšłow, šřěbo, njepraweho
čžinjenja, njeje na šřěščnyh pucžach njepóžčžiwosćé,
padušćitwa, šebantwa, wicža a wotwěčženja njedžele na-
matač a „njehyba na šrole wuškémžow“, nima džéla na
jich štych rěčach, jich njeczštych šabawjenjach a njeje
šbožowny w jich towarštwje. Ně, wón ma „lubosć š šatonju
tebo šnjela“; je tola š Wóha a tať ma lubosć š Wóhu
a š jeho šajniť, rěči š nim w modlitwje, pšchidže přchéd
jeho wobličo w jeho šwjatiznje, wobšoni šo domach w jeho
přimje, waji šebi tute wěšćela wuškšćho hač štwétné;
jeho wuškšć je: „moja dušha wěšćeli šo w žiwym Wóhu“. Al
kaž Wóha š wutrobu lubuje, tať jeho též š štom wu-
šnawa a „myšli na jeho šaton wudnoja a w nožy“, rěči

wychłim tajkim myślam i potnej męstości Kniejowego słubienia trościorowac: „Dobrze ja bym, tam byrbi też mój służnobił być“, a „Ja tu tam, wam męsto pśchłotowac!“ Węcnie pśchi tym Knieju być, to je tola to najwaznijsze!

F.

Na herbsku Łużinu.

(Komponował Rogor.)

Wóh żohnuj tebie, Łużiza,
Ty rajo śbóznich honow!
Raz twóta njech ło rośwowa
Kężón twojich młóych honow;
Esó runaj Wózej śahrobje,
Dobrze śbóznowóleć a radoleć kęze
A czihi potoj knjezi.

Njech kraj ty mały, wuści by,
Cje debi rjeńcha sława:
Ty żniwich naród pobożny,
Kij czeleśi Wóze prawaj;
Duż śprawnoweć, pilnoweć, pśknoćce,
Wšedźe dobre waśchajna wótzowisł
Esó jeho krajna pycha.

Dha kężi każ rója jaronika,
Ty Śerbow rjany krajo!
A herbski duch njech njeśhabła,
Eszej rěcz a wern hajo;
Glej, potom Wóh też w pśchłobdže
Po swojej wótznjej dobroćce
Lub herbski njezapomni!

K. A. Fiedler.

Śserbowka.

Historia novella wot R. Żibuśa. Śerbskijcził K. A. Fiedler.

IX.

Węcjorne źmėki bėchu nozj twochowate, a mjełcizjy ło mała ħpła jėdnitow pśchēs czołny lėb hėbałje. Cjėmne a tħmurne bėchu teŹ myśle, kotrėŹ ło w Siegmundowej duħi śchizowachu. Wón njemóŹełje to pśchēs wutrobu pśchjenjeł, bótŹy pśchēd swojego naduwatego njepśchēdła pśchijwjeđentj a jeho wjećženju wuśłajemj być, a tola durbjełje ło i tutej myślu śnateho śchizje.

Łėhne pućje bywachu i blałami tał wuśle, ło mőŹełchaj dwał rycerzej lėdy porno ħebi jėdąc, a teħo bla ło nawjedowac jėdneje łupy Siegmundej i tymi słowami pśchibizji: „Knijs rycerzjo, puta durbja ło Wam a Wsachimaj ħłuznitołoj wotewiac, jeli-jo na rycerŹke słowo ślubje, ło noćŹeće Źaneħo ħpyta i czejnjenju śchizje.“

Siegmund njewotmolwi; ħnėd nad tym, ło je wot nėłajego ħłuznitoł jaty dźerŹany, kotremuŹ durbj jako rośłasowarcej ħłėdowac, jeho ħbł ħadubj. Gofle jako bu jemu to ħiŹećje junu i ħłėbom najwusćijego poćełcjoowanja poŹŹećene, wón mėrnje rjełny, tola i ħłėbom, i kotreħd bėchu potajne słoby ħiŹeće: „Źenje swoje ħłowno njedam, ło uoćŹu czejnyc; wjele bóle wuśłajne wotbrucam, ło Wam ħłownu rośłazu a wotjėcham, tał rucze ħaŹ śmėju ħwobodobny ruzj. PśchetoŹ śchłł, WŹ njeprawniŹny, je Wam prawno dał, swoħodobne rycerzja, kotrėŹ Wam Źaneje ħchizibj njepśchjełje, na jawniej durbj taŹ rubjeŹniŹy nadpadnyc?“

„Wjeće ło na ħėbzju, knjeŹe, ħenac!...“

„Ja wuśłajetju, ło śje ħėbzja, a ło by mi ħubŹcho byto, ħbŹ byđećje mje śabli, ħaŹ ło ħym jako jaty ħłuznitoł a tħlop-
zom pśchēd Wsachego śħwurnego knjeŹa wjećženj.“

„Źeli mojego knjeŹa ħanieć, dħa...“ A ħizom wón mjećŹ i mőznemu wubrej poŹbėhny. Tola njelabj jemu saħo śpabnyc da a dźełje: „Rė, by to mi a mojemu knjeŹej mafo czełjeć cħizito, ħbŹ być jateħo a swajaneħo śarubał. TeŹ ło po Wsachim wu-
prawienju nadŹizjam, ło buďe to mojemu knjeŹej radoleć, ħbŹ śmėje Wsach Ĺiwego we ħwoizimaj rutłowaj. DuŹ, ħbŹ dħa łėpje mėć noćŹeće, jeno pėłnje swajany wotłanice, knjes rycerzjo, a daćje ħebi to ja śabatu ħuŹicŹ, ħbŹ Wam ħaħoj ħuŹicizny wotłoto wiŹita bija.“

Ś tym wón bjes wocħafanja wotłownoj cħaj cħajej do pėdła wotjėch. Tola bótŹy bė w dwełł, ħaŹ je wuśłownej puć teŹ tón prawny. Śtrajina, pśchēs kotrėŹ cħaj dźełje, śaŹe ło jemu njelnata być.

Siegmund, wuśłotnoćej ħwoizj njepśchēćeli berje pħytowisł, wuħlerzej, ħnydom ja nim jėchazemu, to ħerŹŹej rėŹi śchėptny: „Źeli mje woħo njemyli, durbj nėbŹje ja śchłubrėŹ ħobŹim puć na prawizju wotekć. Durbje-li łje ja wjeđerzja wuśłowleć, dħa to na wšed paby pśchjeŹe a jich na ħpomajeny puć wjeđ, jeli ĸji Twoje a moje wuśłenje na wutrobie łeŹi. Wywajuli i nowa dwełł, dħa buď jeno prawje tħłostny a trzebaj wuřeće.“

A woprawdŹe, po nģłotach mjełciznach ło tón ħamy ħłuzniti, kiŹ bė křłto priedy ħorjeŹnu rośłowu je Siegmundom mł, saħo pśchibizji a teħo Śerba na pėdł cħaj ławola. „Knijs knjeŹy Ty pućje pśchēs tónle łėŹ berje?“ ło wón jeho śłarobliwje woprawcha.

„Rė, ja drje tola njepħym podarmo 30 lėt tudy byđiti?“

„WėriŹy ło, noŹ wėjće do Wsachowa domjełć?“

„Wsachow ħizom dałoto je śady naŹ łeŹi. Śmy jón na prawizju łeŹo wotłajili a ja ħobiznu do ħłuboleje ħale pśchizibjemj, jeli po tymle pućju dałe jėchamy. Njeħaćje dħa pał WŹ do ĸhorjełca?“

„Gaj, ale wot Wsachowa ja puć ħam ħnaju.“

„To by jara wotłoto byto, ło na Wsachow wotćjeć; i temu je puć tał ħubjemj, ło byłećje na wjele mėłach i konjoj śałėŹe a je wjećŹ durbjełi. Źeli-jo pał je wam prawje, dħa ĸju Wsach po łėpħim pućju birełnje do ĸhorjełca wjećŹ. ĸutje rano wotłoto wuśłamej ħobŹim mőŹećje tam być. WudźerŹa pał to teŹ Wsach konje?“

„Wamy ħłėb pśchi ħebi a ĸjemj pizowac, tał rucze ħaŹ pśchisprawne mėłno i temu nadėrėbjemj. Śstysł, Śerbo, budu ĸji wėrić! Pśchizibjełch naŹ Źłowonje do ĸhorjełca, dośłanjełch ħwobodu a śchėĸnat, ħjełach pał mje, dħa je cħi ħmjerć wėłta.“

Wuħlet drje ło ĸrłŹi, potaji pał je ħamofapřecjom ħwib ĸtrach a je śłubanej doŹwėr wotmolwi: „WŹ tón puć bótŹy wosładaće! Źeno nėkotre śia křoćeli ħiŹećje, a wón na prawizju wotekje.“

WoprawdŹe, tón pśchipowjeđentj puć ło bótŹy poĸaja, a ĸhorjełcałanowa doŹwėra do Śerbowoje śprawnowje bu i tym ħėtřo pomwjeđena.

WjećŹizny cħaj saħo ħobiznu do pėdła dźełje. Dħs a dħs bu cħizħina jeno pśchēs śchłrełanje śħubita a śchcjołtanje jamnita, kotreħd ħonjełŹi łėŹi ħiŹećje ħpofojeny njebė, pśchetoŹniema. WėĸaŹi, kotreħd pėmi bėłłi na njebu ślejećje, poćja je śady śchłotomowŹy wjećłowŹy śpabowac, jako cħaj moŹu ħwėłłinu doŹpi, kotrėŹ bu jako śłownisłchjo wuŹita. Źu durbjachu łubŹo a tonje wotpocħnyc a ħownoleć i ħebi wśac. Śajatham i konjoj pomħachu a ĸħachju ħim nėkotre dōrtki ħłėba podac, kotrėŹ pał cħi śozpichu.

Podarmo ło Siegmund pėzowawŹe, swoje puta rośłotnyc; łėdy ło jemu porabŹi, je tħroħ śħnawac, a ħizom ło třeŹ po pśchėħurowanych cħłotach dēle wuśłecje. DuŹ na myśł pśchizibje, je rośłubac; pśchetoŹ njerośłładnibje abo i ħrėbŹy pśchēd jeho śławom njebėchu jemu, taŹ jeho toŹawacħam, ruzj na tħrėbjet

Sy-li spěwał,
Pilnje dźalał,
Strowja će
Swójbný statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróny
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf mčrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje dźalał
Wšědne dny;
Děń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klč Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerbske njedźelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šemolerjeh knižicijšćerńi w Budyšinje a je tam ja štywórtlětnu pšchedylatu 40 np. dostać.

9. njedźela po swjatej Trojizy.

1. Pětr 4, 7—11.

Nashe žiwjenje přecj lěta,
Bórh pšichnu žně toh' swěta,
Pomhaj, šo šmy hotowi!
Škrjěšće, daj dla šwojoh' mjena,
Šo laž pšerěnjo šefrawjena
Pšichnibžemy tam t šbóhrošć!

Zať wučija naš něto nashe wotěnjate pola prošyčy, tiz džežda naš dopomnić na tamne poškědne wulke žně, hódže budže tón knjes t šwojim žnjenzam prajjeć: „Šatožće šerpy, pšichot žně šenje šu wušlěte.“ Žehny šebi nje-možemy nicžo hóršycho žadac, hač šo bychmy jato šrale a čezte šwoy šo bomthowali do Bóžich wěčnych bróžnjow. Šač je tón čaš tať jara daloto? Zať wjele je wěšte: po tym šo je naš knjes Šefuš Škrjěšć do šwěta pšich-šchoł a šluf našeho wumoženia došonjał, šmy něto w poškědnim čašu žiwi, tať šo našejše hižom pšched 1900 lětami šwjaty Pětr jowle w našim tełšće pšičač: „Blisko je pšichšchoł tónz wšchitich wěžow.“ Škšesčijenjo šu ludžo poškědněho čaša a maja jato dobri šašojnizy a šwěrní wotročyžy šwojeho knjela šo kóždu čaš na jeho pšichšchoł šotowych džeržec; pšichot jeho džen pšichnibže jato padući w nozgy. Wšo džyť tu šchot prajjeć: „Šo ma hičžće dobru šwiliu; měr je a šadny štrach“, i tajtim šo njechamy dołho wučeržowac, ale džemy jeho pokšajac na jeho šamšneho žiwjenja šróti čaš a bliski tónz. Šla,

šbž maš wotšal čašnyč i tuteho šwěta, njeje dha tehdy ja teby, ty štrobtly člowječe, woprabže pšichšchoł tónz wšchitich wěžow, tónz wšchitich šeršich ludow a čžlnych lóšchtow, tónz wšchitich šwětnych wječelow a čašnych nadžijow? Šať bórny wot ranja šo móže do wječžora wšcho wobročyč! Duž wlinaj woboje šromadu, tónz wšchitich wěžow a tónz našeho žiwjenja, a dajmy šebi wot šwjateho Pětra prajjeć: šať mamy šo jako škšesčijenjo šotowych džeržec na tónz wšchitich wěžow abo šať mamy žiwi byč w tym čašu, šo možli junu wobšac na poškědnim šudu.

„Budžče šróšbi a wučyčje t modlitwam“, to je Pětrowe přenje napominanje, a šať jowle tón wučšobnič, tať je tež wšchibžom tón knjes, hódže wón wo šwojim pšichšchoł režči, nam wachowanje a modlenje poručil a pšichšal: „Šcho dla wučyčje kóždu čaš a modle šo, šo byšče došojni byli, čžlnyč temu wšchit-temu, šchot šo wodač budže a wobšac pšched člowštim šynom.“ Šbž je nam tónz wšchitich wěžow pšchedo blisko, šcho leži nam bliže, hač šo i wutrobnym modle-njom a proščnjom t temu čžetamy, šotřehož lěta nihdy nješchštanu a šotřyž wštanje, šbž wšchitě druge šašnje; Šbž mamy šo wšchibžy šewic pšched šudnym šlotom Škrjěšćowym, šcho dha je nušnišcho, hač šo i čašom, radšcho dženka hač jutije, šradu pšutamy pola teho, tiz dže něto hičžče šnadu na naš hič dajac ja prawo? Šbž dyršimy šo je šwjatym žiwjenjom a i šobabošnym wšchibžom t jeho pšichšchoł šotowac, njechamy dha šo

† njemu wo móz f wygótoſce wołać, wo dar ſwjateho
Ducha, wo wercu, luboſci, naſhiju, wo wſchitſe kſheſcijanſte
poczinti? A † taſtim moſlitwam, praji ſwjaty japoſchtol,
dyrbimy wachowac a ſtróſbi być. To plaći wo czelnej
każ wo duchownej ſtróſboſci. Pſtać ſ moſtymaj kſhib-
leſchomaj ho njemóže wo woſpóla poſtęhnyć, a kaſ móže
człowek nutnoſć mjeć † wjećzornej moſlitwie, hdyž je
ſo prjedy tórtym ſarowatym wjeſelofcym abo, abo †
raſchjeſej moſlitwie, hdyž rano † puſtej błowu ſtawo? Kaſ
chże duſha je ſwojim Boſhom rěczęć, hdyž je wol
luboſće † ſwjećej, wot ſwjećego loſhta a czelneho wjeſhela
wſha polna a pjana? Duz, tiż wy na ſwojeho Knjela
czakaće, budže ſtróſbi a wachuće † moſlitwam.

„Wſchede wſchitkimi wężami pať mjećje mjes
ſobu hylnu luboſć“, piſche ſwjaty Bětr dale. Haj, ſchtó
dha budže junu ſudnit žywch a morych pola ſwojeje wjer-
azyh naſbóle pytać? Njezo druhe, hać ſchtóž je prawje
wery najwjeſciſche wopolaſmo a naſtraſnijiſhi pſbó, to je
luboſć. Chżemy-li dobre doměrjenje mjeć na ſudnym
dnju, dha ſtejmy ſa tym, ſo bychmy mjes ſobu mēli hylnu
luboſć. Wóna wopokaže ſo najprjedy we wodowanju.
„Luboſć pſchitrywa hrěchom hromadu“. To njerěta, jaſo
mohli my ſwoje hrěchy pſchitrywac ſe ſtutami luboſće,
totrež bližichemu wopolaſujemy, nē, to cziini jeniczyž Jeſu-
ſowa ſaſlužba, hdyž ju we wěrje ſapſchinnjemy; ale ſchtóž
je bližichy ſhrěſcht, to dyrbimy niž wotkrywac a mjes
ludži roſnjec, ale pſchitrywac, † tej luboſću pſchitrywac,
tiż piſchego jaſo rad wodawa, niž ſydom, ale ſydom dſchac
króć ſydom króć, niž jenož jedyn hrěch, ale hrěchom
hromadu. Nunje ſpominaſe na kónz, na naſchu abo na
naſchego bližichego ſmjerć dyrbí naſ † temu cziim ho-
to- wiſchich cziniec. Ale kaſ we wodowanju, tať wopokaže ſo
prawa luboſć tež w dawaniu, ſo by bližichemu we
wſchej czelnej muſy pomohala a ſhujala. Tęho dla ſhujchimy
dale: „Wopoduje ſo radzi mjes ſobu bjes mortkotanja.“
Taſte napominanie bē woſchje nuſne w tamnych přemich
czachach kſheſcijanſtwa, hdyž kſheſcijanjo huſto wuſnaci
a pſchecjehani bjes wſteho ſtatola wokoło ſludžachu.
Nam chže taſte napominanie praſjeć: Njech je waſch dom
hoſpoda ſmilneho Samaritſkeho, tiż je kóždemu pomozny
potrzebnemu wotewryena; wjeſchje poſhanow to hoſpody
kſheſcijanſte zyrwtje; wotwajće † temu, ſo bychu waſchi
werybratſja w roſpřoſchdenju hoſpody mēli, hdyž mohli ſo
wokoło Wožeho błowu ſhromadžowac a ſo na rjanych
Wožich ſludžach wotſchewic, a to wſchitko dyrbí ſo wot
naſ ſtarz „bjes mortkotanja“, † wjeſchje a hotowej wutrobu;
pſchotę wjeſhelęgo dawaria lubuje Wož. — To wſchac je
wſte, dary ſu wſchelate a ſu wſchelato wudželene, ale
bohatty abo ſhuby, wuſhotti abo niſti, mlody abo ſtary,
njeſchto ma kóždu, † cziimž móže bližichemu ſhujic. Tęho
dla ſo nam tu pſchitwola: „Eſlužę ſebi jedyn druhemu
† tym darom, totrež je kóždy doſtať, jaſo czi dobrí ſaſtoj-
niž teje wſchelleſje hnadu Wožę“. Kſheſcijan, tiż na
ſwojeho Knjela cjaſta, njemóže ſwoj czaſ lępie naſožowac,
hać ſo bratram a ſotram w luboſci ſhujiti.

Napoſhleſtu pať napomina naſ ſwjaty japoſchtol
† ſwěrnoci, † ſwěrnoci na powołanju. „Něczi-li
ſchtó, njech rěči jaſo Woje błowu. Ma-li ſchtó taſtu
ſludžu, njech ſhujti po tym jamaženju, totrež Wož wudžela,
ſo by we wſchěch wězach Wož ſhwaleny byť piſches Jeſom
Křyſta, totremuž budž cjeſć a móž wot wěcznoſće hać
do wěcznoſće.“ Eſchóž ma we woſhadže rěczęć, w zyrwti

jaſo předať, w ſchuli jaſo wučęć, w domje jaſo hoſpodať
tón dyrbí rěczęć, niž ſchtóž ſo jemu ſda, ſchtóž wón pyta
a žada, ale ſchtóž chže Wož mjeć a ſchtóž je † Wožim błowom
piſches jene, ſo moſť Wož ſam na to ſwoje hamjeſ praſjeć;
tón dyrbí praſhyc: Eſduž w mojim hamće mi ſo rěczęć
pſchitſhujſha, dha błowam ducha daj a móž bjes porota.
A wſchitku ſwoju ſludžu, totrež mamy wobſtawac, njech
je taſtaž chže, dyrbimy † tej ponižnoſću cziniec, totrež
nē a wopomni, ſo ſami wot ſebje ničo njelamóſemy, ale
ſo Wož ſam je, tiż † wſchemu jamaženje wudžela, tať ſo
by we wſchěch wězach Wož ſhwaleny byť piſches Jeſom
Křyſta.

Stróſbi † moſlenju, horzy w luboſci, ſwěrní w po-
wołanju — tať chżemy cjaſac na ſwojeho Knjela, tať
chżemy go hotowych dſherjęć na kónz wſchitkich wężom.
Duz praſchimy:

Daj, ſo we prawej ſwjatoſci
By wjedli ſwoje žimjenje,
Ty wſchidž dač mój ſamluſti,
Co by go hrěchom hlabati,
Eſo ſwětnych loſchtom ſdſerželi,
Te wſchē ſu mowre ſtutli.
Eſduž ty, ſo by
Naſcha duſha ſa tym ſtaſa,
Co by w njeju herſkwo braſa (ſhřl. 132, 7).
Hamjeſ. K. w P.

Alěr w Boſy.

(Epitta).

Amos 5, 4.

Bytaſch, cziwoſće podawmo we tebi
Eſwěto, ſhože, mēr a raboſć wſchu.
Ač, dha žive žoto wuſwol ſebi,
Kſhwalajcy nēť † Woſu wróć ſo tu.
Dſhję je ſpocala ſo twoja raboſć,
Glej, tam kſtožny ſwoju yku žadoſć;
Duſcha haſte tečny nam tať,
Eſduž tu wotmje † ſtworčęcej cſčť.

Alē ač! ty njemžęſch † njemu czaſnyc,
Eſchěno murja wſchac cſe wotdžela —
Ač, ſo by ta murja chſtja panyc! —
Glej wſchac, glej, czi ruſu poſſčja
Luby Eſbžnik, wón czi dawo radu,
To wſchac cſe † Wbtej † lutej hnodu;
Wſchac wón hylnu murju roſlama,
Jaſo na kſhiju ſo woprowa.

Tať je twój Wbž žimjenje czi podac,
Něczi czi Eſbžnik biſchje juntkóž da;
Haj, kſčę wjaž je twój Wbž tebi dodac:
Tu piſches cſěmny doť tež wotdžera,
Eſwioſoh Ducha, Ducha roſhwěcjenja,
Ducha mēra, Ducha wuſhwěcjenja,
Něczi czi pomoz † dobroťm pobawa,
Wuči tež, kať Wbž cſe lubo ma.

Něť ſy wróćil ſo ſaſ' † ſtudni kraſnej,
A piſches ſawjeſch tutej cſaſnolęce
Hlabatej nēť woczi wjeſčej, joſhnej
Do raboſtnej ſbžnej wěcznoſće;

Gzujesich nêk ho i Wošom uwjebrany
A je šmilnošču tu trónowanu,
Wužiwašč je hweta bédženju
Sawoju šbónnošč žno pšes nadjiju.

Wytašč mër, jón njeptaj we tebi,
Njeptaj jón nišbe na hwetci;
Sčimich njeptaj hej bórčij hebi,
Duška njeptajstajnje žalostí;
Tajta prôza čini hujenščeho,
Ničjo nješlonič wôžabano.
Sčibž je w bôhu bledum wumucznj,
We ipanju hej mër njej nadobyt.

Džêžo w toleby njech mješto leži,
Kolebajo špewaj najcienščo!
Tola po macšimych nadraš žebž,
Dofelž wotpočnje tam čiščijščo.
Džêž je mêšo brénju studžnj žiwu,
Tam gže spocz a žiwnošč ptošč čišu;
Tam tež wotročž duška t Wošu ho:
Ženo pšči nim nam'la potoj ho!

Surij Bróšt.

Nême prëdowanje.

Nêhdy pučować do zupého mësťa pščinďže a w nim wšêž
te horbe a krašne žyrtwje se spodživanjom a česčejwosčju wušlaba.
„Zowle drje wjele bošabojajnych ludž bôdži?“ ho wón nje-
snateho woprašča, kotruž bêžče ho jemu pščitowatščik a hžom
na wjazore praščenja wotmolwojt.

„Častupmoj,“ tutón snapščejwini, a wobaj ja bôhu šlêdo-
wajščaj, kotraž ho do krašneho Wôžego domu žotmječe.

Š thora dele pučować do žyrtwje lêžže hladasče; lamki
bêchu potnje wobhabžene, ludž mječahu špewatčju w rutomaj a
hujbu tož pšči špewanju wotewrjachu, ale žabyn špat njeakšincja.
Deganista i rutomaj a nohomaj na byrglach bželasče, tola ničjo
njbêž hšylsječ. Brêdat na šlêtu štuji a po špacju hortliwu rêž
bžerjêšče, wot torejž pat ani špata njeakšincjowasče. Ženo žyle
napošlebu, jako ho wošaba t molbitnje pollaftaj, bêžče i wolta-
mych špôlnajstow hem luboljni bžerjaj hłôž hšylsječ, kotruž
i polnej nutrnosčju hšwajaj Wôžcjenasčj prajesče.

„Sčto je to do spodžimnje Wožje ključ?“ ho pučować
hšwajêš pščimowidni woprašča.

„Ženo to, ščotž hš hšylsčat,“ tutón bžesče, „woprawdžje
i wutrobj pščinďže a t Wôžimaj wuščomaj došidže, a to bêžče
jeničkž molbitna bžesča, kotraž tam pšêch woltarjom klêčesčje;
wšitkž drušj rêčjadu, špewaju a štužaju Wošu jeno šwonfom-
nje, pšchetož jich wutroba bêžče mjes tym pšči žgle druhih wêžadž
abo polna nježewêr.“ Š tym ho njeftaty pščimowidni šhuj.

Tón muž wotučj, jako runje nježelšle šwonj t ranjšej
Wožej ključje šwonjaju. Wêšče to šôn był. Ač, tónle šôn je
bohujel na tak mnohih mêtinach woprawdžitoščj!

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot M. Židucha. Šeršerščizil K. A. Fiedler.

X.

Siegmundej a jeho štužnikomaj, kaž tež temu Šerbej bêchu
puta lêž wotewrate, jako ho wšitkž ščyrtu na hucke liščo wu-
pščetrijču a bôrty tweržêže wušknuču. Gzi Šchorjêženjo pat tu
w nêmym šabwelowanju šebžachu a do nožy wón pošluchaju;
tola čestjenje budžisče ho jako njemôžne pošalalo, tež hdy budžisče

stan bjes straže był, pšchetož tolo wofolo fromy maleje kufi bêchu
ho, do čjornych plaščejow šawalene, ščurne podobu šušitow
šlêdale.

Sčrjebž kufi malý stan šiejêšče, malo roszbželeny wot ščojh
druhih, kotraž jón wôdbawachu; jeno na čestnej straži, pšêch nim
horje a dele šhodžaje, bê pošnacž, so nawjedowarja wôšsta
hošpobuje.

Runjež bê polnož dawno nimo, wustupi i tuteho štana hšjêšče
wyšpata, ščwizna podobu, je ščyrtym ščyrtym plaščejom šawôžeta.
Wšči hwetle hšitêšjo wohnja bê mdošojne rjane wobliščo pošnacž,
i kotrežôž čjornej wočji pod rjenje tworjenjem čšotom šladowasčete.
Nêžny nêž bê i šofta šhribenju a pohubano je šynlej brodu po-
šrpte. „Ššu šajecži do teho wuškêšjo štana pščinjêšeni?“ ho wón
štraž woprašča.

„Tak wjele hač šym widžat, haj,“

„Dži a šawotaj mi Wošumêra!“

Tón muž bžesče i mernym krtum šupom pšes kufu a ho
bôrty i hobotim šušitom wotôžj, kotrž runu čžaru do štana
šastupi.

„Kaš wjele jatych macže?“ ho nawjedowat šušitu woprašča.

„Wozayčš.“

„Ššu tajž mjes nimi, kajščž hwet wožebnych mjenuje?“

„Ženo jeneho šym widžat. Žego panzer je se šlotom wu-
šabžany, a wón mječêšje waušnje a podobu šemjana, runjež bêžčetej
jemu ruzj na ščrbjet šwajšane.“

„Se hšjêšče wjazaj putowanj mjes nimi?“

„Hšjêšče tšjo, dwaj w polnej bróni a jebyn bur w trótkim
pšêštu a ščêrotščj šholowach.“

„Dha šym hšebwêlne jatščj šajeli, kotřž jatych se šobu
wječisču. Hšwajêš mje do jich štana; čžru pošlabadž, hač šu
pščêšêšjo mjes nimi.“

Wobaj t wuškemu štanu kračejščaj a pola štraže šastajščaj,
kotraž bê ho pšêch nutšêšdom teho šameho wofolo wuškêšjo
wohnja šlêšalo. Žafo woni nawjedowarja pošnacju, poštančju,
tola na jeho šwinjenje ho hnydom šojo šejhbadž.

„Wošumêro,“ ho wón t šwiojemu pščimowidni wotročj, „wini
tučšlanu tšjêštu a šwêž mi do štana!“

Š šymatkom bê jeho pščitas wuwjêženi a wobaj pšêch
šajutaj šiejêščaj. Tón Šserb hnydom pšči šastupje we šubotim
ipanju šejêšče; tež tuch druhih bê mucžnosčj pščimozowala. Žafo
ho šwêža pošala, ho drje na wofokim pošlêžaju, čšjênčju pat ho
bôrty šojo na šwioje plaščêšje a špacju dale. Žašotne napinanja
minjenêšjo dnja dachu jim na šhwilu šabycz, so bêchu šajecži. Tež
Siegmund bê wještêš, šwój wotpošlad, šušitam do rukow pad-
mjež, dožutij wibêž. Puta bêchu jemu niz jeno i rukow, ale tež
i wutrobj wlate. Š radosčju nêšto šojo na Wastu myšlêšče, a
i myšlêštu na njewjêštu ho tež ta na stare šeršle kraštowno
mêščêšče. Žonafu ho jemu šimlytu w ščôšêšje womarje šhujču,
pšêchštanu ho ščjžjowachu a wón wibêžêšče ho bôrty wo šnje na
štrawoskim trenju, jemu po šoku Wastu i šiadedom na čšole.

Žafo ho ta šwêža w štanje šjewi, ho wón pošlêžny, mlobemu na-
wjedowarjej, kaž by jeho wo šnje špôlnač, pšêčêšêšnje šwajze, a,
wot šparja pščimozowanju, šojo na šwioje lêžwo padže.

„Wošumêro“, našč nowy šnaty i šwiojemu pščimowidničej rjenzj,
„to je Siegmund, čšjêš bastard, mój towarščj i mlobych lêt! Wôž
čžajk jemu wutrobju wôžisčj, ho by ho wêžj wêrtj pščinjamt!“

„Wj macže pranje, tješje! Kaš šusto šym jemu we Wajštim
nanowym domje poštušat! Š nježo je nadobny tješjet šwywat.“

„Ča tule nôž nječ jow wostanje; wón tež w mojim štanje
žaneho šepščêšjo lêžwa njemana. Šustje rano, je šwitanjom
pščinjêšjêš jeho do močjo štana! Wjêščj wo jeho štanje a naju
štatym pšêčêšêštwaj pšchetôž Ty šnajêšj njeowêru naščjž ludž.“

Sy-li spówał,
Pilnje džéšt,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróony
Napój móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spak méry
Čerstwosé da.

Njeh ty spówał,
Swérnje džéšt
Wódné dny;
Džéšt pak swjatý,
Duší datý,
Wotpočú ty.

Z njehjes mana
Njeh éi křmana
Žiwosé je;
Žiwa woda,
Křž Bóh pada,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa šo šóžu šobotu w Šsmolerjez knižicisćeženi w Budyšinje a je tam ja ščiwórtlěnu pšedpřatu 40 np. dostać.

10. njedžela po kwjatej Trojizy.

Čuf. 19, 41—48.

Běže cžaš, w kotrymž bě nagle pomščitowne roz-
tace a pofta na wšichich ludži našich trajinow pšich-
šča. Wójosć teho knjela běše widžić nad nimi, tak
to bohaczi a tħudzi, šćedšimzy a miodženy, haj hamo
džězi w njedželskej drašće štimlo a płaťajo wšćes mješć-
czanste hašy čěhniku. Žaťo bychu se šwojizaj wozemaj
čěpjenje šwojeho Šbóžnita widžili, wolaču wo pomoz
te knjesej šmilnosće wo wulkim duchownym ħubjenstwjce.
Křwalobny tħerlich njeběše šćhšćez, jenoz šustliniwe
wolaŋe pofutnych wutrobow po wšichich trajinach. Haj,
štwerdžnjene wutrobzy dachu šo šmječezć pšćes ħylšy
pofutnych. Wšichizy wroćichu šwoje njeprawe tħbla a
šćtóz ħewat wulke ħrešči na wutrobje a na šwědomnju
mješće, špowjedawše šo jich i ponižnej wutrobu.

Šćto džemny t ħemu prajezć w cžašu, w kotrymž
Bože ħrojenje runje tak nad našim žiwjenjom šćej?
Běže to nabožna i wšćitofć tħby, pšćemérne šaplaćenje
a tħšťanje přebomniřtw? Ĥemu tak je, ale forjenje tuteje
šabotitofće tħazy. Šć ħubotim a ħanibnym šćězću
šćřřow. Duč modlitny ħibawše šo tħby mőznie we
wutrobach wěřazć. Aš, šo bychmy tež my tajte ħibanje
šćazuwali a šo wobtroćili t ħemu, tž naš pofħofa, šo
bychmy wopomnili, šćto šo t mērej našćej dušće ħobzi!

Naš knjes džěše ħorje do Žerusalem. Kaťa
wulka ħyla čěhnyješe i nim a tak ħemu lűžo i wrotow

tralowšćeho mēta napsćeržiwó džěču! Kaťe wjekele, kaťa
radosć! A wón — płaťasće na to mēto. Haj, wón
widžěše, tak jeho lubosć a žohnowanje šćěřiwacu, kotrež
džyže jim wšćhnyjeć.

Našće Bože šćowó rěčiz wo wulkej lubosćiz
Boha našćeho Šbóžnita t šwojemu ludu.

1. Wón je nam ju wopotaťat wot šćěřaťka ħazć do
šwojeje šćjercze na tħžizy.

2. Ty wšćědnje jeho lubosć widžiz, kotraž je jeho
i njeběšć dele t tebi ħuala.

3. Wšćerwěny woczi t widženju, šo njebychmy šćubjeni byli.

1. Žěšćitofć dolho běchu profetozjo wěščizili wo tym,
tž dyrbješće w Ĥraulu i Ĥnjelom być, a lud pofaťali
na teho bójšćeho wopytarja, tž dyrbješće i njeběšć t nim
pšćhizć. Š wjebełym žěđženjom wozatłowacu wěřazaj
na pšćichodnych Šbóžnita, njewěřazaj a ħamopasćny lud
pak džěšću ħam šwoje pucze. A doťež šo to wěščćenje
pofomdži, běše, jaťo by lud dyrbjal pobarmo čzafacć na
šwojeho trala. Duž pofala šo ta ħwešća nad Běřħeħemom,
a w domach prawych bě jařne. Wudri wot ranja pšćh-
džěču a powitaču nowonarodžěneho trala Židow. Šćěđženit
Žan pak džěše won t Ĥordanej, předomawše w puseřizne
židowšćeho traja wo tym, tž dyrbješće po nim pšćhizć.
Tħby džěše won t njemu Žerusalemšće mēto a žyřy
židowšći lud a wšćitħen wšćolny traj. Žan pak pofaťo-
wawšći na njeho džěše: „Glaj, to je Bože jěħny, kotrež
šćěta ħrešči njebě.“ Duž wuřćupiwšći wućešće Želűš
ħam a předomawše, ale niž tž pšćmawučen. Žě šćta

Zato bještaj ho truch wot stana idakioj, Siegmund słowo spapstaj: „Ty mi ja što njezmojnjech, hdyž na to spomnuju, so ho mi Twoje postajenje jało hłownik tajkeho wojsła bjiwuje sja.“

„Ty mieničy, so nad tymi, kotřiž maju mje postruchacz, žaneje njezmojnjeowanje mozy nimam?“

„Hdyž lubo to sam prajich, haj.“

„Wój luby, to je něšto druge, wojałow do wojny wobdźić, kotřiž ja pjenješy słuja, duži dobowośnikow, ja někažu idee-u wojo- wazych. Tamni ho ja toždu wěz bja, kotaz ho jim pschifože, psche- tož woni fa to swoju mfu doławaaju, a ju teho dla tež jeno mašichny w ruzy swojeho mjedžerja; tuezj pak ho pschego ja tym prashceja, hacj je nawjebowat tež jich idee-i swětny, a maju-li pschiciznu, nad tym diwelowacz, dja jeho na kóždy pad wotehnuju. Ra tyhle ludy ani pjenješy, ani wusnamjenjenja žaneho tuła nje- wuslufstaju, teho dla hu woni tježa swojich tjełow.“

Siegmund mjelečeje. Jeho nadžije bčhu možny rostorch do- jate. To njebčhu žani ludjo, kotřiž mohli nětakemu čješčelatom- nemu mlobženječ f trónej dawomhacz.

Zato ho taj mlobženjejo pod blječim roščěčowanju, powščit- fownu idee-u dušitow nastupazym, wot swojeho pschěhodžowanja jašo wróščichaj a hnotu tuła nastupichaj, ho Siegmund pschi- padnje wobročje a mlobženje na možnym buh hšdom čjelow wišacz. Wječorny wěr we wožotnjenje łopjenije a f wotemřetym čjelowi tych mužow hrajeje, kotřiž bčhu fa swoju wěrnu wumrjeji. Sieg- mundej bu hroyno, a do bolojneho łopjenija na Waršu ho hiščče ješčen sacžemnjeneje nadžije mčičeje.

(Wščichodnje dale.)

Nješkondž skladnosć.

Dženk mlač hšćowu jašnotu,
Zutije mroci njebo kupa;
Dženk čj hradne ržje tta,
Zutije ho tu kšyšy hja.

Duž njeh twoje hšeto je,
Kšawa-li čji f polnej mčru
Kšelič šboja, radowje.
So jón f džalom wuščich swětu.

Wječy, so mkle šbojo je
Črěda blisfo w kóždom čjašu;
D duž nještomdž skladnošće,
Džerj so twerđže f jeho kšaju!

K. A. Fiedler.

Wščelake f bliska a f daloka.

— Črudna powječej pschidnje f hšbija. Kšes kantor Kóžor je 51 lět starj wumrjeji. Wo swětnego łastojnita w žyrthwi a šchali žaruje hšbija wošada. Wón bčhe gyn nalschego njela- pomnitcho herbfleho hudybnika a bčhe wot swojeho nana rjane hudybne dary herbowal.

Č Porčich. Čsobotu, 8. augusta, jeńdže so tu wubjerf herbfleje studowaseje mlobžiny, so by hšownu šfabžowanu pschi- hotowat a wošbeje hšownej hšromadžiny wuradžowanje wo namjetach polóžiti. Wě jich hšjom mmožo studowazych a hšoji pschi- tomnych. Wječelu, 9. augusta, bč hšowny džej. W Šandritez hšojcenzu, f fotehšoj herbfila kšorohy jmašowacych, wotemri w 1/4 hšbžin hšowny stajich f. stud. theol. Wyražacz hšownu hšromadžinu, witajo so špěwje: „Wščičje Čserbitwo njelubijene“ studowazych a hšoji č Porčich. Č wšpřawami bčhu wščje towarštwu fa- šupnjeje, jenož Delnja-Lužica niz. Wščji wólbač bu f hšownym

stajichim fa pschichodnu šfabžowanu f. stud. theol. Wščžkławč Čserbowčan, f 1. poblarščim f. stud. math. Čšolta: Delnja- Lužičan, f 2. poblarščim f. stud. theol. Raplet: Čsorabichan. Ča měšto 35. słowneje šfabžowanki buchu Rabizy postajene. Dalschich namjetow bč jich mmožo. Ra pschichodnyh šfabžowan- lach budge ho něk tež porjadnje pschědnosć fa lub postičeč, kotřiž jedyh słudowazy džerji. Delnja- Lužičan abo akademif, kotřiž jeho měšto šastawa, šastupje pschichodnje wšččch akademi- tow, kotřiž w towarštwach hšednočeni njčhu.

Ča finansnu komisiju, do fotečej f na měšto wotšfabž- zeju ff. prof. dr. Mufi a far. Čšewčizja ff. wučerjeje Polan a Nječjo wusluflichaj, ho wustawki pschijaču, šestajane wot hš. stajichim w pschědnosćej hšobustawow komisijeh. Ralčojčej hšromadžny Čsejerjowych Špibow ho f nowa šariadowača a ja šariadnifa, ho f. wučerj Polan postaji. Kšelej seminarštemu wučeršemu wučerjeje Fiedlerjej ho ja jeho wubjerne dželo a Čsejerjow Špibj hšowny džaj wumraji, šaj tež redaktorje tuchšamdy f. prof. dr. Wduž. Šlad Čsejerjow je hšičče jara wubščerny a čjela na šupowarjow. Šacz botal njelaplačene Čsejerje pschěwa šf adžo- wona a pomina něk tež tu wšččch, šij hšičče hšwoje Čsejerje njelaplačidju; njelaplačje-li ho wone hacj do 30. šeptembra; pomina šfabžowanu pšimnje. Wšot wščelachit štron bčhu telegrafomny a dowyh džojčje, — dwaj tež f darom, — fotež ho pschěčidaju; teborunja porčjadu — hšjom w bčhu wuradžowanja bč šfabžo- wawanu f. šarat kšygaš postrowit, — wščelach čjčejeni hšojčo f hšromadžny štron herbfle hšowa. Ča Čserbfli Dom natoda ho 26,05 hr. Wo tštróčnej šlawje na kšala Wjedricha Augusta šfóneji hšowny stajich hšromadžinu je hšromadžny špědom: „Ralče Čserbitwo f proča šawa.“

Sabomny wječor bč teborunja bšhacje wopytany; wopščijčje w přemim džele konzert, w druhim džiwado. Konzert wumwěže ho wot Wudyščich studowazych, hšwoje trajnostawifich semina- ristow, a wot dwójneho quartetta pod wobženjom žyrth. wučerja f. Polana: Wudyščinského; nimo teho wustupi jedyh trojštřem f pschidawami, tježna je šolomaj, seminarista je šolomaj f guitarje a dwaj seminaristaj je šchytirucžnym kšuchom fa šawier. Wščitzy wubjenje šfutowacy a hšbi wuškeje šwalby dobuch. Šra: „W pašlach“, wot poblarščego f. stud. theol. Wščžkławfa po čjčštim wobbžkšana, ho wot tšych hšobustawow Čserbowki a pjecz kšeznow Paščanjšle Šipj wumwěže a to wušky derje, šaf ho bu jim je wšččch štron pschidpónacze wumprajene. Wo tutym šedno- čjeleje hšičče dotho wječela šabawa wušku šicžu w Šandritez hšojcenzu.

Raž bčštaj přeměj dnjej jenož rjaneho wodomaloj, šaf tež tječji a pošlečni. Njany wušet do Wrožbžija, hščej ho wušfotny park wopyta, šfónczi tu šaf derje poradžene 34. hšownu šfabžo- wawanu, fotež w špěwje: „Ralče Čserbitwo f proča šawa“, se šahorjenjom wot wšččch pschitomnych špěwangm, wušfincza.

— Hdyž je hšlle pschod kšótnim lětanj kšes šarat šerčizja kšorowče dla je hšwoje lubowanje Wšočojanšle wšobdy čahnył, budge Wšočojanšla wošada w blížich čjašu jašo wšyčpřočena. Kšes šarat Wječej je druge šafke měšto pschěwał, džiwajo na štronowitcho krajiny. Wš f wustrowu Wšočojanšle wošadže pschějemy, so bšrh jašo herbfleho dušchompastyrja doštanie.

— Š powječej wo Žepelinowym powětronje w pošlečnim čjěle ma ho dobacz, jo je našč lub šaf-čej muž pschiz muž hšowadu šfupit, jo mohł hšabja Žepelin šašo dale hšwoju myšl do šfutta štajčej. Wščibdom w naščim wóžnym krajju hš dobro- wólne dory hšowadžif, šaf jo je hšjom pschiz mšlčim hšewnow nawsatych a hšabja Žepelin šašo powětron naprawuje a wu- twarjuje, šij budge ho w blížich čjašu do powětra šechnyč.

Sy-li spéwał,
Pilnje dčélat,
Strowja čé
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Libošč ma;
Bóh pak swérny
Přez spaš mérný
Čerstwošč da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dčélaš
Wáščné dunj;
Dčéš pak awjaty,
Dušč daty,
Wotpošč ty.

Z njeboš mana
Nječ čí khamana
Žiwnošč je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew čé!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa ho lóžbu hobotu w Šemolerjěz knižicziščezetni w Budyščinje a je tam ša ščtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. doščaz.

11. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Čuf. 18, 9—14.

Božo, budž mi hrěšćnikaj hnadny!

Ščtwore t modlitwoje čje nućij,
Ščtwore modlitnu čje wučij:

Boža hnada,
Křesćta raba,
Ty šy zule křudny,
Boži klub je tudy!

Ščto je tamnjej čłowjetow, Farisejšto a žloništ, do templa horje wješčo, t modlitwoje nućijo? Niz swon-tna nula, hłóđ abo tradanje; Farisejsti bč drje bohatty a samojžeto žloništ swontowna křudoba nječijščezje. Wjele bóle swontowna swučenošč pišmaručezneho do Božeho doma wješčo jako jeneho tyč, tiž šami wjele do šo dšer-žachu, jako bychu prawi byli a druhich ša ničjo mječaju. Žemu a jeho towarščam wěra, pobožnošč, Boža křužba, modlitwa jenicžy w swontnych wučnyach wobšležaju. Mójšašow žaton jo piščitła, wot mlodoščje šem jo hinał njewješčezje. W prawym čžaku dyrbi tam byč. Křub-ščeho pohannwanja, šmústowniščeho wabjenja a nućjenja nječuju, křiba jo čže wot ludžij wščem, čžezčeny, křwaleny byč. Bč blyščezje farisejstaj dražje křobdžij, w modlet-škej bućni š wušćim brami a se ščerofim wobrubami. Wščitkim widomnje nješe wotošč čžoa a wotošč lěwizy rjemjenje se šatonjowym napjškami — ludžij bla! Wščez to prawe čžerjenje a wabjenje t modlitwoje a do Božeho

templa? Mě a šažo mč! Žebjenje wěrjačeje duščje a ponižneho dučha, nućjenje ščupneho šwědomuja, hłóđ a lačženošč wutrobny dyrbi wabič a nućij t rěčij rta a t roščezčanju wutrobny piščed Křnejšom! To čžer tamneho žloništ horje do Božoje žwjatizny; niz š křwatnym tročje-lemi, niz š poščěnjenej wščžotej křowu dže, ale pomaltu a š čžezčej wutrobu.

Žloništ! Jedny tyč jazpniwanych wotepřezow, kotřij w křužbje romšćeho njepiščezčela štejo židowšći lud š daw-šami a š žami tloščžachu. Žlonizy a hrěščnizy budny š wječšča hromadžje mjenowani; ščto wč, hač bč tamny nčščto lěpšči. Ščnadž šu hrěchi mlodoščje, piščezčinijenje nanoweho herbšćwa jeho tat šničžile hač do křužby nje- piščezčelow a piščezčeharjow; šnadž je křušt piščijabowadž dyrbał, hač ščano t temu pomhał, njeprawbu čžinič; šnadž je křušt křudnych, wudowow, ščrotow wošładał a jich ščupnjenna ščijčal, kotřez šabycz njemóže. W š pře- dawicžich lěpšćich čžakow je drje ščijčže malo lěpšćeho wušćwa we wutrobje wošłoto, tiž by druhdy najradščo doščadžit, ale tiž wutorjenič a žanicžiz njemóže. Wo dnjo piščij žlonišćej křužbje ščijšči křušt hłóš, — hłóš njebož nana: Šsy ty mój šyn, džezčo naščeho šwjateho luda, tiž šobu potłěčjuješ tón šamy lud? W šožnych šonach šteji piščij jeho žožu se ščijšćami jeho njebož mač a plažžo dšajujo: Moje džezčo, šym dža tebie š bološćemi t temu porožžila a š njewuprajomnej lubošću wočžahnyła, šo trowe bla džezčij naščeho luda křube a hłóđne křobžja? Ščylušćho džej wote dnja čžuje tele dopomničezje šarišč-

ſteho doma, lepſchich czaſow; niemèr wutrobſy a ſwèdowanjâ pſichſiera, pòſnacze rojce a ſtòncznie jecho pſchemàſze, tak je ſchreſchił pſchecziwo Wòhu a ſwojemu ludu. Hòdſe ho wobrocził? Schtò pomha? Szwètnie bogatſtwo nìz, nìz cziłowſta mudroſcì abo mòz. Knjeſe Wòzo, ty by naſche wuſchowanie ſtanjie a pſiche! Haj, temu Knjeſej dſze ho bliſiſz, jemu ſwoju winu wuſnacſz, jecho proſbòw wo wobacze. Za dſzu poſtòncz a t Wòhu naſchich wòtòwòw hieł. Dòrje do Wòſzego temple! Duſche jèdženje, nula wutrobſy, ſtòł ſwèdowanjâ jecho czeri t modlitwje: Wòzo, budſz mi hrèſchinieł hnadny!

Wòbaj, Ćarjeſtiſi a zloniſ, ſtejtaj w templem, wobaj ho t Wòhu modlitaj; — ale czeſza modlitwa je ho Wòhu ſpòdobno? Za ho cſi dſajutu, Wòzo, ho njeſijm jato druſy ludſo, rubjeſijniz, nieprawì, mandjełſtwaomàrio, ani jato tòn zloniſ. Za poſleju ho dwòſzy ja tydſet a darwam dſebat wòt wſchego, ſchtòz tamam. To bè modlitwa Ćarjeſiſchego, abo tola to, ſchtòz wòn modlitwu mjenowàſche. Ale zloniſ ſtejeſche naſdala, njechàſche teſz ſwojej wòczì t nje-bjeſkam poſbèhnjez; ale buri na ſwoju wutrobſu a dſchegje: Wòzo, budſz mi hrèſchinieł hnadny! Tu hòrdòſz, tam po-niſnoſeł, tu wuſle wòſhòte ſłowa, tam modlitwa wò duchu a wo prawòdſe, tu cziłowſta czeſeł a ſhwàlòta, tam Wòje ſpòdobanje!

W hrèdſſijnie ſwjàteho temple, najbliſiſcho t naj-ſwjeceſſchemu, wiſchittim wiðomny, i poſbèhnjeneł ſłowu, i wuſchecziſtjenmaj ruſtomaj tam Ćarjeſtiſi ſteji. S hòrdym wòczòtom hlada t njebeſkam, i hòrdym wòczòtom na druſich modlerjow a ſe ſaſpòwanjom na wobòſcho zloniſta. Schtò dſze tònle tuby w Wòſim domje, w mojej pſichòtomnoſci, w mojej bliſtoſci! O, taſki ģinalchì prawy, ſprawy, doſtojanjy ſym ja! To ſu Ćarjeſiſteho myſle a jecho modlitwa je bòle ſhwàlobny ſhèrluſch nìz ſa to, ſchtòz je Wòſ jemu cziwił, ale ſchtòz je wòn Wòhu cziwił. Nètaſtu proſtòtu w jecho ſłowach njeſtyſchich, wutrobne ſòdſchnjeſtò, Wòhu ſpòdobne, jecho modlitwa njeje!

Zyle, zyle ģinal druhi modleł w Knjeſowej ſwjàtnizy, tamny zloniſ. Pòniſnje bè pſichichòł, cziſche a pòniſnje bè ſaſtupì. Nàſdala ſteji, to cziſchim czeñnymu fuſciſtu, hòdſe nìchtò jecho loſſy njepputnje, tam dſze ſwoju hòrzu proſtòtu pſichè Wòſa pſichinjeł. S poſhilenieł hłowu, i tſchepòtozymaj ruſtomaj njeſha ſwojej wòczì poſbèhnjez, ani hladajo na druſich temſchegòw, ani t njebeſkam. Ach, njehlada kòdzy druhi njeſmilnje a ſe ſaſpòwanjom na njeſhò? Ah, mòſe, dſze Wòſ tòn Knjeſ jecho ſhèlſcheg, jecho wuſchichòſeł? W tròſtich ſłowèczach ſòdſchnjeſtò jecho tyſchneje wutrobſy wobſteje. Wiſchòto nìcòto njewè, i cziſz mòſt ho hòrdòſz a ſhwàlòſeł; jenož wòzłòſowacſz a wuſnacſz durił, ſo je Wòſich dòbrotow a darow zyle njeðòſtojnò był, ſo je ſwjàteho Wòſa ſe ſwojim hrèdſſimym ſwòjenjom ſrudſit a roſſènwàł; jenož nutrne a potòrne proſbòw dſhe: Njeſhòbòz do ſuða ſo minu, njeſaſchìſnì mje zyle wòt ſwojeho wobliſta, ale budſz mi hiełche raſ hnadny; ſmil ho a poſhynuj mje hujèmenò hrèſchinita ſe ſwojim duſhom t nowemu lepſchemu ſwòjenju! Schtòz ſrudſjen ſòbòdſen czaſ i hroſzenjom jemu prjòðòſzerji, ſchtòz nètkò ſačuwà, czeſhòz ho ja pſichichòd a wèczònoſeł nadſija, to wiſchitò i tei potòrne, nutrne, hòrzej proſtòtu wupraji: Wòzo, budſz mi hrèſchinieł hnadny!

Wo czeñim pſichitkòdſe, luby ĳchèſcſijano, wòlaſch ty ho t Wòhu? Wòt tobo dſchegſ ty wuſnueł prame wàſchne, prame wuſchihjeſe ſwòſchich modlitwòw?

Do temple ſy wò duchu wobèju pſchemòdſił, Ćarjeſiſe jſeho a zloniſ, w templem jeyu wobładał, nètkò wòpòmì hiełche, luby ĳchèſcſijano, tak ho wobaj i Wòſzego temple dom wobczìſchaj.

Za praju wam: Tòn dſchegſe ſa prawehò do ſwojeſho doma pſichèd tamnym. Pſichetòz ſchtòz ho ſam ponizuje, tòn budſe ponizue; a ſchtòz ho ſam ponizuje, tòn budſe ponizue. To ſu Zeluſowe ſłowa! Wòſ napſchecziwo ſteji hòrdym, ale poniznym darwà wòn hnabò. Ćarjeſtiſi wuſhòſe i temple runje taſki, taſkiſ bè prjedy miz ſaſchòł. Zeho modlitwa njeje jemu nìcò pomhała, doſetł prama njebè, doſetł i njei nìcò njeje ptał. Szwòju mizu ma pteč. Schtòz ho ſam ponizuje, tòn budſe ponizue.

Kat tròſne pał je, ſchtòz naſch Knjeſ wo poniznym zloniku praji: Tòn dſchegſe ſa prawehò dom. Wòla Wòſa je w ſwojej nuſy wuſchowanje ptał, pſichè nim ſwoju wobczèſjemu wutrobſu wuſkupał, poſutnje wo durje hnadny a modòmanja kapał. A pſchi ſwojej, po ſwojej modlitwje ſačuwà ſpòdſitwu Wòſu mòſ ſprawneje modlitwò; wòſha wobczèſjenieł wòtòpòd, wiſchitò tyſchnoſeg ho ſhubi, radoſtinie kapa wutrobſa. Kat wjeſheł dſe tom, kiſ je prjedy tał ſrubny je ſtyſtom a ſe ſtrachòm ſhòdſił. Njech nètkò pſichitkòdòmarjo ho ſpòdſiwòju, njeſhò ho jemu ſmeja, wòn jich teđſju nima. Zeho modlitwa je wuſchſchana, Wòſ je jemu hnadny, teſhò je jecho zyla wutrobſa wèſta. Wòſè-ſenje, mèr a troſchit je wòt Wòſa doſtał. Wòſ je ſmilny, Wòſ je dobroczijnò, Wòſ je wjeſchì hač cziwiſti hrèch. Tak klinezi a ſpèwa ſhwàlobny ſhèrluſch jecho wutrobſy a jaſtſy. W mèrje hlada t njebeſkam, dſajutu a wjeſele wòczì ho dom t ſwojemu dſèlu, nè, t nowemu dſèlu, t nowemu ſwòjenju, ſo by w Wòſej mòzy poſchòſowàł, ſchtòz je hačò doſetł ſhèſchì. — Schtòz ho ſam ponizuje, tòn budſe ponizue.

Luby ĳchèſcſijano, wòpòmì, ſo Knjeſowe ſłowa ſu ja wiſchite czeſhò a ſa wèczònoſeł rèčanje, wòſheje pał ſa tebie a t twojemu ſwòju. Wòpòmì, ſo dſenſha hiełche twoje modlitwò Wòſe ſòhnowanje ſmeja, jeli czerjeny wòt prawehò duſha modlitwò poſutnje a wèrjazy ho ſwojemu Wòſu pſichitkòſujeł w Zeluſowym mjenje a po jecho pſchi-ſaſni. Na ſwòſich pteðach budſa dſemèł hiełche, nìz jenož Knjeſowi wučòbnizy, ale teſz naſche modlitwò pòſnate. Jeli twoje modlitwò budſa jenož ſłowa rta bſes hlubòteje nutrneſe a ſačuwànjâ wutrobſy, dſha ho njeđiwaj, hòdſz teſz wutrobſa a ruſa pròſbnej wòſtanjeje. Prawa modlitwa po zloniſtowym pſichitkòdſe je ruſa Wòdòwòmemu hòſtſke i wiſchijowym liſchòm nadſije a mèra. Wòſ je mi hnadny pſiches Zeluſom ſkryſſy, mòjeſho Sòbòſniſta; to je njebeſte wòtmòwlenje a ſaſhòlowanje praweje modlitwò. Wòſi troſchit poſòſuje twoju wobczèſjemu wutrobſu, njebeſti mèr czeñnje miz do tyſchneje duſhe. Za pał ho wòmblòſuje w Wòſej mòzy jato hòdeł t nowemu ſwòjenju w Wòſy. Njemòſeje wy t wòſhwèdèſeł, wy lubi wèrjazy a ſwèrni teſhò knjeſa? Njeſeje to huſto naſhònił na ſebi a na druſich, o tał huſtoſtrèčanje a trahenje? Sdſyž ty ho po-niſowàſche na tolenomaj w Wòſim domje abo w ſwojej modleſtſkei komorzy, hòdſz ſwoju zylu wutrobſu wuſkupa pſichè Wòſhom w nuſy a tyſchnoſeł, njeje twòj Knjeſ tebie ſaſò wòſhnòſchì a ſwjeſheł a czi wòpòmhał je wiſchichich twòſich ſtrachòtow? Wječòr ty pkaſaſje a ſòdſchòwàſche: Wòſo, mòj Wòſo, ſmil ho, a druſe ranje klineſeje wò-ſhòſ twojeje modlitwò: Hnadny a ſmilny je tòn Knjeſ! To je ſtoſtrèčne naſhònenje prawych modlenjow ſe ſtareho

wjet fašo pšched wobliczo ščahny a hłowu na swoje nadra naski, totež be bolotč roztarabala.

Čarac f choriskim hólzami fałupi. Zeho trojčotowaze słowa bčchu derje mjenjenje, ho pał hač do knježninye wutrobny njeprjehčejščyčadaju. Zeno je b h n b, ja kotrymž jejna bučnja žabačaje, kotruž močejše jej tročista pščinijeleč; ale tón be prječrzu čahnyč, a wona ježo fhanio ženje wjazny njewořabla. „Siegmundo, Siegmundo!“ wona f čijcha šchuchnu, „čeho dla hu mje wozpuščyč?“

Čželna žeremonija ho něšto spocza. Čarac mječaje rěč pšči wotewrjenym fałchčy, fčiz bu do fačžinjenu a won donijechenu, na čož ho čsah na pučz natajni. Wšched fałchčjom chorizy hólzy f tabželnizami bčchju, jim čarac fšedowachje. Sa fałchčjom tšabčaječje Wlafta, wječžena wot dweju knježnow; potom mužjo a na poščebtu žony a holččki fšchjowachu. Čsah bčžejše do kapalnje, hšžez bu čželna mšča wotbžeržana, potom wročžo na pohrjebnišču, fałapaju wotbowoaze. Žafo fałchč do roma puščyčadaju, ho wulke žafočenje poščbe, a tež Wlafta pod fšchawjerjom won čžekšo šchjowachje. Nej be, kaž dytčjasa ho jej wutroba łamac. Čarac na hłowny fonz fałchčja fšupi a fšatu „dobru nóg“ prajejše, fčtož je hščejše bženka tu a tam mjes Šerbamaj waščnje a pšči čžimž ho wotewrjetu žony fałzu a rěčžazy pšchewitaju, kaž by wón fham fwoje poščbenje fšowa na fałofajenych fšožowal. Zeho „dobra nóg“ nžbeže taftle rěčaje:

„Wjele pšchčjelow wotkofo fwojeho wotewrjeného rowa fšromačženy wšžu, kotrymž lubotč fałofaje, mojemu fałchčej fšedowach. Sa ho Wam džaťaju, Wš moji pšchčejšo wščžaju, ja tu poščbenju čžekč, kotruž fčje poščbenjemu f robu fšerbifčid fšalow wopofaľaju. Nžbežo łuba čžekč je wuřabka, jeho mžž fšamana, jeho fšal wonječčejčenu; fšwobodni mužjo buču ja njewořnikow fščinjeni, fčtož tón čžekč pšchaj na fšwimim tšle čžnja. Čehjo dyrbjeje Wam, moji pšchčejšo, hščejše čtal? Sa f Wamni čžerjajach, tač dožho hačž bčž žiwu, a wječelku fš, ho fšym něšto počoj a wumoženje namakał. Čehjo dla fšerčejše fšebi fwoje fšyřly a njewuřčžo ho wječjo wo mije, ale fšwabčje ho nad mojej fšobžmočju a na nařke fšohjebnočenje tam horjela, hšžez čžemju je fšwimimi wčžkami a bratrami nowe fšalefšwo fšožbčž, totež žabny Nžmž fšabubčž njemžje; pšchetož na fšeni je f načđim fšalefšwom fonz: Wlafta bčžej bčžnja njepšchekajnje na fšwimim fšwójžnje žuřu fšlčž jčžž a pšah Nžmžow čžabaje, hačž fšlčžnje pšah pšchjes nič poščbe, a njeye tu žabny wječžej, ani fa nje, ani fa mije! — Zeno j e n e j e, fčtož mje na taftle fšruřku wječje a mojego buča nufuje, Wlafta wobwčbljenja wotbowamaz — je to moje jeničžje bčžekč, fšwotčž, jalo fšyrotu fałofajam. Nžjefšlabu, Wlafta, tač fšestřofčstnje, tač fšewobabžnje do mojego roma! Tmoje bšejšpšle wčžkofo, fšwotčž, ho jeno fšabmelowanje a wječjenje fšwčžejčej, njebawa mi žaneho wotpočžinka namakał po fšotu Tmojeju pšchčeržanjene macjerje, kotruž je mje hšjom pšchčejčene pořtrowika a witała. Wlačž, moje bčžekč, jo ho Čži wutroba wolčži; njepłacž pał pšche dotho, jo mi mł fšitel se fšyřami njewomacajčej, fšwotčž ho pšchjes fšemu do mojego poščbenje fšatata pšchčebreja a mi fšymu fčžu žala. Tež Tebi je počoj po fšotu Tmojeju fšaržčuju fšhowany. A — njedajčej jej wufu čžerčej, moji pšchčejšo, a fšpominajčje na to, jo je wona bčžwta Wlačžeho poščbenjeho fšala. — Dobru nóg, moji pšchčejšo! Dobru nóg, Wlafta! Čžymny wčtr nařymy mł wotewrjeny row pšchčebawa a moje prořte fšawy fšchaje! Pšchčijčejče mje a pšchčejčejče mi wotpočžini! Dobru nóg, na fšowabženje!“

Čžejše fšruřky na fałchč dele wječřfotadžu a bčřhy be row wupšejnjeny. Mužjo fšebi fšobuř fšejšimowachu, žony ho žyle do fšwotčž fšchawjerjom fšawalichu, a wšchžazy čžidhi wotčženalach wupšewachu. Na to fšo fašo ho žarowneho domu wročžidju. Wlačžy čžajčhe ho fšewuřčž, tola wona wšču fšwim mžž hčwomdu wja a

fšo fšuna fšerčaje. Čžejše ho do jeneho fšučžja fšubže a fšwřžnu hłowu na wobč ruzny fšewrje. Wjes tym ho fšwta, fčiz be nčř fšlčdami a ławkami wobšabžena, f muřkami pjelnejčej; jčžje a pšče ho na fšlba nořčadju, a čželna fšojčina ho fšapocža. Wlafta tola waščnje fwojeho łuba wot młobotčžje fšem fšnajčej, ale ženje njebž je jo to fšamo tał napřchčejšime bčžlo, kaž nčřto. Wona ho teho dla je fšwotčžo fšubla f čžidha poščbe a won bčžejše. Čšamotna fšchčejža ho pšchjes fšawřžbu f pohrjebnišču wječje; tu wona najřupi a bčřhy džaťi fčžžž pola rowa fšwotčžo nana fšejčejše.

Dotho wlafta mječžajž a čžidče fšeto, potom fšhřajenje ruzny wšřkofo poščbe, jej f wutrobje fčžekčejše, jej f nowa do wšřfotčžje poščbe a da jimoj fažo fšwabčž. Wlačž fšebi mječžej, jo ho młbi, njebudžičju jejne fšibajny pšche nawalne byle. Wona ho njemodčejše, runčž ho jejnej hšube hšabčejč a jejnej wotčži bšhčžejčejte. Žejne woblicžewne čžohi ho f fčžđym wotomifšom wčłi wozjawaju, rožžohfotčž ho na žarofšnym dopomnčejču f walaje horžofčži rořbř a fšlčžnje jejny rčt f tajfšile wuwotčanjam wotwotři:

„Žabny fšyn, žabny fšyn njemžje nana wječžejč; nčřmř prał nad načđim rodum triumfujwe. Žud njewořnikow a wotročřow muřžu mžž f wječžnju fšubi. Stari pšchibohjo fšu dawno fšarřeli, hewał budžij f nim ruzny poščbnyka a wofata: Čšapłacžje tym fščžam jčž bšebžnje fšutki! Wotčřuř ho, Nadegařto, wčłčž tšch morčarow f Šewojemu wotčarjej! A hšžž tež pračja, a hšžž tež fšwla, rořbřej jčž nadra a fšwotčarjej byřtaje wutrobny! — Wotwri fčje dawno; njemžni, kaž Wlačž lud. Wšohaničjeného tón fwojeho fšala wčžži a ho w pračje wije. Wěda a fašo bčba! Wěda Wam a bčba tež mł! Dyrbju ja fšlčž bšobnikow jčžž? Dyrbju, kaž woni, tył fšončejč? Dyrbju ho tym bšebžžnym morčarjam hščejše bžawofač, jo fšu mi mojeja nana wřař! Dyrbju fšebi tač žimjenje wupřčejč? — Wšwupřčžena, fšojpčna, fšwotčwomaga hščejše čžju ruzny poščbnyčž a fšwotč wofačž: Špofčje mi mozy, wy čžmne mžžnarřšwa, ja wječjenje, ja wječjenje nad pšchčejčžarjami mojeja nana; potom poščbe mje do roma!“

(Pšchčjodnje dale.)

Wšchelake f blřka a f daloka.

— Čšadženu fšobotu mječejše ho w fšobžiju fšhowanje fahe fšewrjeteho fšwla fantora Rožora. Wšobžđenje wotbžđiny fačž tež fšwotčju wučerjoju f blřka a f daloka fšwobčejčej wo lubotčji, kotruž bčžje fšebi fšewrjetu w žimjenju dohł. Nžbžje 70 fšwotčju wučerjoju bčžje pšchřfchł, njebotčžfšemu poščbnu čžekč wopofaľajč. Pšchčđ fšalřfšim domom, hšžžez bčžje fšewrjetu džekł jako fšwřmny wučerč, mječejše fšwjes bučřowny Woigt wotwřofčjenje po fšwotčje: „Na fšwotčjajčđ ho ničjo druge njepřta, hačž jo fšwřmni namafani bužba“ a poľafa na jejo fšwřmne fšojfšije fšwotčowane kaž tež jejo fšwřmne fšmřšjenje a waščnje. Wřch rowje rčžejčej fšwjes wučerč Wřda-fšwřanřki jalo pšchčebřba wučerčejče fšonferenzy, te fšwotčž bčžje fšewrjetu pšchřfchřfchł. Wřes fantor fšwotč pšchřfchřla jemu džak a bžemje w njenje towařřwa fšerbifčid organřfow a fšwjes wučerč Welř w njenje wučerjoju fšobžijčejte wofabdy tačž fšwřfchř fšchř. W Wozim domje mječejše fšwjes fšaral fšchřžan fšerbře a nčřmře čželne přđrowanje, w kotrymž na pučž žimjenja a fšwřfšwřanja njebotčžejčeho poľafa, fšwřmny fałofajenych wutrobnje tročđuju.

Čšalřše dořrowořne dary fa wboře armenřfše fšwřty a mřřřřřřřw na řanřřřřw řřaju:

Marja Čšchmanez w Rařezadž . . . . . 2 řř. — np.
Šennig w Štržři . . . . . 1 „ — „

Šřomabžje: 3 řř. — np.

Čšolčř, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźělat,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój macy
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spak měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje dźělaš
Wšědne dny;
Děš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerzj knihicisćisćejni w Budyščinje a je tam sa šchwórtlětnu psychoplatu 40 np. doštač.

12. njeđzela po swjatej Trojizy.

Žat. 3, 5—10.

Žedyn j najnadobnišćich darow, kotřez čłowjeka wusnamjenje přiched družimi štworjenjemi, je rěč. Jany štožo nima jazyka k rěči naprawjeneho. Šak njeđyrbjał tehobla čłowjek šmój jazyk runje trjebač k šhwabnje toho, kiz je jemu jón dari? Šak njeđyrbjał runje přides rěč hižom čłowjek štutkowac k čjejeji šmowejho Bóha? A tola šak njewužitnje šo runje na šwěće jazyk husto wužywa a šak jara šo trjeba k hrěšćej! Šajfe njebože něštrjajšuli přides šmój jazyk na šmójim bližichim njebotnja? Šak je jazyk mały šlaw a wšak wulke njebože móže došonjeć. „Šlaw, šlawny wožen šajfe kš wón šapali, a jazyk je tež wožen a šwět pokny njeprawdošće,“ šaj, šak šo wón w našćim tekšće dale njemje? „njepokojna šla wěž, pošna šmjerneho jeba.“ Šole wšitko šak jazyk njeje šo Wožim poštanju, ale šakle přides šteho čłowjeka, kiz jón njewobtnjezi. Njeđyrbjał tehobla kóždu čłowjek na to šladac, šo by šmój jazyk wobtnjezi? Škóždu wšak wě, šak ložy šo jemu druždy njeprawe šlawo wužunje; ale šak šlawoto je husto šajfe šlawo bližicheho šrawko a na jeho štrawošćej žrato, wo tym šebi šón abo tamny šwjeršćny čłowjek njeje žaneho přichedjenja šćinik. Tehobla čje našć džemnišćej tekst našće duške powucizjeć wo wulkim šćanjenju hrěchow jazyka.

Šladajće šo hrěchow jazyka!

Wopomizće jenož, 1. šak ložto je šćacimny,

2. šajfu šćtodu nacijnja, 3. šak je wšćajimny.

Njeh přiched rěču šak, šo móžu wobšćaz wšćudje, Njeh še rta njewuňdže šle šlawo mješ tych lužby.

1. „Šak je jazyk mały šlaw a wšak šo wulkič wěžow šlawi.“ Šaj, čłowjek jón wšćak husto ša njěšto džerži, na čjož njetrjeba šak wošebje kěžbu mječ. Ale šak šćryš je něšajfe šranjaze šlawo wuprajene, wošebje hdyž šo něšak rošhnewašć na šmowejho bližicheho, abo hdyž šu šćowny přiched přides přide rošhorjene; šak šćryš je potom něšajfe šarobawne přichedšćlawo roššamane; a tola hdyž šebi tu wěžtu přichemnišćej, šba njeje teho šćóna byla, šo šakle šo šak k hrěchow wobčeziz. Njeje šak ša šćtoda wšćes njeshćubženy jazyk přichedšć? Abó ty šadny šćhibjela šmowejho bližicheho wo nim rěčiziz a šćryš bješ přichemnišćej tež něšćto njewěrne wuprajiziz, došćž wón to njeshćiziz, a to šo dale njeje, a ty mašć šo šamowiciz dla přichedšćubžanja! Čžehobla šak šak ložyš j jazyšom šćrěšćimny? Došćž šebi wušćimny, šo bješ přožy šmójim čjejež šebi šćžerzimny a šmójje prawo šebi šćhowamny; ale to by wopacizne wušćanje bylo, a jenož Woži hšew na šo šćopimny. Husto šak tež čłowjek tehobla šak ložyš j jazyšom šćrěšćej, došćž wuprajene šle šlawo ša ničžo wužne njeđžerži, a tola ma tež mono šmójim mož. Šak ložyš wšćes jazyk hrěch našćanje, šo našć tekst praži: „Šćžde přichedjenje tych šćwěratow, přawot, šadow a móšćiziz džimowno budže šćubžene a šćubžene je wot lužby; ale jazyka žadny čłowjek šćubžizć njemože.“ Tehobla šladajće šo hrěchow jazyka!

2. Kajtŭ ſchtodu wone naczinja! Najprjedy na naſchey duſhi, dotelŭ ſo wobmaja a Woji hñew ſo na nju pſchinjebe. Kaſ taſte nahle wuprajene ſle ſłowu nam mēr woſnje, taſ rucze hač ſebi jo roſpomnimy! Kajtŭ ſchtodu paſ moſe ſtu jaſyt bliſkijemu naczinicz! © hrubym ſłowom moſeſch jemu zpuł wjeſeloteſ rubicz a jemu nje-mēr do wutrobny pſchinjeleſ; taſ bebi huſto ſuſhodſa tola pſchey loſy jaſyt mēr žiwjenja taſja; haſ, ty moſeſch ſwojemu ſobuczłowielej pſcheſ ſranjaze ſłowu teſz zpuł moſ t džeſu wſač a jeſo do čijeſe njeſobowoneho čłowjeſta pſchemenič! Zpu paſ ſy wina na jeſo njeſbožu; pſchetoz taſte njeprſhe-myſlene ſłowu je ſwoj jed wopolaſało. Njeſh ſo tola teſhodla kōždy mjeſ nami, kiſ rad ſwojemu jaſytej wolu dawta, kiſ loſto ſo da t hrubym ſłowam ſtorhnyč abo ſomo ſo nad tym ſwjekeſi, ſwojeſo bliſkijeſo i hiſdženja-poſtynni ſłowami poſhpyač, ſtroži dla taſteſo hręſchneho waſchnja. Šchtō paſ je, kiſ nam taſte jedgejte ſłowu do rta dawta? Šty njeprſchecel, kiſ ſo wjekeſi, hduſ ma naſch rōt pod ſwojeje mozu a moſe nam a druſhim pſcheſ njōn ſchtodnje. Zehodla jemu njeprſchidačje! Kajtŭ dobytt paſ ſtōnczinje tōn ma, kiſ je ſwojeſo ſobuczłowjeſta pſcheſ ſranjaze abo pſchiſhodſaze ſłowu do huſdenſtwa pſchinjeſt? Žadyn, jeno kame čjeſte kaſe a čimulu. Duſ ſo biertny na teſdu pſcheſ hręchōmi jaſyta!

3. Kaſ paſ je woſtajmy? Najprjedy hduſ ſebi roſ-pominamy, t čjemu je Wōh tōn Knjeſ nam rēcž darit: t čjeſeſi a ſhwalbie Wojeje a potom ſo bydymy ſo mjeſ ſobu ſroſymili a ſebi radžicz moſli, haſ ſo mjeſ ſobu poručežili wo tym, ſchtōſ je nam wužitne, wo naſchim žiwje-nju a wo mečſnoſeſi, a ſebi pomgaſi a bliſzili. Naſch Šbōžnit praji: Žohnučeſe tyč, kiſ waſ poſtiſa; proſečje ſa tyč, kiſ wam ſchtodſa a pſcheſčehaju waſ. To je prawe wuſiwanje jaſyta. Niz pſchiſhodžecž durbym ſo na ſwojeſo bliſkijeſo, ale jeſo ſamolwič, derje wo nim rēcžecž a wiſhiſto t ſepſchemu wobroczeč. Šduſ čje ſchtō t hñeweſi hōni, njeje dha to najnadobniſhe, ſo njebač t hręcheſ ſobu ſtorhnyč abo ſiōčje je iōčuju ſaplačicz, ale wodač a ſ luboſčju pytačž dobyč? Je ſnano Wojeſ na wuſme-ſčaſe ſłowu ſwojičž bratrov jaſo wotmolnit ſe ſchimo-bſagymy ſłowami? Wē, — a haſi, woni durbjaču jeſo hiſčjeſe poſbōžiču wo wodačje proſhycž. Njeje naſch Šbōž-niſ wuſmečſačje a ſranjaze ſłowu ſwojičž njeprſcheczeſle njeſt a hiſčjeſe ſa nich wo wodačje proſhycž? Kaſ woleje žohnowanja paſ wuſhodſa i praweſo wuſiwanja jaſyta! Kaſ moſeſch ty mēr roſiſcherečjeſ pſcheſ miſe a luboſče-pone ſłowu a taſ ſwojemu bliſkijemu bliſzicž, hduſ jeſo ſamolwič? Kaſ paſ woſbeje ſwajſt mandželtwa ſo pſchego bole wobtwjerdžy pſcheſ dobre a berjemēnjaze ſłowu! Zehō dla pſchemyſtmy ſebi kōſde ſłowu, toteſž pſcheſ naſch rōt dže, žane njeſmē ſranjaze abo njewērne byč. Čjeſeſch paſ ſwoj jaſyt prawe wuſiwačž, dha dži t temu, toſžeſoſ ſy ſraniſ, a ſjednaſ ſo i nim, ſamolw tehu, na toteſheſ ſy ſo pſchiſhodſa. Potom budže mēr a ſpotoſnoſeſ tebeje pſchemwōdžecž na wiſčeh pučwač, a teſz wōj njeprſchecel budže čje ſnano ſebi bōrny waſicž a čje čjeſečicž. „Šchtōž dže žiwjenje lubowacž a dobre dny wiſdžicž, tōn pojimai ſwoj jaſyt, ſo by ſteſo njerečžal, a ſwoju huſbu, ſo by njelubda.“ Šamjeſ.

K. w K.

Dnjeſki ſpew.

Dſaſ a čjeſeſ mēj Wōh, tōn miſy,
Kiſ nam brōbdu žohnuje,
© kōždym ſečom nowe dſjany,
Wōž a kragnoſeſ poſaſe.

Dſaſ a čjeſeſ ſa žohnowanje,
Kiſ ſmy i pola ſhowali;
Jeſo wōžne wobſtaranje
Deſčeſ a ſlōnzo wobrabži.

Dſaſ a čjeſeſ tom! Knjeſeſ bajmy,
Špřemajo a we ſtutki;
Bratrov hłbōdnycž njewoſtajmy,
Šsmilni ſmilnoſeſ doſtlanu.

Dſaſ a čjeſeſ, bōžj jemja Woſa
Noſh pōd nami t žimoleſi;
Hač do rowa, ſimertnoſ! loſa,
Šhwalmy Woſa wjekeſi!

Handrij Zejſef.

Chinſke předowanje.

Žebn chinſki předaſ ewangelija tole pſchirumanje natoſo-wačje:

Maſ beſche muž, tōn jebdn džeſ do ſtubofeho podkopa padny a ſo hač do ſchije do maſaneſo baſna pſchepačje. Ani hiſanja njemōžny, wōn ſadwēlowačſi wo pomoſ wolaſche.

Pſchipadnje ranje Confucius nimo džeſe, tōn wopomo-wołanje jaſchychawſchij t podkopy pſchijſtupi a i njeſobowonemu dele wolaſche: „Wōſi wōſoſi ſobubratſije, mi je tebe jara žel; ale taſ ſy jeno ta njeroſowom byč moſti, ſo ſy tule dele padny! Za džu čji tu dobru rabu dže: Durbjač-li ſnadž ſeſo i tutaje hrōſi-neje ſtubiny wuſeč, dha džeſ ſo prawje na ſedbu, ſo wjaſy dele njepadnječ.“

Mjeſ tym teſz buddhiſtiſti mečſchit pſchiſtupi a na pſchepad-njenego tele ſłowu ſtoſowawačje: „Wōſoſi pſcheczeſo, mje jara boli, tebe jow deſta wiſčječ. Za myſlu, by-li ſo tebi poradžilo, nēbže wo dwe ſtečzinje abo jeno teſz wo poſoju ſo mi ſiōžicž, dha moſt čje pſchimnyč a wučeſaſnyč.“ — Tola podarmo ſo wopuſčjeſny přōzowačje, ſo by po ſčjenje taſ daloſo hoſje ſeſt; wōn je ſwo-jeje ſadwēlneje wobſtejnnoſeſ njeprſchidže.

Štōnczinje bliſčjeſe ſo Knjeſ Zejſuſ a jaſchychawſchij ſtoržbne wołanje, ſo wōn rucze do ſtubiny dele puſchicž, njeſobowonemu ſwoju ſyſtlu wumōſeſtiſtu zuſtu poba a jeſo wjekeſe won wuwječje. Potom paſ wōn na padnjenego i wōčſtom poſneje luboſče poſlaba a džeſe: „Wōj ſyno, dži i mērom a njerečž dale wjaſy!“

F.

Pſchekhodžowanje.

Wſcheſ doſhimi lětami po minjenju lēcžymy přōbſdinow jeneſo ſwojičž nēchduſchij wjeſnyč wučeſerjow wopytadž, piſchi čimž tōn wo bebu rēcž teſz tole naſpomni: „Šapucjowat tōn kōwč njeſjmy, a tule w naſchey malej wſy beč taſ-rieſz w kōſde žiwy. Za bebi rad won njeſwērič; pſchetoz lēdna pučſa namalač, hōžeſ njebečſi wot pilnyč žniſeſtiſch džeſčacjerjow wiſčjeſ. Wl beſche to nje-ſpodoſne lačjeſe, ſo durbjač ſo pſchekhodžowacž, meſe tym ſo woni wo hoſzym džeſe ſiejaču; pſchetoz mi čuſyčje ſo pſchego ſbač, jaſo durbjeſi i porſtom na mnje poſaſowacž a rjeſ: Šlečjeſ, taſte dobre dny tōne muž wuſiwa! Tōn i žyſa njewē, ſečſe džeſčal rēta. Pſchetoz to dže jim piſchjzicž njemōžadž, ſo moſli bowiſčeč,

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Prěz spař mэрný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwał,
Swérnje džěłat
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Džat daty,
Wotpočń ty.

Z njebojs mana
Njech dı kłmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ła łóžbu łaobotu w Čsmolerjez knižiczišćičećni w Budyšinje a je tam ja šćhtwórtičnu pšchedpłatu 40 np. došlacj.

13. njeđzela po swjatej Trojizny.

Matth. 6, 1—8.

W tutym stawje s knjełowego předomowanja na horje namačamy to napominanje:

1. Kał mamy prawje almozinu dawacj, a
2. kał mamy prawje ła modlicj.

1. Mějeje kěđžu na wójaku almozinu! tał tu blyščimy najčeho Ebođžniča prajicj. Niz so my mamy to činić, abo čehobola; to ła ja teho knjeła homo wot ła rołpmi; a to món tež njetrjeba tam tym židam pšćitafacj. Žibđi wjśał dawachu rady wot bwojich kublow tym potrěbnym! Almozinu dawacj, to ła blyščejžijanjtwo tež wot nađ žaba. Wjśetoz kał dołho bweł steji, ła swětna kubla wjśelako rośbđelene byle. To teđžuje i teho, ła je Bóh čłowjełow tež i buchwornymi darami wjśelako wuhotowat! Po tym bweł jenemu łóžcho, žiwnosć a potrěbnosć ła warbowacj, dż-łi druhemu. Dale ła wjśny wjśazy sałkuži, dż-łi lěni. Do něłotřeho domu pšćibđe nujša i tchoroću pšćes kłmertyny pad. A dby by ła po woli něłotřich ludži wjśho jeniste kublo jenat džěłto, ła krotki čađ by łašo tał bylo, kał je to Bóh po bwojej mudrej radze wot fwočatka pořajit. Potajitim, šćadnosć ty je, almozinu dawacj, a s tym tež pšćibđiškufnosć i tajstemu šćutkowanj. To wjśał njeje wola Wóžto, ła by łaobatstwo na łaobatstwo ła nałromabđžo, ła by nałromabđžo čłowjeła wotbłnjeđita; čłowjeł je pořajeny ja łałtojnika, kiž ma prawje wjśowacj tež i puntami tuteho bwełneho kubla! Čhjeđ ła ty pšće-

čłowjeł tajstemu žabanju wobaracj? Měnišć, ła ła njetrjebach šćaracj wo bwełnjtwo a nujšo bwojeho blyđčeho, dbyž małch jenoz łaam wjśeho došć? To by bylo nišće stejiłčho! Wjśađčho je nam date. Džel łaobu blyđnym bwoj kłbł, tał reła tež ła tebe. Dba bweł twoje bwełto pšćejmje šćadžecj a twoja čłma bweł tež pođnjio. Šćadnosćow pak, almozinu dawacj, je došć. Šćadajmy jenoz nujš do łałow tħudobu a nujš, šćupmy nujš do domow, džěđ je tħoroć. Drije njeje wjśadžom tał, ła je nujša bweł wjśny pšćibđila; ale kał tón knjeł je pšćibđišk i nam čłowjełam a njeje ła prajčat, šćitó je najčho bwełnjtwo šćawinowat, kał wón łóždomu pomha, kiž je w nujš, tał je wón nam pšćebđinamjo dał, kał mamy ła tež my pšćečłmo bwojim bratram šćadžecj, kiž ła wo to bwełnjtwo. Kał steji i tobu? Je tebi došć, ła Bóh bweł blyđčich a šćajecj? Nž, čłmjeł jecho błowa dbyđich ty bweł, čłmjeł tež w tym, ła almozinu dawajć wot teho, s čłmjeł je Bóh tebe žohnowat. Šćadacj pak ła mamy, ła bwełmy almozinu njeđawali pšćeb ludźimi, tał ła bwełmy wot nič wjśđeni byli. Kunje to to tón knjeł tħošta. Wjśečje, wjele ła dawajće tež w Jerusaleme; ale wutroba dawarjom njeđ pšći tajtim dawanj. Žiđ hordboć jich wabješćho, ła almozinu jawnje na tořhočječu a na łašach dawachu. Lud dbyđełe jich wjśečje. Čač njeje tałte šćadžerjenje tež bweł pšći nađ namačacj, ła čłowjeł almozinu dawa, ła by njeno a čłešć meł pšćeb ludźimi, a njepšćina na Bóha, kiž tola wutrobu prubnje. Na tałte dawanje praji to tón knjeł: Šawěrne, ja praji wam,

woni maju swoje myto wrzeć. Gdyż ty paś almożnin dawajch, njech twoja lëwiza njemë, ihto twoja prawiza cżini. To je dawanie, kotrz sjeżdhuje i praweho křećcijanstwa, i zyle křećcijanstewo imyhlenja. Zyle w cżichim, w potajnym, niź ludzi dla, ale dla Jeśom Křesćta kamego, so bychmy jeho wolu cżinili. Hdzeż ho tak cżini, tam żohnowanie njewowostanie, taż też tu křyśdymy: A twój Wbóž, křiz ho potajneho głada, tebi to jasno jawnie saplaczci. A to jemu na pokłednim dniu, hdzeż wđho cżinjenje cżłowjetow na jawnie pschidńże. Njecha-li dha też my tajtewo myta dla rady a i wjekełofeżu almożinu dawacz a dobrotu cżinicz po swojich mozach? Drje nješto je w naś, ihtoż ho pschecżiwo temu wobara, ale to dyrbinu pschewinyć. Pomoż t pschewinjenju a t dobyczu wuprosżymy paś kej pschecż prawu modlitwu!

2. Raś mamy prawe ho modlicz, to nam tu też tón Kries praji. Modlitwa je rëcz wutroby i Bóhom. Tajta prawu modlitwa njetrjeba na jawnie pschidń pschod ludźimi, a Bóh tola tajtu rëcz derje rośym! W tej modlitwie je nam wulke a woskebite prawu date, mjenujży so křemny swoje prošmy psched Najwyjśchšeho pschinjelc. Prawa modlitwa paś njeye lošta. Škam Luther, tutón móžny muż Bózi, je prajił, so bž jemu huřto czešto, wšchitte swoje myřke w modlitwie jeno na Bóha słozić. A njeye tak też pschi naś, so budżemy huřto, hdzyż ho modlimy, wot našchid myřkow wot Bóha wotczechnjeni, a na tónku modlitwu dyrbinu pschidacz, so hu to jeno prošne głowa byle. Niz tak; hdzyż my psched njebeřtu majetofeż stupimy, dha też dyrbinu ho jej zyle poddacz. Hdzyż to czeřed, dha ho rośymy, so njebyrbijich cżinicz, taż cži heřchlerio, wo totrych tu tón Kries praji, i ho radzi stejo mobla w řchulach a na rořkach ģahow. Woni řei to meřto pytaju, hdzeż je najwjaży ludzi, so bychu wđwżeni byli: to je jim to najwrażniwje. Tón Kries i tym i zyla jawnie moblenie njewotpołajuje. Woskebite mōz a řwiatocznofeż leži też runje w jawniej modlitwie, taż ju mamy w Bóžim domje w řienocześniwje wërjazyż; ale tón Kries cže tu pofolacz, tak je ja naś wyřche teho nufne, też w cżidej łomorzy ho je řiwojim Bóhom rořczëřowacz. Wřchudžom je wón tebi bliski, a nutnu modlitwu wón řiřki, njed je to, hdzeż cže. A to je nam řbōżna wřstofeż, so my řenje a niđže njëřym řami, njëřimy wopuřczeni, ale so móžemy řei řbōży cżař pomoż teho wuprosžyć, křiz je najmōžniši. O so my tuto nařde prawo tak mało wużiwamy! Hdze řu ho řhubile te řjane domjaže nutnofeže pať rano, pať wječor, w totrymž ho zylu dom řromabžeřde t řiřkjenju Bóžeho řwiateho głowa? Rať porořdo naberžejch řiwōřu, kotraž ho i modlitwu ja blido řubnje a i dżatowanomju ja dořtatu zyrobu řařo wot blida řtanje! Rať wjele cżařa budze njewużitinje wużiwane, a řrotë minuty ja teho, křiz ma řainje cżař ja naś, my njenamofamy. O so by nařd cżař řařo wutnyć, wjaży ho modlicz, dha by na tutym řwëře wjele řepje bylo. A tola pschi tym też niz tak, so by ho wjele řłowow cżiniko, jato pōhanjo cżinja. Š tym my ničo njedokonyamy; Bóh wřřat wđ, cžejo je nam trjeba, řrjedy dylji jeho prošmy. Dha je řrotë modlitwa dořbajaca, hdzyż je řenoż nutna a wërjaza. Zu řiřki Bóh, a wón ju też tak dalofo dořelni, řacz je nam tajte wuřkřęjenje po jeho mudrej řaple wuřtine. Dořto dyrbajalo nam być, i tajtemu Wbžej ho modlicz. Wjele pať ho nam pschi tym na pschecžo řaja, a nařde cžejo je głabe. Zu řłabofeż pať

dyrbimy je wřdzej mozu pschewinyć, dyrbinu ho zyle nařdemu Bóhu poddacz, ho i nim řjednoczeż a řtanje, řtanje w modlitwie t njemu wlořacz, też my cżemy ho i řatubom w modlitwie i Bóhom bđëřcz a prajicz: Kriesje, ja cže njepuřcžu, řłiba so mje pōřbōmujech. Hdzeż ho tak je řwërnej wërjazej wutrobu mobla, tam pschidńże tajte myto, wo totrymž tón Kries tu praji: A twój Wbóž, křiz ho potajneho głada, tebi to řaplaczji řjawnje. Šamjen!

W. we W.

Wużiwanie řiwjenja.

Šchëř řjenje řiwjenje tu wuřicz,
Nađ Bózej řtworbu wjeřel ho;
Še řchëřejom řwōřa daj řei řłiczëž,
Wřmi niřki dom też ja lubo.

A lubuj řchëřku njewinnoće,
Ra řbōży řłorł ho njemerřaj;
A pschicł-li řłedł wjekełofeż,
Špew dżatny řebi řapřewaj.

Dgerz ja dobre, taż Bóh cže wōđi,
A řabudž, řchtoż ho njeworčja;
Šęřti řakaty też rōžu plobži.
To budž twój trořst a nađřija!

Handrij Zeřłeř.

Štyřkanie.

(Špita.)

Řebr. 13. 14.

Řřbōna je nam wutroba
Šow we řhëřčim řwëře,
Nařca řabofeż řłej wřřa
Tam po wōřnej řëře.

Ra drowařkej drowe je
Řřchëřo porjebzenie,
Štanje pōcznu bōłojnje
Cżinicz wosčëřenje.

Řrjeczku cżahnyć řadamy,
Kriesja dořtacz cżemy;
Ač, ho řorřy i nufy my
Zyle wuřcženjem!

Řřchëje winy řiwobodni,
Řřëřca też na řeni,
Cżłłi Kriesiej w řławnořci
Šłazicž i jandželeni.

Ale, Kriesje, łombřilł ho,
Rař tu i řebi wlořacz,
Špōřëž, so dořłojniřho ho
Mobli pschitowowacz.

Ač, tak derje, hdzy řmy tu
Prawje wojowali,
A wotpocżiniej řradnemu
Řnadu dořłatwaj!

Zurij Wřřł.

Dar lubofeže.

Ředyn duchowny w Łiberopolu ja ředyn řyřtwiny twar řromabžeřde. Wbōn do řemų pschëřupřich řłamow pschidńże a tųch řudzi wo dar ja řjba prošëřde. Tam bđëře runje řbōhny Kries w řłamach na wopuřcz, kotrz duchownego prošitwu też řiřkřeřde; ale wōn ja řyřtwiny twar ničo řacz nočyřde. Nřeto też řłudy řyřat do řłamow pschidńże, křiz bž runje wječor swoje řyřce wupokōřicž, so by řacz na dřiři džen we nič řyřow nalořicž, a też tuteřo řarať wo dar ja řyřtwiny twar prošëřde.

Řyřat džeřde, jo wřřat je řłudy muż, ale cže tola malicřtořcz dać, łamna wudowa pschi Bóžim řařcžu je dže też mało dala. Ra to wōn řutu do dýřłafa tųny, wřdę swoje pjenicę wuřcže a je i wjekełofeżu duchownemu da. Tōn ho jemu wutrobie ja to dżakowajše a jemu pschëřde, so cżyř Bóh jemu nalořita řbōhny řiřbu řyřow wobradžicž. Žaťo tōn řbōhny řries, křiz řararje řaneho dara dać nočyřde, to řiřkřeřde, ho wōn

njewierzają śmiejąc się a i rybkiej bjęcej: „Sa chzu wam wsięż ryby wotkupić, kotręz jutkie popadnjęcie, a chzu Wam ja kóždy punt rybowo hrinuu wozają sapkacjic, dżyli henał placza.”

Majajtra rybak i swojim świczam bjęcej ja rybami hładac, a jich tał wulku bytu w nich namala, kuszaj bjęcej że nie pręby na jebyn ras popadnył njeb. Wbón nętko swoje ryby wsi, i nini do domu bogatego knjeja bjęcej, a tutowi tyczjęcej swoje hłubjenje bjęcej, hłudemu rybkiej wsięż popadnjenje ryby wotewlajac a jemu ja nje rjanu hromadu pjenjes sapkacjic, tał so rybak pjęczbjęcac kóczy wozają dosta, dżyli bjęcej bjęć pręby fararzej ja zyrwinny twar dał.

F.

Wbón jochnuj cje, o Łużiza!

Wbód i tobu Wbón, o Łużiza,
Tubój kęćw njech njechowadnie;
Njech podożność, wsięż męćwina
Paner tubój wostłanje.
Cze rjenje wysch węż poczinkow,
Ty droha maczaj wotczinkow!
Wbón jochnuj cje, o Łużiza!

Ty pokład dyje njechowajec,
Kraj wulsiń wotow fi;
Cze wsiężcje kula wotwolecj
Sa duchu, wutroby.
Njech kława tuboja młódn fi,
Kęćj tuboje czeńtwe wotczinkow!
Wbón jochnuj cje, o Łużiza!

Njech jachny wicior nječkama
Swias kruty, wotkowfi,
Kiz wjeje lud a knjećerja
We hwećje, luboćfi.
Njech w idóntu, wjećichu strowa fi,
Ty lipa, śchomje naródn!
Wbón jochnuj cje, o Łużiza!

K. A. Fiedlef.

Poniżność.

Se żywienja prustego krala Wiedricha Wylema I., kotręz w kęce 1740 wumrje, ho mnoze czańi poniżnego żywienja powjeđaju. Żebyn ida ho nam wohećje wotfędźowanja bódnj być.

Wiedrich Wylem I. męćejche wacanjne, hębi wjećor, pręby hacz spacz bjęcej, wot swojeho komornika modlitwu wuczitac dać, kotręz kral i wutrobnej nutnoćju hędowaczej. Rowy komornik, swoju hękuzu nastupajacy, męćejche, jako pręni kóczy wjećorow modlitwu pšchęćchitaczej, pofornioćji napřchęćjo kralaj winojty być, jo kłowa: „tón Knjes jochnuj tebie”, pšchęmęni do: tón Knjes jochnuj Wajchu Majestojci!”

„Chto tu ty cžitac?” jo kral pšchękłapjenty wopracja.
„A teho męćenjenja, jo njeje móżnariej hjęćejche doćć cjęćje wopokajaj, komornik porjeđi: „Tón Knjes jochnuj Wajchu najwsiężichu kralowfi Majestojci!”

Nętko pał ho kral roshnęwa. „Chjęćch mi ty tu modlitwu kęćpac?” Pšchęd Wohom hym ja tał derje hęćchit tał ty. Tebie je ręka, tón Knjes jochnuj tebie, tebie, tebie! Napřchęćjo Bohu hym ja woboi cjęći!”

F.

Sserbowka.

Historika novella wot R. Žubja. Sęberhjęćfi K. A. Fiedlef.

XIV.

Swęby hjęćej na njeju siejadu, jako Matzynu lohfi stup rožu i trawnyh jwsielowu sęćwienje, kotręz pšchę wulsi hjęćejtu, wotřejć lęha w runu cžaru do hjęćejuba wjęćaju, wjadu. Wona bę lęby sto kroczej do lęha nuz, jako wyhosa mużiła podobu sęladu mōžnej hjęćju wustupi, jej i pšchęćelnym pofitrowom ruku poficji a ju potom do swojeju ramjenjow jantnu. „Wda fi Ty pšchj wsiężć mojej pšchawach tola jowle?” wona i nęžnym porotom japocaj; „jara huišo hjęćejubęćjenjo hac hew wujęćuja, a a hdy bychu Cze namakali — by ho ja mnje pšchęćne byćje hšubito, kotręz mje hjęćej na żywjenje wjeći!”

„Niz tał bojalaje, moja luda! Seno wjećni ludjo w nowembu tał jaje stawaju. Mużiwa knjeja Zana durbja ho nętkle hjęćej wot swojeje wsiężćnej pjanofcje wustpac.”

„Njeortur, Siegmundo, mi je wotoko wutroby pšchę cjęćjo i temu.”

„Mi tež, ale jeno teho bla, doleć mam ho wot Tebie bjęćic. Njemōžach pšchę wutrobu pšchęćej, Tebie tał hamu bjęć dac; hac na trowu lęha chju cje teho bla pšchęwobjęć.”

Być bywaczej w drjewinie sęćejćfi, a ruku w ruzy wonaj bale kracjęćhaj. Jo jenoobžijnim pšchęwanju pšchidžęćhaj i tamemu dubej, kotręz je pšchęćelnimemu cžitarej hjęćej derje jnaty. Matzynie zyke byćje pšchj jeho woshładanju jarza. „Wšchę malo drjemj, wona pob hšulami pocza, wón hjęćej jowle hjęćejche, a wsięż hjęćej hjęćejche, kęz bjęćja, na naju hšubjenstwo; o so by wono wot tutaje hšubjny kem naju żywjenje roshęćelato a pšchęwanju woshęćelato! — Tola nętko mje bale, Siegmundo! Njewidžijn tamle teho muža, kotręz i pšchęhonyćjim hšubom wotowloćju pšchęje? Napřet do lęha, a Wbón pšchęwobjęć Tebie a mje!”

Wona ho i jeho woshęćja wuwiny a bjęćej hjęć woshładanja pšchę hšifke spušćęćabdo Sprewje i męćchęćanškim wrotam. Siegmundo pał wošta stej a hjęćejho je na njej hšadaczej, doniz ho sęladu wotčijnj, Sprewju wšchęćje woshładowaje, hšubita njebjęćej. Wędy bę Matra tu hamu dozpita, jako ho jej mala podobu a wulskim bręmjenjom na hšribjęćej hšifke. Wšchj pšofna, jo je žib Levi. C pšchęćelnym pofitrowom cžyjche ho wón, hjęć praweho pšhłabanja na nju, nimo njeje hšunyc, jako jemu natcha pšchęćelniza pucj jantpi a ho i wutrobny pofitrowjenjom wopracja: „Wšchę hjęćej, Levi?”

„Wožo mój!” bjęćej ho pšchęćwanj pšchęćupnik, „i wotfal Ty pšchidžęćej a hšchę hjęćej? Wšchę męćch swojeho nana, a cžejch jaso bo lawiše jamy hębi wsiężć?”

„Wbón nan je moryn a ja cžach i Wam.”

„Gni, hm! Chtotja mōžu Czi ja woboi, štary muž pomhac?”

„Wbón mōžemoj hębi napřchęćjenje i pomozy być: Wb budjęćje mój nan a ja woshładam Wbón jako Wajche bjęćej.”

Wšchęćwanje cžaji ho rošajacnjchu, a wón, kotręz wsiężć njebęć, wjele hšowom cžijnj, jebnorje cjęćny: „Njech ta je! bji do męćja; wotoko pšchjpoćnja hym jaso domoj.”

„Dobry Levi, o wroććej ho se mnui!”

„Wšchęćfi pšfna dšowta być, nješmjęćch nanowe pucje pšchęćchjowac. Du nętkle na swoje pšchęćupnišwo, a wrot je roshbrojen cžaj.”

„Wšchę dha cžęćej?”

„Na wšh, hšano tež do Kóćkowa.”

„Wohęćla njebjęćej tam! Njewęćej dha, jo hu tam Sųšitjito wsięż wotowloćju wobčęćhny!”

Sy-li spěwał,
Pitnje dźěłał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje dźěłał
Wědnje day;
Dźěł pak swjaty,
Duži daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřow čoi!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Widawa šo kóždu hobotu w Smolerjez knihičičkarni w Budyšinje a je tam ja šchwěrtlětnu psychoplatsu 40 np. dostać.

14. njedźela po šwjatej Trojizy.

Matth. 7, 24—27.

Wo mudrym muži rěči knjes. Hdyž hewak čłowje-
tojo wo tajtm blyšcy, potom drje i bromađami t njemu
řhwataju, ale žaneje pomozny, žaneje rady sa to, sa čož
tajtu pytaju, njenamataju; jeno to pšeho šhonja, jo šu
tamni mudri dočej, jich wo jich pjenjehy pichinjesej. Wjele
nufnjich, hač t tat mjenowanym mudrym ludžom řhoběžej,
je: šam mudry muž, mudra žona řo řejnjcy. Ty mōžejš
řo tajti řejnjcy, mōj pšehčeřo, šamo hdy by žanyč row-
řebnyč duchownyč darow njeměj; mōžejš, hdyž tež potom-
niž mudry ja tutón řwět, dha tola, řchtož je wjele wažni-
m, mudry řo řejnjcy ja njebjeřte řraleřtmo, tat, řo řwoje
wěčnje řbože na dobry řwjerdy řatlad řatōžnyč, a to šamo
řo čí wlač njemōže. Duž blyščymy to prařenje:

Mudry muž, mudra žona, no čyž řo tajti řejnjcy?

Řhryřtuř praji nam: 1. hdy tajzy budžemy;

2. hdy budže řo pšehde wšchm potolačej, hač tajzy řymy.

1. „Řchtož te moje řlowa blyřchi a čini je, teho
přchirnam ja mudremu muži, řiž je řwōj řom na řlatu
wutwaril“. Šo Řhryřtuřowe řlowo blyřchimy, to je to
přenje, řchtož Řhryřtuř wot nař řebi řaba, a to je woprawdže
tež to najřabnijiře, řchtož tón wulfi Bōh wot nař řebi
řadač mōže. Řižom, hdyž njebchmy na čłowjeřa, řiž
ř nami řečej, čyžli pořlučadž, bychmy ř tym wopotařali,
řo jeho njecječimy. A na Bōha nočyžli ředžbowadž?

Čyžli woprawdže řebi myřličej, řo budže Bōh tajte njec-
ječenje řebi lubičej docj, abo řo wōn jenož t temu řečej,
řo njebj ničtō na njeho pořlučadž? Hdy bychmy woprawdže
tajzy njerořomni čłowjektojo byli, řiž bychmy řebi tajte
myřličej, řižom ta řhwatba, tořuž Řhryřtuř Marji dawo,
jako t jeho nořomaj na jeho řečej pořlučadžej, by jim
nejřhto druhe řyřbjała prajej. A řat čyžli my řořno-
wanje wot jeho řlowa mēčej, hdyž njebchmy řo čyžli
blyřchecj? Najwulřijře řbože řa čłowjeřa žane řbože njejej,
hdyž řo řebi njedja pichjwicej. Řat wotřanje tež najřab-
niře řlowo, Wōže řlowo, bjeř řōždžte řořnowanja řa
čłowjeřa, hdyž jo do řwojeje wutroby pichjwicej njedja.
Ale ač, jich wjele ani wjazy řwōlōnjnyč njejej, wulřeho
Wōha blyřchecj, ře ř Samuelom řjez: řečej, twōj wotročej
blyřchi. Wjele bliže řeži jim druhe řlowo: řchtož je tōn
knjes, řo byč ja dyrbjał pořlučadž na jeho řlōž? Štar-
řchi řabaju řebi drje wot řwojich dječej, řo bychmy na nič
pořlučade, pořlučaju drje tež řuřto — a druřdy řat jara!
— na řwoje dječej, ale na wulřeho wōza wřchitřej
čłowitřich dječej njepořlučaju. Na řatřich, řiž řo řa mudryč
wudawaju, ředžbujaju drje čłowjektojo, řaž by řiž řlowo
wěrne řlowo Wōže byřlo, ale na woprawdžite Wōže řlowo,
řa řlowo wěčnjeje mudrořeje njepřchindže jim ani do myřlow
ředžbowacj. Wōni řo drje řami řab řlyřchi řečejčej
mēnja, řo je řiž řečej řat mudra, ale teho njedžabže blyřchecj,
řiž mōže řam wo řebi prajej: ja řym, řiž řym, a budu,
tořuž budu. Řež jow plačej: hdyž řu řo řa mudryč
mēli, řu wōni blařni řejnjeni. W řwojej blařnjecj teho

Krysiuhowe słowo ho nam hśuboto do wutroby hrjeba: „Schtōž te moje słowa hśyśchi a čini je, teho pśchirnam ja mudremu mužej.“ Hamjech.

W. W. H. W.

Spytaj to!

Wšiti wśchdjenje jene słowa hebi
Ty i luboſy słowa Woſhejo
A ſkhowaj, wopomni we wutrobje,
Schtō tebi praji, kaſa to.

Ty potom wśečſze bōrſy ſhonitſch,
Raſ ſbože tebi pśchupadneje,
Raſ wjele lōſſcho czeſje ſujeheſch,
Raſ hwiēt cje mjenje ſawjebeje.

Tež wjele bōle buďeſch hlabacz
Szo hrēcha, buďeſch ſlubniſchi;
Wśeſe twoje inamio buďa druſy
Tež na puč Woſi nuczeni.

Ty buďeſch dale ſpokojniſchi
A bźlacz rad a wjehele.
Duſ: trōtke ſłowu kōſe ranje!
Tōn poſhyt žel čji njeubdže.

Surij Brōſt.

Srudna podawisna.

Se hewjerneje Ameriki a to i New-Yinggolba w Pennſylvaniji nam pścheb mnohim ličami hśidowawu ſrudnu powjeſeč podachu.

Pścheb dwōmaj lětomaj młoby cźlowjeſ, wśſty Joſef Maurer, knjeſnu ſetnu llingeronnu, kiz be lubuſch ſwojeju ſtarčēju, wob-
rēča, jo by i nim czeſtwa, dokeſz beſchajſy ho jenoj ſtarčej ſa-
powjebeſchaj, ju jemu ſa maubjeſtlu dač. Sblajnjena hołca po
jeho radſe cźnjelſe, a jeynu nan ho ſapſchjabaſa, jo wona ženje
jaſo do ſtarčjiſhego domu ſapſchjaci njeje. Pścheb lětom Maurer
do Kanady bźheč, a i pjeuſajam, wot njeje hłantny, a ſe wjeji
hamſuej malej ſaſchjuzu ſetna hebeje a ſwoje bźečſo žiwjeje.
Duſ pścheb neſtotrymi njebeſemi jeynu muž w Montrealu na jētra
wumre. Bēlaza wudowa nabźjiheč ho, jo je cźaſ twerdu mu myſl
jejnego nana ſmiliſ, a ho ſe ſwojim nimale dwōlētny bźečſom
do ſtarčjiſhego domu wobroczi. Tola wſchitſe prōſimy bēchu po-
darno. Nan ſwojej bźowuſy a jejnenu bźečſu pśchebył we ſwojim
domie ſapowjebeſi a pścheb nimaj burje njeſmilnje ſamtny. Mōſ
bēche ſymna a dałoſo a ſchēroto njebe žadny dom. Wlčſhe ranje
ſetnu i jejnym bźečſom pścheb burjemi ſtarčjiſhego domu morowju
namakaču. Wboſej bēchſtej ſmjerjuplej. Podarno bēche wobſch
mačſ to male ſtworjencſto hſchēſe do ſwojejo hamſhego dračſerjenta
ſawalečſy pytała.

Wty ho wēſo i poſtnym prawom nab nanowej njejednocſi-
wojeſu a ſurowej krutoſci roſhorcjamy, kotrſy be nanaj hſubjenego
ſyna tał njepodobny. Tež da ho ta prōſtwa na tał neſlotrych
ſtarčich berje naroſena byč: Wječſiſe teho runja kaſ won!
Njewoſtortkujſe ſwoje bźečſi, hbyž wone i roſkačom wobčopu-
pſtaju i ſtarčjiſhej wutrobje a i ſtarčjiſſemu domej! — Wtā
mjenje pał je tale ſrudna podawisna teſz napominanje ſa bźečſi:
Njeſazpſuwaječ joſnowanje ſwojeju ſtarčjeju a hlaboječ ho pučſa
hrēcha, pścheb wſchēn teſz pſchi wobſtanſtjenju maubjeſtwa! Wboſej
ſtarčej mataj prawo na to, teſz pſchi wſchdym woženjenju wot
woſ pſchjajana byč a hebi žadač, jo wy inajmjeſchſa w lečſetſi-
wojeſi jey pſchjowolenje wocłačſe.

F.

Sserbowka.

Hiſtorija novella wot R. Jidubſa. Seſerbschſch K. A. Fiedler.

(Wotrachowanje.)

„Rō, Levio“, neſajſi rſczjeſch hſubſniſ rjeſny, „Ty ho prawje
bōrſy ſe ſwojejo pſchekupniſtwa wobčječſy.“
„Woſu buď bźał, jo tule hołczu jeſtach; hewat buďich tym
mōrbarjam do ruſow paſnył.“

„S wotkał pſchjōſeſch, rjane bźečſo?“

„S Rōtowa, hbyč ſuſtitam czeſtnyč.“

„Sbſha tam pſchjōſečſechn?“

„Dženka w noſy.“

„Raſ hſynli?“

„Wčera ſe ſaſhadenjom hſōnza jeno neſtoſi pſchjōſečſechn; ale
wotſo poſtnoſy je jač hſchēſe wjele pſchjōſechnył.“

„Dyrbimy knjeſej Janej ſmolom wo tym powjeſeč dač, jo by
Ty ſuſtitom wiďała a jo mōſeč wo nič wēdōmōečſy dač. Bźečſa
hſy namaſač, rjane bźečſo?“

Levi ručje ſa niu ſłowu ſapſchjaja: „W Lewiowym domje
w židowſkej haſy; mje woheſela, jo mōſu tym knjeſam poſluſič.“
„Schtōž wēm, to hſym prajta“, Wlſka wotwōraroſaj bźeſhe;
„bźečſe to jeno ſwojemu knjeſej; ja njemōſu ničſo druhe pſchi-
ſtajič.“

„S czełanzom i njeſchēſečſhego lēhwa wōſniſi roſkačōw rad
ham porēči; buď ho jeno na to pſchjōtuy, jo ſmječſy bōrſy pścheb
knjeſa Jana ſtupieč, a dopomni ho na wſchitſe wobſtjenōjeſe. W tu
hſwiltu mōſečſy i Lewiom do jeho domu hieč; mſy po Tebe pſchjōſ-
bžemy, hbyž buďeſch žabana!“

S tym ſłowami: „Mi by lubſho bylo, hby buďečſe mje na
poſoj wotſtaji; ja i wuſtiti knjeſama njeſēčſy!“ ho Wlſka
i Lewiom wotſtaji. Tola lēby be wona ſwoje ſmaci w Lewiowej
ſtaje wotpoſloſiła, jaſo poſol pſchjōſiſe, jo by ju na hſrōb domjeł.
S woprēbſa ho wona pſchēčſjowječſe, hōbu hieč, ale pſchirēčſowanie
Leviove, kaſ teſz hamſne pſchēčſwōbēčſenje, jo jeje napſchēčſim ničſo
pomabačſi njeubdže, jeynu njelōſiſe pſchēwiny, a wona bźečſe. Wo
boſhim hſobže bu wječſena a pścheb wſchōſim burjemi jej poručeſe,
tał boſho wocłačſečſy, doniž wōlana njeubdže. Lēby bēche
ſtawitiſ poſtala, jaſo ho frute muſiſe ſtupj bliſachu, a mlobēſy
pścheb njej ſteječſe, kotrēhoſz prawidlowne czaſi hſēdu hſylneje czeł-
noſeje a brēſidowanja poſačōwachu. Wſchēčſtapanjenu wōn wotomil na
Wlſku hlaboſeč, a jeho czaſi ho wōſiwichu.

„Ty hſy jara pſchēčſelna, rjane Sserbowka, jo mi ſalutujſch,
moje hſubjenje dopjelnic. Wubjich je teſz nēto i czełſa dopjelnic
moſt. Duſ je na kōſy pad lēpe, jo hſy Ty tudy pola mje, hač
ja w Rōtōwje.“

„R Wam ja njeſhym pſchjōſſečſa, knjeſ Wlſthero, ale ſteju
jomle na poručeſnoſč Wlſchego knjeſa nana, kotrſy dže wote muje
nēchto wo ſuſtitach hſchēčſy.“

„A ja cħył wot Tebe teſz rad nēchto hſchēčſy. Tola naj-
prjedy nan, potom hſyn!“

W tym wotomili ho burje wotewrachu, a Wlſka bu nutſ
puſchēčſena. Knjeſ Luther mjeſ tym po ſorriboru horje a bele
hſobječſe, kučſe roſhubžemy, jo nočny prjedy i blaſa wotwōſnyč,
doniž Sserbowku hſchēčſe roſ wiďał a i njej porēčał njeje. Zeſo
lečſetſpſowječſ njebu na žanu twerdu prahu ſtajena, pſchetoſ Wlſka
ho bōrſy jaſo ſiewi a cħyſheje i hſujnym poſtrowom nimo njeſo
hſchēwōwacu. Tola wōn jej puč i tymi ſłowami ſaſtupi: „Sbſch,
hołca, kaſa je twōj nan do Rōtowa pſchjōſiſ? Njeſhym ſwoje
ſłowu berje bźerka?“

„Rōrty je tam pſchjōſiſol a nēto je njeboſi“, bźečſe Wlſka
i hſrōbiſ; „mēčſe bźał ſa Wlſchu wobrotu, ale nēit bajče mi
hieč!“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosć
Zradny je.

Za staw sprěny
Napoj móeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrby
Přez spaf mórný
Čerstwość da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnyjo džěłal
Swědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duži daty,
Wotpoć ty.

Z njebjes manna
Njehs dž khamana
Žiwność jo;
Žywa woda,
Kli Bóh poda,
Wokrěć će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu kóbotu w Ššmolerjez smijicijšchgerini w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlětnu pšechpłatu 40 np. došćaz.

15. njedźela po swjatej Trojicy.

Psalm 37, 4—6.

Pucź t mērej
chze nam psalmista tudy pośaśaz.

My šo praśchamy:

1. Kať jón džemy?

2. Šdže wón dowjědže?

1. Měj šwoje wjekele na tym knjeju, t. r. wobrocź šwoj duch na teho knjeja, šo by š njeho mozy šwojeho žiwjenja wśak. Čłowjekojo šwoje šwjekelenje na druhich mjeźach pytaja — jedny na towaršchnošć, drugi na knihach, třeći na šwětnych šwjekelenjach, na wuśtětach a pucźowanjach — tole napominanje chze nam prajić: Njepytaj mozy šwojeho žiwjenja w tym, ale pytaj je pola Bóha. Pódoaj šo je šwojim duchom do šjewjenja Božeho, do biblijškeje stawšny, do wuśchby Božeho šłowa. Kať šo něchtó w šahrobje na wśchelaťich pšobach šradnje, tať tež my na wśchelaťich pšobach šłowa Božeho. — „Měj šwoje wjekele na tym knjeju.“ Ale šteji to w našej mozy? Mžjemy šo t wjekele nuśowac? Wěšo, doťeľ je w Bošy wścho wjekele a na teho, kiť Bóhu šo pódba, tež tajše wjekele pšchubje. Duť porucź temu knjejej šwoje pucze. To nať dopomina na naše starośce. Mžjemy je wot nať wotwalic? Šaj, to my mžjemy š tym dwójim dowěre- njom: šo ma Bóh mž, kiť najšdej šłobościj pobrachuje, a šo ma lubość, ša nať šo šćarac. Š tajšemu dowěrenju dyrbiš šo pšchěbjeć. To dyrbi twoje šłowo być we

wśchitich tyśchnośćach, tať tež w kóždej starościj. „Porucź temu knjejej šwoje pucze!“ Kať wjele je w tyśchnośćach bižom špěwanje tuteho šćerlicyha šćudnym wutrobam pom- halo, kiť je po našchm psalmje špěwany: „Ach, porucź Bóhu šwětu!“ A mēj nadžiju! Nadžija pšchinyje t do- wěrenju, šćuťšćownu rabość. Nadžija wibži ranšću hweśdu. Wona wě, šo dyrbi dobre wot Bóha pšchitć. Tať hlada nadžija do šłotoho pšchichoda. Šbožne šaću- wanje „wěźnoleće“ bjerje čěžu čěžeho nēcizšćeho čěba wot ramjenjom.

2. Pucź wěrijazny wjědže t mērej. Bóh budže jim dać, šćtoť wutroba šebi wožada. To njedha prajić, šo by šo džělicy Bóžemu kóžde maľe pšćeje dopjelnico. Kať doľho my mudrośce nimamy, prawe pšćeja mēć, tež Bóh nad tym wjekele mēć njemžje, nam wśchitě pšćeja dopjelnic. Wón džje by pšći tym jenym, šćtoť je nuśne, šadźewal. „Našcha wutroba je njeměrna w nať, doniť njewotporćuje w nim.“ Šdžy pak je jeho namafala, potom ma poľoj. Potom w tym jenym wśchitě pšćeja dopjelnja, kať pucźowat w zušće tyšćazore wo- šćejnośće čěujšće, doťeľ běšće šćalemy wot teho jeneho, wot domšny, a džyť je šo domoj wróćit, wón wjazy na tu čěžšćotu njepomni. Wutroba, kiť šo t Bóhu wróći, ma mēr. „Wón budže wśchitě derje čćinic.“ Šdžy přebawšće šćubjenje nam to šboze šćewi, toťeľ našde žiwjenje w Bošy Bóhu pšchinyje, tole to šboze jeho žiwjenja š nami pšchipowjeba. To wśchit je najpředy pomizowanie: niť my šćuťjemy, ale Bóh šćuťuje pšćes

naš. Ale hdyž my to poniznje pšchipsnajemy, doſtanjemy
dwojake zohnowanje, my bjes pšchecaſa ſaczuwamy, ſo
njeſlonezna moſo ja naſ štuttuje, kotraž w luboſci w naſ,
ſa naſ, pšches naſ wſchitto f lěpſchemu wobroczi. To je
něšto wulke. „Wón budže to cjinicz.“ Šso doměrjaza
wutroba ma mēr. A tole žebjenje po Woju, to žiwjenje
w nim a doměrjenje na njeho je ta wěra, kiž prawych
czini. Zow ſo f rańſich ſerow ſtaroteſtamentičeſe ſłowa
ſłowczo ſchryſtusoſne wobobudže. W ſchryſtu budže to
wjeſele nad ſwojim ſnjeſom najſhyniſche. A ſchryſtu
je wujednanje. Zow wěrjacych prawdoſc wuſtupi lož
ſwěto, kotrež wſchitto roſhwěczi a tam, hdyž ſwěczi,
wſchitto porjenſchi. Duſcha, kiž je f hnadu prawa, nje-
dwełuje, ſo budže Wóh wſchitto f ſbóznemu kóuzej domjeſc.
„Poruč temu ſnjeſej ſwoje puče a měj nadžiju
f njemu; wón budže wſchitto derje cjinicz.“

Šamjeń.

Doměra w horju.

Wutroba, ſcho tebe rudži,
Kajſe horjo tyſchi cze?
Šcho czi ſtył a njeměr budži,
So ſy polna žałoſce?
Hdyž je twoja doměra,
Tale ſylna ſepjera,
S kotrež maſch tu w ſwěcze ſhobjeſc,
Šawojej wočzi f njebu wjedſiſce?

Njeměr, ſo ſy wopuſchcena,
So twój Wóh cze poſaby;
Ně, ty droho wuſtupjena,
Wſchubže w jeho ruzh ſy.
Jeho woło ledžuje
Wobno, w nozh na tebie,
Wjezi ſylki, kotrež plačeſc,
S nimi ſwoje ložo mačeſc.

Njeńdže wſcho po twojej woli,
Dje po radže Wjeſcneho;
Duž wſmi ſchjiz, hač runje boli,
Woju ſnjeſej podobaj ſo.
Spomni na jeho ſlubjenje,
So wón pomja, wumojce,
Wolamy ſo w nuſ f njemu
A ſo doměrjamy jemu.

Duž ſo wſchje rudžby wſdawaj,
Kotraž duſchu wobčeſa;
Woja ſhwaleſc njelaſtawaj
Ša ta! mnohe ſmiljenja,
Kotrež doſta w žiwjenju
S Wozej wulkeji miłoſci.
D ſchto wſchitru hnadu ličzi,
Kotruž Wóh czi hižom ſchjizi!

Nječ cze tale hnadu czeri
Š roſtaſcu a poſuče;
Potom Wóh czi f nowa mēri
Šawoju luboſc ſchcēdrinje.
Wón dre drubdy poſhoſta,
Zola ſwojich lubo ma,
Nany hoji, ſylki treje,
Šrudne duſche f troſchom hrēje.

Duž dja poruč ſwój dōnt jemu,
Horja bōl cziſ' na njeho;
Njeſpuſchczi nadjei, dzerž ſo f njemu,
Jeno jemu dawēt ſo;

Wofaj, plaſaj, ſpěwaj, proſch,
Horje proſtaw f njebu moſch,
Domiz wón to, ſchtož cze tyſchi,
Šlōnczije tola njewuſthychi.

Bray: Mój Wožo, hlabaj na mije
A na moje huſjenſtvo;
ſchryſta dla mēj hnadu ſa mije,
Jeho ſchjiza dzerž ſo.
Šprōzne ſlawy poſpěl mi,
S mroſow wjedž mje f jaſnoſci;
Polōž moje bēdowanje,
Hač mi hwiia wēczne ranje.

D hdyž ſmēju tole ſbožo,
Kač ſchu potom ſhwaleſc cze,
So mje twoja ruſa, Wožo,
S horja f njebu wjedſiſche!
Tam pod mēra poſtamami
Wudu plaſmy ſpěwacž czi,
So ſo njeminy mi ženje
S duſche moje doměrjenje!

K. A. Fiedler.

ſchcēzenja.

Generaſuperintendent D. W. ſchfel něhdy předwowaſche: „Maſ
jebyn ſtary muž ſe mni pſchidže a žadaſche, ſo chyzl ja temu
duchowennemu w ſomowrčej wſchacž, w kotrež wſchadže bu wón
něhdy ſchcēzeny, ſo by jemu jeho ſchcēzenſte wopſiſmo poſlał; f čemu
jo wón trebaſche, na to wón ſhēro njelaſnu wotmołwu da, a ja
njemōžach prawje wot njeho ſhōnič, ja czo chyzſche wón ſpomnjene
ſchcēzenſte wopſiſmo mēč. Wot jeneho mužja, w tymſamym domje
bublaže, hdyž wón jako wrōtnik (Portier) ſlužech, naſhōnič,
jo je wón bjes Woja a jeho ſłowa žiwy, ſemſchi njethōbzi, tež
pſchego ſtrōbny njeje a ſo je ſwojej žonu wadzi. ſchcēzenſte wo-
piſmo pſchidže, a wón wote mnje žadaſche, ſo bych jo ſe ſuglaſom
podpjećatowal a tež je ſwojim mjenom podpſiſal. Dotełž wón
jara naležnje wo to proſchcēje, to ſchidiz, runje njemōžach wot
njeho ſhōnič, czechōba to žaba. Ša dleſchi czaſ, jaſo bēch na tule
naležnojč ſe ſchcēzenſkim wopſiſmom nimala poſabyl, jeho žona
pſchidže a ſtaſa, jo hēbi wón Wože wotſołanje pſchje. Šako ja
pſchidžech, wón me ložu ležeſche a ſdaſche ſo czechō thory byč.
Wſchē ložom ſibž ſlejeſche, na kotrym ſchcēzenſte wopſiſmo ležeſche,
kotrež mējeſche napoſlad huſtcho trebanja a cžitanja. Ša ſo jeho
wopraſchacž, czechōba ma ſchcēzenſte wopſiſmo pſchē ſobu ležo, a
wón wotmołwi: „Mój kōz, je bliſto, a ja hyni me wulkej ſtaročzi,
hač budu ſbōžny. Mój jeničſki troſch je, ſo bym ſchcēzeny, a
hdyž tež njebym w ſchcēzenſtej hnadže žiwy byč, dja ſnjeſ Zehuš
tola tōn ſlub, kotryž je w ſchcēzenju ſo mnu ſchidiz, njelēchnje.
Hdyž hyni wot wulke ſtylnoſče nadpabnjeny, dja ſchcēzenſte wo-
piſmo cžitam, ſo domērnie wo hnadu a wodače modlu a ſwoju
duſchu f tej nadžiju hyczu, ſo mje tōn ſnjeſ pſchimoſnje, dotełž
bym ſchcēzeny a ſchcēje w jidnatej hōdžinje f njemu pſchidnu.“
Wón rēčechje wo ſchacžarju na ſchjizu. Šo taſkiſte wuprajenjacž
ſo njelbiſch, jemu Wože wotſołanje dač. Wón bēche jara dža-
łowny a ſwoje ſchcēzenſte wopſiſmo točechje. Nēto bu mi jaſne,
czechōba wón pſchē dleſchym czaſom wote mnje žadaſche, ſo bych
jemu jeho ſchcēzenſte wopſiſmo wotſtarač. — Tak dre mnoſy
cžlowjeſto pſchcēžiwu wōtremu kopaju, kotrež je jim ſchcēzenſta

gnada do wutroby ponowila, ale stónćnjie njemoža ho pšćećžiwicź a buźba tola hińcže wumoženi."

Š tuteje stawnjny wutrujemy, jo buchowoni frowojcy kemschazych ludži na to dołcž dopominac njemoža, jo su kšćećeni, a jo je Wabž swětny a frowoj kšub bžerž, buchow-li woni tež tyžazbóž kšćećeni kšub kšamali. Šo je berje a f wulfin žohnowanjom, fny-li prawje wjele a hufto na frowoj kšćećeniz dopominani, w kotrejž fa- tož wšćežo trocšća a wšćeže nabžije namafam, mōžemy tež wot jenoje wošebnje njenje wutruć. Pšći ejnej kšćećeniz bčhu wužbož knježa pšćitomni, kotřiz ju bohače wobbaricu. Žedny tuchle kšćećežy barow je fkožeho rjecšća f krajinami drohotnymi ramjenjemi wobšćećežy. Wobžišćo tale hrabina tónle rjecšća wšćećenje njenošćežy, ale jeno wošebite frowećećežy dny. Zato nēbžy fštori a mēnjecze, jo je jejn tōž blisfo, buchowmž f nej pšćidhizy. Dolež wona, je frowim drohotnym rjecšćom pšćećena, na fmirnym tolu ležecze, ho buchowomj wopracšća, f čjemu to fšću? Wona wotmolwi: Šbžž ja na tónle rjecšća pošlabam a na frowoj kšćećeniz myšli, dha je moja wutroba pakna radoweje a trocšća a ja ho fmirerze njebuju! — Kunje tak wona tōn rjecšća nošćežy, fšbžž do wulfin bšćećećežy towaršćinšom fšobdžecze, jo by ho f mēn pšćego na to dopominata, fak je jej drohotnošć žiwjenja je frowaje kšćećeniz data, jo by w fšpitanjajoz f hor- dočkej njelabpła, jo je proch a popjel, ale ma pšćes Wožu gnadu frowoj wēćuju domišnu pola teho knježa, kotřiz je ju droho wu- kupiř f frowej kšću a w kšćećeniz Wože bžćečo a herbu fšćini, jo by wobarnowana wofstala.

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot H. Žibuža. Šešterščićil K. A. Fiedler.
(Wotkacšowanje.)

XV.

Wjazore hōžžim Mařta w fšćitnivej fšamownošćej pšćebny. Pšćes wofno fa frowim ludym hlabacž, bē jeina jenićka sadama. Tola tōn jej žabny pořtom njepřidhitaćežy, hač runje jo wofoto leńjeje kromy stany twarjaču a mjes šbōnčani fšćomow fta čēm- nyč pobobow hlabam. Ra hrowowšćej wēži ho potobno sařwoni, a bōrny na to fšćužbnit do jityw sařwup, kotřiz něšotre dobre jēžke a něšćto mīna njelēcze. Mařta jemu f wopredbā mjelećizy pšći- hlabowacze, potom pa ruče f njemu pšćifšupi, jeho ruku sařćija a f proćazajnym hōšom bžecze: „O wumōžke mje wot tuteho mēřta! ja Wam to kralowizy sařćaju.“

„Mīna Šserbowka, wot jow žane wuēćećenje njeje, jeli-fo mālčizžiwicž njewopnrijecž.“

„Čhu wšćaf Čži wšćo woprowacž, šćtož mam! Njelafu ni jeno rhyel, hōžž wōn pōndžecž, pšćitnž potom f Žibej Levi- ej, a wšćo, šćtož wobhēžju, je Wjoje.“

„Njelafu ni mje wopaf, njelōžowna hōćzka! Najwjetřij wopor, mi pšćinježen, njemož Čži niččo pomhacž; berje pak mafa luboć, kotřiz mojemu knjezi wopotaćežy. Duž ho do frowejeho dōnta pobaj a — čim fteršćo, čim leńje fa Tebie!“

„Ra nēbž!“

Mařta bjes bālščiz fšowow f wofnu fšupi a do baliw hlaboće.

„Ša poř hōžžim pšćidnu sašo a blido wofkřizy; njelapomā- cze f najmjećeža na jēž!“ Š tyni fšowami fšćužbnit wotēdž, čēžil rhyel fšamnywiti.

Mařta ho jēžke njebōtny; poř hōžžim ho mīny, a wona pšćego hīščec laž stamjenjona na tym fšamnym mēćeje ftejeće, na kotřymž bē ju tōn fšćužbnit wopuřćećil. Tu sařćija, jo ho jeho fšupy po dōłhim fšobže sašo bliza. Wj teje mjeji, jo buđže fšano hīščec f hōřćim fšprowana, dūžli je fšamj jātš, pšći-

fšćiwicž f blidu trudy žaltj a mjaša dožaže a to do jeneho muřta fšowā. Wštom nēnje pšćihlabowacze, fak fšćužbnit je fšp- kami wotēdže a burje f nowa fšamny.

Najymne fšōžgo bē sařćabžato, a fšowowoto mēřta pšći kromje lēža wōnjne huřćifšć fšražow fšapachu. Šćōhōžny buchowomj fšpō- Ťuřitow frowatjeće f mēřtu kšćećežy. Špōw bē dołćinčal, a Mařta hīščecze f wōnjnam lōbr fšlabowacze, jato ho na forřboru fšupy fšćećežy baču. „Mēřto mōj fšprowat bje,“ wona pšći fšebi rjelnj; „Knjeze Wožo, wumōž mje f jeho ruki a wobarnuj mje pšćeb hanibu!“

W woprowdže buchu rhyele f lořta wofkřunje, burje roš- hlabnje wotmewjene, a berje fšatj mlobženz do jityw sařwup. Š jentm fšćom bēcze jemu Mařta po boku; hīžom bēcze burje dohby a ho pšćes nje čijēćećežy, jato ju wōn f mōžnej ruku sařćija a ju bōle wōrōž njelēcze būžli wjedecze. Šbžž bē ju ju na najbālščim rōžtu fšw pořabžil, f burjam fšćiz, je fporjednje fšamny a fšćiz f šebi tynny. Mařta na njeho ani njepohlabā a ho wot njeho wotmōwroćil.

Wōn f njei pšćifšupi a ho jejejno ramjenja f lořta bōtny. Tola wona nařab fšupi a fšćepjećajz rjelnj: „Njelōčćećež ho mje je frowimaj wopanganymaj rufamj!“

„Zubojna hōćzka“, mlobženz mērne wotmolwi, „Dy fšy mi čćelčowanje, haj wobōžito wotmufšowala. Hīščecze žanu Twōjejo robu a wōšebje Twōjejo fšawa njenabēndžecž f tak wōhajej po- bobu a tak čćiřte wutrobu. Tola njewēř, jo wottal wuēćećežy. Twōja plaćiwicž jeno žabōćž po Twōjim wobhēžbšćiwje a jeho traczu pōwjećija. Ššano — fšano, jeli-fo mi frowoj pšćifšćil- nošć pšćimowbroćizil, fšamo do tajneho mandželřtwa fšowu a . . .“

„Wōfajecze frowje fšumyćizy, te fšy pola mje pobarmo: pšće- tož ženje njebudu wam pšćifšćiwicž, ani potajnje ani fšawnje!“

„Dy rēcizil, fak by hīžom ludowala. Wō, fa něšotre dny abo njelēcze rje frowiz burtiřć bōřšow fšabubēćež. Dy fšabč ho fa něřćto lēćke rōžena bje, a dūřbšć teho dla wutrućy, rucjerja bōle wōjēč, dūžli bura.“

„Wēćež hōže tež, šćto tamni burjo fš?“ Mařta f hōrdom rjelnj, pšći čimž jo jeina poboba pořbje a jejei wōćiz bš- fšćećećežy. „Zato bēchu mīna Wajščiz najřćarščiz přebodnitkow hīščecze do fšubšoreje čēmnošće ponōrjene, nēmfš kraj, haj Ćuroba pšćeb křwju fšćepjećořecze, kotřiz w tuchle žitacž žyrci! Čži burjo, na kotřizž tył Wj nohu najćarčecze, bēchu Wajšči knježa! Dolež bēchu pšće nadobni, ho Wam dobrowōlnje pōbžćiznyč, buchu fa njewōlnnikow fšćinjeni. Tola bjei wjećenja fšawita, jeli hīščecze žana prawba na njebu!“

Tōn mlobženz je fšobžizwanjom na Mařtu fšlabowacze. Žebžowa žabōćž a čćelčiwicžy, kotřiz jemu pōžćiwicž a nadobnošć wotmufšowa, bālčtej jemu tojenje pōřćoniz a wuwōlacž: „Šopom, fak fšubšore je Twōj narod pobni! Daj fšebi to fa fšarunaje fšćizil, jo Čži ja fak kralowiz hōřuju! Mařta, njelazpi mje! Wobaj mi frowoj rucžtu a pōřbēni mje f tuteje pořamf, kotřiz buđže hēwal njewōbšćiwita haniba fa mnje!“

„Wōfancze, knjez rucjerjo, Mařta mērne rjelnj a ho f blaka njebu; „wotewicze burje a pūřćež mje won, dha ho Wam mo wutrobnj bžaf dořtane!“

„Čžecž potom moja bječ?“

„Wē, knjez Luthero, Wōfca ženje njebudu!“

Wōřimjendrijen nēřto mlobženz pōřćōžil, f pōbūřćenym hōšom wuwōfajo: „Čćelč, Čži we bālščicž pōřćicjena, buđžizje moja a mojejo robu wēćina fšamā byta; wjedž, jo wo nej ženje wōjaj rēcž njebūdē! Dale budu Čše jato njewōlnizy namōhjecž, buž hīščecze wōjaj wōćatuj, dūžli fšamu jatbu. Wjercbu myřli jeno twerbe fšēřiti mječōž!“

Wjē wōćafanja wotmolwju wōn fštu fšwatajz wopuřćeći, burje fšapracšni a rhyel fšamny.

W najwjetřichim roshorjenju ho Mařta na jene hřebzabto czišny a horze woblićo f woběmaj rukomaj sapřichity, kaž by je hama pšched nozu potajiće czišla, kiz bě ho mjes tym pšichibizila.

Wjazore hodžiny Mařta takle pšchedježa, jako ju hroiny šcham a pilot šcheteri, kiz bėdže w hatošah duba, hrowj wjetřich nad wotnom pšichowozeho, hribčecy. To njebě šchucenje nalyham-fstego wětra. Niz bě tať cziža, jo ho ani lišćićišto njechibnu, a tola ho hatošy šhibowachu. Symny pót na Mařčynym czele sieje-šče; jej pał možno njebě, woczi wot hibanja hatošow wotwobro-čjeć. Ščončanje ho w nich mužlja woboda polbėže, hatošu sa- pšichjanowachu a ju ti křoz pšichčezno wotnu křozušiwšči.

„Něće wón pšichje! Trězju je šakabac!“ ho kaž blył pšchede křozčynnu tynčnu dušnu pšchedě. Ale wón njeprichibje.

Mařta šhwiltu bėdže wšo jošo czižo. Duž šakštyha Mařta na jene doko šhwilti, derjelitčynny hřb šbte wubychowac, dužli wurjelowac; „Mařta, nještichyščij mje?“

To bě hřb jejneho pšchedela! Š jenym štokom bėdže wona f wotnu a je šhwiltowje wotewri.

„Za dychu f tebi nutš“, ho šašo je šytoma šchepajše; „pšchepaj, hacj je wotno twjerde, a šwjajaj šchtył, kiz Čzi pšichijšnu, ja hribčiny wobut.“

Mařta jón trućje šacžabny, a bėrly na to Siegmund na ruko- maj šwojeje njewjetyš wotpoczowachu. Kažte pšchenimjenje! Wěšto leštno šawjelowarja widěšče Mařta šwojejo křewneho pšchedela. „O kať mje to wobtošo, jo by Ty pšichy! Wjes Zebje budžij šakšta. Wotmjećaj mje šobu, mój drohi?“

„Ně, Mařta, to je hribčice mjenje možno, dužli prchje; tola Čzi tón křozit wotlawo, jo šym w Twójej blisťolci a Čze hribčice něštorj wječor wotwodam. Tola praw, kať Ty hew pšichiwěš?“

Mařta powjedaje, šakty pšchedelny čitaj Twój mje. Sieg- mund na to f cymowym woblićom rjetny: „W bitwoje jeho hřjom namafam, a potom budž Běh jeho duški hřabnu!“

„Ach, jo by wón to Zebi jeno był, mój Siegmundo! Šdy by Ty padnył, dha by ho mój pošleđni křozit šhubil. Wł je něšto hřjom tať šhwiltu Zebje dła, jo šwoju šakšnu ružu nimalo naby tym šapomjanym. Twójje šlawy hu wot moćte drasty lěbšymne- šamo w mojimaj cšophymaj rukomaj njemōželjo ho dychotanja wotbřozć. Włš luby, kať wjele šy moje dła waži!“

„Kať budžij mošł pšchedelnu šwinu hřjom šchlewje- rja napšchedzno štejecj!“

„Šdyha šy jón wobladat?“

„Dženja rano, jako from leža wobhadžičym. Wón kať do woczow pada, jo jón šuwitojo je špřobžwanjom wobladowachu a mjenjachu, jo je to wěšće nělajće šnamjo a wječnjanzow abo nělaj- teho pšchewarbita. Zeho dla to hamo šnapščichowac njemōžach; pšchetoz šuwitojo šu jara njewowětni. Jeno jenemu pšchewčej šym ho doweńć, a tón šleji tamnu štronu Šprewje jať štrajnit a budže mi pšči wušenju na břoj, kiz ho tam ranje jara naľe f šhwofeje woby polbėža, pomozny.“

„Njeje šchepčutawje rěti štrachne?“

„Ja žane wašnjeje. Wšobřebja je wona hamo pšče niľa ja ptuwanje; jeno pšči břojšy šu šhwofe mēlina. Tola, lubowana, mój czoš je křotlo pšchimerjeny, a ja mam Čzi hribčice wumyšł iběščić, pšči šotřezoz wumyščenju šy Ty šlowana wšobana.“

„Kať rucze čhješć mje po tajim šašo wopušćić?“

„Wšoboto polnozy dychu w lěhwy bryč, jeli čžu wustor- čenju abo hamo šmyrczi wuńć. Šidščje ženje tajtu křutolč nje- nabenědžć, kať pola šuwitow.“

Dha šydł ho f wotnu, mój lubowany, jo moħla Čzi pšči mēpčaju f najmējšča tať doľho do woblića šlawowac, hacj je mi to špožčene. A něšto rěč, ščto možu ja Zebje činić!“

„Ša naju wobėju a naju pšichy! — Nješy mi Ty powjedaka, jo ho, hdyž w šchocžebusu wošet wudry, te wupadne wřtfa wotewrja, kiz hu Šprewi abo našypowaje hřbeti wot wohnja najblizščje?“

„Šaj! Tola ščto dychi to něšto? Ty tola njemēniščj...“

„Ja mēnju, jo dychyšč Ty tuto hřbto šapalič, kať rucze hacj maľš škabońć f temu. Wdychi to šam wobł, dha Čze nje- budžić do špwtowanja wješt.“

„Siegmundo“, Mařta lahobnje, ale f rošbudžencšču dječje, „bže Twója čhješćelafomnočć tať dalofo, jo čhješć šwoju njewjetyš hacj f šapalečny pomizć. Wě, mój luby, ja bryč čhješć, jo by Ty šchocžebus je šwojim šlynam ranjemjom a wotnoju w šlawej bitwoje dobył, ale nij pšched šitki čhješćelof.“

Siegmund ho šakčewjenj a křoch špacenym wotmolwi: „To je wotšnje wašnjeje, mój dychyšč f tymi škamni brónjemj wojow- wacj, kať našči njeprchčelof. Wobušel šym ho w Tebi mylit; pšchetoz Ty šy runje tež tajta, kať duche žony: možna w šacž- wowanu a škaba w šlawach!“

„Mój Siegmund je tať wulfi, jo wón nělajšje škabońće abo tuteho šlawneho šlowa dła njebōššlyw njebudže. — Šchtyšč šchtoha to bē?“

Škabo, křotlo wotšewjene hřwidanje dha ho křozju hřchčecj, hewat bě wšo czižo.

„To je mój pšchedel, křotny mje wotwola. Dychu Čze wopušćić; tola jutlie wotšlo teho šamcho cziša šym šašo pšči Zebi. Wotwješč šchtył, hdyž šym šchtom dozpił a šakšit potom f cziža wotno, ale rucze, jo ho wšchōz pōdžlab po možnošci šawnje, dychaľat li mje ščto widěčć pšched rětu ptuwacj. Šutšje budže mēžoz wōdžišcho škabońć, a mój křozit wěšćelof.“

Šidščje raš wón šwoju lubu wobja, šlupi do wotna, dozpi šchtom, šumy ho tuchle po nim dele, ponōri ho do Šprewje a bē ho Waryžymaj wojowomaj šhubil.

Š jenoħo wotna napšchedzeho kōnža hřobu nělajši muž hla- dajše, kiz Siegmunda pštny, jako pšched rětu břozčelof. Wón na njeho šawola; tola jako ženemu wotmolowjenja njewōšta, bē najšlerje teho mēnjenja, jo je ho jemu něšto šepato. Duž wotno šawje, mjes tym jo pšched šobu šamōrčja: Š wotkal ho to jeno šawwōša — hřaje ho tudy pšchewada?

(Pšichčodobnje dale.)

Wšchelake f bliska a f daloka.

— W škoľ pšchatu wšobho šchōwōrčšćeta pšchymy lubnyh čhitarow najšcho „Womhaj Wōh“, jo bryču šwojich šnatych na našče njedželste kōpieno kēdžšlywch činił a jich f šobucžitanju wobubizil. Něšto w šymšim potlēče maja našči ratarjo šhwile čitajć a w naščim „Womhaj Wōh“ doštanaju dobre natwarjaje čitanje.

Š **Tradžan**. Š rabošču wotachmy šatšženu njedželu. Šašo ho nam lube Wōže šlowo w macžejnej rěči pšewoščje. Wly Šserbja w žubje wēmy, kať wjele šhwibcho wono w njej našče dušje šapšchymy. Špowjednu wuščbu dječelšće kemšcherman a tym 147 hrowjenym f faraj Domōščišto f Wubetře, pšedrowanje pał na šatožtu 92. pšalma f šaraj Waktar f Mēšwacžibla. Wōža mitrošč, kiz bē widomnje f nami a f naščej Wōžej šhwibnu na šatš- dženej njedželi, budž dale f nami a twat hēbi šwoje křalestwo tež mjes nami Šserbami w žubje.

— W Rušćej a wōšebje w Pětrohřobće čholera šchōbžba. W Pětrohřobće je hřowch 1661. Ša jebny džen šchtył 417 a 176 lubži wumrie. W Warkšnje je w miništerstwje šomijšija hrow- madu šhwita, křotř radu šlawuje wo tym, kať mōže ho pšche- njekšnju čholery f nam šabžewacj.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěrał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebyes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokreś ćel

✠ Sserbske njedźelske łopjeno. ✠

Wubawa ho fójdu hobotu w Šsmolerjez knižničnejšcerňi w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu přichodźatu 40 mp. dostac.

16. njedžela po šwjatej Trojizy.

Matth. 11. 25—30.

To šu drohotne štowa našdeho knješa, totrež mše
 so wurjefelz hacz na konz fenne. Zeli so hišdže njewšeh,
 ja ržo mačh Zefuša dšeržec: jowle mošejm jemu hluboko
 do wutrobny pohlabacz. Zeli so hišdže njewšeh, šhto
 fihšefelzjanija nabojina cšlowijetj poslicja: jowle mošejm
 wutnufy, so je ewangelij Zelom škrjufja najlubofniše po-
 wolanje, totrež je so hdy cšlowielam doštało. Nicheho
 šepšeho njemožemy cšinitj, bžgli toše lubofne Zefuševo
 pomolanje tam pišmenjelz, bždž so rada a trošit a šme-
 rowanje pyta. A tak dha njedyrbji tež našde njedželste
 kopjeno ničšo druhe bžcz, šhija pomolanje na wšedch
 cšitarjow:

Pójdźe i Jesuſzei — wón waſz woſſchewi!

Bóh daj vam motwrjenej wuŝci a swólniwe wutroby. Njedzeržeje to ja prójone słowa, dżeržeje jo ja ŝwóžnu, wéŝtu wnerofe, ŝchóž wam Jezus praji. Tého ŝo niŝtó tačž njebudne, ŝchóž tole powołanje ŝchóžuje. Słóžje naj-
prjedy ŝwojei woči na tego, foruž tubn rěči.

Świat tak pszczelnikowi pszczeprosi?

Muzj polny wychofkoŹe a miŹoŹe. Muzj, kotryj je
Bohu pichimufny, tak hewaŹ jadyn cŹlowiek na Źemi.
EŹyŹyŹe jeno Źami, ŹytoŹ wón praji: „WŹiŹte wŹy
Źu mi podate wot moŹejo WótŹa!“ To dŹe je Źlowo,
takŹe i wŹyŹŹim hordom jadyn kraŹ na Źemi hdy wurcŹaŹ
njeje. NieŹkóncŹnego Źujeja niebjeŹow a Źemie wón kujeŹo

Wótza mjenuje. A wščo, ščož jeho Wótzej kšufša, wón kwoje mjenuje. Wón wě, so je wón kam tón herba wšchěf wezow, kotrěž je Wóh stwórć. Eđtō samože tajfe bohatštwow wumwšlěč? Glej, takle bohaty, takle majetkoštnje wuškł je tón, kotrěž tudu s nami rěči. Ješkų Šhrnřřř.

A tónle hamy, nješkónčnjeje bohatej Šsyn najwyschšichého Boha fleji tu nješto namy w jednoręj wobojbe. Nješto wot pichelohjenja, ničgo wot wyhi a krasnolęby, woczi ławateje, na nim njewidzišć. Š tym hamym duchom, i kotrynų ko herbu wotšedh wężow mjenjuje, wón praji: „ja hym čšidaje myšle a i wutrobu potornę.“ Š ščotų je hebo widaž, duryb to wobkrućenje. Naječšidaje myšle a najpotornišć wotšedh čšlowjow je wón, pšchewo w lubošćej potornym wotšadže i najmizichimy w ludu, pšchewo wotšadowa wón to tajšć, kotřiz trošćit a pomozų pytajn, pšchewo nadenć pola tuch, kiž buđyn hewal šazipamj. A pšich tym pšchewo hotowų pomahć, trošćitohć, žuře bręmjenja na šo bradž, ja bruhich četpich, haj wumurćej. Žeho žyle žiwjenje ničgo duży šluženje, a šobom fajta wyšłoholć a fajta potornolć! Wudri a rofomui tuteho šweta njejbuz to ženje wotšchijeli.

Wón dže jo kam praji: „Ničto nijfnaje Ssyna, tšiba
Wótz.“ Jzeho lók bē, jazbjeny a pšepšofnaty pšez tutón
kwet hieč. Se wšaje kwojez wyštofozju a ludbozju
wutrobie dnyčkaje wón pšifšobozjenje, kamibu a hórte
hšidjenje pšidzečierjic. Ale jšto hebi wón š težo šczini?
Wón je kwoježo Wóza hšofš šlyšaj: „Ty šy mój luby
Ssyn, nad toirumj mam dobre špodobanje!“ Wón wē

Io jeho Wótz jeho snaje, so wón njepšestajnje we swojeho
Wótga lubošću mótrocjuje. Wón je přehoje na swojeho
Wótga wnutrobje žywu a wujnoda pod wšěmi čjezemi a
a čerpenjenji swojeho žimjenja njefjónčuju potoj, njemu
prajnu radofć. A tajki potoj, tajku radofć čže wón nam
wšěitkim wobubželjeć. Wón so se žabofću hori, tón po-
stak, kotrýž wón we wnutrobje nožby, na wšěch swojich
bratrow wudžělowač.

„Ničtò nejmnaje Wòtza, khibja Ssyn,“ wòn praji. Haj, taž nije ničtò Wòtza inač. Hòdž bejše člowečojno je kampančy muhlow wobras wòn Wòža fejnjia, dha tòn pšehzo njemòžny a bjesòbny woštawa. Šsamo czi mólžyž mužojo w Izraelu, kotrzym jo Wòb w šafartswije sjeti, Abrahama, Mójsaja a profetajo, šu jeno neforet prubji jeho krapòlnice a lubojce wòhladali. Do wutroby nutz je jemu Ssyn kam pohladal. Pšehetož Jezus nije jeno na tutej sjeni Wòža sjenal, nò, w jeho Dudu bejše dopom-njeće žiwe, kotrež hač do wječnolice nutz došabafše. Jezus wjeđiše, jo be wòn dawno prjedy pola Wòtza był. Wòn bejše kot wječnolice šem i jeho najpotajnišije raba inaty. Wšchitje myšle Wòtzeje lubojce pšeh nim w naj-potajnišije jašnosće wotkrete ležadu. Zehobla mòjele je wòn wurjełowac, taž ničtò prjedy.

[illegible][illegible]

Кого Иисус прѣдпрошѣује?

So wón tych „mudrých a rosumnych“ njewoła, to hmy bijom widěli. Pšćetoz tyn šo ničo njewoľowje, šķiba to bychu najprjedy je hwojeje wšykoje najdatsosje dele stupili, šo hōdne ponižili a špōnali, jo i tych mudro-
scju a rosumom ničo njeje. Potom šķem šķo t nim pšćiněč. — Kunje tak njekšmē to pšćeprowjenje pšćin-
nječ wšķem šķamoprawym a i pōciznami najpšće-
nym: pšćetoz Šbōžnik je ja šķešćitow pšćinōw a jeno
šķešćitow pšćijima. Šķōžō šķo ja pšće dobrežo dźerži
ja tajke mjeno, ja teho je Jezus Chrystus te pšće dobru:

Wón ho přez njemjeta na tajtich, kotřiž jeho njetriebaju.
— Těho runja njehmēm na pšehproščenje bohатым
pšahinjěš, kotřiž mēnja, pošny vjenjěny mēch je žorjo šboža,
a maju-li jeno tōn, potom ho ničo njepražičny no njē-
bieša a jemju. Pšichoty mōj Šebžnik je prajī: Kħudym
būžje evangelion pšedovane. Těhobia du nimu buri boha-
tych, hač woni špohaju, jo šu pšibi wšēmch bohатыm
šbūžbi a šo po Wošy prajdžez namuŋu. — Komu potai-
tim dŋrbju to pšehproščenje Wožeho Šsyna pšahinjěš?
Wōn je to jašnje prajī: „Wožje kem te mri wšchizaj,
tiž w špŋzaji a wobščejeni šče!“ Duž dha jo wam
njebu, tiž jo wu bēžice a šdŋchujěch wu wškelaje čjezu a
tōčgenzu šbudeho, kŋicgōmneho, bŋřchōmneho šetŋhōho žiwjētia.

Wdy kładzi a potrzebni! Spróznimie a bjesradostne je wasze tudybyczje. Wdy kłojcie dź wjele nusu a paromanjom pichetawacze. A ciy dosojwni, kotkij porno wam bydla, husto ani sdača wo tym nimaju, sčotkij byrbicze wo snjełej. D wječje jeno: Jezus! waszn czezu snaje, Jezus! cze ju wam njeleł pomhac. Wón mōže najkubšede a najczemnišede hety se blednuczyni pruhami kłojcie lubotje napielnjomac. Wón mōže farocze sčacjerić, tradanje spotojzić, wschitku nusu t saboczje psichnjejć. D pójeje t Jezuse, wón wasz wschitani!

Wy kamotni a wopuszczajeni! Wy żanęho pšče-
cjela na semi nimacze, kotremuž mohli šwoju wutrobu
wupšpacz, ale wy macze pšhecjela w niebiešach, kotraž je
wam pšczo blisťo. Dajce hebi woči wery motenuricj.
Hlejce, kať won trošojnow pšched wami steji. Pojce
! Jesušeji, wón budze wam j najšwernišim pšchedelom!

[illegible]

Wy i winu-wobcżeżeni! Wy i nastroženjom
widicze, hdyje je waš pućk njepoznatno domjeł. Wože
falnje, toń waš pšedstulowame, jako wobfotografujny pšed
wami steja, wašce šwednotnje wam wobšwedczuju, so šče
so njech Bohom cžežo pšedchřeščili. Gređi, totrež so
wam pšedoh dat lože idachy, něšto i zentratirje cžeju
wawšer duchi leža. Hdyje hčeje cžežnje pšed Božim
šudom? Niccžeženi— woje i Sebeju! Pšorjenzy
we swojizmaj rukomaj a nohomaj je šebi won wadze dla
wbicze dat, wam i lepišemu je toń swoju krej pšelał.
Wože so pšedš njeho i Bohom šjednak!

Kdo durbju hiščnje wolacz? Ze nêhðze hiščnje druhe
horjo abo czezm, je nêhðze hiščnje nêltaiz nufa na czele
a buřij, tofťiz ja njeňaju, šu nêhðze šyľiz, tofťoz šu
o potajnuj ronia dla šamšneje abo zuřeje wing, šu nêhðze
hiščnje špřotiz a wobczęzi — ja šym winowaty waam
řij, lđtož Źesuf praji: „Bjđze šem te mni, ja dazı waš
wotřiwęiz!“ Tón Šawjaty njemōze ludacz. Milliony
špřiwędčuzja, so je won tyn, tofťiz šu jemu dowřetiz,
wobje řitow dęřacz. Mř jebn njeje na Břim balokim
šwęze namařacz, tofťeřož buřijře Źesuf bjeř tořřta,
řwęz wotřiwęcizja wotřijz abo řamo wot šu tořřčiz,
nêhðz won t njemu přidmđze.

Kat pač jeho sľubjenje dozpijemy?

Póhce kem te mni, je Jezuš prajik. Réka to: ras hujnje na njeho pompšlíc? Albo ras w biblji cžitac? Albo ras kemšči hčj? Ré, í tym to hšičeje šejnjene mjeje. Za tu Jezuša taf-rez í wupščestrenjema rukomaj šlac wíđu; do tuteju rufov čže wón spročungš a wob-čežengš wobsantungš, na swoju wutrobu čže wón šebi jich tóčejš. Ščtój wón wot naš žaba, je dowěrjenja-palne podaje jemu. To je wěra, hdyž něchó praji: jowle hym, mój Šbójnič; ja čžu šo twojemu wódženju zyle pščewostajicš. Za hym twój, něšto čžú šo mnu, ščtój čžeš. Š tajej prawej wěru do njeho je tež to wostace a šledowanje twajane. — To je tón žyly pščas, kotryž wón tym swojim napoloža, šo woni jemu wěra. Pola njeho jenicžy wěra placzi. Dale wón ničjo nježaba. Nohčejš ty jón na šo wšac? Šdže mójčejš šo lěpje mčž dýšl pola njeho, kž dže praji: ja hym čžeje myšle a š wutrobu poforny? Šlej, jeno to dyrbiš wot njeho wutungš. A hdyž ty to we wěre wot njeho wutnjčš, potom je najštrajniše sľubjenje twoje: potom ty wotpo-čžint namafasč ja swoju dusču. O taje drohotne túbto je wotpočžint dusče! Čžlowšče žiwjenje je šamj njeměr. „Wój čžas w njeměre, mój wotpočžint w Wóhu“ — to běše čěžto jeneho nadobneho pruskeho kraja. To wot naš wščitlčš placzi. Duž ščž swoju dusču í Wóhu, šhladuj štajne na muža pofaj wyščotče a mišotče, swo-jejo Šbójniča. Čžijš wšču swoju čžežu a swoje horjo í poknym dowěrjenjom na njeho. Tat njemóže čži ničtó twojeje dusče pofaj rubič. Šamjeň. J. H. w H.

Sdychowanje w štylkeje khorosci.

Jesu! hdyž dža šy?
Wšitnój mi č pomogy;
Kat? šo mje tat žyly wódžičš,
Nefnajomnje šo mnu tšobžičš:
Šo mi wutroba
Tu je štylniwa?

Jesu, wuštyš mje,
Nječ žel Tebi je
Wje, kž ja tat jara prošču,
Še štylami přjódł Čži nošču,
Wutle hujbenstwo,
Kž mje trječilo.

Budž ty blišto mi
W mojej šchoročki,
Kž ja hym kaš ščba jata,
Kotrejž šwobodnošč je wšata;
Šlaj, bčej wote dnja
Wój štyš pščijbowa.

Jesu, pomaj mi
W mojej štylniwošč:
Njeboj mojim myšlam šhynčš,
Přčejš hacž dajš mi šo minčš;
A hdyž wumrčejš mam,
Wjež mje č nježejam.

Hdyž pač čšepčejš mam,
Budž mój ščat šam;
Hdyž ja šebi njeměn rady,
A mój wofom čže bčej ščaby:

Wolam štylniwo,
Těhom wumož mje.

Jesu, poštyš mje,
Šdyž mi štylno je:
Šdyž ja ščdna č njeju hladam,
Na tolena dele pabam:
Šdyž we tšyčnowšč
Ššyly bčja mi.

Za nčt ščajuwam,
Dowěrjenje mam,
Šo mi moje hččči wobačš,
Mi tež í hnadý šrowočš podajš;
Šdyž nž na šem,
Dža we wčžnowšč.

Tat ja í wšegelom,
Š čžatnym tščeluwšom
Tebi šwalbu pščednoščuju,
Š temu tón bar naložuju:
Kž ty, Jezu mi
Šnadnje wobradži.

Handrij Zejlef.

Sserbowka.

Štjorišta novella wot R. Židzja. Ščerbščšit K. A. Fiedlef.

(Wotčžowanje.)

XVI.

Nasajtra rano po podamofach, w přjedawšim stawje wupowje-
danyč, šo bratraj Reinhard a Luther na dworje šchorčebulšeho
hrobu šettasčtaji, pšči čžimž přášči pščebniščemu powjebošče,
šo je Šchoržel padnył, a šo čže šo lnejš Šans í dwěmaj štomaj
mužij, tošij jemu hšičeje wostaju, w bližčej nožy hacž šo šchorč-
bula pščebčičš.

„To dže je jara derje, šo pošhynjenje doštanjemy.“

„Šaj, ale Škofp í 5000 mužemi ja nini čžeje, a potom
je Šušitam možno, žyle měšto wobšebnyč. Duž dyrbitny dženša
wjčejor na wupad šotowi bčej. Šotuj šo teho bla na šrutu
bitwon?“

„Hšičeje ženje w šitwacž njepofač; budže-li šitacž tu, dža mje
tež na swojim mččje namafa!“

„Najškerje šmčejš tež hšičeje druže njepšobobnoščje pšbła“,
Reinhard je šartajškim pošmčwom potaččejčše; „my wjele hofčij
doštanjemy, a mój šo šlac, šo budžejš swoju rjanu ržžnu štwu
wotšupčijš dyrčejč.“

„Š Twojejo wobšičja špšnawam, šo je čži moja naležnošč
šnata. Wě ju nan?“

„Wě, hacž dotal hšičeje nž. Tola na to čžu Čže ščžšlmiweho
šejničš, šo mačš najškerje štrajšneho škonfurentu. Žato wčžera
wjčejor pošbže í wotnom won pošlambnyč, šo mi ščba, kaš by
nšajša mužšta poboba šo ščtomje, pob Twojimi wofnami pšči
Šprewi štejazym, dele šumpla a wodu pščepštwofa. Wšyn wu-
šlad šabžewalče, tat šo njemóžacž šejny dalšči pucž wob-
ščžbowacž.“

Luther šo štróji. „Ščtój dyrbjat tat ručje jejny pščebčyčt
wunamafacž, hdy by jón wona šama na potajne wafšnje nje-
pščerabžila? Šejne wotno pšbži šo jenož í njepšččejšeho ščhwa
wobščžbowacž, a je ložyž možno, šo tudy pščeraba graje. W kotrym
čžaju šy tu pobodu wišat?“

„Ščtótto do potnowy, a budy hake pščes tróžyž wopšjetowane
hujšbanje í tamneho brjoha Šprewoje ščžšlmiwy šejnjem.“

„Wščžpobdnju šo šašo wišžžaj, a potom čžu Čži šwóž

Sy-li epwauł,
Plinje dšelał,
Strowja 6e
Swójbny statok!
A twój swjatosk
Zradny je! Lj

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swárny
Préz spał mórny
Čerstwość da.

Nječ ty epwauł,
Swérnje dšelał
Wsédne dny;
Dšeał pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošči ty.

Z nječjes mana
Nječ 6i khmana
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Klěč Bóh poda,
Wokrešć 6e!

F.

Sserebske njezdělske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu robotu w Šmolerzej knihičičkšćejni w Budyšinje a je tam ja šchwórlětnu pschdplatu 40 np. dołčas.

17. njezdela po swjatej Trójzin.

I. Thes. 4, 11—12.

„Gładajće teje cšćelce, so blyščelce s pokojom byli a to hwoje cšimili a se hwojimaj rutomaj dšćelałi, jako my wam kuby pschitafali, so blyščelce cšćunje wobthadželi s tymi, tiž wonkady su, a na ničjim njuj njeměli.“

Jako japošćotł Barwoł hwojeje Thesalonstěj wošabže pschafce, wolšedže ho hiščelce s nabižiju, so budže jemu kuby pschitafce, pschi cšćunym žiwjenju knjesowu pschidob do- cšćafce. Wože myšle bčchu hinasce hacž myšle jeho wotročka. Wo tołto kšitotetac hacž do dženšnišedho dnja a šćotó wě, kał doho hiščelce, so knjes pschidž dli. Ale s tamnym wocšatowanjom njebu dač stroweje a kšóšbeje myšle japošćoteli na žane wafšnje pschewobro- cženy. Wobdžišo w bčhu cšćow je ho to jim wjele šćalo. Šćyž bčchu bebi se šćlepjenjom špytali, šćto a džen Žesufoweho šćopšćidžidženja wuščizž, pschadžu hwoje tšubja pschewowacž a hwoje pola ležo wofšćajecž a hwoje dšćelo wopušćajecž, kaž njebu dšće hódno bylo, ho w pocže woblička pschewowacž, dołelž dšć je šćončenje nět blisťo. Wóžno, so bčchu ho mjes Thesalonstěmi wošabžymi runje w tajšč myšlacž nětšć pschidobroždenju pschimobrocžili. Pschćejžiwno temu je japošćotł, wošebje w druhim liščje, twierdže šćotročil s wótrym powucženjom. Lahodnišćo, ale teho runja móžnje a wěščje, tež w přenim liščje s pilnemu, šćwětnemu dšćelanju napomina.

Gładaj s pokojom hwojejo wšćedneho dšćela jako hwojeje cšćelce! To je napominanje, kotrež bebi s jeho šćonow kóžby k wutrobje wiminy.

Dšćto w japošćotłšćim cšćahu na šćwěče wjele nje- pschajšćelce. Wošebni bčchu ho jeho šćimylji a je hwojim šćupjenjom šćužobnym pschewofajeli. Wšewšćomaj šćarych Šćidow be dšćelo, s kotrymž by cšćowelč bebi hwoj šćelš šćajšćil, nětšćto ponizaje, šćtož hwošobnemu mužej nje- pschajšćeli. Šćyž ma dženka kóžde šćrawne dšćelo dobru šćwalbu a lěnišć s tym šćowom šćušču, tiž šćwierbža, dha mamu jo ewangelijeja to do dšćatowacž, so ma pschš njón a wot njeho w kóždym nastupanju nětšćilšć šćwět hwoje najšćelce. Ewangelij wo Šćhryšćuž Žesufu, tiž je dšćelał dšćelo teho, kotrež be jeho pschćat, dołelž dšćen be, doniž s nožy šćajšća dohčćelce šćowo: „Došćonane je“ njewuščlincža, je šćučenje a dšćelo šća s jeho cšćelci pschimješč.

Kšćelčejšćiane pak je jeho wšćedne dšćelo šćame Wože wuščćojenje a pomokanje. „Wóh jo dšće; Wóh je mi pschid- kšćaj, šćto mam cšćinič; Wóh je mje pschš dary, tiž je do mnje pschidž, abo pschš wošebite wódženje abo pschš šćaršćewu, hwojeju šćastupjerow na mni, do mojego dšćela wofšćaj“, tak wón bebi praji a wobližaduje hwoju šćimšću šćužbu sa swjatu Wožu šćužbu, w kotrež ma ho šćwětnu wopofšćatowacž te šćwalbe jeho mjena a k wuščću hwojadž šćobucšćowelčew.

Šćotóž je tak šćuščlěny, tón budže šćopotjom se hwojim jemu porucženym dšćelom. Wšćitko dšćelo wšćaf njemóže

jene a te hamšne być. Hdyb by wulke burſe lubo woſtało, hdy by tam każda bżowka chęła rzej: „ja chęu w łuchinie waricz, do bródze njeidu!“ Zał też durbja w złygm ludu pichłiſkuchnoje a nadawci wſchlele być. Ale hać maſz i ruſomaj to ſwoje cżinić każ tamni, kotrymż Bawoł piſaſche, abo i głowu a pierom, hać maſz na polu w ſwiatocżnej hamotnoſczi płuha a bróny ſo pſchmacz abo tam, hdyż ſo fabrykſke wuſenje turja, tajnje tón hamy trudy bżela nadſećać abo kaſtaſkuliż je hewoł twoja węż — kóże prawe bżelo, też najcżiſkuchne a najſnadniſche, je runeje cżejeje hódne.

Njeprowe bżelo wſchaf też je a tajſe kſchećżijanej njeje cżeje, ale haniba. Tajſe je njebżeſſe bżelo, i kotrymż cżłowiet ſwojemu Bóhu jecho ſwjať bżen a ſebi hamemu bżen nuſneho a luboſneho wotpocżinka i ſchłódze ſwojeje njeſhmjertneje duſche kradnje. Tajſe je njeroſomne bżelo, i kotrymż ſo naſtrabny cżłowiet pſcheſ ſwoje, ſkano bżiom i ſhorocżu nalemiene moży napino. Tajſe je haſſe prawje kóże njepſchitſtoje bżelo, i kotrymż ſo cżłowiet na hęupocże abo żadoſće ſwojich bliżichich męri, to by i nić ſwoj ſwoj wużiť cżahnyť.

W prawym bżele pať leży wulke żohnowanje i Bóha. Hdyż cżłowiet i proſchenjom a dowierženjom to ſwoje cżini, potom też Bóg to ſwoje cżini. Swoju mſdu namaka njepſchitſtſchenu a i bżatowanjom buďe wużimacż ſwoj — niż zuży — wſchedeny Bógi kſlęb. To je tamna nadobna hamoſtanoſć, kiż naſ debi. Kſchećżijan durbj ſwojeho Sbóżnika dla pſchego hotowy być, i beatrowiſke luboſczi drahm poſklużić a jich podpyrac, ale, hać runje ſmy wſchitay w żywienju męſ ſobu jedyn na druhego poſaſani, kóždy durbj tola na to ſe wſchęmi możami myſlic, ſo! njeby moť druhić pomoży a podpyery wotwiſny byť. Stanje-li ſo i jecho winu, ſo do huſjenſtwa ſapadnje a ſwojim ſobucżłowiekam i wobęcżnoſci padnje, dha woſtanie to pſchego jať poroť na nim. To pať njeje jenicżke, ſo prawy bżelaćeť na niczym nuſu njemęje. Wjele moħto ſo prajicż wo ĩuſtſtoſſeji ſpotożnoſci, kotraż jecho wobſboża, wo dobrym ſwędomanju, i kotrymż ſwjaťoť wużima, wo ſbóđtoſci wotpocżinka po pſchęratęj próży atb. Wſchęde wſchęm dopominy wo teho, ſo ma prawe bżelo wulku wobarnoważy męż. S lenjoſcju pſchitbżeľ na wjele ſchłódnęch a hęupocży myſłom, a i tyć ſažo naſtawaju ſe, hęchćne ręde a ſtuffi. Siroch praji: „Próđnoſchbżenje wncęi wjele ſleho.“ Duż je njemożna węż, ſo by naſch njebeľſi Wóży ſpodobanje meľ nad lenimi cżłowitimi bżęćimi! A kať byćbżelo mjeno kſchećżijanow hanjene być pola tyć, kiż wotkađ ſu, t. ſ. pſchęcżiwniży naſcheje ſwjaťeje węry, hdyż njebyduć cżi, kotkiż maju tamne cęhejne mjeno, też ſwoju cęheć pſtali w prawym bżele!

Duż dajmy też my ſo wot duchownego wóťa a wóđerja prenić kſhećżijanow, ſw. Pawoła, napominać a wobarnowacż. Sznano je runje naſche bżelo moħeje cżime, ſnadne, njenaħladne, ſo jecho niďto wjele teđžu nima. Cęto wo to? Zamyń bę też tajſe. Njeiżu cżi, kiż na ſjarowu, wóđzanym meľe ſteja, ſo jich ſtuffi kóždy wóđi a ſhwal, ni wulkim ſtraſche? Cęto potom, hdyż ſapocżnu ſwoju cęheć pſtacz? Njeđyrbi potom wo nić to ſłowo ręczane być: „Woni maju ſwoju mſdu precz!“

Njewowęćuż jcho, hdyż by niſti a mały. Doleć cżi buď, ſo Wſchębowędomny praji: „Ja węm twoje ſtuffi a twoju próży a twoju ſęczępliwocż!“

Jecho moży ĩladatej na ſwęrmęch. Niczo ſo wjaży njepyta na ſaſtojniſch, hać jeno, ſo ſu ſwęrmí namafani. Wjaży njeje tręba ani możno. Duż buď naſcha próſtſta: Daj ſwęrm cżinić moji, ſchtoż ſo mi cżinić kſuſcha, Cętoż mojoj? ĩamta je a żaba twoja duſcha; Daj, hdyż tón cęať tu je, ſo ſtero cżiniu wſcho, A hdyż ſo ſęćinić ſym, to by ſo radziťo.

Samjeń.

W Bózim domje.*

Twoja żyrſej wuſwęcżena,
Wójo, kſchęb mi wutrobu;
We njei i cęheći twojoj? mjena
W kóždy cęoť cży ſpewacż chęu.
Twoju bliſtoſć cżyu tudy
Móźnje w ſwojej wutrobie.
Stupiu-li ja hęchćmiť kſhudy
S polomocju pſchęb tebie.

Jow ja wiđu ſboże ſwoje.
S kotrymż ty mie wobſnadſeć:
„Ty mój Wóży, ja bżęćo twoje“ —
Tajſe ty mie lubujić!
Duż ja ſtrađ a bojoſć nimam,
Jima horjo wutrobu:
Ja ſo twojoj? tróna pſchįmam,
Jaťo bżęćo i nanej bu.

Jow ty mie na hona wóđiſć
Swojoj? ewangelija.
Do duſche mi manna ptođiſć,
So ĩym polny ĩwalaſja.
Pſchęćoż junu ſłowo Bóje,
Hdyż ſo mój bęć doſtoſci.
S ĩkryta ĩnadu węcęne ĩboże
Mojej duſchi wotewi!

F.

Sakaſane.

Jedyn ĩromadęť ſa ſtuff kſhećżijanſkeje ĩmiłnoſce je ſwojej huſchtwiży a ſwojej iſtu i domu do domu, iſhóđ horje, iſhóđ dele ſhobęćeje. Wón bę ſtary męż, a jecho ſtrowocż njepdaſche ſo naj- ĩuſtſkucha być — hdyż będu kęje i wjaży poſthodami, wón teho dla ſwojeho ĩyna i iſtu horje póťa a pſchęb burjemi cęaťajz ſiejo woľta. Zať wobať też wſchętemu, naſħabnemu twarjenju pſchitbżęćajz, kotrehoż woľna będu i dwotymyſi ſawſchćkami ſapowſchćdane a na kotrehoż bętych marmorowęch iſhobacży toľſe piſane wuſchęſtęwne lećaju.

„Wole meľeje wjele boħatęch luďi bębłi!“ ĩyn bżęche, „daj mi po ſhobacży horje bić a wotpocżń na kańży pſchęb burjemi.“ Nkan do teho woľi. Wo kſtótim ſo młobęńę męćci. „Niczo — zple niczo“, wón ſrudnje ręfem, na bęke łopjeno w ſwojej iſtęce poſaľaju.

„Daj dobre być, mój ĩyno“, nan ſuſchęćęćiwo, „jow naj- ſterje niczo dawacż njękmeđja, to drje je ĩim ſakaſane.“

So ſpobżiwojz ĩyn na njcho poſladny. „Cęto ĩmę tym boħatym luďom to ſakaľac?“

„Xón ĩuſę, ĩotremuż woni kęuża! Woni ĩmeđja jeno na jecho bęť poſklućacż, jeno kſhęchęć, ſchtoż jich ĩamſna powoľnoſć, jich ĩorbođa a mammon praji — woni ſu wóħarowacż,

* Bżęje ſo reformazęiſki ſwęđęť w ĩentym kęchſtim Bózim domje ſpewacż.

Sy-li spéwał,
Filnje dźélał,
Strowja óe
Swójbny statok
A tvoj swjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spań méry
Čerstwoś da.

Njech ty spéwał,
Swérnje dźélał
Wšéдне any;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebojs mana
Njeń di kkmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřéw óe!

F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerzej knižnicyšćejni w Budyščinje a je tam ja šćmórtlétnu pšćedpátu 40 up. došćacj.

18. njedžela po šwjatej Trojizy.

Šćew. šwj. Jana 12, 7—12.

Stary šwjedžén Michał šo jeno hišćeje tam a šem po Šserbach žyćwinyšy šwjeczi. To je wobšarowac, pšćetoz wón ma wuſtu wažnošć ja našće kšćećizianšće domjaze a žyćwinyš žiwjenje. Wudžemy tola pšćes tutón šwjedžén rošwuczeni, ložtu wažnošć ta wucžba wo šwjatych janždelach ja lóždeho mjerjazeho lubošnje pošćize, šdžy naž Wože šćowo rošwuczuje: „Nješku woni wišćizy šćužebni bućžo, pošćlani na šćužbu tyćhšamych dla, kiž bućža lóžžnošć herbowac?“ Šćew. 1, 14. Abo: „Janždel teho Knjeja leža šo wokoło tyćh, košćy šo jeho boja, a wutoršnje jich“. Šć. 34, 8. Abo: „Wón je šćwojim janždelam pšćikšćat tvojše dla, šo bućhu cže jaćhowali na wišćitich tvojich pućžach; šo bućhu cže na rukomaj nješći, a ty šćwoju nohu wo šćamjen nješćorežić“. Šć. 91, 11—12. A njeje dža ja lóždeho nana a ja lóždu macz wutoršny trojćat a šćubota radošć, šdžy Žešćuša rěćžo šćyćizitaj: „Šćajće, šo bućšće tyćh móšćitich žaneho nješćapili. Pšćetoz ja praju wam: Šćich janždeljo w njebiešćach wićža šćajnje to wobšćico mojeho Wótža w njebiešćach“. Wlatćh, 18, 10. Našćim wótžam je šo pošćajtšim wot šćařaršću šem na tutym dnju pał wo šćićće a dobroćach šćwajatyćh janždelow, pał wo Knješćowim žćobnowanju w džećizmoćžemjenju a kšćećizianšćej pšćikšćuščnošćej, šo šćwěru po Knješćowej wošći po nimi horjebrac, předomofo. Tať šću woni lóžde lěto š najmjeršćaha jantřacž na wyšćoto wažne

wěžy dopomnjeni byli. Ale tať přerědo něť, šdžy šo wobužel tón rjanu stary šwjedžén wjažy nješćewjećiz, šo na tute wažne trućhi kšćećizianšćej wucžby šćužžo njedopomnija. Ale šdžy tež my šo nješćwěrní čćinimy, dža tola Wóh a jeho šćweczi janždeljo šćwěrnje ta šćaru wošću šć tym starym šćimjom ša naž a našće džeći dale wjeđu, šo bućšćimy my napošćlešću dobušći a pšćewinjenje wobšćowali. Šćak je šo tuta wóžna najpředy w njebiešćach mješ Michałom a mješ tym starym šćadom wjećla, to pošćjeda nam našćh tešći. Wěšo wjele wo tym nam pšćjěžo hišćeje potajne wošćtanje haćž do dnjom pošćeho dopjeljenja. Šćene pať je wěšće: Šćwěćito dobušća nad čćemnošću, a tešćodla je tež našćha wěra to dobućže, kotraž je šćwěť pšćewinjećla. Šćtžoz tón profeta w dućhu wićžy, mjerjazy tu wošću mješ šćimjom a Michałom, to šo pšćěžo hišćeje poła naž wošćpjetuje. Tehodla:

Ta wóžna mješ janždelami pšćikšćad našćdeho bėdžjenja na šćwěće. Šćladajmy
1. na tyćh wójowarjom, 2. na to dobućže, a šćyćšćimy
3. tón dobywacšći šćeršćušč.

I. 7. šćt. „A wóžna šo šćěhnu w njebiešćach“ atd. Šćwjećžén Michał pošćajuje a wjećže naž do wyšćićich šćironow wuſćeho šćwěćla, horje t janždelam. Tež woni bėćhu, kaž wišćitći, šćtžoz Wóh šćwori, došći. Ale jedyń bžel wot nič bė wot teho Knjeja wotpadnyć, kaž pošćjizćho šćadam do břěćha padnu. Wóžwodba abo šćeršćita došćyćh janždelow w našćim tešćeje je Michał; jeho mjeno šćizom šćiwali Bóha, pšćetoz mono rěća na šćeršći: Šćtž to jaž

Boh? Bojowoda abo śerchta śtych jandželow je czerť, kiz łożo prałcha: Szoł je tak ja? Ksz mjes wońjom a wodu, tal njeje żabny potoj mjes dobrymi a tlymi jandželami. Naśch Michał pał, tón Boży wojowar, wot kotrehoż je tamny śerchta dobrych jandželow jenoż wobraz, je tón hiżom w starym fatonju wiđany a wopisany rjeł, Ps. 45. 4., a Daniel wiśdziej wo nim w 12. ft. 1. ikt.: „W tym-śamym czaſu budże tón wulki śerchta Michał, kiz pśchod twojim ludom ſteji, ſtanje; pśchetoż czaſ budże tał ſrudny, hač był njeje, doleż luboż bu blył do teho czaſa. W tym-śamym czaſu budże twój lud wumoženy, wſchytzy, kiz w knižach ſapihani ſteja.“ To je tón Boży Ssyn a Marijny, tón rzečeł naſajeje ſbożnoſće, tón ſtał njebeſjom a ſemie. Zeho pśchecznik wot ſwocajce je tón czerť, kiz dzyſce bycz taż Boh; pśchetoż hordolec je jeho loſcht a tón jeđ, i kotrmiz wón zły ſwět ſajebojcia. Wón hani buruwoje Zjeſuſa a wiſchitlich tych jeđ, byje wobſtajnje njerjad na Chryſtuſowu roli, naćini roſtorſki a poſtorſki w zyrch teho knjeja a by dzył najradšo wiſchitto ſwawalec. — „A tón wulki ſmij bu wućiſnjemy, tón ſtary hał, kotremuz rěłaju czerť a ſatan, kiz zły ſwět ſamjeđe; a wón bu cziſnjemy na ſemju, a jeho jandželjo buchu i nim cziſnjeni.“ 9. Ekt. S tym ho wupraji: W njebeſjach je ta wojna ſtónceſena, na ſemi pał traje to bėdjenje hiſchjeje dale. Tu je njerjad mjes pścheczn, łu ſornjatta mjes pluwami, iſeto a brudy hiſchjeje w hromadze. Tu maju ſiſchecznjenjo hiſchjeje łożo bėdziej i czerťom, je ſwětom a i czełom. Czerť hrođi woſto, hač runje też niż, taż ſtare baſti nam powjeđaju, a pta, toboż by pōz-rjeł. Wón ma ſwoje poło wola dzećođ njemery jato czerť hordoby, ihanja, loſkomiſta a kurtawſtwa. „Wón jara mođny je a ma doleż leſnoſće, tu pśeſ njoh' ničto njeje.“ Wón ićini nam ihanje i prawdže a prambu i ihanju. Kotkiz jemu pśiwiſkowaju, czełaju pśchod ſwět-łom, kurtawja i hrečom a maju towaſtwa i njeſczomnny ſkuttami czełmoſćeje a hiđja ewangelion. — Wobobojałni maja łożo dale bėdziej je ſwětom. Wobozożni mjenjujy bjeſbōżni wiđziej njemōja. Zehobla jim wiſchelte kamjenje na pucź ſladu, hanja jiđ, pytaju jim ſchōbōżicz na czeſci a na kuble, też ſamo na žiwjenju, bođež mōż i temu maju. — A napoſledtu maju też dzeći Boże łożo i czełom bėdziej, pśchetoż to maja wone ſamo na bebi. Ety forcej hreča tci hiſchjeje w nich. Staremu hađej w noſt roſu, hōdzej na wachowanju pobrachuje, ſtajnje nowe hłowu. Czełto požadaj pśchecznio duchu a duch pśchecznio czełu. Wōbła czełnjenja horje waſjenje bele. Ale tón ſmij w naſ njedyrbi doby-wac. To wuczi naſ

II. To dobyče Michałowe. „A njedobychu, też jiđ meſto njebu wjaży namatane w njebeſjach. A tón wulki ſmij bu wućiſnjemy atd.“ Kaž tudy Michał w nje-beſjach, tak je Chryſtuſ czerť na ſemi pśchewinyl. Zafo tón ſtary hał jeho do pjaty ſtō, roſpetał nim jemu hłowu. Zafo wón i beli dele ſtupi, je wón palmowu hałaju dobyča w kraſejtwe ſmjerce poſbėhnył. Zafo wón horje ſtany, je wón ſmjercež mōż wjał a žiwjenje a njefachodnoſež na ſwēto pśichjeł. Wrota bele je wón pśchewinyl. Zeho dobytti ſu nēł naſche. Wly ſhwaltyn łożo dobyča nad hrečom, ſmjercaž a czerťom. Nad hrečom, pśchetoż hreča wina je wodata, je ſatepajna w morzu wēcznej hnały. Duſka je wot wiſchitlich maſanoſcjom w jołmach luboſće, kiz łożo i ranow Wmōżniſta na Golgatha žōrla, wu-rjeđjena. Naſcha draſta je wumyta w trwi Zehnjecja.

Se byczom hrečncho loſchta wupomha nam Chryſta ruła. Wly hrečej dale wjaży njeſluzimy. — Wly dobywamy nad ſmjercaž. Wōna nam wjaży njeje krałowa ſtroſelom, ale luha poſelnicza i wōtzwoliſcho domu. „Dha czaſnu ſmērom i tebi, kiz ty“ atd. „Wōj Zjeſuſ žim i rowa ſtanie, ičto“ atd. „Woje žiwjenje by, Chryſchje, ſmjercež je moje“ atd. — Wly dobywamy nad czerťom. Śerchta ſwēta janye moży a też žaneho dzeł wjaży nad nami nima, pśchetoż i Zjeſuſowej krtwi ſny do knihow žiwjenja ſapihani. Zafo Zjeſuſ w puſczynie i czerťej rjeſt: „Sbėhł łożo wote mnje, ſatan!“ dha bē to też ja naſ dobywanja iapoćat. Zafo czerť też tym wučobitnym poddani buchu w Zjeſuſowym mjenje, dha bėdže to daſſche dobywanje. A jafo tón knjes ſam na kichju ſawola: „Dokojane je!“ dha bu to dobyče hač je tōnje dowjeđene. A hdyž junu czerť budże cziſnjemy do jeſora, kiz łożo i wońjom a ſe ſchwabłom pałi, a wuwajaju je ſto rjećajami, dha budže to dobyče ijawne pśche wchēm ſwētom. Mjes tym mōže wiſchot hiſchjeje czerť knjeſowu woſadu pścheczn-hač a tyſchic: Chryſtuſ je pał pola tych ſwojich wiſchite dny hač do ſtōnczenja ſwēta, a tuton njebeſti Michał je klyniſci dzył czerť. W jeho brōni mōžeſ ty pśchecznio wiſchitim nadbėhowanjam ſleho njepſcheczeł ſtać. Zeno tón podleżi, kiz łożo Chryſtuſa wotrjeſuje a kotrehoż wutroba hneſdo czerťomſkich myſłow a loſchtow woſtama.

III. „A ja ſtychach wulki hiſt, kiz dzełch w nje-beſjach: Wtēł je ho wopotałalo“ atd. To je tón doby-ćeſſi tħerluſch zyrkwe, kiz je pśchewinyla. Njebeſja cza wot tuteho wulkeho hōba, hdyž Zjeſuſ pola Luſaſcha w 16. ſtawje dwōjzy praji: „Wōno budže wjebele pśchod Bojimi jandželami a pśchod dzećej a dzećej dzećej prawymy nad jenym hrečim, kiz poſutu cziui.“ Kaſte wjebele to budže nad millionami duſchow, forcz w kėhu lēt-ſtotetom a lētbyſowom pśeſ wulkeho ſerchtu Michała Zjeſuſa Chryſtuſa bu wutorhjeni a wumojeni i tħamny a paſorow wulkeho ſmija! „Czełhoż wutroba je poſna, to dze pśeſ rōt.“ Zehobla dzyrjał kħwalba dobywarja nad dobyczom tak wula bycz, łożo pśe wiđe njebeſja a pśche wiđon ſwēt pśchecznich, a wotmjełnycz pał dyr-bjał te jebate huby, forcz pśchecznio temu prawemu rēcja, forcz naſ wiſchitlich prawych cziui. Woſto naſ je ta wroćel ſwēdłom je ſwojimi tħerluſchemi, a junu budžemy też my ſobu dzeł bracz na dobytym kraſejtwe tħaſnoſce, hdyž ſchowanje tħworjenja wotmjełnje a kħwalba ſwōboda dzeći Bożich ſawita.

Tak wojujmy to dobre wojowanie wēry, ſapſchitnym to wēczne žiwjenje, łożo byczmy w mozy naſchego njebeſtleho Michała to dobyče dobyli a naſ ničo njebeſleho wot lubo-ſce Bożeje, fortaž je w Chryſtuſu Zjeſuſu, naſchim knjeſu (Kroml. 8, 31—39), a fortaž łożo ſaloſa na Zjeſuſowu ſmjercež a dobyče. A njemu ho ja wolał we wērie. Wōn ſdzerzi ſwoje dzećo a herbu w mērie.

Gamen.

K. w B.

Śluźba ſwjatych jandželow.

(Witōr je Strauſ.)

Ślōb: Wchitł wch ludzi Śōżnito —.

Wōnu był njebeſta

Cherabim a ſeraphim —

Wēczny kħwalba ſanoſca;

Woja czełej je kħwalba jim —

Śwajaty, ſwojaty, ſwajaty by!

Či taj wēry, pśłomjenja

Kłēzi jich hōb kħwalobny.

Woju wolu ſtonjeja.

Wobbiżowac móg kniejowu,
Jeho skutow kraśnotu,
Czinić, ścichoż wón pchifaże,
To jim kama sbbżność je.

Kiż ty jich wśchēm f kłazbie dośch,
Kotrchyż w swojej gnaźje maśch,
Doj jich wójstwu kłzdyż czaś
Ręhacj ho też wokoł? noż.

Njecz naś swērū schituja,
Sbduż nam hrej schobota,
Sbduż iśy swēt, baj djabot kam
Kłogdyta tu wolecze nam.

Njecz ho hrēdnu potucza,
Zandżelstow f tym swjeśela;
Daj, so żabyn njecjini,
Ścichoż tych swiatych wurudži.

Aubosć, bżelo jandżelste,
Kam wśchēm pchifasana je;
Na tej cziń naś bobatych,
Zandżelam f tym podobnych.

Żejnu, Ducha swojeho
Doj nam w kmjerćsi doitać ho,
So naś ruka jandżelsta
Czijihe njecje do njeha.

Surij Bróśf.

Wjeczor.

Mjell knjeji tu a drubdże,
Sso kmerti minychu;
Duż jandżeljo nēt wśchudże
Wśchēm fromym na straz bu.
Nēt w wśchēd krajoch ludži
Nóg kraye czēmnia —
Stoż wot ho, ścichoż cze rudži,
Ścichoż dychu poczēja!

Sawēt czijche wopoczujie,
Hołt jecho womejstny,
Spi, ścichoż jón swjeśeluje,
A horjo wocziżnu.
Njecz swēt czi rōze budži,
Njecz czernje wużyna —
Stoż wot ho, ścichoż cze rudži,
Ścichoż dychu poczēja!

A hō-li hrēdchit f noma,
Dwēl w duchi njebudżi fej;
Glej, dychu gnada thoma,
Cze jmjie kłrysta fej.
Tęz na teho, kiż kłbudži,
Nasch pasytet ipomina —
Stoż wot ho, ścichoż cze rudži,
Ścichoż dychu poczēja!

Nēt na njebju tam steja
Wśchē jagne hmełdżiczi,
Czēt swoju cziho dżēja,
Kiż Wóh jim wotewri.
Tęz tebi wón pucj soubdži,
Czi pchēs nóg pchewob da —
Stoż wot ho, ścichoż cze rudži,
Ścichoż dychu poczēja!

K. A. Fiedlef.

Klink pjenjes.

W tymkamym domje, hōdż nēdyh bydlach, bēche stara żona
żywa; po mojim idacju bē wona jaśmożniza. Włi hujto nēkajte
klineczenje nadpadowaśche, kotreż jaśmōżnowach, hōdż pola jejnuch
buri nimo kłhōdżach. Żato teybola jebyn dżen cziho śiejach
a kēbzōlmiwścho pōskłuchach, śdōto to je, jejna kłukōbzina pchifstupi
a mjełczizy prajcieje: „Wona swoje pjenjesy liczi. To wona wob
dżen hujczizich cziń. To je jejna mobilnwa a najlubiścha nutnōciz.

Niżo rjenisheja sa jejne starej wuśdji njeye, bżłji tōnie kłinf. Wdy
byrbjeli jeno widżecz, ta wona pśchē kwojej kōłanej mōśdnju
na tolenomaj kłeczzi a te tolerje po rjabu f njeye czaśa! Tak ho
wona f swojemu pchibōshej mobil. A hrzj to klineczenje na kłwistku
pōskławta, dōa wobhladnje hebi wona lubōfōżnjwje tōn abo tamny
toleć, kotrzj ho jej wośhebie ipodobta, tołchi jōn a kłiżi dale. Wona
je prōjczenje derje rośmika a pēknu summu hromadu swjeśda.
Ale wona ho pchji tym njenażōżnje; wona je woliwibnje ślupa.”

Włi katechizimje podarmo njesteji: „Niż je ślotom abo je kłēbō-
rom, ale je swojej swiatej a drożej krowu, a je swojim nje-
jawinowatym czēpijenjom a wumrjeczom.” Kłak nēkotry budże
ho na tōnzju śjebaneho widżecz, kotrehoż najwujchōdziej bēchu jeno
wyśkołe pjeniejzne summy! Kłak hrōśbnje prōśbne budże potom
jeho żiwjenje, kotreż žane horz wot ślota njewupielnaja! Njecz
wón potom hiśdže to jeničje wumōżenje jaśmōżnjaje: „Niż je
ślotom abo je kłēbōrom wumōżenje, ale f jecho swiatej, drożej krowu!”

A Wóh wobarnuj naś pśchēd kōbzyn njeprownym pjeniejczom
w najdym wobhēdjenstwjie, wośhebie pśchēd kōbzyn, kotrzj kłudemu
f wśchēdnemu kłlēbēj pōbrachujie, bduż ho wotczēnjie, a pśchēd
kōbzyn kłrośchom, kotrehoż je nam žel, widżimy-li kłudcho w jecho
nuśi!

F.

Sserbowka.

Historia novella wot R. Żiduśa. Sserbchiczi K. A. Fiedlef.

(Wotraczōpanje.)

XVIII.

Strubna kēbzēche Mařta wjeczor, kotrzj pśchēstajazym podaw-
kam kłēbowasche, we swojej swoje a na kłiśi lēh a tam natwarjene
stany hlabowasche. Czucziwōcizy wopuśchōczenōfche njebē ju hiśdže
żenie tak mōżnje jaśmōżnjata, kōż nētto; pśchētoż mōścheje wón wōzić,
ju jaśo wopuśacz, tōn strōśchny pucj hiśdže ras nastupicj, kiż bē
jemu nimalo kmjerćzi pchijonchē? Żana cziwōsta dycha njebē sa
zdyt dżen f njej wōbłhōdżata, żabyn cziwōstki ślup ho jejnemu wopu-
śchōczenemu pśchēbyłtej kłiśiti. Mařty wuświt jēbže bē bżōm rano
hzyrowany, a kōłch swoje prawto żabasche. Żalōstny pōbład w njej
nastawasche: „Włi kłasłōdnicz dōbśa, jeli nōchzu... Wł, radścho
kmjerćz bdużi hanibu! Ha! a tu ho na to dopomnjam, ścichoż mi
Siegmund do wuścha śchepntu: mam hiśdže hrēd f fatraśdnemu
wjerzczeniu a mōżu f nim ipchjnu kmjerćz sa pomałchju a bolōśniśchu
hebi wuśkupicj. Dżenśa w nōg chzu hiśdže ras drēmācz spytacz;
juttje byrbju skutowacz, abo ja hujm hujbiena.”

Wona f wōtnom won f kłwōnu Sukirow pōhlada. Żebyn
wohēn sa druhim tam haśm, w hōdże bu wścho cżma a cziho, a
wona ho na schpundrowanje lēbny a bōrty twōrēdže wuśtyn. Wżōm
do hwitania ju ipew Sukirow wurudži. Wōłkōcziwōcizy ho nje-
malo ipōdżiwōasche, so ho dżen hiśdže njecziēri. „Żenie Sukirowo
hwiō ipew tak jaśe njelanjebedu”, wona pchji hebi rjetny; „ścicho
ma to na hebi? Włajserje kłejnija dżenśa hwiō nabēh na tuto
mēsto hrēcha a pōtłōczenja; moje wumōżenje ho bliżi!” Żola jena
schwōrczōhōdżinka po druhej kłarēje, a żabyn nabēh ho njesta;
kłōnzjo kłhōdżēche, a Mařta wuśheje pchicziŋu kōmbżenja pōnacj:
Sukirowo Wōże wōtkasjanje dostawachu.

Wona bē hiśdže do napōhlada tuteho swiateho ślatta po-
nōrjena, jato ho trute ślup na kłōriboru kłōśdēcz dychu, kotreż
hacj f jejnym durjam pchianōdżechu. Nēkotre wōtōmiki bē wścho
jaśo cziho; potom buchu rhyele wōtkujenje, durje rozślabnaje wō-
twōrjene, a nūś ślupni mēbny muż, kotrehoż wuśfej hujbie a lēstnej
wōczki malo cziłnōfche pśchēradźēchē. Włanōfz najścheje Sserbowki
tak mōżny jaśmōżchēj na njeho kłejni, so kōż kłwistku ślejo wōita.
„Ścichośa pola mje ptyacz, kłies Weinhardo?” ho Mařta wo-
pśascha.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprěceny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf mórny
Čerstwość da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnie džělaš
Wšedne dny;
Džěš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njeboj mana
Nječ čí khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poďa,
Wokřew će!

F.

Šsersbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knižničhščječni w Budyhčinje a je tam ja ščitwórtlětnu pšchepłatu 40 np. došćak.

Kermuššny šwjedžěn.

Wšalm 84, 2—5.

„Kaš lubojne šu twoje wobhydlenja, Knježe zebaotš!
Woja duška žada kebi, a jej šo dže tyč Knješowych
pščitwarkow; moje čžěło a duška šwjekšeli šo w tym
žiwym Boly. Pšchetož wrobl je dom namakaš a laštožja
šwoje hnejšo, hžěž šwoje młode wulašnu: twoje wotšarje,
Knježe zebaotš, mój kralo a mój Božo. Derje tym, tošiz
w twojim domje pšchebnyaju: čži šhwalo čže wječnje.“

Tam něčto w dróšy pščiněže, š křijom w ruzy, po-
mašu, wotšarny, ščery muž. Pšched 40 lětami je wječ
wopušćišł, něčto šo přěni tróč šašo do nijeje wróći.
Pšchego bliže š starej domišnje pščiněže a wotšolo šo na
puću žlada: wón inaje šortki pšched šobu, wón nijeje ja-
bžl, kašje tam wonšlada, hžěž je młoby byl. Šušto šjejo
wotšawa: tam běšče předy wušk pučž, hžěž něčto ščerošla
droha beži. Kaš žyle hinajšče tola pola wonšladaja hačž
tehyš! Nježže tamne młode blati mješ žółtym žitom,
hijšče žane jeničže leniččego nijeje nadešok. Tam beču
tehyš tola keři, hžěž něčto wotšł šjeji. Nježbeče tam
thěža? Gžě šjeji? A kašje šu to thěže? Zehdy hijšče
taš mēščjožonž njetošwajachu. Tež ludžo, totrych šetka,
hinajšči wonšladaja, maju druhu, niž wjažy taš jednory
draštu kaž předy. A jemu šo špa, jašo bychu šo šamo
wotšliza pšcheměniš. Pšchego šašo dyrbu myšlčž: Zehdy
bešče hinat, tehyš, tehyš! Dopomnječja, totrčž je šobu

pščinješł, mšditke taš prawje wjažy njetročhja, a šačnje:
ja šum w domišnje, jemu pščinčž njeha.

Ale tam je žyrkei wo wšy. Tam šjeji woša runje
hijšče kaž tehyš, hijšče to šamšna na šamšnym mēšče.
Wšchak je tola ta šlara domišna. Tuto dopomnječže,
najaššnišče wot wšchitk, to hijšče trjechi, njeh bu tež
wjele drušeho w behu šedžebatkow hinojšče. A něčto
šo šašo domach čžuje, něčto je jemu wotšolo wotroby kaž
laštožy, totrčž je šwoje šlare hnejšo šašo namatola.

A něčto pščinu jemu hijšče druš dopomnječja
na šanžene dny. Tuta žyrkei je dobry truch wot jeho
žiwjenja tehyš wibžila. Ša wo tym we, kaš je wón jašo
hólž něhyš kóždu njedželu na lažyž w předuš šybaš.
Zehdy nije hijšče mšditke šrošumš, ščtož špěmašče
a ščtož duchowny praješče, nijeje tež dołgo wšchitko do-
šchšchal a hijšče mjenje šthowaš; ale wón we džena
hijšče prawje derje, kašje je w tamnyš lětach byl. A
potom škonfirmasižja. Ša bešče přěni wušk wotšel w jeho
žiwjenju, a tehyš šjeješče tu w tutej žyrkei pšched wot-
šarjom. Wona je jeho thutne: „Haj! Běhčala. Šamój
šchpruž je hijšče wotšhowaš, tež tešš tamnišchego přē-
dowanja: „Šon Knjes šmarny twój wonšhód a nušthód
wot něčto hačž do wječnošče.“ Ša tuto šhowa a tutu
hodžinu w žyrkwi je dyrbjal hijšče šušto myšlčž, wotšji-
ščo žužbe. Šo bešče jemu kaž trudu domišny, totrčž je
šobu wotšchče w žužym traju. — Šo škonfirmasižji bešče
potom druš žiwjenje šapocžal, žiwjenje pošne džěla. Šeta
beču šo minyše, wjele wo tym wjažy njewě, jene bešče

Tak bušči doj šo wobroczyć
Też i Tebi — potom doleć się
Do twojoh' krahnoh' raja.

Suriy Bróśt.

Bóh šo sa nje stara.

Zedyn hlawnu pšchirobopšnyit, kotryž je dołho w połodnju žywy był, pšchce: Wulfa byta małych ptačtow, kotrež ja cžaš lečža w Europje pšchewuaju, kuž n. pšch. roczi, šubj a teho runja, njełamoža wulke bałiny pšchew moři pšchelowoć. A tola bychu wone i wšchotčuž tón wšale, bychu-li ja cžaš šymy w połnožnych krajinach wšofale. Duž je tón, kiž šo tež nad wobolom žmili, ja nje wupuć žmilorit. W najymje mjenujuž, hduž přenje šymne wšerj hownja, wšidžij dołhe cžaš wulkiš ptačtow, wožebje žerawow (Kraniche), kotrež jara niško nad polem a lufami lečža a pšchi tym pšchuwabjaty hěbš hšychcež dawaju, na kotryž njełičomne małych lečžnych ptačtow wotmolwojeju, šo j dobow i wšotžow pošebnywšchi a na šyrbjet wulkiš ptačtow jehubawšchi. Šušto móžejš cžiš čijot tuchle šlepych putnikow hšychcež, hduž cžaš žerawow nad najštim hšowami lečža. W nalečju pšchi wroćbje žerawu wšele wšchotčuž lečža; wone wšebja, šo cži hočjo, nad nich pšchew morjo wroćzo pšchinješni, něšto hižom kame šwoju staru domijnu šojo namataju. Š kšobžow je šo kusto na morju wobtežšowano, tak šo žyke šyht małych ptačtow i šyrbjeta wulkiš ptačtow pošebjuja, maht truch pučja šobu lečža a šo potom šašo do jich pjeriny dele wuščžža.

F.

Sserbowka.

Hištoriska novella wot M. Žibuša. Šerhebščič K. A. Fiodler.

XIX.

Džen bė wroćžny a žmėrt šwoje wšotžne šjėny žižom i seni dele šejelišje. Šiščje ras wšidžny Siegmunda je šwojim pšcheczelom Wubolšom i Šarta pšchi pobrižoj Šprewje horje a dele tšubžič. Škumurna cžejšomynšinoč, i cžašom šadowšomazje roššudženošje šjenočjena, na wobližju naščeho pšcheczela wotpočžowalče. „Tu ju po tajnim nočejšch wopuščžach, jeli-žo padnu?“ šo wón Wubolš woprašča.

„Protop mi to njezapowjebži, šo ju i šwojej mačgeri pšćjelu, kotraž džiwtu potriebja; a njejawšta jejeho lubušča, šchot dže Tu pšbła mje nėhby bėdže, wšech mėšto na jejei wutrobje namafa.“

„Ty bašlam do mojej franjenje wutrobje cžejčejš. Bóh cžyž Eži tajtu luboć ptaččič, jeli mi to mážno njeubdže. Njełabubž teža na mojeju šprawnjeu žibžobnikow. Wona j staj mi pšchew nješbož, haj pšchew nulu a trabanje šwėnje hšebowalč, a Tebi to šamto wopošafataj, dšyrbjač-li ja jeju wopuščžič. Moje nadobne tonje njež Eže dołho a i šlawje nošča; ja wėm, šo je lubujelč, a dopomnja Eže wone drubjy na teho, kotryž je dšewšowalč. Ššhownej je ja Warku; i tutpmi dšowuščami móže šo jej i nėčšto famoženju dopomhač, budže-li wšiny tónž a wona cžyžč šamofatna bęč.“

„Ežu wšchjo po Twojej woli wuwojčej, mój drohi pšcheczela, dšyrbjač-li Eže pšchjėwicz; tola teža ja móžu padnyč.“

„Ty žynu wšotžanjelč a budžčej šbowany; mój šnutšomny hšłš mi to praji; ale ja mam žiwjenje wážič, jeli cžju Warku wumž. Šišččje ras šo dšenka po šnatym šchomnje i nje horje pobam, a bšlo-li jeno, šo byč ju pšchew šchėbžbenjem abo hanišu wobacnowač.“

Wob tajtej rošmottu bėšataj nošdej pšcheczelej šwėtšinu doz-pižo, kotraž wuhal na Šhocžebušti hřbš pošččejčje. Siegmund pošłada lohr ja majoštotnyu dubom po wšotom lubje a wšota tak šlamjenjenu štejo. „Wšewidžijš poboby pod šchotom?“ šo Wubolš napščišnje woprašča a bęš wocžalanja wotmolwly takle potraččejčje: „Wone šo hibažu, wone i wotmėnjenjom ruzj pošebjuja, a tšłšanje mőžnyh wubjow i namaj šem kšinci. Dšyrbju tam, pošłebni mšit šžerčej, kotryž mje i nje j šjenočža.“

„Šey tónny? Njevidžijš pšchi wotewrenjch wroćčah wjažy bęžji dwagęžji wobrótnjenjch muži štejo? Wšchob šchėršomowazym wšššom byču drje pšchew wroćta tšowynš, dšewju jenotšewju cšlowšewow paš worli, přebj hbaž bęščataj na bšoj wšupšipito.“

Wšchdej młobženaj na to ručje do šchwa tšwataščataj a šo bšory na to i wšotžšlenjom Šušitow šašo wroćčijšataj. Tola to bė hšjom pšchew pošbje; w tym wotomliu, jako šew pobrižoj našwidiu, šo tón krahny šchot je šwojim wšeršchom daloko do Šprewje nšči, hač tak žolny šašumidju. Šušitojo, wot Siegmunda a Wubolša namjebowant, šo do rėfi wšaliču, šo byču šo je šwojini njepršcheczelani šobu pšchew wroćta pšchecžijčejčeli, tola pošłebnišch mėjach hač i wroćkam tšobčij puč wšotpožčej, bęžji Šušitojo. Šiž nash hšepšłėbny wšofa; i šrimotom šo wroćta pob wšchčzerjenjem wobšadli, kiž bėdže temu pšchew murinu fromu i napraščowajš pšchilabowalč.

I šchto šačumwalče Warkta pšchi padže tamneho šchotma, po kotrymž bė jeiny lubowant takž po njebjestim rėbli i njei pšchilšchadž? Žadny hšut šo jeinymaj hšubomaj njeuwšun; hšerččžna šo na šwoje šebžadto cšijny a i wobėmaj rušomaj wobližjo šapšchitę.

Šašo nšžna cšijčina našawalče, tola Warkta žaneje bojocęje wjažy pšchew nozu a jeinyimi šrachpoščemi nječawšewje. Ščojuje šo bušča tak žyle na dejnem bypt, wotpočžuja wšch hewaf šwščene hibanja. W Warku něšto jeno jebny hšłš kšincčje: „Wšmoženje pšchew wšeczenje! Wšžna mrolota šo pšchew jeje wšona dohšwajče, a wona na hšewu wšchlešje. Wšchčjo štanj, krahčejčje i lohta i pšjegalč a šapšchija hšewčšit, na šopje štejaž. „Šiwjenje šubžowajča hšwė, wšupš mi hšube šłuti hšebšłžnyh rušow!“

Njepršotniwje hibačelčje šo něšto Warkynej wšeczenej ruzj. Durje bėdže wotewrika a po tajtim teho wšta, šo móžejčje pšchew nje šwóž wrót našupic. Wšory bė w tym wšidžnym jaitnje tšžzo šchčšepšow našłabženyh a domija nadoba na nje našopjena, šo nimale hač do wšerčda došahajčje. Wark bu hšwėža šwojej žyrbje blišto pšchinješena; pšlomiejčja, kotrež šo wo hšewu egzistenzu bėdžejčje, šorie šaparatčje, rošččejčje, hšwabčje šprafšotajo wšotfo hėbie, pošłupowalče hač i wšerčdej a horžotu a šaduščaty kab rošččejčejčje.

Warkta prošče do pšlomjenja šłabowalče. Nėšojka hšowa ju šapšchija; što budžijčje hėbi pšchala, šo šo to štalo njeby. Duž pomjgli hšuboto tšijčena na hšłš, hanišu a Siegmunda a krahčejčje mjełčejčje je jaitny won na bđbi torribor. „Moje jaitwo daloto wot tamnyh štwow leži; wono je štražmilej, w tu tšwitu mėšto pšchecžabowozemę, a pšchewonierčje, na mėjčšjanšiej muri štejažem, potojene, wščžtu njepršcheczela, mjes kotrymž mój luby pšchewywa, paš pšchimobrocžene. Šłabajtaj šo, Luther a Meinhard! Ššnano šu Šušitojo tute šwėtšlinu žižom wuhalalč a ja malo hšobžimow Šhocžebušte murje došubu! Tola ščto budže je mnje? Dele, dele! wšchaf šnaju hššim dom, hščej šo mi Lewiowa luboć kšmėna.“

Šišččje ras šo wona ja jošnje šapražym pšlomjenjom wšhlaby a pošłupowalčej potom dočžne durje wotewrič, kotrež do dwora dele wšejčiju. Te bėču šamlnjene. Šej šo nimale šęny, jako tež drube durje šamlnjene namafa. Šišččje jene bėču ššytne; wona šo i nim tšwabčje a pšotčje je wotewrič; jeje wobližjo wobližny, šlawy jej ššwžbu šapowjebžiju, wona šo fromadu wšewje,

prigetož nětko widžešče ho jatu — kamu s tym šatrasčnym nje
prigechelom, kotrehož bě jejna ruka do žiwjenja šbudžiła.

Tola bórty sažo poskocij, so by spytata, woski hałdecy. To be podarmo. Strna w jasných plomienach stojiše, a hýžom běchu wone puchde hroby fortorba spajšijale. W jawnelowanju Marfa k najbaldšim durjam čerjeleše a pstaše je pšelamacj. Podarmo! Wona f zykej řichju wno pomoz woladže: jeno wotřynl jejneho hanžebno hřoba jej wotmolowješe.

Eszano budžiŋŋe ſa nju hiŋŋeje pomoz byla — pŋŋetoŋ ſtraŋniŋ ſa pomwieŋo daŋn neŋto hwoŋ hŋŋŋeŋ — nje-budžiŋŋe tyŋŋe-hŋŋŋa ſaraŋŋa woŋŋa wolana pŋŋed mury ſaŋŋŋowaŋa. Nŋŋitoŋ hŋŋe woŋŋe pŋŋe jeŋo naŋawana pŋŋtŋŋi a tŋn woŋŋom jaŋo pŋŋiŋŋŋŋŋ ſa naŋeŋeŋ ſpŋŋŋaŋu. Saŋo bŋŋu rŋŋŋe naŋawane; ſ nowa Siegmundowa moŋne wudŋŋy pŋŋeŋŋŋŋ ſnaŋu woŋŋom hromotaŋu. Dwŋ woŋŋi bŋŋŋeŋ ſa tŋn ſtronie korridora, kotraŋ bŋ ſ Sprewi pŋŋiwobroŋŋena. Ţene ſ njeju Waŋŋa ſtoŋe a wo pomoz woŋŋaŋe. Nŋŋŋto je njeuotmoŋŋi, niŋŋto ſ njeje horje njeŋŋadawaŋe, teŋ jeiny luby niŋ. Wŋn wjedŋŋeŋe, ſo bŋŋu jeine burje wotewŋene; wŋn ju wuŋŋŋŋu mŋŋŋeŋe.

Płomioj wożca haćz ł jejnymaj nohomaj kapotaćz a bżiżom ja wobratom jiejnoho śchata łojedje. Ś hrońb naľab twodnyj a wo jńńku bwojeje wutrobje teźz to brude wońno ſtożje. So by bwojej podaratomne wo-pomoż-woľanie wobnowjaća. Toľa płomioj jej ſa bżiatomaj hľedowaľeje; wona wiďeľeje, ſo je ſľubjiena. Ś proľdaj-żym bħoľom poľbdeje ruży ł nejebjeam: „Kniżeje, kniżeje! pomħaj mi! a nejpoľni na mojej wopazanyej ruży! Bħiľi wiďeľi mojej bħeľdnoľeji wobroćz dońt bħwojejo wobħeľno dħeľeja a ſħeżez mi ژیwenjeje! Nľedj mje Twój jandzel na ruľomaj nejbeje a wu- torńbi mje wodaľojajej ģľanije ģrudnjeje ģmjerceje!”

[illegible]

(Východnje sfónčjenje.)

Modlitwa.

Užifche, rjenje

Нїєх нєтї єзєнїє

A hvězdám moje pomodlenje!

Spěw budž jnath

Esobu daty

« njebju, hđžež je pŕŕebnyŕ žwjaŕy!

Я теби глдам,

Двој тројшт жадан.

Bičed toby do proča padam!

Sduž strach duje,

Homri, ruje,

Żandźel njech naŕ wobarnuje!

F.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Poświęcenie nowego Bożego domu w Sarzędzu miesięce
 19. października na światło świecy. Nowy Boży
 dom będzie się nazywał „Michałka zyrle”. Na hoży stajaz
 Boży domczł i rjanej wężu hżom i balofa pucżowarja strowi.

W 2 hobź, hysajaje ńo hrowjedźeńskij czań pod hynkami posarowom
pichce dwoje czeńne wrota. Wpiched Wożim domom, hbyżed bęćhu
3 woblebe rjane czeńne wrota natwarjene, czań posajta. ńo wu-
spiewanju hčerłuska ńo klucz pichpoba a hrowjedźeńskta wożaba
czeńne pichce nuzs do noweho, hrowjedźeńskij wuwpichčeneho Wożeho doma.
Wpichotomni bęćhu hujes wotriczeńje hejtmaj f Kraushaar, ff. duchownoj
Rada a Zychet wot Wudyhsteje Michajsteje zyrhwe, hčhizjan
f hobjizja a Kapelet f Kupoje a druhy hujez f dalota a f hłiśta.
Hobjz hstupich do zyrhweńskij, teń hujed do wočowo padnjej
hčhupch, wuhyje woltaria napiskany: „Sapichimti to wěćne hujenje.
te totremuż hy teń powołany.” Saby woltaria steji w herbstej
rěćzi: „Teuż hčhyniś je wčezera a dženja a tón hawy, huj wón
je, budoje teń do wěćnjońce.” ńo wuspiewanju, „Wudź hrowłaba
Wožu hawemu” mnejše hujes tajny zyrhwiniski radčijcel Weier
f Wudyhizja na satozřu Wożeho hłowa: „Człowjek njej hyje wot
hłěba haweho, ale wot hčhede hłowa, kotreż pichce Woži rōt
wudnje” wutrowu-hujajuje po hrowjedźeńskij rěćz a wudoži, ńo njech
tutón Woži dom je 1. błańny wopor Wożjeje hnyady, 2. žōrto Wożeho
hłowa a 3. pichotowatońizja f njehejefčej frahmońizja a pohujczenje
f moblitnu sfłōnczi. Kujes konsistorialny radčijcel Lotichus pich-
njeke wo hobjze pichojenje ewangeliskeho trajneho konsistoriata.
Wōn wuproji pichojpōnacze satozerjan noweho Wożeho doma a
wchitim, kotřiz hy f temu pomhali. Začo dar konsistoriata pich-
poba wotfātnu bityju, pertkofiske kniśi a agendu w herbstej a
nēmistej rěćzi. Kujes farač Włatař fupri pēnri frōz na hłētū
noweho Wożeho doma a postrowi wchititč w Zesuhownym mjenje,
hiz je mjeno wchititč mjenow. Swojeje, f hłabotofiskeho Wożeho
hłowa czeńpene, pēdrowanje satozi na to hłowo: „Haj, hēta Woža
pola człowjetow!” Tōn Woži dom njech je hōrd Zioniski f huj-
temu wujowanju a dohawanju! Wēlchew, dom hłēba a duche
po hłēbie žiwjenja badoje, a toż piches Sarēčz rēćsta bēzi (mjeno
Sarēčz wotkožuje ńo wot rēto), dyrbi bęćz Zafubowa studžeń
pōtna mōby žiwjenja, kotreż czje nam tōn Kujes hčijczij. Potom
kujes farač Włatař wudhēchowaje, ńo tōn nowy Woži dom pichede
wchēm a farych, hłabych, kotrymž je pucž pichje wotbēcznje do
Wjechwōczkida, wofajenaj. To njebyrbi žane žarunanje bęćz, ale
wjele žadane Wože hłowo hčhwyčcz pohylnici. „Miz f rosičhczēp-
jenju, nē, f pohylnicju dyrbi tuton nowy Woži dom hčhizčij.” Na
fōnzu hujes pēdač wutrowny bjač wupjōnōczij a dary a dylbēczare,
hujhōbny wōřabom toż teń hčwēryny Sērbom w Drazhōdanach,
hiz hy rjany pjenes a czańit na wēžu nandali, wuproji. 1, 4
mnejše ńo herbste hrowjedźeńskte tēmańenje. S hčerłuskom, „Wjech
Wōžu dōkazuje” ńo Woža hčhizba sfłōnczi. Wpichotomnič ma ńo
hujczē, ńo budoje pichchiboma Woža hčhizba w nowej zyrhwiniz-
ji 1. nowembra popołdnju w 3 hobjzinach w herbstej a w 4 hobź-
w nēmistej rěćzi. S zyla imēja ńo Wože hčhizby fōdzu pēniju
njechēlu w mēzazu.

— Szczęśliwie 14. oktobra bieżącej było 150 let minyło wot napa-
bada pola Puleży. W lecie 1758 był tam Jędrzej Wiśniowski
awstrijjski pułkownik marszałka Daumana pichnął wojnę napad szoty.
Może przysłał wojsko, które bieżącej było w wojnie szlacheckiej
pił, pat wospołgła tudy wsiuś smutno, to tole podleganie ja-
wielecze żana haniba niebędzie, ale bieżącej wojele bółe przysłuemu wojsku
wubudzenie i nowemu zwycięstwu a dobiegającejemu posłupowaniu.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšěch pschewawatnjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dožićaj.

Sy-li spéwał,
Pílnje dśláł,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatek
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój mócny
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Přez spań mócny
Čerstwość da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dśláł
Wśódne dny;
Dźeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoďa ty.

Z njebojs mana
Nječ ói khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kšó Bóh poda,
Wokřeń óe!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šóbotu w Ššmolerjěz knižicšćejšćini w Budyšćinje a je tam ja šćhwórtlětnu pšchedpłatu 40 np. došćać.

Reformazyjski šwjedźeń.

Lut. 12, 48.

Bošledni šwjedźeń, kšó šo w Božich domach našćich šerbšćich wošadow šwjecšćeje, bė žujowu dźatnu šwjedźeń. Na nim šo dźatowacy ša wšćedny šćlěb, ša wšćitko křagne bohatšćwo, kotřěž bė nam tón Knjes našć Bóh narolćšć dał na našćich polach, dospjelniwšći tež w tutym lěće šwoje stare šćlubjenje: Zať došćo hačšć šemja šćacšć budźe, njedyrbi pšćefćacšć šćyw a žně. Našć Šbóžnik pať praťi: Čłowjeť njeje žiwy wot šćlěba šćameho, ale wot kóžbėho šćłowa, kotřěž pšćes Wožšć rót wuróžďe. A Bóh tón Knjes nam něšto tež kóžďe šćto duchowny šćlěb šwojeho šćłowa, šćbóžnoćinjazeho ewangelija, šć luteje wótzowšćeje došćroty a šćmilnoćeje bjeje wšćeje našćeje šćšćinžby a došćtošćnoće pošćiežnje, wošćeje nam šćławam ewangelšćto-lutheršćeje žćrtwje. Ša njón Wožn šćo dźatowacšć a ša wšćitko wušćywaršće bježo jeho wotrocšćto, wošćeje Marćina Luthera, na roli čłowšćić wutrobow, šć temu šćwjecšćim dženšćnišći reformazyjski šwjedźeń. Šo byćmy jón hódnje wobelšći a na nim šćo na Wožu šćwodobaze wašćejnje dźatowali, dha šćdžubujmy na šćnjełowe šćłowa, kšó řěša:

„Komuž wjele date je, wot teho budźe šćo wjele pyťacšć, a komuž je wjele porućžene, wot teho budźe šćo tež wjele poźabacšć.“ Wobžlabađamy

1. šćať je nam ewangelšćim šćšćešćanam wjele date, a

2. šćať budźe teho šćla tež wot našć wjele poźabane.

1. Nam ewangelšćim šćšćešćanam je wjele date! Wo

wopomšćimy najpřódžy na dženšćnišćim šćwjedźenju, kotřěž jenož my ewangelšćizy wobelšćejmy. Šćłoho dha šćmy pšćes šćnat reformazyje na přemim měšće šćašo došćali? Teho šćnješa Šćřćyťšćba, kšó je šćłowa našćeje žćrtwje. Šćať porěbćto bu tola w čšašći do Luthera jeho mjeno mjenowane w šćšćešćjanšćtwje! Mžšć na njeho a jeho šćšćinžbu budźu čłowjeťtojo potašćowani. Na jeho měšćto bėću šćtupili šćwjata Marja a drušćy šćať mjenowani šćwjecšći, bėamž, kšó wudawacšće, šćo je našćledniť Šćřćyťšćbowy, šćo ma na Pěťrowym stole šćežšo we wěžach wěťny a šćwědomnja šćam rošćašćowacšć. Wo tym šćo je Luthar 1517 šćapočal wěťru wot tajšćich čłowšćićšćich šćłudow a pšćidšćławšćow pšćes šćwoje pišćma a přebowanja wuclšćižćečšć, wo tym šćo šću ewangelšće šćlawy 1529 na šćejmje w Šćpeyeru šćlawnje šća jeho wuclšćon wušćtupili a protešćowali pšćešćežńo jej napšćešćežńowym nušćtawšćam, po tamnej 30 lěť došćo traťožej wóšćje, kotřěž bu w 17. lěťšćtotu šćať nabozšćiny w našćim wótšćnym traťu wjeđžena, je něšto šćinat. Mžšć šćłwalimy něť šćašo Šćřćyťšćba jako šćwojeho jenićteho nješćešćteho šćnješa, wón je našć jenićšći předniť a šćatupjeť. W našćich Wožich domach šćo přebuje wo nim, kotřěž nam je wot Woža šćežinjeť šć mubrocšći a šć prawdošćežšć, šć šćwjecšćenju a šć wumoženju, pšćes kotřěbož kreť my mamy hřěšćow wodaćšće. Šćamo we wěťšćich katholicšćich šćtronač da šćo nowy bšćšć šćšćižćečšć, kšó pšćes jene pšćidžinžšći šć tamnym šćlawym šćwědźenjom japošćtola Pěťra wo Želnu: A njeye w žanyšćm drušćim šćbóžnoćšć, tež njeye žane drušće mjeno pođ nješćjom date čłowjeťšćam, wo kotřěmž my mošli šćbóžni byćšć.

Lobeta pola Delnjego Grombacha kapala hvoj. Michala steji. Njehdy bë wona daloko-hlawjena kapala, a w njej je šo predwalo, Woža mchja dzeržala, špewalo. Duž Franzowjoja pšchindječu a tu zhyrwičju nimale wutupičju, a napoščebu je šo wona jenemu Delnjo-Grombachskemu meščekanej ja por stow schěbnakow pšcheda. Tón njebë lëni a do njeje hyno a škomu styta, a w njej łowatnju naprawi, a nutšta škepoče a mlóčejše. Duž po mnohich lëtach Delnjo-Grombachski farať na tu myšl pšchindže a džešje: „Schö?! To dže je w hwojim čašu zyrkej byta, ale něšto lžyla na to podobna njeje.“ Wón dže a ju temu łowarjej wotlupi, a šo do njeje horje poba, hmyta hyno won, škomu won, łowatnju won, wšchito won, a woltať a škřtu natwari, a něšto šo šašo w njej prěduje a špewa. Glejše, runje tak bëšje w reformaciji. Grombachski farať nijeje žanu nowu zyrkej natwaril, ale tu staru wonowil. To rěka reformowac. D. Vutھر a čji druhy widžachu, jo je šo do zyrkwoje hyno a škoma čłowškej mudrošće stykala a w njej łowatnja šaložila, hščež buchu škutli łowane, i křotica, to wjažy žana zyrkej njebë. Duž woni džeču a na podobu Wožeho škoma wšchito i njeje šwucžylacu, šchtož do njeje nježłuščejše, a i nowa škřtu a woltať šaložiču, a něšto je to šašo zyrkej. Ale žana nowa, ale ta stara.

F.

Swěrna dušha.

(P. Flemming.)

Schtož jow šwěrnu dušku hnaje,
Tón ma poškab najwjetšiji;
Temu šbože jažne hwaže,
Kiz tu packej wobšedži.

Mi je derje we horju:

Ša wëm šwěrnu wutrobu!

Šduž šo šbože druždže šloni,
Nóžje wostacť k wolni nam;
Swěrna wutroba šo bronu
Pšchěčšiwu wšchëm njehobam.

Mi je derje we horju:

Ša wëm šwěrnu wutrobu!

Šwjoju radošć jažojuje
Na šprawnowšć, kiz druhi ma;
Těho horjo šobu čjuje,
Těž we nuly njehabta.

Mi je derje we horju:

Ša wëm šwěrnu wutrobu!

Pšchěčšjenje šbože hlaba;
Wobastnow wšcho rošednje;
Čžělna rjanostć hinje, poba;
Swěrna dušha wostlanje.

Mi je derje we horju:

Ša wëm šwěrnu wutrobu!

Schtož da šwět, šo šdřny šhubi,
Kiz pať šwěrna wutroba;
W šduž čaš na pošoj lubi,
Čžěšni naš tež njehoba.

Mi je derje we horju:

Ša wëm šwěrnu wutrobu!

Najši wotšchew: Šwěrneje duški,
Škotrej lubošć jednocja!

Tote škřtož šyřly huliči,

Š Wšom f šbožu pšchewobža.

Mi je derje we horju:

Ša wëm šwěrnu wutrobu!

K. A. Fiedlef.

Sserbowka.

Historija novella wot R. Židzu. Šeršchščil K. A. Fiedlef.

XX.

Šažne pčomjo k nježekam horje šapajše; wojowarjo mžachju šo pšči jeho šwětle potnje pšnacj. Šchijy pšches powěć šchumjachu, a wobšeknjeni bëchu pšči tym w hubejščim postajenju, dotež w jažnym šwětle štečaju. Njěbë šo i nowa nastajachu; tola podobarmo. Šchěšiwu wšohy čžejšebostojneho knješa Šana Šhocžebušeho je škomu a pšchikadom k wutrobotošćj namotowjachu, a šhrobotošć a rošhladnošć jeho šyna Reinharda wježšičkej jej prawe nastajenje deč. Šchřtomowajy buchu teho dla wšpjet i murjow dele šestotlani a namafacu wšohy row w žolmad Šprewje. Taz wutru bë rošhorjowšć wojowazhčy, šo šo hrodej bjes šabžewta palicž dachu: šwójšiwu bë šwjoju pčajšiwotšć šhribu, šduž žiwjenje na hracžlach štečelše.

Wokrjebž tuteho ropota Siegmund we hwojim šduž špocžatym džele wutupjenja potracjše. Šafo nowo-faspujenescho jeho žane kommando njewjašajše, ale wón šo jako dobrowolnik wobhladowajše a mejšče teho dla po wachnju tebdomnišchego wójnšeho wachnja šwobobodnu ruku. Tón trčč jeho wubny pšchěšiwu šnatym wrótam šatracjnje hřimotachu. Wotewrjenzja bëšje šo tak powjetšička, šo mžejše wón i ruku rybele došahajče. Kucze buchu wotšunjene, ale durje šo hšičže njewotewridu, dotež šlucž pobrachowajše, šotryž dyrbješče pošledni ryhel wotštronic. Duž Siegmund šwjoje šhlyne ramjo pšches wotewrjenzju wupščestřje, je šwjojej šekeru šamť wotpaczi a — wrótta bëchu wotewrjene. „Šowle! šlěbujšje mi!“ wón i šawšim šhocšom šawola a k hřobowštemu dworej čžerjše, šotrehož wrota šhřofu wotewrjene štečaju. Wjes šomdžena šo wón do njeho wali a jeno škibu wobšadnu nabeňdže, dotež daloki roščaz murje wšče wjetšle mozgy žabajše. Šo-darmo šo jemu napšchěčšiwu štajachu: šdužby wšohy šchtož njekje šmjerc, a wjes šabžerženja wón šhřob dozpi, šotryž na škorridor horje wježšičše. Durje bëchu šamšćjene; i jentym prašćenjom šo te šwonšowne hřomadu šhřupnyču, a Siegmund hlabajše prošče do pčomjenjom, šotrumž bëšče něšotre minuty přjedy jeho njewjesta wucžekla. Šo šhřobže dele šleččej, po jentym družim k prawizy horje štočžič, bë wěž něšotryž wotšomifom. Wón durje pšchěšama, wón štwy pšchěšja, wón jeine njeno wotajše — podobarmo! šhřob bëšče wopuščejeny. „Wona je do mšta wucžekla, šhano do teje štwički, šotryž nšduž w mčře wobybješče — rucze tam, šo ju ničto přjedy njenamata, dužji ja!“

Tola pučž njebë wjažy přšdnj. Šafo šo šhřitajo pšches šmate wrótta waleč pčojachu, bëšče wobšadta blizkej džele murje wopuščička a šo i Reinhardom do wuřeho, i murju wobdatešo pučža wróčjo ščajmyta, šotryž k robej nahle horje wježšičše. Šhččeže ras bu wot jow mjes šhřitami, runjčž bjes wshlaba na dohčče, krej rošhlwana, jako Siegmund, šotryž šwój pučž šaraczemu widžejše, je šwjojej šekeru Šhocžebuščanam do šhřibeta padny. Špobžiwani šo čži wobhladnyču; jako pať jenotliweho muža pčtynču, wotročjachu jeno najšwontščiki šwjoje šebje pšchěšiwu njemu. Wjes nimi bë tež Reinhard. Taz rucze bacž šon Siegmunda wshlaba, jeho šwucžena rošmymšćnošć wopuščički, a wón hwojim ludžom pšchimoža: „Šowle! mořče jeho! To je čžšči Wastard, našy najhřičji njepšchěčž!“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokreść ćel!

F

✠ Sserbske njeđzelske łopjeno. ✠

Budawa 30 kłózu 3obotu w Szmoherjez knichcizjeżerzi w Budujszinje a je tam ja sztmórtlétu pschedplatu 40 np. dostacj.

21. niedzela po swjatej Trojicy.
Matth. 12, 46—50.

[illegible]

tyrantaŭde. A poldziŝo tule Maryu ŝriedz prenjeje kŝe-
ŝezanŝeje woŝady ŝaŝo namatamy; wona bę ŝo rŝeŝewęd-
eŝka wo bęŝim pomolanju kwojejo kyna. A niz jenoj
ju, ale teŝ jeneŝo a ŝnano teŝ drubeŝo Z-ŝuŝowych bratrom,
ŝatuba a Judoŝka. Haj, tuton ŝatub bu poldziŝo
ŝetowa Zeruŝalemŝeje kŝeŝezianŝeje woŝady.

Šodaj netko na pračienje, czechodla bu tónle swjast
 mjes Zefusom a jeho swobodu na časj smučenj? wotmo-
 lwosje pytam, dha nam nash test, prawje wuzogowanj,
 najlpsje wotmołwienie dawa. Prawje wuzogowanu, praju.
 Pichetoj na preni wotmołit so runje tat šda, jako dhyje
 Zefus tych swobidj šaprež, jako by we netšej duchownej
 hordobici swjate swjastj swojewe swobidy rozmołwit. Tat
 je pobojnita gartej jeho cizjenje šrošymnia a je, dotelz to
 Zefus bešde, kiz so po šdaku tat šadgerzi, po nim ciznita
 a tatje šapreže wicheš swobidnyh swjastow hiščke a
 wuštoj hiščkešjanli počinj dgeržela. Hiščke dženšidni
 džen wobde woparty tuteho wuzogowneho šrošymnija w mniščach
 a mniščach namatašč. Ale š tajkim wuzogowanjom jeho
 škowom so Zefusje njeprawda štawo. Ščto dha jeho
 brasija a jeho moč dhyžy? Šeho domoj pidišinjelč. Šechu
 na jeho hnešni? To niz, ale mejadu wjele bóle bojtoč
 wo njecho chad a wo štrachj, kiz jemu hroščah. A cze-
 hodla Zefus ničo wo tyh swjastj wjedječ njedščke? Wješčke
 njedščke tajo špmu wutrobu, bydščke wopadžna swjasto-
 točj w nim? To niz. Šato to prajesche, beščde we
 wutrobie jara šrudjenje. Ale wón durbješde, wón nje-
 šmedjške šinaj. Njemošješke tyh swobidj wuščudach

psihičacy, so f nim czinja, sztoż jich szcepotażo lubość f a nafne dżerzeje. Zo jemu jecho bójste powołanie a jecho śwednomnie iafalaćci. „Zadny, kotrż fwojeji ruzy f płuhej psihiłozji a wogłada so nolaży, njeje derje psihiłotomany te kralestwu Bożemu.“ Wón bójste so roszubdził a szkutowanie iapociał. Zu stejeje a bjeńc niemójeje. Zemu wo wychofu a fwojatu węż dżeje, a pornio tutej węży dżrbjeli jemu wochofu, a bechu to też macz a bratja, wrózo fupicz. Na nješto czaża dżrbjeje so też fwojeji fwojbie wotrzej a f a tajfe wotrzejnjenje fwoj troczt ptać w towařtwnie tych, kotř f nim f a jenyum a tym fampnym kónom bejacy a wnu fwojeji Wóza w njem fampczu czołoma. Nješto beše zple fwojeji wěrje žyw a dżrbjeje tehadla lubość f fwojeji fwojbie do wutrobje fampnyć, fo njeby jemu psihi dopieljeniju Bożeje wole fadzewala. Pođiżižo so czi fwoji jecho wěrje psihiłuczižu a daczu jemu poloj; hiščice pođiżižo buchu wot njeje wabjeni a wěrjaży, a wutrobje so fašo namatachu. Zo njeby ženie možno bylo, by-li Jeřuř nje f jim podwołił a fobu domoj řdol. Potom by domach pšebjełwał pšecziżwo fwojemu śwednomnju, hñewanje we wutrobje, a wontacy buchu jecho ředom iapoczany řtut fašo janićili.

Tak wosta Jeřuř twerdy. Šwonkownje wón derje řwajř řořtorny, ale wutroba jecho psihi tym boleć. Zola Božu buď źat, to twerdy wosta! Tak je nam puez potařat fa wřitiřtón czař.

Mojji lubi, njekřemny mjenijazy myřlicy, fo žywnjenje też nař družby na runy rořpuc njeřtajo, řaž tudy Jeřuřa. Ğuřto derje řo praji, fo řo tajfe nješto jenoř pola wuřica a wot Woja wobñnadjenyř czołwjelow řtawo — doponi řo na nařchejo řutera, abo na nařhejo řiřmaria, řiž njebudža wot tyř fwojich řrolymjeni; ale to je jenoř porořbo. Zola ja dženka řas wot tajřich woeřebitů czołwjelow wotřladam a praji: tajfe nješto řo řožby džen řtawo, też mjes nami a je řiřom řožboho wot nař řtrediho.

Wbo praježe, njebeřdeje hiščice řenje družheje mjenjenja na pšitřlad w fwoj řeniřki pšichidob abo wo domjaže wobřetnojše abo wo naleřnojše fwojeje wogady f řuđimi, kotrřmž jara břiřto řtejeřde, řotřž wař jara lubowacu a wěřo na fwoje wařeńje, řiž jara derje f wami mjenjaču? Wřy dżyřdeje řinamo w řiřweniju družje powołanje řapřidimnyć řačž nan abo macz to dżyřdaj a wařeńje w fwojbie beřde. Wbo wy cziřeřde řo pšides fwoje śwednomnje řmjezi, wěř řařupowacz, pšecziřwo kotrřej wuřiceli lubi jara bechu. Wbo wy beřdeje nješto řlubili, řažtož wam, řaž woni doprěřla wiďjaču, wjele hñewanja a řtřaca pšijniješe.

We wřdeř tutyř padacy wařa fwojba řo jara prážowaje, wař wot puezja, na kotrřmž beřdeje, fašo wotwjelę. Woni prořdaju, płařadu, řaj nam řhrožaju. řtejeř, řebho řtejeřde na rořpuczu: na jenyum řotu śwednomnje řtejeře a f wam řtřeje řečjeře, na družim řotu lubość f fwojbie, řiž wař wabjeje. Wom beše, jato dżrbjeli na fwojim puezju dale řieč, jato by Wóř tón řnjes to řam wot wař řořat, ale na družim řotu mjeřdeje cziřeš pšides to też telfo hñewanja, dżrbjejeře řo, řbžž też řinamo jenoř na řrótř czař f tymi wutřezowacz, f kotrřmž dżrbjejeřde hiščice f temu wřitiřtón dny pod jenej řtředu wyćic, řotřž možacu wam f telfo wuřitiřtón być, ale też wam telfo řařtožić.

Čdřto řeje derje w tajřim padže cziřini? Na wařdim mjeře řo jara wjele czołwjelow řašo wrózo dže, ruzy

wot płuha wotřzahnu, řwioju węż wopuřdeja, řaj derje řo řamny řapřeja a je fwojimi řašo dom djeja. Zo cziřini jich lubość, ale lubość, kotrřž fweřdžana je řiřaboloć a řemjořico. Za řinaju tajřich, řotřž w wařnym wotřomitu wrózo řotu řtřidicu a tehadla řenje to njebudžu, řažtož dżrbjeři a mořli pšideš Wóřom a czołwjelami tyć. Řař řo jim pař dżeřde? Čzi jecho tola řaneje praweje řebžbnoćje pšideš nimi njemęjaču, jim pšidežo mjenje wole wotřadaju a f jich luboćje bu na řónzu cziřilomawje. Tak wotřadžu jenoř pořojni czołwjelajo, wobęženi wot fwojejo śwednomnja, rořaće we wutrobje, to bechu řo wot fwojich dali domoj wjeře.

Teřobla, moji lubi, tudy řeřa: njebudž řlaby, njewotřtř, też niz f luboćje, ale wotřan twerdy, też řbžž dżrbjeli řtare řwajři řpřetorčnyć, a pořludžaji řenićžž fwojemu śwednomnju, fwojeji wěrje, fwojeji hwiďe! W tutyř padže njekřemny řeřubow wotře řtawo tak abo binał njeweręci: „Ščtōž njekřidji fwojejo nana a macjeř a řonu a džeři a bratrow a řotry, f temu też fwoje řiřwjenje, tón njemže moř wuřibowit być.“ Še řwajřej řtřutnoć dżrbim wřitiřto wot nař wotřeržom a f puezja řumowacz, řažtož nam řadzewacz čže, to dopielnić, f čjemuz nař nařde śwednomnje wosta, a njebeřžbowacz na družich lubych czołwjelajo, řbžž řo řaž puta wotřo nařdich nořow řawija. Přez, do přeřla! — tu řeřa.

Wle řaž dżrbim tu wo nařdim miřtřu cziřic, potom też hiščice w družej wěry. Wřy řo wotrzej možemy a řmemy nařeje řařbženoćje a lubyř czołwjelow — ale bjes hñewa, bjes řtuboto řtřidjeni we wutrobje, bjes řtřch řlowow, jenoř řwaby, kotrřž řařonamataje a wuřednanje řař čjeře cziři. řbžž też bjes wřdeho řiřwanja na družich to jenoř cziřim, řažtož nařde wera wot nař řaž, nařde wutroba dżrbi wotwřena řtacz wřitiřtón czař. Potom řo derje też pomalu řašo nowy řwajř mjes nařdimi a nami řwjeje. Štara lubość řo řašo wrózi, řaj, je pšitřporjena pšides to, řo řim řwajř tón tola dořpili, powředena pšides řebžbowanje jenoř pšideš družim.

řbžž njeřto hiščice řas wřitiřto do jenoř řepřidimny, potom řženřniřki řetř nař wuřic, to też werau fwojbm lubość pšideho bjes wojowanja dořtač njemójeře. řařle řbžž je pšides wojowanje a řinamo też pšides řželenje na řhwilu řařřida, potom řbžž wřicřa, wotřtajiřca. Čřtōž řebi njewoři, pšides tajfe wojowanje pšideřč a cziři f luboćje f fwojbie, řažtož pšecziřwo jecho śwednomnju dže, tola to namatačž njebudže, řažtož pta, a fwoj woor porořarmo pšijnijeře. Družy njebudža jecho řebžbu mječ, ale jecho na wřdeř řořad wobmjeřowacz. Wón řam njebu to, řažtož možž a dżrbjač być, jecho śwednomnje jecho wotřtřuže, a řař řbžž jemu řuřto dořež jecho řamřina luba fwojba f řeli. řamjeř.

K. w. L.

Pola řtōtnika.

Ř jenemu indifemnu řtōtniř jebny džen řořaty řendželčan pšitřidže a jemu fwojbm pšchu fwojeje macjeře pšijnijeře, řiž beřde f najřřeřde řtota řžřtana. Š njeje dżrbjeře řo Wóza řmaria řleč, kotrřž mjeřeře potom jena miřionřta řpřeř jato řar dořtač. Wo tym, řo řu řabne řtoto řtarořlinije wotwōne, řo řiřčo pšideřowla a řačž na najřřeje wuřijeře. Njeřto řhotwōniu Wóžu řmaru na řotowaju pořojřu, řo by řo jeina czeřtořč přuhowala. Ř fwojemu najwřeřdemu řpřořiwaniu miřtř pšide tym wiďdeře, řo ře wona czeřřa, řbžž přebamřa řtōtna pšcha.

Njemoželjše hebi něšto bohaty poručet lošto myhlicy, so je wón i leczy něšto dobreho stota schpatnjicu mjedžynu wužić?

Wišćtr swojich pomoznikow hromadu swola a wo praszja: „Kotry wot woš je něšto i stota pšćipoložić?“ Zadyu i nidy nochyščyše něšto wo tym wjedbicy. Waczonit pał, wobroczeny hinduſki hólczeg, je struchlymaj wočzonmaj pšćeb swojim mišćtrom stejcyše, kotryž ho jěho wótrje prajchěšće: „Šćyto hy ty čjinit?“

Tón swojn hłowu pošćebajwšy praji: „Ach, ja mějacy hiščyše jědym ſtary ſloty, tón hym ſtrabdu do ſchřejnity čjinyt.“

„Čjěhobla to čjinyšće?“

„Sa čyščy“, tał hólczeg je swěčjatynej wočzonmaj ſnapřychějſi, „ja čyščy, so hy ho Šćóhnik hiščyše wo něšto pomrějšić.“

F.

Schtyri spěwki sa dšćazje wutrobje.

(F. Wiedemann.)

Hołcžyna tolebla.

(Stěb: D. Lannabaur, —)

O tolebla, o tolebla,
Ty woſtanjěšy mi luba;
We tebi ležacy dšćazatfo,
Ach, tał čjaš ručje minje ho!

O tolebla, o tolebla,
Ty hy tež wuſtjyčala,
Kał maczeta je ſpěwala,
So bydy ja čjyše wuſtjyła.

O tolebla, o tolebla,
Ty wěšy mi wjele pojdac;
Kał hym ho hmiata, płaſata,
Wi jandžel bē ja pšćtona.

O tolebla, o tolebla,
Ty hy tež wuſtjyčala,
Kał macz mje rjenje toščyše,
Wi hyly i wóčztow trějcyše.

O tolebla, o tolebla,
Sa čyščy rab' tał woſtacy,
Kaž ležacy juu we tebi
Tał poščjowa we wutrobje.

Unbojcy i mamzy.

(Stěb: Kommt a Roger! —)

Uba mamta, něł to hmičacy,
Sašwěčy lampki mi ty,
Satěp do tšachy ručje
A hyt fe mni ho ty.

Uba mamta, ho poſhil,
Dšćje njewutroju,
Wi tał tšytno je ſašo,
Duž něł wuščyž wošo čžu.

Uba mamta, tvoj lubuščy
Něšto w wutrobje ma;
Čžu-ni tebi to prajić,
Dža woſčał njemóžu ja.

Uba mamta, mje hnbuj,
Sašo wolofšcy mje,
Něł čji praji, tvoj hoſbit,
Kał ja lubuju čje!

Wšoha hystka.

(Stěb: Kommt a Roger! —)

Wotoł' wječjora hołčža
Šćebži pšći rěčžy tam;
Hlada płažajo i njeboju,
K hoſbujnym wuſtjofčam.

„Wšćjele nimam wjaž' tudy,
Šzym woſčał hystka ja,
Woji lubi tam horyčak
Wšćjyžy pšćebowaja.“

Pšćjindže jandžel něł čjyše,
Šcydnje dele i nje ho:
„Lube dšćjo, ach praj mi,
Čjomu rubjyžy ty ho?“

Wšćje jandželej žel jej',
Njełnje: „Rhubžinka, wjedž:
Zuſtje ſašo čje wibžy,
Potom bolofšcy je přeč.“

A wón ſašo je pšćjyščof
K hołcžy žarowacy,
Se ju do njebež donješč
K mamzy njebočjyščy.

Wšćžny dom.

(Stěb: Šo leš' denn wob! —)

Šćbž wjeſta w bole ſwój kónz ma
A mahn pšći rěžy ſćepota,
Tam steji w leſnje ſchrobzy
Wój luby domil nanowu.

Tam steji moja tolebla,
Tam přenju pacšet wuſnjed ja;
Tam wjele hym poſtala,
Tam přeni šću je mi ho dšć.

Tam puſtotatei wutrobje
Wi w polnjei hwiřnej' lubofšcy:
Wój nan! a moja maczeta;
Kał jeju hyt tał lubo ma!

Duž njedam sa hród najrějšići,
Šćam sa hród kraſny, kralowſki
Tu lubu kšću wote minje:
Dom wóžny jenož jědym je.
Zurij Wroſt.

Kak Bóh woparžnu pšćjškaju kšofa.

Pšćeb dšćje dšćli ſto lětami bē w Bardinje bohaty wjeſtacy miſćtr žny, totrěmž Balthaſar rěčacy. Wón bē we ſwojim dšćle wjele ſboža mēł a tež wuſchje pšćeſlepany a mubry byt. Š čjašom bē hebi žyſe duſčnje ſamoženje hromadu pšćet, tał so mōžacy jěho bohateho muža mjenowacy. Kaž pšćjškawo praji, pšćjindže appetit pšći jěbži. Wiſćtr Balthaſar i tym ſpoſojom njebē, ſćytož bē hebi naſromadžił, ale čyščyše hiščyše wjele bohatſcy byt. To woſčał by i pilnoſću a mudroſću pšći ſwojim wunječnym rjemjeſle boſpiz moſt. Zola wón čyščyše ſwoje ſamoženje na wjele loſčyše a pšćjchobniſch wěſchnje pomjeſćićy. Duž ſwoje wjeſtacytwa so dobru pšćjškaju pšćeba a ſapocz ličowacy, ſwojim ſobucjlowjeſam, kotryž nja čjyščyše, sa nimo merty wuſtoſt daſt pjenjeſy wuſpožčju. To woſčał žane čjěhne a wjele mjenje hšćečjjanſle dšćo njebē. Zola sa tym ho Balthaſar we ſwojim hwiřdomniju njepřačyše. Šćwěty ſloty bē jemu wjele lubjcy hač bohobojalnoſcy a poščjowacy, i kotryž ho čjłowjet, taž wón čaſto wuſmēčjujo rjetny, naſpěčjyč njemōže.

Balthaſar ho je ſwojim maſanym a hšćebžnym ličowanjom lěta doſho je ſbožom a wuſtſm wuſtſtom naſtadowaſch. Wón na ſtojuſcy pjenjeſy wuſpožčowaſch, ja kotryž dšćjacy tšubži lubžo, toſtjž dšću hebi je poščjiti, dwoju a troju daſt pšćjcy. Šćho žana nja, žane hmbjěſtowo njepoſnu. Šćho hmybno woſtacydu horze hyly a pšćjſtowo hšćebžowacy, toſtjž ho i njemu wo hmiſloſcy wolačy. Wón ničo njewjedjyše wo ſbōžnej wjeſćekolcy, kotryž dobročjělſta luboſč dawaraj pšćjhotuje. Wón jenož požabanje ſuačyše, pšćcho wjažy a wjažy pjenjeſ drapačy a toſcy, a ho jenož wjeſćeſch, hdyž mōžcyše hebi w ſwojej komorje sa ſam- njemym dšćim ſwoje ſtota a hšćeb wuſtadowacy.

Zola ſaran tał doſho i wbože dšć, daniž ho njeroſtacy. Wiſćtr Balthaſar žaneje merty njehuačyše a ſwojim njebōžowacy doſčimam tał-rěž tožu pšći žnyom čjěle pšćes wuſtj čja. Wón bē raš wuſpomhāl, temu wěčje wjažy tał njeroſćyše. Njemōžcyše pał huiat byt, so tšubži lubžo, kotryž bē wuſžak a wuſčabnył, to wuſchnje pomječawa. Tał ho ſta, so ličba tyč, toſtjž pola njego pomoz pšćacy, dšća a bōle wuſćerajcyše. Dšćyby ho dšća a mēžaz miny, so ho ničto sa pjenjeſami njepřačyše. A ſćytož ho hiščyše i njemu wobrocži, bē hšćom tał woſtubjy, so ho i nim ničo abo tola jara malo ſoſčjyč boſčyše, abo wón i tym pšćeſlepanym a hšćehwiřdomnym lubžom hšćyčyše, toſtjž hebi na to njemhla, doſtate pjenjeſ wročcy, a toſtjž wjebža i to- hšćow ličowanstw wuſpěchacy. Š tróta, ličowanje i čjašom pšćcho hmbjenſcho dšćyše, a Balthaſar hebi podarimo hłowu ſamaſch, tał by jo ſašo poſchěnyč moſt.

Šćčunje jo doſčim hmyſhena a pytanju bē hšćehwiřdomity čjłowjet, taž mjenjeſch, prawy puč namalał. „Doſho doſč“ — wón pšći hebi praji — „ſu ho dšćy lubžo i mojmji pjenjeſami žimili. Něšto čžu hebi tež sa zaſe žule pjenjeſy poščjcy a hebi i nimi doſčyč pytač. Wi njeubdže čjěto, ta i tam ja niſtu daſt

požezontu sejnitč. Ščitóž pač čyže pjenjelij wote nujje mječ, dyrbi mi fa to dwójaj dań dač. Wložno, so žule pjenjelij mi wozaj šloja pichinjeku. A ščitó wě, kak móžu wěz drubdyž t swojemu dobyttej powjerčuju. Wón so woratowaje pojměnowačje, hdyž tele słowa praji, a bė wěžež hžjom paduščynu myščiščyn wumyščili, kotruž, kaž našče powjerbačžo polaže, tež poščibžim wurwježe.

Waltħar je bė swoje pjeławitšo młobemu cłowjecej pšchēbat, kotruž bė pola njeho wumyšč t poščibžimo wjele lēt jako pomoznič dželat. Miščtr German — tak wón rēlače — bė swranyu a wilyny muž. Napřechčo swojom wotebreracjom bė pšchēščilinyu a swótniny a jim t dobytny polnomažnyum pječzomom poščibžowačje. Těžobla mējelče tež wjele pšchistupa a bė so t cžakom ščtrow wobohacjč. Nlašch ličowat bė hēbi jecho ja prēni wopor wuščlabat. Nlas t Germanej do domu pšchidžbe a t nim jara rjenje wo wjebrje a džele, wo nowinščy a drubdyž woznyčch wēžazch rēčelče. Hdyž čyščylče so lšćonjije sažo wotbalšč, swoju prōstnu pšchēdnjebe. Wón powjerbačje, so je runje we wuščloščach, dofelž žanyčch pjenjes doma nima, a proščelče pjeławja, so by jemu na tji dny poščia buławot požčjč. Wtobž cłowječ so njelombželče, swojemu prjabawščemu miščtraj a hožpodaraj t woli byč. Wón so tež nad prōstnu bohatnu mōžu njelbžowačje, dofelž wješčelče, so swoje pjenjelij lēnje doma lējo nima, ale hlabadžje, so by je tat bōrny hačž možno na dań dač. Wón wščaf bė tu a tam wjele stych a hērlščy rēčow a šwarjenjom wo ličowariju štjchad. Tola wón bė dobročžinyu a buščny cłowječ, kotremuž so ženje njeprobobadžje, wo swojim blizščim nēščto ške myščilč abo rēčezč. Wón mēnjelče, so by ške powjerčje, kotruž so wo ličowariju powjerba, pšchēgnate, a bė pšchēgmēščjenty, so je jawilč a njelbžatowščej tešame wumyščila a roščēščirita. Ščēbla tešo bė jemu bohaty muž došč wēščy. Duž hnydom žadane poščia buławot pšchidjije a je pšchēd miščtrom Waltħaratom na blido naščjč. Njēžabadžje hēbi ani doščžnego woprišma wo požčžnyčch pjenjelč, kotruž mējelče ja nēkōtore lud wēščž doščaf. Miščtr Waltħar pač rjane kōte, je probobanjom so hēmjēšotaj, do saka tšyni a bōrny po tym domi wopuščjč, hjiščēže juntčōž swrannemu Germanej šlubiwoščj, so požčžontu fa dwaj abo tji dny t wēščžowju wēščjč. Hdyž bė ličowat jožo doma wo swojej cšidjej šwēščjž, wón hēwēšym ščotym, so by so nad nimi šrowat, pšchēžo sažo pšches našrabne poršty šulečž bawajče. Potom poščia buławot wja a je do swojčjejo poščne pjenjēžne kōščjča potōžj. Wēščo sažo šwaribžnyu a kōščjč derje šamlywoščj, šwiliu w myščlach ponōbrjenu šēščelče. Taje pjenjelij bė t najwēščeljej loščtowa a bjele wēščje prōžy šaštjžil. A w nim ho paduščne wotmuyšlenje pšchēžo bōle a bōle wotmōwjeržjč, so je dobrowōlnje sažo njewōda.

Wjēžče tsi dny bēšču ho ruče minje. Waltħar so njedžjowu swojčje šluba pola swojčje wēščelja njepolosa. Tēž ščwōrtj bēšč šańže a miščtr German swoje pjenjelij njelbōšta. Šuma bė t młobēho šwarčerja došč wuščofa a wón ju blēje paromadž njelbōščelče. Tēž bė možno, so jecho šlary miščtr doma šhory lēščelče a t najlēpšeljej wolu t njemu pšchidž a pjenjelij wotēdacz njemōželče. Duž so na pučž našlaji, so by jecho wopuščat. Hdyž t jecho domej pšchidžbe, bēšču šēžnje durje šawjēnje, bžy dyrbjelče so, wēž njelwōščtarawščj, sažo domoj podacz. Na drugi bēšč so jemu šināl a lēpje njelēščjč. Durje bēšču a wōščdu šawjēnje, tač jara hačž tēž German ja nim tšchadželče a do nič šlępajče. Ščōščjēnje wot jeneho šušhoda šhoni, so je ličowat hžjom wēščera wotēž. Wón hēbi to na žane wōščjēnje wuščjēščjč njemōželče, dyrbjelče pač so t teple powjerčju powjerčj a so sažo domoj wēščjč. Čašo so tyščē minj, a t ščōščym dnjom w nim šlrač a njewēščowščj šēščēščjč. Ščōščjēnje raš rano, hdyž mējelče swojčje džela dia nēščžje hēž, swojčje nēščbūščelče miščtra šetla. Tutōn na Germanowē

prajčjenje wotmōwli, so je so hačle wēščera wēščow wot šwōjčjejo pučžowanja wēščil. Šwarany pjeław, kotruž hēbi hjiščēže na ničžo ške njemuyščelče, so ja ličowarijom berjemēščjom prajčelče, dale fa jecho pučžowanjom a žyle na poščēst fa swojimi poščia buławotam. Šak pač so wón naštrōža, hdyž Waltħar t kōščimi a šwōtym šlōwami wotmōwli: „Dyrbiu hēbi tutōn ščupry žort je wēščej ščutnoščju šaščaf, dofelž hēym wam, kaž bēšč šlubič, pjenjelij ščēšč džēš šwaranje najad pšclajč.“

Wtobž miščtr, kotremuž so hjiščēže pšchēžo wo jebanštjē njelbželčje, prajčelče so: „Ščē a tomu džā šče je wotēbal.“

Wón njemōželče a wōščjēlče swojimaž šwōčjomaj wēščjč, hdyž ličowat šumnje a njelbžawščjēnje wotmōwli: „Šam džē je Wam šam do ruti dal a to w teš hamej hōščjēnje a pšch tym šamym blidž, hdyž hēym je wot wašč doščat.“

Tale nimo mēč wuščli šwōčjōščjōščjōščj šwarowno pjeławja jara hūbōto roščrpi. Wón šawōta: „To je njelēčjōšma šā. Wōt tamneho dnja hačž do džēšha wōšč je žanyum wōščžom wōhlabat njelbžim, wjele mjenje hēym wot wašč pjenjēžta doščat. Ša to je wēščēšwōčēšom Wōšč mōj šwōč!“

„A ja“, šwarčelčjōš Waltħar, „mōžu ščōžnu hōščjnu a pšchēd ščōžym šwōčom šwōtaju pšchidžahu wotpoščjōščj, so hēym wam pjenjelij w pramym cžaku do domu pšchidjēšč a do ruti dal. To wščaf nejščym pšchēdwbidžat, so hēbi tajke jebanštowo wumyščilče, hēwaf bōščjē hēbi wo šwarčerjōš woprišmo napřčacz dal. To by mi rjenje bylo, hdy hdy došč bōwōž pšclajč dyrbjal.“

Wōbaž pšchēžo wēščjōš na so wōlaščlaj. A hdyž lšćonjije German swojčje prjabawščeho miščtra jebaf a šlēpžā mjenowajče, so Waltħar, kotruž bė hačž bōtal ščtrow šymōštrajny wōščat, na šwācz roščōti a roščjēmbri. Wón tal wōščje šawōla, so nimošhōščjazy lub jecho štjēščelče: „Šak mōžēšč hēbi myščilč, so čyhu wašč wo wēščje troščjki šjebacz? Wōhu džat, mam drje to ščōž wōžaj a so ja šašlu maču šumu prajčelč njetrjēbam. Wōščum prēž, so hēym hēbi tēščy poščia buławot požčjč Tola hēym je wam jačo šwarany hēym wo poščajenym cžaku wēščil. Čēščobla šwōtacz to šwarēwacz, hdyž hēym wam tola hēam pjenjelij do rutow dal? To je njelšmanifščj, so čyščēže so na tal njelbžawščjēnje wōščjēnje wobohacjč. Wdy dyrbjeli so hābōwacz, hžjom tal šabe jebacz a ščacz. Ale ja, miščtr Waltħar, hēbi to šwēščž njebam, ale čyhu wam poščaf, so mam wōščy na šubōči!“ Š turtym šlōwami wōm roščjōrenj pšches lub džēščel, kotruž bė so poščy wēščjōščjē wōščto ho wāščžōžny mužow šēšupaf, a so wōtali.

(Pšchidžōdnje lšćonjēnje.)

Wščelake t blisħa. a t daloka.

— Šwarčjčat džembera šwēščj tñjes šarāt šyščē t Delnim Wjēščelje hdyž 50 lētny šastjōščj šubile.

— Wōbōczne šhōwby w Ščeljēščeljej bēšču na šlōwmu šhōwdu namjet šlajče, so mēč so reformazjijš wjēščēžē tež wot šlata jačo žyly šwōtaji džēš wobhlabowacz. Šōnlē namjet wjēščjōščj pšchēpōbacz je so t wōščžōwariju šlōwma šhōwda šarjēla.

— W Wōigtlandskej je čēščē šemjērčjenje bylo, šamo w Draž- džanach šu ščōtci ptyrčjč byle. W Šwōmbachy šlachu so ja džēš nēščžbe 100 štorow. W nožy w 3 hōž. bučy wubdlerjo je španja wububženi. W Žwōczē žu so murje a ščēšč pufke a wōšwōne ščeljēščy bučy roščite.

— W džwchwinškim domje w Wjēščjē, kotruž so ponowuju, šu ho šańžjēny wēščjē t pšchōštomōščj šlata a šlōwōščjē šwōčjžy nowē šwōny poščwēščjē. Šwōčowanje mējelče tñjes wjēščjč dwōščti prēbat Wderrmann t Dražžjan.

Sy-li spéwał,
Pílnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mńeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Przez spał měrny
Čerstwoś da.

Njech ty spéwał,
Swérnje dźěłał,
Wódné dny;
Děś pak swjaty
Duśi daty,
Wotpoďi ty.

Z njebies mana,
Njehi či khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeś će!

F.

Ssersbske njedźelske łopjeno.

Wubawa ho kóždu kóbotu w Čimolerczech knihičičichčičeni w Budyšinje a je tam ja ščitwórtlětnu pšehéptatu 40 np. došćić.

22. njedźela po swjatej Trojicy. Romf. 8, 18—19.

Ś woczomaj wěry wobhladujmy hebi Božu stwórbu!

Kak husto ho stanje, so ludžo Božu stwórbu i wopacznymaj woczomaj hebi wobhladuja! Mamy wědomność, kotrež je woskeje w našim čašku na tutón wopaczný pucž pšichja. Wona wopisuje stutki a dźiwu, wona rěči wo wotpohladanjach a šatonjach, wona ho twjekełuje nad rjanosću stwórby, ale wona njelěži wo stwórcelcu. Wona nima ani štwórcu, ani woczi so teho, kiž je njeho a semju stwórił a kotřež čješč a krašność jeho stutki thwala a pšichowjedaju. To je wobžarowanja hódny wopaczný pucž. Woni maja woczi a njewidža stwórcelcu. Ze wobžarowac, so moja nad horami a dołami, nad šahonami a łutami swoje wjekele a pšichi tym šahowaju na teho, kiž je k swojej čješčej a krašnośći tak rjenje wupšichł je.

Wětnje pak tež njelěži, so njeho a semju, Božu stwórbu hebi i křiwimaj woczomaj wobhladujec a jejnu krašność šahowac. To našy ludzy šohóznit činił njelěži. Wón, kiž na horach, na polach a pšichi morju přebowalše; wón, kiž tak rad pšes pola a pšes łuki thobješe; wón, kiž měješe ja pšiki pod njebiešami a ja šiliše na polu woczi a słowa: tón ho twjekełi tež nad stutkami swojeho njebiešeho Wótca. To widimaj tež pšichi družich Božich mužach. Wobhladaje jenož do Dawitowych pšalmow! Wone nam wopisuja, tak žane druge knihi, rjanosć Božich stutkow se

šahowacymi a pšehowacymi słowami wěry. A tak tuczi šwješč spěwarjo, durbimaj tež my stutki našeho Boha i woczomaj wěry hebi wobhladaj: „Njebieša wupowjedaju Božu čješč a twjekełina pšichowjedaju stutki jeho rukom. Knježe, tak su twoje stutki tak wulke a tak je jich tak wjele! Ty su je wědkełi mudreje wustajit a semja je polna twojeho šahowac.“ To je potom to wěrzeje twinośće, i kotrymž my pšes pola, haj pšes stwórby dźemy a stutki teho Knježa, našeho Boha, na njebiešach a na semji wobhladujemy. Potom pak tež nawutnjemy, so mamaj wšehomóžneho, wšehomudrego a dobročiwého Boha. Wly wjekełimy ho jeho wšehomóžnośće, wšehomóžny a dobročiwosće a dostawamy tak pšehowac swojeje wěry a šahowac je šahowacneho čłowjaka.

Ś woczomaj wěry dźemy tehožla stutki našeho Boha hebi wobhladawac, so bychmy jeho wotzowu stwórby pšehowac lépe pšahali. Knježe, daj ho namacaj!

Hamjeń.

B. w K.

Troski nozy.

Nještož, woska wutroba,
Šdyž ho njeho pomrěduje
A nóz čěmna našawaj;
Šorja šimaj wšohor daje.

Riany džen či šahwita
Šunu w šerjach rěšowaty;
Wopomni, nóz tež njeho ma
Polne šwědom šybolaty!

F.

Boža mój a wulkosć.

Ach Božo, wulki, trachny, mójny,
 Echto žyby hmoł je pšched tobu!
 Ty našcha skała a šchit wótny,
 Ejeb nad nami ho i pomozu.

Twój wickor trachny hmoři, cšehnje
 A šichaje našche bydenje;
 Na twoje škowno paŕ ho šlehnje,
 Kucy, wucy a torhacy pšechanjanje.

Ty rěčyš, a my womjelnjemy,
 Ty hmalach, a my łaržimy,
 Ty škownejš, a my wotŕal džemy,
 My procy a pjerščy pšched tobu hmy.

Strach šadža na naš, šchumi hrožo,
 Strach našche bušče jojima;
 Ach pomhaj nam, našcy luby Božo,
 Njedy našcha tyšchność pšechanjanje.

By našcha šwalba ho cji šbaka
 Sa pomoz, kiž nam trjeba je,
 To by cji bušcha woprowała
 Čhejš, šwalbu, džal, šchot samaje.

Čhejš našche polpšchjenje wibžyc
 Sa pomoz, kiž nam polščycz;
 Duž čžemy stojnje wšchitno hbižyc,
 Echtož njedobre ty mjenujyš.

W tu šhmilu, Wbótze, hym ja žywy
 A hiščaje proščyc jamož;
 Duž budž, ach budž nam miščocywy
 A dopjela pršchou pomiznu.

Pray, Anježe, i našchey pršchije hamjeń,
 Wny na tebie ho špuchčamj;
 Wšmi wot wutroby tychny kamjeń,
 Wščal ty našcy Wbó a Wbóčy hy!

Handrij Zejlař.

Đenje sašo!

Čandženy lěštotyč běšče w jenej Žhiringstey wšy muž žywy,
 i mjenom Ğoban Echotja. Wbón bě jako jenički hym hwojeju
 štarčejju wot njeju, hdyž tež niž wulke, dža tola derje šradowane
 wobšeběžnistwo namrěł, na šotrymž mōžejščaj wón a jeho žona —
 mandželstwo bē a wofa bjes džęzi — bjesstarostnje žymaj bęcy,
 budžyšče-li wón se hwojimaj krawomaj na nim derje hospodarik.
 Tōmle muž pał bē džiw, njehmany čłowjeł, šotryž i pršchnocho-
 bješčkim šotrymščim žymenjom wjele wjazy pšechžymješče, bęził
 mōžejšče doma šastužyc. Šedyn džęń běšče wón krawu pšchedał
 a pošnu mōščęń šwětyščy tolerjow ja nju doštal. Š tymi ho
 wón do šotrymž poba, mōščęń ja wješčy pošym a i nēšotrym
 škyimi towarščemi pjanžu šapocza. Dęš a dęš wón w pjanžym
 woraławštwje do mōžimnje kapašče a ho praščejšče: „Štara, bōr-
 cžyš hiščęš?“ a tak dotho hačy pjenjeh hiščęš šlincžachu, dęrčje-
 šče ho i hwašowanjom a džęčjom šotracowacy.

Wbón hwoje njerodne žymjenje wjele lēt tak dale wjedžyšče.
 Duž Wbó čęžy šotracow na njeho dopuščęń, w šotrež bē jeho
 žymjenje dothi čęž w najwješčym štarčę. W tymle čęžu šaral
 i jeho ložu šupi a i nim žymnje škowno dla jeho njedobčęńščeho
 žymjenja rěčęšče. Tole škowno je Wbó šmyes pošojnowač; wono

temu mužej pšęšes wutrobu džęšče; a na tu praščęń hwojejo
 bušchowanjara: „Luby Ğobanje, jeli cji Wbó šašo wotšchotčęš da,
 čęšęš ty šotom to štare njebušęne žymjenje šašo šapocčęš?“ je
 wón to šlubjenje wotpožojł: „Šmyes bušchowanj, ženje šašo!“

— Tuto šlubjenje je wón hačy do šmyerčęš hwońne džęžal jał
 čęšęń, pilny, štrōby muž. Šmyerčęš šotčyma pšęšes jeho dęrim
 šteješče, lēdy dwazęšci šotčelow šalena; šmyerčęš ju wón
 žylicki džęń pšęšes wotčymaj, tak hęst hačy i wotnu šupi; šmyerčęš
 wón njebęšlu a wšędne dny towarščow hwojejo nēhbušęcho
 hreščęneho žymjenja hiščęšče bušto do njęš hwožyc wibžęšče: wón
 tola na proč šotčym žęnje šašo pošupit njęš, ale rabščy hwoje
 šotčęš i Wbōemu domu šotčowalę. A tak je wón šlōčęńje
 w hwojim 73. lēčę i čęžim pošojnom wotšal čęhmyč hmoł.

Luby čitarjo, hdyž ho tebi na twojich pučach raš šastyšęš
 a ty čęžy ho rabu wotšotčęš, ale tebi šchobščęš hpadnje pšęń
 tej myšłi: „Ja hym hįim pšęšes hčuboto do hreščęneho žymjenja
 šowadnył a wjazy won njemōžn“, šotom špominaj na tutoho mužja
 a šlub: „Šchotž je šamny jednomy Žhiringstey buřik i mužškej
 štrōčęš a šchęščęńjanškej šwēru wawužęł, to mōžu ja a čęžu ja
 tež došojnyc, tak wērnje hačy mi Wbó pomha!“

F.

Pšched ložkom džęžatka.

(Jan Mathejus.)

Šlōš: Wilt je ho tōń bęń došojal —
 Špi, moje lube džęžatko,
 Wbó šandžel wōčęžy cji;
 Wbón ja Wbōza da tebi ho,
 Duž w došnym mērie spi.

Šaj, luby Wbó twój wōčęž je
 Šačy i wēčęnom žymjenju,
 Kiž čęřo i bušču doł cji je
 Pšęšes twojey štarčęju.

Tež hwojoh Šęyna lubeho
 Ša tebie i šmyerčęš da,
 Kiž i njebęš dele poba ho,
 Čęi i nuly wupomja.

Wbón šęčęš hwojich šandželow,
 Kiž tebie šchitujja,
 Šiđ ja šolešlu šajja jow,
 Šo tebie štražuja.

Wbó nanej a tež mačęřy
 Čęš nęby poruči,
 Šo by był junu šubčany
 Kaž šandžel njebęšci.

Duđ hwojaty tebie pošojnui
 A šwarui šōžy čęž,
 Nad tobu wōčy pošbęhuj,
 Pšęšes hwojom tebie pažł.

Šurij Wbōł.

Kamjenje.

W naščym šōžęcho šēta dęřčachu ho i naščich šolow, na
 šotryščy mōdy džęčelowy wšym šandžęneho lēčja šteješče, kamje-
 nje šelčęčy, to njemēla loža pošbęšę pšęń šęčęnju do pšęš
 wjele šabžęškow šajšotracowacy. Wnoše kamjenje naše šwēčęš

leżać, a te, kotręz hysceje pol w jemi tczachy, buchaj i solikom i njeje wusłuchowane.

Rak wjele lēt bē so tole dżelo hūjom cziniło! A i kōzbdm lētom płuż a brōny pśchego sašo nowe kamjenje i pōdy pśchinje-
hedu. Zyle hromady leżachy potom na tromej dżecelstniŕchcow
nabrypanych. Sūjom prjedomniży bēchu i woistronienjom kamjenjom
wjele czinić mēli.

Rōdže lēt nam sberanje kamjenjom dżelo cziniŕejche, ach, kōzbdm
dżeń. Tak ſo na jichim prjedomniłom hūjom dżejche, tak bje ſo
nam, a tak dychimy to też hūjom pola hwojich dżeczi pśchedebrac.
Pśchetoż wutroba je też rola, a jeina pōda bje wjele hūbichy, dżyli
rōlna pōda wona na polu. Rak wjele twjerdotow tu nabe
pśched nami leża; tak wjele sadźewow dobreho ſo wśchēdne i pōdy
wusłuchuja! A drubdy płuż na kamien jakōzi, wo kotrymż ani ſadca
njemējachy. Ze ipōdżiwaniom wibizim, tak wuili je, a tak hū-
boto mamy ryci, ſo mohli jōn zyle i pōdy wusłuchnyć.

A wuporczienju pūca ſo wuſtērane kamjenje wuizichy. O
njeh nam pōnacze noſchizy hřchow też t temu hūzi, ſo hwoj
żiwjenŕi pūcz porzēdżimy a lōžo do prēda pśchidźemy t hwoj-
temu njebieſtemu naſtajuju, kotręz je naſchey buſchi wotthykne!

F.

Bedźiwe ſpominanje.

Młyn w dolinie lubojnej ſnaju
Pśchi jęřoru wobroćcenyjm;
Sbōż i njemu mi myſliczi hraj, w
Dba ſradny a ſubdżeny ſym.

Młyn w dolinie lubojnej ſnaju,
Nab klepotacz hřchyci jōn czu;
Sbōżej tchōdu a pśchewoj na tcaju,
Ze ſwuki mi t wuizchomaj du.

Młyn w dolinie lubojnej ſnaju,
Tam ſwiczka je pśchecelina;
Schtōz jeno nēł myſlu a haju,
W njej myſliczka pścheyet hwoj ma.

Młyn w dolinie lubojnej ſnaju,
Tam żebjenje wutroba ma,
Rężew luboćz a radoćje maju,
Wōl, ſlōżba tam njeprēdchyna.

A widzu młyn w dolinie ſnatej,
Duch pjełni ſo je ſradobu;
Ja ſpominał i myſliczku hwojatej
Szej na nanka, na macętku!

F.

Kak Bōh wopaczu pśchibaŕu khoſta.

(Słōnczenje.)

German tak wot bęſta porażeny ſtejeſha a na jebaka hładajo
ani hwojeſta prajic njemōdziej. Zaſu njehańbiczimōſz a ſelba-
noſz i hwojei ſprawnoſciż ženje wozakowal njebē. Wobotoſtejaży
lubō mōrčazja, bōrbotojo wſchela njeubczimōſz wo lichowarzu,
kotremuż kōžu ſlōcz dowerzajacu; tola żadny jenićzi hēbi njewēci,
młodemu ſprawnemu miſhter pśchi tejele wēży pomożny być, a czi,
kotiż t chyzgu, to njehamōžachy, dōleż nichtō njewjebjeſche, tak
ſo wēż wopramdže ma.

Sbōż naſch mōdu miſhter wjećor ſmērom a hamluti doma
żebjeſche a ſradniwŕſki na rjane hwojke buſaty ſpominaſche, kotręz
bēche hēbi i pīnōſkoje a ipōżniwŕſkoje nalutował, ſo roſkubzi,
jebaka woistforzic, ſo nadbōż, ſo jinaż i pomožu wuſchnoćje, wot

Wōha poſtajenje, hwoje pjenjeſy ſašo doſtanie. Wchōwat wſchaj
wjebeſche, ſo to tak pśchidze a ſo na to hōtowaſche. Wſwōſchi
toſſty ſchpanſki kji, i kaſimż tchōdu hōbaczi lubō tchōbachy, ſo do
komory ſamſny. Zcho ſkuzobna dżowla, kotrāz bē tchēro wchōpna,
na jecho czinjenje a burjemi poſchuchajche. Wōna zyle wēćje
hřchicjeſche, ſo jeje hōpobat w komorje muſta pilnje rubaſche,
toćejche a i hamorom klepaſche, potom ſo ſdaſche, bzi bychu ſtote
ſimpotaſe. A ſlōnczenje wōna i ſkuczoj dżerſu niſto poſlada a
widjeſche, tak lichowat runje nad wōſnijom njehto ſchřejcheſche.
Zola nihtō w domje njewjebjeſche, ſchto ma to wſcho rēkaj.

Ra drubi dżeń bē ſobotu. Zo bē dżeń, na kotrymż ſo ſjawne
hūbniſte poſtajuja mēwachy. Pjełatiſki miſhter pśched ſub ſtupi.
Wōn powjebaſche, ſchtoż bē ſo ſtao, a winowalche boſatego
Walthafara, ſo chje jecho wo doſtate poſta buſatow ſjebacz. Wot-
poſkachu hūbdom hūbniſtego poſgelina, ſo by wobſforzēneho pśchi-
wjebē. Walthafar bē na mēſce botowy, i nim ſobu hieć. Ze wjehe-
zym a mērum wobſciom ſkōbuk a ſchpanſki tchju, w kuczi ſtejaży,
ſobu wſawſchi, dżejche njebojaſny na radnu hūzi. Tu bē ſo hūzo
wulka cziŕjōda lubu hřromabſka. Mnoży bēchu wēra ſwadu na
haſy hřchicſki a widjeſki. Drubi bēchu pśchēz powjebanje ſnatych,
pścheczelow a hūſodow wo tym ſhonili. Wchitzy bēchu jara
wchōpni, tak wēż wōtbehnje. Sbōż lichowat ſmērom a wjeheſty do
ſale ſtupi, ſo njemalo nad tym dżiwachy. Wſiſhter German pał,
kotręz tam i dobrym hrowdomniom ſtejeſche, ſo nad Walthafarowej
njehańbiczimōſcz njemalo ſtrōzi. Nēto wſcho wozchōpny, ſo bychu
ipōdżiwnu ſlōżbu zyle nadbrońje hřchicſki a ſhonili.

Pjełatiſki miſhter hysceje raſ i kōtka a jaſnje roſpowjeba, tak
bē hwojemu ſtaremu wuczerj a hōpobarzej wēſty dżeń na jecho
prōſtrow poſta buſatow poſczil, a tak bē wōn hūbſki, ſo je na drubi
abo na ſteci dżeń prawje a ſprawnje ſašo wrōczil. Ra to powje-
baſche, tak bē Walthafar, hōdż bē ſo poſtajeny czaſ minł, w jecho
domje pytał, ale njehańbichōł. Ra poſled roſſejajche ſetkanje na
haſy, tak ſmy je hūzo powjebali, a winowalche hwojeſho pśchēczi-
niſta, ſo chje jecho i njehańbiczimōſz ženi wo jecho ſprawnje a
ipōżniwje ſaſtuzene pjenjeſy ſjebacz. Zebny je bydom kamniſow,
kotiż i hūbje pśchibachy, zylu ſlōżbu po mōżnoſci nadbrońje
naprihowaſche. Ra to Walthafara namōwajacu, ſo by ſo ſaſto-
wał. Wōn njeprećejche, ſo je hēbi wopramdže pjenjeſy wot Ger-
mana poſczil, wobkrczeſche pał twjerdže, ſo je dołh w poſtajenym
czaſu ſprawnje ſaſtuzaci a hwojuz rēč je ſwēćczenjom ſlōnczi:
„Wōžu na to pśchibachacz, a chju na to pśchibachacz, tak wēro
hać njeh mi Bōh pomha t wēćenje ſbōżnoſci!“

Wlōdu miſhter ſo nēto też ſawpi a wſchōn roſhorjony ſa-
wōka: „Wō, dōa byrbi pśchibachacz, hōdż mōže to i dobrym hwe-
domjom czinić!“ Szuſdnizy hřwili i cziſha njeh ſobu wurabō-
wachy. Słōnczenje pśchēhōba wobſamſnienju roſkub pśchipowjebzi:
„Doleż ſlōżnik wot wobſforzēneho pśchibaŕu žada, a dōleż je ſo
poſledniſchi mōbniwmy wuprajzi, pśchibachacz, byrbiſce wy, miſhterje
Walthafara, nēto pśchibaŕu wotpołōzić, ſo ſeje pjełatje Germanej
poſczene poſta buſatow prawje wrōczili.“

Schrambjeny lud, kotręz to wſcho widjeſche a hřchicjeſche,
i cziſha bōrbotać ſapozca. Wchitzy njenujiz mēwachy, ſo Waltha-
far pśchibaŕu njewotpołōzi, ale ſo ſo radžo winy wuſnaje a tcho-
stanie poćzerpi. Ze najbieſebōżniſchi hēbi na wopaczu pśchibaŕu
njemyſlachy. Wchōwat pał zyle i mērom i hłowu poſtymu a praji:
„Tak je prawje, budu pśchibachacz, a proſchi, mi pśchibaŕu wote-
wjać.“ Szuſdnizy a hēbmjo kamniż doſtojnie a ſjawotcznje je hwojich
hūbdom poſtojaſchu. Pśchinjeſchu Wōžu martu a ſtajuju ju na
bido. Potom Walthafara namōwajacu i ſludu pśchitupicj a pśchi-
bahacz. Wjes bojaſnoſci a waga ſzapajzy wōn t ſludu pśchibōže
a ſtejeſche pśched wobſamſom hwojeſho hřchizowaneho Sēbniſta, kotręz
hřwutnje a ſrudnje na hjesbōżnoſci jebaka ſhladowaſche. German bē

ho hačz dotal hiščezje pšhego nadžat, so ho jecho miščter rosmuhtli a wulnaje. Šdob wiščezje, ho čže woprabowde pšhišahadž, wiščon nafiščozany t njemu stuji, kaž by jecho wotđeržecz džyl. Balthasar jemu šwob klobat a ki da, prajijo: Wudžezje tak dobru a djezžečje hwojemu fteremu miščtrej t lubosčij jenož na wofomif jecho kij a klobut!" Pjelat wiščat njewjedžečje, tat ho jemu šta. Wón kij a klobut t ščipowarowenje rufow wta a. A tutón něšto pšhišahadž, kaž jemu šwob hišwif pšhepraji, so je ščoržb-nikej pjenjesy worčezil, a ščončij t pošnuwazymy ščowami: „Tak werno hačz njedn mi Wób pomla t wěčnej ščobnoščij pšheš Jefom Kšupla, naščego Kšupla! Jamčej.“

Balthasar bē pšhišahaju symnokrzejnje wotpoložil. Pšhipošču-charjow paš wiščitšij hroja a strach pšhewja. Wiščitzy bēchu wotđeržde pšhechewžezeni, so je ščidowat wopal pšhišahaju a so je t tym hwoju dušaju a ščobnošč wotpšhišahat. Wón paš klobut a kij, pšhečezinimje ho podžafajo, t pšhečarowenje rufow wta a ho potom je ščimčatny wobščinow w šwobništim šalu a mjes pšhitom-nymi ludžimi wofšadowačje. Ščudnižy šajo šwulu rabu ščadowaču. A potom ho wuščub wofšeni: „Wofez je miščter Balthasar prawu šafotšil pšhišahaju na to wotpoložil, so je te pošta dušatow pšhečarje Hermanej worčezil, jecho se wiščezje winty wuwinijemy, ščoržbnika paš t jecho ščoržbu po prawom wotpoložajmy.“

Š tym bē wēž wučzinjena, a lud morčotajo šwobništu šalu wopuščezil. Balthasar paš ho t šorda jato dobnječet roščadowačje. Wón bē šwobj prozjež a t tym tež, kaž hēbi šwulša wofšajo praji, pošta dušatow doščul. Doščojnje a kaž ščowarowy dobnječet won po ščobdže dele ščupajče. Sa nim ščubotja ščuleny wobahi miščtre Herman džečje. Žeho wiščat boleščje, so bē hwoje ščipowinjenje na hromabžene pjenjesy pšheš njehabniščizime ščebanitišwo a jebanitišwo šwabit; ale hiščezje wjele bolofnišča a žalofnišča bē ja njeho myšl, so bē njehmanit ščobnoščij hwojeje bujše loščowanjšnje wot-pšhišahat. Tak něšto wofšorženjy a ščoržbnik mješčezij ja šobu džečezil. Ščowaraje paš njebē na tym doščj, so bē jecho šwob wuwiniwat a so bē člane pjenjesy něšto woprabowže doščul — jecho worakawa wutroba džyčje ho hiščezje na wobšego ščebancho wuščafajč. Duž na ščobadž pšheš bučjemj radnjeje ščezje stejjo wofša a ho ja mšobum pšhečofšim miščtrom wofšadowačje. Šdob tutón je šale stuji, wón kij pšhečezimw njemu ščipny a wofšje wofšezje: „Ščud je roščubščil, tola t tym hiščezje doščjo ščopoljom njehšum. Ščeze mje je hwojeje njeprowaje a ščebančej wofšoržebju na mojej čzečej ščubotjo ščanili a dječibice mi to drobo ščaplačez. Ščenož tajki hubičny jebat, kaž wy ščeze, wofšezje mje na jebanitišwo wuwinačj. Ale čšafaječje jenož, džju wam hižo ščapirčj.“

Wiščter Herman hēbi tajše hanjenje ščepšeljimje lubič njebadžje. Jemu ho trej w žilach t ščewom a njemboščoj šawari. Něščotj dočri pšhečezjo, t jecho doču buzy, tež hiščezje ščobnoščjo pšhišowadu, ho bēchu jecho roščowari a naščezjowali. Roščnēwam ho bē ščowami: „Wy wopal pšhišahajny ščepšjo!“ na jebata wali, so by jecho po ščobdže dele čšipnčj. Tutón paš ja ščwajim ščim hračny, so by hwojejo pšhečzinimja t čšekšim pušami pomiat a wottraščit. Š roščobnoščoj a t ščwalom t ščim ščepšerawjo, ho šta, ho jemu kij mjes nošy pšhiščibje. Wón ho ščofšmatu a wali ho t ropotom po wiščitšij ščowowych ščobdžeršefach dele. Ščonojo a žalofčjo tam dešta na jeni ležezje. Šdob džyduč jecho šajo ščebnycz, wiščaju, so bē hēbi wobē nošy ščamat.

Kij bēčje ho pšheš čšezščotj ščilneho muža, kotrjž bē pšheš njon panž, na dwaj tručaj roščamat. Š jecho wuščobinjo po ščote dušatj žučaju a jedyj po drugim po ščobdžeršefach dele pinkotaju. Džimje juščajzy ho ludowa čšjoda ja ščotymy da a je ruče ščebna. Na jenc dobo bē njehčimčowne ščebanitišwo a ludatišwo pšhečšepancho jebata wofšezje. Wón bē dušaty w

wuščobinje hwojejo šija ščhowat a tón pšhečarje tam w šwobniščej šali t leščju do rušč doč, so by, kaž mjenječe, t dočnym ščewom-njom pšhišahadž mošt, so je pjenjesy hwojemu wotčezelaj worčezil. Ščewajty a prawy Wób bē něšto šam šwobit. Ščowat hwoje jebanitišwo a wopacžny pšhišahaju dječje přez njemboščje a ho žalofčjo hwojejo jebanitišwo wulna. Wón dječibezje doščj čžaj na ščoržozjo ležezje, a šdob bē ho wopuščezil, na wobej nošy čžaj žiwjenja ščowmy wofša. Wiščter Herman hwoje pošta dušatow pošnje šajo dočta. Ščepšowški jebat podabom wofšoti pjenjes lubječje, šby bēchu jemu wobadž a podawf šabycz džylj. Ščewajny pšhečat drje bē ščobništy, ščewom mužej, kotrjž bē Wób doščj čžezjo a ščowmje ščofat, t džyčj wutrobu hwojo wobadž. Tola šwobnišwo wo tym ničjo wjedžezj noščyžyčje, ale Balthasara po jecho wofšorženju do šajmwa čšipny, šdobž je něščote lēta poščibčjo w hubičnitišwo a žalofčij wumječ.

Dječjanjy ščob, na kotrjž bē ho tutón podawf šat, je něšto hčjom dawno wotklamaj. Ščara radna ščezja šama je podtorhana a je ho ščubila. Wože ščowu paš šafowljanje hačz do wēščončje, a tole ščowu praji: Njemyleče ho, Wób ho njebda ja ščimēš ančez. Pšhečtož ščotjž čščowajet šuje, to budže wón tež žujecz.

Wšchelake t bliska a t daloka.

— Wulše šibanje je ho w Ščafke ščebnyšo dla nabozniščje wučžby w ščuli. W Žiwitawje ščowadžena wučšezja konferenca je ho na to ščejniščezjo ščajta, so ma ho naboznja w ščuli hwo-bodnoščjo wučžezj. Wščečšiwu tutemu namietej šu ho diščezjanšje ščowadžšny rajnje wuprajaje. Tšč pšhečšiwu temu je ho ščuce wuščupilo, jo mečo ho nahšadowatišwo nad nabozniščej wučžbu dušowomym wofazj. Na šynodžje wo tež žyčšwinišča wuščnoščj ščawuje wuprajaja, so je to naležnoščj, wo kotrjž ho jebančj trjeba njeye, dočej do tebo ženje njehwoli.

— W Ščetrowej žyčwi w Wudžičšnje je něšto tepjenje na prawjene a ho šajo Wobže ščubžy, kotrjž ho dla twara w Wučžič-nej žyčwi wotmēwaju, w njej maju.

— Ščemjerjenje w Woičlandškej dale traje a šu tež w Wudžičšnje w poščebnišč bujadjo wo ščiwšič ščorščaj pytnili.

— W Kalezadž ščemre wutoru rano našle, wot Wožeje ručšij šajaty, ščezlat Gandrij Ščwurnat. Wón je na 37 lēt t ščebčarjom w žyčwiniščj žubžije štejal. Hiščezje ščobdženu ščobščel na fer-muščidnym ščiwjedženju je hwoju ščubžbu w žyčwi čšizy a ščowmy ščawlatu. Ščutny džak ja jecho ščwēnoščj džje ja nim do wēščončje.

— W Reichenawje pola Žitawy je ščobotu žiwženja najščafčij muž džyčje Ščafteje, Gottfried Apelt, wumječ. Wón mēčezje čšidu ščmjerčj. Wón je bjes teč, so by na ščoržozjo ležezj dječbaj, wofšal ščot. Wón bēčje po prawym jenož malo ščobšitow ščotj, hačz runje hčjom poščebni tščej prejedawščju čšeršiwščj wozaj wo hēbi njehčujezje. Ščobotu čšujezje, kaž mozg ščingaju. Wščečor 1888 godž, wón potom čšizje wuščy. Wón je pod wiščitšim ščafšim tralemj, kotrjž šu nad Ščafkej tralowali, žywy bēl. Wščetozj wo lēčje 1806 po tón hačz dotal jako ščwumjerčj wuščozaj Wjedričy August III. t přemim ščafšim tralom. Najščafčija wofšoba w Ščafkej je něšto „macčezja Geyera“ w Žitawšim kšičstrij. Wšona šteji w 103. lēčje žiwjenja.

— Ščimawne budže naščim lubym čšitarjom, ščončj, ho šo našče „Womhaj Wób“ niz jenož tudy domadž čšita, ale jo šo tež do Amerik čšezje. Majta tam žabanje po nim, kotrjž šu našče ščopjeno tudy domadž t hwojemu natwarjenju rad čšitali.

Sy-li epwauł,
Pilnje dščał,
Strowja še
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Próz spał mórny
Čerastwość da.

Njech ty epwauł,
Swérnje dščał
Wšedne dny;
Dščał pak swjaty
Dušič daty,
Wotpočá ty.

Z njebojs mana,
Njech či khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokreś čes!

F.

Ssербске njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Čsmolerzej knižničicyčeni w Budyhčinje a je tam ja ščitwórtlěnu pschedplatu 40 np. dostać.

Sswjedžen semrjetnyh.

Sębr. 4, 9—11.

„Je hiščeje druhi šabatny wotpočint wostajeny Božemu ludu“, njeklinči to kaž šynč statych swonow do naščeho křudého semiščeho žiwjenja? Wšchudžom, hđžež hladajš, wošebje w naščich dnjach, njeměr! A dha rěta nětko i Božeho šlowa: wy duche, kiz mēr trjebacze, njeđyrbicze podarmo Wyatt; wy dyrbicze wotpočint namafac, pschetož je hiščeje druhi šabatny wotpočint wostajeny Božemu ludu. Ale zgle wošebitu woznošč ma tuto šlowo tola na šmjeretnej njeđželi! Wy stupimy w duču i šmjeretnym ložam a k rowam šanđženého šeta. A dha wočini šo pola tał nělotrebo row we wutrobje. Tón jedyn šo praška: Knjeje Božo, čžohobla šy nam macz rubi? Šchó budže šo nětko ša džeři šaracz? Abo jena druha: čžohobla dyrbješe našč nan, kiz šo tał šwěrjeja ša šwoju šwojbu šaracše a džen wote dnja jeno ša našč džełacše, tał šabe wumjerje? A tał dže dale i njeliczomngmi praščenjemi. To wišitko štaja šo nam dženša na šmjeretnej njeđželi psched buču, a tał derje nam tšohobla čžini, hđžž rěta:

Je hiščeje druhi šabatny wotpočint wostajeny Božemu ludu.

Č tuteho šlowa čžemy šebi dženša

1. wuču, 2. troščit a 3. nadominan wšacj. —

1. Žič wjele Wyattja w naščich dnjach wotpočint a mēr tu na šemi a tał nělotry ma gač do šmjerjeje nadžiju, šo tola raš tu na šemi wotpočint namata. Džełacžet

praji: hđžž šym šwoje džeři woczahnył, hđžž šu se ščule, šo moža šame něščto šakłižič, a hđžž šym šebi tež něščto nalutowač, potom čžu ja wotpočowac, potom šalle čžu w mērje šwoje žiwjenje wužiwac. Ale pschetož šašo dyrbimy šhonicz, šo šu to jenož šony. Pał to nje- džełacamy, abo je-li jedyn tutón wotytłnjeny kónž dozpił, dha rěta pschetož šašo: Kašče žiwjenje je práža a šchinda. Haj, tu na šemi žabyn mēr a wotpočint njeje; ale hđžž niz na šemi, dha šnadž pod šemju? Wy mjenujemy tola to mērno, hđžež budža tež našč junu křowac, mērno mēra, a na pomnikach šteji: tu wotpočuje w mērje, tu wotpočuje wot šwojého džeła! Haj, tam wotpočuja tež po tał nělotrych šarolščach a křowolščach, wotpočuja wot nuy tuteho šweta. Ale je to wišitko, šchtož mamy wot prážž tuteho žiwjenja, mēr to rowje? Wy šrudny troščit był, šrudny wotytłnjeny kónž budže, kotruž je Bóh i šwojeje podomnošč štworit? Wažnit šo praška: Dže namata buču domiňu a wotpočint? a našče wotmoł- wjenje rěta: tu njeje, ale horešč we wěčnym šwětle. Haj, horešč w njeđžech, tam je našča domiňu, tam budžemy, kaž našč tešt praji, runje jašo Bóh něščy wot šwojich škutow, tež my wotpočowacž wot šwojich škutow. Ale budža to wišitko? Ně, jenož Božemu ludu je druhi šabatny wotpočint wostajeny. Mēr a wotpočint w rowje je káždemu poštajeny, ale w njeđžech jenož wěštemu džełej čžlowještna. Boži lud to šu w nowym šlawie křeščenjo, a tež jenož čži, kiz šwojemu Bohu zgle piščišluchaje, kiz šwojého Boha lubija a šemu šluža: Woni jenož moža

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swějbny statok
A twój swjatosk
Zrađny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwał,
Swěrny džěłal
Wšědno dny;
Džěł pak swjaty
Duži daty,
Wotpočń ty.

Z njeboja mana,
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klěž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Ššerbške njeđželske łopjeno.

Wubawa šo łóđu šobotu w Ššmolerjež knižicšyščěfai w Wubyschjnje a je tam ja ščtwórtlětnu pšchěplatu 40 np. došćaj.

1. Adventa.

Matth. 21, 1—9.

Šašo šmy šasturiki do lubeho adventiskeho cšaja. „Haj, twój kral pšchindže t tebi s cžichej myšlu!“ tat klinczi nam s našeho ščjenja na našy wtrobo. To je krašna powješč. Wóh ju nam ščjele.

Wješel šo, adventiška wošaba: Haj,
twój kral pšchindže t tebi!

1. Ščto wón teki nješe?

2. Ščto bebi wón wot tebe žada?

1. „Haj, twój kral pšchindže t tebi!“ to je lubojna, hnadyšobata, krašna powješč Bóža na šóžny šwiaty adventiški cšaj. My wěmy, ščto tón kral je, kotryž dže šašo nutschajnyšč. To je tón kral, wo kotrymž Bóh w 2. psalmje praji: „Ja pak šym šwojeho krala pošajil na šwojej šwjatej horje Zionje“; kotrehož pšchod do tuteho šweta šu profetoyo wót Mójšaša hač t poklěbnemu wječeh profetow wěščizil; tón kral, ščotremž ma šo puč pšchibotowacž wo 24. psalmje, šo by wšydnžom nutschajnyšč mohl: „Wotewrěže wrota ščeroťo a cžině burje na šwěče wyškoťe, šo by tón kral teje cžesče nutschajnyšč.“ Wón je tón najmóžniji kral, jeho kraťelstwo wopšchija njebeša a šemju. Wón je pšchichol. Našče ščjenje nam jeho šjewi, tat wón nutschajnyšč pšchě wrota Jerusalemsťe. Šaf měrny, tat cžichej myšle je wón! Haj, cžichej myšle a pošny myšlow mēra nad tobu, ščěščěščianšťa wošaba, ščěščěščianšťa

wutroba, pšchindže pšchěžo něťo hičče t tebi. Wón dže tebi doma šwoje šdože pošćešč; tež tebi plačti: „Mój mēr ja wam wošaju.“ Wón te ščódemu pšchindže. Niz jenož t šohatym, tež t tebi, ščudemu; niz jenož t šohožnym, tež t hřeščnikaj; wón pšchindže t ščotwym a ščotym; tež hičče t mřežajym! Wón pšchindže, šo by naš wobšnadžil, trolščotwal, wumohl, šwječizil, wobšbožil.

2. Tón kral wočajtuje, šo jeho pšchiwosmjemy. We wěrje jeho horjewosmjemy. Wěť, šo dže t tebi pšchincž, hčějšťuliz tež šy, taž maľo šy tež jeho ščóžny. Wón pšchindže pšchitajnje dawacž, taž w ščěnju šwiojim wučšob- nitalam, a wočajtuje, šo ščóžnje po nišč cžinimy, taž cži wučšobnizny. Bomyšl bebi wošebje na jeho nowu pšchitajnju: „Nowu pšchitajnju dam ja wam, šo byščeš te mjes ščobu lubowati, taž ja waš lubowal šym, šo šč tež wy jedyn družeho lubuječe. Rad tym buďže tež ščóžny ščóšnacž, šo wy moji pošli ščje, hčyž lubošč mjes ščobu macje.“

Wón pšchindže, šo by wobčěžnosče wot tebe wšal. Wščlecž šo ščutnju wobčěžnosče šamoprawdosoče a wupšče- šťrež ju na puč, taž Jerusalemsťi lud cžini; cžizil wot šo brěmjo šwiojich ščarotčow — cžizil je na wutrobu šwojeho Ščóžnita — a wěť, šo šč wón ja tebe ščara. Ščlyščizil tam to „ščšianna-wolanje?“ D wješel šo tež ty šwojeho ščnješa a wšťaj: „Haj, wón pšchindže pomožniť a prawy!“ Ščewaj ščadnemu kraťej, kotryž j nowa pšchindže je šwiojim ščóžom, je šwojeje hnady, je šwiojim ščowom, je šwiojim ščóžnowanjom, je šwiojim pšchitajnyščom a je šwojeje ščwěnosčju;

spetvaj jemu nowy kherlusch: „Khwat tego knieja moja, duszka a sztoż we mni je, jeho kwiataje mieno!”
Samjeń.

Bliśkość adwentskeho krala.

Twój kral ho bliži, kšhećsčano,
D wotewr dom hwoj jemu!
Tón špotuj čijite byblencžto
A wotant! hřečje wšchemu;
Tež i wenzami a palmami
Kiež wón ho rjenje wudebi
Sa hojčja wyhotecho.

Twój kral ho bliži, kšhećsčano,
D wotewr wocho jemu!
Wón kšhō ma, klowa Wožejo,
Duž kšmatoj kłōnō i njemu;
Kiž puč je, wětnošć, žiwjenje
A kšheni i wodu wěčnoščje,
E tym dži na čerjivu pašwui!

Twój kral ho bliži, kšhećsčano,
D wotewr rōt hwoj jemu!
Ešwēčj sa njeho, džež, pōsnaj ho
Ke kralej njebieškemu!
Wón nočje žonu položnoščj,
Wón žada wětnu pobožnoščj,
Kiž spěwa hojanna.

Twój kral ho bliži, kšhećsčano,
D wotewr dušku jemu!
Šdžj starošć, horjo, hujenjstwo
Čje tyščj, dža dži i njemu;
Wón wotpočink a pokoj je,
E nim wutroba tu i mēru dže,
Se čjašnjje, wěčnje šōžna!

K. A. Fiedler.

Čicho, kral dže.

W jenej khorowni nadžijepožny 15 lětny syn na hwojim po-
kšednim lěhnje ležejše. Wón na raka čerčejše a bēšje ho
hijoni operaziji pōdčejšnyčj durbjał. Žačo ho jeho kšwēna mačj
wopračja, lotre bišliffje klowo ma na jeho rowny kšhij napikacj,
wón wotmołwi: „Kšejše, kšifu lubošć je nam Wātj wopolałaj,
jo huchmy Wože džečji rēłai!”

Wo dołhim, bološćiwym čerčepjenju bēchu škōncznje šnustkowne
organy tak wot raka pšhečtrane, šo škory pod wulkimi čiwilemi
pōčja krej bluwacž —; kšō ho blišejše. Čēłne bološćje bēchu
wulke; ale mēr Woži a dohucje wēry bēčstaj wjetšej. Wōn ho
je hwojimi moblitwami knjełoweje hnadueje rufi pšchimalaje: a
ruka hnadu jeho džežejše. Žačo jemu napošledu škōrbniza,
kōtraz bē mačjeri i pomozh, hšhečje hwoža trošicj prajicj špito-
wašje, wón kšepny: „Čēčho, čēčho, kral dže!” Wotom wōn
wšhny.

Pšchi tpmle šmjerctnym ložu ta mačj, kiž bē i wudowu, Woža
ja jeho wulku hnadu, jejnemu jeničkemu špnej wopolašanju, i dža-
lownym i špšami kšwalaješe a potom tele klowa napika: „D tole
moje lube džečjo, kōtraz luduju, kaž jeno mačj lubowacj jamōže,
šym ja jało kšakj pldo sa njeho, tož nunožene, šōžne džečjo
Wože hwojemu a jeho Wožu a Wōtzej, knjejeje a Šbōžnikaj šašo
baka. Wōh bēšje mi to džečjo dowerit; jemu budž džač, čejčj
kšwalba data, jo wono pšchi wšhej mojej hřečhnoščj a kšaboščj jeho

džečjo bu a wošta, a tōn knješ na tak kšadne wšhne nad nim
mōž hwojeje hnadu šjewi, šo bē tōne čerčjazy a mējazy mōbženy
i joshnym a žymym kšwēčženjom wo knjełowej wumōžetšej lubošćj,
wo mozy Wožejo klowa, wo kšhloščj wēry, wo wušhwēčjazy
džēławošćj Šwajateho Duča!”

F.

Potajnistwo nješachodnje mladoščje.

(2. stor. 4, 13—18.)

Šlōš (500): We kšhwalu byčj —.

Šlej! potajnistwo je, Šo nješachodne Še žiwjenje tam,
Šdžj nadžiju Woži Dučj pōšćja šam.

Dučj wēry je nam Tu pōdrožnikam Wšhał wobradženy,
Šo i Šewšom i žiwjenju šubženi šmy.

Duž wješeli šmy, Šso nješojmy; Šsmy pšhečwēčženi,
Šo junu my budžemy pšhetražnjeni.

Wšho najše bla je Dže dopieljene, Šo bohacze by
Wōh čerčženy był, šo je milošćiwu.

Dak hnadu nam je, Šo džakowanje My wopruijmy,
Kiž pšhes mēru šbōžowni šejnjeni šmy.

My nješabujemy, Kiž brōnjeni šmy Wšhał i nješmjerctnojcy,
Šdžj nadžiju mamy dže nješachodnu.

Kiež wotemrēwa A wotebiera, Kiž šachodny je,
Kšhij hwoštowny čłowjeł, — nješ do šmjerče dže,

Šo wobnowit by Šso nješachodny Džen wote duja tu
Kšhij šnustkowny čłowjeł we wušhwēčženju.

Aš nješabujmy A nješadajmy Ša widomnym šej,
Šchtož i njebiešej kšhloščj pšchihodne njei!

Wšha žaloščj a kšōščj, Kiž šōrta je doščj Šam w pōdrožniktwu
Kšhij i njebiešam dočahnyčj wēražnyčj čže.

Kšēžm mladoščje je A nješachodne Šam žiwjenje wšho,
Kiž doštawa pšchi Wožy junu nam ho!

Džen šajwituje, Šso pšhiblizuje Kšhij njebiešej džeł,
Kiž Šrēbnik a Šbōžnik je Immanuel. —

U.

Bože wobarnowanje.

Wšhe w lēze 1889, jačo ho i jeneho hornjočheljnyškoho
mēšacžja wo šēłowoznym pōdawu pšhače.

Zena žona tam we hwojej kšhijnej šteječe a džēčžaje šchaty
pōłatače. Wōłōa mō jštwje pał jejny šynt, nēžbže šchēčlětny
kšlowj, šebi kšajatače. Mačjeri čhujše ho troču špōžiwne šachj,
šo pšchi tym tała nješwōžena čšhijna kšejšeče. Tola špōšćla
špōaje, a wona bēšje małemu džiwajej jejne wubudženje kšucze
jačala. Štwa njeječe jeno jedyn wukšōb pšhes kšhij, a durje
bēchu po položju wōčnjenje, tak wona mēnjejše, šo bēšćej džēčji
berje šajstarenej.

Duž džēčžaje šuppy po šhōdže horje pšhirdžedu! Špōžiwujme!
Šo dže nimale kšhijšeče, kaž by to jejny Šant był! Wšewōlnje
wona je hwojim džēłom šasta a pōkšhōčaječe. Tola tu ho hšōm
durje wotewridžu a woprōwžje, duž Šant na prošy šteječe, troču

thviljny ho mlobenzny woschón najtróžnany wroščy a praji: „Wóna je mtyak skopyl! Wón praji, jo je f strachom pšched tholery cšefnyh a ja tutu nóz wo hojpodu prošy.“

Hajnit a jeho mandželija je pšobizwanjom na wo hlabajščaj. Teju najbóřitkij nješčedzel na proly jeho doma! Teje powješčij moščejščaj lédma wéřez. Ščyto dychelje worakaweho člowjela f temu pohnušč. K temu hiščje pšidnibže, jo bė jinaj lětar rabžit, a jo bė Šesaburow ham hujom ludjom kruče pšidnibže, jo buchy ho wot nakaženej wšy šdalowali a ho wščeho wobščaba f jeje wobščleremij šatunij. Ščyto dychelje něto činišč? Ščednibžje wobščabunowšč f woczow pšidnibže a muša, kotruž bė jemu hšjom telko ščšody a ščšindwy činišč, nješčinawo teho do hwojeho doma wotadž? Wočij jeho mandželije proščo na njeho hlabajščaj. Zola wón jeyi reči njerošumješe. Wšenješe wona, jo dychelje njewočafaneho straščneho hoščja wotpoławadž abo pščijecz? Wón njewočelje, ja čzo dychi ho roščubžič, a ho teho dla jafotajo praščelje: „Wšyn? Woprawdže mtyak? a to hiščje pšched mojim domom?“

Hajništ wotmowio: „Haj, mtyak skopyl. Wón na zyle bšedy a dšiti napohlad, mi bu tat hšrbón w jeho bšilščij. Šdžyž do-woliče, na njeho pšy naščezuwam, jo bchy jeho wotehnač. Pščetoz ščito mžke muzej wéřez, kotruž je bač botal pščego wadž naj-bóřitkij a najšuwotiwščij njepščedzel byl?“

Ščłowa wo njepščedzeli ho pola hajnika hnydom praweje truny dšitnyču. W jeho wutrobje ho tamne čiane šłowa hšyščez dachy, kotřz bė hšjom tat čajšto hšyščaj a čitot: „Prawu pał wam: lubujče hwojšč njepščedzelow; žohnujče tyč, fiž waš po-kleja; čičnje dobrotu ty, fiž waš hšbja; proščeja ja tyč, fiž wam ščłobja a waš pščelčezhaju.“ Wón hnydom wočeljšče, ščto dychi činišč. Jeho hšyščejšjanšla wěra bė dohyla. Duž pomognikej praji: „Tutón muj budžij f čejša wotčafat. Pščetoz hšydom lēt dohjo je mje tutón muj je hwojom njepščedzeliwom pščelčezho a njeje pščes mój proš pščidščof. Zola nětole je w strače a nušy. Duž jeho njehšem jafotadž f doměenje, kotřz na mije šiaja, hšyščiz. Ščadnž jeho wutrobo dobudžem, a jeho šašo šjednawy, hšyž jemu pščedzelnawje napščezzo pščidžem. Dži won a prošaj jeho, jo by jatupit!“

Hajnišč hšowu ščšajšo won dščeja, jo by po miještrowej pščid-fajni činišč. Dohjo njetrateljše a butje ho wotewriču, a do čšem-nje poščwěčeneje šłwy mtyak šłupi. Jeho šłowotny napohlad runje tajki njebė, jo by mošt wješčelofč budžiz a doměenje dawadž. Jeho čzorne wlošy dšiwje na ščłobofo šmorchčene čłolo padachy. Wšy bšejčte bšedje a špadnjeni, čšewjenofč hudy bė wobšednizka. Ščadnž jeho wutrobo dobudžem, a jeho šašo šjednawy, hšyž jemu pščedzelnawje napščezzo pščidžem. Dži won a prošaj jeho, jo by jatupit!“

Hajnišč hšowu ščšajšo won dščeja, jo by po miještrowej pščid-fajni činišč. Dohjo njetrateljše a butje ho wotewriču, a do čšem-nje poščwěčeneje šłwy mtyak šłupi. Jeho šłowotny napohlad runje tajki njebė, jo by mošt wješčelofč budžiz a doměenje dawadž. Jeho čzorne wlošy dšiwje na ščłobofo šmorchčene čłolo padachy. Wšy bšejčte bšedje a špadnjeni, čšewjenofč hudy bė wobšednizka. Ščadnž jeho wutrobo dobudžem, a jeho šašo šjednawy, hšyž jemu pščedzelnawje napščezzo pščidžem. Dži won a prošaj jeho, jo by jatupit!“

a jeho straščezjowšč a straščlłowšč bojojšč pščed hšojnej ščoro-ščy pščipšipowajščaj. Wšes tym bė hojpora ruče wječez pščipšipowawela a na bšido šiajka. Š pščedzelnawym šłowamj towarščja f mlobdyž lēt f jėšč proščeja a jemu pščelčejše, jo by jemu berje ščłobžo. Skopyl jeno mato a widomnje ho nuljuo jėščelje. Hajnikowa bė mjes tym tošo šiajka a pšelčejčeja f nowym a čšijymj zgyčam pozčabnyšč. Šdžyž bė něto hwoje hotowe, jo mželješe ho njenabžanemu hoščej mšio f pščewenowanju pščipšipowadž, ho wotaj mandželija, jemu dobru nóz prajnišč, do pšłanšlwe šłowoty, hšyž jeyi dšyščij šłowidč, f mčej pšobajščaj. Tu hiščje f čšidja wo njewočafanym a pšobizwanjom wopčeje rečejščaj. Potom ho f Wšyn wščehomžnemu mšelščaj, prošelščaj jeho ja tutu nóz wo hnadne wobaranowanje a wobamf-nuščaj tež hšrbšneho čłowowego hoščja do hwojeje modlitwy. W hajnikowi bė čšidjo a čšemno, a jenož stare jėdle a ščmrešij hšwój španški špew nad španzami nutša ščšujajču.

(Pščidžobdnje šłowčenje.)

Wščelake f bšiska a f daloka.

— Ščidženy ščłowotk wumje w Najšowije njes Wniti August Mito. Ščwětny, šłowoty, wěražy hšyščejšan, je wón pščes 40 lēt hšobitaw Wudčefanšłeho žyrtwinšłeho pščedšejčejšč-fstwa byl wot lēta 1868, hšyž bu porjad žyrtwinšłeho pščedšejčejšč-fšewta w Ščłfje šamwčženy. Pščes 30 lēt je wón mšio-pščidžebja žyrtwinšłeho pščedšejčejščewta byl. Žyrtwinšłeho pščedšejčejščewta a žyła wotčaba jemu hnyty bšat do wčšwiočje dawo.

— Nježelju 2. awenta pščipobdnju 1/12 budže šašo hšerške kemščenje w Dražbžanadž. Šeršba, toščj maja hnytych w Draž-bžanadž a bšilščij, čšyli jim ššijšt w prawym čšajš napščadž a jich na kemščenje w lubej maščejnej reči dopomnišč.

— Wšibijšij pučnit na lēt 1909 budže w bšyščij dnyaj dočšijščaj. Njes farat em. Šatuf, kotřz je w tym lēze tež němšij bšibijšij pučnit f Ščłfju ššajšaj, je nam lubočšiwje tež hšerški pučnit špiat. Wón je tež do noweho pučnija wotane polpščewenje šamwč pščes to, jo šu ho nježelške ščłučšij w nowym pučnišč wupšikale.

— Włowa tiša najšeho lutheršłeho knihowneho towarščtwa budže w najbšidšim čšajš dočšijščajana. Špiat je ju f. farat em. Ššłora w Wšłowadž. Włowa šmje to napšimo: „Wššyžo a šornjatta“. Ššobuštawu tišu došłanu ja lētščij pščidšojšt a Wšš baj, jo by wutrobo najščij hšobuštawow je hšwójim natwaržamj a šajimawym wopščijewom šoworjola a tež nowe hšobuštawu ja najše lutherške knihowne towarščtvo dohyla.

— Šwječelaze je, jo ho žyrtwinšłew tepjenje lēt a we wjažy wšobadž najšje hšerške Wšyžy naprawi. Wš tym lēze je ho wščłarico w Ščłwadž a w Wšłowadž. Duž je reno hiščje mašo wšobow, hšyž žyrtwinšłeho tepjenja nimca.

— Wščelafatore protyfi ho něto do hšb pščijšja a do domow noščja. Wš Ščewja hšowu hšeršku protyfi „Wščedženaf“, do hšeršłeho doma ššajšja hšerška protyfa. „Wščedženaf“ je do-šładž w Ščłmerlez knižičičejščeni laž tež w pščedawatniščaj „Ščerščij Wšwin“ na wšadž.

— W pščidžobdnym tšženju budže ho w ščšim šejmje šašo wo nowym wšowšłeffim šalonju wwaradžej. Wadžija, jo ho wšyšč-nofč a šejm na pošłajena šjednat, kotřz jo ja wšeb štronje pščijjomne.

— Ščidženu ščłowoty wječoz je ho wšłki šajwienj na židomje pola Wšudščidna šłatki a jnišč. Ščłoba je wšłta; ale doščj je wššidito šamwčene, šmje šamwčezje towarščto ščłowu pščidžij. Najšudniščaj pač je, jo na 300 bščadžerjow něto do hšb w šym-šłim čšajš dšžo šhuby.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń p ak swjaty
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebyes mana,
Njeh ei khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiż Bóh poda,
Wokreń će!

F

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wbudowa po łóżydu robotu w Szmołerjez fniehickichczerni w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 ny. dostac.

2. niedźzela adwenta.

Quē. 21, 25—36.

Tón Rnjes řeči wo hwojim poslebdnim pšichodže
a wón jo wobrućući s tyni słowami: „Njejo a semja
budžeći jahnuć, ale moje słowa njebudža jahnuć!“
W našim čćenju mamy woboj: abwentki čas dže hyc
poslutny čas, naš dopomnjo, so naš č hnadny čas nimo
čhwata a buđenje Woje pšichidže — ale tež wječerj čas;
pšichdž w Zejnušu křtytušku so naše mwmoženje pšich-
bijaue.

Þowjescz wo poſlednim adwencie tego Rnjesa.

1. Wón wëscze pŕŕińdŕe!

2. Duż wachujcie!

1. Šbóznik rěči wo wulkich zejchach, kotrez ho wo swěže jstnu f pšidpowědajanu fudn, kotrez na swět pšidinde. Potom Ješuš saho pšidinde, fubnjež žiwych a mornych. Wošebite podaniki ku ho pšidgo mēle pšidi wažnych po- denženjach wo historiji Štruslufoweho kralestwa. Šoboh ho njebo rostorchnje a džiwna hwědnja ho jwem; cžidi pjat sarža jemja a fšlōzo fšwotj jawnofč šubni. Ale wšta njewěra njeha ničō wo tym wjedječ. Woni maja fšpōblōnim fudom fšwoge fšwēdži, dofelž ho jehō boja. Zatočim wotfud čjata na njewērijozych: „Ludjom budže ho fšwēpč pšidē fšrachotu a wocžatowanjom tych wēzow, tiž na fšmju pšidnič durbja.“ Tōn fšwēž wēlče pšidinde, pšidetož jehō fšlowa njefšahinu. Sa to pat mamy fa fšwēd- čenje fud nad iŕafelšim ludom, kotrez Šbóznik wo tutym

leženju wśchdźi a kotrjz je pśichłchoł, kaž je wón prajił: „Zo ślachta njebuźdźe śańc, hač bō to wśchitno śłanje.“ Zibowta ślachta je wostała, tón wěcny žid hač bō to tóns dnojom. Druhe ludb ků bō šubite, ale tón lud je wostał pichwě wśchitne pśchleženja a pruhowanja jako njepowalne doposažo la Aherjupkowce bōwio. Zamny budchowom mjeńše prawo, kotrjz na prajdenje trala Bje-bridga Wułfho, ścho je wěšte doposažo la wěrnosći biblij, praji: „Židži.“ A tat bō tež dopjelni, śchoz tón Knjes praji wo kónu šiwěta. Zo je bōwio nadešho Knjeja Jełom Ahersta, a śchoz wón praji, to wón bjeři.

2. „Težpoda machujecie kóždy cžaj a modlceje šo, jo byščezje doštojni byli cketnjez temu wšchittemu, šdetož šo, pobacž budže, a wobfraz pšjedę cžlowičim šynom.“ „D, wječnjož, šlowo hrimanja!“ tele žtutne jynti klineža nam do wutroby nad drugim adwentom teho knjeja. Ale dwaj štaj njepšcherceje štaj š nami na pučzu, kotraž naš wotbjerzujetaj, šo šo na wječnjož botujemu, dolež naš wšedžo šabo do jecheroneje kuzne kolebataj. To je šwet je šwofiti šafobezem, kotrž jnustowneho cžlowjeťa jajoščezje. To je tón pšchibóž, te fotremuž šo mladoščje mobilí a na kotrebož tež štaršlari nad gladaja a šo nad nim šwješelurja. Drugi njepšchercež šu štarošce, kotraž naš wobščezjuja na pučzu najšečho potrožništna. Wšedje by njeprawo byće, hdy by tón knjes tež šwofitž jabyčž cžyž a šo ja nič štarošce njedol, ale teždom budža wone kamjenje, kotrež jeho do glubiny cžahnu, hdyž wón pšči štarošcáž jaboščuje to jene, šdetož je nufne. Duž štanuť te prawemu adwentnemu pšchib-

hotowanju a wachujmy. W świece świetej czełnyć, to budź najdże hęńko. A hęńko my też tudy na świece nje-
dočkalamy druhi advent tebo Knjela, našcha śmiejtna hędźina
je hędźina roshędženja. Zato w lęce 1597 mór sakh-
džeńce, pęńnjenje Filip Rifolai, jato bę 1400 czełow nimo
jeho doma njeńnych, tón krańny kęńelusz: „Wotuczeńce,
tón hłób wań wola!“ Zato czi mrejazy a hlaj, my śmy
żimi! Wachujće a modlęće śo! Naścha modlitwa je
śtrowjenje to węcnośce. Wg czełamy świetej i jeho żado-
sczemi, so będymy junu stejeć moħli pšedh swojim advent-
skim kralom; pšchetų jeho je to kraleſtwa a ta mōz a ta
czełec wot węcnośce hač do węcnośce.

Samjeń.

Scho tyſchi a scho poħynja.

Tu Woże domy ſiarja,
Ho j ģemja, njebejha:
Hlej, ģtowo Woże traje
A węcńnje woſtawo.

Tu wumrjecų wibųńch, czańnyć
Wšędų Woźich wotroczkow;
Tón hołpodat nje j ģmiejtny,
Kų pyta winizow.

Eso minu wuſkńczane
Tu Woże ģmiejńenje:
Nam krańnośc Woħa Knjela
Pał wšędńenje ģjawna je.

Tam i bńufej lampu dźelba
Wot Kńeſta wotpabńe:
A krańnośc jeho mjena
Wšędų kraj a morjo dje.

Tam ģłaba cńrńbka mała
Hęje pomħacų poħanam;
K njej Wōħ Knjecz teź ģo ſnoje
A k jejnym ſtubńczklam.

Handrij Zejler.

W cęńnym dole.

W ſalu wuſkeho wojeńńeħo lazareta w Barlinje jebyn ſhoprola
abo djeńatńiſ na ģuchocńnu bęńnadńńńje ſhory lejeńce. Zato
wojeńńi duchowny k jeho łoźu pšńńńdę, wōń dzeńce: „Cętoź
hęceńe mi Wų prajće, kńe jęńedrojo, to ģńńom dołħo wēm. Za
ńym i Königsberga, męńta „ģńńńch ſmųńkow“, a ģym Kanta
ſtadowoſ.“

„Mō“, wojeńńi ſarat rjeńny, „dħa mōżemoj teź wo Kantu
hromadę ręcęcų, jeńi je Wam to prawje. Cęto dħa ſeje wot Kanta
ģńńńi?“

„Kńńńń ģńńńch ſmųńkow“. Cęym hač do prńmy pšńńńchoł,
potom wuſńńńch a do wojańow dęń.“

Wōń bęńce ģńńro doma we ſwojim ſtarym mudroſńńńku. Du-
chowńy ģo jeho potom woprajcha: „Cęce teź Kantonu kńńu:
„Kńńńń praktńńch ſmųńkow“ ģńńńi?“

„Mē, to njeńńym! Ze Kant teź tajńu pšńńat?“

„Wōń, a to je jara powucęńe, ģńńōž w njej ſteji. Cęym
Wam jeno jemu ģobu prajće, kotrąž je mi tał w pomjatku wo-
ſtał: „Kōńńy ģńńńeģ ģńń tał, kaź hęńi pšńeje, so będymy wšńńńy
ģńńńeģo ģńńńi!“ Mēto raź prajće, luby młodbu pšńeńeło,
mōżęcę Wų rjeń, so ſeje to pšńego we ſwojim ģńńńenju ģńńńi?

Wų dę wjazų baloto k węcńńeģi nĩmacę, a w tajńm padę hęńi
ģńńńeģ ģanych illuſńńw njeńńi, njeje to wēmto?“

Wōń je ſwojimaj ģorjazńńmaj węcńńmaj ſararjej ſhńńńe do
wobńeģa ģłabacę a potom ſnapńńeģńńi: „Mē, to ja njeńńym
ģńńńi.“

„To je ſrubńe“, ſarat dęńce, „dħa Wų we tamńym
ſwęcę ſwojeħo pšńeńeło Kanta njeńadęńeģe, tōń je ſńajńńeģńa
ſrucę po dońnych poģńńńach ģńńy bųł.“ Duchowny ſhoremu ruķu
poſńeģi a dęńce.

Ea něńore dńy mōń ſaħo do lazareta pšńńńdę. Wōń dęje
jeho poſtrwoi, ale nĩmo jęje łoźa k drubemym ſhoremu dęńce.
„Njeńńńńńeģe Wų te mńi? ģo wōń woprajcha.

„Mē“, ja wšńat wam nĩcęo dale prajće ģńńeģu, Wų dę
ģńńom wšńńńo węcę.“

„Aħ, — pōńeģe tola! Za wot teħo cęħa, so tu Wų bęńeģe,
njeńńym ſpacų moħ. Za ģym ģo je ſwojimaj ſararńńmaj roſorńł
a ģo i trōńńńom ģĩmaj zęle wozuńńńe, a něńo dęńńu wumrjeć.“

„Eńaj dħa Waju ſararńeģ ģńńeģe ģńńo?“

„Moja macų je ģńńeģe ģńńo, ale ja dołħo wjazų pšńat
njeńńym.“

„Mō, je-ńi Wam prawje, ģų macęńi pšńacų a je j prajće,
so ju Wų wo wobacę pšńeģe.“

„Ģaj, ģńńeģe to!“ wōń i wuſńym ģńńom rjeńny.

Ģńńom ſarat tu pōbła ſhorotoħa tōń kńi pšńeģe. Potom wōń
te ſhoremu dęńce: „Luby młodbu pšńeńeło — ja ģym Wńeģe
bla ſuſł w Kantu ģńńat, a pšńi tym na jene ģńńo tręńeģch, kotrę
Wų ģńńo ſwojemu pšńeńeģe Kantej węcę. Dęńńu je Wam
prajće.“

„Ģaj, proſńu!“

„Kant raś rjeńny: „W tųch tųħaczach kńńow, kotrę ģym
w ģńńenju ģńńat, mje ģane ģńńow tał trońńńowato njeje, kaź to
pńalńńe ģńńo: „Ģńńų je runje ſhōbų w cęńńńm dole, njeboju
ħo ģaneħo njeńboħa; pšńetōž tų ģų pšńi mńi, wōń j prajć a kń
trońńńetaj mje!“ Za mųńńu, Wų ſeje něńto teź w cęńńńym dole;
ģńńo te Wńų tole ģńńo trońńeģ.“

„Ģaj, to je pał teź rjane; i wotkał to ģńńow je?“

„Mō, ja ģų jo Wam raś zęle wuģńńacų.“ ſarat ģńńeģe
jemu 23. pńal.

„To je rjane; noģęcę mń tu kńńu woſńńeģe?“

„Wōń, lubjeraby.“ Duchowny jemu ģńńeģe něńore ģńńo
prajeńce a jeho buńńu temu njeńeģ poruģe.

Tń dńy poſńńńch cęńeģpazų wumrje. Wotńńadowaza ģotra
pał powjeńeģe, so wōń teſtament wjazų i ruķow połoźńł njeje,
ale je wjele w nĩm ģńńat a potom ģńńeģe wuńńył.

F.

Śńeſebōńt.

Żebyn węcjazų ģńeģeģńńan, kń bę i pšńełupzom w Barmenje,
męńeģe w oktońru 1903 w bńńńeģi itańńeħo męńta Weneďńa
wuſke njeńboħ. Wōń ģųńeģe w cęńńńeģi ģńńeģe jebyn cęħ,
ģńńom węcńńeģazų, wuńeģ, ſmųń pał, na nńōń ſtoģńńeģ, i ruķu
wōńńe pšńńńabło, padę poħ koleħa a woſta leħo; prawo ruķa jeno
ģńńeģe w kńeńach na cęńe wńeģeģe, prawo wōħa bęńeģe wjazų
trōģ Kłamana, jeńne deńne ſńńńabło roſńńeģeńe, ģńńo a ģńńńet
ńńńeńeģ. Żańńeħo jęje namołaħu. Wōń bę pšńeģ wōńńomju, jaħo
jeho do ſańńńńeģeńeħo twaręńeńa njeńeģu. C tńmi njeńńoħńĩmi
itańńĩmi ģńńońmi, kotrę mōżęcę ręcęcų, wōń Żeſuħa, ģwojeħo Kńeģe,
ģńńeģeģe. Wōń njeńeģeģe ģo ģaneħo njeńboħa; Kńeģowńy
prat a kń jeho trońńńowoſńńeģ. Ģńńom jeho do Weneďńa do
ſhorońeńe wōńeģeģe, ģńeģe operatowńeģe leħat dołpońne wotewńeģe
praweģe ruķi bęģe wńeģeħo ģońńeńeńa pšńeńeģeģe. Wōń po tym
jeho mańńeģſta i Męńowń k njeńu pšńńńeģ; ta kńń wo wōń-

stejnoscí swojejo wbohego muža domoj pijašče. Duž thory swoje prěnje hłowa, kotrež wón po šubjenju praweje ruki se swojeje lěwicy pijašče, žoninemu listej podstaj. A tak te rěčachu? „Džakujće se ho lěžby čaja ja wšojo Wošu a temu Wótgju w mjenje naščeho Knjefa Zefom Khrysta (Efe. 5, 20). Žafo bu potom móžno, čyžožranjeno ho Rěmžow wrěčo donjeje, wón je swojimi pšeczelemini, kotřiž běchu po njeho pšičišči, hiščeje w thorowini křwalnoby thčelnyh špěwačej, prjedy hač jeho na dwórniščęso njebeču.

Ma jemi je wjele njewuprajneho šubjenstwa, horja, čęmnyh pucow hčija, ale žana čęmnošč tyhčynoščje nije, kotraž ho nje-šwětti a njewujasnja, tak ruče hač njeno Zefus do wutrobje hčęzi a jo Woža lubošč i wěru japiščinuje. Čač ho wo wubowu jedna, kotraž pšči kaščęsu swojejo muža i čęrišću džęzi do čęmneho pšičiboda hlada, hač ščęžbawaj staršej swojeje nadžęjepolneho hyna w młobowinych lětach będnječj widžita, hač ho swětny muž pšičibłobęščy i błotom hanibj wobmjetuje — lęžba čęmnota horja, bolosčę, starosčęso, křudoby ho šwětti, tak bęrny hač prubi Wožęje lubosčę do njęje padaju. Zefus je prajil: „Ja hyn swětto hčęta“ — bđęž wón jasłupa, tam ho wščitta čęmnošč japi. Wbón, kiz je tak wjele hyslow wušpuchil, wón han, kiz hysly kizja a wč, čęhobla ho plałaju, samože naš woprawdęje troščitowacj, hojčę, wumwojęč.

Woža lubošč džwa na wumtoženje swojeje dušę, swojejo wčęznęho ščęja. Wbón čęje, jo by ty k wědomuju swojeje winy pšičiščol a ruzy po hnadęje wupščętręcl. Ty bęrnyh čę čęmnyh bole šmęrtnyh mrowo Zefusowu pšičitownošč špřinawacj a walt-nęč, pšęs wěru prajicj: „Ja njeboju ho žaneho njeboža; pšęe-toj Ty hyn pšči mni!“

F.

Ma advent.

(Z. Sturm.)

Ščęš: Zefus moja nadžija —.

Stawaj a ho pšičihotuj,
Šlaj, twój kral nęk pšičitidę k tebi;
Wrota jemu wotawuj,
Wutrobnje joh' pšęęprošč k hębi,
Pucj jom' tunaj i radosčę,
Kiz hej žada hołpodu.

Wopomni, tak je bđęž hę,
So by wčęznę mę čęi dobył;
Šnješt je wščitto šubjenstwo,
Swoje dla ham w šmęrtci pobyl,
A je šafo k Wbđęščj hčol,
So ty šbžnošč dostacj mošt.

Witaj hočęja lubęho
We hębi nęk i nutroščęsu,
Šhotuj jemu bđęndlęščo
W swojej dušęi i pomiznoščęsu;
Hęle jemu podaj ho,
Njčę čęi jene je a wščę.

Dęerz joh' křęcę lęžby čaja,
Njčędaj jemu wotšal čahnyšč,
Kni njčędaj ženę šaš'
Wěru, lubošč i njemu španęč;
Pšęčętož i nim hyn jeničęzy
Ščęžowny a šbžny ty!

Surij Bršl.

Wščitko je hotowe.

Wščęd nęžbo dwęmaj lętomaj w Šmerzjeh nablady thęologu wumręje, kotręž na swojim šmęrtnym ložu wujna: „Ženje hębi męšil njebubdž, jo mōže špominanje na šmęrtčj čłowjetej tak wjele wjeleba a radosčę pšičibotowacj, kaž ja to nęstole šačuwam, bđęž je mi šmęrtčj bliska.“ Dale tōnle wjelešlawjny wučenjy rjety: „Wščitka moja thęologija dawo ho do teje křęteje hčoby hromadu wacj: Zefus Khrystus je do hčęta pšičiščol, hčęčhynow šbžnyh čęinicj.“

Woblad do křęnosčęje „Křalowskeho křawa“ šmędžęje tež hiščęje pšębę swojeje šmęrtčy šnaty Jan Wrtob šęinicj, kiz je kniži „wo wěrnęm ščęščęjjanšwje“ špišak. Wbón będęje wo hčowje prębowat: „Křęščj je hysłami wušpawaj, bđęž i wjelešolęsu žnjęčj“. Wbřny na to ho wón na thęoroložo lęhny, i kotrež njebubdęje šafo štanęč. Ša čęš swojejo čęęęęęę wón ras do šłbđęho bđęnta pažęje, i kotrež njęchajny wotučęj, wumowawuči: „Ja hyn jęho křęnosčj widžak, jalo křęnosčj jeničęscho narodžęneho hyna wot Wbđę! D to będęje křęnosčj, kiz žane woto widžalo, žane wuščo hčęhčęko a do žaneho čłowjęta wutrobę pšičiščę njęje. Tule křęnosčj hyn ja widžak!“ Wjęčor hyn hiščęje rjety: „Nętko hyn pšęęęęę!“ — hynow na to da wón swojejo buča wot ho.

F.

Lubujće swojich njępšęęęę.

(Šłbžęęęę.)

Nęstole hčęžny bęchu ho na tajle wšęęęę i čęšęa a i męrow minęle. Ma dobo hajniša hysle křapanje pšči komornyh buričj je španja bđęžęje. Naštržowny štany a ho praščęje, ščęto je ho štalo. Žędnj i jęho hajniščj bojanje šawla: „Wščętręje, męhnt je wot žabławęje thęolery nadpadnjeny! Šeli jo domoličę, čęmę jęho ručę i domu do jęho bęhla donjęšč, jo ho wy je swojeje šwōžbu njenataščę.“

„Wbđ hwaruj, to ho štač njęmę!“ ručę ho roščubžwščę swětny muž wotmolwi. „Wbžłabajće wbohego thęreho, kaž je to lęat wufat a kaž hyn wuščj wuščj. hynow ho šwobłękam a pšičiđu ham, jo bęh ja wščęm pobładat.“

Pšęęęę wščęm swoju mandęšļu wotafę a jej wupowjęba, ščęž bę runje šhonił a wobhamnył. Wbōna bę je wščęm i nim pšęs jęne. Wščęhaj džęčęi a jej w wčęšęčęch horje do Lubineje komory donjęščęta. Ma to ho dele do jšnyty i swojemu hčęčęj wročęšęta. Tu ho jmaj žabławu, wutrobu šamazy napoblad bošja. Męhnt žalobnje ho torčęjo ho we swojim ložu waleščę. Ma jęho wobličę a čęle bęchu wščę šmanjenje ručę mōra-žęje thęoročę widęč. Hajnil hynow po lęafštwu, kotrež bę i wobłabnawoščę i čęškom šupil, hčwatafę a jo thęoremu da. Wbón tež wščę dręhe šęřđi wufat, kaž bę to lęat pošajil. Žona ho do špęčja da, jo by wščę to derje a ručę, kaž jęno mōžno, wobłarala. Ščabuwot ham pola žalobnje čęęęęęę męhnta wofla. Še šobuželnawoščę na thęoreho hlada. Š luboščęjwę ruku jęmu hynny pōt i čłola tręje a wščę čęini, ščęž jęno wč a samože, jo by jęho bolosčj pomjęščil.

Tola hiščęje dręba bōl, hiščęje šurawiščę wojowanje w męn-łowej wutrobę njęmbri. Čęim bōle ho Ščabuwot wo njęho prę-žuje, čęim pšęęęęłniščę jęho wotšłabuje, čęim bōle šda ho thory jęho bojęč a hamo jęno wōčęto šnięčj njęmbō. Šaš hčowje wobličę wo hčowatw ščowu, paš ho i pšičęjmanaj do čłowa pjerę, męs tym jo ho žabławu poğmęwł wokoło jęho hčuby štorhuję. Nętkole na dobo we ložu štanję a i rapazęny hčowom wola: „Nję-đbčęčę ho mje! Čęhčęčę mje i domu do lęga woin. D mōj Wbđę, twój šub je žalobnj a šurawny.“ Ma to ho šašo šmęrtęje a loža padnywščę wōčęj šačęni, kaž jo čęęę špačj. Tola bōrny šašo

Sy-li spěwał,
Pilinje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój mójcnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prěz spał mójcnj
Čerstwosć da.

Njech ty spěwał,
Swěrno džěłat
Wšědno dny;
Džěł pak swjaty
Dušl daty,
Wotpočl ty.

Č njebojs mana,
Njech čl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew čel

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerčej knižničkejčječni w Budyščinje a je tam ša šchwórtletnu pschěplatu 40 np. došćaj.

3. njedžela adventa.

Matth. 11, 2—10.

Prašćenje Janowe: „Šsy ty tón, kotryž
pščinčl ma?

To je prašćenje, kotrěž 1. i wulkeje nusy wulshadža,
2. k wulkeju mērej wjedže.

1. Za nusa, kotrěž Jana k temu prašćenju nuczi,
i teho wulshadža, šo wón Jezuskej wjazy njeroshumi. Won
běše kralej Šerodafkej mērnosć prajl dla jeho hrěš-
neho njepožiwneho žiwjenja, a Šerodafš běše jeho
jateho kóžl do twjerdžiny Mačarus. Tam wón drje
bljški wo skutkowanju Šbóznika; ale wón je kēbi wu-
stupowanje Šbóznika žyl hinal myšlil. Žato dobyčel,
kēbi wón myšleše, budže Wlešlš tročizj pšdes lud a
budžel hrěšnikow a njeprawych. Kaž běše wón jako
poturny předat wustupl a ludej jeho hrěš porořowal,
potasujo na pšitshadžazeho šubnita, kiz budže i wječnym
čopacjom šwoje huno čizječl, tal wón nětko tež wo-
čakuje krute wustupjenje Wlešlška pšechizmo wšelakim
hrěšam tamneho čaka. Wšón šteji na myšli šlowow
profety Malaczi 3, 2. 3.: „Ščtó budže pak tón džel
jeho pšichšoda pšechčezječl? A ščtó budže móž wobšlš,
šbóž wón šo šjewiz pšechčez? Pšchčez wón je jako wšerš
šlšnita a jako myšlo pšotatnje. Wšón budže šedžerč a
šchčerč a šlšboro wucizječl; wón budže te džerč Levi
rjedžlč a wuparčl jako šloto a šlšboro; tešdom budže
šnješej bar woprowač w prawdošči.“ A nětko Šbóznik

čizječl druhi pucž dže — pucž mīlošče a šnadneho
pštanja. Duž je wón šastřicny a i šeho prašćenja rēžl
šlubota nusa šhoblažje wēry. Zajte čakaš nusy nam
tež pšchizdu, kotrěž nam tole adventske prašćenje do rta
kladu. Šsnano šo tež pšotřutječl na džiwnych pucžach,
kotrěž Wože kraleštwio na šemi thodži. Šlščl pšobšuje
šlowu, šhryššowa žyrkej pak ty šteji we wotročštwiškim
ištalciz; čl bjesbóžni dobywaja, čl pšobžni podleža.
Wšo tebe twoje šnustšowne žiwjenje myli: prjedy šteješe
ty wo čaku šrenjeje lubošče, nětko je pšchizšol čšak
šrudnje duchowneje šuchoty, šnustšowne wolšiwjenje, po-
brachowanje na radošči nad Wožim šlowom, na radošči
k modlenju, na šamóžnosćl k nutrošči! Wylšl tebi
pšchizdže: Njebēše šnano žyle prjedawiche žiwjenje šamo-
šebanje!? Ty móž hrěšča šulnišk šacžuwajš hač
prjedy, pšobšchaze šlšlowanje šrudob. Šswērny šš-
šezjan nēhby na šmierzny tožu praješče: „Zebč šnješa
wjazy njepřacž, je šlš; ale jeho pštačl a wjazy namalčl
njelamóž, je šhčlčje šhorje.“ To šu šobžiny ša Janowe
prašćenje, pšchčzo šobžiny šluboteje nusy.

2. To pak je tón prawy pucž, kotryž Jan w nusy
šwojeho dwēlowanja nastupi — wón pščezel k Jezuskej,
to by šo jeho kameho prošćal. Š Jezuskej! Wona je
dwēlowanje, kotrěž do šlšženja wjedže: Čšlowiša nutroba
tu murju, kiz je šlšitšlčl mjes nim a mjes Wšohom
čšabnyša, ršchego wylše twori. Wona drje šo prošća,
ale niz Wšoh. Šnustšownje je šnojšl i Wšohom roš-
wjasała, wona žane šowěrjenje wjazy k njemu nima.

Bóh luby Knjes čyž naš vschod taštim spytowanjom swarowac! Zajti Jan njeběže. Wón pójceje k temu Knjeje a jemu s tym čyžej dawo. Wón wotwóždžewa hřubinu swojeje duske vschod tym Knjesom a s tym wuřnawo, jo ma vschodo hřiwčeje najwjažy dowěrjenja k temu Knjeje. Wón čže wěrč, hdyž tež jeho wěra khabła. A kaž tón Knjes šołeny wostanje tym, kotřiž čžežba s nim hrajčak, tak blisio je wón tym, kiž su šlamaneje wutrobny. W tym leži krahnowč jeho adventa. Křwataj k njemu, pralčej ho jeho móllo, wodaž ho pytajo do jeho šłowa, měj ho k tym, kotřiž jeho lubuwa a ku jeho blisťočej našloni, hač njebudžej tež našlonič, so je křwalba teho Knjesa, želiwmy hujoš njewubahnyč a nałamamu ščinu njebolenič. Kotřiž k njemu křwatajo, šaczuja něšto wot teho mēra Wóž-ho, kotřiž wot njeho wuthadža. Ale to su šame prubi, do polneho šłowčnjeho šwēttla hnadny wjedže hačle Knjesowe wotmólowjenje Zano- wym wučomniłam. Sch. 4. 5.

Ma šłufach Žezufowych je ho Jan postorkomał. Se hrowich šłufow, kotrež Zanowi wučomnižy widja, hjerje tón Knjes swoje wotmólowjenje. To je prawe dušchow- paštyřske wotmólowjenje teho, kotřiž cizowšte wutrobny šnaje, hačžrunje wón po šdaczu na Zanowe praščenje njewotmolwi. Wón dušku nutš wjedže do wobšladanja a wopominanja hrowjeho pšłanja a wona dyrbi pšnac, so žiwjeńšte mozy wot teho Knjesa runje na šprožne duske wuthadžaja. To wuprazi wón we wotmólowjenju na Zana s jažnymi šłowami. A wón hjerje hrowje šłowa je šłowa Wóžeho, na kotrymž Jan šteji. Tón muž s křutym pošladanjom na pošleđni wulki advent teho Knjesa dyrbi widžej narownych, ištož je pšchemižak, so hrowaty Bóh hačle hrowje huno wučilčji, hdyž je jeho hnadba došłutkowala a cži su ho šami jako pluny wuportafali, kotřiž jeho šłimłowčej njerodža. To je wubudženje na Zanowe šwēdženje w hódžinje jeho šławołče, so by tež wón narownyl: „tu ščerpłiwosčej naščeho Knjesa ja našču šbóžnosč“, a „so njebudymy podleželi, dyrbi hnadba s nami byč.“ My njewēmny, hač je Jan pšči hrowjim pohórščtu wostal. My pak ho nadžijamy, so je wón džiwnu prawdolič Wóžu w ščyrstwu pšnac a hrowju šbóžnosč namatak w tym, kotřiž nije pšiliščol, so by šwēt šudžił, ale so by šwēt pšches njeho šbóžny był. Žeho poniženje šjewi nam tak krahnje: „Křudym budže ewangelijon přebowanu.“ Křudži dyrbimy pšchod nim wičitny bywacž a wostajič wičitno wołanje po šudženju ja naš a ja tyč hrowjich, kaž je naš w ščyrstwu cželo ščinjeny ewangelij wó hnadže Wóžej, kotraž naš pyta a nad nami džela, naš wuřwolita je hjes naščejje šakłubny a naš džerži w šłubje naščeho wuřwoljenja ščyrstwu dla pšči wiččej naščich hřechach a wulkej šławołčej našč jeniččji, ale tež našč wěsty mēr. Wičitno pohórščenje pšchemeni ho do křwalenja, hdyž my jo našlonimy, so budže nam ščudym ewangelijon přebowanu, hdyž my našlonimy, w ščyrstwu namałamy žiwjenje a wičeho došč, wješeke a mēr, kotřiž šwēt dačž njemodže. Potom bywa to ho pračdaje „Šay ty?“ k my tžemmu: „Ty šy!“ a wičitno pščitotowanje adventa šjednočji ho do nutřneho: „Bój a džerž šwój advent w mojej wutrobje!“

Šamjeń.

Křiči.

Dom ho njeku s křičjom hrowjim
K wěražemu šłabličtu,
Knjeje Žesu, ja tobu,
Pšohlynyj mje s křičjom twojim,
So byč, kaž šy pščiřafal,
Tež tón mój rad na ho brał.

Kač tež čyž tu derje pobycž
A pučž nam kačž do njeba
Wjele šyřow, hjes křičja?
Šróny njem-že ničtš dobycž,
Kiž tu nije wojowal
A pod křičjom šbity šłal.

Pokorjenje, poniženje,
Šařłowanje, šłiřłanje
Křta pučž, kiž hrowje dže,
Potom pščiřdže powyščjenje,
Šbóžne šwēttlo po tej cžmi,
Parobis po pučžini.

Tač šy šam, ty Wóži hrowjaty,
Něhby w hrowjich cžłowščich dnjač
Přławał w šłach, tychšlowčach,
S křičja k parabiřej wočaty,
Šay dom ščol do krahnowčej,
Hdyž bē nimo cžerpłiwje.

Hdyč-š s teje wěty panył,
Derje bi njeběto,
Miz minuli ručičko
Njebych s mojoj křičja cžahnył,
Ale Wóša rošłiňmal
A mój tročičt hej jašypał.

Ššamoprawdne mořłotanje
S Wóhom jenož rořtorč,
K wutracžu mój pošłabja,
To nječ žane dowołanje
Wóžej lubej pomožy —
Mē, ja njeku ščerpłiwu!

S křičjom na ramjenju rady
Wothal hieč, duč pščiřłowi,
Wjele budže w Šalemi,
Wšmi mje bōty jeno s hnadu,
Žesu, k Tebi, ja tobu,
So tam šbóžny dočžahnu.

Handrij Žezlef.

Kak Bóh šwječjenje šwjateho dnja žohnuje.

W jendželšim měsece Bathu bē pšchod něhdy 65 lěti trubač, s mjenom William Ried, žmy. Wón bē we hrowjim powołanju pilny a ho na njo wuřčejše. Duž měseče wjele pščiřłupa, a botełž ludžom, kotřiž k njemu křobžachu, derje pošłučše, jich ščžba s lžym lětom pščiřłarčaje. Njed měseče pšči tym dobřu šakłubju, a botełž bē pšči tym mērnie a porjadbne žmy, hēbi rjany pjenjes nalutowa, kotřiž dyrčejše jemu, kaž wón mēńčejše, na šare duh abo w cžahu ščorolče k pomožy byč. Se hrowjej žonu wón šłowajne mandželštwu wječejše, a jeho šči džēčji bēču pšne

a derje radzene. S jenyum słowom, pola njeho bē swonfownije wšohu w dobrum rjebdže. Zeho šušobdža hebi jecho wražacu a čjeleščacu a mējacu jecho ja šhožowneho čłoweta.

Nasch truhaf někotre lita došlo žanu zyrtej woppyat njebē. Njebčelu a šwiate bnu dopoſtina durbjeſche lužoju brodu truhacz a mējeje ſ tym hač do pšiporotina ruzj pokeń džeła. Zoporoſtju pač dzyſche tež mēr a wjekele mēč, kotrē bē po ſwojim mēnjenju je ſchčelčimowſkim džełom a prozu bobace joſkžił. Zeho žona bē ſ nim jenieje myſle. Wžona ho džeł wote dnja w hoſpobaſtwinje drebjeſche. Duž dzyſche hebi lužu njebčelu ja to wodobychenje a wjekele popiweč, a wobaj mandžeſtſaj hebi tež to wlač njedachaj. Zač bēčtoj lita došlo hromadže žiwaj bytoj. Wobliſtaw njebčetoj aſi čſtatoj aſi doma hromadže ſpwačto. Džerž ho k prawu a njeboj ho niſohot! to bē, taž praječſtoj, jeju hebi. Wſchi tym pač ho ja dobreju ſchčelčijanaw džeržetoj, a dychtoj jara jo ſto wſatoj, hdy by hebi něchtj ſmērič dzyt, nad tym dwēłowacz.

Ras njebčelu nasch truhaf nimo zyrteje džełče. Durje Wožeho doma bēču wotewrjene, a předariowemu ſtokej ho wonka loſho ſtojmič bē. William Njeb je bižom čaſto pšej ſwojich njebčelčich ſhodach nimo zyrteje pšichdžaj, pač doſelž žaneje ſhwile njemējeſche, ruče dale ſhwata. Dženſa pač — wón hebi njemōže wotſožeč, tač ho to čini — dženſa čuje, kač jecho netaſja moč do Wožeho domu čehnje, to by hebi hromadžemuch ſemjeſchtoju ſ wajmjeſcha trochu wobhładał. Wón tež woprabwōže do zyrteje ſtupi. Duchowny runje na wotcazu tejo wotbžełenje ſ biſtije čita, wo kotrymž čje prēbowacz. Ze to 2. Mojſj, 20, 8—10: „Spomiń na ſabat, to by jón ſwječſit. Schčelč dnjom durbich džełacz a wſchitſto Wožeje džełto činič. Ale hebmō džeł je ſabat teho knjeſa, twojego ſwoja, na kotrymž njedyrbich žane džełto džełacz.“

„Haj, haj“, nasch truhaf žyle ſ čijač ſ hebi praji, „to bē pšedje wjele ſlow lēami žyle derje mōžno, tola dženſa to wjozaj njebdže.“ Wón čje ſaſo ſ zyrteje a po ſwojim puczu dale bič. Zola ſem je, taž by jecho nēdžto na tutym mēleje džełacz a jecho njepuſchčſit. Zač dža pšich hebi myſli: „Šejm woprabwōže wſchitſno, ſchto budže duchowny wo tym rēčecz“, hdyne je wo Wožim domje na prōbne mēſtno a ſedženje poſluſdca. Duchowny ſ jehnjami a ſ pšehpolaſažymi ſłowami roſetſioj, tač durbj ſchčelčijan ſwiaty džeł ſwječſič a ſaſte žohnowanje na tym wotpoczje. Wón pač tež je wſchej ſhutoſčju pšedje tym woruſje, Wožu ſkuzju ſačmōndžič, a ſwubne woſtejejnoſče taſich luđzi woruſjuje, toſiž hebi jenož na to myſlja, jo bychu po mōžnoſčji wjele pjenjeſ dobyłi a wjele wjeſela wozjawili.

William Njeb bē ſ wulkej napjaſoſčju a druhyj ſ njemēnoſčju hač to ſónja prēbowanija poſkłačal. Botom wón ſ zyrteje won ſhwataſche. Wječ tež luđjo na njeho njelječſewnje čaſtoju, wón ho dženſa žaneho džeła doſtſnycz njemōže. Šobžiny doſho wón wotoſto bſubječje, tola k žanenu wēlema roſkudej njepuſchčſiž. Wžon ho domoj wroči. S čijač a ſ mērowom wja ſ biſom bēdžeſche. Zeho žona a džečji hebi wuložič njemōžaču, čjeho bla je nan dženſa žyle binačſi hač ženaf. Zeho mandžeſtſa čana ho ſtaročſtwinje wraſcheſche, hač je jenu něčto ſwadožič. Wón ruče a ſ kſtſa wotmoſtſi: „Mē!“ Šewaf pač žaneho ſłowčſka njeprazi. Šubj bē wobje nimo, wón ruče ſtaže a ho wotſaſi. Zeho ſoſo won do Wožije natury čječjeſche, hōžč mējeſche ho žyle do ſwojich myſlow ponōrič. Waſle poſboje wječor ho wón wroči. Zeho žona bē na njeho je žebčewonjo čaſtaka a njepſheſta něšto jecho prōbnyč a ho prōwčez, doniž jej njewupowječa, ſchto jecho tyſſchelche a čſiſchčelche. Wžona ſpwa, tač derje hač to mōžeſche, jecho ſmērowacz; tola jej ho to radžič nočnyčje. Štſlowo: „Ty njedyrbich žane džełto džełacz“, bē jecho wotrowo a ſwēdomje trijeđito.

Wot teho čaſa pšichdže ja truharja hiſchče wjele tyſchmnych hōžin a dnjom, prjedy hač ho roſkubdž, njebčelu niſomu wjozaj poſkuzowacz, ale ho wſchego džełta ſdžerčez a ſwiaty džeł na prawe wafſchje ſwječſič. Wōčjačez wſchaj durbjeſche, jo budže ho jecho roſkubej wjele ſadžełow napſačezjo ſtoječ a jo budže jemu wjele worowot pšichječez durbječ.

Wōčjemu to pšehpetač, hač je William Njeb je ſwojim wafſchjom prawy pucž wuſwolił a poſlupił. Šchtož je wón činił, njetrječa druſtim ſchčelčijanam ſ pšichdžom byč, po kotrymž bychu ho hožowacz durbječ. Waſche wot ſpocſtka hač do ſónja žple wērne powječaſčto nam jeno poſaluje, kač Wōh ſwječſenje ſwjaſteho dnja žohnuje.

Nasch truhaf hōw roſkub do ſtuta ſtaji, hač runje jemu jecho mandžeſtſa ſaſo a ſaſo wotrabžowafche, a jecho pſchčelčſtſwo ho prōzwowato, jemu njeroſon a ſchčebnoſam jech pšehbenſačſa do- poſalacz. Wžon luđjom, k njemu ſkōbžajm, k wječewonju da, jo im ženje wjozaj njebčelu brodu truhacz njebudže, doſelž ma to ja čječſi hēdč. Ete ſčejhwi, ho rolym, njewuſtowačju. Wžob tola powječez na jara wſchela wafſchje pšichdžaj. Džel ſ nič truharjej ſ hrubym ſwiarjenjom a hanjažymi a ſchčipazymi rēčemi wotmoſti. Druſy wſtaču jecho ſ pſchčelčſtſwom pomučenjom na druſe myſle pšichječ. Šejm druſy jecho wōkſarowaczju abo wuſmēnſkowaczju. Wžon pač bē pola prēničich kač pola poſledničich tōn ſamj. Wjednu po druſim pomatu wuſtſa, doſelž žabacu, jo by ho jim runje kač w tydženju tež njebčelu poſkuzowato, a džeču ſ druſtemu truharjej, kotrē bē jich žabonjam a pſchčejam bōle k woli. S kſtſa, lēdſma, jo bē ho ſchčebnēč lēta ninylo, bē William Njeb wſchōn pšichſtup ſhubil, wječez kotrē bē hač doſtal dobru miſu mēł. Ženož matroſjojo a džełaczerjo, toſiž dzychu raſ w tydženju hſabte wotbſičez mēč, do jecho truhafnje ſkōbžacu, a tež ſ nič jich wjele wuſtſa, hōžj ju njebčelu ſačujemu nabeđžechu.

Džſchji čaſ njebčelu ſwubne ſčejhwi hiſchče jara čurč; wſchaf bē hebi Njeb hēro hromablu pjenjeſ napromōdžſi, kotrēz durbjaču jemu w čaſu nuſy k pomozj byč. Zola nalutowany pjenjeſ pſchčego bōle a bōle wotebječaſche a bē ſkōnczje žyle pſchčetrčewam. Škubdy truhaf durbjeſche je ſwojeje ſwōbju druhyj hłobu trabacz a na ſwōj dom pjenjeſ poſčejowacz. Daſ, kotrē bē nuſowany ſa to dawacz, jecho wobſtejnōſče hiſchče poſchčez. Čjim bōle doſt roſčjeſche, čjim wječſha ho nuſa w domje čječto prahowaného muža. Jo to njebē jeničje bēdženje, kotrēz mējeſche pſchčetrčez: Zeho ſnačji a pſchčelčjo jemu poroſowaczju, jo je hebie a ſwioju ſwōbju pſchčez ſwioju ſačaktočez do njebžosa pšichječſi. Ze ſame poroſi wón tež w ſtaročſtwinaj wōczomaj ſwojeje mandžeſtſeja a na bſedych wotbſičach ſwojich džečſi čſitajče. Zo bēču hōrſe a čjeſte dnj, kotrēz mējeſche wobſi Njeb teđny wobſičez.

Škōnczje mējeſche, toſiž njebžiwajo wſchego čſiſchčewja a pominaſia žanuch pjenjeſ doſačez njemōžacu, ſčepnoſčez ſhubidu. Naſchtem truharjej dom pſchčewaju a jemu ſtoro wſchu nadobu je- brachu, jo bychu ſ wuſbōtrowammi pjenjeſami doſy ſačkacſji. Njeb hebi na to hubiſena pinzu, ſ napſačezja Waſhſche pſbłowime lekažu, wotnaja. Šubčena a ſnadna bē nadoba, kotrēz bēču jemu wot- ſtaſaji. Šnadna a ſchpatna bē ſaſtjuſba, kotrēz we ſwojim nowym ſtatuſu nabeđžez. Ženož nižu a ſchpatni luđjo po čjemuž ſhōbach bele ſkōbžacu. Duž mējeſche truhaf jara moſo doſhadow, a jecho žona a džečji durbjaču ho ſami prōzwowacz, jo hebi je ſwiojimaj ruſomaj wſchčejny hſiſb ſačkajuču.

(Wſchchodnje ſkōnczenje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— We Wſchodnoſy je ho njebčelu 29. novembra k. Šchwjela jaſto nowy ſarač ſapoſaſał. Wžon je rođeny ſ Delnjeje Lužſjy.

Wóh zohnyu jeho duschownapastykšte skufkowanie we Wochozanfte wofabže. S dobow možemy tež lubym Šerbam i radobuju hjewježo je ho jo farife město we Wulfim Parwozje, totrěz bješe ho i wote-
teńdzonjom knjeja fararja Šcholy do Wulficy Edžas wurpřibnył, něto jašo, bñž je nimalo 3/4 lěta wořpřowozne byto, sožo wof-
kadjilo. Knjes duchowny, i Wólskeje rodbny, je ho ja fararja do
Wulfkeho Parwozja powotal a wón je hłubki, to budže Šerbam
herbři přidowacy. A wjejo tole hłubjenje jemu čješto njebudže
dokonjeć, wón budže i lohkej prózu jako rodbny Polak tež najdu
herbřu rěč nauwuknyč.

— Wiślicyjski pucznik, mój knieja fararja em. Zafaba sefajstaj, je hotowny a ſto w tym twójden na wiślicyjski wchobabot rofajscze. Ešobotajny ſuſterſkego kniſimoweho towarſtwa jón darne doſłanu a mōża ſebi jón poſta kniſewego knieja duchownego wotembaſa. Wiślicyjski pucznik paſ je tej ja tajſch, koſciſj ſeburawny nejſhu, pola kniejewo duchownych ja 15 np. doſtaſc. Lubi Ešerbjaj! w wiślicyjskim pucznik macje ſwjetu priuſi j drobego Woſzego kłowa ja ſoſzby dzieſi jeta. Wón kłuchda do ſoſzhego herſieſkiego doma!

— We ŁuczaniŃej woŃabŃe imiŃe Ńo wot 11—13. bezembra
zprŃiwiniŃa a ŃulŃiŃa wiŃitazija piŃeŃe ŃnŃeŃa Ńuperintendenta Ńuringa
Ń WoŃereŃ.

[illegible][illegible]

fiskijne potokizla.⁶ Škončunje pač, nêtk pîchêd 60 letami, je nov
advent teč ja Dravžbanſkî Šerbow pîſkiſhof. Pod wjeſniſtvo
teč wjerſtvoſa a wiſchomôgôſke Woſa, kîz niſ jenož loſt a
wêrty woſbi, ale kîz runje tat zgle ludh w ruzh ma, je pomîſh
a ponîzuje, jim wumrteč dawa a je k žîwjenju ſbudzuje, pod Woſim
woſjenjem ſlêdnj ho me Luſſij herſbi lud a wobrozi ho pîchêd
ſkwojij pôkrow na hameho krola i teč prôſtîna: Staraječ ho ſo
naſhe dſêſzi w zuſbie, ſo by ho jim herſbiſy prêdowao, tač ho
nam domach prêduje; a hlej, ſhtož bêdnj tîhaz w bêgu dſehow
woſtowali a pozadoli, ho ſkončnje dopielni. Na dnju 2. adventa
1848 prêni krocž i wiſhoteje wêſe fiſkîſneje zgrtuoje wulle ſwonj
Šerbow do woſbeteje Woſeje kîſkîſij pîſeprowôdowadu. Na
kîſkîſy pač ſtejele tîm muſ, kîz je k žîwjenowanju naſheho luda pîſkî
tîm grat w Woſeji ruzh byl a je žadnej duſcheprowſteſke luboſkî
ho wo naſkî lud w reſprowſchenju ſtarač, Wohuêrê ſatuh, ſarač
Wîdôſteje woſobdy. Pîſchê ſkwoje prêdowanje wôn wutcobij
ſkwojîd na tîhaz poſkîſchariow tat iſpîſhîmîy, ſo hîdô pod
Woſim ſkwoje w močetej rêdſi wozaj bjes iprotojenja wôſtaſkî
njemôſteje. Sanôſſenu njedzêlu bêdnê nêtk hîſom 240. Woſa kîzuſba,
kîz ewangelſkî Šerbow i fiſkîſneji zgrtîw ſkwoječadî.

Պէշեկը քննարկում էր Կոնստանդնուպոլսի իրականությունը։ Շատերը քննարկում էին իրականությունը, որը իրենց հայրենիքում տեսնում էին։ Մեծ մասամբ, ինչպես ինքնապատշաճ, ինչպես իրենց հայրենիքում տեսնում էին։ Մեծ մասամբ, ինչպես իրենց հայրենիքում տեսնում էին։ Մեծ մասամբ, ինչպես իրենց հայրենիքում տեսնում էին։

Raž je je sapiskiwo widžec, je liczbja spowjednych a kemscherjow
něhdy wjetšija byta, hač nětik hšjom dlejšich časch. Šeznabno telfo
Šezborno wozajz do žubny njemucskubje, tež něhdy. Wšefak, je
domach j wjetšnja dšžela došč; ale hač dře tež tajaj njeibaj, fšž
tubny kemscherjow šo přichow hšfšće idolaj. Zata šnabne je
wobželenje j wofšefšeho ludu a tola je wjele Šezborno w Draž-
bžanach mjes wšifšom. Šubž tež šo tute kemscherjenja we wšifšom
nowinach j dšžela wšofšjet wofšewjaj, šu tola přichow hšfšće tež
tubaj, fšž časch došč zo nich nješojna. Štari ludžo hšfšćifšoj
nowiny wato čšjtaj. Teho bla je žyle wufne, jo wšifšaj nřšja
šeršibaj, dudowmi rabšfšoj hač juntrščž časch a mešto Wšifšich
šfšfšfšfšoj šajnje w žyrtwi wofšabnomy šjewaj a wšfšćch šfšwřšch
štaršfšćch přofšha, šo bydu šfšwofšim dšžćšom a šnatym, fšž šu
w Dražbžanach a wofšojnje we wšifšim, šfšžbžach a šofšofšifšach,
powsješčž dali a jščž f wšfštej šeršibich kemscherjow poňojnowaj.
Šfšujnje tak paš dšžaj šfšžby šfšwřšch pobosaj Šezb w žubnje šfšwofšich
šnatych napomínaj a přichowšofšowščž. Šubž šfšw j šeršifšim
kemscherjenj šfšwofš šfšeršfšće šanofšefšich, njeje tak bydušom domach po-
byšč? Šubž šfšw j šfšwšim šfšfšom je šfšwofšim ludom šfšćelčj a
šfšwju šnabdu šofšawaj, nimamy šofšnowanje hšfšće wjetšče, hač
šfšby bydušim w čšžerj mobštwije šo domach šofšatšfšli přščž štaršfšć-
fšfšfšej rowje? Wšfšž šfšfšj tak šfšwšfšem a šfšwřšch, hač šamna
šfšwšfšćfš. fšž přščeb žyrtwinyim burjem přščž šfšelenju šo wšfšna:
Ša šfšobžj zo nětš na wšfšě 20 šet, a šfšbž zo jemu wšfšoj njeibud,
šfšotom dře šfšw j teje šfšifšfšnje žyrtwje do teje wšfšifšće dšfšfšch.

Tak niž wróćo, ale do přědka w Jesuſowym nimenje. —

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšěch pschewarajnach „Serb. Nowin“ na wšach a w Budyšinje dostać.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Nápoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpoěj ty.

Z njebies mana,
Njech śi khmana
Źiwność je;
Źiwa woda,
Kiż Bóh poda,
WokreŹeśe!

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wdawa po lozbu robotu w Szmalerjcz kubiczyszczyni w Budyšinje a je tam ja samwóltlěnu pschodplatu 40 np. dostaj.

4. njeđzela adventa.

Jan. 1, 19—27.

W tutym tydženju mamy hody. Těhdom móžesz wystać a šo mješčelc. So pat by našce mješčele polne były, čezmy dženja hřiščje juntrócž mužej kotu tčóćej, tiž je i nami šolc pčhes luby adventfci cjaž, rufnž dře je tčom hrmaicoe, ale pomijnofčje w wutrobie meješče. So je Jan, předať w puščiznje. W proščefčej drosce ma wón tralowfi mužfi w wutrobie. Wobščadajmy řebi

Żana křczenifa duchownu wulkořc.

1. Bwŭlŭi je mwón tve wusnacužu teho, ſčtož mwón njeje;
2. Bwŭlŭi je mwón w pójnaczu teho, ſčtož mwón je.

Tyższy pośluchajaj na możnu rěcz dźwoneho muža, hdyž wón w pułkajnje prěduje. Wyhoła rada Źkaboje radu, Źchoj Ź tymle mużom je. W Źaczujwanju Źwojeje doŹnojoŹeje wyhoła rada wotpoŹkajowoj Ź njemu poŹka. Wón dyrbi jim wotmołwjenje dać, Źchoj jemu prawo da, taŹ rěčejć a lub Źhćejć! S krotka ho jecho praŹajeja: Sćhoj by ty? Jan twjerdže Źrej ŹaŹ hora. Wón jim pokne wotmołwjenje njeda. Krotke je jecho prěnje wotmołwjenje: Za njehyjm Źkrytyj. NoŹborjeni abo wćpizni ko tam dale praŹajeja: Sćhoj dŹa? SŹy ty ŹliŹaj? Ale Ź krotka a rějnje da wón wotmołwjenje: Za njehyjm. Nje-mėm Źo ćji druhy dale praŹajeja: SŹy ty profeta? Woni bėbi myŹka na teho wuŹeho profetu, tiŹ mejeja po jich myŹli hćhćeje pŹŹi wrotach meŹianŹeho kraŹetwa Źrejć,

njech by Jeremiaš abo hinaš rěkał. Rychłeniš jenož wot-
mołwi wótre „ně!”

[illegible]

Mamų my tojau myšl Janowu? Gudžo rad najprjedy wo tym powjedaja, što woni su, i cjemu su pšchinješli. Woni dyrbešli kebi najprjedy na to myšlic, što woni njeišu. Wotoni bychu šo tež teho wostajili, šo džežda wjazy placzici hač su.

My chazemy buſto doſeż bycz profeta, tajſi Eliſz,
haj kami ſwoj ſłobniſt, tiż możemy kami ſwoje ſłobę
twarić. Kojſi je to nierojom! Pichetoz moż naſza dobocz
nijemöße, a w naſzej wutrobje je hłob, kotryż toła: moje
brędi, moje brędi! Szędn kami może męć dacz, pokoj
a żywnje. My niſbny ſwoje ſłobę twarić nijemomości.
Duż, ludo naſzeho czaſa, wopomiń, ſchto ty niejſby pſchł
wtęchſz ſwojich dobrych pſchbepſaſach a przozawaniach!
Ty nijemkości ſwoj wumoznił bycz; pomylł, tał ſiobę
a nijſtutti pſchibieraju w naſchim czaſu a ludo! „Da
niejſbny Kſtryſzſer“, to dbyri ſłono bycz duchowniebo
w melkniſty dręczę, każ też kſzobę kſchczęjſziana. Szaty
je tamny wobraz: wyſche ſararja na kſtęży czaſach ſłowczto
„ja“. Tole „ja“ je pſchędmorńenje a nad nim je napiſane
„wón“ (t. r. Jeſuſ).

2. Křtěženit Jan je wulki w pónaczu teho, śchtož wón je. Njebeczajliwi šo czi wotpóblanzj i Zerusalema praščeja: „Śchtoha dha šy ty?“ A i wutrobnyim hłošom dšejča profeta w pušćinje wotmolowi: „Ja šum předašti hłóš w pušćinje: wšchotujče pucž teho Kņeja“. Kujta to džiwna ponižnosć? Wón cziuje šo tať jara mały porno šwojemu Kņeje. Aini předať nochže wón byčž, ale jeno hłóš předarja, harfa, totrejež trunw Šoh šam hraje. Wona šo njeprašča: Špodboba šo moje hracež? Wona šo i žyła njeprašča; pšchetož wona šluzi jenož temu, tiž je šam wěrnosć. Wona hinať njemóže. Šodownemu kralej šamemu dže šwoje šchřluskče pošwjećičž.

Pšchod wulkošty Janowej czi šarilejšy pšchego bóle do procha padaju: „Čžeho dla dha křčžičš ty?“ woni šnapšchěžiwja. Nalnje a tola šašo ponižuje wotmolwi Jan: „Ja pšchibotuju na duchownu křčžčenizu šwojeho Kņeja. Ale šwile wjazw njeje šo tomdžičž. Pšchetož wón je šrjebža mjes waš šupit, totrebož čžrijowe rjemjelšči ja nješkim doštojni rošwajacž.“ W tajšej ponižnosći jeho šchrobosćž rošče. Pšchetož te šlowa: „wón je šrjebža mjes waš šupit“, wopšchijeja škutny poroť, taž by wón praťčž čžaj: „Wšy dyrželi jeho dawno hžjom šnacž. Ale wy šče šlepi. Šorij pat jeho šelnajecž. Šotom bėda wam!“

Na tule šchrobli rěčž czi horbži mužojo wotmolowjenja njenamatoja, a šchrobe bėchu šo tola pšči špocžartu prašcheli: „Śchť šy ty?“

Tole praščenje je adventške šlowo na našču wutrobu. Ale wono šo rad pšchepóšlucha; ľudžo šo wješela, bđžž jo nješlšjda w džiwim honjenju žiwjenja. Woni pšchod nim šchepotaja. Woni njechabža niczo wo nim štwičečž, tiž je ja naš wumrjeť. Šo maja wopacžne wobmnyšlenja. Šo čžabžja wobhladnuiwi byčž. Woni šo družich boja a njechabža pšči družich poštorla mččž. Ale wěrnosćž je škutna. Duž njebož šo; prať, śchť ty šy. „Śchťž mje pšnje, teho čžu ja pšnacž pšchod mojim njebojštim Wótžom.“ Wěrnosćž šama naš wulkičž cžini. Bđžž šchrobty a ponižny i dobom. Śchť šy ty? Wđželčž ty wotmolwicz: „Hłóš předarja w pušćinje?“ w pušćinje šwojeje wutroby a w pušćinje wulkeho šwěta? Tajta harfa dyržimy byčž, do totrejež trunow Žejuš i džiwnei mozu pšchima, tiž dyrbi šuncžecž, bđžž šo tež šunki cžlowjekam njepšodobaja. Jenož śchťž w ponižnosćčž šwojemu Šbđžnikaj šluzi, je wulki. Nawuštamy wot Žana jeho duchownu wulkošćž; wón je wulki we wušnaczu teho, śchťž wón njeje, taž tež w pšnaczu teho, śchťž ma wón byčž. Šamjeń.

Křhiž njescž.

Šalo wušpoki duchowny (Antites) B. i šawela, tiž je loni šemrjeť, je šwojimi džowkami na horu Nigi kračejče, wón wuhlada, tať jena šlara macčeka pšči jenej wobčelškej štagiji křčžejče a šo nutnje młobčej. Nėšto šo wona pošče a šchijž našchego Kņeja a Šbđžnika točejče. Duž wón pšchěželnie i njej dšejče: „Šo je prawje, wy šchijž točejče!“

„D Kņejč“, štaruška šnapšchěžiwja, „hšchčje lėpje je, mžju-ł jón njescž!“

Šab tutej wotmolwu bu čželčebdoštojnemu Kņejej cžopło wo- šolo wutroby a jeho wđžtož šyła macčejče.

F.

Adventški čžaj.

Twoje šerja, šwřatu čžajo,
Bėchu wótžow žadanje;
Š harfu w ruzy pšchego šašo
Dawit pšalmy špěwalčje;
Tež profecji Kņejšowi
Ša tročřtom šu žebšili,
Šrošcho: Wđžo, naščž lud šitaj,
Šomoz i Žiona nam šwřitaj!

Šohu džat! to je šo štaťo:
Wđčžej i tym naš wobšbož,
Śchťž je šarčřitu šo pšchalo
W cžłowěšch dušchach na šemi.
Šo, śchťž Wđž je šarčžičž,
I šbožu nam je došleniľ:
Jeho bđšta šmilnosć mla
Šbđžnika je wobrabžila!

Šonle Šbđžniľ šteji i noma
Pšchod durjemi wutroby;
Śchťž! tať wón tam šlapa, wofa,
Pšchego šebi šopšob.

Šy šy šhoru, wopomů to;
Wón ma dušchow šetřřitwo.
Š duž wotewř durje jemu,
Dowěrnje prať takle i njemu:

Šofanna! Šowitany
Wđž mł, luby Šbđžniľ!
Pšđ, mój dom je šhotowony,
Čžřř šej we nim pšhlancťo!
Durje šym czi wotewřil,
Pšchčřit rjenje wubchil;
Duž dha pšđ, šo by w nim byšil,
Šato šal na trđrie šyblil!

K. A. Fiedler.

Jednory wječchowski row.

Šbđž šo we Wšnje do rownišchčja awušřičšej šchřorow bele pobačž, mjes družim tež na šajčej trjedčřch, na šotřymž pšřane šteji:

„Šowle leži Šleonora Magdalena Thereša,
jena šhuda hřčřhizna.“

Tole rowne napřřimo bėchje šebi wona šama poštařita. Še žanyu šlowom njebchčejchje šo našpomiczž, šo bė wona najpřibjež prynčřřna Reuburgita a potom mandželšta šchřžora Šeopolda I. byla. Šato šanna šchřžotta pšchibžřžowanje šmwercžej čžujčejče a jejne křenje plačžizny wofolo njeje štejaču, wona i nim dšejče: „Śchť, wy pšlacžej? Wšy dyrželi šo radšcho šo mnu wječelščž, šo ja po tať mnohich wčřorach pšchřřaw dožřiwam!“

F.

W Žešuwowej ruzy.

Šlaka šolčja bėchje šmwercji blřšo; wona na jara šolšoščřiwu šchřorčž twjerdžje lečejče. Wřichčej došho njebė, šo wona i lšžej nđžu pošlawařačje, we wutroby pošna raboščja a tať čžila a čřřřřwa taž šđža jeinyčž towarčřřow. Šola něšto tu wona wot šolšoščřow čžřiwowana lečejče; lšđšymna ruša šmwercžej bėchje šo ju dšřřřřa, a wona bė na tym, šo by do wčžřnosćej pšchčejča. „Šačřřwa šo moja šlaka džowka šřřřna, bđžž na šmwercž po-

myśli?" ho nan woprašča, jato hološčj w jejných wobljećoných
ččasach wiběžaje.

"Ale, mój luby nana", wona rjetny, jemu pščečelniwje
f hłowu klawowoschi, "moja ruka je pščežo w ruzy knjela Zesufa,
a wón ju wječje njepruščyje." "

F.

Wješeke nad Božim domom.

Za wješelu ho, Božo, jo my mamy
Njes nami twoju hětu křwalobnu,
Sbžej, luby knježe, tebe namatam,
A ty ho hlawiču lubu hwojemu.
Sa Božu hětu hwoju žyrje mam,
Sa rěbjeł a ja burje f njebejšam.

Za wješelu ho; jow wšah budže wšaty
Kij pučowawšči f ruki mucžnej' mi;
Šchōž fastupi jow, temu budže daty
Tež wotpočijnf najšlōbščij, najlěpšij,
A je tež blido křyte w tutej hořpodžij,
Křž hčōbných napuščij a pošlyni.

Za wješelu ho; pščežo je tu nadosč
Mje studžej čerštwij' w oby křetowika,
Mi twoja lubosč dopielnita žadosč,
Sbžj jachlo stonach w hězy połodnja.
Zow žiwa woba lacžnyh wofšewja
A křabe folena saš' wobtwjeržja.

Za wješelu ho. Ach, po hwojatym domi
Mam w křetnej harje wulle žebjenje.
Mjech wonač widoz žiwjenja tej howri,
Kaž worjač wutroba ho pošebnje
Zow f čžmnoh' dola f horje knjesowej.
Dom modlitwy ja pšče wščo křwalu sej.

Za wješelu ho a ho nještrachuju
Pšched njepruščjelemi, tiz hroža mi;
Pšched křwita hofom tež ho nještrachuju,
Za mam wšah Woha ja šchit najlěpšij;
Ščo njeboju pšched žanyh njejewbrom:
Mi hrobžiččješo bže je mój Boži dom.

Zurij Bróšt.

Korjeń steho.

Šta wutroba hřečnikta to čžini, šchōž wón je, a niz křa,
padušnosč a bohaňanjstwow. Šchj křst je jeno šwonfowny dopořas
šwustkoweho šajenja, kotrej budže ješ f ja wšču wčžnosč sata-
macž, jeli-so poslutu nječžini a wobacze njebožnje. Počžiččje-
wanje ničo njeponaha. Wofšče jastwa a polpřičetnje ku polne
lubij, toščž statonju poškudaju, dolešč byrja. Š hřečkami wob-
čžejena wutroba ma ho pščeš drohn, wuščžičžazu krej šchryštwowu
pšchemenič, prjedy hač mōže ho trajne polpřičenje wočžatowacž.

F.

Rak bōh šwječjenje šwjateho duja žohnuje.

(Ščōženje.)

Nas hobotu bē wofšebe šle a šrudnje bylo. Sa žyly bžen
žabny čžlowjel do pingy pšchichof njebē. Njed ani pienješta ja-
křužij njebē. W pingnej štwičžy žaneje šwēcčij njemještaju, dolešč
f temu žanyh pščenje wiozaj njebē, a tať dyrbaču šrudni w čžmo-
wym šebžejč. Ščōžno bē ho bžiom křwatoa a poščednja pruba

wječžoných šerow pščeš bluke wofno do njelubofneje pingy
šwēcčejče.

Š napščeža pšchi pščowni runje pššifli mōš pšchijbže, a
pošōnč f wškom wješeke šapifa. Njed štany a bžejče po křwobach
horje, jo by pingyne burje šawrej. Žyly knjes bē runje f wofa
šupil. Wbōn šchijčejče, tať ho gratomilčtra prachejče: "Štať
dohjo traje, jo ho nowe konje šapřahnu a pšst dale jebže?"

"Njebže šchōwrcž hōžijnj," bē wotmolwojenje.

"Njebydli tu wo wofolnoščij žabny truhar?" ho žyly dale
prachejče.

"Šaj, tamle f napščeža," gratmiščtr wotmolwi; "truhar
runje pšched pingynimi burjeni štej."

Žyly rucže štupajo pščeš hašu bžejče a Njeda pščečelniwje
pořtrowišchi jemu praji: "Přoču, mi hnydom brodu wottruhacž.
Pšst jenož tať dohjo čžas, hač ho wězy pščepatuj, a ho nowe
konje šapřahnu. Njedam ho njebželu rad truhacž, a dolešč dyržju
žyly nōž jēč, by mi lubo bylo, hdy by ho to blichče žženja
wječžor štať."

Njed bē wšchōn šamplyny, hdyž tele šłowa šchijčejče. Wē
hžiom tať čžemno, jo w čžmowej pingy žadanje žyšeho muža do-
pjelnicz njemōžejče. A wōn žaneho pienješta doma njemještaje, so
by šebi šwēžu šupil. Š plačžitum hōřom wōn praji: "Luby
knježe, čžu wam wutrobnje rad f woli byčž, ale poščžje mi naj-
prjedy křošč, jo byčž šebi šwēžu šupicž mōšč. Še so hžiom pšče
jara šačžemničo, so byčž wam bjes hōřowy brodu wottruhacž pošč."

Žyly je špōžžiwaniom na njeho hłabacž. Potom pať do
šata pšchiny, da jemu žadany pienješ a f šłowu šchōžo do pingy
bele štupacž. Njed mjes tym f mydčarje po šwēžu křwatalče. Dešta
w pingy bē tať čžemno, jo žyly ničoho wibžejč a špōžnacž
njemōžejče. Truhar ho wrčejč. Šeho mandželšta šwēžu šawčejč
a ju na blido štaji. Šbšč f čžčijm špōžžiwaniom na šhuduščtu
pinčžnu štwičžu, na blidu žonu a na šij bžejč, kotrež bēču ho
bojolinje a štruchlinje do štwičžy šłōbčije, šłabadowacž. Š něšotre
mješčiny bē Njed hwoje bžeto došonaj. Še šłola štanuščij
žyly praji: "Wafšča štwičžta ma křtōro šhudobny a šchpatny na-
pořab. Njedžiwajo na to pať je tola wibžejč, so šče prjedy
w šepčich wofšewiščofačž žini byli. Wafšča podobniša dyrbi špo-
bžina byčž, a ja byčž ju rad šchijčat, hdy byčžje ju mi powjedacž
čžyly. Žženja pať žaneje šhwile nimam. Tu wšmice mjes tym
toleť — wšmice jōn jenož bjele wščešo wobaranja! Š něšotre
dny ho f pšškom wrčejč. Potom čžu waš šōšo wopřatč, a wy
dyrčije mi potom, hdyž čžejče, šlawiřnu šwojeho žiwjenja powje-
dacž. Bōženje!"

Š tutym křwani žyly pingu wopuščijč a po ššwobach horje
bžejče. Njed jego f mērom hłuboko pošnuty pšchemwobčejče. Šbžj
čžylyč ho žyly runje wot njeho wotwobrožičč a f pššowni bēčž,
ho blichče ras šawrčijč a ho prachejče: "Štať dha rēčaje, luby
pščežejč? Čžu šebi tola f najmješčta wafše mjeno špomjat-
lowacž."

"William Njed", truhar wotmolwi.

Pšchi tutym mjenje ho žyly šatoržny, a ho šōšo šawrčžiwšči.
šawola: "William Njed? Ma ho wo prawdže f tym tať? Še to
wěno?"

"Šaj, wo prawdže, luby knježe," bē wotmolwojenje.

"Wo wafčim wurjetowanju", žyly dale rēčejče, "njejčje ho
tu narobžiti."

"Šamj ho w šingštonje narobžil, hōžej ku mje tež wo-
čžahnyli", Njed šnapščežini.

"Wo tařim w šingštonje! To trečij!" žyly šawola. "A tať
rēčaje wafšča?"

"Domah Njed", truhar wotmolwi.

"Čyle prawje tať!" žyly praji, špotojom ho šmejō. "Wafš
nan rēčaje Domach Njed, to je mi wēdomne. Njemještaje wafš
nan žaneho bratra?"

„Daj“, Ried wotmołwi: „tón bě tež hřišćeje mój smórt, wón je mni w moichy lětach wjele lubošćeje a dobroty wopokajał. Wšedno něhdyje hřišćeji lětami je do Zindisfjeje wotjeł, a wot teho čaja ničjo wozjao wo nim hřišćeli njehjmy. Wzhjtu hebi, jo je hižo dawno wumrjel.“

„Daj, wón je wumrjel“, zuhy wotmołwi a potom dale rěčeše: „Džyž ježe wo prawbje William Ried, hyn Domafaja Rieda w Kinglione — a ja wam wuwiu na wašnje čjěne słowo — mam ja waš dobrotu powoječ. Wašcy wuj je wumrjel, jawosłajiwšy wusle famoženje. Zemičježo hynja hwojeho bratra, hwojeho bratrowca, je ja hameho herbu posyłaj. Wšednje rucje, dypiče jo mnu hynodom do Kingliona jěč. Zako pokomóznik wašchego wujja hyn wot hudyństwa porucznjofč došaj, testament dofonjěč. Wšednje, pójče, jo budy wam wašnje herbstwo jatrowac a pšedepodač mohl!“

Ried j zyla njewjebješe, kaž jo jemu sta. Rucje do pinzy doběja, rozpowjeba hwojjej žonje a džěčjom j trěbtim hynowaj, jšto je hřišćaj, hynowaja ho, tak derje hač jo hobješe, t njewočafanemu pučowanju, rozšogňowanu ho je hwojimi a potom na drohu horje hynowaleše, hobjě zuhy na njeho čafaleše. Wobaj džěšćaj hromabže na póšt, a budy po pučju jemu zuhy powjebješe: „Wulki džiw je, luby pšedčěsajo, jo hyn waš nabešeł, a čjim wjetšij je džiw, doleži budy waš wo wofšće prave herbstwo pšiji hamym jebaj. Doleži hudyństwo wašcy nětčijšij pšedebut njefajšeje, a doleži ani njewjebjaču, hač ježe hřišćeje j zyla žiwj, dypjadu w nowinach ja wam ptyać a waš jawnje t pšedewočaju herbstwa namotwěč. Wěsto je ho jebyn muž pšedipowjebježi, kotraž ho ja ptyančo William Rieda wudawata, a kotraž je tež wujne papjeru hodu pšichnjeł. Zutón čłowjek tu w pšifim wofu hebjě, a ja hyn runje na pučju, jo budy j nim do Kingliona pučjowal a jeho wudawanja na mětnje hamym wot hewělow wobkrućěč dak. Zaf dha wšedizjo jo hromabže powjebjeł, a ja hebi wuzju, wulki hudyń tam horka w njewjebjaču hžjom wěrnoleč na hewěto pšichnjeł.“

W wěrnoleč pšichnjeł na hewěto. Wopacžny William Ried hynodom ptyaj, hobjy zuhy knjes j nowym pšichowěčjom do wofa župj, jo wěž j herbstwom hromabže hynjaje a na njeho hudyntj kónz hnjeje. W čěmnočsji nozy, hobjy soho ras jatčahu a fonje wuměničej, j nětajčej wurčězu j wofa župj — a ho jatšo njewěroćčij.

Pšizizja čłowjeka pšobjěšjo po doštim ptyanju wuzbědži. Wón bě w młodych lětach pšedčel a jšulski towarščaj načajo Rieda bjeł a bě je hwojimi lohofymhlyentym a njewerčim žimjenjem hwoje zylce wusle famoženje rozbrojč a potom t proščěstfemu kiej pšichimnyc džyraj. Ras, hobjy bě runje w najwjetšejcy nuhy, bě tamne namotowjenje w nowinach čitaj, w kotražy hudyństwo brodutruharja napominajče, jo j hwoje herbstwo natpustj. Zebaj ja wjele lět wo Williamje Riedze ničjo hřišćaj njebě, a bě teho dla pšedewěroćčentj, jo je dawno wumrjel abo ho něhdyje hysbił. Zaf na lěčiwšom mupš pšichnje, ho ja hyn Domafaja Rieda wudawac a ho na tajke wašchje jeho herbstwa mozowac. Wšedlepanjo towarščaj, kotražy wšednje wjele mójne rucnje pšijma podčjowac, bě jemu wujne papjeru t temu wofštarat a hamo trěbne jagle a ščěmple wusjefnje podražowaj. Wobaj bještaj ho do herbstwa džělic chyžoju. Zeju wobšudbještewo bě tak mudyje wumnyhjene a pšedewšaplektu wofšteinowčow tak pšobjiwije pobjjerane, so by ho štoro jščajčěžilo, hobjy budžijše Woža ruka hama do wězy njepšichimnysa a ja njewjebješa. Džyž William Ried pod pšedewom zuleho knjesa do pšifšeho wofa jatpustj, wobšudbječ wčjžom wufštožom pšiji latarnjowej hwezy hwojeho pšedčelja j młodych lět špofna, kotrehož bě wo jeho prave herbstwo jšewac džył. Duž čěntj, tak rucje hač jo jemu to hobješe. Zola hudy jebafa a jeho towar-

ščaj pšichimny a wobjeu pšedewšapnikow na to t derje jatčuzenemu a prawemu hfošanju sohudyj.

Zaf bě widomnje Woža ruka jšutkowala, so by truhar, kotraž jo wo Wožu t čěsčij hwojeho famoženja wofat a wuju čěpčij, tu hžjo na jemi mdu fa hwoju hewěrněč došaj. W taf džiwije bě Woža ruka wofšo napravowita! William Ried dypčiješe runje do čěmowje pinzy, j napšedčaja pšifowanje lěšajeje, je hwojeje hwojbu čěmowčij. Zuhy dypčiješe runje hobotu do měšta Batha pšichnječ a hebi, doleži džyščeje njebělow hwojčěčij, hřišćeje pobje wječor brodu truharč hač. Štatowičstj dypčiješe wofšedneho knjesa, kotraž ho jeho ja budyom jeneho brodutruharja pračěše, do čěmneje a hudyjeneje pinzy potafac. William Ried dypčiješe tamny wječor runje taf hudy byč, jo dypčiješe hebi wot zuleho křofč pobjčijč, so by hebi ja to hewžu kypit. Zuhy dypčiješe ho, hobjy bě ho hžjo rozšogňowal, hřišćeje ras sawěroćčej a ho truharja ja jeho mjenom pračěč. Wšedje tele po šodacy maticšofne wofšteinowčje bježu wójwidba rječafa, kotraž bě Wofš ham hromadu jstajaj, jo by William Rieda, kotraž jo jo jemu dowěstj, j najbobješe nuhy wutorčnył, a wofšče tele wójwidba dypčajaj jene do drugeho pšichimac, jo by ho wofšo derje a krašnje šfěročilo.

Wšelake j bliska a j daloka.

— W hodym čěmty — da-li Wofš — lubym čitarjam nafscho „Womhaj Wofš“ tež hodymny wofšas podac. Džyž noš hody dopomnja na tón drohi njebješij dar, kiz je nam w naščim Šebžimlu wobwabženy, wopominaj, jo hny hudyj a hudyj wofštanjem, hobjy tónle dar njebježe wobwabženje jo našču budy a ja našču wutrobu. Na nafscho lubeho Šebžimla našč dopominčij, jo budyhje jeho ptyal a namafali a wón našč mēr a nafsče šbože był, t temu pšichjebdoža nafsče lube „Womhaj Wofš“ šobžu njebjeł do naščij herbstij domow. Duž, lubi Šerbija! hudy nam nafsče lube tojpeno jako duchowny dar luby šofč lęz jo tutym, taf tež w nowym lěče. W hobjy jeje w nim natwarjenje namafali, powjebješe jo tež druhim, jšto je wam było, kaž čsi pastyrjo rosi njebječu hobotwom powoječ, jo by nafsče „Womhaj Wofš“ hebi nowych pšedčezelow dohbył, jo by hwoj štoru a pšedcho soho nowy nadawf dopojničjo: „Wofu t čěsčij a Šerbam t duchownemu šofžu“. Wly j nowa na to potafujemy, jo je „Womhaj Wofš“ taf derje kaž pola knjesow duchownych, taf tež we wšedizij pšedebawajnač, „Šerbšičij Nowin“ došac.

— Knjeni hudyowjena prof. Wšufšlowa, kotraž je kónz sep-tembra w Wudbyčimje wumrjela, je naščemu herbstfemu lutheršfemu knihownemu towarščow 300 hr. w hwojim testamencie wustajila. Nafsč hnyty dšaj fa nje džje do wěčnjostej!

— W hejmje w Dražbjanach měješe ho wurabženje wo nowym fefinarje, kiz ma ho do nafsche Łužij položčij. Wlych-wošč bješe ho ja Wšifopijny rošubdžija. Zola šofobjanzy, wofšče Nencz, Hartmann a našč herbstij šofobjanz šofla džěladu w hejmje ja to, jo ho nowy fefinar njebjo do Wšifopij, ale do Šamjeńža položčij. So hwoje wufšupjenje mječahu woni tež dobre pšichijaj. Łužij a Wudbyčim matoj hžjom fefinar a něšto by w Wšifopijach w blisťofčjo wo 3. fefinar jatčij, hobjy ho j drugeho bota Dražbjanu blisfo a tež w Širnje je hžjom fefinar; nawječorna Łužija pał nima žaneho fefinara. Duž j dobytm prawom ja Šamjeńž rěčazaj. Škónz wurabžjenja tež potafa, jo wjetšćina hejma ja Wšifopijny njeje. Duž je nadžija, jo něšto Šamjeńž fefinar došaj, kotraž hžjom došče lęta wo njón prožy.

— „Wož a nđž“, wot knjesa fararja Zafusa wudata, je došacj w Šemolercy wšedizijčěstfem. Wly do hdy lubych Šerbow soho na tu rjanu knizku t Wošej nozy teđžimnyč čěmimy.

Sy-li spěwał,
Plinje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přoz spať měrný
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dźěłaš
Wšědne dny;
Dźeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpođu ty.

Z njeboje mana,
Njech di khmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš će!

F.

Serbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Esmosterjez knihičijščeceni w Wubščinje a je tam ja schwórtlietnu psychoplutu 40 np. dostać.

H o d y.

Łut. 2, 15—20.

Či jandželjo bu lažo do njebieš šupili a pastyrjo bu sami. Wo nich nam seženje powjeda. A ščo? Wnjo słowo „khwatajz“ je seženja wusběhujemy — „woni pschindžedu khwatajz.“ W duchu widžimy, kak woni khwataja a tak ho mjes hodu te khwatanju wubudzeja, so bychu prawje bórty teho knješa w Dawitowym meicje powitacz mohli. Njechamy wot jich khwatanja něšto wufnyć? Abó čyzt ty prajić: „Ach ščito, njepowjedajeće mi dženša wo khwatanju! Za kym do hód doleć khwatać a bježać měj, so móžach lědy wobydnyć. Za kym wješeł, so je nětko khwatanja tónž. Dženša, na hobotnym kwiždžnju, čuži ja kwoj měj mječ.“ Wšo po čžele dyrbić měj mječ; ale twoja duška dyrbi ho dženša wnbudzić te khwatanju. Wona dyrbi khwatać k temu knješe a ja teho knješa, so by ho Wobu derje spodobata.

Nawuť wot pastyrjow prawe khwatanje ja teho knješa.

1. Khwataj teho knješa pytać!
2. Khwataj družich k temu knješe wjeleć!
3. Khwataj knješowu lubosć khwalic.

1. Pastyrjam bėdu jandželjo pschpowjedali: „Wb budzeće to dječatko namatać i pjelusičkami powite a we žlobje lež.“ Dyrbieli ho dźimac, hdy bychu nad tajkej jandželstkej powjelčju dwělowali? Starostamentstke wěščćenja dže bėdu Ebožnika bóle wopisowale jako šwětmobnija-

zeho krala. A nětko dyrbieli wón pschinc w tajkej nistoczi: Woji Čsyn we žlobitu; knjes hwěta w hrođi! Wdželje ho wot tajkeho dželca wozłatać, so bychu wščitke ludy w nim pozohnowane byle? Haj, hdy by ho tón Wěšić w kralowitim hrođje narobiji, wobdaty wot krahnojće, by jrosymieć bogo, so čzi pastyrjo khwatachu. Wšchetož ženje ludžo tak njebėhaju, hač hdyž je něšto krahne a wyschne wchłabac. Ale ščito dyrbieli tajkeho kshudeho dželca dla w hrođi wwebeje khwatacz? A tola poniznje a wěrjazy čzi pastyrjo jandželstu powjelć pschinsachu: „Wojmy bha nět do Wěthlehema a wchłabajmy tu wěz, kiž ho ščala je a tón knjes nam k wječdženju je šćinił.“ Woni ho dołho njeprašćaju: „Je to tež možno?“ Wě, woni pschindu khwatajz, tu wěz wchłabac, kiž je jim tón knjes k wječdženju šćinił. Woni khwataja, čćerjeni wot wěry. W tym wofšćej wěra, so na widomnym, na šwontowym woišajo nje-wchława, ale we wutrobnej rabošćej knješowe kshubjenje pschijima a bjes kšomljenja tón puć dže, kotryž tón knjes pošaluje. A tak tež khwatanje pastyrjow šwoju mšu namata; woni wchłabaja, ščitož bu měrili.

Č wěry porodžene khwatanje pastyrjow je pschitlad sa naš. Wobnžel mnohim w našim čžaku tale prawja wěra pobrachuje. Tyžazy pobórkujia ho na kshychitku. Woni nješamozja teho w nistoczi narobženeho jako teho sešnac, w kotrymž je žyła hwětna hšćitorija šwoje hwětko a šwoju křiežšćinu namakata. Woni leža w putach tuteho hwěta, so hěbi jenož myšļa na šboje šwojeho čžela, ale niž na šboje šwojeje nješmjertneje dušće. Ty pak khwataj

a wamoz swoju duszcu, kaz dołho masz czaß. Wóżejß wjeðeß, hacz ty hiñceß jutródz hody doczafacz? Wóżejß t lëtu saßo pod blyñczajom hodownym shtomom ftejeß abo je ðo tebi poßledni krócz ðwecziß? Reßoßi ðu ðo hiñceß w sañðenym tyðbenju nadßeli, hodownym shtom wobladaß, a jon tola wobladaß nißju. Duß ðhwataj Eßóznita pytacz, ðo by jecho łóðy czaß meß, woßebje teßdom, hódz jecho najmußnißho trjeßacz. Eßi paßtyrjo namataja to dżeczatto. Kaße to wjeßete, ðbóðe namatanie! Wola Jeßußa ðameßo je ðboße a žiwjenje. Eßy-li ftocty, wón je twóß lëßac. Eßy-li tñudy, wón je twoje boßatßstwo. Eßy-li ðiñaty, wón je twoja ðyñloßci. Eßy-li wót brëßhom wობdaty, wón je twóß Wumóznik. Eßy-li na tónzu ðwojeßo žiwjenja, wón je twóß Eßóznik. A to dżyß ðo hiñceß tomdžicß, t niemu pñiñacz? Duß ðhwataj, jecho we wërje pytacz a wobladaß. Twoja biblia je twóß Wëßleßem, hódz moßdz tcho Kñjeßa pylacz a namataß. W łóðej fwi, hódz ðo wობradžje, dżyßiaßo ðo b biblie hodowne ðeßeje cžitaß. Nawußi wót paßtyrjom prawe ðhwatanje sa tcho Kñjeßa. Eßhwataj teßo Kñjeßa pylacz!

2. „Jaßo woni toßamo paß bëßu widželi, roßnjeßechu woni to ðlowo, totröz woni wót tcho dżëßca bëßu blyßceli.“ Woni dżëßja, ðo bñußy teß drußy na jich wjeßebloßci dżel meßi a to po možnoßci bórßy. Duß ðhwataj, to wjeßetu powießez wóßdußom roßnjeßez. Eßi Wëßleßemžy paßtyrjo ðu cži prëni mißionarajo! Duß teß fuß ty do jich ðipow. Eßy-li tcho Kñjeßa pólñak a jecho hñadu boßace na bebi naßoniß, nißdžybjaßa teßbe luboßez Křyßtußowa pñiñuñczicß, t drußim biß t teß wjeßeleßi powießcu, jo je tón Jeßuß, kiß je w žobitußo ðo narodžit a na fidißu wumrjeß, Eßóznik ja žyly hreßnyß fwiß? „Wóß niemóžemoj wofñajicß, ðo nißdžymoj reßczatoßi, ißtoß žimoj wiðžaloß a blyßczatoß“, tak powjeßataj Pëtr a Jan pñeßd wyßtoßej radu w Żeruzalemy. Taj wuößonißtaj ruñajaczaj ðo tym paßtyrjam w hodownej noßy; ruñaczaj ðo teß ty jim? Wót młodoßeßy ðy ty tcho Kñjeßa ðlowo a wolu blyßczacz; ðy ty teß swoju fideßejžianßy pñiñeßtußnoßez dopwienaj, hódz jo wo to jednoßace, drußich t temu Eßózniteßi domjeßez? Niemyßi, jo je to jeno wëß poßtojenemž paßtyrjom, dudownym. To je teß i doßom twoja wëß, kaz wërnie je Jeßuß teß twóß Eßóznik. Duchowni trjeßoja ðobupomoznißom a to je wñeßez wuößtoßow luba, i woßebnyß kaz i nißkich. Keßto cžlowjeßom žyda blyñceß w cžemnoßciß a ðeßeje ðimjerceß! Ja bebi myßlu na pohanoß w Aßijeß, w Aßtrijeß, w Aßtralijeß! Wëß, pomñaj pñiñi wußtim fultuß fwoñtoßomeßo mißionißtu! Eßy-li wót Woha i pñenjaßami a fubami žohnowanu, potom pñiñijeß ftoßa a bëßoroß. Eßy-li tñudy, potom pñiñijeß po pñiñitadže wudowy pñiñi Wóžim talczicu wjeßeleß swoju ðcherpatu. Ale nißtoßmž ho! Dwoßyß da, totröz tñeßeß da. — Ale niße teß w naßzej blyßtoßci netoraß wutroba, w totröz cžemnoßciß tñeßeß? Tam je nuße, to ðlowo wo Eßózniku bjeß tomdjenja roßnjeßez. Hódz je Křyßtußowa luboßez twoju wutrobu ðaßoriza, potom njeß twoja luboßez druße wutrobyß a Křyßtußa ðaßoriza. Wßy ðaridž, nißpotaßeßeß swojim dżëßom jenoß wafße dary luboßeße, ale dopomñac je na wußti dar luboßeße Wóžeje, na Eßóznita, kiß je teß dżëßi poßohnowaß a ja njeßieße kraleßtoßu powoßat. Wßy pñeßeßeßeß a pñeßeßeßnißy, nißpowaßeßeßeß na ðwjeðenißtiß dñacz jenoß wo daracz a wafñich wofñeßinoßczacz, wo ðatnußich a drußich poßanetacz; hody dżyßicße bebi bjeß boßojeßeß a tomdjenja i praweßi wutrobnjej radoßcu pñiñmotaßez. „Wam je ðo dženßa Eßóznik naroßžit, totröz je Křyßtuß, tón Kñjeß, w Dawitowym meßceli!“

Kat mnohim ðu paßtyrjo tole jandželße ðlowo pñiñmotaßi a to hnyßdom, ðhwatajßy. Duß namñti teß ty wót paßtyrjom w Wëßleßemjeß prawe ðhwatanje ja teßo Kñjeßa. Eßhwataj drußich t temu Kñjeßeßi domjeßez!

3. Waßeße ðeßejeß ðo ftoñciß: „A cži paßtyrjo ðo ðaßo wroßcißu, cžëßeßacu a ðhwataßu Woha ja wißtoßi, ißtoß bëßu blyßceli a widželi, kaz teß t nim prajeße bëßeß.“ Woni ðo njeruñaja njeßžatownym lubom, toßtiß bjeß ðimjercaß pñiñpoßiñacß wo hodowneßo wობradženja wotenißu. Žich wutroby ðu poßne dżatowanja ja luboßez Kñjeßowu a tale ðimßtoßowa radoßez ðjeßi ðo w ðawnym ðhwalenju. Wëßeßeß ðu ðhwatißi taß cži jandželoß, hódz ðo ðaßo na polo wroßcißu: „Eßeßeß budž Wóhu we wyßtoßociß!“ Kat dżyßez ðo ty meßez? Eßeßeß ty nißeßeßeß, hódz cži paßtyrjo wyßtaßa? Eßeßeß ðo wót hodowneßo ðwjeðenja dżëßez, bjeß tcho, ðo by luboßeß Wóžu ðhwatiß, totröz je tcho jenißeßto-narodženeßo Eßyna do ðwëta pñiñata, jo bñußny pñeßez nißeßo žimi bñißi?

Njeßomdž ðo, ale ðhwataj, hódz ðo wo to jedna, luboßeß teßo Kñjeßa ðhwalißez. Hódz ty hewaß w žiwjenje Wóžu dobroßeßimoßeß na bebi naßonißci, njeß je to w nałëcu abo w lëßu, w naßymje abo w ðymje, nißmottortußi ðwoj dżak; ty moßy jon hewaß ftoñczijeß ðabyßez. Eßmano je ðo tebi hžjom taß fëßtoß: ty ðy doßrotu doßtaß; ty meßeßeße teß doßru wolu, ðo ja nju dżatowacz. Ale ty to dżatowanje hnyßdom nißmottoraß; ty jo wót jeneßo dñja na drußi wottortowafße — a ftoñczijeß žyly wofñi. Duß: ißtoß dżyßez cžinißez, to cžiñ bórßy, ðhwatajßy, niß jenoß cžlowjeßam, ale teß ðwojemu Wóhu. A dženßa je taßti džen, hódz ðy Wóžu luboßeß we woßebiteßi meßeß naßoniß. Teß tebi je ðo Eßóznik narodžit. Hódz wón njeßy bñi, tón Wóži džen Wëßleßenißti, by ty hiñceßeß blyßczat do kraleßtowa cžemnoßeßi, neßtoß paß maßyß Wumóznita wót brëßa, nußy a ðimjerceß. To je wjeßela hodowna powießez, totröz dżyßicß po pñiñitadže Wårjeßtoßaceß a roßpommniß w swojeßi wutrobie, kiß paß dže teßeß wubudžicß, hiñceßeßeß dženßa i žylyß wutrobu tcho Kñjeßa ðhwalißez ja jecho luboßeß. Duß nawußi wót paßtyrjom prawe ðhwatanje ja tcho Kñjeßa. Eßhwataj, Kñjeßowu luboßeß ðhwalißez! Ğamjeñ.

Ħodowna pñiñtowa.

Jandželoß, wót Woha pñiñani, ðo ðele a ðorje nißnoßuju. Woni ðo ðaßo t njeßießkemu Wóðzej wroßca, jemu roßprawnißi, ißtoß na jemi wiðžacz. Hódz je žana cžëßna wutroba, totröz ðo w mobilittieß t wyßtoßociß wutroßca, bjeß tcho ðo by jenaß reßez nißtoßimtaß wót tcho, kiß w luboßeßi nade wñeßeniß troßujeß?

Eß-li to ðarozez wo lubowanennoßo tñoroß, totröz ty a tam dżëßo Wóže w cžideßi tomozay na tolena padacz ðawa, abo je to dżatowna mobilittwa ja doßlate ðwoße, totröz i wutroby t lubomaj poßtußuje — wißeßo Wóži pñiñi taßtim ðwatoßeznym hoßžanem pñiñpoßlußaju. Poßteßuñeteß jo ðhwaloßna a dżatowna mobilittwa jenoß wubobonje a radoßtijeß taß jubileßti ipem ðwtoßwoneßta t njeßu, njeße młedißeßa pñiñtowa jenoß Űchat njerowny bëñyß lißiow, dža maju teß jandželoß nad tym swoje wjeßeße a to jich ja taß wißeßlate troßuñijeß, ißtoß dżyßiaßu na jemi wiðžez a ißtoß žich ðußotoßuñi. Eßtoß žich paß troßuñijeß — tcho teß woni troßuñija a daba jemu blyßczez Wëßleßemjeßeß hmeßyß wiðžez, totröz teß naj-bñußicßu nöz roßiñajuñe.

D jo bñußu tola me ðwajete Wóžeß noßy praweßi wjeße taßtim mobilittwot i cžijtyß hnyßom dżatownym Wóžim dżëßez t njeßießam ðupate!

Bo Ź a n ó ž.

Bė junu, so pastyrjo i Bethlehema
 W ckmė nŹonej tam stadleščta paŹu,
 DuŹ i dobom blyščę njebjelki wuŹladaja,
 TeŹ jandŹeljow niŹieŹ Źo i kraŹu.
 A njebjelke byly tam janoŹchuja
 Spėw Źywalbny nad honami Bethlehema:
 CŹeŹeŹ BoŹu budŹ we wyŹokoŹeŹi!

Glej, jandŹel tŹn dŹelŹe i tym pastyrjam tam:
 DŹenŹ narodŹi SbbŹnit Źo Źwajaty!
 SŹo Źraduję powjeŹę, kotruŹ wam dam,
 WŹŹn Źa wjchŹŹn Źwėt i njeŹja bu daty.
 Nėt pŹeŹe wŹchėm Źywataję i Bethlehemej,
 So wocŹi teŹ dŹeŹatko wuŹladatej:
 Włr, poŹoj budŹ na Źylej Źemi!

Tam i hrŹbŹi nėt pastyrjo Źywatinwje du,
 SŹej wuŹŹladacŹ dŹeŹatko BoŹe;
 Glej, w Źłobiku leŹo je namafacŹu,
 TŹn wobras w niŹ wubudŹa ŹboŹe;
 ŹiŹ wŹcŹto Źo i radoŹęu ŹyboŹeŹe,
 O łajle to ŹbŹjne bė wobradŹenje:
 BudŹ cŹłowjeŹam Źpodob a dobra!
 K. A. FiedleŹ.

Benje saho?

Rod namjedowanjom rjanach wobtrasow jena macz hwojim
 džečom biblijife stawimny powižošč, kotrěž su pšćijnimej duchijnje
 džečesce woswjeće spodobno. Na rječće bješe runje stawisna wo
 wuwnacisn Chadaama a Žewu i paradiš, do kotrohož bė Božo milość
 jeju pšćebadžića, tehole měłna šewjenja bójšije trawnosć, kotrěž
 bėčstaj wonaj bohužel tak hubjenje wobarnowaloj.

« S hluobikom hnučjom bžježi tej žalostinej podobije pranjeju hrečimlivo se šarčtym woblicjom pšebje jandželom Božego hnewa i tym wobčtym, blyhčyčatym mjeczom cželacž wižjaču. Žene i tpuž bžježi, wot hnubokeje boločje šajate, šo se špilytymaj wočzomaj woprašča: „Mače, njemožetaj dha wonaj šabo nutešpichine? Ženje šabo?“ »

O džekcagzy rto, njepomzdomnjeje mudrovcje polny! Kak je tola
 i praščjenom teholo džekča žabanju tał mnochij wotrobow i pr-
 ničij kličkagažy wuraš daty, tamnje ištynjej staroščej, tamnemu
 hčubotemu žebženju pohanow a čišdenju nadžesju wotražagžy
 w Izraelu, hačž iškčnjeje žody wotmolwojenje pščijniješču, kaž to
 8. štutca 68. hčurčluka najščij herščij Šepwafščij tał rjenje
 wupraja:

Wón dženğa durje wotewri
Nam t raju Božemu;
Tam cherub psheb nim nješteji,
Ežescž Bohu žamemu!

F.

Na hody.

(S. Scheffler.)

Postromjene,
 Wołoschene
 Budj, ty Bože džeczatko;
 S požabanjom,
 S ljubowanjom
 Prošču cje: Ach, baj mi šo!

Rajku jašnosč,
Rajku krašnosč
Marob tvoj mi vobradža!
Božinjenje
Spožči rjenje
Mi tvoj pščišhad do šveta.

Boſthwalenty,
 Poczęſzczeni
 Budź, mój luby Jeſuſe,
 Sa wſſchu hnadu,
 Sbożnu radu,
 Niż nam i tobu ſjewi ǫ.

Slaj, ja poddam,
 Zgle dodam
 S wutrobu ho i nowa czi;
 Slaj, ja khudy
 Proshu tudy:
 Mje sa wopor knadny wsmi.

Duſzku moju,
 Sętu ęwoju,
 Wſchitko tebi woprowam;
 Noſom ężyty,
 ęſwoje ęity,
 Wſcho ęży t ęluſzby poſwieceſzam.

Skoto=krasnu
 Lubosć jaŝnu,
 Nutnosće wyruch wŝmi;
 Myru jěru
 Darjam ŝwěru
 S poniżnosću, ǰylŝami.

Sakwecz kwezu
A daj hezu
Swjatu do wutrobny mi;
Cziń ju czištu,
Snadny wěstu,
Spożcz jej pośoj we tebi.

Móz mi podaj,
 Ducha dodaj,
 Kotruž poſylniſ by mje:
 Co bych roſtaſ,
 W tebi woſtaſ
 Saſchćepjeny na wěcznije!

Surij Brosje.

Hodowna radość.

Żebyś kandydat duchownstwa kłudu, staru wudowu wopyta,
jei podpjeru pschijnjekewski a płaci tutei szladnosci wotdajeś se kima-

teho pišma wużytawšy. Wón tu žonu tež patoržyžu wopyta, hdyž bě wona wat křubonistjeje tonmijije wšchela darj, je žymjen-
čij kředkow wobstejaze, došla. Wón jej hodowne šćenje wu-
čyta. Duž ta maczela njeobjaz wólje štydny: „Ach, sa naž
křubdych ludži hody jeno Šbóžnika p’činješu!“

„Lucez fandibat tule rēčz s tym mudospolni, so pšchijajai: „A tež punt mjaŕŕa, tŕi punth rajŕa, ŕhtwórczpunkta ŕhoŕeja a dŕwaj forbaj wuŕla.““

„Daj“, žona mēnjesche, „to wšaf ničzo wošebiteho njeje; to džē tudy f hodom wščitzy tħudži wot kominšije dostawaju.“

„Ale jowle“ — kandidate žoninu rėčj s rošbudženojczju pšchetoržje, pšchi cžimž jej 2 hrinwie do rufi štłōčži — „tole wišchitzh khubži ludžo njeđostawaju, ale jeno Wb.“

Staruška bu pješeč to t' hylam hnuata a jejna wutroba ho
s' džaletni p'kovanj napješčo dariesje p'šigel'waječe. Ale fand-
bat je nej nšto jara wuranje rjefti: „Tu mžiceje nšto wžiceje,
ičto na Balčej p'božnostiči je, s' lotrežič ježe ho tak hujto p'šibe
mnu t'hnalica. Dvč b'ronje Waš do wotiješo jubela p'šejabžja;
ale h'owonj dar Šwčnikita Wy tak malo wžičje, so nad nim tje-
l'potojna idužujiceje.“

Kaf i tvojeje hodownej radošču šteji, luby čitarjo? —

F.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Duchovnoste mjesto we Lupoji je ho netko statne sečinilo a knjes duchowny kapler je ho sa saraxja pomjenowal. Zetbježakski hu ho miple, prjeby hač hu jednanja k temu wotryfnyjenemu knjesy dobjeste. Netko pač je Lupanija wošada skonciznje dozpiła, štož je hebi pschala a sa čož je dželala.

— Po wszech Sserbach derje snaty, ja herbstu narodnosć
dźěławy knjes kaplan Andrizi, kotryž je dothe lěta w Ralsbizach
i kaplanom a potom jako duchowny w Budyshinje a Hajnizach
stutkował, je pjatk w Žitawje wumrjel.

— V posebnim číslu pobadamy povorejce, jo je druga komora tih seminaru na Viskopisjajz vstopovala a so je neto nazbija, so budje skametzj seminar dostajc. V posebnim vstopamjenju paz je so šajo na tym pichememjenje stalo. Vrenja komora mejelje tej hidsje, to namiejce vstopnošce vstavajec, kotaz Viskopisj sa seminar namjetovale. Vrenja komora je namjetje vstopnošce pichibotobovala a buj je druga komora, kotaz mejelje tehdola so hidsje junfrci i tej vaju jabierajc, so tež vobubnja, mot hvoje preenje vstavajec vstopnic i je vstopamjenju. 1. komory pichibotobovala, jo ma so seminar na Viskopisjajz natvarajc.

[illegible]